BAŞKURT TÜRKÇESİNDE FİİL TÜRETEN EKLER VE FONKSİYONLARI

Tülay KARAKAYA

Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Doç. Dr. Murat ÖZŞAHİN

Mayıs, 2019

AFYONKARAHİSAR

T.C.

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BAŞKURT TÜRKÇESİNDE FİİL TÜRETEN EKLER VE FONKSİYONLARI

Hazırlayan

Tülay KARAKAYA

Danışman

Doç. Dr. Murat ÖZŞAHİN

AFYONKARAHİSAR – 2019

Bu Tez Çalışması BAPK'ça Desteklenmiştir. Proje No: "18. SOS. BİL. 15"

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Başkurt Türkçesinde Fiil Türeten Ekler ve Fonksiyonları” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça’da gösterilen eserlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

Tülay KARAKAYA

TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI

JÜRİ ÜYELERİ İmza

Tez Danışmanı : Doç. Dr. Murat ÖZŞAHİN .....

Jüri Üyeleri : Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Kahraman MUTLU .....

: Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Yasin KAYA .....

Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans programı öğrencisi Tülay KARAKAYA'nın **"Başkurt Türkçesinde Fiil Türeten Ekler ve Fonksiyonlar"** başlıklı tezi, 08.05.2019 günü saat 14.00' da Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Sınav Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıda isim ve imzaları bulunan jüri üyeleri tarafından değerlendirilerek kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Elbeyi PELİT
MÜDÜR

ÖZET

BAŞKURT TÜRKÇESİNDE FİİL TÜRETEN EKLER VE FONKSİYONLARI

Tülay KARAKAYA

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI ANABİLİM DALI

Mayıs 2019

Danışman: Doç. Dr. Murat Özşahin

Bu çalışmada, Başkurt Türkçesindeki fiiller, *Başḳort Téléńéñ Hüźlégé (BTH) I-II* adlı sözlükten tespit edilmiş ve fiil yapımı ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Çalışma sekiz bölümden oluşmaktadır. Başkurt Türkleri ve Başkurt Türkçesi, Fiil, Yapım Ekleri, İkilemelerden Oluşan Fiiller, Birleşik Fiiller/Bütünleşmiş Yapılar, Sözlükte Müstakil Olarak Bulunmayan/Kökten Ayrılmadan Yaşayan Fiiller, Sonuç ve Fiil Listesi.

Başkurt Türkleri ve Başkurt Türkçesi bölümünde Başkurtların tarihi, Başkurt adı ve Başkurt Türkçesi hakkında bilgiler verilmiştir. Fiil bölümünde ise kısaca fiil konusu incelenmiştir. Yapım Ekleri bölümünde öncelikle Başkurt Türkçesindeki isimden fiil ve fiilden fiil yapan ekler tasnif edilmiş, daha sonra bu yapım ekleri hakkında yapılan değerlendirmelere yer verilmiştir. İkilemelerden Oluşan Fiiller bölümünde, Başkurt Türkçesindeki ikilemelerden oluşmuş fiiller, sayısal veriler sunularak ortaya konulmuştur. Birleşik Fiiller/Bütünleşmiş Yapılar bölümünde de Başkurt Türkçesindeki birleşik fiiller tespit edilmiştir. Sözlükte Müstakil Olarak Bulunmayan/Kökten Ayrılmadan Yaşayan Fiiller bölümünde ise Başkurt Türkçesinde köklerini tespit edemediğimiz ve sözlükte müstakil olarak bulunmayan fiillerin sayısı tespit edilmiştir. Sonuç bölümünde bütün ekler hakkında genel bir değerlendirme yapılmıştır. Fiil Listesi bölümünde ise Başkurt Türkçesinde tasnif edilen bütün fiillerin listesi sıralanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Başkurt Türkçesi, Fiiller, Fiil Yapım Ekleri.

ABSTRACT

VERB DERIVATION AFFİXES AND THEIR FUNCTIONS IN BASHKIR TURKISH

Tülay KARAKAYA

AFYON KOCATEPE UNIVERSITY
THE INSTITUTE OF SOCIAL SCIENS
DEPARMENT of CONTEMPORARY TURKISH DIALECTS AND LITERATURES

May 2019

Advisor: Assoc. Prof. Murat ÖZŞAHİN

In this study, the verbs in Bashkir Turkish were determined in a dictionary called Başḳort Télénéñ Hüźlégé (BTH) I-II and the verb derivation was discussed in detail. The study consist of eight chapters. Bashkir Turks and Bashkir Turkish, Verb, Verb Derivation Affixes, Verbs in Hendiadyoins Form, Compound Verbs/Integrated Structures, Verbs NotFound Separete in the Dictionary/Non-Separating Verbs, Conclusion and Verb List.

In the Bashkir Turks and Bashkir Turkish chapter, provides information about the history of Bashkir Turks, Bashkir name and Bashkir Turkish. In the Verbs chapter, the verb topic was briefly explained. In the Verb Derivation Affixes chapter, the affixes in Bashkir Turkish were classified in two groups as Denominative Verb and Devarbal Verb. Then, the evaluations about these affixes were provided. In the Verbs in Hendiadyoins Form chapter, the verbs formed in hendiadyoins form in Bashkir Turkish were determined by presenting numerical data. In the Compound Verbs/Integrated Structures chapter, the compound verbs in Bashkir Turkish were determined. In the Verbs Not Found Separate in the Dictionary/Non-Separating Verbs chapter, the verbs that we cannot determine their roots and that do not exist in the dictionary of Bashkir Turkish were determined. In the conclusion chapter, a general evaluation was made about all these affixes. Finally in the Verbs List chapter, a list of the verbs in Bashkir Turkish was provided.

Keywords: Bashkir Turkish, Verbs, Verb Derivations Affixes.

ÖNSÖZ

Türkçenin tarihî devirleri veya çağdaş lehçeleri üzerine yazılmış pek çok gramerde söz yapımı konusu hep yerini almış ve örnekleme yoluyla eklerin işleyişi tasvir edilmiştir.

Biz de günümüzdeki diğer lehçelerde üzerinde pek çok çalışmanın yapıldığı söz yapımı konusunu, Başkurtçada "fiil yapımı" adı altında konuyu kısıtlayarak Başkurtçanın fiil yapımı hakkında somut bir veri ortaya koymak istedik. Bunun için 1993 yılında yayımlanmış olan *Başkort Télénéñ Hüźlégé I-II (BTH)* adlı sözlüğü, çalışmamıza temel başvuru kaynağı olarak aldık.

Çalışmada, BTH'deki fiiller tespit edilmiş ve bu tespit edilen madde başı fiiller öncelikle çeviri yazısı yapılarak Türkiye Türkçesine aktarılmıştır. Daha sonra bu fiiller, isimden fiil ve fiilden fiil yapan ekler olmak üzere iki alt başlık hâlinde sınıflandırılmıştır. Sözlükte müstakil olarak bulunmayan ve kökenleri açıklanamayan fiiller ayrı bir alt başlık altında sınıflandırılmıştır.

Yapılan sınıflandırmada eklerdeki alıntı kelime sayısı tespit edilmiş ve bu kelimeler görevleri bakımından sınıflandırılmıştır.

Ayrıca yapılan bu sınıflandırma ile eklerin taşıdıkları fonksiyonlar da ele alınarak konuyla ilgili kısa bir değerlendirme yapılmaya çalışılmıştır. Bu sayede Başkurt Türkçesinde "fiilleştirme" konusunda hangi eklerin ne kadar sıklıkta kullanıldığı sayısal veriler altında tespit edilmiştir.

Yapım eklerinin belirlenmesi aşamasında, Fuat A. Ganiyev (akt. Murat Özşahin) tarafından hazırlanan *Bugünkü Tatar Türkçesi Söz Yapımı (BTTSY)* adlı eserdeki sınıflandırma esas alınmıştır.

Son olarak şunu belirtmek gerekir: Hiçbir sözlük tam değildir, bu yüzden bu sözlükte alıntı olduğunu bildiğimiz bazı kelimeler sözlükte müstakil olarak yer almamaktadır. Biz de böyle yapıları sözlükte müstakil olarak bulunmayan fiiller başlığı altında vermeyi uygun gördük: *kilometr+la* (<Rusça) "kilometre ile ölçmek" *teḫir+len-* (<Arapça) "tehirlenmek, ertelenmek".

Yaptığımız çalışmanın bu alanda çalışacak olan araştırmacılara fayda sağlayacağını ümit ediyoruz.

***

Bu çalışmanın her aşamasında yardımlarını esirgemeyen, lisans öğrenimimden bu yana hem ilmî hem de insanî yönünü örnek aldığım kıymetli hocam Doç. Dr. Murat Özşahin'e en içten teşekkürlerimi sunuyorum. Lisans öğrenimimden bu yana yardımlarını esirgemeyen, cesaretimin tükendiği anlarda pes etmeme izin vermeyen kıymetli hocam Öğr. Gör. Niyar Kurtbilal'e teşekkürü bir borç bilirim. Yine, değerli hocalarım Doç. Dr. Erol Sakallı ve Doç.Dr. Özgür Ay'a sonsuz teşekkür ederim. Değerli görüşleriyle fikir veren hocalarım Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Yasin Kaya ve Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Kahraman Mutlu'ya da teşekkür ediyorum.

Bütün eğitim hayatım boyunca yardımlarını esirgemeyen, varlıklarıyla güç bulduğum değerli aileme de ne kadar teşekkür etsem azdır…

Tülay KARAKAYA

Mayıs 2019

İÇİNDEKİLER

YEMİN METNİ ..... **i**
TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI ..... **ii**
ÖZET ..... **iii**
ABSTRACT ..... **iv**
ÖNSÖZ ..... **v**
İÇİNDEKİLER ..... **vii**
GRAFİKLER TABLOSU ..... **xii**
KISALTMALAR DİZİNİ ..... **xiii**
GİRİŞ **1**

BİRİNCİ BÖLÜM
BAŞKURT TÜRKLERİ VE BAŞKURT TÜRKÇESİ

1. BAŞKURT TARİHİ **4**
2. BAŞKURT ADI **4**
3. BAŞKURT TÜRKÇESİ **6**
3.1. BAŞKURT TÜRKÇESİNİN SES ÖZELLİKLERİ 7
3.2. BAŞKURT TÜRKÇESİNDEKİ SES OLAYLARI 7
3.2.1. Ünlülerde Görülen Ses Olayları **7**
3.2.2.Ünsüzlerde Görülen Ses Olayları **8**

İKİNCİ BÖLÜM
FİİL

1. FİİL-NESNE BAĞLANTISI AÇISINDAN GEÇİŞLİ-GEÇİŞSİZ FİİLLER **10**
1.1. GEÇİŞLİ FİİL 11
1.2. GEÇİŞSİZ FİİL 11
2. FİİL-ÖZNE BAĞLANTISI AÇISINDAN ÇATI EKLERİ **11**
2.1. ETKEN ÇATI 13

2.2. ETTİRGEN ÇATI 13
2.3. EDİLGEN ÇATI 14
2.4. MEÇHUL ÇATI (ÖZNESİZ ÇATI) 14
2.5. DÖNÜŞLÜ ÇATI 14
2.6. İŞTEŞ ÇATI 15
3. BAŞKURT TÜRKÇESİNDE FİİLLER 15

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
YAPIM EKLERİ

1. İSİMDEN FİİL YAPIM EKLERİ 20
1.1. İSİMDEN FİİL YAPIM EKLERİ HAKKINDA YAPILAN DEĞERLENDİRMELER 23
1.1.1. +la-/+le- eki: 23
1.1.2. +lan-/+len- eki 28
1.1.3. +landır-/+lendér- eki: 31
1.1.4. +laş-/+leş- eki 35
1.1.5. +laştır-/+leştér- eki: 37
1.1.6. +lat-/+let- eki 39
1.1.7.+ılda-/+élde- eki 41
1.1.8. +ay-/+ey-/+y- eki 43
1.1.9. +a-/+e- eki 44
1.1.10. +hın-/+hén-, +hon-/+hön- eki 45
1.1.11. +ha-/+he-, +hı-/+hé-, +ho-/+hö- eki 47
1.1.12. +ır-/+ér-/ +r-, +ar-/+er- eki 48
1.1.13. +hıt-/+hét-, +hot-/+höt- eki 49
1.1.14. +hıra-/+hére-, +hora-/+höre- eki 50
1.1.15. +-ıķ-/-ék-, +oķ-/+ök-/-k- eki 51
1.1.16. +da-/+de-, +źa-/+źe-, +ta-/+te- eki 51
1.1.17. +al-/+el-/+l- eki 52
1.1.18. +ı-/+é-, +o-/+ö- eki 53
1.1.19. +ra-/+re-, +ıra-/+ére- eki 53

1.1.20. +ray-/+rey- eki **54**
1.1.21. +ıt-/+ét- eki **54**
1.1.22. +ġar-/+ger-, +ķar-/+ker- eki **55**
1.1.23. +sı-/+sé-, +so-/+sö- eki **55**
1.1.24. +ġı-/+gé-, +ġo-/+gö-, +ķı-/+ké-, +ķo-/+kö- eki **56**
1.1.25. +ala-/+ele- eki **56**
1.1.26. +ġa-/+ge-; +ķa-/+ke- eki **57**
1.1.27. +na-/+ne- eki **57**
1.1.28. +an-/+en-/ +n- eki **58**
1.1.29. +şı-/+şé-, +şa-/+şe- eki **58**
1.1.30. +ın-/+én-/+n- eki **59**
1.1.31. +ġır-/+gér-, +ķır-/+kér- eki **59**
1.1.32. +tay- eki **59**
1.1.33. +pay-/+pey- eki **60**
1.1.34. +lıķ-/+lék- eki **60**
1.1.35. +at-/+et- eki **60**
1.1.36. +ķay-/+key- eki **61**
1.1.37. +tan- eki **61**
1.1.38. +dır-/+dér-, +tır-/+tér- eki **61**
1.1.39. +lay- eki **62**
1.1.40. +pé- eki **62**
1.1.41. +yı-/+yé- eki **62**
1.1.42. +aķ-/+ek- eki **62**
1.1.43. +két- eki **62**
1.1.44. +ma-/+me- eki **63**
2. FİİLDEN FİİL YAPIM EKLERİ **63**
2.1. FİİLDEN FİİL YAPIM EKLERİ HAKKINDA YAPILAN DEĞERLENDİRMELER 65
2.1.1. -ıt-/-ét-, -ot-/-öt-/-t- eki **65**
2.1.2.-ış-/-éş-, -oş-/-öş-/-ş-, -aş-/-eş- eki **66**
2.1.3.-ıl-/-él-, -ol-/-öl-/-l- eki **67**

2.1.4.-dır-/-dér-, -dor-/-dör-, -tır-/-tér-, -tor-/-tör-, -źır-/-źér-, -źor-/-źör-eki: 68
2.1.5. -ın-/-én-, -on-/-ön-/-n- eki: 69
2.1.6. -ır-/-ér-, -or-/-ör-, -ar-/-er-/-r- eki 69
2.1.7. -ıḳ-/-ék-,-oḳ-/-ök-/-k- eki 70
2.1.8. -lıḳ-/-lék-, -loḳ-/-lök- eki 71
2.1.9. -ala-/-ele- eki 72
2.1.10. -ra-/-re-, -ıra-/-ére- eki 72
2. 1.11. -la-/-le- eki 73
2.1.12. -ay-/-ey- eki 73
2.1.13. -ġı-/-gé-,-ḳı-/-ké- eki 74
2.1.14. -ġır-/-gér-, -ḳır-/-kér- eki 74
2.1.15. -ġıź-/-géź-, -ġoź-/-göź-,-ḳıź-/-kéź-, -ḳoź-/-köź- eki 75
2.1.16. -a-/-e- eki 75
2.1.17. -ıź- eki 76
2.1.18. -ha-/-he-, -hı-/-hé-, -ho-/-hö- eki 77
2.1.19. -sı-/-sé- eki 77
2.1.20. -şı-/-şé- , -şa-/-şe- eki 78
2.1.21. -na-/-ne- eki 78
2.1.22. -ġa-/-ge-,-ḳa-/-ke- eki 79
2.1.23. -ġar-/-ger-, -ḳar-/-ker- eki 79
2.1.24. -hın-/-hén-,-hon-/-hön- eki 80
2.1.25. -arla-/-erle- eki 80
2.1.26. -da-/-de-,-źa-/-źe-,-ta-/-te- eki 80
2.1.27. -şır-/-şér-, -şor-/-şör- eki 81
2.1.28. -ġın-/-gén-,-ḳın-/-kén- eki 81
2.1.29. -dar-/-der-, -źar-/-źer-,-tar-/-ter- eki 81
2.1.30. -ma-/-me- eki 82
2.1.31. -yı-/-yé- eki 82
2.1.32. -hıt-/-hét-, -hot-/-höt- eki 83
2.1.33. -har- eki 83
2.1.34. -pıl-/eki 83

2.1.35. -şın- eki..... 84
2.1.36. -sık- eki..... 84
2.1.37. -tay- eki..... 84
2.1.38. -maş- eki..... 85
2.1.39. -ek- eki..... 85

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
İKİLEMELERDEN OLUŞAN FİİLLER

1. FİİL + FİİL UNSURUNDAN OLUŞMUŞ İKİLEME FİİLLER..... 86
2. FİİL + ZARF FİİL *(-P)* + FİİL YAPISINDAN OLUŞTURULMUŞ İKİLEME FİİLLER..... 86
3. İKİLEMELERDEN MEYDANA GELEN FİİLLER..... 87
3.1. İKİLEME+İSİMDEN FİİL YAPIM EKİYLE MEYDANA GELEN FİİLLER 87
3.2. İKİLEME+FİİLDEN FİİL YAPIM EKİYLE MEYDANA GELEN FİİLLER 88

BEŞİNCİ BÖLÜM
BİRLEŞİK FİİLLER/BÜTÜNLEŞMİŞ YAPILAR

1. FİİL+FİİL ŞEKLİNDEKİ BÜTÜNLEŞMİŞ YAPILAR..... 89
2. ZAMİR+FİİL ŞEKLİNDEKİ BÜTÜNLEŞMİŞ YAPILAR..... 89

ALTINCI BÖLÜM
SÖZLÜKTE MÜSTAKİL OLARAK BULUNMAYAN/KÖKTEN AYRILMADAN YAŞAYAN FİİLLER

SONUÇ..... 92
FİİL LİSTESİ..... 97
KAYNAKÇA..... 619

GRAFİKLER TABLOSU

Sayfa No

Grafik 1. Eklendiği sözlerin kökenlerine göre +la-/+le- eki. 27
Grafik 2. Eklendiği sözlerin görevlerine göre +la-/+le- eki. 27
Grafik 3. Eklendiği sözlerin kökenlerine göre +lan-/+len- eki 31
Grafik 4. Eklendiği sözlerin görevlerine göre +lan-/+len- eki. 31
Grafik 5. Eklendiği sözlerin kökenlerine göre +landır-/+lendér- eki: 34
Grafik 6. Eklendiği sözlerin görevlerine göre +landır-/+lendér- eki: 34
Grafik 7. Eklendiği sözlerin kökenlerine göre +laş-/+leş- eki: 36
Grafik 8. Eklendiği sözlerin görevlerine göre +laş-/+leş- eki 37
Grafik 9. Eklendiği sözlerin kökenlerine göre +laştır-/+leştér- eki 38
Grafik 10. Eklendiği sözlerin görevlerine göre +laştır/+leştér- eki 39
Grafik 11. Eklendiği sözlerin kökenlerine göre +lat-/+let- eki 41
Grafik 12. Eklendiği sözlerin görevlerine göre +lat-/+let- eki: 41

KISALTMALAR DİZİNİ

Akt. **:** Aktaran

Ar **:** Arapça

BA **:** İstoriko Kultirniy Ensklipodiçeskiy Atlas

BE **:** Başkort Entsiklopediyahı I A-B

Bk **:** Bakınız

Bşk **:** Başkurtça

BTH **:** Başkort Télénéñ Hüźlégé

BTTSY **:** Bugünkü Tatar Türkçesi Söz Yapımı

C **:** Cilt

ET **:** Eski Türkçe

Far **:** Farsça

GT **:** Genel Türkçe

GTS **:** Güncel Türkçe Sözlük

Haz **:** Hazırlayan

S **:** Sayfa

YL **:** Yüksek Lisans

GİRİŞ

1. TEZİN KONUSU

Tezin konusu, Türk dillerinde yoğun bir şekilde üzerinde durulan fiil yapımının Başkurt Türkçesindeki kullanım şeklini ortaya çıkarmaktır.

2. KONUNUN SINIRLARI

Bu çalışmada, Başkurt Türkçesinde söz yapımı konusu kısıtlanarak yalnızca fiil yapımı konusu ele alınmıştır. Fiil yapımı konusu, isimden fiil yapan ve fiilden fiil yapan ekler olmak üzere iki alt başlık hâlinde incelenmiştir. Fiil yapımında kullanılan eklerin tasnifi *Bugünkü Tatar Türkçesi Söz Yapımı (BTTSY)* adlı eserdeki tasniften yararlanılarak yapılmıştır.

3. AMAÇ VE YÖNTEM

Türkiye'de özellikle son dönemde Kıpçak yazı dilleri içerisinde yer alan ve kendisine has denebilecek özellikleri bulunan Başkurt Türkçesi ve Başkurtlar üzerine yapılan çalışmaların arttığı görülmektedir. Biz de Başkurt Türkçesi üzerine yapılan çalışmalara katkı sağlamak amacıyla Başkurt Türkçesinin kelime türetme yollarını inceleyerek Başkurtların söz yapımını ortaya koymaya çalıştık. Bunun için 1993 yılında yayımlanmış olan *Başḳort Télénéñ Hüźlégé (BTH)* adlı sözlüğü, çalışmamıza temel başvuru kaynağı olarak ele aldık. BTH'de 10.926 madde başı fiil fişlenmiş ve daha sonra bu fiillerin çeviri yazısı yapılarak hazır hâle getirilmiştir. Çeviri yazıda Başkurt Türkçesindeki farklı sesler, aşağıdaki işaret alfabesi sistemi ile belirtilmiştir:

Ҙ (peltek z) = ź

Ç (peltek s) = ṡ

Ң (arka damak nazal n) = ñ

Ҡ (kalın) = ḳ

Ғ (kalın) = ġ

-E- / -e- = é

E-/ e- = yé-

Э (hece ya da söz başında) = é

Çeviri yazı alfabesinin araştırmacılar tarafından farklı şekillerinin de tercih edilmesinden dolayı, madde başlarının Başkurt Kiril alfabesi ile yazılmış şekilleri de yanında belirtilmiştir.

BTH'de tespit edilen madde başı fiillerin çeviri yazısı yapıldıktan sonra bu fiillerin tamamı Türkiye Türkçesine aktarılmıştır.

Türkçenin yapım ve çekim ekleri kategorisi önemli bir çeşitliliğe sahiptir. Hem tarihî hem de çağdaş düzlemde, eklerin ses ve görevlerinde yaşanan değişimler ile kalıplaşmalar lehçeler arasında genel anlamda örtüşmektedir. Ancak aynı lehçe grubu içerisinde tercih edilen eklerin bir istatistiği şimdiye kadar ortaya konulamamıştır. Bu tezde Başkurt Türkçesindeki söz yapımının hangi yollarla oluştuğu tespit edilmeye çalışılmış ve bu konu geniş bir yelpazeye sahip olduğu için konu sınırlandırılmasına gidilerek yalnızca fiil yapımı konusu üzerine yoğunlaşılmıştır.

Yapılan çalışma ile Başkurt Türkçesinin söz varlığında yer alan fiillerdeki eklerin ne denli aktif veya pasif oldukları belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca isimden fiil yapan ekler içerisindeki kelimeler kelimenin görevleri bakımından ve içerisinde bulundurduğu alıntı kelimeler bakımından da sınıflandırılmıştır.

Söz yapımı kategorilerinin belirlenmesi aşamasında, Fuat A. Ganiyev (akt. Murat Özşahin) tarafından hazırlanan *Bugünkü Tatar Türkçesi Söz Yapımı (BTTSY)* adlı çalışma esas alınmıştır.

Çalışmamız esnasında İkilemelerden Oluşan Fiiller, Birleşik Fiiller/Bütünleşmiş Yapılar, Sözlükte Müstakil Olarak Bulunmayan/Kökten Ayrılmadan Yaşayan Fiiller de kendi içerisinde gruplandırılmıştır

Dil bilimi içerisinde kimi sözlerin anlam alanlarını değiştirerek başka bir alana yönelik bir bilgi hâline geldiği ya da birden fazla alana yönelik bilgileri ifade ettiği bilinmektedir (Özşahin, 2011: 4). Bu sebepten çalışma yürütülürken karşılaştığımız en büyük zorluklardan biri bu olmuştur. Sözün ilk anlamı ile ikinci anlamı, fiillerin geçişli-geçişsiz gibi farklı kategorilere ait olduğu durumlarda, sözün

ilk anlamı esas alınarak sınıflandırılmıştır. Ayrıca, BTH'de madde başı verilen bazı sözler kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında sıfat ya da zarf kategorisi içerisinde değerlendirildiğini tespit ettik. Böyle durumlarda müdahale edilerek sınıflandırmada Türkçe gramer esas alınmıştır.Örneğin; BTH'de *rus+sa* "Rusça" , *başḳort+sa* "Başkurtça" vb. sözler zarf kateorisi içerisinde değerlendirilmiştir. Türkçe gramer esaslarına göre biz bu sözleri zarf olarak kabul etmediğimiz için isim kategorisinde değerlendirdik.

BTH'de tespit edilen *alyı-* "yaşlanıp akıl sağlığını kaybetmek" gibi kökenleri tespit edilemeyen yapılar, etimoloji yapma becerimizin sınırlı olması ve sınır olarak da ekler üzerinde çalışmamız sebebiyle "Sözlükte Müstakil Olarak Bulunmayan/Kökten Ayrılmadan Yaşayan Fiiller" başlığı altında değerlendirilmiştir.

Tez vesilesiyle Türk lehçelerindeki fiillerin yapı ve anlam bakımından incelemelerine yönelik örnek bir çalışma ortaya konulmak istenmiştir

BİRİNCİ BÖLÜM

BAŞKURT TÜRKLERİ VE BAŞKURT TÜRKÇESİ

1. BAŞKURT TARİHİ

"İdil-Ural bölgesinin bugünkü halklarından biri olan Başkurt Türklerinin resmî vatanı olan Başkurdistan ülkesi, bugün Güney Ural'dan batıya doğru İşimbay (Beleya) ve Kama nehrine kadar uzanan 143.600 km2'lik topraklara sahiptir. Ülke, Ural Ekonomik Bölgesi (Uralskiy Ekonomiçeskiy Rayon) ve Volga Boyu Federal Bölgesi (Privoljskiy Federalnıy Okrug) içerisinde yer almakta, 54 idari rayon, 20 şehir, 41 köy-kent (posyölok) ve 929 köy idaresinden oluşmaktadır" (Demir, 2002: 73).

Başkurdistan Başbakanlığı tarafından yayımlanan Başkurdistan Cumhuriyeti Atlası'nda (BA) Başkurdistan'ın toplam nüfusu 4.050.000'dir. Bu nüfusun 2.415.000'i şehirlerde yaşarken 1.635.000'i ise köylerde yaşamaktadır. Başkent Ufa'nın nüfusu ise 2007 verilerine göre 1.030.000 kadardır. Başkurdistan'ın yüz ölçümü Rusya içerisinde 142.900 km^2'lik bir alandadır. Bu alan Rusya'nın toplam yüz ölçümünün %0,8'ini teşkil etmektedir (BA, 2007: 8).

2010 sayımına göre nüfusun 1.172.300'ü Başkurt olarak görülmekte ve halkın %36,3'ünü Ruslar, %29,8'ini Başkurtlar %24,1'ini ise Tatarlar oluşturmaktadır. Bunun dışında kalan %9,8'lik kısmını ise Çuvaşlar ve diğerleri oluşturmaktadır (BE, 2014: 411).

2. BAŞKURT ADI

Başkurt adı ile ilgili farklı görüşler mevcuttur. Zeki Velidî Togan'a göre eski Arap kaynaklarında *başgird* (İstahri), *bascirt* (İbn Fadlan) şeklinde yazılan Başkurt kelimesi *Beş Ogur'*dan gelmektedir (1993:328, 2003:3). *Beş Ogur* isminin *bulgar* adıyla da ilgili olduğu düşünülmektedir (Öztekten, 2008: 73). Togan, İran efsanelerinde Hazar'ın güneyinde *Gurkser/kırt-baş* isminde bir kavmin yaşamış olduğu şeklindeki bir rivayetten hareketle buradaki *Kurt-Baş> Baş-Kurt* şeklinde bir etimolojinin bulunduğunu da belirtmektedir (1993:329).

Németh ve Kakuk gibi araştırmacılar ise, Başkurt adının *macar-magyar* ve *mişer* etnonimleri ile ilgili olduğunu düşünmektedirler (Öztekten, 2008: 73-74). "Bazı seyyah rahipler; Başkurtların daha 13. yüzyılda Macarcayı unutmayan Macarlardan ibaret olduklarını ve bunların ancak 13. yüzyıldan sonra Türkleşmiş olduklarını ifade etmişlerdir" (Togan, 2003: 9). Ancak Macar âlimi Gyula Mészáros, bu seyyah rahiplerin seyahatnamelerinin sahte olduğunu ifade etmektedir (Togan, 2003: 9).

"Başkurt" adının etimolojisine dair bir diğer görüş ise; Başkurt isminin "*baş-kur-t"* şeklinde oluşmasıdır. Buna göre, *"baş"* sözünün "esas, asıl" anlamında olduğunu söylerler. *"kur"* kısmının "kavim, kabile" anlamında olduğu ifade edilir. Sondaki *"-t"* sesinin ise Moğolca veya Farsça çokluk eki şeklinde açıklaması yapılır. Üçüncü bir görüş ise, Başkurt adındaki "baş" kısmının, bas→ bus →buz sözlerine dayandığını, "ak boz at" sözündeki gibi "gri" anlamına geldiğini söyler. Başkurt adının, "buzkort", "bozkurt" sözünden türediği ifade edilir. Bunu ispatlamak için Türklerin bozkurttan türediklerine dair olan inanışı gösterirler (Değirmenci, 1993:155).

> Zekiyev'in, Başkurt adı, Türk kavim adlarının sistemine uyarak *başka-ar-t* kısımlarından meydana gelmiş olmalıdır. *"-t"* unsuru kavim adlarında rastlanan *–lı, -dı, -tı* eki olmalıdır. Mesela, Kumandı ve Yurmatı isimlerindeki *–dı* eki, aynı manadadır. Bununla birlikte kavimleri adlandırmakta *–tı* ekinden başka ekler de kullanılır. Başkurt sözündeki *–t (-tı, -lı)* eki çıkarıldığında da o, kavim adı olur: Başkar. Yani, bir kavim adından *–lı (-dı, -tı)* eki ile ikinci bir kavim adı yapmak, Türk halklarında gelenekleşmiştir. *"-ar"* unsuru, "insanlar" manasında Türk kavim adlarında sistemli bir şekilde kullanılır. *"başka"* sözü, iki türlü açıklanabilir: "yabancı insan, yabancı kabile insanı" manasında olması mümkündür. Yani, bizim kabilemizden olan insan değil, başka kabile insanı" manasındadır. Biz "Tatar" adındaki *–tat* ve *Ugır* ismindeki *ug* "annesiz, öksüz" unsurlarını bu manada açıklıyoruz. Ugır veya Ungar adının, "yabancı insan" manasında olduğuna çoktan dikkat edilmiştir. Yani, "Başkurt" adının etimolojisi *başka-ar-tı s*adece "yabancı kabile insanları" değil, belki "yabancı kabile insanları ile karışmış kabile" manasındadır. İkincisi, "başka" sözünün *mişe* (meşke,beşke) sözünden türemiş olması da mümkündür. Arap, İran, Grek kaynakları Başkurtlardan sadece Madjarlar adıyla bahsetmişlerdir. Madjarları Mişerler diye anlasak, mişer isminin meşe (bişe, meşke, beşke) kökünü bulabiliriz. Böyle düşünüldüğünde "*başkır*" adı "orman insanları", "Başkurt" sözü ise, "orman insanları ile karışmış kabileler" manasındadır (Değirmenci, 1993: 156).

Başkurtlarla Macarların akraba olduğu ya da Başkurtların Macarların bir kısmını oluşturduğu görüşünün en hızlı gelişme sergilediği dönemlerde dahi bu görüşlerin karşıtları da vardır. 19. yüzyılın sonları ile 20. yüzyılın başlarında yeni

ortaya atılan antropolojik ve tarihî dil bilimi araştırmalarıyla birlikte, Başkurt halkının Türk kökenli olduğu tezi ortaya çıkmıştır (Kuzeyev, 2005: 18).

Togan, miladi 7. yüzyılda Başkurtların T'ieh-le, Tölös zümrelerine dâhil bir Türk kabilesi sayıldıklarını ifade etmekle birlikte, onların Türklerin Kıpçak ve Qun zümresine dâhil bir kabile olduğunu ve Türkçe konuştuklarını belirtmiştir (2003:9). Başkurtların Türk menşeli olduklarını kesin olarak gören Kurat da onların 8. -9. yüzyıllarda, Ural'ın güneyi ile Batı Sibirya'yı içine alan geniş bir sahaya yayıldıklarını burada Fin-Ugor halklarıyla temasta bulunduklarını belirtmiştir (Kurat, 1965:99, 1972:113).

Kaşgarlı Mahmud, Divanü Lügâti't Türk'te, bir boy adı olarak geçen *Başġırt* kelimesi hakkında herhangi bir açıklama yapmamakla birlikte Türk boylarını yönlerine göre tasnif ederken kuzey grubuna dâhil ettiği Başkurtların Yimek ve Basmıllar arasında yer aldığını belirtmiştir (Atalay, 1995:28).

3. BAŞKURT TÜRKÇESİ

Bugün Rusya Federasyonuna bağlı özerk bir cumhuriyet olan Başkurdistan başta olmak üzere, Rusya'da İdil Ural Bölgesi ve Sibirya'da da kullanılan Başkurt Türkçesi, Kıpçak grubu içerisinde yer almaktadır.

Başkurt Türkçesinin genel ses yapısı, tarihî ve gramerlik ses olayları bakımından tamamen kendisine has denebilecek özellikleriyle dikkat çektiğini belirten Öner (2011:351), Başkurt Türkçesi için ayrıca şunları ifade etmiştir "Tatarca ile çok yakın ve hatta paralel olan şekil bilgisi özelliklerine sahip olmasına rağmen, Başkurtçadaki *s>h; ç>s* gibi tarihî ses değişmeleri, ünlülerin ileri derecede dudak uyumu ve ünsüzlerin benzeşmesi gibi özellikleri, onu Tatarcadan ayırmaktadır". Benzing ise, Başkurt Türkçesinin dil bilimi açısından Tatar Türkçesinin özel bir ağız grubu olarak kabul edilebileceğini, Başkurt Türkçesinin Tatar Türkçesinden bazı durumlarda sapmalar gösterdiğini, bunların da Başkurt Türkçesini Kazak Türkçesine yaklaştıran ünsüzlerle bağlantısı olduğunu belirtir (1959:128).

Başkurtçanın Güney ve Doğu olmak üzere iki büyük diyalekti vardır. Başkurt yazı dili Ufa ağzına dayanır.

3.1. BAŞKURT TÜRKÇESİNİN SES ÖZELLİKLERİ

Başkurt Türkçesinde dokuz ünlü ses bulunmaktadır: *a, e, é, ı, i, u, ü, o, ö.*

Başkurt Türkçesinde 24 ünsüz ses vardır: *b, d, g, ġ, ź, j, z, y, k, q, l, m, n, ñ, p, r, s, ṡ, t, f, h, ş, ḫ, ó.* Ayrıca Rusçadan alıntı sözlerde kullanılan *ts, şç,* gibi çift ünsüz sesleri ile yine Rusça kelimelerde kullanılan *v, ç, yu, yo* ve *ya* sesleri mevcuttur.

Dudak ünsüzleri: *b, p, m, ó*

Diş-dudak ünsüzleri: *f.*

Diş ünsüzleri: *d, t, n, z, s.*

Diş arası (sızıcı) ünsüzler: *ṡ, ź.*

Diş-damak ünsüzleri: *j, ş.*

Ön damak ünsüzleri: *l, r, y, g, k.*

Arka damak ünsüzleri: ġ, ķ, ḫ, ñ.

Gırtlak ünsüzü: *h.*

Rusça alıntılara ait ünsüzler: *v, ç, ts, şç, yu, yo, ya.*

3.2. BAŞKURT TÜRKÇESİNDEKİ SES OLAYLARI

3.2.1. Ünlülerde Görülen Ses Olayları

1. İlk hecedeki ön damaktaki geniş ünlüde daralma: *e->i-: it* "et", *kiñ* "geniş", *kil*-"gel-".
2. Bütün hecelerde ön damak dar ünlüsünde genişleme ve bulanma: *i>é: higéź* "sekiz", *kévék* "gibi", *bér* "bir".
3. Geniş yuvarlak ünlülerde daralma ve bulanma: *o>u, ö>ü.*

Türkiye Türkçesindeki /o/, /ö/ sesleri, Başkurt Türkçesinde /u/, /ü/ şeklindedir: *un* "on", *yul* "yol, *hüź* "söz".

4. Dar yuvarlak ünlülerde genişleme ve bulanma: *u>o, ü>ö.*

Türkiye Türkçesindeki /u/, /ü/ ünlüleri Başkurt Türkçesinde /o/, /ö/ şeklindedir: *ḳoş* "kuş", *ös* "üç", *kön* "gün", *yort* "ev".

3.2.2.Ünsüzlerde Görülen Ses Olayları

1. GT s > Bşk. ṡ (Ortada, sonda)

Genel Türkçede söz ortası ve sonundaki /s/ ünsüzü Başkurt Türkçesinde /ṡ/ olur: baṡ- "bas-".

2. GT z > Bşk. ź (Ortada, sonda)

Genel Türkçede söz ortası ve sonundaki /z/ ünsüzü Başkurt Türkçesinde /ź/ olur: *hüź* "söz", *héź* "siz", *oźon* "uzun".

3. GT *s* > Bşk. *h* (Söz başında, hece başında)

Genel Türkçede söz ve hece başındaki /s/ ünsüzü Başkurt Türkçesinde /h/ olur: *hüźlék* "sözlük", *héź* "siz". Bu karakteristik özellik Arapça ve Farsçadan alıntı kelimelere de yansımış ve söz başında bulunan bazı Ar. /ṡ/; Far. /s/ sesleri de h olmuştur: *habın* "sabun (Ar. ṡābūn), *haray* "saray; ahır" (Far. serāy)…

4. GT. *ç* > Bşk. *s* (Başta, ortada, sonda)

Genel Türkçede söz başı, ortası ve sonunda bulunan /ç/ ünsüzü sistemli olarak /s/ olur: sıġıv "çıkmak", soḳor "çukur, üs "öç, intikam". Bu özellik alıntı kelimelere de yansımıştır: *baḳsa* "bahçe" (Far. bāġçe), *sınar* "çınar" (Far. çenār)…

5. GT. *y-* > Bşk. *y-* (Başta)

Bugünkü Kıpçak Türkçesinde genel olarak düzensiz bir biçimde söz başında görülen y > c gelişmesi Başkurtçada hiç yoktur. ET yıġ- > Bşk. yıy- "toplamak", ET yadaġ > Bşk. yeyev "yayan". Bunun tam aksine, bu ünsüzü taşıyan alıntılarda bile c > y gelişmesi olmuştur. Ar. cannat > Bşk. *yennet* "cennet", Far. cān > Bşk. *yen* "can" (Öner, 2011: 175).

İKİNCİ BÖLÜM

FİİL

Hareketleri karşılayan fiiller, addan sonraki en önemli ögelerdir. Türk dil bilgisi kitaplarına bakıldığında fiil/eylem terimlerinin her ikisinin de kullanıldığını görürüz. Kimi araştırmacılar Arapça kökenli *"fiil"* sözünü kullanmayı tercih ederlerken, kimi araştırmacılar ise Türkçe kökenli *"eylem"* terimini kullanmayı tercih etmişlerdir. Başkurt Türkçesinde de Arapça kökenli fiil sözünün ses değişmesi neticesinde *"fiġél"* ve Başkurtça kökenli *"ḳılım"* şeklinde adlandırıldığı tespit edilmiştir.

Sözlüğün başlıca üyeleri olarak görülen varlık ve eylem adlarının, özellikleri itibariyle birbirine benzemediğini fakat birlikte var olabilen iki ayrı gerçeklik olduğunu belirten Karaağaç (2013: 389), fiili şu şekilde açıklamıştır: "Varlık ve eylem, birlikte vardırlar ve insan bilgilerinin tümünü ifade ederler. Varlıktaki değişim eylemdir. Hiçbir varlık, eylemsiz var olamaz; eyleme sahip olmayan varlık yoktur; var oluşun kendisi bile, bir eylemdir".

Fiillerin şekil bilgisinin addan sonra en önemli ögesi olduğunu belirten Korkmaz (2014: 487), fiili, "Şekil bilgisinin addan sonra en önemli ögesi olan fiiller, iş ve hareket bildiren önemli sözlerdir. Fiiller, karşıladıkları hareketler ile zaman ve mekân kapsamı içinde, somut ve soyut nesne ve kavramlarla ilgili her türlü oluş, kılış, kılınış ve durumları bildirirler" şeklinde tanımlar.

Fiillerin, isim cinsinden bütün kelimeler karşısında apayrı bir yeri olduğunu belirten Ergin (2012: 280), fiili, "Fiiller hareketleri karşılayan kelimelerdir. Hareket kelimesini de tabiî geniş manası ile kullanıyor ve nesnelerin zaman ve mekân içindeki her türlü oluş ve yapışları veya olmayış ve yapmayışları karşılığı olarak alıyoruz" şeklinde tanımlar.

Atalay (1941: 11), eklerin işlevlerini örneklerle açıkladığı *Türk Dilinde Ekler ve Kökler Üzerine Bir Deneme* adlı çalışmasında, fiil ile ilgili şu ifadeleri kullanmıştır: "Dil kelimelerden önce çok basit ve maddi anlam gösteren kelimeleri meydana getirmiştir. Fiil kalıpları hele fiil çekimleri daha sonra meydan gelmiş

olacaktır. Çünkü fiillerde iş, zaman ve şahıs gibi üç şeyin birden göz önünde alınması gerekir. Bunlardan başka fiillerde anlamca az çok soyutlama vardır".

Gencan'a göre fiil, "Varlıkların yaptıkları işleri, devimleri, kılışları ya da onlarla ilgili oluşları, yargıları zamana ve kişiye bağlatarak anlatan sözcüklerdir. Bir tam eylemde şu beş anlam kaynaşmıştır: 1. Edim, 2 Zaman, 3. Kip, 4. Kişi, 5. Çatı" (2007: 317-318).

Fiillerin varlığı ve olumluluk olumsuzluk noktasındaki görüşleri ile Karaağaç (2013: 389), sözlükteki fiil oranlarının isimlere oranla daha az olduğu konusunda şunları dile getirmektedir: "Sözlüklerdeki eylem adları varlık adlarına oranla çok daha azdır. Bunun nedeni, birden çok varlığın aynı eylemi yapıyor olmasıdır. 'Gülmek' eylemini yalnız insan yapabilirken, 'yürümek' eylemini insanlarla birlikte hayvanlar, 'doğmak' ve 'ölmek' eylemlerini ise, bütün varlıklar yapabilmektedir".

Hacıeminoğlu ise yapıları bakımından fiilleri, kök fiiller, türemiş fiiller ve birleşik fiiller olmak üzere üçe ayırır (1991: 15).

1. FİİL-NESNE BAĞLANTISI AÇISINDAN GEÇİŞLİ-GEÇİŞSİZ FİİLLER

Türkçe dil bilgisi kitaplarının bazılarında çatı kavramı ve geçişlilik-geçişsizlik kavramı bir arada verilmiştir. Bu iki kavramın birbiriyle karıştırıldığına 1963'te Lübimov dikkati çekmiştir: Lübimov'a göre "geçişlilik-geçişsizlik kategorisi çatı kategorisinden daha geniş, çatı kategorisi geçişlilik-geçişsizlik kategorisinden daha dardır" (1963:150).

"Geçişlilik-geçişsizlik kategorisi bütün fiilleri iki büyük gruba ayırır: Birinci gruba nesne isteyen geçişli fiiller, ikinci gruba nesne istemeyen geçişsiz fiiller girer. Not: Geçişli-geçişsiz fiiller de olabilir" (Lübimov, 1963:150).

Zeynep Korkmaz da geçişlilik-geçişsizlik özelliğinin çatı eklerinden kaynaklanan bir özellik olmadığını belirterek Lübimov ile aynı görüşü savunmuştur (Korkmaz, 2014: 498). Lübimov'dan farklı düşünen; Gencan, Bilgegil gibi kimi âlimler ise çatı eki almamış yalın hâldeki fiil kök ve gövdeleri yanlış olarak geçişli çatı, geçişsiz çatı adı altında değerlendirmişlerdir (Gencan,1975: 329-334; Bilgegil, 1984: 278-279).

1.1. GEÇİŞLİ FİİL

Geçişli fiiller, nesne almaya elverişli olan, nesne alabilen fiillerdir. *"Yapma, etme"* bildiren fiiller geçişli fiillerdir. Bunlar cümle içerisinde hem belirtili hem de belirtisiz nesne alabilirler. Geçişli fiiller, *"ne, neyi, kimi"* sorularına yanıt veren fiillerdir: *aç-* (kitabı açmak), *dik-* (elbiseyi dikmek), *aş-* (engeli aşmak), *çöz-* (düğümü çözmek), *sev-* (geziyi sevmek), *iç-* (süt içmek, çorba içmek), *yaz-* (kitap yazmak), *kıy-* (sebzeyi kıymak, insana kıymak, paraya kıymak)".

Karaağaç, isimlerden geçişli gövde fiillerinin *+la-* ekiyle yapıldığını belirtmiştir: *gözlem+le-, ayar+la-, taş+la-, baş+la-* vb. Ayrıca geçişsiz fiil kök ve gövdelerinden *–dır-, -t-, -r-* vb. ekler yardımıyla yeni ve geçişli gövdeler yapılabildiğini de belirtmiştir: *çürü-t-, öl-dür-, uyu-t-* vb. (2012: 646).

Türkçede bazı fiiller yeni anlamlar kazanarak hem geçişli hem de geçişsiz olarak kullanılabilmektedir. Böyle fiillerin geçişli ya da geçişsiz olduğunu yalnızca fiile bakarak değil, cümle içerisinde kullanıldığı anlamından da anlayabiliriz: "Halil bugün okula gitmeyip çarşıda boş boş *gezmiş (geçişsiz)*, kardeşimle bugün Aydın'daki müzeyi *gezdik (geçişli)"*. Çalışmamızda bu gibi örneklerde ilk anlam üzerinden bir değerlendirme yapılmıştır.

1.2. GEÇİŞSİZ FİİL

Geçişsiz fiiller, nesne alamayan fiillerdir. *"Olma ve oluş"* bildiren fiiller geçişsiz fiillerdir. Geçişsiz fiiller *"neyi, kimi, ne"* sorularına yanıt veremez: *gel-, uyu-, yat-, kal-* " vb.

Geçişli fiil kök ve gövdelerinden yeni ve geçişsiz gövdeler, *-n-, -l-, -ş-* vb. eklerle yapılır: *topla-n-, gör-ün-, bil-in-, ver-il-, bul-uş-, topla-ş-, kır-ıl-, ver-il-, ser-il-* vb.

2. FİİL-ÖZNE BAĞLANTISI AÇISINDAN ÇATI EKLERİ

"Çatı, tümcede yer alan ögelerin, geleneksel anlatımla 'tümce ögelerinin', sayı ve görev açısından yüklemcil eylemle olan anlamsal ilişkilerine dayanan bir dil bilgisel kategoridir" (Uzun, 2006: 75).

"Çatı ekleri, özne ile eylem ve nesne/tümleç arasındaki ilişkiyi düzenler" (Demircan, 2005: 105).

Fiilde çatı konusu Türk gramerlerinde genel olarak farklı biçimlerde ele alınmıştır. Fiilde çatı her ne kadar fiil kategorisinde yer alsa da çatı ekleri fiilden fiil türetme ekleri olduğu için bazı gramerlerde yapım ekleri başlığı altında incelenmiştir.

Korkmaz, *Türkiye Türkçesi Grameri: Şekil Bilgisi* adlı çalışmasında çatı eklerini *fiilden fiil türeten ekler* bölümünde ele almıştır (2014: 180-189). Aynı zamanda fiilde çatıyı *fiil-nesne bağlantısı* ve *fiil-özne bağlantısı* olmak üzere iki grupta ele almıştır. Fiil-nesne bağlantısı açısından geçişli-geçişsiz fiiller, fiil-özne bağlantısı açısından çatı ekleri ve işlevleri incelenmiştir. Çatı eklerini altı gruba ayırmıştır:

1) *Etken çatı (yalın çatı),*
2) *Edilgen çatı,*
3) *Meçhul çatı (öznesiz çatı),*
4) *Dönüşlü çatı,*
5) *İşteş çatı,*
6) *Ettirgen çatı (2014: 494-512).*

Ergin, *Türk Dil Bilgisi* adlı çalışmasında çatı eklerini *gövde* başlığı altında *fiilden fiil yapma ekleri* alt başlığında incelemiştir. Çatı terimini ek terimiyle nitelendirerek *dönüşlülük eki, pasiflik ve meçhul eki, oldurma ve yaptırma eki* şeklinde değerlendirmiştir (2012: 202).

Banguoğlu, Türkçede fiil çatısını *yalın görünüş, olumsuz görünüş, edilen görünüş, dönüşlü görünüş, ettirgen görünüş* olmak üzere toplam altı görünüşten meydana geldiğini belirtir. Banguoğlu, Korkmaz'ın çatı konusunda ele aldığı geçişli ve geçişsiz çatıları *anlamlarına göre fiiller* başlığı altında *geçişli ve geçişsiz* fiiller olarak incelemiştir (2011: 409-411). Çatı eklerini de *fiilden üreme fiiller* başlıklı bölümde incelemiştir (2011: 274-293).

Gülsevin, çatı eklerinin üst üste kullanılabildiğini dile getirmiş, bu özelliğin Türk dilinin ifade gücünü ekler marifetiyle artırmasına çok güzel bir örnek olduğunu belirtmiştir. Ayrıca, çatı eklerinin üst üste kullanıldıklarında, fiil çatısının son ek olduğunu da belirtmiştir (1998: 126).

Türkiye Türkçesinde olduğu gibi Başkurt Türkçesinde de çatı eklerinin üst üste kullanıldığı örnekler tespit edilmiştir: *köl-dör-t-* "güldürtmek", *kéy-()-n-dér-* "giyindirmek vb.

2.1. ETKEN ÇATI

Yüklemde belirtilen fiili, öznenin kendisi yapıyorsa bu tür eylemlere *"etken fiil"* denir. *Ak-, belir-, kes-, dur-, kurtul-, kısal-, akşamla-*, yorul-, vb. fiilleri özneleri ve çekimli durumları ile birer etken çatı oluştururlar.

Karaağaç, öznesi belli olan, öznesiyle kesin ilişkisi bulunan, öznenin etken olduğu olma veya yapma bildiren eylemleri etken eylem olarak belirtmiştir (2013: 387).

Korkmaz, çatı eki almamış, kök ve gövde hâlindeki geçişli, geçişsiz bütün fiillerin cümlede birer özneye ihtiyaç göstermesinden dolayı, bunları etken fiillller olarak adlandırmıştır (2014: 499).

2.2. ETTİRGEN ÇATI

Geçişsiz fiilleri geçişli fiile dönüştüren, geçişli fiillerde hareketin başkalarına yaptırıldığını gösteren fiiller oluşturan, *-er-, -ir-, -tir-,-t-* eklerinden birinin veya ikisinin üst üste getirilmesi ile kurulan fiil çatısına *"ettirgen çatı"* denir: *yaptırt-(yap-tır-t-), söylettir- (söyle-t-tir-)* vb.

Korkmaz, ettirgen çatıyı, yapma etme bildiren geçişsiz fiiller ile olma bildiren geçişsiz fiilleri; yapma, yaptırma ve ettirme bildiren geçişli fiillere çeviren bir çatı türü olduğunu belirtir (2014: 507).

Banguoğlu, söz içinde kimse olan nesne üzerinde doğrudan kılıcı olmayıp bir başkasını kılıcı kılıyorsa fiil tabanının *–dir-, -it-, -ir-* gibi ekler alarak ettirgen görünüşüne girdiğini belirtir (2011: 417).

Başkurt Türkçesinde *–t-, -DIr-, (I)r-, -Glź-, -GIr-,-ź-* olmak üzere birden fazla ettirgenlik eki bulunmaktadır. "*Fiilden Fiil Yapan Ekler Üzerine Değerlendirmeler*" başlıklı bölümde incelenmiştir.

2.3. EDİLGEN ÇATI

Edilgen fiilin yüklem olduğu cümlelerde özne, yüklemde bildirilen işi yapamaz; başkasının yaptığı işten etkilenir. Edilgen fiil, *"-n-* ve *-l-"* ekiyle türetilir ve cümleye başkası tarafından yapılma anlamı katar.

Ergin, *-(I)l-* ekinin pasiflik ve meçhullük bildiren fiiller türettiğini, ancak sonu ünlü ve *–l-* ünsüzü ile biten fiillere *–(I)n-* ekinin getirildiğini belirtmektedir (2012: 204). Korkmaz da ekin asli şeklinin *–(I)l-* olduğunu, bu ekin ünlü ile ve l ünsüzü ile biten fillere gelememesi sebebiyle *–(I)n-* ünsüzünün de kullanıldığını belirtmiştir (2014: 500). Banguoğlu, söz içindeki kimse olan isim fiilden etkilenme durumunda ise o fiil tabanına bir *–il-* eki alıp edilen görünüşe girdiğini belirtir (2011: 413).

2.4. MEÇHUL ÇATI (ÖZNESİZ ÇATI)

Korkmaz, edilgen çatıda öznenin aktif olmayıp, pasif olduğunu belirtmiştir. Meçhul çatı da ise, öznenin gerçekten bilinmediğini vurgulayarak, cümlenin öznesiz olduğunu belirtmiştir (2014: 502).

Korkmaz, geçişsiz fiillerden *–(I)l-/-(U)l-* ve *–(I)n-/-(U)n-* ekleri ile kurulan ve öznesi bulunmayan çatıyı, meçhul çatı olarak adlandırmıştır (2017: 183).

2.5. DÖNÜŞLÜ ÇATI

Özne, yüklemde belirtilen fiili yapıyor hem de yaptığı eylemden etkileniyorsa bu tür eylemlere "dönüşlü eylem" denir. Dönüşlü fiiller de edilgen fiiller gibi *"-l-* ve *–n-"* ekiyle türetilir. Dönüşlü fiilin yüklem olduğu cümlede "kendi kendine yapma" anlamı vardır.

Korkmaz, Türkiye Türkçesinde kullanımı pek yaygın olan dönüşlülük çatısının, genellikle *–(I)n-/-(U)n-* eki ile kurulduğunu belirtmiş. Belirli bir kurala bağlanmamakla birlikte, bazı hâllerde dönüşlülük çatısı için *–(I)l-/-(U)l-* ekinin de kullanıldığını belirtmiştir. (2014: 503).

Ganiyev, ekin edilgenlik ve dönüşlülük şekillerini de oluşturduğunu belirtmiştir. Edilgenlik şeklinin gramatik görünüş oluşturduğunu belirtmiştir.

Dönüşlü çatılı fiillere geldiğinde onların temel anlamlarını da gramatik anlama dönüştürüp bırakmadığını dile getirmiştir: "örneğin; iş ve hareketin içe nesneye dair (kırın-) ve özneye yayılma (kızarın-, şéşén-) anlamları sözlük anlamı oluştururlar" (2013; 155).

2.6. İŞTEŞ ÇATI

Yapılması için birden fazla öznenin gerektiği fiillerdir, işteş çatılı eylemler *"-ş-"* ekini alır. Bazı fiiller, aldığı ek nedeniyle işteş gibi gözükse de tek başına yapılabildiğinden işteş değildir. Cümlede özne birden çok olsa bile iş bir kişi tarafından gerçekleştirilebiliyorsa o fiil işteş değildir: *yetiş-, ulaş-, alış-* vb.

Korkmaz, *-(ı)ş-* ekinin çatı kavramı açısından *karşılıklı ve hep birlikte olmak* üzere iki farklı işlevi bulunduğunu belirtir (2014, 505-506).

Banguoğlu, işteşliği, *Fiilin Çatısı* başlığı altında *karşılıklı görünüş, işbirliği görünüşü* olarak ele almıştır. *Karşılıklı görünüşün* iki kişi ya da iki tarafın birbirleri üzerinde karşılıklı kılıcıları olan *–iş-* eki almış bir fiil tabanıyla oluştuğunu, *işbirliği görünüşün, -iş-* eki ile yapılan fiillerin bir topluluk tarafından yapıldığını belirtmiştir (2011: 416-417).

Ergin, işteşliği, *Fiilden Fiil Yapan Ekler* başlığı altında incelemiş, -ş- ekinin ortaklaşma ve bir oluş ifade eden fiiller türettiğini belirtmiştir (2012: 207).

Gencan, işteşliği, *Öznelerine Göre Eylemlerin Çatıları* başlığı altında incelemiş, işteş eylemlerin *birlik, karşılık ve nitelikte eşitlik* anlamlarını verdiğini belirtmiştir (2007:391).

Ganiyev, *-ış-* ekininin *çatı biçimi* olarak "Eski Türkçe Sözlük"te de gösterildiğini belirtmiştir. Çatı biçimi bildiren ve söz yapımını gerçekleştiren bu ekin iki kaynaktan temellendirildiğini dile getiren Ganiyev, bu ekin Tatar Türkçesinde *türetme* olarak da kullanıldığını belirtmiştir (2013: 153).

3. BAŞKURT TÜRKÇESİNDE FİİLLER

Başḳort Téléneñ Hüźlégé (BTH) I-II adlı sözlükten tespit edebildiğimiz fiillerin sayısı 10.926'dır. Bu fiiller aldıkları eklere göre isimden fiil ve fiilden fiil yapım ekleri başlığı altında incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda da isimden fiil

yapım ekleriyle türeyen fiil sayısının, fiilden fiil yapım ekleriyle türeyen fiil sayısından fazla olduğu tespit edilmiştir. Böyle bir sonucun ortaya çıkmasının sebebi elbette ki sözlükteki varlık adlarının sayıca fiillerden daha fazla olmasıdır.

Başkurt Türkçesinin fiil türetmede isimlerden, zarflardan, sıfatlardan ve yansıma sözlerden yararlanıldığı görülmüştür. Başkurt halkının doğa ile olan yakın münasebeti, Başkurt Türkçesindeki yansıma sözlerin sayısını arttırmış olmalıdır. Doğa ile iç içe bir yaşama sahip olan Başkurtlar, taklidî seslerden yeni sözler türeterek dilleri açısından büyük bir zenginlik sağlamışlardır.

Ayrıca Başkurtların diğer dillerden kelime aldıkları tespit edilmiş ve bu alıntı kelimelerin üzerine isimden fiil yapım ekleri getirilerek yeni sözler türetilmiştir. Başkurt Türkçesinin fiilleri içerisinde 642 adet Rusça, 449 adet Arapça, 154 adet Farsça ve 3 adet Çinceden (“çay”) alıntı kelime tespit edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YAPIM EKLERİ

"Söz yapımı en genel anlamda sözcüklerin yapısındaki morfolojik değişimlerin bütününü kapsar. Çekim sözcük türlerinin gramatikal ilişkilerine işaret ederken, türetme sözcüklerin leksikal ilişkilerine işaret eder" (Crystal 2008: 523).

Atalay'a göre Türkçede sözcük üç yolla yapılmaktadır: 1. Türetme, 2. Çekme, 3. Birleştirme. Bu üç yoldan en az kullanılanı ve en az verimli olanı çekme yoludur ve seyrek olarak kullanılmaktadır (1946: 70-71).

Dizdaroğlu'na göre Türkçede sözcük yapmak için iki yol vardır: 1. Türetme, 2. Birleştirme (1962:7).

Banguoğlu'na göre söz yapımı dilde mevcut köklere dayanır ve başlıca *üretim* ve *birleşim* olmak üzere iki türü vardır (2011:155).

Gencan'a göre söz yapımı üç yolla gerçekleşir:

1) *Yabancı dillerden sözcük alma,*
2) *Türetme,*
3) *Birleştirme* (2007:560).

Öner, *Türkçede İsimden Fiil Yapımı Üzerine Notlar adlı* çalışmasında Türkçede söz yapımının esasen üç türü bulunduğunu belirtmiştir:

1) *Morfolojik yol (söz+ek…),*
2) *Sentaktik yol (söz+yardımcı söz),*
3) *Semantik yol (yeni anlamlı söz+yeni anlamlı söz* (2011: 9-19).

Ganiyev *Bugünkü Tatar Türkçesi Söz Yapımı* adlı eserinde Tatar Türkçesi için söz yapımında sekiz yöntem bulunduğunu ifade etmiştir:

1) Fonetik yöntem, 2) ek getirme yöntemi, 3) söz birleştirme, 4) söz gruplarının birleşik söze dönmesi, 5) söz gruplarının ek alarak birleşik söze dönmesi, 6) leksik-gramatik yöntem, 7) leksik-semantik yöntem, 8) kısaltmalar yapma yöntemi (2013: 28).

"Ek getirme, söz birleştirme, söz gruplarını birleşik söze çevirme yöntemleri en yararlı yöntemlerdir. Leksik-gramatik ve leksik-semantik yöntemler diğer saydıklarımız kadar yararlı değillerdir" (Ganiyev, 2013: 28).

Çalışmamız Başkurt Türkçesinde fiil türeten ekler üzerine olduğu için söz yapımının *morfolojik yol (söz+ek...)* yöntemi ile fiil yapan ekler üzerinedir.

Yapım ekleri isim ya da fiil kök ve gövdelerinden yeni isim veya fiil gövdeleri yapar ya da kök ve gövdelerin "gramatikal kategorilerini" meydana getirirler.

Kök ve gövdeleri isim kökleri, fiil kökleri; isim gövdeleri, fiil gövdeleri olarak ikişer gruba ayırabiliriz. Türkçede kökler ile ekler arasındaki birleşme ekleri kurallı ve sistemli olduğu için isimlere gelen ekler ile fiillere gelen ekler birbirinden farklıdır. Köklerden gövdeler yapmakla vazifeli ekler ayrı, kök ve gövdeleri işlek hâle getirmekle vazifeli ekler ayrıdır. Köklerden gövdeler yapan ekler yapım ekleri, kök ve gövdelere işleklik veren ekler de çekim ekleri veya işletme ekleridir.

Yapım ekleri köklerden kelime türettikleri için köklerden hemen sonra, işletme veya çekim ekleri ise daha sonra gelirler. Eklerin bir kelimedeki dizilişi *kök+yapım eki+işletme* eki biçimindedir. Aynı sıralama gövdeler için de geçerlidir. Aynı türden yapım ekleri bir kelimede üst üste gelip gelememe bakımından birbirinden farklılık gösterir.

Bir kelimede isimden isim yapım ekleri üst üste gelebilir: *göz+lük+çü, yol+cu+luk* vb. İsimden fiil yapım ekleri üst üste gelemez: *süs+le-n-ip, baş+la-mak* vb. Fiilden fiil yapım ekleri üst üste gelebilir: *baş+la-t-ıl-, gör-üş-tür-* vb. Fiilden isim yapım ekleri üst üste gelemez: *yor-gun+luk, yağ-mur+luk* vb.

Yapım ekleri eklendikleri kök ve gövdelerin anlamlarını değiştirirler. Yapım ekleriyle meydana getirilen bir kelime gövdesi, kendisinden türediği kök veya gövdeyle yakından bir ilgisi olmasıyla beraber ondan ayrı ve yeni bir anlam taşır. Çekim eklerinin ise böyle bir anlam değiştirmesi yoktur. Onlar sadece kök ve gövdeleri işlek hâle getirirler.

Yapım ekinin ne olduğuna dair birçok tanım bulunmaktadır:

"Yapım eki (fr.da, suffixe de dérivation) kökün anlamında değişiklik yapmaktadır. Türemiş kelimeler meydana getirmeye yarar, anlama değin ikinci unsurdur. Bu ek dil bilgisinden ziyade, kelime hazinesine bağlıdır. (örnek:-able, aim-able,désir-able)" (Deny, 2013: 5).

"Yeni sözlük anlamına sahip yeni sözler yapan ekler yapım eki olarak adlandırılırlar. Örnek olarak *–çé* eki, *éşçé* sözünde *éş* kökünden yeni sözlük anlamına sahip olan yeni bir söz yapar ve o, yapım eki olarak tanımlanır" (Ganiyev, 2013: 28).

"Sözün gramatik şekillerini yapan ekler, dilin gramerine hizmet edenleri gramatik ekler olarak adlandırılırlar. Örnek olarak *–néñ* eki *éşnéñ* gibi yapıda gramatik bir yapı oluşturur, yani *éş* sözünün iyelikli şeklini gösterir ve bu bir gramatik ektir" (Ganiyev, 2013: 28).

"Eğer ekler köke bağlandıklarında yeni söz yapmıyorlar, gramatik anlam bildirmiyorlarsa ve sözün bütün üslup anlamını değiştiriyorlarsa bunlara üslup ekleri denilir. Örnek olarak *–key* eki *kügerçénkey "güvercincik"* sözünde tamamen üslup anlamı vermektedir ve buna üslup eki denir" (Ganiyev, 2013: 29).

"Yapım eki; kelime kök ve gövdelerine getirilerek yeni kavramların yansıtılmasını, kavramlara karşılık yeni kelimeler yapılmasını sağlayan ektir" (Korkmaz, 2017: 250).

Çoğu âlim Türk yazı dillerinde rastlanan söz yapımı eklerini genellikle iki kategoriye ayırır: Adlara dayanarak türeyen fiiller ve fiil kökenine gelen ekler. Türetme ekleri de isimden isim, isimden fiil, fiilden isim ve fiilden fiil türeten ekler olmak üzere dört gruptan oluşur. Fakat Serebrennikov ve Gadjieva gibi bazı Türkologlar böyle bir sınıflamanın uygun olmadığını belirtmişlerdir (Serebrennikov, Gadjieva, 2011: 202).

Biz çalışmamızda sadece fiil yapım konusunu ele aldığımız için isimden fiil ve fiilden fiil yapım eklerini tasnif ettik. Türkiye Türkçesinde olduğu gibi Başkurt Türkçesinde de isimden fiil yapan ekler ile fiilden fiil yapan ekler birbirinden farklıdır.

Ayrıca yapım ekleri kullanım sıklıklarına göre yani yeni söz yapıp yapmamaları bakımından da bizlere bilgi vermektedir. Eklerin işlevine dair yapılan

yorumlarda eklerin kullanım sıklığına bakılarak işlek ve işlek olmayan ekler olarak değerlendirme yapılmıştır. "Eklerin yeni söz yapıp yapmama; işlek olup olmama gibi bir şekilde ayrılması, söz yapımı konusunun eş zamanlı ve art zamanlı olarak rahatça ayrılmasını sağlamaktadır" (Ganiyev, 2013: 34).

"Bütün dillerde olduğu gibi Türk dili de tarihî süreç içerisinde komşularından çeşitli sözler alıntılamıştır. Öğrenme ve öğretme süreci neticesinde diller arasında söz alışverişleri mümkündür" (Özşahin, 2011: 1623). Başkurt Türkçesinin fiillerine baktığımızda da başka dillerden alıntılanmış sözler mevcuttur. Başka dillerden alıntılanan bu sözler aldıkları ekler bakımından tasnif edilirken alıntılanan sözler kök olarak değerlendirilir. "Yani alıntıların yapımı kaynak olan dilde olmuşsa alıntıyı yapan dilde onların yapısını araştırmak bilimsel bir iş değildir. Örnek olarak mektep, mektup, kitap gibi Arap sözleri Arap dilinde ketebe sözünden türetilmiş sözler olsalar da Tatar dili için bunlar türemiş söz olamazlar, kök hâlindeki sözlerdendir" (Ganiyev, 2013: 36). Başkurt Türkçesinde de böyle alıntı sözler kök olarak değerlendirilmiştir.

Başkurt Türkçesindeki yapım eklerine dair dikkate değer, diğer bir konu ise bir kök üzerine birden fazla ekin üst üste gelmesidir. Bu yapı Türkçenin ve genellikle eklemeli dillerin en çarpıcı özelliği olarak gösterilir.

Ayrıca bazı yapım ekleri, zamanla eklendikleri kökle kaynaşmıştır ve o kelimenin ayrılmaz bir parçası hâline gelmişlerdir. Biz böyle yapıları yani sözlükte müstakil olarak bulunmayan sözleri ayrı bir sınıflandırmaya dâhil ettik. Fakat etimoloji yapma becerimizin sınırlı olmasından dolayı kelimelerin kökenine dair detaylı bir bilgi verilememiştir.

1. İSİMDEN FİİL YAPIM EKLERİ

İsimden fiil yapan ekler isim kök ve gövdelerinden fiil yapan eklerdir. Bu ekler isim kök ve gövdelerine eklenirler.

"Addan eylem türeten ekler, yapımlık bağlı birimlerin bir türüdür. Bunlar, çeşitli ad soylu sözlerden yeni eylem adları yapan, ekleşmiş bağlı birimlerdir. Addan eylem türeten ekler, adlara ve ad soylu kök ve gövdelere gelerek, getirildiği ad ile

ilgili görülmüş yeni bir eylemin, yeni bir yapma veya olmanın adını yapan eklerdir" (Karaağaç, 2012: 306).

"Addan fiil türeten ekler sayıca öteki türetme eklerinden daha azdır. Bu ekler, büyük bir çoklukla ad köklerine gelmiştir. Çok az sayıda ad gövdelerine gelenleri de vardır" (Korkmaz, 2014: 172).

Başkurt Türkçesinde isimden fiil türeten eklerin sayısı oldukça fazladır. Genel Türkçede olduğu gibi bu ekler genellikle isim köklerine ve az sayıda isim gövdelerine gelmiştir.

Başkurt Türkçesinin isimden fiil yapan 44 ekine baktığımızda, 5 ek iki heceden (*landır-/+lendér-; +laştır-/+leştér-; hıra-/+hére-,+hora-/+höre-; +ılda-/+élde-; +ala-/+ele-)*, 39 ek de tek heceden (*+la-/+le; +lan-/+len-; +lat/+let-;+laş-/+leş; +ay-/+ey-/+y-; +a-/+e-; +hın-/+hén-*, +hon-/+hön-; *+ha-/+he-,+hı-/+hé-, +ho-/+hö-; +ır-/+ér-/+r +ar-/+er-; +hıt-/+hét-,+hot-/+höt-; +ık-/+ék-,+oḳ-/+ök-/+k-; +da-/+de-, +źa-/+źe-, +ta-/+te-; al-/+el-/+l-; +ı-/+é ,+o/+ö; +ra/+re-,+ıra-/+ére-; +ray-/+rey-; +at-/+et ; +ġar-/+ger-, +ḳar-/+ker-;* +sı-/+sé-,+so-/+sö-; *+ġı-/+gé-,+ġo-/+gö-, +ḳı-/+ké-, +ḳo-/+kö-; ġa-/+ge-, +ḳa-/+ke; +na-/+ne-; +an-/+en-/+n-; +şı-/+şé-, +şa-/+şe-; +ın-/+én-/+n-; +ġır-/+gér-,+ḳır-/+kér-; +tay-; +pay-/+pey-; +lık-/+lék-; +ḳay-/+key-; +tan-; +dır-/+dér-,+tır-/+tér-; +lay-; +pé-; +ıt-/+ét-; +yı-/+yé-; +aḳ-/+ek-; +két-; +ma-/+me-*) oluşmaktadır.

Başkurt Türkçesinde isimden fiil türeten ekler:

1) *+la-/+le-*
2) *+lan-/+len-*
3) *+lat-/+let-*
4) *+laş-/+leş-*
5) *+landır-/+lendér-*
6) *+laştır-/+leştér-*
7) *+ılda-/+élde-*
8) *+ay-/+ey-/+y-*
9) *+a-/+e-*
10) *+hın-/+hén-, +hon-/+hön-*
11) *+ha-/+he-, +hı-/+hé-, +ho-/+hö-*

12) *+ır-/+ér-, +r-/ +ar-/+er-*

13) *+hıt-/+hét-, +hot-/+höt-*

14) *+hıra-/+hére-,+hora-/+höre-*

15) *+ık-/+ék-,+oḳ-/+ök-, +k-*

16) *+da-/+de-, +ża-/+że-, +ta-/+te-*

17) *+al-/+el-/ +l-*

18) *+ı-/+é-, +o-/+ö-*

19) *+ra/+re-, +ıra-/+ére-*

20) *+ray-/+rey-*

21) *+ıt-/+ét-*

22) *+ġar-/+ger-, +ḳar-/+ker-*

23) +sı-/+sé-, +so-/+sö-

24) *+ġı-/+gé-, +ġo-/+gö-, +ḳı-/+ké-, +ḳo-/+kö-*

25) *+ala-/+ele-*

26) *+ġa-/+ge-, +ḳa-/+ke-*

27) *+na-/+ne-*

28) *+an-/+en-,+n-*

29) *+şı-/+şé-, +şa-/+şe-*

30) *+ın-/+én-/+n-*

31) *+ġır-/+gér-, +ḳır-/+kér-*

32) *+tay-*

33) *+pay-/+pey-*

34) *+lık-/+lék-*

35) *+ḳay-/+key-*

36) *+tan-*

37) *+dır-/+dér-, +tır-/+tér-*

38) *+lay-*

39) *+pé-*

40) *at-/+et-*

41) *+yı-/+yé-*

42) *+aḳ-/+ek-*

43) *+két-*

44) +*ma-/+me-*

1.1. İSİMDEN FİİL YAPIM EKLERİ HAKKINDA YAPILAN DEĞERLENDİRMELER

1.1.1. +la-/+le- eki

+la-/+le- eki, Eski Türkçeden beri bütün lehçelerde canlı ve çok işlek olan bir isimden fiil yapım ekidir. Tek veya çok heceli her türlü isim kök ve gövdeleriyle, sıfat, zarf, ünlem, yansıma vb. isim soylu sözlere de gelerek geçişli ve geçişsiz fiiller türeten bir ektir.

Bu ekin "sınırsız kullanılma imkânı vardır" (Gabain, 2007: 49).

"İşlekliği tam olan bir ek olarak, genellikle ad köklerine getirilen bu ekten sonra *–n-,-ş- ve –t-* gibi eylemden eylem yapan ekler geldiğinde ortaya çıkan, *-la-n-, -la-ş- ve –la-t-* yapılarını ayrı ekler olarak görmek anlamsızdır" (Karaağaç, 2012: 308).

Biz, referans olarak *Bugünkü Tatar Türkçesi Söz Yapımı (BTTSY)* adlı eserden faydalandığımız için sözü edilen ekleri farklı başlıklar altında ele aldık.

+la-/+le- eki, Başkurt Türkçesinde de verimli ve anlamca çok yönlü türetmeler yapmıştır. Başkurt Türkçesinde, sözlükte müstakil olarak bulunan isim ve isim soylu kök ve gövdelerin üzerine bu ekin getirilmesi ile toplam 1865 fiil türetilmiştir.

Bu ekin getirilmesiyle türetilmiş fiillere örnekler: *adres+la-* "göndermek, yollamak", *alma+la-* "elmaya benzer süsler yapmak", *altın+la-* "altın rengi vermek, altına banmak", *arzu+la-* "istemek, arzulamak", *bal+la-* "ballamak, bal koymak, bal eklemek, bala bulamak", *beẖil+le-* "bağışlamak, affetmek", *bét+le-* "bitli olmak, bitliye dönmek", *bolot+la-* "bulutlu olmak, buluta dönmek", *data+la-* "tarihlemek", *deġve+le-* "dava etmek", *doza+la-* "doz hâline getirmek", *erhéź+le-* "arsız etmek, yüzsüz hâle getirmek, utanmaz hâle getirmek", *eybet+le-* "güzel yapmak, iyi yapmak; karşılıklı merhabalaşmak", *és+le-* "içlik dikmek, astar dikmek", *éyer+le-* "eyerlemek, eyer takmak, *fatiẖa+la-* "rıza göstermek, izin vermek", *forma+la-* "kalıplamak, kalıba koymak", *gruppa+la-* "gruplamak, toplamak", *hav+la-*

“havlamak, hav hav etmek (köpek için)”, *heybet+le-* “güzelleştirmek, heybetlendirmek, hoşlaştırmak”, *hırma+la-* “sırmalamak, sırma çekmek”, *hüret+le-* “1.Resmetmek, resimlemek 2.Betimlemek, tasvir etmek, anlatmak”, *ḫuşbuy+la-* “parfümlemek, kokulamak”, *ısṁala+la-* “reçinelemek, verniklemek”, *ilek+le-* “elemek, elekten geçirmek”, *iṡbat+la-* “ispat etmek, kanıtlamak”, *jıy+la-* “jıy etmek”, *kant+la-* “kenar dikmek, zırh çekmek”, *kineye+le-* “kinayelemek”, [1]*ḳaḳ+la-* “kurumak, kak olmak; hayvanı aç bırakıp zayıflatmak”, *ḳış+la-* “kışlamak, kışlağa yerleşmek; kışı geçirmek”, *miraṡ+la-* “miras olarak bırakmak”, *nasar+la-* “kötülemek, kötü hâle getirmek, fena hâle getirmek”, *olo+la-* “büyük, yüce görerek saygı göstermek”, *ögöt+le-* “öğütlemek, öğüt vermek, nasihat etmek”, *perźe+le-* “perdelemek, perde ile kaplamak, perde ile örtmek”, *russa+la-* “Rusça konuşmak, Rusça söylemek”, *siḫet+le-* “tedavi etmek, ilaçla tedavi etmek”, *şerbet+le-* “şerbetlemek, tatlı hâle getirmek, şerbet koymak”, *tebrik+le-* “tebrik etmek, kutlamak”, *tuy+la-* “düğün yapmak, toy yapmak; merasim yapmak”, *uy+la-* “düşünmek, fikretmek, akıldan geçirmek; hayal kurmak; akılda olmak”, *üték+le-* “ütülemek”, *vint+la-* “vidalamak”, *yañġıź+la-* “yalnız bırakmak, bir başına bırakmak”, *zinnet+le-* “süslemek, bezemek”.

Sözlükte müstakil olarak tespit edilen bazı kelimeler bu eki aldıktan sonra ilk anlamlarını yitirip mecaz anlamlı hâle gelmişlerdir: *ayan+la-* “nazlı nazlı, ağır ağır yürümek (at için)”, [2]*bit+le-* “suçlayarak konuşmak, kötüleyerek konuşmak”, *bot+la-* “müdafaa etmek, savunmak, korumak, esirgemek”, *şey+le-* “ 1. Sezmek, belli belirsiz görmek 2. Fark etmek 3.Hazırlamak, hazır hâle getirmek”, *taş+la-* “1. Atmak, fırlatmak, yukarıdan bırakmak, yukarıdan atmak 2. İlişkiyi kesmek, bitirmek 3. Birden söylemek, söze atlamak 4.Belli bir yöne göndermek”, *üñgem+le-* “gayret etmek, güç harcamak, emek harcamak”, *yış+la-* “bütünlemek, tamamlamak, tamlamak”, *yüke+le-* “doğrulamak, onaylamak, teyit etmek”.

Başkurt Türkçesinde bu eki alan sözcükler köken itibariyle yalnızca Başkurtça değildir. Ayrıca alıntı sözlerin üzerine bu isimden fiil yapım eki getirilerek fiil türetildiği de tespit edilmiştir.

+la-/+le- eki ile türetilen 1865 fiil içerisinde; 52 (%3) Farsça, 128 (%7) Arapça, 290 (%16) Rusça ve 1 Çince kökenli kelime tespit edilmiştir. 1 tane örneğine rastladığımız Çince kökenli kelimenin ise *sey* "çay" olduğu tespit edilmiştir.

Alıntılardaki damak uyumuna bakıldığında ise, Arapça ve Farsça alıntı unsurlardan sonra gelen ekler damak uyumuna bağlı olarak gelirken, Rusça alıntılarda bu uyumun bozulduğu tespit edilmiştir: *Far. baha+la-* "değerini belirlemek, önemini belirlemek", *döröś+le-* "doğrulamak, dürüst diye bildirmek, doğru diye bildirmek; düzeltmek"; *Ar. dava+la-* "tedavi etmek, ilaç vermek", *niyet+le-* "niyet etmek, niyetlenmek"; *Rus. briket+la-* "briketlemek, kerpiçlemek", *dirijir+la-* "orkestra ya da koroyu yönetmek, idare etmek".

Başkurt Türkçesi, diğer dillerden alıntıladığı bazı kelimeleri kendi fonetik özelliğine uydurarak özleştirmiştir (Başkurtçalaştırmıştır). Örneğin Far. *zer* "altın", Başkurtçada *zir* "altın" şeklindedir.

Bu ek içerisindeki böyle özleşmiş yapı örnekleri Arapça ve Farsça kelimelerde tespit edilmiştir. Rusça kelimelerde böyle bir örnek tespit edilememiştir. Sözlükte tespit edebildiğimiz böyle özleşmiş yapıların sayısı; Farsçadan 1, Arapçadan 7 olmak üzere toplam 8 tanedir:

zir+le- (<Far. zer "altın") "altınlamak, altın kaplamak; altınla işlemek";

ava+la- (<Ar. hevā) "yukarı kaldırılmak, yükseltmek, havaya kaldırmak",

eybet+le- (<Ar. heybet) "güzel yapmak, iyi yapmak; karşılıklı merhabalaşmak",

mezaḫ+la- (<Ar. mizāḥ) "şaka yapmak, komik söz söylemek, gülünç söz söylemek",

neġéş+le-(<Ar. naḳş) "nakışlamak, nakş etmek, nakış işlemek",

nelet+le-(<Ar. laʿnet) "lanetlemek, beddua etmek",

tertip+le- (<Ar. tertīb) "düzenlemek, tertip etmek",

iśep+le- (<Ar. ḥisāb) " hesaplamak, saymak".

Ayrıca, Başkurt Türkçesinde alıntı unsurların üzerine ekler getirilerek özleşmiş yapılar da mevcuttur. Sözlükte tespit edebildiğimiz böyle yapıların sayısı; Farsçadan 1, Arapçadan 8, Rusçadan 1 olmak üzere toplam 10 tanedir.

Alıntı unsurları Türkçeleştiren eklere baktığımızda, bu eklerin *"hıź/héź, sı/sé, sa/se"* olduğu tespit edilmiştir. Genel tercih "*hıź/héź"* yokluk ekidir. Böyle yapılarda "yokluk" bildiren ek üzerinden fiil türetme yoluna gidildiği anlaşılmaktadır.

bereket+héź+le- (<Ar. bereket) "bereketini, kutunu kaçırmak, bereketini yok etmek; değersiz hâle getirmek, kıymetsizleştirmek",

ẖoḳuḳ+hıź+la- (<Ar. ḥuḳūḳ) "hukuku sınırlamak, hukuktan mahrum bırakmak",

ḳeźér+héź+le- (<Ar. ḳadr "değer, kıymet") "kıymet vermek, değer vermek",

zarar+hıź+la- (<Ar. żarar) "zararsız hâle getirmek",

er+héź+le- (<Ar. ʿār "utanma, utanç duyma") "arsız etmek, yüzsüz hâle getirmek, utanmaz hâle getirmek",

ẖeyér+sé+le- (Ar. ẖayr) *"*dilenmek",

kitap+sa+la- (<Ar. kitāb) "kitap dili ile söylemek, kitap dili ile yazmak; edebi dille yazmak",

zaman+sa+la- (<Ar. zamān) "zamana uygun hâle getirmek",

maźa+hıź+la- (<Far. meze "lezzet, zevk, tat") "huzursuz etmek, kaygılandırmak, endişelendirmek";

mina+hıź+la- (<Rus. mina "mayın") "mayınsız hâle getirmek, mayından arındırmak".

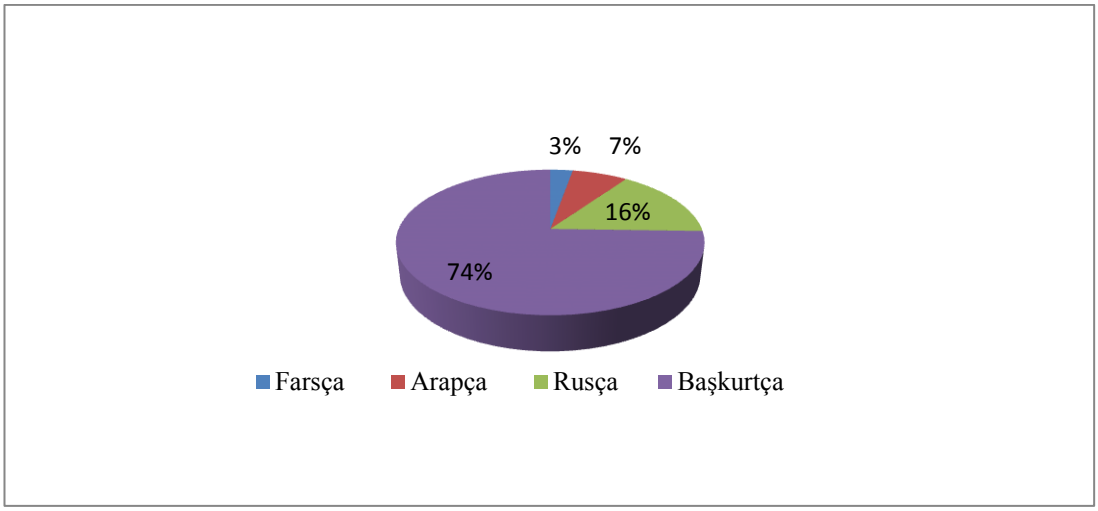

Grafik 1. Eklendiği sözlerin kökenlerine göre +la-/+le- eki:

Başkurt Türkçesinde *+la-/+le-* eki kelimenin görevleri bakımından da sınıflandırılmıştır. Bu sınıflandırmanın dağılımı: 1317 isim, 276 sıfat, 23 zarf, 26 ünlem, 193 ses yansıması ve 30 görüntü yansıması şeklindedir. Bu sınıflandırma yapılırken *Başḳort Téléněñ Hüźlégé* esas alınmasına rağmen, bazı durumlarda müdahale edilmiştir. Bu müdahale daha çok zarf konusunda olmuştur. *Başḳort Téléněñ Hüźlégé'*nde zarf olarak gösterilen kelimeler, Türkçe gramerde isim olarak belirtildiği için zarfların bir kısmı isim kategorisinde değerlendirilmiştir. Örneğin: BTH'de *rus+sa* "Rusça" , *başḳort+sa* "Başkurtça" vb. sözler zarf kategorisi içerisinde yer alırken, Türkçe gramerde isim olarak yer almaktadır.

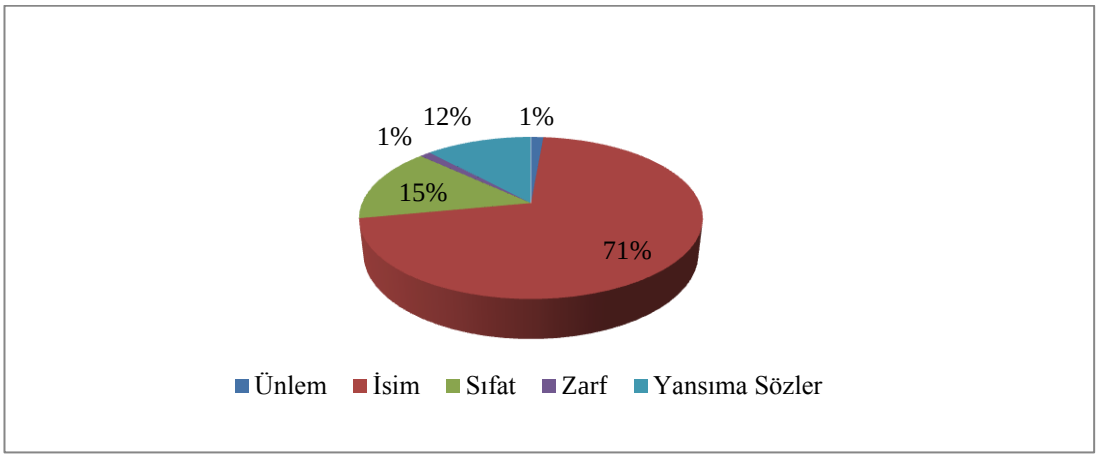

Grafik 2. Eklendiği sözlerin görevlerine göre +la-/+le- eki:

1.1.2.+lan-/+len- eki

"Eski Türkçede ad tabanlarına eklenerek geçişsiz fiiller türeten bir isimden fiil yapım ekidir" (Ercilasun, 1984: 15). Ek, Başkurt Türkçesinde de ünlü uyumuna bağlı olarak *+lan-/+len-* şeklinde kullanılmaktadır.

İsimlerden fiil yapım eki olan *+lAn-* eki, isimden fiil yapım eki *+lA-* ile dönüşlülük eki *–n-*'nin birleşmesiyle *+lAn-* biçiminde birleşik bir ek olmuştur (Korkmaz, 2014: 178; Ganiyev, 2013: 142).

Korkmaz, *+lA-* ekine eklenen *–n-* ekinin türetmelerde biçim olarak bir "dönüşlülük" eki olduğunu belirtmiştir. Fakat işlevi bakımından hem bir çatı eki olduğunu hem de fiilden özel anlamda fiil türeten bir ek niteliği kazandığını belirtmiştir. "İşlevinde kendini gösteren bu özel durum ister istemez ekin bir de *+lA-n-* biçiminde yeni anlamda fiiller oluşturan fiilden fiil türeten ekler arasında ele alınmasını gerekli kılmıştır" (2014: 178).

Başkurt Türkçesinde, sözlükte müstakil olarak bulunan isim ve isim soylu kök ve gövdelerin üzerine bu ekin getirilmesiyle toplam 1342 fiil türetildiği tespit edilmiştir.

Bu ekin getirilmesiyle türetilmiş fiillere örnekler: *adres+lan-* "mektup ya da başka bir şeyi bir adrese yollanmak", *altın+lan-* "altına banmak; altınla kaplamak", *arénda+lan-* "kiralanmak", *at+lan-* "ata binmek", *bala+lan-* "çocuklaşmak, çocuk gibi davranmak, kendini çocuk olarak görmek", *béton+lan-* "betonlanmak, beton atılmak", *darıv+lan-* "ilaçlanmak", *döröś+len-* "doğrulanmak, dürüst olmak", *eźér+len-* "hazırlanmak, hazır edilmek", *fayźa+lan-* "faydalanmak, yararlanmak", *gaz+lan-* "gaz ile doldurulmak", *ġorur+lan-* "gururlanmak, gururlu olmak", *heveś+len-* "heveslenmek, heves duymak, arzu etmek", *ḫuja+lan-* "kocaya varmak, koca sahibi olmak", *ınyı+lan-* "inci gibi parlamak, inci gibi ışıldamak", *iḫlas+lan-* "temiz yürekli olmak, açık yürekli olmak; riyasız olmak", *jesaret+len-* "cesaretlenmek", *ķanatlan-* "kanatlanmak, canlanmak, coşmak", *lazım+lan-* "gerekli olmak, lazım olmak", *mek+len-* "haşhaş için baş vermek, yumrulanmak", *nigéź+len-* "temellenmek, esaslanmak, dayanmak", *olo+lan-* "yaşlanmak, ihtiyarlamak", *öyköm+len-* "gruplanmak, kümelenmek, yığınlanmak", *pak+lan-* "pak olmak, paklanmak, temizlenmek", *ruḫ+lan-* "ruhsal kuvvet almak, coşmak", *sırḫav+lan-*

“hastalanmak, hasta olmak, hasta hâle gelmek”, *şöbhe+len-* “şüphelenmek, kuşkulanmak”, *tat+lan-* “tatlanmak, tatlı olmak”, *uy+lan-* “düşünülmek, düşünceye salınmak”, *üpke+len-* “öfkelenmek, sinirlenmek”, *vaḳ+lan-* “parçalanmak, küçülmek, ufalmak”, *yemeġet+len-* “evlenmek”, *zinnet+len-* “süslenmek; değerlenmek, kıymetlenmek”.

Bu eki alan fiillerin kökenine baktığımızda *+la-/+le-* ekinde olduğu gibi alıntı kelimelerden de faydalanıldığı görülmektedir. Bu ek ile türetilen 1342 fiil içerisinde 46 (%3) Farsça, 162 (%12) Arapça ve 172 (%13) Rusça alıntı kelime yer almaktadır.

Yine, bu ek içerisindeki alıntılardaki damak uyumuna bakıldığında, Arapça ve Farsça alıntı unsurlardan sonra gelen ekler damak uyumuna bağlı olarak gelirken, Rusça alıntılarda bu uyumun bozulduğu tespit edilmiştir.

Başkurt Türkçesinin, diğer dillerden alıntıladığı bazı kelimeleri kendi fonetik özelliğine uydurarak özleştirdiğini belirtmiştik. Yine, bu ek içerisindeki böyle özleşmiş yapı örneklerini Arapça ve Farsça kelimelerde tespit edebildik. Rusça kelimelerde böyle bir örnek tespit edemedik. Sözlükte tespit edebildiğimiz özleşmiş yapıların sayısı; Farsçadan 2, Arapçadan 7 olmak üzere toplam 9 tanedir:

aṡıl+lan- (<Ar. aṣīl) “değerlenmek, kıymetlenmek; asilleşmek”,

ḫetfe+len- (<Ar. ḳaṭīfe) “yeşil kadife rengini almak; yeşillenmek”,

ıźa+lan- (<Ar. eẕā’) “eziyet çekilmek, cefa çekilmek; ceza görmek”,

iṡep+len- (<Ar. ḥisāb) “hesaplanmak, sayılmak, miktarı belirlenmek”,

ḳamır+lan- (<Ar. ḫamīr), “hamurla kaplanmak”,

ḳıybat+lan- (<Ar. ḳıymet), “değerlenmek, pahalanmak, kıymetlenmek”,

teḫir+len (<Ar. te’ḫīr) “tehirlenmek, ertelenmek”;

yomart+lan- (<Far. cömerd< cevān+merd) “cömert davranmak, cömertlik yapmak”.

Ayrıca, Başkurt Türkçesinde alıntı unsurların üzerine ekler getirilerek özleşmiş yapıların mevcut olduğundan da bahsetmiştik. Bu ek içerisinde sözlükte tespit edebildiğimiz böyle yapıların sayısı: Farsçadan 3, Arapçadan 28, Rusçadan 1 tane olmak üzere toplamda 33 tanedir.

Yine, alıntı unsurları Türkçeleştiren eklere baktığımızda bu eklerin "*hıź/héź, sı/sé, sa/se"* olduğu tespit edilmiştir. Bu ekte de genel tercihin "*hıź/héź* olduğu tespit edilerek, "yokluk" bildiren ek üzerinden fiil türetme yoluna gidildiği anlaşılmaktadır.

akıl+hıź+lan- (<Ar. 'aḳl) "akılsızlanmak, ahmaklaşmak",

bereket+héź+len- (<Ar. bereket), "bereketi, kutu kaçırılmak, bereketi yok olmak; kıymetsiz hâle gelmek",

er+héź+len- (<Ar. 'ār) "arsızlanmak, yüzsüz hâle gelmek, utanmaz hâle gelmek",

ḫaḳ+hıź+lan- (<Ar. ḥaḳḳ) "değeri, kıymeti bitmek; değersizleşmek",

keyéf+héź+len- (<Ar. keyf) "keyifsizleşmek, neşesizleşmek",

meġene+héź+len- (<Ar. maʿnā) "anlamsızlanmak, anlamsız hâle gelmek";

huş+hıź+lan- (<Far. hûş) "hissizleşmek; aklını bilincini yitirmek",

ömöt+höź+len- (<Far. umīd), "ümitsizlenmek, umutsuzlanmak",

yen+héź+len- (<Far. cān) "merhametsiz hâle gelmek, şefkatsiz hâle gelmek";

mikrob+hıź+lan- (<Rus. mikrop) "mikropsuzlanmak".

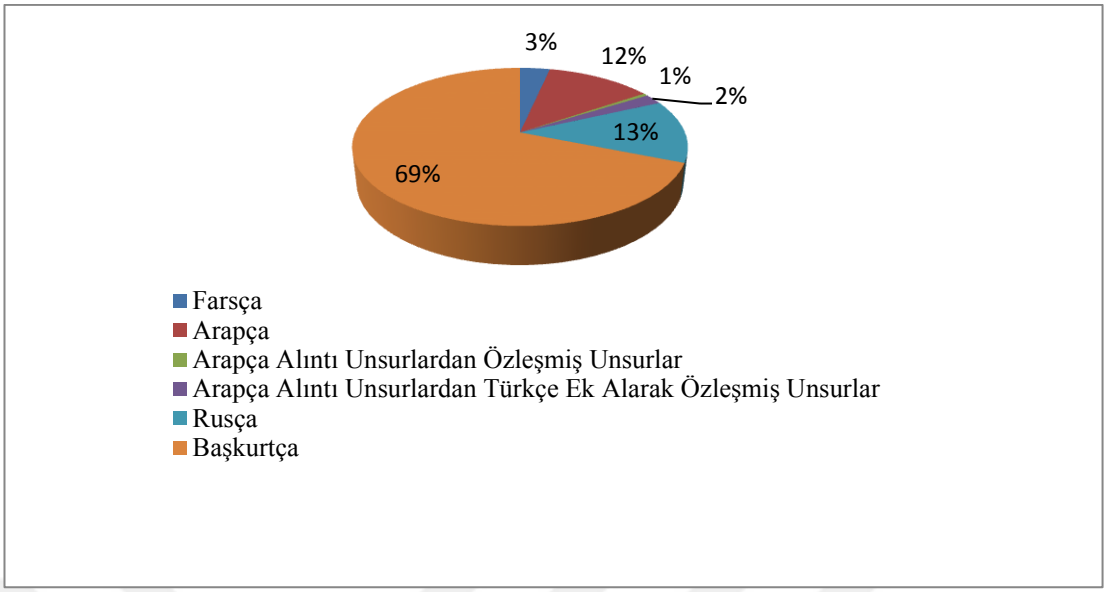

Grafik 3. Eklendiği sözlerin kökenlerine göre +lan-/+len- eki:

Başkurt Türkçesindeki *+lan-/+len-* eki, kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında;835 isim, 500 sıfat, 5 zarf, 1 ünlem, 1 ses yansıması şeklinde sayısal bir veri ortaya çıkmıştır.

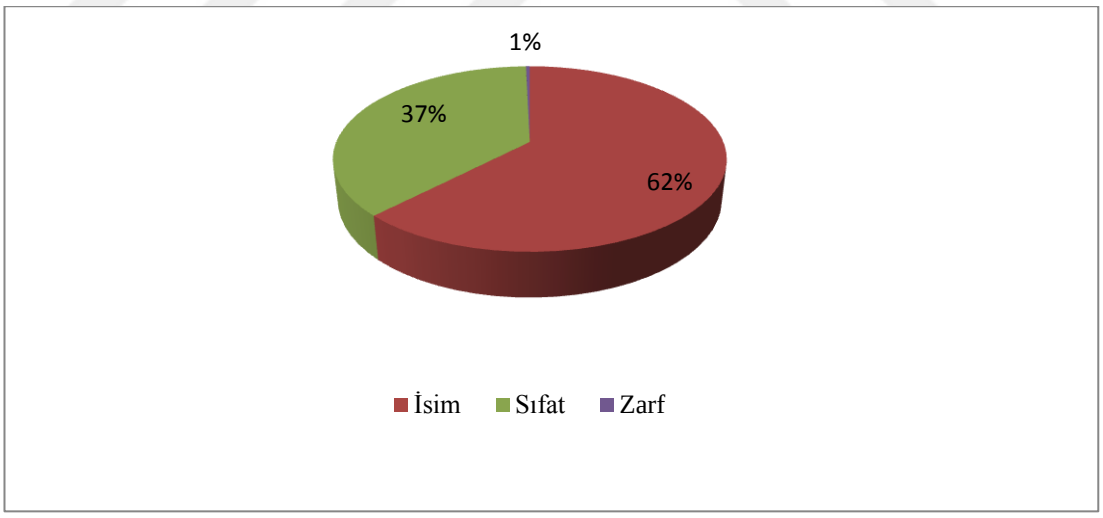

Grafik 4. Eklendiği sözlerin görevlerine göre +lan-/+len- eki:

1.1.3. +landır-/ +lendér- eki

Genel Türkçede isimlerden fiil türeten *+landır-/+lendir-* eki, Başkurt Türkçesinde de kullanılmaktadır. Başkurt Türkçesinde bu ek, kalın kök ve gövdelere *+landır-*, ince kök ve gövdelere ise *+lendér-* şeklinde eklenir.

"Bu ek iki unsurdan oluşur. Türetme eki olan *+lan-* eki ve ettirgen şekli gösteren *–dır-* eki, bugün tek bir ek hâline dönüşmüştür" (Ganiyev, 2013: 145).

Başkurt Türkçesinde sözlükte müstakil olarak bulunan isim ve isim soylu kök ve gövdelerin üzerine bu ekin getirilmesiyle toplam 206 fiil türetildiği tespit edilmiştir.

Bu ekin getirilmesiyle türetilmiş fiillere örnekler: *agah+landır-* "sezdirmek; akla getirmek, hatırlatmak", *at+landır-* "ata bindirmek", *bal+landır-* "ballandırmak, ballı etmek", *dert+lendér-* "heyecanlandırmak, canlandırmak, heveslendirmek", *éré+lendér-* "irileştirmek, büyültmek", *feḳir+lendér-* "yoksullaştırmak, fakirleştirmek", *güzel+lendér-* "güzellendirmek, muhteşem olmak", *ġeźet+lendér-* "adet edindirmek, alıştırmak", *hır+landır-* "sırlandırmak, sır çekmek", *ḫoźur+landır-* "huzurlandırmak, güzelleştirmek, rahat ettirmek", *ıźa+landır-* "eziyet çektirmek, cefa çektirmek; cezalandırmak", *ilham+landır-* "ilhamlandırmak, ilham verdirmek", *keyéf+lendér-* "keyiflendirmek, neşelendirmek", *ḳoral+landır-* "silahlandırmak, teçhizatlandırmak, donandırmak", *lezzet+lendér-* "rahatlatmak, güzelleştirmek, hoşlaştırmak; lezzetlendirmek", *möleyém+lendér-* "mülayim etmek, mülayim hâle getirmek", *nur+landır-* "nurlandırmak, aydınlatmak", *okis+landır-* "oksitlendirmek", *öy+lendér-* "evlendirmek", *par+landır-* "eşli etmek, eşleştirmek, eşlendirmek", *riza+landır-* "razı etmek, rızalandırmak", *siḫet+lendér-* "sağlığına kavuşturmak, iyileştirmek", *şögöl+lendér-* "meşgul etmek; ilgilendirmek", *tormoş+landır-* "aile kurdurmak, evlendirmek", *uymaḳ+landır-* "küçük oyuk hâline getirmek, küçük gedik hâline getirmek", *üź+lendér-* "özümsetmek, özlendirmek, özlü hâle getirmek", *yem+lendér-* "görkemlendirmek, pek güzel hâle getirmek", *zar+landır-* "şikayet ettirmek, şikayetçi oldurmak, dert yandırmak, yakındırmak".

Bu ek içerisinde de alıntı kelimelerden faydalanıldığı görülmektedir. Toplam 206 fiil içerisinde; 12 (%6) Farsça, 48 (%23) Arapça ve 7 (%3) Rusça alıntı kelime yer almaktadır.

Diğer dillerden alıntılanıp özleşmiş unsurlar Farsçadan 1, Arapçadan 1 olmak üzere toplam 2 tanedir. Yine bu ek içerisindeki böyle özleşmiş yapı örnekleri Arapça ve Farsça kelimelerde tespit edilmiştir. Rusçadan tespit edilememiştir.

ıźa+landır- (<Ar. eẕā') "eziyet çektirmek, cefa çektirmek; cezalandırmak";

mamıḳ+landır- (<Far. panbuḳ) “pamuklandırmak, pamuk gibi yumuşatmak; yumuşak etmek”.

Ayrıca, bu ek içerisinde alıntı unsurların üzerine ekler getirilerek özleşmiş yapıların sayısı; Arapçadan 5, Rusçadan 2 olmak üzere toplamda 7 tanedir. Buradaki 7 ekin tamamı “*hız/héź”* ekinden oluşmaktadır. Burada da “yokluk” bildiren ek üzerinden fiil türetme yoluna gidildiği anlaşılmaktadır:

ẖel+héź+lendér- (<Ar. ḥāl) “hâlsizlendirmek, güçsüzlendirmek, kuvvetsizlendirmek”,

ẖevéf+héź+lendér- (<Ar. ẖavf) “sükûnetlendirmek, korkunç bir durumdan çıkarılmak”,

mantik+hız+landır- (<Ar. manṭıḳ) “mantıksızlandırmak”,

meġene+héź+lendér- (<Ar. maʿnā) “anlamsızlandırmak, anlamsız hâle getirmek”,

zarar+hız+landır- (<Ar. żarar) “zararsızlandırmak”;

gaz+hız+landır- (<Rus. gaz) “zararlı gazdan arındırmak”,

mikrob+hız+landır- (<Rus.mikrop) “mikropsuzlandırmak”.

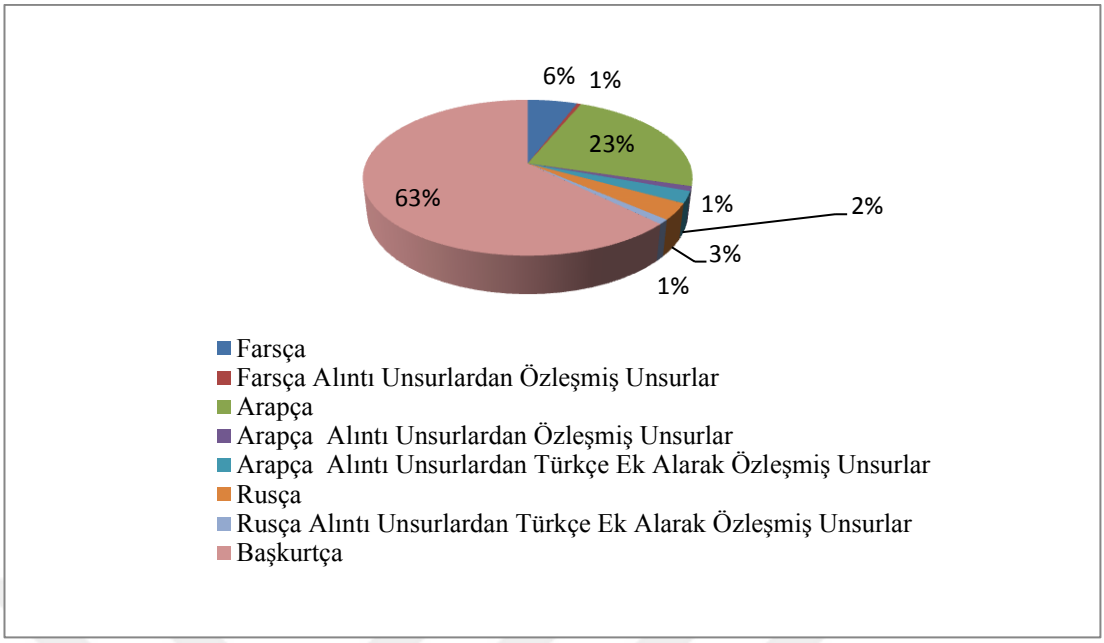

Grafik 5. Eklendiği sözlerin kökenlerine göre +landır-/+lendér- eki:

+landır-/+lendér- eki ile türetilen fiiller kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında; 122 isim, 83 sıfat ve 1 zarf şeklinde sayısal bir veri ortaya çıkmıştır.

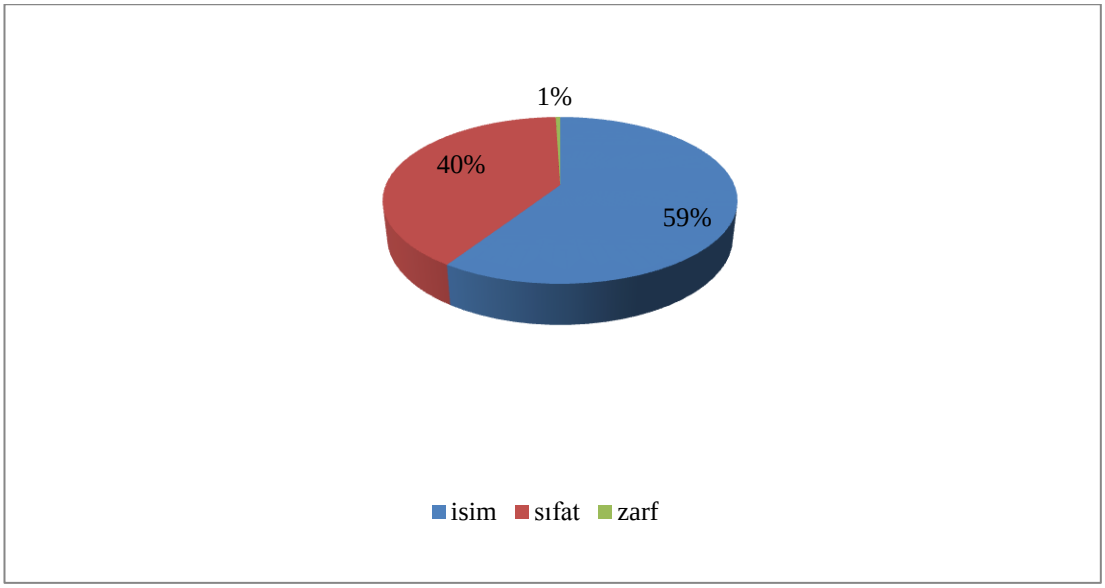

Grafik 6. Eklendiği sözlerin görevlerine göre +landır-/+lendér- eki:

1.1.4. +laş-/ +leş- eki

Genel Türkçede isimden fiil türeten *+laş-/+leş-* eki, Başkurt Türkçesinde de kullanılmaktadır. Ek, kalın kök ve gövdelere *+laş-*, ince kök ve gövdelere *+leş-* şeklinde getirilir.

Bu ek, isimden fiil yapım eki *+la-* ve işteşlik gösteren *-ş-* ekinin birleşiminden oluşmuştur (Korkmaz, 2014: 178; Ganiyev, 013: 147; Banguoğlu, 2011: 219).

Ganiyev, yapısı ve anlamı yönünden *+laş-* eki ile oluşturulan müstakil fiiller ile *+la-* ekli fiillerin işteşlik çekiminin birbirinden tamamen ayrıldığını belirtmiştir. Ganiyev'e göre, "Fiil yapım eki olan *+lAş-* isim köklerine eklenir ve onlardan 'değişme, gelişme' anlamındaki fiilleri oluşturur. İşteşlik çekimi oluşturulduğunda *–ş-* eki *+la-* ekli fiillere eklenir. Bu leksik anlam değil, gramatik bir anlam oluşturur" (2013: 146).

Başkurt Türkçesinde, sözlükte müstakil olarak bulunan isim ve isim soylu kök ve gövdelerin üzerine bu ekin getirilmesiyle toplam 365 fiil türetilmiştir.

Bu ekin getirilmesiyle türetilmiş fiillere örnekler: *aḳıl+laş-* "karşılıklı fikir almak, danışmak", *aman+laş-* "hâl hatır sormak", *beḫil+leş-* "karşılıklı bağışlamak, birlikte bağışlamak, affetmek", *duṡ+laş-* "dost olmak, arkadaş olmak", *emel+leş-* "birlikte ya da karşılıklı yolunu bulup yapmak, çaresini bulup yapmak; icat etmek", *ét+leş-* "1. Kötülük, fenalık yapmak 2. Çok uğraşmak", *gév+leş-* "karşılıklı giv etmek", *hap+laş-* "birlikte sap takmak, sap koymak", *ḫösöt+leş-* "birbirlerine düşmanlaşmak, hasetleşmek", *ıḳ+laş-* "bir tarafa yatmak, eğilmek", *isém+leş-* "isimleşmek, isim hâline gelmek", *jıj+laş-* "karşılıklı ya da birlikte jıj etmek", *kiźév+leş-* "aralarında sıraya koymak, karşılıklı sıralamak", *ḳosaḳ+laş-* "kucaklaşmak", *labır+laş-* "karşılıklı gevezelik etmek, dırdır etmek", *meher+leş-* "başlık alıp vermek, kalın alıp vermek", *nevbet+leş-* "bir biri ardınca gelmek, bir biri yerine geçmek", *os+laş-* "karşılıklı ya da birlikte uç yapmak, uçlu hâle getirmek", *öme+leş-* "birlikte imece yapmak", *pigment+laş-* "pigment toplayıp renklenmek", *rifma+laş-* "uyaklaşmak, kafiyeleşmek", *sik+leş-* "ortak bir sınır ile ayrılmak", *şıptır+laş-* "birlikte ya da karşılıklı şıptır şıptır etmek", *tatar+laş-* "Tatarlaşmak, Tatara dönmek", *uñay+laş-* "münasipleşmek, uygunlaşmak; alışmak", *üs+leş-*

“intikam gütmek”, *veġeź+leş-* “karşılıklı söz vermek”, *yaḳın+laş-* “birbirine yakınlaşmak, birbirine yaklaşmak”, *zakon+laş-* “kanunlaşmak, yasalaşmak”.

Bu ek içerisinde de alıntı kelimelerden faydalanıldığı görülmektedir. 365 fiil içerisinde 15 (%4) Farsça, 51 (%14) Arapça, 60 (%16) tane de Rusça alıntı kelime yer almaktadır.

Ayrıca, Arapça alıntı unsurlardan özleşmiş 2 kelime tespit edilmiştir:

iśep+leş- (<Ar. hisāb) “hesaplaşmak, sayışmak”,

nizaġa+laş- (<Ar. nizāʿ) “karşılıklı çekişmek, mücadele etmek, kavga etmek, dövüşmek”.

Arapça alıntı unsurlardan Başkurtça ek alarak özleşmiş ise 1 kelime tespit edilmiştir. Tespit edilen ek yine yokluk bildiren “*hıź/héź”* ekidir:

er+héź+leş- (<Ar. ʿār) “arsızlaşmak, yüzsüzleşmek, utanmazlaşmak”.

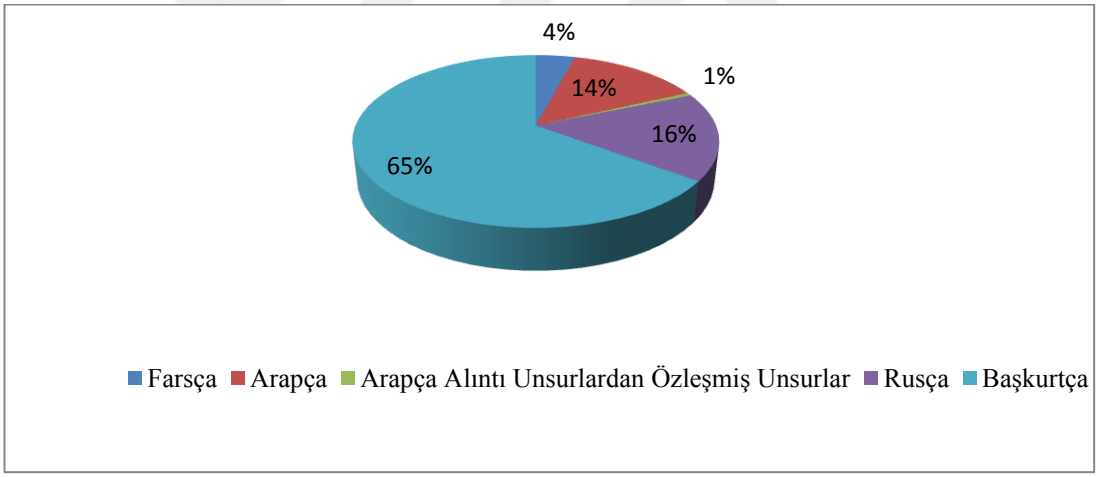

Grafik 7. Eklendiği sözlerin kökenlerine göre +laş-/+leş- eki:

+laş-/+leş- eki ile türetilen fiiller kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında; 226 isim, 81 sıfat, 3 zarf, 2 ünlem ve 48 ses yansıması ve 5 görüntü ses yansıması şeklinde sayısal bir veri ortaya çıkmıştır.

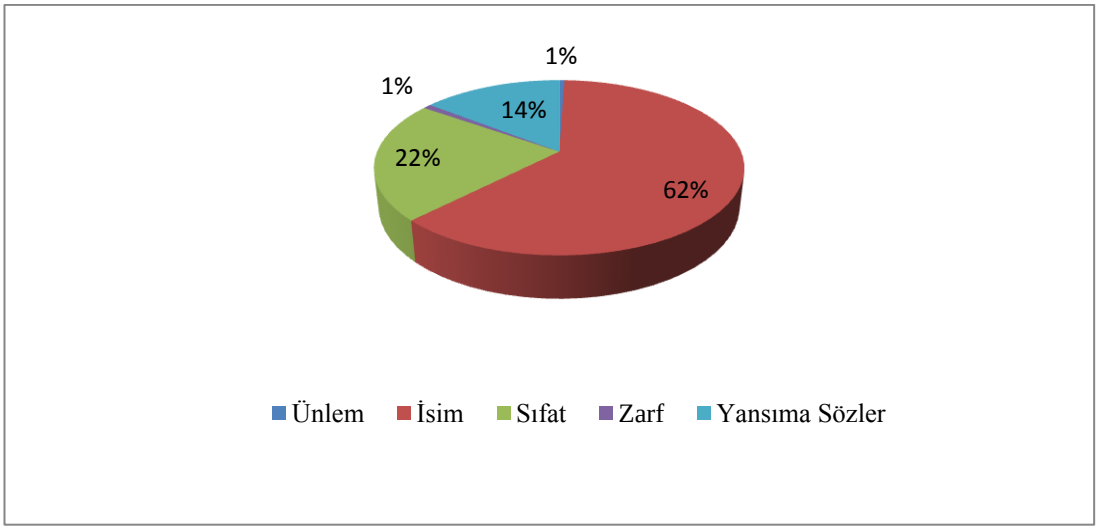

Grafik 8. Eklendiği sözlerin görevlerine göre +laş-/+leş- eki:

1.1.5. +laştır-/ +leştér- eki

Genel Türkçede isimden fiil yapım eklerinden biri olan *+laştır-/leştér-* eki, Başkurt Türkçesinde de kullanılmaktadır. Ek, Başkurt Türkçesinde kalın kök ve gövdelerden sonra *+laştır-*, ince kök ve gövdelerden sonra, ikinci hecedeki *i* ünlüsünün ön damak ünlülü olarak kullanılmasından dolayı (*é<i*) *+leştér-* biçiminde kullanılmaktadır.

"Ek, isimden fiil yapım eki olan *+laş-* ve *-tır-* ekinin birleşiminden meydana gelmiştir. Ek, fiilin hareket yönü şeklini oluşturduğunda *–tır-* eki *–laş* ekli fiillere eklenir ve onlara ettirgenlik anlamı verir. Müstakil fiiller oluşturduğunda *+laştır-* morfemi isimlere, sıfatlara ve zarflara eklenir. Onları yeni anlamlı fiillere dönüştürür" (Ganiyev, 2013: 149).

Başkurt Türkçesinde, sözlükte müstakil olarak bulunan isim ve isim soylu kök ve gövdelerin üzerine bu ekin getirilmesiyle toplam 143 fiil türetilmiştir.

Bu ekin getirilmesiyle türetilmiş fiillere örnekler: *alıṡ+laştır-* "uzaklaştırmak", *başḳortsa+laştır-* "Başkurtçalaştırmak, Başkurt diline çevirmek", *etme+leştér-* "birlikte ya da karşılıklı icat etmek", *ékran+laştır-* "film yapmak, sinema filmi yapmak; beyaz perdeye aktarmak", *fetiş+laştır-* "putlaştırmak", *ġemel+leştér-* "hayata geçirmek, yapmak, iş yapmak", *ḫimiya+laştır-* "kimyasallaştırmak", *ıḳsım+laştır-* "karşılıklı ya da birlikte rahat etmek, sıkıntısız hâle gelmek, uygun hâle gelmek", *iyon+laştır-* "iyonlaştırmak", *ḳıyın+laştır-*

"sıkıntılılaştırmak, zorlaştırmak, ağırlaştırmak, çetinleştirmek", *lokal+leştér-* "yerelleştirmek; yayılmasını önletmek", *mekel+leştér-* "atasözü hâline getirip söylemek", *normal+leştér-* "normalleştirmek, normal hâle getirmek", *popular+laştır-* "halka tanıtmak, halka yaymak, popülerleştirmek", *rus+laştır-* "Ruslaştırmak", *slavyan+laştır-* "Slavlaştırmak", *şiġri+laştır-* "manzumlaştırmak, şiirselleştirmek", *tiñ+leştér-* "denkleştirmek, eşitleştirmek, eşit hâle getirmek", *uñay+laştır-* "münasip hâle getirmek, uygunlaştırmak", *üźek+leştér-* "merkezleştirmek, odaklaştırmak; toplaştırmak", *vulgar+laştır-* "adileştirmek, bayağılaştırmak", *yop+laştır-* "eşleştirmek, çifleştirmek", *zamansa+laştır-* "zamana uydurmak, zaman".

Bu ek içerisinde de alıntı kelimelerden faydalanıldığı görülmektedir. 143 fiil içerisinde 4 (%3) Farsça, 20 (%14) Arapça, 77 (%54) tane de Rusçadan alıntı kelime yer almaktadır. Bu ek içerisindeki alıntı kelime sayısına baktığımızda, Rusçadan alıntı kelime sayısı Başkurtça kelime sayısından fazladır.

Ayrıca, Arapça alıntı unsurlardan Başkurtça ek alarak özleşmiş 1 kelime yer almaktadır. Buradaki ek, isimden isim türeten *sa, se*'dir:

zaman+sa+laştır- (<Ar. zamān) "zamana uydurmak, zamana uyarlamak, çağa uydurmak".

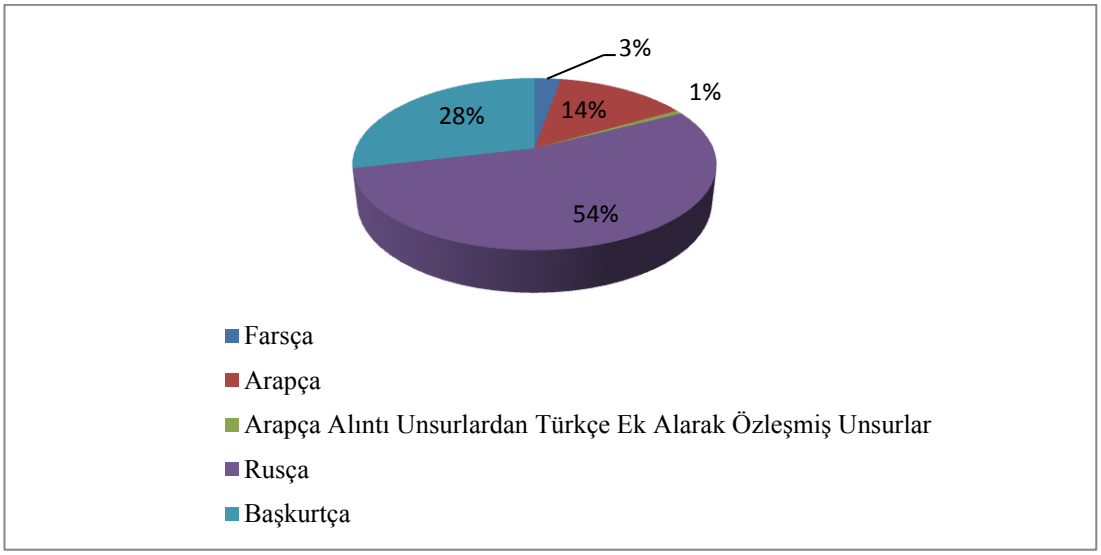

Grafik 9. Eklendiği sözlerin kökenlerine göre +laştır-/+leştér- eki:

+laştır-/+leştér- eki ile türetilen fiiller, kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında; 98 isim, 44 sıfat ve 1 zarf şeklinde sayısal bir veri ortaya çıkmıştır.

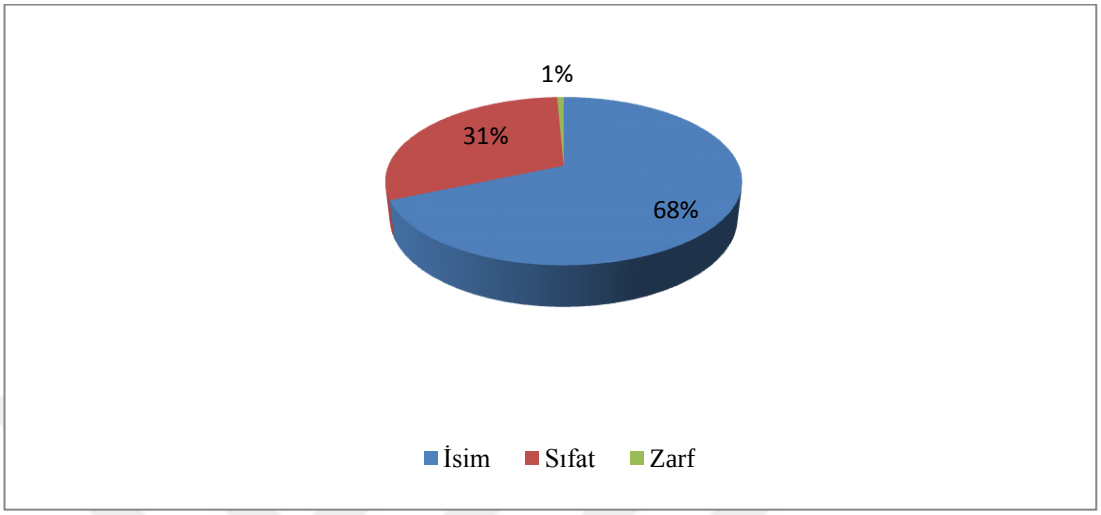

Grafik 10. Eklendiği sözlerin görevlerine göre +laştır/+leştér- eki:

1.1.6. +lat-/ +let- eki

Genel Türkçede isimden fiil yapım eklerinden biri olan *+lat-/+let-* eki, Başkurt Türkçesinde de kullanılmaktadır. Başkurt Türkçesinde ek, kalın kök ve gövdelerden sonra *+lat-*, ince kök ve gövdelerden sonra *+let-* şeklinde kullanılmaktadır.

"Bu ek, fiil yapım eki *+lA-* ve ettirgenlik gösteren *–t-* ekinin birleşmesinden oluşmuştur" (Ganiyev, 2013: 150).

Başkurt Türkçesinde, sözlükte müstakil olarak bulunan isim ve isim soylu kök ve gövdelerin üzerine bu ekin getirilmesiyle toplam 485 fiil türetilmiştir.

Bu ekin getirilmesiyle türetilmiş fiillere örnekler: *altın+lat-* "altına bulamak, altınla kaplamak", *beres+let-* "yavrulatmak, yavru almak (koyun ve keçiden)", *daġa+lat-* "nallatmak, nal taktırmak", *emel+let-* "tedavi ettirmek, iyileştirmek; iyileştirme yollarını aratmak", *érge+let-* "boylatmak, çevresini dolandırmak; yakınlaştırmak, bitiştirmek", *faş+lat-* "belirginleştirmek, açığa çıkartmak, ifşa ettirmek", *gips+lat-* "alçı ile sabitlendirmek, alçılatmak", *hirek+let-* "seyrelttirmek, seyrekleştirtmek; azalttırmak", *ḫup+lat-* "dürüst, güzel buldurmak", *ıśmala+lat-*

“reçineletmek, vernikletmek”, *izolatsiya+lat-* “izole ettirmek, yalıttırmak”, *jıj+lat-* “Jıj ettirmek”, *ḳaymaḳ+lat-* “kaymaklı hâle getirmek, kaymaklatmak”, *kip+let-* “bohçalatmak, paketletmek, tomarlatmak; toplatmak”, *lér+let-* “aniden hareketlendirmek, sıçratmak”, *mıṡḳıl+lat-* “dalga geçirmek, alay ettirmek, maskara ettirmek”, *nivelir+lat-* “düzletmek, bir seviyeye getirtmek”, *oboy+lat-* “duvar kağıdı kaplatmak”, *ögöt+let-* “öğüt verdirmek, nasihat verdirmek”, *plomba+lat-* “kurşun döktürüp kapattırmak, mühürletmek”, *raṡ+lat-* “doğrulatmak, teyit ettirmek, tasdik ettirmek”, *siḫır+lat-* “büyülendirmek, büyü yaptırmak”, *şal+lat-* “yağlı boya ile boyatmak”, *tem+let-* “tat kattırmak, lezzet verdirmek”, *ut+lat-* “otlatmak, ot yedirmek”, *üpke+let-* “öfkelendirmek, sinirlendirmek”, *vıj+lat-* “vızlatmak”, *yañaḳ+lat-* “tokatlatmak, tokat attırmak”, *zeñger+let-* “maviye çevirtmek”.

Bu ek içerisinde de alıntı kelimelerden faydalanıldığı görülmektedir. 485 fiil içerisinde 12 (%2) Farsça, 22 (%5) Arapça, 36 (%7) Rusça ve 1 (%0) tane de Çinceden alıntı kelime yer almaktadır. Çinceden alıntı kelime *+la-* ekindeki gibi *sey* “çay” sözüdür.

Ayrıca, Arapça alıntı unsurlardan özleşmiş 3 kelime tespit edilmiştir:

ıźa+lat- (<Ar. eẕā’) “eziyet çektirmek, sıkıntıya düşürmek, cefa çektirmek; cezalandırmak”,

iṡep+let- (<Ar. ḥisāb) “hesaplatmak, saydırmak, miktarını belirletmek”,

ḳıybat+lat- (<Ar. ḳiymet) “değerlendirmek, pahalandırmak, kıymetlendirmek”.

Arapça alıntı unsurlardan Türkçe ek alarak özleşmiş 1 kelime yer almaktadır. Buradaki ek, isimden isim türeten *sa, se’*dir:

zaman+sa+lat- (<Ar. zamān) “zamana uygun hâle getirtmek”.

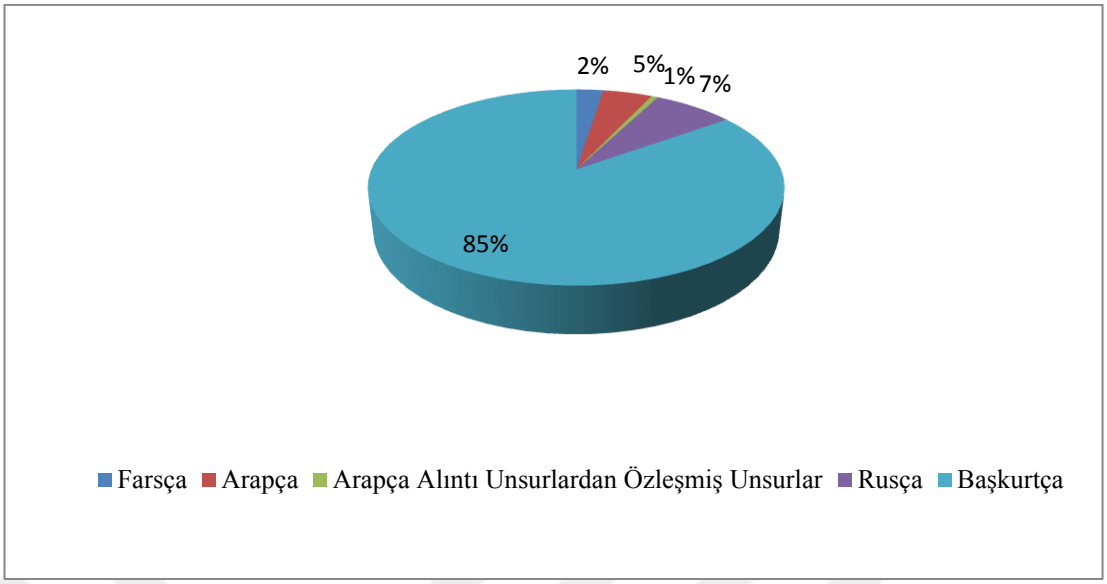

Grafik 11. Eklendiği sözlerin kökenlerine göre +lat-/+let- eki:

+lat-/+let- eki ile türetilen fiiller kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında; 259 isim, 78 sıfat, 9 zarf, 3 ünlem, 116 ses yansıması, 20 tane de görüntü yansıması tespit edilmiştir.

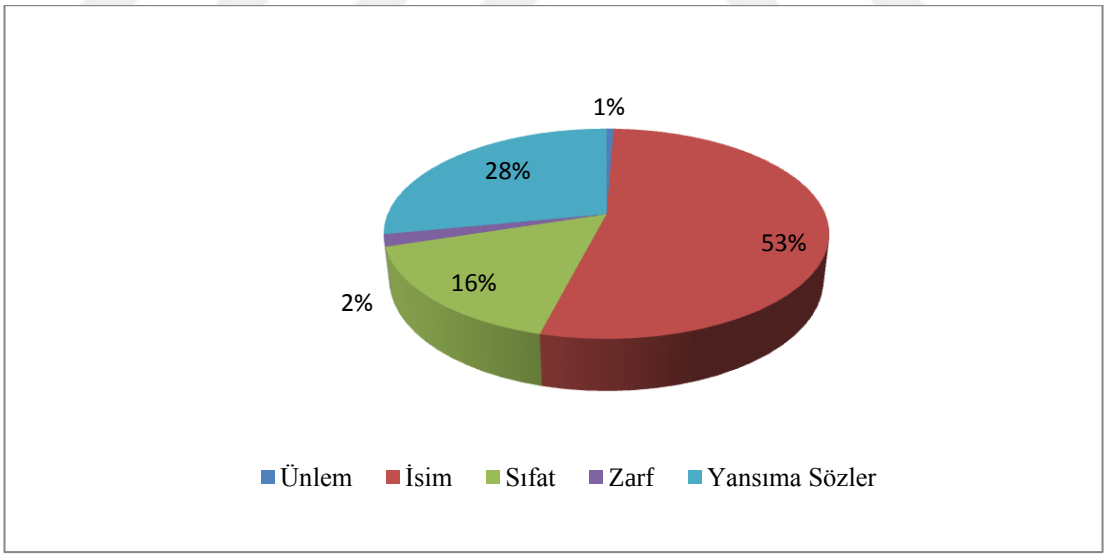

Grafik 12. Eklendiği sözlerin görevlerine göre +lat-/+let- eki:

1.1.7.+ılda-/+élde- eki

Genel olarak gramer kitaplarına baktığımızda bu ek, *+dA-/+tA-* eki başlığı altında yer almaktadır.

“+*dA* eki ‘birkaç tek heceli ad dışında ses yansımalı sözlerden ses yansımalı fiiller türeten bir ektir’. Ek, ses yansımalı fiillerde *–Il/-Ul, -Ir/-Ur* kökleri üzerine geldiği için hep tonlu *+dA-* biçimindedir” (Korkmaz, 2014: 175).

Ganiyev Türkolojide bu ekin, *+la-* ekine bağlandığını belirtmiş ve *+ıl-* yapısının *+da-* ekinin tek heceli sözlere eklendiğinde ortaya çıkan interfiks olduğu belirtmiştir*:* “ *uf+ıl+da-* “uf demek”*, ır+ıl+da-* “hırıldamak” (2013:151-152).

+ılda-/+élde- eki, Başkurt Türkçesinde isimden fiil yapan eklerden biridir. Bu ek, kalın köklere *+ılda-*, ince köklere Başkurt ve Tatar Türkçelerinde düzenli ses gelişmesi olan, *i* ünlüsünün ön damak ünlülü olarak kullanılmasından dolayı *(é<i) +élde-* şeklinde eklenir. Ayrıca, “Başkurt Türkçesinde tam bir dudak uyumundan söz edilemez, kökünde u/ü ünlüsü bulunan sözlerin devam eden hecelerinde dar-düz ünlülü heceler ve ekler bulunur. Bunun yanı sıra geniş yuvarlak o/ö ünlülerinin bulunduğu köklerde ileri derecede bir dudaklanma görülür” (Öner, 2011: 177). Bu sebepten bu ek, yuvarlak geniş vokalli kalın köklerden sonra *+olda-*, yuvarlak geniş ince vokalli köklerden sonra *+ölde-* şeklinde kullanılmaktadır.

Başkurt Türkçesinde, sözlükte müstakil olarak bulunan yansıma kök ve gövdelerin üzerine bu ekin getirilmesiyle toplam 286 fiil türetilmiştir.

Bu ekin getirilmesiyle türetilmiş fiillere örnekler: *ah+ılda-* “hâlsizleşip ah uh etmek”, *bıḳ+ılda-* “bık bık etmek, bık bık gelmek (bk. bık bık)”, *dér+élde-* “dir dir etmek”, *éh+élde-* “ee etmek, ihi ihi etmek (bk. éhé)”, *fır+ılda-* “fır fır etmek, fır fır gelmek”, *ġurş+ılda-* “hart hurt etmek”, *ḫaḫ+ılda-* “kahkaha ile gülmek”, *ıj+ılda-* “ıj ıj etmek, ıj ıj diye ses çıkarmak”, *jıv+ılda-* “jıvıldamak”, *ḳañḳ+ılda-* “gak gak etmek”, *lav+ılda-* “cazgır olmak; mızıklamak”, *mölk+ölde-* “mölk mölk etmek”, *oñḳ+olda-* “onk onk etmek”, *öf+ölde-* “üf üf etmek, tekrar tekrar üf etmek”, *pır+ılda-* “pır pır etmek, pır pır gelmek”, *sek+élde-* “çek çek etmek, çek çek diye ses çıkmak (bk. *sek*)”, *şorp+olda-* “şorp şorp etmek (bk. şorp-şorp)”, *tarṡ+ılda-* “tars diye patlamak, gümlemek”, *uh+ılda-* “uhu uhu diye ağlamak”, *ük+élde-* “ük ük diye bağırmak (baykuş için)”, *yém+élde-* “ışıl ışıl etmek, pırıl pırıl etmek, ışıldamak, parıldamak”, *zıñḳ+ılda-* “zıng etmek”.

Bu 286 fiilden 38 tanesi görüntü yansımasından oluşurken, 248 tanesi de ses yansımasından oluşmaktadır. Sonuç olarak Başkurt Türkçesinde *+ılda-* eki alan

yansıma sözler çoğunlukla ses yansımalarından, az da olsa görüntü yansımalarından oluşmaktadır.

Ayrıca, bazı örneklerde *+ılda-* eki ile yapım kökü arasında *k* ya da *g* sesi görülür: *doñ+ġ+olda-* "don don etmek", *ġıj+ġ+ılda-* "gıj gıj etmek", *heş+k+élde-* "heş heş diyerek sığır kovmak, sığır sürmek".

1.1.8. +ay-/ +ey-/ +y- eki

Eski Türkçede *+d-, +ad-, +ed-* ekinden gelişen bu ek bir şey olmak veya yapmak anlamında kullanılmaktadır (Gabain, 2007: 48). Başkurt Türkçesinde oldukça işlek olan bu ek *d* sesinin palatalleşmesi neticesinde *+y- (y<d)* şeklinde kullanılmaktadır. Ek, ünlüyle biten köklerden sonra *+y-*; ünsüzle biten köklerden sonra ise Başkurtçadaki damak uyumuna bağlı olarak *+ay-/+ey-* şeklinde eklenir.

Başkurt Türkçesinde bu ek, bazı iki heceli yapım köklerine eklendiğinde kısa ses olan *–ı* yok olur: *olay- (<olı)* "büyümek, yaşlanmak, ihtiyarlamak", *turay-(<turı)* " 1. Düzleşmek, doğrulaşmak. 2. Düzgünleşmek. 3. Hakikileşmek".

Ayrıca *+ay-/+ey-, +y-* eki, *–k* ünsüzü ile biten sıfatlara eklendiğinde bu ünsüzün eriyip düştüğü görülür: *bılsay- (bılsık)* "sulanarak kızarmak (göz için)", *börsöy- (börsök)* "kabar kabar olmak, ince küçük baş vermek", *ḳıltay- (ḳıltık)* "birden sinirlenmek, öfkelenmek".

Başkurt Türkçesinde sözlükte müstakil olarak bulunan isim ve isim soylu sözlere bu ekin eklenmesiyle toplam 168 fiil türetilmiştir.

Bu ekin getirilmesiyle türetilmiş fiillere örnekler: *ayaź+ay-* "ayaza dönmek, ayaz çökmek", *béyég+ey-* "büyümek, büyükleşmek", *dev+ey-* "devleşmek, dev olmak, büyümek", *ekrén+ey-* "yavaş olmak, yavaş hâle gelmek; ağır olmak, ağır hâle gelmek", *ére+y-* "böbürlenmek, kibirlenmek, kendini üstün görmek" *höm(ö)r+ey-* "yüzü asılmak, yüzünün rengi kaçmak", *iś+ey-* "akıllanmak, aklı erer yaşa gelmek", *ḳalın+ay-* "kalınlaşmak, yoğunlaşmak", *lev(é)ş+ey-* "yumuşamak, erimek, sulanmak", *matur+ay-* "güzelleşmek, hoşlaşmak", *neźég+ey-* "zarifleşmek, nazikleşmek, narinleşmek", *ologˇ+ay-* "yaşlanmak, ihtiyarlamak", *ölken+ey-* "yaşlanmak, ihtiyarlanmak", *soḳor+ay-* "çukurlaşmak, çukura dönmek", *şıḳ+ay-* "dümdüz donmak, dümdüz kalmak", *toḳos+ay-* "kesik hâle gelmek, süreksiz hâle

gelmek", *vaġ+ay-* "küçülmek, ufalmak; ekonomik olarak daralmak", *yarḳa+y-* "sağlam olmak, sıkı olmak", *źur+ay-* "büyümek, irileşmek, hacimleşmek; önem kazanmak, önemi artmak; güçlenmek; çoğalmak".

Kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında: 29 isim, 124 sıfat, 7 zarf, 2 ses yansıması, 6 görüntü yansıması şeklinde sayısal bir veri ortaya çıkmıştır.

Ayrıca bu ek ile türetilen 168 fiil içerisinde 4 Farsça ve 3 Arapça kökenli kelime tespit edilmiştir:

arzan+ay- (<Far. erzān " ucuz, rahîs.), "değersiz hale gelmek, kıymetsiz hale gelmek",

nasar+ay- (<Far. nāçār) "kötüleşmek, fenalaşmak, kötüye dönmek, fenaya dönmek",

neźég+ey- (<Far. nāzuk) "zarifleşmek, nazikleşmek, narinleşmek",

źur+ay- (<Far. zūr) "büyümek, irileşmek, hacimleşmek; önem kazanmak, önemi artmak; güçlenmek; çoğalmak";

méśkén+ey- (<Ar. miskīn) "acınası hale gelmek, düşkün hale gelmek",

naḳıś+ay- (<Ar. nāḳīş) "azalmak, eksilmek, küçülmek; daralmak".

şig+ey- (<Ar. şekk "şüphe) "kuşku ile dikkat etmek, şüphe ile dikkat etmek".

1.1.9. +a-/ +e- eki

"Türkçede ana dili varlığının erken dönemlerinden başlayarak çağdaş dillerin oluşumuna varıncaya kadar *–a-* ekinin yardımıyla adlardan, zarflardan ve ses taklidi kelimelerden fiiller oluşturulmuştur (Şçerbak, 2016: 154).

Başkurt Türkçesinde de isimden fiil yapım eki olarak kullanılan bu ek, kalın köklere *+a-*, ince köklere *+e-* şeklinde eklenir. İsimlerden olma veya yapma bildiren bu ek ile sözlükte müstakil olarak bulunan isim ve isim soylu sözlerden toplam 58 fiil türetilmiştir. Başkurt Türkçesinde bu ek ile oluşturulan birçok sözün kökü açık değildir.

Bu ekin getirilmesiyle türetilmiş fiillere örnekler: *aş+a-* “yemek yemek”, *baş+a-* “buğday, arpa gibi tahılların başağını biçmek”, *dombor+a-* “aceleyle koşmak, hızla koşmak; koşarak gitmek”, *göldör+e-* “gurk etmek, guruldamak”, *hâlbır+a-* “sarkık olmak, bir ucu eğilmek, sarkıtmak”, *ḳan+a-* “kanamak”, *lıṡtır+a-* “1. Eskitmek, yıpratmak. 2. Eskileri değerlendirmek”, *möñgör+e-* “çok fazla sesi çıkmadan bağırmak, böğürmek (sığır için)”, *saltır+a-* “saltır sultur etmek (bk. *saltır*)”, *şıltır+a-* “1. Şıltır şıltır etmek (bk. şıltır) 2. Telefon çalmak”, *tış+a-* 1 “dışarı gitmemesi için hayvanın iki ayağını yaklaştırarak bağlamak”, *ut+a-* 1 “Zararlı otlardan ayıklamak, budamak”, *ürt+e-* “1. Bilinçli yangın çıkarıp yakmak 2. Gücüne gitmek, ağrına gitmek”, *yomoş+a-* “iş koşmak, iş buyurmak, iş buyurup çalıştırmak”, *zıñġır+a-* “zangırdamak”.

Kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında; 25 isim, 12 sıfat, 3 görüntü yansıması, 18 ses yansıması şeklinde sayısal bir veri ortaya çıkmıştır.

1.1.10. +hın-/+hén-, +hon-/+hön- eki

Başkurt Türkçesinde isimden fiil yapan eklerden biridir. Ek, *hı-/+hé-, +ho-/+hö-* ekinin *–n-* dönüşlülük ekiyle genişlemiş şeklidir. Ekin aslî şekli *+sın-/+sin’*dir. Ek, Başkurt Türkçesindeki söz başı ve hece başındaki *s>h* değişmesi neticesinde *+hın-/+hén-* biçimine gelmiştir. Ayrıca ekin içerisindeki ünlüler, Başkurtçadaki damak ve dudak uyumuna bağlı olarak *+hın-/+hén-, +hon-/+hön-* şeklinde kullanılmaktadır.

Ek, isimlere, sıfatlara, zamirlere ve haber bildiren sözlere gelir.

Ek, “1. İsimlere ve sıfatlara eklenerek kendisini yapım kökünün ifade ettiği kişi ya da nesne diye düşünme anlamını bildirir. 2. İsimlere eklenerek kökün ifade ettiği iş ve harekete, duruma düşmeyi bildirir” (Ganiyev, 2013: 164).

Sözlükte müstakil olarak bulunan isim ve isim soylu sözlere bu ek eklenerek toplam 54 fiil türetilmiştir. Bu ekin getirilmesiyle türetilmiş fiillere örnekler: *aş+hın-* “yemeğe dayanamamak, güzel yemeğe hayır diyememek”, *bala+hın-* “çocuk saymak, çocuk olarak görmek”, *dert+hén-* “dertlere dalmak, sıkıntıya girmek”, *eź+hén-* “az görmek, azımsamak”, *ġejep+hén-* “acayip gibi görmek, garipsemek”, *han+hın-* “hesaba almak, hesaplamak; kıymet vermek”, *ḫup+hın-* “güzel görmek,

dürüst bulmak", *ir+hén-* "koca olarak görmek, koca olarak saymak", *ḳart+hın-* "yaşlı görmek, yaşlı saymak", *kem+hén-* "kendini eksik görmek, kendini noksan görmek; eksik görmek, noksan görmek", *mörẖet+hén-* "razı olmak, kanaat etmek; hoş karşılamak", *namıṡ+hın-* "utanç olarak görmek, namussuzluk olarak görmek", *oyat+hın-* "utanç hissetmek, utanç duymak; sıkıntı duymak", *ömöt+hön-* "ümitlenmek, umutlanmak", *seyér+hén-* "şaşırmak, şaşkın hâle gelmek", *şik+hén-* "kuşku ile dikkat etmek, şüphe ile dikkat etmek", *tañ+hın-* "tuhaf görmek, tuhaf karşılamak; şaşırmak", *ügey+hén-* "üvey görmek, üvey saymak", *vaḳ+hın-*"kendini küçük saymak, kendini küçük görmek", *yarlı+hın-* "fakir saymak, fakir olarak görmek, düşkün olarak görmek".

Kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında; 29 sıfat, 24 isim ve 1 zarf şeklinde sayısal bir veri ortaya çıkmıştır.

Yapım kökleri olarak çoğunlukla Başkurtça sözlere gelen bu ek, alıntı sözlerde de karşımıza çıkmaktadır. Bu ek ile türetilen 54 fiil içerisinde, 8 Arapça ve 5 Farsça kökenli kelime tespit edilmiştir:

ġejep+hén- (<Ar. 'acā'ib) "acayip gibi görmek, garipsemek",

ġeyép+hén- (<Ar. 'ayb) "kendini suçlamak, ayıplamak",

ḳıybat+hın- (<Ar. ḳiymet) "değerli bulmak, pahalı bulmak, değerli görmek",

moẖtaj+hın- (<Ar. muḥtāc) "bir şeye muhtaç olmak, bir şeye ihtiyaç hissetmek",

mörẖet+hén-"razı olmak, kanaat etmek; hoş karşılamak",

namıṡ+hın- (<Ar. nāmūs) "utanç olarak görmek, namussuzluk olarak görmek",

şik+hén- (<Ar. şekk "şüphe) "kuşku ile dikkat etmek, şüphe ile dikkat etmek",

yebér+hén- (<Ar. cebr " zor, kahır, zorlama") "zulüm saymak, zulüm olarak görmek";

dert+hén- (<Far. derd) "dertlere dalmak, sıkıntıya girmek",

ḫup+hın- (<Far. ḫûb) “güzel görmek, dürüst bulmak”,

kem+hén- (<Far. kem) “kendini eksik görmek, kendini noksan görmek; eksik görmek, noksan görmek”,

ömöt+hön- (<Far. umīd) “ümitlenmek, umutlanmak”,

ḫuş+hın- (<Far. ḫoş) “1. Gönle hoş gelmek; sevmek. 2. Razı olmak, kanaat etmek”.

1.1.11. +ha-/+he-, +hı-/+hé-, +ho-/+hö- eki

ET. döneminde *+sa-/+se-, +sı-/+si-* şeklinde olan bu ekin, isimlerden, arzulama, istek duyma şekil ve fonksiyonları vardı (Gabain, 2007: 50).

“Bu ek, isteme, eksikliği duyma, özleme gibi anlamlar taşıyan gövdeler üretirken bazı örneklerde sadece olma bildiren biçimde de karşımıza çıkmaktadır” (Öner, 2011: 184).

“Çağdaş Türk dillerinde *–sa* ekli gövdelerin sayısı çok azdır” (Şçerbak, 2016: 166).

Ek, ET’de *sa-/+se- (+sı-/+si-)* şeklindeyken, Başkurtçada, Başkurtçanın en dikkat çekici karakteristik özelliklerinden biri olan, söz başı ve hece başındaki *s>h* değişmesi neticesinde ek, damak ve dudak uyumuna bağlı olarak *+ha-/+he- (+hı-/+hé-, +ho-/+hö-)* şeklinde kullanılmaktadır.

BTH’ de müstakil olarak bulunan kök ve gövdelerin üzerine bu ek eklenerek toplam 38 fiil türetilmiştir.

Bu ekin getirilmesiyle türetilmiş fiillere örnekler: [1]*avır+hı-* “yemek için ağır görmek (çok tatlı ya da yağlı yiyecekler için)”, *harmaḳ+hı-* “aptal gibi olmak, ahmak gibi olmak”, *ir+he-* “koca istemek, koca arzulamak, erkek istemek”, *kéyék+hé-* “yarı yabani olmak, yarı vahşileşmek”, *moñ+ho-* “ağır bir kaygı ve hasretten dolayı sıkıntıya düşmek, kederlenmek, gamlanmak”, *öbör+hö-* “çok eskiyip tiftiklenmek”, *toź+ha-* “tuz istemek, canı tuz çekmek”, *ük+hé-* “hıçkıra hıçkıra ağlamak, hüngür hüngür ağlamak”, [2]*vaḳ+hı-* “ufalmak, küçülmek”, *yetim+hé-* “kendini yetim hissetmek”.

Kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında: 18 sıfat, 19 isim ve 1 ses yansıması şeklinde sayısal bir veri ortaya çıkmıştır.

Ayrıca, bu ek ile oluşturulan sözler içerisinde 2 Arapça kökenli kelime tespit edilmiştir. Bu 2 kelime esasında aynı kelimenin *(yetim)* fonetik değişime uğramış hâlidir:

yetim+hé- (<Ar. yetīm) "kendini yetim hissetmek",

yétém+hé- (<Ar. yetīm) "kendini yetim hissetmek, yetimlikte sıkıntı çekmek".

1.1.12. +ır-/+ér-, +r-, +ar-/+er- eki

Türkçede eskiden beri görülen ve işleklik alanı sınırlı olan bir ektir. Geçişli ve geçişsiz eylemler yapar.

Başkurt Türkçesinde bu ek *+ır-/+ér-, +r-, (+ar-/+er-)* şeklindedir. *+ır-/+ar-* ekleri kalın köklere, *+ér-/+er-* ekleri ince köklere getirilir.

Başkurt Türkçesinde sözlükte müstakil olarak bulunan isim ve isim soylu kök ve gövdelerin üzerine bu ekin getirilmesiyle toplam 34 fiil türetilmiştir.

Bu ekin getirilmesiyle türetilmiş fiillere örnekler: *aḳ+ar-* "ak düşmek, beyazlamak", *boṡ+ar-* "buharlanmak, dumanlanmak, buğulanmak", *iṡké+r-* "1. Eskimek, uzun süre kullanmak 2. Niteliği bozulmak 3. Zamanın ihtiyaçlarına cevap vermemek", *ḳıṡḳa+r-* "kısalmak, azalmak", *neźég+er-* "zarifleşmek, nazikleşmek, narinleşmek", *oṡta+r-* "bir işi ustalıkla, maharetle sonuca ulaştırmak", *séske+r-* "1. İncelmek, zayıflamak, daralmak 2. Tizleşmek (ses için)", *şım+ar-* "1. Düzleşmek, düz hâle gelmek 2. Eksikliği giderilmek 3. Usta olmak", *[1]taźa+r-* "1.Temizleşmek, temiz hâle gelmek 2.Saflaşmak, saf hâle gelmek", *üñge+r-* "değişmek, başkalaşmak, farklılaşmak", *yaḳşı+r-* "iyileşmek, düzelmek".

Kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında; 7 isim, 1 görüntü yansıması ve 26 sıfat şeklinde sayısal bir veri ortaya çıkmıştır.

Ayrıca bu ek ile oluşturulan sözler içerisinde Farsça kökenli 2 kelime tespit edilmiştir:

neźég+er- (<Far. nāzik), “zarifleşmek, nazikleşmek, narinleşmek”,

oṡta+r- (<Far. usta) “bir işi ustalıkla, maharetle sonuca ulaştırmak”.

1.1.13. +hıt-/+hét-, +hot-/+höt- eki

Başkurt Türkçesinde isimden fiil yapan eklerden biridir. Ek, *+hı-/+hé-, +ho-/+hö-* ekinin *-t-* ettirgenlik ekiyle genişlemiş şeklidir. Ekin aslî şekli *+sıt-/+sit’*dir. Ek, Başkurt Türkçesindeki söz başı ve hece başındaki *s>h* değişmesi neticesinde *+hıt-/+hét-* biçimine gelmiştir. Ayrıca ekin içerisindeki ünlüler, Başkurtçanın ünlü uyumuna bağlı olarak *+hıt-/+hét-, +hot-/+höt-* şeklinde kullanılmaktadır.

Ek, isimlere ve sıfatlara eklenir. Ek, alıntı sözler üzerine gelerek de fiil türetmiştir. Sözlükte müstakil olarak bulunan isim ve isim soylu sözlere bu ek eklenerek toplam 24 fiil türetilmiştir.

Bu ekin getirilmesiyle türetilmiş fiillere örnekler: *bala+hıt-* “çocuk olarak bakmak”, *hör+höt-* “eti bozdurmak, kokutmak, çürütmek”, *irem+hét-* “böbürlendirmek, kibirlendirmek”, *ḳırav+hıt-* “kırağı ile kaplanmak, kırağı ile örtülmek”, *tüben+hét-* “aşağılamak, küçük görmek, düşük görmek”, *ügey+hét-* “1. Üvey, yabancı görüp zulmetmek, zorluk göstermek 2. Yabancı görmek, yabancı saymak, gereksiz görmek”, *yat+hıt-* “yatsıtmak, yadırgatmak, garipsetmek”,

Kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında;11 isim, 12 sıfat ve 1 ses yansıması şeklinde sayısal bir veri ortaya çıkmıştır. Alıntı kelimelerine baktığımızda Arapçadan 3, Farsçadan 1 kelime tespit edilmiştir.

kem+hét- (<Far. kem) “eksik gördürmek, noksan gördürmek; aşağılatmak, rezil ettirmek”;

yebér+hét- (<Ar. cebr “zor, kahır, zorlama”), “adaletsizlik ve sert sözlerle gönül kırmak, incitmek”,

yetim+hét- (<Ar. yetīm). “yetim olarak bakmak, kendini yetim hissettirmek”,

yétém+hét- (<Ar. yetīm) “yetim gördürmek, eziyet ettirmek, yetim gibi davrandırmak”.

1.1.14. +hıra-/+hére-, +hora-/+höre- eki

ET. döneminde çok sık kullanılmayan ve "+sız/+siz vs. kalmak" anlamlarında yokluk bildiren fiiller yapan bu ekin genişlemiş bir şekil olduğu kabul edilmektedir. Bu ekin, *(+sır+a-)* veya *(+sız+ra-)* > *+sıra-* şeklinde kalıplaştığı düşünülmektedir (Gabain, 2007: 50).

Başkurt Türkçesinde bu ek, Başkurtçadaki söz başı ve hece başındaki *s>h* değişimi sebebiyle ünlü uyumuna bağlı olarak, kalın köklere *+hıra-/+hora-*, ince köklere *+hére-/+höre-* şeklinde eklenmektedir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan isim ve isim soylu sözlere bu ek eklenerek toplam 22 fiil türetilmiştir.

Bu ekin getirilmesiyle türetilmiş fiillere örnekler: *ayaḳ+hıra-* "ayakta olmak, oturmadan ayak üstü yürümek", *döm+heré-* "kararmak, rengi gitmek, beti benzi solmak", *esé+hére-* "ekşi bir şeyler istemek, canı ekşi bir şeyler çekmek", *hıv+hıra-* "susuzlaşmak, susuz hâle gelmek", *il+hére-* "ülkeden sürmek, sürgün etmek", *ḳıyın+hıra-* "zor görmek, sıkıntılı görmek; zor diye düşünmek", *moñ+hora-* "ağır bir kaygı ve hasretten dolayı sıkıntıya düşmek, kederlenmek, gamlanmak", *namıṡ+hıra-* "utanç olarak görmek, namussuzluk olarak görmek", *talav+hıra-* "atın ya da sığırın bağırsağında kötü yiyecek ya da çok koşmadan dolayı hastalık oluşmak", *ülém+hére-* "yaşayası gelmeyerek ölüm istemek, ölmeyi istemek", *yañġıź+hıra-* "kendini yalnız hissetmek, yalnızlık hissetmek".

Kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında; 13 isim ve 9 sıfat şeklinde sayısal bir veri ortaya çıkmıştır.

Ayrıca, Arapçadan 2 alıntı söz tespit edilmiştir:

namıṡ+hıra- (<Ar. nāmūs) "utanç olarak görmek, namussuzluk olarak görmek",

yétém+hére- (<Ar. yetīm) "kendini yetim hissetmek, yetimlikte sıkıntı çekmek".

1.1.15. +-ıḳ-/-ék-, +oḳ-/+ök-/ -k- eki

ET. döneminde de kullanılan bu ek, Başkurt Türkçesinde de fiil türetmede kullanılmıştır. Ek, isimlerden olma ifade eden geçişsiz fiiller türeten bir ektir. Ek, dudak uyumuna bağlı olarak kalın köklere *+ıḳ-/+oḳ-*, ince köklere *+ék-/+ök-* şeklinde eklenir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan köklerin üzerine bu ekin getirilmesiyle toplam 25 fiil türetilmiştir.

Bu ekin getirilmesiyle türetilmiş fiillere örnekler: *bay+ıḳ-* "zenginleşmek, zengin olmak", *dev+ék-* "büyükleşmek, devleşmek, kocamanlaşmak", *éyé+k-* "ele almak, ele geçirmek; sahip olmak; ehilleşmek", *hav+ıḳ-* "iyileşmek, sağlığına kavuşmak", *[1]ḳan+ıḳ-* "kan toplayarak şişmek", *mul+ıḳ-* "ele geçen şeyle rahat etmek, elde edip rahata kavuşmak", *tir+ék-* "ter sinmek", *ut+ıḳ-* "taze ota doymak (hayvanlar için)", *[1]yér+éḳ-* "kök salmak, köklenmek; olduğu yerden farksız olmak; özümsemek, benimsemek", *zar+ıḳ-* "kaygılanmak; azap çekmek; sıkıntı çekmek".

Kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında: 17 isim ve 8 sıfat tespit edilmiştir.

1.1.16. +da-/+de-, +ża-/+że- , +ta-/+te- eki

İsimlerden etken-geçişli, yansıma sözlerden ise oluş bildiren geçişsiz fiil yapan az işlek bir ektir.

Başkurt Türkçesinde bu ek, damak uyumuna bağlı olarak sedalı ünsüzlerden sonra *+dA-*, sedasız ünsüzlerden sonra *+tA-* şeklinde eklenmektedir. Ayrıca "Başkurt Türkçesinin karakteristik bir özelliği olan peltekleşme sebebiyle, söz sonunda *v,r,y* ünsüzleri varken *d* ünsüzüyle başlayan ekte *d>ź* değişimi olur" (Öner, 2011: 179). Bu sebepten *v,r,y* seslerinden sonra bu ek kök ve gövdelere, *+ża-/+że-* şeklinde eklenir.

Başkurt Türkçesinde sözlükte müstakil olarak bulunan isim ve isim soylu kök ve gövdelerin üzerine bu ekin getirilmesiyle toplam 13 fiil türetilmiştir.

Bu ekin getirilmesiyle türetilmiş fiillere örnekler: *baź+ża-* "yanmak, ateşlenmek, tutuşup yanmak", *helpen+de-* "sağa sola, etrafa ağır şekilde hareket

etmek", *ḳamas+ta-* "kuşattırmak, sardırmak", *on+ta-* "un gibi etmek, toz gibi etmek, ufalamak", *ön+de-* "çağırmak, seslenmek; davet etmek", *sañ+da-* "demir vurarak çan diye ses çıkarmak", *[1]şañ+da-* "çınlayarak yankılanmak, yankılanarak geri dönmek", *yéṡ+te-* "koklamak".

+da ekli bazı fiiller günümüzde mecaz anlam kazanmışlardır: *ön+de-* "çağırmak, seslenmek; davet etmek".

Kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında; 7 isim, 4 ses yansıması, 1 zarf ve 1 sıfat şeklinde sayısal bir veri ortaya çıkmıştır. Burada şunu belirtmek gerekir. Bu ekin en belirgin işlevi yansımalardan türetme yapmaktır. Çıkan sonuçta daha çok isimlerin üzerine bu ek geldiği görülmektedir. Burada isimlerin üzerine gelen bu ekin işlevine baktığımızda yine yapım kökünde gösterilen iş ve hareketi yapmayı bildirdiğini belirtmek gerekir.

1.1.17. +al-/+el-, +l- eki

"*+A-* ekiyle edilgenlik bidiren *–l-* çatı ekinin kaynaşmasından oluşan *+Al-* eki, ünsüzle sonuçlanan sıfatlardan 'olma' bildiren fiiller türeten bir birleşik ektir. Bu türetmelerde *–l-* ekinin işlevi etkin durumdadır" (Korkmaz, 2014: 173).

"Türetilmiş gövdelerin terkibine ve verilen içeriğin niteliğine göre *+al-* eki; *ay (+az), +ar-/+ır-* eklerinden farklı değildir" (Şçerbak, 2016: 165).

Bu ek, isimlere, sıfatlara ve haber bildiren sözlere eklenir. Ek, Başkurtçanın dudak uyumuna bağlı olarak kalın köklere *+al-/+ıl-/+ol-*, ince köklere *+el-/+él-+öl*, ünlü ile biten köklere ise *+l-* şeklinde eklenir.

İsimlerden geçişsiz fiiller yapan bu ek ET'den beri çok işlek değildir. Başkurt Türkçesinde, sözlükte müstakil olarak bulunan kök ve gövdelere bu ek eklenerek toplam 17 fiil türetilmiştir.

Bu ekin getirilmesiyle türetilmiş fiillere örnekler: *bav+ıl-* "gönül vermek, şevkle uğraşmak, kendini unutarak bir işe yönelmek", *hepre+l-* "pasaklanmak, pislenmek; üstü başı çamur olmak, pis olmak", *[2]ḳara-l-* "kararmak, karanlıklaşmak", *öy(ö)k+öl-* "gruplanarak bir yere yığılmak, bir yere birikmek", *sit+él-* "1. Dışarı yönelmek, kenara ya da yana doğru gitmek 2. Çevresinden dolanmak, etrafında

dolanmak", *téré+l-* "1. Dirilmek, canlanmak. 2. Coşmak, şevklenmek", *uñ+al-* "iyileşmek, onalmak, sağlıklı hâle gelmek", [1]*yün+el-* "1. Yönelmek, bir tarafa yol almak 2. Bir iş ya da mesele üzerinde durmak".

Kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında; 8 isim ve 9 sıfat tespit edilmiştir.

1.1.18.+ı-/+é-, +o-/+ö- eki

"ET. devresinde ünsüzle biten isim ve isim soylu kök ve gövdelerinden, geçişli ve geçişsiz fiiller yapan bir ektir. ET'de ekin, *+ı-/+i-,+u-/+ü-* şeklinde varyantları vardır" (Öner, 2013: 59).

Başkurt Türkçesinde de kullanılan bu ek, dudak uyumuna bağlı olarak kalın köklerden sonra *+ı-/+o-*, ince köklerden sonra *+é-/+ö-* şeklinde eklenir.

Başkurt Türkçesinde sözlükte müstakil olarak bulunan isim ve isim soylu sözlere bu ekin eklenmesiyle toplam 16 fiil türetilmiştir.

Bu ekin getirilmesiyle türetilmiş fiillere örnekler: *balķ+ı-* "güçlü şekilde parlamak, ışıldamak", *doñķ+o-* "sağlam şekilde vurmak, kakmak", *hulķ+ı-* "1. Kesik kesik sızlamak 2. Hıçkırarak ağlamak, içini çekerek ağlamak", *ķılp+ı-* "kılp etmek", *molķ+o-* "dolgun olmak, tostoparlak olmak", [1]*sañķ+ı-* "çank çank etmek, çank çank gelmek (bk. *sañķ-sañķ*)", *şaķ+ı-* "şak şuk vurmak, şak şuk çarpmak".

Kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında; 1 isim, 2 sıfat, 8 ses yansıması ve 5 görüntü yansıması şeklinde sayısal bir veri ortaya çıkmıştır.

1.1.19.+ra-/+re-, +ıra-/+ére- eki

Ek, ET. döneminden bu yana çok sık kullanılmayan bir isimden fiil yapım ekidir (Gabain, 2007: 50; Korkmaz, 2014: 179). "Türkiye Türkçesinde daha çok konuşma dilinde olmak üzere genellikle ses yansımalı tek heceli köklerden, o sesi çıkarmaya dönüşen fiiller türetmiştir. Bazen de çatı ekleriyle genişletilmiştir (Korkmaz, 2014: 179).

Başkurt Türkçesinde bu ek, kalın kök ve gövdelerden sonra *+ra-/+ıra-*, ince kök ve gövdelerden sonra *+re-/+ére-* şeklinde eklenmektedir. Sözlükte müstakil

olarak bulunan isim ve isim soylu kök ve gövdenin üzerine bu ek getirilerek toplam 12 fiil türetildiği tespit edilmiştir. Bu ek ile oluşturulan fiiller azdır.

Bu ekin getirilmesiyle türetilmiş fiillere örnekler: *boṡ+ra-* "buhar çıkarmak, duman çıkarmak", *ḳıv+ra-* "güneşte, sıcakta uzun süre bırakılıp kurumak, çok kurumak", *mıj+ra-* "yığın hâle gelip bir yerde birleşmek, büyük kalabalık olmak", *sélt+ére-* "çin çin etmek, çin çin diye ses çıkarmak", *yılt+ıra-* "ışıldamak, parıldamak".

Kelimenin görevleri bakımından sınıflandırdığında, 4 isim, 2 sıfat, 5 ses yansıması ve 1 görüntü yansıması şeklinde sayısal bir veri ortaya çıkmıştır.

Ayrıca, Farsçadan 1 alıntı kelime tespit edilmiştir:

maź(a)+ra- (<Far. meze "lezzet, zevk, tat") "rahatlamak, ferahlamak, huzura kavuşmak".

1.1.20. +ray-/+rey- eki

"Kalın köklere *+ray-*, ince köklere *+rey-* eki getirilir. Sıfatlara eklenerek kökün ifade ettiği bilgiyi almayı bildirir" (Ganiyev, 2013: 170). Sözlükte müstakil olarak bulunan 1 isim ve 7 sıfat görevli söz üzerine bu ek getirilerek toplam 8 fiil türetilmiştir.

Bu ekin getirilmesiyle türetilmiş fiillere örnekler: *aḳ+ray-* "gözü büyükçe açmak, gözü belertmek", *baź+ray-* "irice durup göz dolduracak şekilde ışıldamak, parlamak", *déñ+rey-* "bükülmeden dümdüz donmak", *helpé+rey-* "sarkık olmak, bir ucu eğilmek, sarkıtmak", *késé+rey-* "küçülmek, ufalmak; kısalmak", *mañ+ray-* "ahmak hâle gelmek, hayat şartlarının zorluğundan aklını yitirmek, aptala dönmek", *öñ+rey-* "1. Dar, derin şekilde çukurlanmak, mağara ağzına benzemek 2. Derine inmek, oyulup çukurlanmak", *yem+rey-* "keyifsiz hâle gelip, sinirlenerek suratı asmak; bozulmak, mahvedilmek".

1.1.21. +ıt-/+ét- eki

Ek, kalın köklerden sonra *+ıt-*, ince köklerden sonra *+ét-* şeklinde eklenir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan sözlere bu ekin eklenmesiyle 6 fiil türetildiği tespit edilmiştir: *sıvaġ+ıt-* "ışıklandırmak, aydınlatmak; güneş ışığı ile dolmak", *bay+ıt-* "zenginleştirmek, zengin etmek; donatmak", *bıvaġ+ıt-* "buğulatmak, buharlatmak; damla damla nemle kaplatmak", *eşker+t* "önceden haber etmek, sezdirmek, fark ettirmek", *ḳırav+ıt-* "kırağı ile kaplanmak, kırağı ile örtülmek", *öśkö+t-* "kışkırtmak, kudurtmak, tahrik etmek".

1.1.22.+ġar-/+ger-, +ḳar-/+ker- eki

İsimlere eklenerek olma ve yapma bildiren fiiller yapan bu ek, ET. döneminde çok canlı değildi. Bu ekin Başkurt Türkçesinde de çok kullanılmadığı tespit edilmiştir. Ek, damak uyumuna bağlı olarak sedalı seslerden sonra *+ġar-/+ger-*, sedasız seslerden sonra *+ḳar-/+ker-* şeklinde eklenir. Sözlükte müstakil olarak bulunan isim ve isim soylu sözlerin üzerine bu ekin getirilmesiyle toplam 7 fiil türetilmiştir.

Bu ekin getirilmesiyle türetilmiş fiillere örnekler: *añ+ġar-* "iş ve durumun esasını anlamak, düşünmek", [1]*baş+ḳar-* "yerine getirmek, icra etmek, ifa etmek, yapmak, uygulamak", *huñ+ġar-* "1. Gecikmek, geç kalmak. 2. Saat geri kalmak" *iś+ker-* "önceden hissetmek, önceden fark etmek", *ḳot+ḳar-* "özgür bırakmak, hür bırakmak, azat etmek; kurtarmak", *yél+ger-* "savurmak; çalkalamak".

Bazı fiiller mecaz anlama sahiptir: [1]*baş+ḳar-* "yerine getirmek, icra etmek, ifa etmek, yapmak, uygulamak", *ḳot+ḳar-* "özgür bırakmak, hür bırakmak, azat etmek; kurtarmak".

Kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında; 1 zarf ve 6 isim şeklinde sayısal bir veri ortaya çıkmıştır.

1.1.23. +sı-/+sé-, +so-/+sö- eki

Başkurt Türkçesinde çok işlek olmayan bir isimden fiil yapan ektir. Ekin asli şekli *ç'*lidir. Başkurt Türkçesi, başta, ortada ve sonda bulunan *ç* ünsüzünü *s* sesi ile karşılar (*s*<*ç*). Bu sebepten Başkurt Türkçesinde bu ek *s'*li kullanılmaktadır. Ayrıca, ek, dudak uyumuna bağlı olarak kullanılmaktadır: kalın kök ve gövdelerden sonra *+sı-/+so-*, ince kök ve gövdelerden sonra *+sé-/+sö-* şeklinde eklenir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan isim ve isim soylu sözlerin üzerine bu ekin getirilmesiyle toplam 7 fiil türetilmiştir.

Bu ekin getirilmesiyle türetilmiş fiillere örnekler: *avnaḳ+sı-* "yatarak bir öyle bir böyle dönmek, debelenmek", [2]*ḳaḳ+sı-* "rüzgarda kurutmak" *küp+sé-* "çok mayalanarak köpürmek", [1]*tın+sı-* "rahatlamak, sakinleşmek, yatışmak", [2]*tın+sı-* "havasız kalmak, duman altı olmak", *töp+sö-* "aramak, aslını araştırmak, soruşturmak", *yal+sı-* "faydasını görecek şekilde rahatlamak".

Kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında; 3 sıfat, 1 zarf ve 3 isimden oluşmaktadır.

1.1.24.+ġı-/+gé- , +ġo-/+gö-, +ḳı-/+ké-, +ḳo-/+kö- eki

Başkurt Türkçesinde isimden fiil yapan bir ektir. Ek, ünlü uyumuna bağlı olarak, sedalı ünsüzlerden sonra *+ġı-/+gé-, +ġo-/+gö-*, sedasız ünsüzlerden sonra *+ḳı-/+ké-, +ḳo-/+kö-* şeklinde eklenir. Bu ek, fiillere, yansımalara ve isimlere gelir. Sözlükte müstakil olarak bulunan isim ve isim soylu sözlerin üzerine bu ekin getirilmesiyle toplam 6 fiil türetilmiştir.

Bu ekin getirilmesiyle türetilmiş fiillere örnekler: *bıṡ+ḳı-* "tütmek, duman çıkarmak, is çıkarmak", *göj+gö-* "güçlendirmek, desteklemek" *mıj+ġı-* "yığın hâle gelip bir yerde birleşmek, büyük kalabalık olmak" [2]*öş+kö-* "öş öş diye atı kovmak", *şañ+ġı-* "şank etmek, çınlamak, yankılanmak", [2]*yün+ké-* "gerekli hâle gelmek, olması gerektiği gibi olmak; uygun olmak".

Kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında; 1 sıfat ve 5 ses yansıması tespit edilmiştir.

1.1.25.+ala-/+ele- eki

"Bu ek fiillere *(kuv+ala-, uv+ala-, çüg+ele-),* az da olsa sıfatlara *(sag+ala-)* eklenir". (Ganiyev, 2013: 169). Başkurt Türkçesinde bu ek ayrıca ses yansımalarına eklenmiştir.

Ek, "1. Yapım kökünün ifade ettiği iş ve hareketi fazla miktarda yapmayı bildirir. 2. Sıfatlara eklenip yapım kökünün ifade ettiği sıfatı sürekli yapmayı bildirir" (Ganiyev, 2013: 169).

Ek, kalın vokalli köklerden sonra *+ala-,* ince köklerden sonra *+ele-* şeklinde eklenir. Ayrıca yuvarlak geniş vokalli sözlerden sonra *+ola-/+öle-* şeklinde eklenir.

Bu ek ile sözlükte müstakil olarak bulunan sözlerden toplam 6 fiil türetilmiştir: [2]*öş+ele-* "öş öş diye ses çıkarıp at kovalamak", *öy(ö)g+öle-* "orada burada yığmak, toplamak", *öy(ö)m+ele-* "tepeleme yığmak", *öź(ö)g+öle-* "1. Parçalamak, parça parça etmek; yırtmak 2. Kahretmek, çok fazla üzmek", *sep+ele-* "tokatlamak, avuç içi ile bir çok kere vurmak".

Kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında; 2 ses yansıması ve 4 sıfat tespit edilmiştir.

1.1.26.+ġa-/+ge-, +ķa-/+ke- eki

İşlek olmayan bir isimden fiil yapım ekidir. Başkurt Türkçesinde bu ek, kalın vokalli köklerden sonra ünsüz uyumuna bağlı olarak *+ġa-/+ķa-*, ince köklerden sonra *+ge-/+ke-* şeklinde eklenir. Ayrıca, yuvarlak geniş vokalli köklerden sonra *+ġo-/+gö, +ķo-/+kö-* şeklinde eklenir. Bu ek ile yapılan bazı fiillerin kökü açık değildir.

Başkurt Türkçesinde, sözlükte müstakil olarak bulunan isim ve isim soylu sözlerin üzerine bu ek getirilerek toplam 5 fiil türetilmiştir: *ķom+ġo-* "bulanmak, bulamak; bulaşmak", *ür+ke-* "yukarı kaldırmak, boy almak", *boṡ+ko-* "buhar çıkarmak, duman çıkarmak", *ķalbır+ġa-* "korktuğundan ya da endişelendiğinden dolayı iş yapamadan şaşırıp kalmak", *yéṡ+ke-* "koklamak, solumak, içine çekmek; görüp geçirmek".

Kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında; 4 isim ve 1 sıfat tespit edilmiştir.

1.1.27.+na-/+ne- eki

"Kalın köklere *+na-*, ince köklere *+ne-* eki getirilir. Bu ekin etimolojisi açık değildir. Ayrıca bu ekin *+la-* ekinin varyantı olması da mümkündür" (Ganiyev, 2013: 168).

Sözlükte müstakil olarak bulunan isim ve isim soylu sözlerin üzerine bu ekin getirilmesiyle toplam 5 fiil türetilmiştir: *har+na-* "1. Hafif ezgilerle söylemek 2.

Öğütleyerek söylemek", *mış+na-* "mış mış etmek, mış mış diye nefes almak", *sıy+na-* "1. Çocuk ağlar gibi ses çıkarmak, çocuk ağlar gibi ulumak (köpek için) 2. İnce ve kesik ses ile bağırmak", *şañ+na-* "el kaldırıp çeneye, yanağa vurmak; tokat atmak", *yéś+ne-* "burna çekmek, koklamak".

Kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında; 2 isim, 3 ses yansıması tespit edilmiştir.

1.1.28. +an-/+en-/ +n- eki

ET. döneminden bu yana sık kullanılmayan bir ektir (Gabain, 2007: 49). Başkurt Türkçesinde bu ek, kalın köklere *+an-*, ince köklere *+en-* şeklinde eklenir.

Başkurt Türkçesinde, sözlükte müstakil olarak bulunan isim ve isim soylu sözlerin üzerine bu ekin getirilmesiyle toplam 5 fiil türetilmiştir: *bısala+n-* "parmak veya toynak araları için nemden dolayı ezilmek, çiğnenmek", *ḳot+an-* "zenginleşmek, eli bollaşmak, rahatlamak, başarılanmak", *kös+en-* "1. Zorlanmak, kendini zorlamak. 2. Çabalamak, gayret etmek.", *mölk+en-* "mölk mölk etmek", yalt+an- "birdenbire bir yöne dönmek, aniden bir yöne doğru hareket etmek".

Kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında; 1 isim, 2 sıfat ve 2 görüntü yansıması tespit edilmiştir.

1.1.29. +şı-/+şé-, +şa-/+şe- eki

Başkurt Türkçesinde çok işlek olmayan bir isimden fiil yapım ekidir. Ek, kalın köklere *+şı-/+şa-*, ince köklere *+şé-/+şe-* şeklinde eklenir. Ek, isimlerden, fiillerden ve yansımalardan fiiller yapar.

Sözlükte müstakil olarak bulunan isim ve isim soylu kök ve gövdelerin üzerine bu ekin getirilmesiyle toplam 4 fiil türetilmiştir: köp+şe- "kaplamak, döşemek", şıbaḳ+şı- "aralıksız yağmak, kesintisiz akmak", *şıñ+şı-* "1. Ağlar gibi ses çıkarmak (köpek, kurt için). 2. Yavaşça, ince ince ağlamak", [1]*yém+şe-* "yemlenmek, yem toplamak".

Kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında; 3 isim ve 1 yansıma söz tespit edilmiştir.

1.1.30. +ın-/+én-/ +n- eki

İsimlere eklenip yapım köküne bağlı bir iş veya hareketi yapmayı bildiren bu ekin örnekleri çok azdır.

Sözlükte müstakil olarak bulunan isim ve isim soylu kök ve gövdelerin üzerine bu ekin getirilmesiyle toplam 3 fiil türetildiği tespit edilmiştir. *ḳılḳ+ın-* "sıvı bir şey içildikten sonra damağı şapırdatmak", *ḳupır+ın-* "kendini büyük görmek, kibirli olmak, övünmek", *tuḳ+ın-* "kendini tok hissetmek".

Kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında: 2 sıfat ve 1 ses yansıması tespit edilmiştir.

1.1.31. +ġır-/+gér-, +ḳır-/+kér- eki

ET. döneminde de isimden fiil yapan bu ek "ses çıkarmak" anlamını verir (Gabain, 2007: 49). Ek, ses yansımalı köklerden geçişli ve geçişsiz fiiller türetir. Ek, *sümkür-* örneğindeki gibi (<*süm-ük-ür-) birleşik yapıda bir ek olarak da düşünülebilir (Korkmaz, 2014: 176; Banguoğlu, 2011: 213).

Ek, tarihi boyunca pek canlı değildi. Ek, Başkurt Türkçesinde de oldukça az kullanılmıştır ve amak uyumuna bağlı olarak sedalı seslerden sonra *+ġır-/+gér-*, sedasız seslerden sonra *+ḳır-/+kér-* şeklinde eklenir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan 3 ses yansımalı kökün üzerine bu ekin getirilmesiyle toplam 3 fiil türetilmiştir: *bış+ḳır-* "1. Burnundan bir anda nefes vermek (at ve ceylan için) 2. Ağzından ve burnundan salya saçmak", *ıj+ġır-* "çığırmak, böğürmek; öğürür gibi ses çıkarmak", *şaj+ġır-* "çok şaj etmek, çok coslamak (bk. şaj)".

1.1.32. +tay- eki

"Birkaç örneği bulunan bir isimden fiil yapım ekidir. Ek, kalın köke getirilir" (Ganiyev2013: 170).

Başkurtçada, sözlükte müstakil olarak bulunan 2 isim ve 1 sıfat görevli söz üzerine bu ekin getirilmesiyle toplam 3 fiil türetilmiştir: *şımtay-* "1. Susmak, sesi çıkmamak, sessiz kalmak 2. Surat asmak, gücenmek, küsmek, somurtmak", *tup+tay-*

“1. Top gibi kabarmak, top gibi şişmek; tümsekleşmek, kabarıklaşmak. 2. Gözlerini kocaman açmak”, *yan+tay-* “yana eğilmek, yana yamulmak, yana kaykılmak”.

1.1.33. +pay-/+pey- eki

Çok az örneğine rastladığımız bir isimden fiil yapım ekidir. Ek, kalın köklerden sonra *+pay-/+bay-*, ince köklerden sonra *+pey-/+bey-* şeklinde eklenir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan isim ve isim soylu sözlerin üzerine bu ekin getirilmesiyle toplam 3 fiil türetildiği tespit edilmiştir: *hul+pay-* “sola eğmek, sola bükmek, sola kaymak, sola yaymak”, *şım+bay-* “susup kalmak, sessiz sedasız oturmak, gıkı çıkmamak”, *taş+bay-* “1. İstifrar etmek, kusmak. 2. Mide suyu ağzına gelmek”.

Kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında: 1 isim ve 2 sıfat tespit edilmiştir.

1.1.34. +lıḳ-/+lék- eki

Kalın köklere *+lıḳ-*, ince köklere *+lék-* şeklinde eklenir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan 1 isim, 1 sıfat ve 1 yansıma görevli söz üzerine bu ekin getirilmesiyle toplam 3 fiil türetilmiştir: *bıṡ+lıḳ-* “sıcaktan dolayı zor nefes almak”, *yaź+lıḳ-* “yanlış kenara gitmek, yanlış yola koyulmak”, *tar+lıḳ-* “nefesi daralmak, soluksuz kalmak”.

1.1.35. +at-/+et- eki

Başkurt Türkçesinde isimden fiil yapan bu ek, kalın kök ve gövdelerden sonra *+at-,* ince kök ve gövdelerden sonra *+et-* şeklinde getirilir. Sözlükte müstakil olarak bulunan isim ve isim soylu kök ve gövdelerin üzerine bu ek getirilerek toplam 3 fiil türetildiği tespit edilmiştir. Bu ek ile oluşturulan fiiller azdır.

Bu ekin getirilmesiyle türetilmiş fiillere örnekler: *at+at-* “isimlendirmek, adlandırmak”, [1]*küź+et-* “1. Gözetlemek, gözlemek 2. Gözden geçirmek 3.Bilgi toplamak üzere izlemek, araştırmak”, *yün+et-* “bozulmuş, dağılmış, yıpranmış birşeyi işe yarar hâle getirmek, tamir etmek”.

Kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında; 2 isim ve 1 sıfat şeklinde sayısal bir veri ortaya çıkmıştır.

1.1.36. +ḳay-/+key- eki

Ek, kalın köklere *+ḳay-*, ince köklere *+key-* şeklinde eklenir. Bu ek, isimlere eklenerek, kökün ifade ettiği anlama bağlı kusurlu iş ve hareket bildiren filler yapar.

Sözlükte müstakil olarak bulunan 1 isim ve 1 sıfat görevli söz üzerine bu ekin getirilmesiyle 2 fiil türetilmiştir: *añ+ḳay-* "ağzı açık havaya bakarak donup kalmak", *har(ı)+ġay-* "1. Sararmak, sarı renge dönmek. 2. Sarılığa yakalanmak".

1.1.37. +tan- eki

Birkaç örneği bulunan bir isimden fiil yapım ekidir. Ek, "kalın köke eklenir" (Ganiyev, 2013: 171).

Bu ek yalnızca 2 fiilde karşımıza çıkmıştır: *uf+tan-* "of demek, oflamak", *hır+tan-* "tanımak, bilmek".

Kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında; 1 yansıma söz ve 1 isim tespit edilmiştir.

1.1.38. +dır-/+dér-, +tır-/+tér- eki

Ek, sedalı seslerden sonra ünlü uyumuna bağlı olarak *+dır-/+dér-*, sedasız seslerden sonra *+tır-/+tér-* şeklinde eklenir. Ünlemlere ve ses yansımalarına eklenir.

Bu ek ile sözlükte müstakil olarak bulunan sözlerden toplam 2 fiil türetilmiştir: *sıp+tır-* "çubukla vurmak, sopayla dövmek, çubukla çırpmak", *şıp+tır-* "çubukla vurmak, sopayla dövmek, çubukla çırpmak".

Kelimenin görevleri bakımından sınıflandırıldığında; 2 yansıma söz tespit edilmiştir.

1.1.39. +lay- eki

Kalın köke getirilir. Sözlükte müstakil olarak bulunan isim görevli bir söz üzerine bu ekin getirilmesiyle 1 fiil türetildiği tespit edilmiştir: *os+lay-* "uçlamak, uçlu hâle getirmek, sivri hâle getirmek".

1.1.40. +pé- eki

"İnce köklere eklenir. Yansımalara eklenerek, kökün bildirdiği bilgiyi yansıtmayı ifade eder" (Ganiyev, 2013: 168-169).

Bu ek ile oluşturulmuş 1 fiil tespit edilmiştir: [1]*yél+pé-* "kanat vurmak, kanat çırpmak; kanat oynatmak; rüzgarla hareketlenmek; aniden kalkmak, uçmak; coşmak, heyecanlanmak".

1.1.41.+yı-/+yé- eki

Ek, Tatar Türkçesinde *c'*li olup, *+cı-/+cé-* şeklindedir. Başkurt Türkçesi fonetik karakteri gereği *c* sesi yerine, y ünsüzünü kullanmayı tercih etmiştir. Bu sebeple isimden fiil yapan bu ek Başkurtçada *y'*lidir. Ek, kalın köklere *+yı-*, ince köklere *+yé-* şeklinde eklenir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan isim görevli bir söz üzerine bu ekin getirilmesiyle yalnızca 1 fiil türetildiği tespit edilmiştir: [1]*tın+yı-* "havasız kalmak, duman altı olmak".

1.1.42.+aḳ-/+ek- eki

Sadece 1 örneğini tespit edebildiğimiz bu ek, kalın köklere *+aḳ-* şeklinde eklenir: *ḳom+aḳ-* "bulanmak, millenmek".

1.1.43.+két- eki

Ek, İnce köklere eklenir. Sözlükte müstakil olarak bulunan yansıma söz üzerine bu ek getirilerek yalnızca 1 fiil türetildiği tespit edilmiştir: *köş+köt-* "kış kış diye kovmak; hayvanları ürkütüp kovmak".

1.1.44.+ma-/+me- eki

Ek, "yansımalara eklenerek, kökte verilen sesleri çıkarıp iş ve hareket yapmayı bildirir" (Ganiyev, 2013: 170). Ek, kalın köklere +*ma-,* ince köklere +*me-* şeklinde eklenir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan bir yansıma söz üzerine bu ekin getirilmesiyle yalnızca 1 fiil türetildiği tespit edilmiştir: *tuḳ+ma-* "1. Cezalandırmak amacıyla vurmak, sopalamak. 2. Tokmaklamak".

2. FİİLDEN FİİL YAPIM EKLERİ

Fiilden fiil yapan ekler fiil kök ve gövdelerinden fiil yapmak için kullanılan eklerdir. Bu ekler de fiil köklerine, fiilden yapılmış fiil gövdelerine ve isimden yapılmış fiil gövdelerine gelirler. Bu gruptaki eklerin bir kısmı hemen hemen her fiile gelebilecek işlektedir. Bu fiillerin sayıları az, fakat işleklik dereceleri oldukça fazladır. Ayrıca fiilden fiil yapan eklerin bir kısmı şekilce eklendiği fiil köküyle kaynaşarak kökün ayrılmaz bir parçası hâline gelmiştir. Bu eklerin bir kısmı eklendikleri fiillerde köklü birer anlam değişikliği yaparak yeni fiiller türetir. Bir kısmı ise eklendikleri fiillerin asıl anlamlarında köklü değişiklik yapmayan, fiilin özne ve nesne ile olan bağlantısında yalnızca biçim ve durum değişikliği yapan ekler, çatı ekleridir: *aç-ıl-, gör-üş-, yaz-ış-* vb.

Çatı eklerinde, zamanla eklendiği fiil kök ve gövdesiyle kaynaşarak bir çatı eki olma özelliği dışında fiilden fiil türetme özelliği kazanmış olanlar da vardır: *barış-, gücen-, inan-, yırt-* vb.

"Fiilden fiil türeten ekler, fiil kök ve gövdelerinden fiil türetmek için kullanılan eklerdir. Fiil gövdeleri ya addan fiil ya da fiilden fiil türetme ekleriyle oluşturulmuş gövdelerdir" (Korkmaz, 2014: 180).

"Eylemden eylem türeten ekler, eylem soylu kök ve gövdelere gelerek, bu eylem kök ve gövdelerinin çatılarını, onların özne ve nesne ilişkilerini, gerçekleşme özelliklerini değiştirirler. Bu yüzden, işlevleri çok belirgindir" (Karaağaç, 2013:405).

Başkurt Türkçesinin fiilden fiil türeten 39 ekine baktığımızda, 2 adet ek iki heceden (*-ala-/-ele-; -arla-/-erle-*), 37 adet ek de tek heceden (*-ıt-/-ét-, -ot-/-öt-,-t-;-*

ış-/-éş-, -oş-/-öş- ,-ş-, -aş-/-eş-; -ıl-/-él-, -ol-/-öl-,-l-;-dır-/-dér-, -dor-/-dör- ,-tır-/-tér-,-tor-/-tör-,-źır-/-źér-,-źor-/-źör-; -ın-/-én-, -on/-ön-,-n-;-ır-/-ér-, -or-/-ör-,-ar-/-er-,-r-;-ıķ-/-ék-,-oķ-/-ök-,-k-;-lıķ-/-lék-, -loķ-/-lök-;-ra-/-re-, -ıra-/-ére-;-la-/-le-;-ay-/-ey-;-ġı-/-gé-,-ķı-/-ké-;-ġır-/-gér-, -ķır-/-kér-; -ġıź-/-géź-, -ġoź-/-göź-,-ķıź-/-kéź-, -ķoź-/-köź-; -a-/-e-;-ıź-;-ha-/-he-, -hı-/-hé-, -ho-/-hö-;-sı-/-sé-;-şı-/-şé-, -şa-/-şe-;-na-/-ne- ;-ġa-/-ge-,-ķa-/-ke-;-ġar-/-ger-, -ķar-/-ker-;-hın-/-hén-,-hon-/-hön-; -da-/-de-,-źa-/-źe-, -ta-/-te-;-şır-/-şér-, -şor-/-şör-; -ġın-/-gén-, -ķın-/-kén-;-dar-/-der-, -źar-/-źer-, -tar-/-ter-;-ma-/-me-; -yı-/-yé-;-hıt-/-hét-,-hot-/-höt-; -har-; -pıl-/-pél-;-şın-/-şén-; -sıķ-; -tay-; -maş-; -aķ-/-ek- oluşmaktadır.

Başkurt Türkçesinde fiilden fiil türeten ekler:

1) *-ıt-/-ét-, -ot-/-öt-, -t-*
2) *-ış-/-éş-, -oş-/-öş-, -ş-, -aş-/-eş-*
3) *-ıl-/-él-, -ol-/-öl-,-l-*
4) *-dır-/-dér-, -dor-/-dör-, -tır-/-tér-,-tor-/-tör-, -źır-/-źér-,-źor-/-źör-*
5) *-ın-/-én-, -on/-ön-,-n-*
6) *-ır-/-ér-, -or-/-ör-,-ar-/-er-,-r-*
7) *-ıķ-/-ék-, -oķ-/-ök-,-k-*
8) *-lıķ-/-lék-, -loķ-/-lök-*
9) *-ala-/-ele-*
10) *-ra-/-re-, -ıra-/-ére-*
11) *-la-/-le-*
12) *-ay-/-ey-*
13) *-ġı-/-gé-, -ķı-/-ké-*
14) *-ġır-/-gér-, -ķır-/-kér-*
15) *-ġıź-/-géź-, -ġoź-/-göź-, -ķıź-/-kéź-, -ķoź-/-köź-*
16) *-a-/-e-*
17) *-ıź-*
18) *-ha-/-he-, -hı-/-hé-, -ho-/-hö-*
19) *-sı-/-sé-*
20) *-şı-/-şé-,-şa-/-şe-*
21) *-na-/-ne-*
22) *-ġa-/-ge-,-ķa-/-ke-*

23) *-ġar-/-ger-,-ḳar-/-ker-*
24) *-hın-/-hén-,-hon-/-hön-*
25) *-arla-/-erle-*
26) *-da-/-de-, -ź*a-/-ź*e-, -ta-/-te-*
27) *-şır-/-şér-, -şor-/-şör-*
28) *-ġın-/-gén-, -ḳın-/-kén-*
29) *-dar-/-der-, -ź*ar-/-ź*er-, -tar-/-ter-*
30) *-ma-/-me-*
31) *-yı-/-yé-*
32) *-hıt-/-hét-,-hot-/-höt-*
33) *-har-*
34) *-pıl-*
35) *-şın-*
36) *-sıḳ-*
37) *-tay-*
38) *-maş-*
39) *-ek-*

2.1. FİİLDEN FİİL YAPIM EKLERİ HAKKINDA YAPILAN DEĞERLENDİRMELER

2.1.1. -ıt-/-ét-, -ot-/-öt-/-t- eki

"Ettirgenlik ekidir. Eskiden beri kullanılan ve çok işlek olan bir ektir" (Karaağaç, 2013: 408).

Başkurt Türkçesinde de kullanılan bu ek, sadece yardımcı ünlüsü bakımından değişkenlik gösterir. Ek, kalın köklere dudak uyumuna bağlı olarak *-ıt-/-ot-*, ince köklere *-ét-/-öt-* şeklinde eklenir. Ayrıca ekin yalnızca *-t-* şeklinde eklendiği örnekler de vardır. Ek, Başkurt Türkçesinde de oldukça işlektir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 934 fiil türetilmiştir.

Ek, edilgen, dönüşlü ve geçişsiz eylem kök ve gövdelerinden etken ve geçişli eylemler yapar. Dolayısıyla 934 fiilin tamamı geçişlidir.

-ıt-/-ét-, -ot-/-öt-/-t- ekiyle türetilmiş fiillere örnekler: *aġar-t-* "beyazlaşmak, ağartmak", *bıjḳılda-t-* "bıjk bıjk ettirmek", *dondor-t-* "aceleyle koşturtmak, hızla koşturtmak", *evre--* "heveslendirmek, canını çektirmek", *éyer-t-* "birlikte götürmek, birlikte hareket ettirmek, birlikte yürütmek", *göpölde-t-* "güm güm ettirmek", *ġopolda-t-* "güp güp ettirmek", *hayra-t-* "öttürmek, güzel sesler çıkartmak, şakıtmak (kuş için)", *ıjġır-t-* "kötü bir sesle bağırtmak, çığırtmak, böğürtmek", *iré-t-* "eritmek, sıvı hâle getirmek", *jıvılda-t-* "jıvıldatmak", *köldör-t-* "güldürtmek", *ḳana-t-* "kanatmak", *löpölde-t-* "löpüldetmek", *maḳta-t-* "övdürmek, methettirmek", *neźégey-t-* "zarifleştirmek, nazikleştirmek, narinleştirmek, inceltmek", *osor-t-* "Uçurtmak, havalandırtmak", *öşö-t-* "1. Üşütmek, üşümeye sebep olmak 2. Soğukta dondurup bozmak", *pırılda-t-* "pır pır ettirmek, pır pır getirmek", *renyé-t-* "incitmek, gücendirmek, kalbini kırdırmak", *sarsa-t-* "aşırı susatmak, çok susatmak", *şıpılda-t-* "şıpırdatmak, şıp şıp ettirmek", *tala-t-* "1. Saldırtmak, hücum ettirmek 2. Rencide ettirmek 3. Kendine mal ettirmek", *ural-t-* "dürmek, sarmak, dolandırmak", *üte-t-* "yerine getirtmek, icra ettirmek, ifa ettirmek, uygulatmak, gerçekleştirtmek", *yala-t-* "yalatmak, dil değirtmek; erittirip yok ettirmek", *źuray-t-* "büyütmek".

2.1.2.-ış-/-éş-, -oş-/-öş-/-ş-, -aş-/-eş- eki

ET. döneminden bu yana kullanıla gelen bir fiilden fiil yapım ekidir. Ek, "karşılıklılık ve tekerrür bildirir" (Gabain, 2007: 60).

Başkurt Türkçesinde de fiillerin ortaklaşma veya oluş ifade eden gövdelerini yapan bu ekin, sadece yardımcı ünlüsü bakımından fark vardır. Ek, ünsüz ile biten kalın köklere dudak uyumuna bağlı olarak *-ış-/-oş-* şeklinde, ince köklere *-éş-/-öş-* şeklinde eklenir. Ünlü ses ile biten köklere ise *-ş-* şeklinde eklenir. Ek, işlek bir ektir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 665 fiil türetilmiştir.

-ış-/-éş-, -oş-/-öş-; -ş-; -aş-/-eş- ekiyle türetilmiş fiillere örnekler: *alda-ş-* "iftira atmak; yalan söz söylemek", *buya-ş-* "birlikte boyamak, karşılıklı boyamak", *dörölde-ş-* "karşılıklı dör dör etmek, karşılıklı gürlemek", *evre-ş-* "birbirini heveslendirmek, karşılıklı heveslendirerek sevmek", *ét-éş-* "itişmek, birlikte dışarı atmak", *har-ış-* "yapışmak, sarılmak, tutunmak", *ıvılyı-ş-* "karşılıklı ya da birlikte

eğilmek, bükülmek", *ila-ş-* "ağlaşmak", *kéşne-ş-* "birlikte ya da karşılıklı kişnemek", *ḳoṡ-oş-* "kucaklaşmak", *lavılda-ş-* "cazgırlaşmak; tartışmak; iddialaşmak", *moloy-oş-* "karşılıklı ya da birlikte gamlı, kederli bir şekil almak", *nike-ş-* "ısrar etmek, inat etmek, sebat etmek", *olo-ş-* "karşılıklı ya da birlikte ulumak", *öyög-öş-* "çiftleşmek, birleşmek", *parlan-ış-* "eşleşmek, karı koca olmak, birbirine eş olmak", *sepe-ş-* "tokatlaşmak, vuruşmak; çekişmek", *şıl-ış-* "sürünmek, sürünerek gitmek", *tara-ş-* "birlikte ya da karşılıklı taramak", *ur-ış-* "birlikte ya da karşılıklı orak vurmak, orakla dermek, biçmek", *ülse-ş-* "karşılıklı ya da birlikte ölçmek, tartmak", *vıjılda-ş-* "vızıldaşmak", *yaġ-ış-* "birlikte yakmak, birlikte ateşe vermek", *zıyılda-ş-* "vıjıldaşmak".

2.1.3.-ıl-/-él-, -ol-/-öl-/ -l- eki

ET. döneminden bu yana kullanılan *-l-* fiilden fiil yapım eki dönüşlülük ya da edilgenlik ve meçhullük bildirir (Gabain, 2007: 59). Bu ek, kural olarak geçişsiz fiiller yapar.

Ek, Başkurt Türkçesinde ünsüzle biten kalın köklere dudak uyumuna bağlı olarak *-ıl-/-ol-* şeklinde, ince köklere *-él-/-öl-* şeklinde eklenir; ünlü ile biten sözlere ise *-l-* şeklinde eklenir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 641 fiil türetilmiştir. Bu 641 fiilin tamamı geçişsizdir.

-ıl-/-él-, -ol-/-öl-; -l- ekiyle türetilmiş fiillere örnekler: *as-ıl-* "açılmak", *dertlendér-él-* "heyecanlandırılmak, canlandırılmak", *esét-él-* "ekşitilmek, mayalatılmak", *ét-él-* "itilmek, dışarı atılmak", *fayźalan-ıl-* "faydalanılmak, yararlanılmak", *ġeźetlen-él-* "adet edilmek, alıştırılmak", *hav-ıl-* "sağılmak", *ıv-ıl-* "ovulmak, sürtülmek", *işét-él-* "işitilmek, duyulmak", *kir-él-* "gerilmek", *ḳor-ol-* "kurulmak, kaplanmak, örtülmek, dikilmek", *légalleştér-él-* "yasallaştırılmak, legalleştirilmek", *nıġıt-ıl-* "sağlam hâle gelmek, kuvveti artırılmak", *osra-l-* "tesadüf edilmek, rast gelinmek", *öy-öl-* "yığılıp toplanmak, birikmek", *parlandır-ıl-* "buharda yumuşatılmak, buharda pişirilmek", *renyét-él-* "incitilmek, gücenmek, kalbi kırılmak, zoruna gitmek", *ses-él-* "saçılmak, yayılmak, serpilmek, dağılmak", *şımart-ıl-* "düzleştirilmek, düz hâle getirilmek", *taş-ıl-* "taşınmak, göçmek, yer

değişmek", *uḳıt-ıl-* "okutulmak, ders aldırılmak", *üb-él-* "öpülmek", *yarźır-ıl-* "yardırılmak, ayırtılmak", *źurayt-ıl-* "büyütülmek, hacimlenmek, irileştirilmek".

2.1.4.-dır-/-dér-, -dor-/-dör-, -tır-/-tér-,-tor-/-tör-, -źır-/-źér-,-źor-/-źör- eki

ET. döneminden bu yana kullanılan *–dır-/-dir-, -dur-/-dür-* fiilden fiil yapım eki, Başkurt Türkçesinde de kullanılmaktadır. Ek, iki ayrı ettirgenlik ekinin *(-t-Ur-)* kaynaşmasından oluşmuştur (Korkmaz, 2014: 183). Eskiden beri kullanılan bu ek çok işlektir. "Bu ek, fillerin oldurma ve yaptırma (faktitif) ifadeli gövdelerini yapar" (Öner, 2011: 190). Ayrıca ek, "edilgen, dönüşlü ve geçişsiz eylem kök ve gövdelerinden etken ve geçişli eylemler yapar: *aban->abandır-; ak->aktır-; arın->arındır-; bak->baktır-* vb." (Karaağaç, 2012: 321).

Ek, Başkurt Türkçesinde sedalı seslerden sonra ünlü uyumuna bağlı olarak *-dır-/-dér- , -dor-/-dör-* şeklinde, sedasız seslerden sonra *-tır-/-tér-,-tor-/-tör-* şeklinde; *v, r, y, ź* seslerinden sonra *-źır-/-źér-,-źor-/-źör-* şeklinde eklenir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 601 fiil türetilmiştir. Bu 601 fiilin de geçişli fiil olduğu tespit edilmiştir.

-dır-/-dér-, -dor-/-dör-; -tır-/-tér-,-tor-/-tör-; -źır-/-źér-,-źor-/-źör- ekiyle türetilmiş fiillere örnekler: *as-tır-* "açtırmak", *ber-źér-* "vurdurmak, çarptırmak, sokturmak", *dün-dér-* "döndürmek, çevirtmek; vazgeçirmek, geri çevirmek", *esét-tér-* "ekşitmek, ekşi hissi uyandırmak", *éyél-dér-* "eğiltmek, aşağı doğru büktürmek, alta eğdirmek; aşağı kıvırtmak", *hat-tır-* "sattırmak", *ımhın-dır-* "umutlandırmak, ümitlendirmek", *inan-dır-*"inandırmak", *kéyén-dér-* "giyindirmek, giymeye yardım etmek", *ḳaź-źır-* "kazdırmak", *lıpaş-tır-* "sündürüp uzatmak; enine boyuna yaymak", *mén-dér-*"1. Bindirmek, çıkarmak 2. Yüceltmek, yükseltmek", *nıġıt-tır-* "sağlamlaştırmak, kuvvetlendirmek, kuvvetini arttırmak, güçlendirmek", *oźat-tır-* "uğurlattırmak, yolcu ettirmek", *öy-źör-* "yığdırmak, toplatmak, istifletmek", *söröş-tör-* "büzüştürmek, kırıştırmak, buruşturmak", *şıvış-tır-* "süründürmek, sürükletmek", *ték-tér-* "diktirmek, dikmesi için terziye vermek", *ur-źır-* "vurdurmak, biçtirmek (ekin için)", *üp-tér-* "öptürmek, öpmeye izin vermek", *vat-tır-* "kırdırmak, parçalatmak, böldürmek", *yun-dır-* "kestirmek, budatmak, temizletmek, sıyırtmak", *zarıḳ-tır-* "azap çektirmek, (inim inim) inletmek".

2.1.5. -ın-/-én-, -on-/-ön-/ -n- eki

ET. döneminden bu yana kullanılan *-n-* fiilden fiil yapım eki meçhullük ve dönüşlülük ifade eden gövdeler yapar (Gabain, 2007: 59)

Nesnesi bulunmayan dönüşlü çatıların fiilleri geçişsizdir. "Eğer fiilin yaptığı iş özneye dolaylı olarak dönüyor ise, bu takdirde fiilin gösterdiği iş, özneyi etkilediği hâlde, cümlenin başka bir nesnesi de vardır: Ayşe bugün o ipek elbisesini *giyinmiş* ve İspanyol şalını *örtünmüş*... Cümlelerinde bir nesne bulunduğu için, *giyin-, örtün-* ve *yüklen-* dönüşlü fiilleri geçişlidirler" (Korkmaz, 2014:504-505).

Ek, Başkurt Türkçesinde ünsüz ile biten kalın köklere dudak uyumuna bağlı olarak *-ın-/-on-* şeklinde, ince köklere *-én-/-ön-* şeklinde eklenir. Ünlü ses ile biten köklere ise *-n-* şeklinde eklenir. Ek, işlek bir ektir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 308 fiil türetilmiştir. Bu 308 fiilin 37 tanesi geçişli, 271 tanesi de geçişsizdir.

-ın-/-én-, -on-/-ön-/ -n- ekiyle türetilmiş fiillere örnekler: *al-ın-* "alınmak", *biźe-n-* "bezenmek, süslenmek, güzel hâle gelmek", *dömbeśle-n-* "dayak atılmak, dövülmek, çat pat vurulmak", *elhére-n-* "sıcaktan, yorgunluktan hâlsiz düşmek, hâlsizleşmek; takatten düşmek", *ét-én-* "topluluğu yarıp ite kaka ilerlemek, öne doğru geçmek", *hélk-én-* "silkinmek, sallanmak, hareket etmek", *iñre-n-* "çok içlenip sızlanarak şikayet etmek", *kéy-én-* "giyinmek, güzel kıyafetler kuşanmak", *ḳıl-ın-* "davranılmak, yapılmak, işlenmek", *oźa-n-* "uzanmak", *öşö-n-* "üşümek, soğuk hissetmek", *soḳ-on-* "karıştırmak, kurcalamak, araştırmak", *şéş-én-* "kabarmak, şişirmek", *téle-n-* "dilenmek, dilencilik yapmak", *uyġıla-n-* "belirli bir yer için oyulmak, deşilmek", *ülse-n-* "1. Ölçülmek 2. Kendi ağırlığını ölçmek, tartılmak", *yama-n-* "yamanmak, yama ile örtülmek, yama ile kapatılmak", *zar(ı)ḳ-ın-* "azap çekmek, eziyet çekmek".

2.1.6. -ır-/-ér-, -or-/-ör-, -ar-/-er-/-r- eki

ET. döneminden bu yana kullanılan *-r-* fiilden fiil yapım eki Başkurt Türkçesinde de kullanılmaktadır

"–Ar- eki, ünsüzle sonuçlanan geçişsiz belirli bazı fiillerden geçişli fiiller türeten bir ettirgenlik ekidir" (Korkmaz, 2014: 182).

Başkurt Türkçesinde ek, ünsüz ile biten kalın köklere dudak uyumuna bağlı olarak *-ır-/-or-, -ar-* şeklinde, ince köklere *-ér-/-ör-, -er-* şeklinde eklenir. Ünlü ses ile biten köklere ise *-r-* şeklinde eklenir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 52 fiil türetilmiştir. 52 fiilin 3 tanesi geçişsiz, 49 tanesi de geçişli fiildir.

Geçişsiz fiiller: *bola-r-* "karışmak, kargaşa olmak, düzensizleşmek", *ızğı-r-* "yoğun ağrıdan dolayı acı çekip bağırmak; inlemek", *ķañğı-r-* "şaşırmak, aptala dönmek, acayipleşmek".

-ır-/-ér-, -or-/-ör-,-ar-/-er-;-r- ekiyle türetilmiş fiillere örnekler: [1]*aş-ır-* "aşırmak, taşırmak", *bat-ır-* "batırmak, bir şeyin sıvı veya yumuşak bir maddenin içine gömülmesine yol açmak, batmasını sağlamak", *ev-ér-* "evirmek, çevirmek, döndürmek, hâline getirmek, hâlini aldırmak", *és-ér-* "1. İçirmek, içine çektirmek 2. Sarhoş etmek, kafayı buldurmak, içki içirmek", *höj-ör-* "keskin bir şeyle çizip kırmak", *ızğı-r-* "yoğun ağrıdan dolayı acı çekip bağırmak; inlemek", *iş-ér-* "çok bozmak, çok yıkmak, çok göçmek (toprak, taş v.s. için)", *küp-ér-* "köpürmek", *ķuş-ır-* "iki kenarını üst üste getirmek; birleştirmek, kavuşturmak", *muy-ır-* "koparmak, parçalamak", *os-or-* "1. Uçurmak, havalandırmak 2. Yüksek bir yerden aşağı yıkılmak", [2]*öy-ör-* "çok güçlü kaldırarak döndüre döndüre savurmak, uçurmak", *sük-ér-* "vurup sersemletmek, vurup aptallaştırmak", *tib-er-* "sivri bir nesne ile vurmak, kakmak, vurmak, sokmak, çakmak", *uñ-ar-* "rengi gitmek, beti benzi solmak; bembeyaz kesilmek", *yomşa-r-* "yumuşamak".

2.1.7. -ıķ-/-ék-,-oķ-/-ök-/-k- eki

Tatar Türkçesinde *-ıķ-/-ék-; -ķ-* şeklinde kullanılan bu ek isimlere, sıfatlara ve fiillere eklenir. Ek, fiillere eklenerek "1. Yapım kökünde ifade edilen anlama yakın iş ve hareket yapmayı, 2. Yapım kökünde bildirileni istemeyi" bildirir (Ganiyev, 2013: 160).

Başkurt Türkçesinde ek, kalın köklerden sonra dudak uyumuna bağlı olarak *-ıḳ-/-oḳ-*, ince köklerden sonra *-ék-/-ök-* şeklinde; ünlü ses ile biten köklerden sonra da *-k-* şeklinde eklenir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 31 fiil türetilmiştir. Bu 31 fiilin 2 tanesi geçişli, 29 tanesi geçişsiz fiildir.

Geçişli fiiller: *[1]ḳır-ḳ-* "kırkmak, kırpmak, kesmek, koparmak; ayırmak, bölmek", *yélé-k-* "sorup soruşturmak, yiyecek arayarak sağa sola bakmak; sezmek, duymak; kokusunu almak".

-ıḳ-/-ék-,-oḳ-/-ök-,-k- ekiyle türetilmiş fiillere örnekler: *anhı-ḳ-* "çok fazla susamak, susuzluktan ölmek", *[1]béş-ék-* "sırılsıklam olup terlemek, terden pişmek (genellikle ayak için)", *har-ıḳ-* "bir yöne hareketlenmek, bir yöne yönelmek", *kib-ék-* "dili damağı kurumak, susamak", *ḳız-ıḳ-* "ilgilenmek, alakadar olmak, ilgi duymak; gönül vermek; heves etmek", *şéş-ék-* "şişmek, şiş hâle gelmek", *tumbı-ḳ-* "uyuşmaktan, donmaktan dolayı hissizleşmek, hissedememek", *üsé-k-* "ağrına gitmek, gücüne gitmek; öfkelenmek", *yélé-k-* "sorup soruşturmak, yiyecek arayarak sağa sola bakmak; sezmek, duymak; kokusunu almak".

2.1.8. -lıḳ-/-lék-, -loḳ-/-lök- eki

Ek, fiillere eklenerek "1. Yapım kökünün ifade ettiği iş ve harekete heves duymayı ya da ona bağlı iş ve hareketi, 2. Yapım kökünün ifade ettiğince saymayı bildirir" (Ganiyev, 2013: 169).

Başkurt Türkçesinde fiilden fiil yapan bu ek kalın köklere dudak uyumuna bağlı olarak *-lıḳ-/-loḳ-* şeklinde, ince köklere *-lék-/-lök-* şeklinde eklenir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 19 fiil türetilmiştir. Bu 19 fiilin 1 tanesi geçişli, 18 tanesi de geçişsizdir.

Geçişli fiil: *tot-loḳ-* "kekelemek, dili tutulmak; düzgün konuşamamak".

-lıḳ-/-lék-, -loḳ-/-lök- ekiyle türetilmiş fiillere örnekler: *at-lıḳ-* "büyük bir hızla ileri atılmak", *ber-lék-* "bir şeye birden çarpılmak, çarpılmak, aniden çakılmak", *har-lıḳ-* "yapışmak, sarılmak, tutunmak", *öy-lök-* "çoğalıp toplanmak, yığılmak", *söy-lök-* "birden yukarı atılmak, aniden yukarı fırlatılmak; birden

kaldırılmak", *taḳ-lıḳ-* "1. Takılmak, bağlanmak 2. Birinin peşine takılmak", *yét-lék-* "gerekli büyüme seviyesine ulaşmak (karındaki çocuk için)".

2.1.9. -ala-/-ele- eki

Fiilden fiil yapım eki olarak da kullanılan bu ek, "yapım kökünün ifade ettiği iş ve hareketi fazla miktarda yapmayı bildirir" (Ganiyev, 2013: 169). Ekin yapısı üzerine farklı görüş ve tahminler vardır: Banguoğlu'nun görüşüne göre *-ele-* eki, damak sesi düşmesiyle önceki *–ekle-* ekinden meydana gelmiştir (2011: 277). Korkmaz, bu fikre katılamayarak burada *–k-* ünsüzünün düşmesine yol açan bir durumun bulunmadığını dile getirmiştir. *–AlA-* ekinin **it-eg-le->itele-, *şaş-ag+la->şaşala-* biçiminde fiilden ad türeten *–g* ekinin düşmesi ve geride kalan bağlantı ünlüsünün *+lA-* ekiyle birleşip kaynaşmasından oluştuğu görüşündedir (2014: 182).

Ek, Başkurt Türkçesinde kalın köklere *-ala-* şeklinde, ince köklere *-ele-* şeklinde eklenir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 11 fiil türetilmiştir. Bu 11 fiilin 6 tanesi geçişli, 5 tanesi de geçişsizdir.

-ala-/-ele- ekiyle türetilmiş fiillere örnekler: *béş-ele-* "pişirmek, olgunlaştırmak, kaynatmak", *hib-ele-* "çiselemek, serpelemek", *ıv-ala-* "ovalamak, sürtmek, ovmak", *ḳıv-ala-* "kovalamak, bir yerden göndermek, gitmesini istemek, kovmak", *nış-ala-* "bir yere, kaba doldurmak, tıkıştırmak, basmak", *süg-ele-* "çökmek, çökelmek", *tib-ele-* "tekrar tekrar tepmek, tepelemek".

2.1.10. -ra-/-re-, -ıra-/-ére- eki

Ek, "fiillere eklenerek yapım kökünde gösterilen iş ve hareketin kendi kendine yapılışını" bildirir" (Ganiyev, 2013: 158). Kalın köklere *-ra-/-ıra-* şeklinde, ince köklere *-re-/-ére-* şeklinde eklenir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 12 fiil türetilmiştir. Bu 12 fiilin, 3 tanesi geçişli, 9 tanesi de geçişsiz fiildir.

Geçişli fiiller: *iź-re-* "1. İnceltip ip gibi parçalanır hâle getirmek 2. Çok ezilmek", *töy-re-* "dikerek, iliştirerek sağlamlaştırmak, iğne ile tutturmak", *yey-re-* "yaymak, sermek".

-ra-/-re-; -ıra-/-ére- ekiyle türetilmiş fiiller: *biź-re-* "bıkmak, bezmek, usanmak; sıkıntı çekmek", *harķ-ıra-* "sızarak çıkmak, sızarak akmak; damlamak", *iź-ra-* "sağlamca ezilmek; ağır çekmek, ağır basmak", *iź-re-* "1. İnceltip ip gibi parçalanır hâle getirmek 2. Çok ezilmek", *ķımyı-ra-* "toplanıp hareketlenmek, bir araya gelip kımıldamak", *ķıź-ıra-* "öfke ve nefretle coşmak; kudurmak", *köy-re-* "1. Yanmak, tutuşmak 2. Sıcaktan kurumak", *tent-ére-* "aklı başından giderek güçten düşmek, hâlsizleşmek, sersemleyip kuvvetten düşmek", *töy-re-* "dikerek, iliştirerek sağlamlaştırmak, iğne ile tutturmak", *tuź-ra-* "etrafa savrulmak, saçılmak, dağılmak (saç, yün, pamuk gibi şeyler için)", *yey-re-* "yaymak, sermek", *ķıź-ıra-* "öfke ve nefretle coşmak; kudurmak".

2. 1.11. -la-/-le- eki

İsimlerden fiil türeten *-la-* ekinin, Başkurt Türkçesinde fiiller üzerine gelerek de fiiller türettiği örneklere rastlıyoruz. Sözlükte müstakil olarak bulunan fiiller üzerine bu ek getirilerek toplam 11 fiil türetildiği tespit edilmiştir. Buradaki 11 fiilin tamamı geçişlidir.

-la-/-le- ekiyle türetilmiş fiiller: *hayġa-la-* "düz ve uzun keresteleri odunluğun zeminine döşemek", *hayırķa-la-* "güvenliği sağlamak, korumak; muhafaza etmek", *herme-le-* "el yordamı ile aramak, elle yoklamak", *hılta-la-* "bahane bulmak, sebep bulmak, vesile bulmak", *ķarma-la-* "sağını solunu yoklamak, el yordamıyla tutmak, kavramak; etraflıca bakmak", *ķavźa-la-* "kuruyup kopmak (yara kabuğu gibi şeyler için)", *mata-la-* "hareket etmesin diye el ve ayağı bağlamak", *öśte-le-* "yeniden eklemek, tekrardan ilave etmek; üstelemek", *tuķma-la-* "tokmaklamak, tokmakla vurmak", *yalma-la-* "kavrayıp almak, tutup almak; kuşatmak".

2.1.12. -ay-/-ey- eki

Ek, *Bugünkü Tatar Türkçesi Söz Yapımı* adlı eserde isimden fiil yapan ek olarak belirtilmiştir (Ganiyev, 2013: 162). Biz, Başkurt Türkçesinde bu ekin fiiller üzerine gelerek fiil türettiğini de tespit ettik.

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiiller üzerine bu ek getirilerek toplam 10 fiil türetildiği tespit edilmiştir. Buradaki 10 fiil de geçişsizdir.

-ay-/-ey- ekiyle türetilmiş fiiller*: baḳ-ay-* "öfke ile bakmak, nefretle bakmak", *bürt-ey-* "kabarcık şeklinde yükselmek, kabarmak, kabarcıklanmak", *hayıġ-ay-* "sığlaşmak, sığ olmak", *mol-oy-*"gamlı, kederli bir şekil alma", *oźa-y-* "uzamak, daha uzun olmak", *sük-ey-* "1. Çömelmek, çömelip durmak; tünemek 2. Arka ayakları üzerine çökmek (köpek, kurt için)", *tazra-y-* "kabarıp, şişip ileri doğru çıkmak, göbek çıkmak", *tomra-y-* "siyahımsılaşmak, kararmak; fümeleşmek", *yék(é)r-ey-* "birine kötü, sinirle bakmak".

2.1.13. -ġı-/-gé-, -ḳı-/-ké- eki

Başkurt Türkçesinde fiilden fiil yapan eklerden biridir. Ek, "fiile eklenerek yapım kökünde gösterilen iş ve hareketi yoğun şekilde yapmayı veya onun yapılışını, onu belirli bir sonuca ulaştırmayı bildirir" (Ganiyev, 2013: 159). Ek, sedalı ünsüzlerden sonra damak uyumuna bağlı olarak *-ġı-/-gé-* şeklinde, sedasız ünsüzlerden sonra *-ḳı-/-ké-* şeklinde eklenir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 7 fiil türetilmiştir. Bu 7 fiilin, 1 tanesi geçişli, 6 tanesi de geçişsiz fiildir.

Geçişli fiil: *ür-gé-* "yukarı kaldırmak, yükseğe çıkarmak".

-ġı-/-gé-;-ḳı-/-ké- ekiyle türetilmiş fiiller: *hur-ḳı-* "sulu, nemli bir şeyin rüzgarda kalmasıyla biraz kurumak", *ḳal-ġı-* "oturduğu yerde uyumak; şekerleme yapmak", *ḳuź-ġı-* "acımak, ağrımak, azmak, coşmak", *mer-ké-* "erimek, yumuşamak, ısınmak", *tuź-ġı-* "1. Etrafa savrulmak, saçılmak, dağılmak (saç, yün, pamuk gibi şeyler için) 2. Savrulup uçuşmak", *uran-ġı-* "dönüp durmak, dolanıp durmak, dönmek; volta atmak", *ür-gé-* "yukarı kaldırmak, yükseğe çıkarmak".

2.1.14. -ġır-/-gér-, -ḳır-/-kér- eki

ET. döneminde *-gur-/-gür-, -kur-/-kür-* şeklinde olan bu ek bir yaptırma ekidir (Gabain, 2007: 59).

Başkurt Türkçesinde de kullanılan bu ek, sedalı ünsüzlerden sonra damak uyumuna bağlı olarak *-ġır-/-gér-*, sedasız ünsüzlerden sonra *-ḳır-/-kér-* şeklinde eklenir. Ek, "fiillere eklenerek yapım kökünün bildirdiği geçişsiz iş ve hareketten farklı olarak geçişli iş ve hareketi ifade eder" (Ganiyev, 2013: 166).

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 7 fiil türetilmiştir. Bu 7 fiilin, 5 tanesi geçişli, 2 tanesi de geçişsizdir.

Geçişsiz fiiller: *hıź-ġır-* "1. Islık çalmak 2. Tıs diye ses çıkarmak 3. Büyük bir hızla hareket etmek", *ḳuz-ġır-* "gürültü yapmak, gürültü patırtı yapmak".

-ġır-/-gér-; -ḳır-/-kér- ekiyle türetilmiş fiiller: *hıź-ġır-* "1. Islık çalmak 2. Tıs diye ses çıkarmak 3. Büyük bir hızla hareket etmek", *ḳuz-ġır-* "gürültü yapmak, gürültü patırtı yapmak", *ḳuź-ġır-* "herhangi bir dış tesirden dolayı ağrımak, coşmak", *yat-ḳır-* "yatırmak, yatması için yer vermek", *yaź-ġır-* "bir şeylerden mahrum etmek, boş bırakmak", [1]*yét-kér-* "ulaştırmak, eriştirmek, yetiştirmek", [2]*yét-kér-* "uzunluk bakımından gerekli seviyeye ulaştırmak; yeterli hâlegetirmek".

2.1.15. -ġıź-/-géź-, -ġoź-/-göź-, -ḳıź-/-kéź-, -ḳoź-/-köź- eki

-ġır-/-gér- ;-ḳır-/-kér- ekinin fonetik bir varyantı olan bu ek, fiillerden yaptırma (faktitif) ve oldurma ifade eder.

Fiillerden yapma ve oldurma bildiren bu ek, Başkurt Türkçesinde sedalı ünsüzlerden sonra ünlü uyumuna bağlı olarak *-ġıź-/-géź-, -ġoź-/-göź-* şeklinde, sedasız ünsüzlerden sonra *-ḳıź-/-kéź-, -ḳoź-/-köź-* şeklinde eklenir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 7 fiil türetilmiştir. Bu 7 fiil de geçişlidir.

-ġıź-/-géź-, -ġoź-/-göź-; -ḳıź-/-kéź-, -ḳoź-/-köź- ekiyle türetilmiş fiiller: *hıy-ġıź-* "1. Sığdırmak 2. Kapsamak, içermek 3. Birisinin sığınmasına imkan vermek 4. Yakıştırmak, uydurmak", *kéy-géź-* "1. Giydirmek 2.Geçirerek ya da bağlayarak eklemek", *méñ-géź-* "bindirmek, çıkarmak", *ör-göź-* "ürütmek, ürümeye fırsat vermek", *téy-géz-* "1. Değdirmek, çarpmak 2. İsabet ettirmek, hedefi vurmak", *tor-ġoź-* "1. Ayağa kaldırmak 2. Dik hâle getirmek, dineltmek 3. İşler hâle getirmek, tamir etmek", *yat-ḳıź-* "yatırmak, yatması için yer vermek".

2.1.16. -a-/-e- eki

Başkurt Türkçesinde fiilden fiil türeten eklerden biridir. "Fiillere eklenerek anlamı yapım kökü ile ilişkili fiiller kurar: *üte-* "yerine getirmek, ödemek", *téke-* "(göz) dikmek", *sına-* "denemek" (Ganiyev,2013: 161).

Ek, kalın köklere *-a-* şeklinde, ince köklere *-e-* şeklinde eklenir. Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 7 fiil türetilmiştir.

Bu 7 fiilin 5 tanesi geçişli, 2 tanesi de geçişsizdir.

Geçişsiz fiiller: *butal-a-* "1.Karışmak, dağılmak; bulanmak 2. Yoldan çıkarmak, şaşırtmak 3. Yanılmak", [1]*tar(ı)ḳ-a-* "dağılmak, saçılmak, yayılmak".

-a-/-e- ekiyle türetilmiş fiiller: *butal-a-* "1.Karışmak, dağılmak; bulanmak 2. Yoldan çıkarmak, şaşırtmak 3. Yanılmak", [1]*ḳamal-a-* "kuşatmak, sarmak, çevrelemek", *oypal-a-* "buruşturmak, kırıştırmak", *sırmal-a-* "dolamak, sarmak, birbirine geçirmek, ördürmek; çaprazlamak", *tapal-a-*"1.Çiğnemek, ezmek 2.Öğütmek", [1]*tar(ı)ḳ-a-* "dağılmak, saçılmak, yayılmak", [2]*tar(ı)ḳ-a-* "yaymak, dağıtmak, saçmak".

2.1.17. -ıź- eki

ET döneminde bir nevi yaptırma eki olan *-z-* çok sık görülmez (Gabain2007: 61). "Ettirgen çatı ekidir. Nadir olarak karşımıza çıkan ekin çok eski olduğu söylenebilir. *–Vr-, -sız/-siz ve –sıra-/sire-* ekleriyle ilgisi olabilir. İşlek değildir" (Clauson, 2007: 185-186).

Başkurt Türkçesinde de çok örneğine rastlayamadığımız bu ek, ET. devrinden farklı olarak peltek z *"ź"* sesi ile kullanılmaktadır.

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 6 fiil türetilmiştir. Bu 6 fiilin 5 tanesi geçişli, 1 tanesi de geçişsizdir.

Geçişsiz fiil: *yéle-ź-* "soğuk rüzgarlı olmak, soğuk rüzgara, esintiye dönmek".

-ıź- ekiyle türetilmiş fiiller: *aġ-ıź-* "akıtmak", *im-éź-* "emdirmek, emzirmek", *ḳab-ıź-* "yakmak, tutuşmak", *tam-ıź-* "1. Damlatmak 2. Bir damla sıçratmak 3. Rüşvet olarak biraz para vermek, koklatmak 4. Vurmak, dokundurmak", *tımı-ź-* "ağlamasını dindirmek, ağlamasını yatıştırmak", *yéle-ź-* "soğuk rüzgarlı olmak, soğuk rüzgara, esintiye dönmek".

2.1.18. -ha-/-he-, -hı-/-hé-, -ho-/-hö- eki

Tatar Türkçesinde bu ek, *-sa-/-se-; -sı-/-sé* şeklindedir. Başkurt Türkçesinin karakteristik özelliklerinden biri olan, söz başı ve hece başındaki *s>h* değişmesi neticesinde bu ek, Başkurt Türkçesinde *–ha-/-he; -hı-/-hé-* şeklindedir. Ek, kalın köklere dudak uyumuna bağlı olarak *-ha-/-hı-/-ho-*, ince köklere *-he-/-hé-/-hö-* şeklinde eklenir.

Ek, *Bugünkü Tatar Türkçesi Söz Yapımı* adlı eserde isimden fiil yapan ek olarak belirtilmiştir (Ganiyev, 2013: 163). Çalışmada, Başkurt Türkçesinde bu ekin fiil üzerine gelerek fiil türettiği de tespit edilmiştir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 6 fiil türetilmiştir. Buradaki 6 fiilin, 5 tanesi geçişsiz, 1 tanesi de geçişlidir.

Geçişli fiil: [1]*boloķ-ho-* "sıkılmak, huzursuz olmak, rahatsız olmak, keyfi kaçmak".

-ha-/-he- ;-hı-/-hé-, -ho-/-hö- ekiyle türetilmiş fiiller: [1]*boloķ-ho-* "sıkılmak, huzursuz olmak, rahatsız olmak, keyfi kaçmak", *ķabıķ-hı-* "çok yatmaktan tıkızlaşmak", *ķubar-hı-* "kopup sıyrılmak", *tıv-hı-* "doğurgan olmak, doğurmaya müsait olmak; menopoza girmemiş olmak", *yan-hı-* "yanık kokusu çıkarmak, tütmek", [3]*yér-hé-* "bezmek, bıkmak, usanmak".

2.1.19. -sı-/-sé- eki

Tatar Türkçesinde bu ek, *-çı-/-çé-* şeklindedir. Başkurt Türkçesinin karakteristik özelliklerinden biri olan, *ç>s* değişmesi neticesinde bu ek, Başkurt Türkçesinde *-sı-/-sé-* şeklindedir. Ek, kalın köklere *-sı-*, ince köklere *-sé-* şeklinde eklenir.

Ek, "fiiller ile kullanılarak yapım kökünün ifade ettiği iş ve hareketin fazla miktarda yapılmasını bildirir" (Ganiyev, 2013: 166).

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 6 fiil türetilmiştir. Buradaki 6 fiilin 5 tanesi geçişli, 1 tanesi de geçişsizdir.

Geçişsiz fiiller: [1]*ķaķ-sı-* "vurup geri tepmek, sıçramak, zıplamak".

-sı-/-sé- ekiyle türetilmiş fiiller: *ḳabar-sı-* "kabarcıklanmak", [1]*ḳaḳ-sı-* "vurup geri tepmek, sıçramak, zıplamak", *ḳır-sı-* "yapışmış, yapışıp donmuş nesneyi kırmak, kesmek", *ḳıy-sı-* "kenarını çekip vurmak ya da kırpmak", *man-sı-* "banmak, suya ya da başka sıvı bir şeye batırmak", *tıḳ-sı-* "sıkıp sıkıp tıkmak, sıkı sıkı tıkıştırmak".

2.1.20. -şı-/-şé- , -şa-/-şe- eki

Ek, "fiillere eklenerek kökte gösterilen iş ve hareketin bir miktar yapıldığını bildirir. Kalın köklerden sonra *-şı-,-şa-*, ince köklerden sonra *-şé-,-şe-* şeklinde eklenir" (Ganiyev, 2013: 165).

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 5 fiil türetildiği tespit edilmiştir. Buradaki 5 fiilin 2 tanesi geçişli, 3 tanesi geçişsizdir.

Geçişli fiiller: *kir-şe-* "1.Makası açıp kapamak. 2.Kulakları öne arkaya oynatmak (at için)", [1]*ḳor-şa-* "birleştirmek, bütünlemek, toplanmak, çevrelemek".

-şı-/-şé- ; -şa-/-şe- ekiyle türetilmiş fiiller: *kir-şe-* "1.Makası açıp kapamak 2.Kulakları öne arkaya oynatmak (at için)", *kip-şé-* 1 "Az kurumak, suyu çekilmek, nemi azalmak", [1]*ḳor-şa-* "birleştirmek, bütünlemek, toplanmak, çevrelemek", *ḳup-şa-* "yapıştığı yerden ayrılmak, kalkmak", *ḳup-şı-* "yapıştığı yerden kalkmak, ayırmak".

Tespit edilen örneklere baktığımızda aynı fiil üzerine, ekin iki varyantının da kullanılarak her iki şekilde de türetme yapıldığı örneklere rastlanılmıştır. Örneğin; *ḳup-* fiiline, hem *-şı-*, hem de *-şa-* şeklinde ekin iki varyantı da kullanılarak türetme yapılmıştır. Buradaki her iki örneğin varlığı bize ekte fonetik bir dallanma olduğunu göstermektedir. *ḳup+şa- куншау* "yapıştığı yerden ayrılmak, kalkmak", *ḳup+şı- купшыу* "yapıştığı yerden kalkmak, ayırmak".

2.1.21. -na-/-ne- eki

Ek, kalın köklere *-na-* şeklinde, ince köklere *-ne-* şeklinde eklenir. "Fiillere eklenerek yapım kökünün ifade ettiği iş ve hareketi büyük oranda yapmayı bildirir" (Ganiyev, 2013: 168).

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 6 fiil türetilmiştir. Tespit edilen 6 fiil de geçişlidir.

-na-/-ne- ekiyle türetilmiş fiiller: *av-na-* “bir o tarafa bir bu tarafa dönmek, yıkılmak, sallanmak”, *aź-na-* “coşup güçlü bir ses çıkarmak; bağırmak, haykırmak”, *tör-ne-* “1.Dürmek, sarmak, bürmek, bürümek 2.Sıkıca giydirmek”, *töy-ne-* “düğümlemek, düğüm atmak; küçük ilmikler atmak”, *yey-ne-* “yaymak, sermek”, *yıy-na-* “toplamak, yığmak”.

2.1.22. -ġa-/-ge-,-ķa-/-ke- eki

Ek, sedalı ünsüzlerden sonra damak uyumuna bağlı olarak *-ġa-/-ge-*, sedasız ünsüzlerden sonra *-ķa-/-ke-* şeklinde eklenir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 4 fiil türetilmiştir. Buradaki 4 fiilin 3 tanesi geçişli, 1 tanesi de geçişsizdir.

Geçişsiz fiil: *töt-ke-* “1. Dayanmak 2. Sabretmek, tahammül etmek”.

-ġa-/-ge-,-ķa-/-ke- ekiyle türetilmiş fiiller: *bör-ke-* “başını sararak örtmek; baştan itibaren sarıp örtmek”, *osor-ġa-* “zıplattırmak, atlattırmak, hoplattırmak”, [2]*say-ķa-* “1. Yıkamak, kir çıkarmak 2. Dezenfekte etmek”, *töt-ke-* “1.Dayanmak 2.Sabretmek, tahammül etmek”.

2.1.23. -ġar-/-ger-, -ķar-/-ker- eki

Ek, “fiillere eklenerek kökte verilen geçişsiz fiillerden farklı olarak, herhangi bir nesne ile iş ya da durum gerçekleştirmeyi bildirir” (Ganiyev, 2013: 167).

Ek, Başkurt Türkçesinde, sedalı ünsüzlerden sonra damak uyumuna bağlı olarak *-ġar-/-ger-*, sedasız ünsüzlerden sonra *-ķar-/-ker-* şeklinde eklenir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 4 fiil türetilmiştir. Buradaki 4 fiil de geçişlidir.

-ġar-/-ger-; -ķar-/-ker- ekiyle türetilmiş fiiller: *ot-ķar-* “kumarda kaybedip ödemek; ütülmek”, *uź-ġar-* “geçirmek, yol aldırmak, yaşam geçirmek, ömür sürmek”, *üś-ker-* “yetiştirmek, büyütmek, bakmak, beslemek”, *üt-ker-*“geçirmek, iletmek, yol vermek”.

2.1.24. -hın-/-hén-,-hon-/-hön- eki

Tatar Türkçesinde bu ek, *-sın-/-sén-* şeklindedir. Başkurt Türkçesinin karakteristik özelliklerinden biri olan, söz başı ve hece başındaki *s>h* değişmesi neticesinde bu ek, Başkurt Türkçesinde *-hın-/-hén-* şeklindedir. Ek, kalın köklere dudak uyumuna bağlı olarak *-hın-/-hon-*, ince köklere *-hén-/-hön-* şeklinde eklenir.

Ek, *Bugünkü Tatar Türkçesi Söz Yapımı* adlı eserde isimden fiil yapan ek olarak belirtilmiştir. (Ganiyev, 2013: 164). Biz Başkurt Türkçesinde bu ekin fiiller üzerine gelerek de fiil türettiğini tespit ettik.

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 3 fiil türetilmiştir. Buradaki 3 fiil de geçişsizdir.

-hın-/-hén-,-hon-/-hön- ekiyle türetilmiş fiiller: *éy-hén-* "sağım için sütü vermemek (hayvan için)", *ózlök-hön-* "iyileşir iyileşmez yeniden hastalanmak", *öşök-hön-* "üşür gibi olmak, biraz soğuk hissetmek".

2.1.25. -arla-/-erle- eki

Ek, kalın köklere *-arla-*, ince köklere *-erle-* şeklinde eklenir. "Fiillere eklenerek kökteki anlama yakın olan anlamlar bildirir" (Ganiyev, 2013: 163).

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiiller üzerine bu ek getirilerek toplam 3 fiil türetildiği tespit edilmiştir. Buradaki 3 fiil de geçişlidir.

-arla-/-erle- ekiyle türetilmiş fiiller**:** *bot-arla-* "1. Budunu, kemiğini ayırmak 2. Parçalamak, ayırmak", *böt-erle-* "buruşturmak, büzüştürmek, kırıştırmak", *yom-arla-* "yumru, toparlak hâle getirmek, yuvarlamak".

2.1.26. -da-/-de-,-ża-/-że-, -ta-/-te- eki

Bugünkü Tatar Türkçesi Söz Yapımı adlı eserde ekin isim ve isim soylu sözlere geldiği belirtilmiştir (Ganiyev, 2013: 152). Fakat biz Başkurt Türkçesinde bu ekin fiiller üzerine gelerek de fiil türettiği örnekler tespit ettik.

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiiller üzerine bu ek getirilerek toplam 3 fiil türetildiği tespit edilmiştir. Buradaki 3 fiil de geçişlidir.

-da-/-de-,-źa-/-źe-;-ta-/-te- ekiyle türetilmiş fiiller: [1]*ḳıś-ta-* "dar, küçücük bir yere sığdırmaya çalışmak, kıstırmak", *ḳıv-źa-* "kovalamak, bir yerden göndermek, gitmesini istemek, kovmak", [3]*say-źa-* "yıkamak, kir çıkarmak".

2.1.27. -şır-/-şér-, -şor-/-şör- eki

Başkurt Türkçesinde fiilden fiil yapan eklerden biridir. Ek, kalın köklere dudak uyumuna bağlı olarak *-şır-/-şor-*, ince köklere *-şér-/-şör-* şeklinde eklenir.

Ek, "1. Fiillere eklenerek yapım kökünde bildirilen iş ve hareketin ne derecede yapıldığını, 2. Yapım köküdeki anlama bağlı iş ve hareketi yapmayı" bildirir (Ganiyev, 2013: 165).

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 2 fiil türetilmiştir. Buradaki 2 fiil de geçişlidir.

-şır-/-şér-, -şor-/-şör- ekiyle türetilmiş fiiller: *bök-şör-* "1. Bürmek, dürmek, rulolamak 2. Kıvırmak", *tıḳ-şır-* "gizlemek, görünmeyecek bir yere koymak, gizli bir yere tıkmak".

2.1.28. -ġın-/-gén-, -ḳın-/-kén- eki

Ek, "Birçok fiile eklenir. Kökün ifade ettiği iş ve durumu başarma umudunu bildirir" (Ganiyev,2013: 167).

Ek, sedalı ünsüzlerden sonra damak uyumuna bağlı olarak *-ġın-/-gén-* şeklinde, sedasız ünsüzlerden sonra *-ḳın-/-kén-* şeklinde eklenir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 2 fiil türetilmiştir. Buradaki 2 fiil de geçişsizdir.

-ġın-/-gén-;-ḳın-/-kén- ekiyle türetilmiş fiiller*: taş-ḳın-* "çok coşmak, taşkın hâle gelmek, coşkun hâle gelmek", *aş-ḳın-*"coşmak, heyecanlanmak".

2.1.29. -dar-/-der-, -źar-/-źer-,-tar-/-ter- eki

Ek, "fiillere eklenerek kökün ifade ettiği geçişsiz fiillerden farklı olarak herhangi bir nesne ile geçişli iş ve hareketi yapmayı bildirir" (Ganiyev, 2013: 169). "İşlek bir ek değildir. Etken eylemler yapar" (Karaağaç, 2013: 410).

Başkurt Türkçesinde bu ek, sedalı ünsüzlerden sonra damak uyumuna bağlı olarak *-dar-/-der-*, sedasız ünsüzlerden sonra *-tar-/-ter-* , *"v, r, y"* seslerinden sonra da *-źar-/-źer-* şeklinde eklenir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 2 fiil türetilmiştir. Buradaki 2 fiil de geçişlidir.

-dar-/-der-, -źar-/-źer-;-tar-/-ter- ekiyle türetilmiş fiiller: *av-źar-* "budamak, kesmek, yıkmak", *ḳup-tar-* "koparmak, ayırmak; bölmek".

2.1.30. -ma-/-me- eki

Kalın köklere *-ma-*, ince köklere *-me-* şeklinde eklenir.

Bugünkü Tatar Türkçesi Söz Yapımı adlı eserde ekin yansıma sözlere geldiği belirtilmiştir (Ganiyev2013: 170). Biz Başkurt Türkçesinde bu ekin fiiller üzerine gelerek de fiil türettiğini tespit ettik.

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 2 fiil türetilmiştir. Buradaki 2 fiil de geçişlidir.

-ma-/-me- ekiyle türetilmiş fiiller: *yal-ma-* "1. Kavrayıp almak, tutup almak 2. Kuşatmak, sarmak, çevrelemek 3. Dil ile dudak yalamak", *yür-me-* "yama yapmadan iki ucu birleştirip dikmek".

2.1.31. -yı-/-yé- eki

Tatar Türkçesinde *c*'li olan bu ek, Başkurt Türkçesinde *y*'lidir. Ek, kalın köklerden sonra *-yı-*, ince köklerden sonra *-yé-* şeklinde eklenir.

Sözlükte müstakil olarak 2 yansıma fiil üzerine bu ek getirilerek toplam 2 fiil türetilmiştir: *saġıl-yı-* "kamaşmak, güçlü bir ışıkla gözleri kör olmak, göremez hâle gelmek", *urġıl-yı-* "aşırı, sağlam patlamak, püskürmek".

Buradaki 2 fiilin 1 tanesi geçişli, 1 tanesi de geçişsizdir.

Geçişli fiil: *saġıl-yı-* "kamaşmak, güçlü bir ışıkla gözleri kör olmak, göremez hâle gelmek".

2.1.32. -hıt-/-hét-, -hot-/-höt- eki

Ek, *Bugünkü Tatar Türkçesi Söz Yapımı* adlı eserde isimden fiil yapan ek olarak belirtilmiş (Ganiyev, 2013: 164). Biz, Başkurt Türkçesinde bu ekin fiiller üzerine gelerek de fiil türettiğini tespit ettik.

Ek, kalın köklere dudak uyumuna bağlı olarak *-hıt-/-hot-*, ince köklere *-hét-/-höt-* şeklinde eklenir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerin üzerine bu ek getirilerek toplam 2 fiil türetilmiştir. Buradaki 2 fiil de geçişlidir.

-hıt-/-hét-, -hot-/-höt- ekiyle türetilmiş fiiller: *boloḳ-hot-* "huzursuz etmek, rahatsız etmek, keyfini kaçırmak, huzurunu bozmak", *ḳubar-hıt-* "söküp almak, koparıp almak".

2.1.33. -har- eki

Tatar Türkçesinde bu ek *–sar-* şeklindedir. Başkurt Türkçesinin karakteristik özelliklerinden biri olan, söz başı ve hece başındaki *s>h* değişmesi neticesinde bu ek, Başkurt Türkçesinde *-har-* şeklindedir.

Ek, "kalın köklere eklenir ve yalnızca bir fiilde karşımıza çıkar. Fiile eklenerek anlamıyla kökün bildirdiği anlama yakın iş ve hareketi ifade eder: *yapsar-* "üst üste bindirmek; ispat etmek" (Ganiyev, 2013: 171).

Başkurtçada da bu ek, yalnızca 1 fiilde karşımıza çıkmıştır: *yap-har-* "1. Bir suçu, sebebi birine ya da bir şeye atmak 2. Korumak, kollamak".

Buradaki 1 fiil de geçişlidir.

2.1.34. -pıl-/eki

Ek, "fiillere eklenerek anlamı kök ile ifade eden anlama yakın iş ve hareket yapmayı anlatan fiiller oluşturur" (Ganiyev, 2013: 171).

Ek, kalın köklere *–pıl-* şeklinde eklenir.

Bu ek ile oluşturulmuş yalnızca 1 fiil tespit edebildik: *tay-pıl-* "1. Ayrılmak, sapmak 2. Meyledilmek".

Bu 1 fiil de geçişsizdir.

2.1.35. -şın- eki

Ek, fiillere eklenerek "1. Yapım kökünün ifade ettiği iş ve hareketin ne derecede yapıldığını gösterir, 2. Yapım kökü ile alakalı iş ve hareketin yapılışını" bildirir (Ganiyev, 2013: 166).

Ek, Başkurt Türkçesinde kalın köklere *şın-* şeklinde eklenir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan kök üzerine bu ek getirilerek yalnızca 1 fiil türetildiği tespit edilmiştir: *tıḳ-şın-* "1. İte kaka bir yere girmek, paldur küldür bir yere girmek. 2. Aşırı yemek, tıkınmak. 3. Bir işe burnunu sokmak. 4. Lafa karışmak".

Buradaki 1 fiil de geçişsizdir.

2.1.36. -sıḳ- eki

Tatar Türkçesinde bu ek, *-çıḳ-* şeklindedir. Başkurt Türkçesinin karakteristik özelliklerinden biri olan, *ç>s* değişmesi neticesinde bu ek, Başkurt Türkçesinde *–sıḳ-* şeklindedir.

Ek, kalın köklere eklenir. "Fiile eklenerek yapım kökünün ifade ettiği iş ve hareketin fazla miktarda yapılmasını bildirir" (Ganiyev, 2013: 166).

Sözlükte müstakil olarak bulunan kök üzerine bu ek getirilerek yalnızca 1 fiil türetildiği tespit edilmiştir: *tal-sıḳ-* "1. Yorulup yavaşlamak, hâlsizleşip ağır hareket etmek. 2. Ruhsal açıdan incinmek, kalbi kırılmak".

Buradaki 1 fiil de geçişsizdir.

2.1.37. -tay- eki

Ek, kalın köke eklenir. *Bugünkü Tatar Türkçesi Söz Yapımı* adlı eserde ekin isme geldiği belirtilmiştir (Ganiyev, 2013: 170). Fakat, biz Başkurt Türkçesinde bu ekin fiil üzerine gelerek de fiil türettiği 1 örnek tespit ettik: *şıl-tay-* "1. Görünmemeye çalışmak, saklanmak, gizlenmek 2. Kaçmak".

Buradaki 1 fiil de geçişsizdir.

2.1.38. -maş- eki

"Kalın köklere eklenir. Fiillere eklenerek kökün bildirdiği anlama yakın geçişsiz fiil yapar" (Ganiyev, 2013: 170).

Sözlükte müstakil olarak bulunan kök üzerine bu ek getirilerek yalnızca 1 fiil türetildiği tespit edilmiştir: *al-maş-*"bir şeyi aralarında alıp vermek, değiş tokuş yapmak".

2.1.39. -ek- eki

Ek, "kökteki geçişli fiil anlamından farklı olarak geçişsiz iş ve hareketi yapmayı bildirir" (Ganiyev, 2013: 171).

Başkurt Türkçesinde işlek olmayan bir fiilden fiil yapım ekidir. İnce köklere –*ek*- şeklinde eklenir.

Sözlükte müstakil olarak bulunan kök üzerine bu ek getirilerek yalnızca 1 fiil türetildiği tespit edilmiştir: *él-ek-* "1. Hareket eden bir şeye kapılıp kalmak. 2. Tutulmak. 3. Çarpmak".

Buradaki 1 fiil geçişsizdir

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İKİLEMELERDEN OLUŞAN FİİLLER

Başkurt Türkçesinde sözlükten tespit edebildiğimiz ikilemelerden oluşmuş fiil sayısı 65'tir.

1. FİİL + FİİL UNSURUNDAN OLUŞMUŞ İKİLEME FİİLLER

Sözlükte müstakil olarak bulunan fiillerden oluşmuş 3 ikileme örneğine rastlıyoruz: *ḳas-/boṡ-* "gizlenmek, saklanmak; pusmak", *yan-/köy-* "yanıp tutuşmak, kederlenmek, kaygılanmak; yüreği yanmak", *yaź-/hıź-* "yazıp çizme, çeşitli yazı işleri".

2. FİİL + ZARF FİİL *(-P)* + FİİL YAPISINDAN OLUŞTURULMUŞ İKİLEME FİİLLER

İkileme eylemlerin ilk unsurunun üzerine *(+p)* zarf fiil ekinin eklenmesiyle toplam 54 ikileme eylem tespit edilmiştir:

abın-ıp-hörlök- "hoplayıp zıplamak", *abın-ıp-hörön-* "hoplayıp zıplamak", *aḳha-p-tuḳha-* "aksak aksak basmak, yürümek", *aḳır-ıp-baḳır-* "çok öfkelenmek, bağırmak", *arı-p-tal-* "çok fazla yorulmak, çırpınmak", *aşa-p-és-* "yiyip içmek, karın doyurmak", *aźarın-ıp-biźerén-* "çok istemek, yalvarmak", *aź-ıp-tuź-* "yerinde durmamak; gezip tozmak", *bögöl-öp-hıġıl-* "bükülüp sıkılmak, eğilip bükülmek", *bül-ép-yar-* "parçalara ayırmak, kısımlara ayırmak, kesmek", *eylen-ép-tulġan-* "dönüp dolanmak", *eylendér-ép-tulġandır-* "döndürüp dolandırmak, döndürüp dolaştırmak", *ét-ép-tört-* "itip dürtmek, iteklemek", *étéş-ép-törtöş-* "itişip dürtüşmek, itekleşmek", *éyél-ép-bögöl-* "eğilip bükülmek, eğilip kıvrılmak", *éyél-ép-hıġıl-* "eğilip kısılmak, bükülüp sıkılmak", *hılan-ıp-hıypan-* "süslenip bezenmek", *hıla-p-hıypa-* "iyi kullanmak, tutumlu şekilde kullanmak, değerini bilerek kullanmak (kıyafet için)" *ḳaġıl-ıp-huġıl-* "itilip kakılmak, sağ sola savrulmak", *ḳaġ-ıp-huḳ-* "sağa sola vurmak, çarpmak; tozunu, kirini almak için çırpmak", *ḳaḳırın-ıp-tökörön-* "bir balgam çekip bir tükürmek", *ḳaḳlıġ-ıp-huḳlıḳ-* "bir ileri bir geri vurulmak", *ḳızárın-ıp-bürtén-* "kızarıp şişmek, kızarıp kabarmak", *ḳıź-ıp-tuź-* "sinirlenip coşmak, öfkelenmek", *kil-ép-kit-* "gelip gitmek", *kirélép-huźıl-* "gerilip uzanmak", *kéyén-ép-*

yahan- " giyinip kuşanmak, güzel giyinmek", *küterél-ép-berél-* "üzülmek, yıkılmak; perişan olmak", *mayla-p-balla-* "yağ ve bal katmak, yağlayıp ballamak", *orol-op-huġ-ıl-* "itilip kakılmak", *or-op-ber-* "vurup yaralamak, vurmak, çarpmak, kakmak", *or-op-huḳ-*"kakıp vurmak", *oson-op-talpın-* "can atmak, çok istemek, hevesle çırpınmak", *os-op-hikér-* "uçup zıplamak, havalara uçmak; can atmak", *os-op-ḳun-* "coşup coşup fırlamak", *os-op-töş-* "mutluluk ve istekle can atmak, heves etmek", *öşkör-öp-tökör-*"üfleyip tükürerek tedavi etmek", *ötöl-öp-ḳırıl-* "çok acele etmek, çok çabuk davranmak", *öt-öp-ḳır-* "çok acele ettirmek, çabuk davrandırmak", *öyröl-öp-söyröl-* "koşup birşeyler çevresinde dönenmek", *özön-öp-yolḳon-* "1. Kendini parçalamak, kendini yemek 2. Mümkün olur olmaz faydalanmak", *öź-öp-yırt-* "koparıp yırtmak, çekip yırtmak", *öź-öp-yolḳ-* "koparıp yolmak, koparıp çekmek", *tart-ıp-huź-* "istediği gibi çekmek, istediği gibi germek", *tırış-ıp-tırmaş-* "çalışıp çabalamak, çok gayret etmek", *tirle-p-béş-* "çok terlemek, terleyip pişmek", *uyna-p-köl-* "oynayıp gülmek, keyif sefa sürmek, gönül rahatlatmak", *vat-ıp-hındır-* "parçalayıp çiğnemek, bozmak, dağıtmak; (dili) bozmak", *vat-ıp-ḳır-* "parçalayıp kırmak", *vat-ıp-yémér-* "parçalayıp çiğnemek, bozmak, dağıtmak; (dili) bozmak", *yalan-ıp-yaṡḳan-* "1. Ümit ederek yalanıp durmak 2. Oradan buradan bir şeyler toplayıp karnı doyurmak", *yala-p-yaṡḳa-* "yalayıp ıslatmak; yalayarak saçmak", *yan-ıp-béş-* "sıcaktan yanmak, sıcaktan pişmek; sıcaktan terlemek", *yan-ıp-köy-* "yanıp kavrulmak, içten içe yanmak, kaygılanmak, kederlenmek, hüzünlenmek".

3. İKİLEMELERDEN MEYDANA GELEN FİİLLER

"İkileme eylemlerden başka ikilemelerden meydana gelen eylemler de eylem başlığı altında değerlendirilmelidir. İkilemelerden oluşmuş eylem biçimleri, müstakil bir ikileme olarak da kullanılan biçimlerin daha sonra yapım ekiyle eylem şekline dönüştürülmesidir" (Özşahin, 2017: 55).

3.1. İKİLEME+İSİMDEN FİİL YAPIM EKİYLE MEYDANA GELEN FİİLLER

Başkurt Türkçesinde bu şekilde isimden fiil yapım ekiyle oluşturulmuş 6 örnek tespit edilmiştir:

al+da-/-yol+da- "türlü şekillerde aldatmak".

(BTH'de birinci unsur *al* sözlükte yer almazken, *alda-* "aldatmak, kandırmak; hile yapmak" biçiminde yer almaktadır. İkinci unsur *yol* sözlükte yer almamakla birlikte, ekli biçimi olan *yol+da-* şekli de sözlükte yer almamaktadır).

hay-hav+la- "hay hav diye sesler çıkararak hayvanı sürmek, bağırmak".

(*hay "*iyi dilek, azarlama, şaşma ve sevinç bildirmede kullanılan bir söz", *hav-hav* "köpek sesini bildiren söz").

hay-hayt+la- " hayt hayt diye hayvanı sürüp bağırmak".

(*hay "*iyi dilek, azarlama, şaşma ve sevinç bildirmede kullanılan bir söz", *hayt* "hayvan sürüldüğünde söylenir").

ığı-zığı+lan- "gürültülü hâle gelmek, karmaşık hâle gelmek".

(BTH'de her iki unsurda sözlükte müstakil madde başı olarak yer almamaktadır. Sözlükte ikileme şeklinde açıklanmıştır: (*ığı-zığı "*paldır küldür, karışıklık, karmaşıklık; hengâme").

min-min+len- " kendini beğenmek, kibirlenmek". (*min* "ben, kişi zamiri").

sır-sıv+laş- "gürültü patırtı ile gelip bağrışmak; bağırarak gülüşmek".

(BTH'de her iki unsurda sözlükte müstakil madde başı olarak yer almamaktadır. Sözlükte ikileme şeklinde açıklanmıştır: (*sır-sıv* "gürültü patırtı, bağrışma; kahkaha; bağırarak gülüşmek").

3.2. İKİLEME+FİİLDEN FİİL YAPIM EKİYLE MEYDANA GELEN FİİLLER

Fiilden fiil yapım ekiyle oluşturulmuş 2 örnek tespit edilmiştir:

béşér-én-/-töşör-ön- "yemek hazırlamak, yemek pişirmek, yemekle ilgilenmek".

(*béş-* "pişmek, olgun hâle gelmek, pişmiş hâle gelmek", *töşör-* "1. Düşürmek, indirmek. 2. İletmek, ulaştırmak. 3. Kaplamak, yerleştirmek…").

yékér-én-/-baḳır-ın- "Güçlü şekilde bağırılmak".

(*yékér-* "öfkeyle, sinirle bağırmak", *baḳır-* "güçlü bir şekilde bağırmak; öfkeyle bağırmak").

BEŞİNCİ BÖLÜM

BİRLEŞİK FİİLLER/BÜTÜNLEŞMİŞ YAPILAR

Başkurt Türkçesindeki fiillerden toplam 16 birleşik fiil/bütünleşmiş yapı tespit ettik. Bütünleşmiş yapılar şu şekilde oluşmuştur:

1. FİİL+FİİL ŞEKLİNDEKİ BÜTÜNLEŞMİŞ YAPILAR

Fiil+fiil şeklinde meydana gelen 8 örnek tespit edilmiştir.

Birleşik fiillerdeki ilk unsurda bulunan *–l-* sesinin erimesi sebebiyle bu fiiller tek bir fiil hâline gelmiştir.

apar- "alıp gitmek, götürmek" (apar-<appar-<al-ıp bar-),

apḳal- "alıp kalmak" (apḳalıv <al-ıp ḳal-),

apḳas- "alıp kaçmak" (apḳas- <al-ıp ḳas-),

apḳayt- "alıp dönmek" (*apḳayt-* <al-ıp ḳayt-),

apsıḳ- "alıp çıkmak" (*apsıḳ-* <alıp sıḳ-).

Böyle bütünleşmiş yapılardaki kimi örneklerde ise ilk unsurdaki *-l-* erimiş ve seslerde incelme meydana gelmiştir. Bu incelme ikinci unsurdaki fiilin birinci unsurdaki fiili inceltmesi sebebiyle olmuştur.

epér- "alıp vermek" (<eper-<epper-<apper-<*apber- <al-ıp ber-),

epkil- "alıp gelmek" (<epkil-<ap kil-<al-ıp kil-),

epkit- "alıp gitmek" (<epkit-<ap kit-<al-ıp kit-).

2. ZAMİR+FİİL ŞEKLİNDEKİ BÜTÜNLEŞMİŞ YAPILAR

Zamir+fiil şeklinde meydana gelen 8 örnek tespit edilmiştir.

bılayt- "böyle yapmak, böyle etmek, bu şekilde yapmak" (<bılay it-),

ḳalayt- "nasıl etmek, ne yapmak" (<ḳalay it-),

nişle- "ne yapmak, ne etmek" (<ni éş+le-),

nişlet- "ne yaptırmak, ne ettirmek" (<ni éş+let-),

nit- “ne yapmak, herhangi bir şey yapmak” (<ni it-),

oşolayt- “şöyle etmek, şu şekilde etmek” (<oşolay it-),

şulayt- “şöyle yapmak, şu şekilde yapmak” (<şulay it-),

ulayt- “öyle yapmak, o şekilde yapmak” (<ulay it-).

ALTINCI BÖLÜM

SÖZLÜKTE MÜSTAKİL OLARAK BULUNMAYAN/KÖKTEN AYRILMADAN YAŞAYAN FİİLLER

Başkurt Türkçesinde tespit edilen toplam 10.926 fiilin 2.239 tanesi sözlükte müstakil olarak bulunmamakta olup, bazı ekler de kökten ayrılmadan yaşamaktadır. Biz böyle yapıları etimoloji yapma becerimizin sınırlı olmasından dolayı ayrıntılı olarak ele alamadık. Bu yüzden çalışmamızda bu yapıları bu başlık altında vermeyi uygun gördük.

Sözlükte müstakil olarak bulunmayan/kökten ayrılamadan yaşayan fiillere dair birkaç örnek: *abın*-"yerdeki şeyi görmeden ayağı takılarak yere düşmek", *bat*- "1. Batmak, girmek, suyun içine doğru gitmek 2. Gök cisimleri için batmak", *delég*- "Karşılaşmak, rastlaşmak", *eylen*-"eylenmek, dönmek, dolanmak", *éste*- "istemek, dilemek, niyet etmek", *fes*- "abartarak konuşmak, mübalağa etmek", *görö*- "küremek, kürek çekmek", *haġın*- "özlemek, hasret çekmek; özlemle yad etmek", *ıra*- "başarılı olmak, verimli olmak", *ihene*- "esnemek", *jılı*- "kaymak", *ḳamşa*- "kuşatıp almak, sarıp almak", *kereg*-"gerekmek, gerekli olmak, lazım olmak", *lapay*- "geniş yer almak, yayılmak", *mıyıl*- "Gülümsemek, tebessüm etmek; sırıtmak", *nuy*- "yorulmak, güçsüz hâle gelmek, hâlsizleşmek", *oḳşa*- "benzemek, denk gelmek, eş gelmek", *örge*- "üremek, yetişmek", *sepe*- "şaklatıp vurmak, tokatlamak", *taġ*- "takmak, iliştirmek, asmak", *urta*- "yutmak, yudumlamak", *üb*-"öpmek", *vat*- "kırmak, parçalamak, bölmek", *yalḳ*- "bezmek, usanmak, bıkmak", *zıñḳ*- "zıng etmek.

SONUÇ

1) Yürüttüğümüz bu çalışmada BTH'deki fiiller tespit edilmiş ve fişlenmiştir. Toplamda 10.926 fiil tespit edilmiştir. Bu fiiller aldıkları eklere göre isimden fiil ve fiilden fiil yapım ekleri başlığı altında incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda 5.262 fiil, isimden fiil yapım ekleri, 3.344 fiil, fiilden fiil yapım ekleriyle türetilmiştir. Ayrıca 65 tane ikilemelerden oluşan fiil, 16 tane bütünleşmiş yapılardan oluşan fiil ve 2.239 tane de sözlükte müstakil olarak bulunmayan (kök hâlindeki) fiiller tespit edilmiştir.
2) Bu çalışmada fiil tabanlarının isimlere oranla daha az olduğu tespit edilmiştir. "Bunun nedeni, birden çok varlığın aynı eylemi yapıyor olmasıdır. 'Gülmek' eylemini yalnız insan yapabilirken, 'yürümek' eylemini insanlarla birlikte hayvanlar, 'doğmak' ve 'ölmek' eylemlerini ise, bütün varlıklar yapabilmektedir" (Karaağaç, 2013: 389).
3) İsimden fiil yapan eklerin en işlek olanlarını sırasıyla şöyle verebiliriz: *+la-/+le-; +lan-/+len-; +lat-/+let-; +laş-/+leş-; +landır-/+lendér-; +laştır-/+leştér-; +ılda-/+élde-; +ay-/+ey-/+y-; +a-/+e-; +hın-/+hén-,+hon-/+hön-; +ha-/+he-, +hı-/+hé-, +ho-/+hö-; +ır-/+ér-/+r+/+ar-/+er-; +hıt-/+hét-,+hot-/+höt-; +hıra-/+hére-, +hora-/+höre-; +ık-/+ék-, +oḳ-/+ök-, +k-;+da-/+de-, +ź a-/+ź e-, +ta-/+te-; +al-/+el-/+l-; +ı-/+i-,+o-/+ö-; +ra-/+re-,+ıra-/+ére-; +ray-/+rey-; +at-/+et-; +ġar-/+ger-, ḳar-/+ker-; +sı-/+sé-, +so-+sö-; +ġı-/+gé-, +ġo-/+gö-, +ḳı-/+ké-, +ḳo-/+kö-; +ala-/+ele-; +ġa-/+ge-, +ḳa-/+ke-; +na-/+ne-; +an-/+en-/+n; +şı-/+şé-, +şa-/+şe-;+ın-/+én-/+n-; +ġır-/+gér-,+ḳır-/+kér-; +tay-; +pay-/+pey-; +lık-/+lék-.*
4) İsimden fiil yapan eklerde en işlek kullanılan ek şüphesiz *+la-* olarak tespit edilmiştir. Burada *+la-/+le-* ekiyle 1865 adet ismin doğrudan doğruya ve 2541 adet fiilin ise aynı ek üzerine *–n-,-n-dır-,-ş-,-ş-tır-,-t-* gibi çatı eklerini alarak fiilleştiği tespit edilmiştir. Böylece BTH'de morfolojik yolla türeyen 5262 adet isim kökenli fiilin 4406 tanesi *+la-/+le-* ekinin getirilmesiyle türetilmiştir.
5) *+la-/+le-* ve aynı ek üzerine *–n-,-n-dır-,-ş-,-ş-tır-,-t-* gibi çatı ekleriyle fiilleşmiş kelimeler kökenleri bakımından diğer dillerden alıntıladığı

kelimeler bakımından da incelenmiştir. Başkurt Türkçesi Arapça, Farsça, Rusça ve çok az da olsa Çinceden (*sey* "çay") alıntı sözler kullanmıştır.

6) Başkurdistan'da uzun yıllar süren ve günümüzde de devam eden Rus idaresi, Başkurt Türkçesinde Rusça alıntı sözlerin yerleşmesine sebep olmuştur. Bu yüzden Başkurt Türkçesi en fazla alıntı sözü Rusçadan almıştır.
7) Rusçadan alınmış sözlerden oluşan fiillerde, fiil oluşum unsuru olarak sadece *+la-/+le-* ekinin izlendiği tespit edilmiştir (642).
8) Arapçadan alınmış sözlerden oluşan fiillerde, fiil oluşum unsuru olarak *+la-/+le-* ekinin yanında diğer bazı isimden fiil yapım eklerinin de kullanıldığı tespit edilmiştir (449).
9) Farsçadan alınmış sözlerden oluşan fiillerde, fiil oluşum unsuru olarak *+la-/+le-* ekinin yanında diğer bazı isimden fiil yapım eklerinin de kullanıldığı tespit edilmiştir (154).
10) Başkurt Türkçesinin fiilleri içerisinde 642 adet Rusça, 449 adet Arapça, 154 adet Farsça ve 3 adet Çinceden (*"çay"*) alıntı kelime tespit edilmiştir.
11) Alıntılardaki damak uyumuna bakıldığında ise, Arapça ve Farsça alıntı unsurlardan sonra gelen ekler damak uyumuna bağlı olarak gelirken, Rusça alıntılarda bu uyumun bozulduğu tespit edilmiştir: *Far. döröś+le-* "doğrulamak, dürüst diye bildirmek, doğru diye bildirmek; düzeltmek"; *Ar. dava+la-* "tedavi etmek, ilaç vermek", *niyet+le-* "niyet etmek, niyetlenmek"; *Rus. briket+la- "*briketlemek, kerpiçlemek", *dirijir+la-* "orkestra ya da koroyu yönetmek, idare etmek", *adres+la-* "göndermek, yollamak".
12) Alıntı unsurları özleştiren (Başkurtçalaştıran) yapılara baktığımızda genel tercihin *hıź/héź "+sız-/+siz-"* yokluk bidiren ek olduğu tespit edilmiştir: *bereket+héź+le-* "bereketini, kutunu kaçırmak, bereketini yok etmek; değersiz hâle getirmek, kıymetsizleştirmek" (<Ar. bereket), *yen+héź+len-* "merhametsiz hâle gelmek, şefkatsiz hâle gelmek" (<Far. cān); *mikrob+hıź+lan-* "mikropsuzlanmak" (<Rus. mikrop) vb. Yani böyle özleşmiş (Başkurtçalaşmış) yapılarda "yokluk" bildiren ek üzerinden fiil yapımı söz konusudur.

13) Başkurt Türkçesinde yansımalı sözlerin de fiil yapımında kullanıldığı tespit edilmiştir. Burada yansımalı fiiller, sadece ses yansımalı değil aynı zamanda görüntü (hareket) yansımalı sözlerdir.

14) Yansıma sözlerde en fazla tercih edilen ek *+ılda-/+élde-*(toplam 286) olmakla beraber, *+la- (223) /+lan- (1) /+laş- (53) /+lat- (136) (toplam 413)* eklerinin içerisindeki köklerde de çok sayıda yansıma sözler bulunduğu tespit edilmiştir.

15) Yansıma sözlere baktığımızda 665 adet ses yansıması, 113 adet görüntü yansıması görülmektedir. Sonuç itibariyle ses yansımasının daha çok kullanıldığı tespit edilmiştir.

16) İsimden fiil yapan bazı eklerin sadece bir iki tane örneğine rastlayabildik. Bu ekler az işlek hatta işlek olmayan, kullanımdan düşmüş eklerdir: *+ḳay-/+key; +tan-; +dır-/+dér-,+tır-/+tér-; +lay-; +pé-; +ıt-/+ét-; +yı-/+yé-; +aḳ-/+ek-; +két-; +ma-+me-.*

17) İsimden fiil yapan eklerin içerisindeki bazı kelimelerin dal şekiller hâlinde kullanıldığını tespit ettik: *heybet+le- ~ eybet+le-, in+le- ~ iñ+le-, ḫisap+la- ~ iśep+le-, kelép+le- ~ ḳalıp+la-, kirtmes+le- ~ kirtkes+le-, ḳorma+la- ~ korgak+la-, leġnet+le- ~ nelet+le-, mezaḫ+la- ~ meźek+le-, neġéş+le- ~ naġış+la-, numér+la- ~ nomér+la-, pudra+la-~ buźır+la-, zir+le- ~ zer+le-, zur+la- ~ źur+la-, batır+lan- ~ matur+lan-, er+len- ~ ġer+len-, hava+lan- ~ ava+lan-, ḫester+len- ~ hesret+len-, ıźa+lan- ~ eza+lan-, iśep+len- ~ ḫisap+lan-, ḳaśmaḳ+lan- ~ kaymak+lan-, ḳehet+len- ~ ḳehét+len-, ḳıybat+lan- ~ ḳimmet+len-, teśir+len- ~ teśor+lan-, nizaġa+laş- ~ nizaġ+laş-, aź+hın- ~ eź+hén-, yétém+hé- ~ yetim+hé-.*

18) Buradaki dal şekillere baktığımızda yalnızca *in+le-/iñ+le-* "enini ölçmek" fiillerinin kökleri farklıdır. Yani sözlükte *in* "işaret, iz" anlamlarında kullanılırken, *iñ* "en, genişlik" anlamlarında kullanılmaktadır. Bu iki farklı kök *+la-* ekini alınca anlam aynılaşmıştır.

19) Fiilden fiil yapan ekler arasında ise *-t-; -ş-; -l-; -dır-/-dér- ,-dor-/-dör-, -tır-/-tér-, -tor-/-tör-, -źır-/-źér-, -źor-/-źör-;-n-; -r-* gibi çatı ekleri çok işlek kullanılmıştır. Bu ekleri çatı eki olmasından dolayı, geçişli-geçişsiz, etken-edilgen, dönüşlü ve işteş şeklinde ele almaya çalıştık.

20) ET. döneminden bu yana bir değişikliğe uğramamış olan *–t-* ekinin Başkurtçada sadece yardımcı ünlüsü bakımından fark vardır. Ek, dudak uyumuna bağlı olarak ünsüzle biten fiil tabanlarına *–ı-/-é-,-o-/-ö-* yardımcı ünlüleriyle bağlanmaktadır.

21) *-ş-* işteşlik eki de ET. döneminden bu yana işlek bir kullanıma sahiptir. Başkurtçada yine sadece yardımcı ünlüsü bakımından fark vardır. Ek, dudak uyumuna bağlı olarak ünsüzle biten fiil tabanlarına *–ı-/-é-,-o-/-ö-* yardımcı ünlüleriyle bağlanmaktadır. Ayrıca bazı fiillere *–a-/-e-* yardımcı ünlüleriyle de bağlandığı tespit edilmiştir.

22) *-l-* eki de ET. döneminden bu yana işlek bir kullanıma sahiptir. Başkurtçada yine sadece yardımcı ünlüsü bakımından fark vardır. Ek, dudak uyumuna bağlı olarak ünsüzle biten fiil tabanlarına *–ı-/-é-,-o-/-ö-* yardımcı ünlüleriyle bağlanmaktadır.

23) ET. döneminden bu yana çok işlek olan diğer bir ek de *-dır-/-dir-, -dur-/-dür-* ekidir. Ek, ET. döneminde yalnız *–tur-/-tür-, -dur-/-dür-* olarak yuvarlak şekilde kullanılmaktaydı. Başkurtçada da işlek olan bu ekin şekil bakımından farklı olduğunu belirtmek gerekir. Ek, sedalı seslerden sonra ünlü uyumuna bağlı olarak *-dır-/-dér- , -dor-/-dör-* şeklinde, sedasız seslerden sonra *-tır-/-tér-,-tor-/-tör-* şeklinde; yine *v, r, y, ź* seslerinden sonra *-źır-/-źér-,-źor-/-źör-* şeklinde eklenir.

24) *-n-* eki de ET. döneminden bu yana oldukça işlek bir kullanıma sahiptir. Başkurtçada yine sadece yardımcı ünlüsü bakımından fark vardır. Ek, dudak uyumuna bağlı olarak ünsüzle biten fiil tabanlarına *–ı-/-é-,-o-/-ö-* yardımcı ünlüleriyle bağlanmaktadır.

25) *-r-* fiilden fiil yapım eki, Başkurtçada dudak uyumuna bağlı olarak ünsüzle biten fiil tabanlarına *–ı-/-é-,-o-/-ö-* yardımcı ünlüleriyle bağlanmaktadır.

26) Az kullanıma sahip fiilden fiil yapım ekleri şöyledir: *ıķ-/-ék-,-oķ-/-ök-,-k-;-lıķ-/-lék-,loķ-/-lök-;-ala-/-ele-;-ra-/-re-, -ıra-/-ére-; -la-/-le-; –ay-/-ey-; ġı-/-gé-,-ķı-/-ké-; -ġır-/-gér-,-ķır-/-kér-; -ġıź-/-géź-, -ġoź-/-göź-, -ķıź-/-kéź-, -ķoź-/-köź-;-a-/-e-; -ıź-;-ha-/-he-,-hı-/-hé-, -ho-/-hö-; -sı-/-sé-; şı-/-şé-, -şa-/-şe-;-na-/-ne-; ġa-/-ge-,-ķa-/-ke-; -ġar-/-ger-, -ķar-/-ker-; -hın-/-hén-,-hon-/-hön-;-arla-/-erle-; -da-/-de-, -źa-/-źe-, -ta-/-te-.*

27) İçerisinde bir ya da iki örneğini tespit edebildiğimiz fiilden fiil yapım ekleri şöyledir: *şır-/-şér-, -şor-/-şör-; -ġın-/-gén-,-ḳın-/-kén-;-dar-/-der-, -źar-/-źer-,-tar-/-ter-; -ma-/-me-; -yı-/-yé-; -hıt-/-hét-, -hot-/-höt-; -har-; -pıl-; -şın-; -sıḳ-;–tay-; -maş-; -ek-*.

28) Buradaki eklerin BTTSY adlı eser üzerinden tasnif edildiğini belirtmiştik. Bu eserde kimi ekler sadece isimden fiil yapan ekler olarak belirtilmiştir. Biz Başkurtçada bu eklerin fiiller üzerine gelerek de fiil yapımında kullanıldığını tespit ettik, bu ekler şunlardır: *-ma-/-me-; -hıt-/-hét-, -hot-/-höt-; -ha-/-he-, -hı-/-hé-, -ho-/-hö-; -hın-/-hén-,-hon-/-hön-; -ay-/-ey-; -yı-/-yé-; da-/-de-,-źa-/-źe-, -ta-/-te-; -tay-; -la-/-le-*.

29) Fiilden fiil yapan ekler isimden fiil yapan eklere oranla daha azdır ve fonksiyon bakımından zengin olmamalarına rağmen işleklikleri oldukça fazladır.

FİİL LİSTESİ

abalanıv абаланыу
Kendi kendine atılıp coşup ayağa kalmak, yükselmek.

abalatıv абалатыу
Coşturup ayağa kaldırmak, ürümek

abalav абалау
Atılıp coşarak ürümek

abavlatıv абаулатыу
Islık çalmak; ses vermek

abavlav абаулау
abo diyerek ses çıkarmak

abaylatıv абайлатыу
Sezdirmek; farkettirmek

abaylav абайлау
Dikkatli olmak; sezmek; farketmek

abındırıv абындырыу
Yerdeki şeyi görmeden ayağı takılarak yere düşürmek.

abınıp-hörlögöv абынып-һөрлөгөү
Hoplayıp zıplamak

abınıp-hörönöv абынып-һөрөнөү
Hoplayıp zıplamak

abınıv абыныу
Yerdeki şeyi görmeden ayağı takılarak yere düşmek.

absolutlaştırılıv абсолютлаштырылыу
Farklı bir üstünlüğe getirilmek.

absolutlaştırıv абсолютлаштырыу
Farklı bir üstünlüğe getirmek, yücelik derecesine ulaştırmak

abstraktlaşıv абстрактлашыу
Bir kavram ya da görünümü başka nitelik ve ilişkileriyle sınırlamak.

abstraktlaştırıv абстрактлаштырыу
Bir kavramın ya da görünümün başka nitelik ve ilişkileriyle sınırlandırmak.

adréslanıv адресланыу
Mektup ya da başka bir şeyi bir adrese yollanmak

adréslav адреслау
Göndermek, yollamak.

afatlanıv афатланыу
Felakete düşmek, büyük belaya girmek

agahlandırıv агаһландырыу
Sezdirmek; akla getirmek, hatırlatmak.

ağarınıv ағарыныу
Yüz rengi için bembeyaz kesilmek

ağarıv ағарыу
Ak düşmek, beyazlamak

ağartılıv ағартылыу
Beyaza boyamak

aġartışıv ағартышыу
Beyazlaşmak; temizlemek; bir şeyi parlatmak

aġartıv ағартыу
Beyazlaşmak, ağarmak

aġarttırıv ағарттырыу
Beyazlatmak; beyaza boyamak

aġaslanıv ағасланыу
Ağaç gibi olarak kalmak

aġılıv ағылыу
Bir yöne doğru durmaksızın gitmek, hareket etmek.

aġıtılıv ағытылыу
Akıtılmak; aktarılmak.

aġıtışıv ағытышыу
Karşılıklı akıtmak.

aġıtıv ағытыу
Akıtmak.

aġıv 1 ағыу
Bir yönde hareket etmek; akmak

aġıvlanıv ағыуланыу
Zehirlenmek.

aġıvlatıv ағыулатыу
Zehirletmek.

aġıvlav ағыулау
Zehirlemek.

aġızılıv ағыҙылыу
Akıtılmak

aġızışıv ағыҙышыу
Akıştırmak

aġızıv ағыҙыу
Akıtmak

aġızźırıv ағыҙҙырыу
Akıttırmak

agitatsiyalav агитациялау
Tahrik etmek, provake etmek

agitirlav агитирлау
Tahrik etmek , propaganda yapmak

aġlav ағлау
Ağlamak

ahahaylav ahahайлау
Haykırarak gülmek

aḫaḫaylav ахахайлау
Ha ha diye bağırarak gülmek

ahaḳtav ahaқtay
Ah uh etmek

aḫıldaşıv ахылдашыу
Karşılıklı ah uh etmek

aḫıldatıv ахылдатыу
Hâlsizleşip ah uh ettirmek

ahıldav ahылдау
Hâlsileşip ah uh etmek

aḫıldav ахылдау
Hâlsizleşip ah uh etmek

aḫımsılav ахымсылау
İçip başı dönmek

aŋmaķlandırıv ахмаʞландырыу
Bir şekilde kandırıp aptala çevirmek

aŋmaķlanıv ахмаʞланыу
Ahmağa çevirmek, aptal etmek

ajarlanıv ажарланыу
Gayret göstererek coşmak, gayretlenmek, güçlenmek, azimlenmek

ajġırınıv ажғырыныу
Korkutacak ses çıkarmak, böhlemek, bağırarak korkutmak

ajġırıv ажғырыу
Kızıp öfkeyle bağırmak, öfkeyle haykırmak

ajrayıv ажрайыу
Öfkesinden, sinirinden ağlamak

aķañlav аʞаңлау
Etrafa bir öyle bir böyle bakmak.

aķayıv аʞайыу
Gözünü büyütüp çevirerek açmak; öfke ile bakmak.

aķaytıv аʞайтыу
Gözünü büyüterek açmak.

aķbalsıķlav аʞбалсыʞлау
Ak balçık ile boyamak; ağartmak.

aķburlav аʞбурлау
Kireçlemek; beyazlamak.

aķhaķlav аʞһаʞлау
Aksak aksak basmak, yürümek

aķhanlav аʞһанлау
Aksak aksak yürümek, yaylana yaylana yürümek

aķhap-tuķhav аʞһап-туʞһау
Aksak aksak basmak, yürümek

aķhatıv аʞһатыу
Aksatmak, engellemek

aķhav аʞһау
Aksamak

aķhıllanıv аʞһыллаыу
Beyaza çalınmak

aķhıllatıv аʞһыллатыу
Beyaza çaldırmak

aķılhıźlanıv аʞылһыҙланыу
Akılsızlanmak, ahmaklaşmak

aķıllanıv аʞылланыу
Akıllanmak, aklı başına gelmek

aķıllaşıv аʞыллашыу
Karşılıklı fikir almak, danışmak

aķırınıv аʞырыныу
Öfke ile bağırmak, hiddetlenmek

aķırıp-baķırıv аʞырып-баʞырыу
Çok öfkelenmek, bağırmak

aķırışıv аʞырышыу
Karşılıklı bağırışmak

aķırıv аʞырыу
Kuvvetli bir ses ile bağırmak, haykırmak

aḳırtıv aʁыртыу
Fenalaştırıp kışkırtmak; bağırtmak

aḳlanıv 1 aʁланыу
Beyaza boyamak; beyazlatmak

aḳlanıv 2 aʁланыу
Süt eklemek; süt katmak.

aḳlav 1 aʁлау
Beyazlatmak; beyaza boyamak.

aḳlav 2 aʁлау
Süt koymak; süt eklemek.

aḳrayıv aʁрайыу
Gözü büyükçe açmak, gözü belertmek

aḳsallanıv aʁсалланыу
Ak düşmek, ağarmak

aḳşarlav aʁшарлау
Kireçlemek, beyazlaştırmak, badanalamak

aḳşaytıv aʁшайтыу
Büyütüp gözlerini açarak bakmak

aḳtarılıv aʁтарылыу
Aktarılmak, çevrilmek

aḳtarınıv aʁтарыныу
Aktarılmak

aḳtarıv aʁтарыу
Aktarmak, çevirmek

aḳtartıv aʁтартыу
Aktartmak, çevirtmek

aktivlanıv активланыу
Aktifleşmek, etkinleşmek

aktivlaşıv активлашыу
Aktifleşmek, etkinleşmek

aktivlaştırılıv активлаштырылыу
Aktifleştirilmek, etkinleştirilmek

aktivlaştırıv активлаштырыу
Aktifleştirmek, etkinleştirmek

alabarmanlanıv алабарманланыу
Dikkatsiz olmak

alabırıv алабырыу
İlgi göstermek; tutmak

alabırtıv алабыртыу
Ağırlamak, ilgi göstermek

alaḳanlav алаʁанлау
Etrafa öylesine bakmak

alaḳaylanıv алаʁайланыу
Bir o yana bir bu yana dönmek, hareketlenmek

alaḳlav алаʁлау
Beneklemek; lekelemek

alalanıv алаланыу
Ela renge dönmek

alalav алалау
Elaya dönüştürmek

alamalanıv аламаланыу
Eskimek, yırtılmak

alañğırtlav алаңғыртлау
Ayazlı bulutlu olmak

alañlatıv алаңлатыу
Gözü sağa sola çevirtmek; baş döndürmek

alañlav алаңлау
Sağa sola göz atmak

alarıv 1 аларыу
Elaya dönmek

alarıv 2 аларыу
Büyükçe açılmak (göz için)

alartıv аларты
Gözünü döndürüp büyüterek açmak

alaślav алаҫлау
Keçe ya da yün yakıp dumana tutmak (tedavi için)

albıratıv 1 албыратыу
Takatini almak, zayıflatmak

albıratıv 2 албыратыу
Dikkatini bir yöne çekmek

albırav 1 албырау
Güçsüz, kuvvetsiz olmak

albırav 2 албырау
Bir şeyle meşgul olarak unutmak

albırġatıv албырғатыу
Bir kimsenin dikkatini çekmek

albırġav албырғау
Birşeyle meşgul olarak unutmak, ilgilenmemek

aldaķlaşıv алдаҡлашыу
Hile yapmak, kandırmak

aldalav алдалау
Aldatmak, kandırmak

aldanıv алданыу
Aldanmak, kandırılmak

aldaşıv алдашыу
İftira atmak; yalan söz söylemek

aldaştırıv алдаштырыу
Gönülden vurmak; cesaretlendirmek

aldatıv алдатыу
Aldattırmak, kandırtmak

aldav алдау
Aldatmak, kandırmak

aldav-yoldav алдау-йолдау
Türlü şekillerde aldatmak

aldırıv алдырыу
Aldırmak

aldırtıv алдыртыу
Aldırtmak

alġaźav алғажау
Bir istek ve fikir doğrultusunda cesaretlenmek; şevklenmek

alġaźıv алғажыу
Birşeyle meşgul olarak unutmak

alġıhatıv алғыхатыу
Bir istek ve düşünce ile cesaretlendirmek; yüreklendirmek.

alġıhav алғыхау
Bir istek ve düşünce ile cesaretlenmek; yüreklenmek.

alġırlanıv алғырланыу
Güç, kuvvetle dolmak; coşmak

alhıvlandırıv алһыуландырыу
Pembeleştirmek; pembe renge çevirmek

alhıvlanıv алһыуланыу
Pembelenmek

alhıvlatıv алһыулатыу
Pembeleştirmek

alhıvlav алһыулау
Pembe hâle getirmek, pembeleştirmek

alımlav алымлау
Ara ara bölmek

alınıv алыныу
Alınmak

alınlav алынлау
Ara ara bölmek, aralıklarla bölmek; paylamak

alıśayıv алыҫайыу
Uzaklaşmak

alıśaytıv алыҫайтыу
Uzak etmek, uzaklaştırmak

alıślanıv алыҫланыу
Uzaklaşmak, uzak etmek

alıślaşıv алыҫлашыу
Uzağa, dışarı gitmek

alıślaştırıv алыҫлаштырыу
Uzaklaştırmak

alıślatıv алыҫлатыу
Uzak hâle getirmek

alışınıv алышыныу
Aralarında yer değişmek

alışıv 1 алышыу
Almak, birbirine vermek, ortaklaşmak

alışıv 2 алышыу
Yarışta güç denemek, gücünü sınamak

alışıv 3 алышыу
Yer değişmek, göçmek

alıştırıv алыштырыу
Aralarında yer değiştirmek

alıv алыу
Almak, kabul etmek

alķalanıv алҡаланыу
Küpe gibi sallanmak

alķındırıv алҡындырыу
Tıka basa doldurmak, ağzına kadar doldurmak

alķınıv алҡыныу
Bir yöne doğru gözünü dikip bakmak, gözü dalmak

alķışlanıv алҡышланыу
Mutluluk ve sevinç ile şükran duymak

alķışlav алҡышлау
Mutluluk ve kıvanç ile şükran sunmak; tebrik etmek

alķıtıv алқытыу
Tıka basa doldurmak, ağzına kadar doldurmak

allandırıv алландырыу
Al renge çevirmek

allanıv аллаыу
Al renge dönmek

allaştırıv аллаштырыу
İlahlaştırmak; Allah'a tapar gibi tapmak

allav аллау
Al renge boyamak

almalanıv алмаланыу
Elma meyvesi verecek hâle dönmek, elmaya dönmek

almalav алмалау
Elmaya benzer süsler yapmak

almaşalanıv алмашаланыу
Akıl sağlığını yitirmek

almaşınıv алмашыныу
Kendi aralarında yer değişmek

almaşıv алмашыу
Bir şeyi aralarında alıp vermek, değiş tokuş yapmak

almaşlaşıv алмашлашыу
Birbirini kötülemek; birbiri hakkında ileri geri konuşmak

almaşlatıv алмашлатыу
Birilerini kötülemek, kusurlarını söylemek

almaşlav алмашлау
Kötülemek; biri hakkında ileri geri konuşmak

almaştırılıv алмаштырылыу
Aralarında yer değiştirmek

almaştırıv алмаштырыу
Aralarında yer değiştirmek

alpanlav алпанлау
Sallanmak; yaylanmak

alsaķlanıv алсаҡланыу
Güleç hâle gelmek

alsayıv алсайыу
Başı yukarı kaldırıp ayakları geride durmak (iri hayvanlar için)

altınlanıv алтынланыу
Altına banmak; altınla kaplamak

altınlatıv алтынлатыу
Altına bulamak, altınla kaplamak

altınlav алтынлау
Altın rengi vermek, altına banmak

altışarlav алтышарлау
Altışarlı hâle gelmek

alyav алъяу
Akıl sağlığını kaybetmek

alyıtıv алйытыу
Zor, çetin bir hâle getirmek

alyıv алйыу
Yaşlanıp akıl sağlığını kaybetmek

alyotlanıv алйотланыу
Ahmaklaşmak; aklını yitirmek

amanlaşıv аманлашыу
Hâl hatır sormak

ampayıv ампайыу
Ağzını açıp bakmak, şaşkın şaşkın bakmak

analizlanıv анализланыу
Çözümlenmek, incelenmek, analiz edilmek

analizlav анализлау
İncelemek, çözümlemek, analiz etmek

añdırıv аңдырыу
Birinin aklına girmek; aklına düşürmek; birini düşündürmek

añdıv аңдыу
Kişi ya da varlıkları gizlice gözlemek

añġarıv аңғарыу
İş ve durumun esasını anlamak, düşünmek

añġartıv аңғартыу
Birinin aklına girmek, aklına düşürmek

anhatlandırıv анһатландырыу
Kolaylaştırmak, hafifletmek

anhatlanıv анһатланыу
Kolaylaşmak, hafifleşmek

añhav аңһау
Gizlice gözlemek

anhıġıv анһығыу
Çok fazla susamak, susuzluktan ölmek

anhıķtırıv анһыҡтырыу
Çok fazla susatmak; güçlü istek uyandırmak

anhılıv анһылыу
Çok fazla susamak

anhıv анһыу
Çok fazla susamak

añhızlanıv аңһызланыу
Ahmaklaşmak, akılsızlaşmak

anıķlanıv анықланыу
Açıklamak, aslını esasını belirlemek

anıķlatıv анықлатыу
Aslını, esasını inceleyip belirlemek; açıklamak

anıķlav анықлау
Belirlemek, açıklamak

añırıv аңырыу
Gizlice gözlemek, gözetlemek

añışıv аңышыу
Anlamak, düşünmek

añķayıv аңҡайыу
Ağzı açık havaya bakarak donup kalmak

añķaytıv аңҡайтыу
Aldatmak; kandırmak; tuzağa düşürmek

añķıtıv аңҡытыу
Buram buram kokutmak

añķıv аңҡыу
Yoğun şekilde kokmak, buram buram kokmak; tam hissedilmek, açıkça görünmek

añlaşılıv аңлашылыу
Anlaşılmak, açıklanmak

añlaşıv аңлашыу
Anlaşmak

añlatılıv аңлатылыу
Açıklanmak, anlatılmak

añlatıv аңлатыу
Anlattırmak, açıklatmak

añlav аңлау
Anlamak

añralanıv аңраланыу
Ahmağa dönmek, deliye dönmek

añşanlav аңшанлау
Boynunu uzatıp bir oraya bir buraya bakmak

añşayışıv аңшайышыу
Birlikte ya da karşılıklı ağzı açık kalmak, şaşırmak

añşayıv аңшайыу
Ağzı açık kalmak, şaşmak

añşaytıv аңшайтыу
Şaşırtmak, hayret ettirmek

apanlav апанлау
Ağzı şapırdatmak

aparıv апарыу
Alıp gitmek, götürmek

apartıv апартыу
Aldırıp göndermek, götürtmek

apavlav апаулау
Güzel söz ile sevip okşamak

apayıv апайыу
Şaşırmak, donup kalmak

apķalıv апҡалыу
Alıp kalmak

apķasıv апҡасыу
Alıp kaçmak

apķaytıv апҡайтыу
Alıp dönmek

apsayıv апсайыу
Üste çıkmak

apsığıv апсығыу
Alıp çıkmak

aptırandırıv аптырандырыу
Şaşırtmak, şaşkına çevirmek

aptıranıv аптыраныу
Düşünceye dalmak

aptıraşıv аптырашыу
Tuhaf karşılamak, garipsemek, şaşırmak

aptıratıv аптыратыу
Şaşkınlaştırmak, şaşkına çevirmek

aptırav аптырау
Garipsemek, tuhaf karşılamak

aralanıv араланыу
Ayrılmak, bölünmek

aralaşıv аралашыу
Karıştırıp eklemek; bulamak

aralaştırıv аралаштырыу
Karıştırmak, eklemek

aralav аралау
Aralamak, arayı açmak, ayırmak

aramyalanıv арамъяланыу
Kolay hâle gelmek, hafiflenmek

aramyalaşıv арамъялашыу
Gönülsüz, amaçsız iş yapmak, savsaklamak

aramyalav арамъялау
Üstün körü çalışmak, savsaklamak

arasılav арасылау
Biri için araya girmek, birinin tarafında olmak, birine sahip çıkmak, birini korumak

aratalav араталау
Desteklemek, destek koymak, dayak koymak

arav арау
Aramak, bakınmak, bulmağa çalışmak

arazlaşıv аразлашыу
Dalaşmak, çekişmek, kavga etmek

arbaḳlav арбаҡлау
Saygı gösterip övmek, methetmek

arbalıv арбалыу
Büyü ve sihir ile kontrolü altına alınmak

arbatıv арбатыу
Büyü, sihir yaptırmak

arbav арбау
Büyü yapmak, sihir yapmak

arġıllanıv арғылланыу
Dik dik uzanmak, sarp şekilde durmak

arġınlanıv арғынланыу
Dik dik uzanmak, sarp şekilde durmak

arguméntlav аргументлау
Kanıtlamak, delillendirmek, ispatlamak

arıġayıv арығайыу
Tamamiyle zayıflamak; arınmak

arıḳlandırıv арыҡландырыу
Zayıflatmak, inceltmek; güçsüzleştirmek

arıḳlanıv арыҡланыу
Güçsüzlenmek, zayıflamak

arındırıv арындырыу
Arındırmak, kurtarmak

arınıv арыныу
Arınmak, kurtulmak, boşa çıkmak

arıp-talıv арып-талыу
Çok fazla yorulmak, çırpınmak

arıtıv арытыу
Yordurmak, hâlsizleştirmek, yorgun düşürmek

arıv 1 арыу
Yorulmak; güçsüz hâle gelmek; hâlsizleşmek

arıvlandırıv арыуландырыу
İyileştirmek; faydalandırmak; güzelleştirmek

arıvlav арыулау
Defin işlemi esnasında ölüyü yıkamak ve kefen giydirmek

aréndalanıv арендаланыу
Kiralanmak

aréndalav арендалау
Kiralamak

arḳalandırıv арҡаландырыу
Güçlendirmek, destek aldırmak, dayandırmak

arḳalanıv арҡаланыу
Dayanmak, desteklenmek

arḳalatıv арҡалатыу
Desteklendirmek, dayandırmak

arḳalav 1 арҡалау
Desteklemek, dayamak, sırta almak; üstlenmek

arḳalav 2 арҡалау
Bir kişiyi savunmak, arka çıkmak

arḳanlanıv арҡанланыу
Hâlat ile bağlanmak

arḳanlatıv арҡанлатыу
Hâlat ile bağlatmak

arḳanlav арҡанлау
Hâlat bağlamak

arḳav 1 арҡау
Fazla ip bırakmak

arḳılıv арҡылыу
Artmak, çoğalmak

arḳırılanıv арҡырыланыу
Gerilemek, tersine dönmek

arnalıv арналыу
Önceden belirlenmek, tayin edilmek; ithaf edilmek

arnatıv арнатыу
Önceden belirletmek, tayin ettirmek; ithaf ettirmek

arnav арнау
Evvelden belirlemek, tayin etmek; ithaf etmek

arnıv арныу
Arınmak, birşeyden kurtulmak, rahatlamak

arsalav арсалау
Biri için araya girmek, birinin

tarafında olmak, birine sahip çıkmak, birini korumak

arṡıldav apçылдay
Hav hav edip ürümek

arşınlav apшынлay
Arşınlamak

artıḳhınıv artыкhыныy
Bir kimseyi fazla görmek, aşırı görmek

artıldırıv artылдырыy
Kabın üstünden taşmak, fazla gelmek

artılıv 1 artылыy
Dolup taşmak; aşmak

artılıv 2 artылыy
Artmak, çoğalmak

artınıv artыныy
Kendine ya da hayvana yüklemek, sırtına yüklemek

artırılıv artырылыy
Artırılmak, çoğaltılmak

artıv 1 artыy
Artmak, çoğalmak, fazlalaşmak

artıv 2 artыy
Hayvanın iki yanına yük yüklemek

artıv 3 artыy
Bağırsağı karından almak

artélleşév artелләшеү
Birleşmek, şirketleşmek

artélleştérév artелләштереү
Birleştirmek, şirketleştirmek

artislanıv артисланыy
Yapmacık davranmak

artmaḳlav артмаҡлay
Heybe asmak

arttırıv арттырыy
Artırmak, çoğaltmak

arttırılıv арттырылыy
Artırılmak, çoğaltılmak

arźaḳlanıv арҙаҡланыy
Sevilmek, okşanmak

arźaḳlav арҙаҡлay
Sevmek, okşamak

arzanayıv арзанайыy
Değersiz hâle gelmek, kıymetsiz hâle gelmek

arzanaytılıv арзанайтылыy
Değersizleştirilmek

arzanaytıv арзанайтыy
Değersizlendirmek, kıymetsizlendirmek

arzanlanıv арзанланыy
Ucuzlamak, değersizleşmek

arzulav арзулay
İstemek, arzulamak

asalanıv асаланыy
Dallara, gruplara ayrılmak

aṡalav açalay
Süslemek, süs işlemek

asamaylav 1 acамайлay
Çatmak, üç yandan birleştirmek

asamaylav 2 acамайлay
Çaprazlamak

aṡavlanıv açауланыy
Vahşileşmek, yabanileşmek

asfaltlav acфальтлay
Asfaltlamak

asıġayıv acығайыy
Açıklanmak, izah edilmek

asıġıv acығыy
Acıkmak, aç olmak

asıklanıv acыкланыy
Açıklanmak, izah edilmek

asıklatıv acыклатыy
Açıklatmak

asıklav acыклay
Açıklamak, izah etmek

asıḳtırıv acыктырыy
Acıktırmak, aç tutmak

aṡilındırıv açылындырыy
Kıymetlendirmek; asilleştirmek

aṡilınıv açылыныy
Asılmak, askıya asılmak

asılıv acылыy
Açılmak

aṡılıv açылыy
Asılmak, takılmak, askıya geçirilmek, askıya asılmak

aṡillanıv açылланыy
Değerlenmek, kıymetlenmek; asilleşmek

asınıv 1 acыныy
Açılmak

asınıv 2 acыныy
Hüzünlenmek, kederlenmek

asırġalanıv acырғаланыy
Öfke ile sıçramak, coşmak

asırġanıv acырғаныy
Öfke ile sıçramak, coşmak

asırtav acыртay
Ayaz çökmek, ayaza dönmek

asışıv acышыy
Birlikte ya da karşılıklı açmak, kilitli hâlden kurtamak

asıv 2 acыy
Açmak

asıv 3 acыy
Acıkmak, aç hâle gelmek, aç olmak

asıv 4 acыy
1. Ekşimek, ekşiye dönmek, ekşi olmak
2. Mayalanmak

aṡıv açыy
Asmak, takmak, bağlamak

asıvlandırıv асыуландырыу
Öfkelendirmek, sinirlendirmek

asıvlanışıv асыуланышыу
Karşılıkı öfkelenmek, sinirlenmek

asıvlanıv асыуланыу
Öfkelenmek, sinirlenmek

asḳaḳhıv асҡаҡһыу
Doymak bilmemek, daima aç hissetmek

asḳaḳlanıv асҡаҡланыу
Pisboğaza, obura dönmek

asḳaḳlav асҡаҡлау
Doymak bilmemek, daima aç hissetmek

aśralıv açралыу
Bir kimseye ya da çocuğa bakmak, onu yetiştirmek

aśranıv açраныу
Çocuk bulmak, çocuk sahibi olmak

aśrav 1 açpay
Bir kimseye ya da çocuğa bakmak, onu yetiştirmek; akılda, gönülde tutmak

aśrav 2 açpay
bala asra-: Çocuk sahibi olmak

aśtarlav açтарлау
Astar dikmek, astarlamak

astırıv астырыу
Açtırmak

aśtırıv açтырыу
Açtırmak

aşaḳlav ашаҡлау
Üzerinden atlamak, aşıp atlamak

aşaḳtanıv ашаҡтаныу
Aşarak bırakmak, üzerinden bırakmak, üzerinden geçmek

aşalıv 1 ашалыу
Yemek yenmek

aşalıv 2 ашалыу
İncelmek, aşınmak

aşanıv ашаныу
Birşeyler yemek

aşap-ésév ашап-эсеү
Yiyip içmek, karın doyurmak

aşaşıv ашашыу
Birlikte yemek yemek

aşatılıv ашатылыу
Yemek yemek, karın doyurmak

aşatıv ашатыу
Yemek yedirmek, birinin karnını doyurmak

aşatlanıv ашатланыу
Ayağı bir şeyin üzerinden geçirmek, atlatmak

aşatlav ашатлау
Birşeyin üzerinden atlamak, birşeyin üzerine basmak

aşav 1 ашау
Yemek yemek

aşav 2 ашау
Aşınmak, inceltmek

aşhınıv ашһыныу
Yemeğe dayanamamak, güzel yemeğe hayır diyememek

aşığıv ашығыу
Acele etmek, çabuk hareket etmek, telaşlanmak

aşıḳtırıv ашыҡтырыу
Acele ettirmek, telaşlandırmak, hızlandırmak

aşırılıv 1 ашырылыу
Taşırılmak

aşırılıv 2 ашырылыу
Bir şeyler faydalı ve donanımlı hâle getirilmek, ödenmek; yerine getirilmek

aşırıv 1 ашырыу
Aşırmak, taşırmak

aşırıv 2 ашырыу
Bir şeyleri faydalı ve donanımlı hâle getirmek, ödemek; yerine getirilmek

aşıv 1 ашыу
Aşmak, taşmak

aşıv 2 ашыу
Yerine gelmek, istenilen seviyeye gelmek, ödemek

aşḳayaḳlanıv ашҡаяҡланыу
Kabuğu kolayca kopar hâle gelmek

aşḳayaḳlav ашҡаяҡлау
Baharda ağaç kabuğunu soymak

aşḳındırıv ашҡындырыу
Coşturmak, heyecanlandırmak

aşḳınıv ашҡыныу
Coşmak, heyecanlanmak

aşlamalav ашламалау
Toprağa gübre gömmek ya da sermek

aşlanıv 1 ашланыу
Toprağa gübre gömülmek ya da serilmek

aşlanıv 2 ашланыу
Bir kumaşı ya da ipi kolalamak

aşlanıv 3 ашланыу
Ağaç aşılamak

aşlanıv 4 ашланыу
İrinlenmek, iltihaplanmak

aşlatıv 1 ашлатыу
Toprağa gübre gömdürmek ya da serdirmek

aşlatıv 2 ашлатыу
İp ya da kumaşı kolalatmak

aşlatıv 3 ашлатыу
Bir ağacı aşılatmak

aşlav 2 ашлау
Toprağa gübre gömmek

aşlav 3 ашлау
İp ya da kumaş kolalamak

aşlav 4 ашлау
Ağaç aşılamak

aştırıv аштырыу
Haddinnden fazla doldurmak, taşırmak

atakalanıv атакаланыу
Hücum etmek, saldırmak

atakalav атакалау
Hücum etmek, saldırmak

atalandırılıv аталандырылыу
Döllendirilmek; aşılandırılmak

atalandırıv аталандырыу
Döllendirmek

atalanıv аталаныу
Döllenmek; aşılanmak

atalıv аталыу
İsim verilmek, ad koyulmak

ataşıv аташыу
Eş dost olmak, arkadaş olmak; oyunda eşleşmek

ataşlanıv аташланыу
Ne olduğunu anlamadan telaşlıca gelmek

atatıv ататыу
İsimlendirmek, adlandırmak

atav 1 атау
İsim vermek, ad koymak

atılıv атылыу
Atılmak, fırlatılmak

atındırıv атындырыу
Sallandırmak, yalpalandırmak

atınıv атыныу
Sallanmak, yalpalanmak

atırıqtav атырыктау
Yemek doğramak, paylaştırmak, bölmek

atışıv атышыу
Karşılıklı atmak

atıv атыу
Atmak, fırlatmak

atqarılıv атҡарылыу
İş ya da borç yerine getirilmek, ödenmek

atqarışıv атҡарышыу
Karşılıklı ödemek, yerine getirmek

atqarıv атҡарыу
İş ya da borcu yerine getirmek, ödemek

atlandırıv атландырыу
Ata bindirmek

atlanıv атланыу
Ata binmek

atlatıv атлатыу
Adım adım hareket ettirmek

atlav атлау
Adım adım hareket etmek

atlıġıv атлығыу
Büyük bir hızla ileri atılmak

atmalatıv атмалатыу
Yükseğe sıçratıp atlatmak

atmalav атмалау
Yükseğe sıçrayıp atlamak

atrañlav атраңлау
Ne olduğunu anlamadan telaşlıca gelmek

attırıv аттырыу
Attırmak, fırlattırmak

avalav ayалау
Yukarı kaldırılmak, yükseltmek, havaya kaldırmak

avaralandırıv ayараландырыу
Avare hâle getirmek, başıboş kılmak

avaralanıv ayараланыу
Sallanmak, oyalanmak

avazlav ayазлау
Ses vermek, bağırmak

avıldav ayылдау
Hey hey edip bağırmak

avılyıv ayылйыу
Baş eğmek, eğilmek (ağaç için)

avırayıv ayырайыу
Ağır olmak, ağır hâle gelmek

avıraytıv ayырайтыу
Ağırlaştırmak

avırhındırıv ayырһындырыу
Zorlaştırmak, zora sokmak

avırhınıv ayырһыныу
Zorlanmak, ağır gelmek

avırhıv 1 ayырһыу
Yemek için ağır görmek (çok tatlı ya da yağlı yiyecekler için)

avırıķhınıv ayырыҡһыныу
Kolayca ağrımak, çabucak hasta olmak

avırışıv ayырышыу
Hastalanmak

avırıtıv ayырытыу
Ağrıtmak

avırıv 1 ayырыу
Hastalanmak

avırlanıv ayырланыу
Ağır olmak, ağır hâle gelmek

avırlaşıv ayырлашыу
Ağırlaşmak, zorlaşmak

avırlaştırıv ayырлаштырыу
Ağırlaştırmak, zorlaştırmak

avırlatıv ayырлатыу
Ağırlaştırmak

avırtınıv ayыртыныу
Sızlanmak, sıkıntı hissetmek

avırtıv ayыртыу
Ağrıtmak

avırttırıv ayыrttыrыy
Ağrıtmak, sıkıntıya sokmak

avışıv ayышыy
Eğilmek, yana yatmak; çizgiden çıkmak; belli bir düzlemden ayrılmak

avıştırıv ayыштырыy
Eğik, yatık hâle getirmek

avıv ayыy
Düşmek, yıkılmak; belirli bir zamanı aşmak, geçmek

avıźav ayыşay
Bal almak için arı ile dolmuş ağacı kesip yıkmadan ağız açmak

avıźlandırıv ayыşландырыy
Küçük çocuğa bal, yağ gibi şeyler tattırmak

avıźlanıv ayыşланыy
Sivri bir şeyle delinmek (şişlik gibi şeyler için)

avıźlav ayыşлay
Tadına, lezzetine bakmak

avıźlıklanıv ayыşлыкланыy
Ağızlık giydirilmek, takılmak

avızlıḳlatıv ayызлыкlатыy
Ağızlık taktırmak

avıźlıḳlav ayыşлыкlay
Ağızlık takmak

avḳanlav ayқанлay
Boşluktan faydalanmak, boş durmak

avḳatlanıv ayқатланыy
Rızıklanmak, yemek; tatmak

avlaḳlav aylaқlay
Boşluktan faydalanmak, boş durmak

avlanıv aylanыy
Avlanmak

avlav aylay
Avlamak, ağa düşürmek

avmaḳaylanıv aymaқайланыy
Kaypaklık etmek, düzenbazlık yapmak

avmalatıv aymалатыy
Bir taraftan bir tarafa çevirtmek, devirtmek

avmalav aymалay
Kaypaklık etmek

avnaḳlatıv aynaқлатыy
Kararsızlaştırmak, düzensizleştirmek, sallantılı hâle getirtmek

avnaḳlav aynaқлay
Bir öyle bir böyle dönmek; kararsız kalmak

avnaḳsıv aynaқсыy
Yatarak bir öyle bir böyle dönmek, debelenmek

avnaşıv aynaшыy
Debelenmek, oynaşmak

avnatılıv aynатылыy
Etrafta döndürülmek, debelendirilmek

avnatıv аунатыу
Etrafzta döndürmek, debelendirmek

avnav аунау
Bir o tarafa bir bu tarafa dönmek, yıkılmak, sallanmak

avşanlatıv аушанлатыу
Sallandırmak, yatırmak

avşanlav аушанлау
Sallanmak, yatmak, eğilmek

avşayıv аушайыу
Eğilmek, yatmak

avşaytıv аушайтыу
Bir yöne eğdirmek, yatırмak

avtomatlaşıv абтоматлаштырыу
Otomatikleşmek.

avtomatlaştırılıv автоматлаштырылыу
Otomatikleştirmek.

avtorlaştırılıv авторлаштырылыу
Bir yazarın eserlerinin tercümesini, aktarmasını v.b. resmi olarak onaylatmak, tasdik ettirmek.

avtorlaştırıv авторлаштырыу
Kendi eserlerinin tercümesini, aktarmasını v.b. resmi olarak onaylamak, tasdik etmek.

avźarılıv ауҙарылыу
Budanmak, kesilmek; yıkılmak

avźarışıv ауҙарышыу
Karşılıklı yıkmak, altını üstüne getirmek

avźarıv ауҙарыу
Budamak, kesmek, yıkmak

avźartıv ауҙартыу
Budatmak, kestirmek

avźırıv ауҙырыу
Yıkmak, düşmek, inmek

ayaķhırav аяҡһырау
Ayakta olmak, oturmadan ayak üstü yürümek

ayaķhıv аяҡһыу
Ayakta olmak

ayaķlandırıv аяҡландырыу
Ayaklandırmak, atlatmak

ayaķlanıv аяҡланыу
Ayaklanmak, atlamaya başlamak

ayaķlatıv аяҡлатыу
İçecek konulan kapı meclis boyunca gezdirmek

ayaķlav 1 аяҡлау
Suyun derinliğini göstermek için boy vermek

ayaķlav 2 аяҡлау
Dağınık hâldeki ip ya da yünü kalıba oturtmak için vurmak

ayaķsılav аяҡсылау
İçecek konulan kabı meclis boyunca gezdirmek; ayakçılık etmek

ayalav аялау
Ucu sivri alet ile keçi yününü tiftiklemek

ayanıv аяныу
Acınmak, acınacak hâlde olmak

ayanlav аянлау
Nazlı nazlı, ağır ağır yürümek (at için)

ayav аяу
Acımak

ayavhıźlanıv аяуһыҙланыу
Dikkat çekmemek, celbetmemek; değersiz davranmak, değersizlenmek; kıymet vermemek

ayaźayıv аяҙайыу
Ayaza dönmek, ayaz çökmek

ayaźıtıv аяҙытыу
Ayazlaştırmak, açık hâle getirmek

ayaźıv аяҙыу
Ayazlanmak, açılmak

ayaźlanıv аяҙланыу
Ayazlanmak (hava için)

ayaźlav аяҙлау
Açılmak, ayazlanmak

aybanıv айбаныу
Önceden korkarak hayıflanmak.

aybarlanıv айбарланыу
Coşkun şekilde güç ve kuvvet göstermek.

aybarlav айбарлау
Korkutmaya çalışıp ağlamak

aybaylav айбайлау
Bağırmak, çağırmak, ah vah etmek

ayġalaķlav айғалаҡлау
Geyik gibi hayvanları çevirmek için farklı yönlerden sıkıştırmak.

ayġaźav айғаҙау
Rahatlamak; ferahlamak

ayġıldav айғылдау
Güçlü bir şekilde seslenmek, coşkuyla bağırmak

ayġırlanıv айғырланыу
1. Aygır gibi davranmak
2. Şaşkınlıkla kadına bağlanmak, bir kadına tutulmak

ayhaylav айһайлау
Ay ay diye bağırmak, hey hey diye bağırmak

ayıġıv айығыу
Ayılmak; gücü kuvveti azalmak; herhangi bir durumdan arınmak

ayındırıv айындырыу
Herhangi bir durum ve duygudan arındırmak, kurtarmak

ayınıv айыныу
Herhangi bir duygu ve durumdan arınmak; kurtulmak

ayınsaḳlatıv айынсаҡлатыу
Hüzünlenip, kederlenip şefkat dolu bir hâle getirmek, şefkatlendirmek, gönlünü rahatlatmak

ayırılışıv айырылышыу
Ayrılmak, terk etmek, birbirinden kopmak

ayırılıv айырылыу
Ayrılmak, bölünmek

ayırımlanıv айырымланыу
Farklılaşmak; başkalaşmak.

ayırımlav айырымлау
Farklı hâle getirmek; başkalaştırmak.

ayırıv айырыу
Ayırmak, bölmek

ayırsalanıv айырсаланыу
İki veya daha fazlasına ayrılmak; bölünmek.

ayırtılıv айыртылыу
Ayırtılmak; ayrıştırılmak

ayırtıv айыртыу
Ayırtmak; ayrıştırmak

ayışıv айышыу
Anlamak.

ayḳalaşıv айҡалашыу
1. Kapmak, yapışmak
2. Kucaklamak

ayḳalav айҡалау
Dikkatle bakmak

ayḳaldırıv айҡалдырыу
Sallandırmak, çalkalatmak; hoplatmak

ayḳalıv айҡалыу
Sallamak, çalkalamak; hoplamak

ayḳanıv айҡаныу
Sallanmak, çalkalanmak, titretilmek

ayḳaşıv айҡашыу
Karşılıklı sallamak; çekişmek; kapışmak

ayḳatıv айҡатыу
Sağa sola sallatmak; çalkalatmak

ayḳav айҡау
Çeşitli yönlerde karıştırmak; sallamak

ayḳıldav айҡылдау
Düzgün adımlarla yürümek, ilerlemek (at için).

aylıḳlav айлыҡлау
Aylık olarak hesaplamak ya da vermek.

aymav аймау
Genişçe ve fazlasıyla ele almak; ele geçirmek; etrafını genişçe dolayıp bağlamak

aymılışıv аймылышыу
1. Az kalsın rastlaşacak olmak, tesadüf edecek olmak, karşılacak olmak
2. Birbirine yol vermek

aymılıştırıv аймылыштырыу
Doğruluktan çıkarmak; yanıltmak

aymılıv аймылыу
Doğruluktan çıkmak; yanlış iş yapmak, dürüstlükten çıkmak

aynalıv айналыу
Eğilmek; bükülmek; kıvrılmak

aynığıv айнығыу
Sarhoşluktan normal hâle dönmek; ayılmak

aynıḳtırıv айныҡтырыу
Ayıltmak

aynıtılıv айнытылыу
Sarhoşluktan kurtarmak; ayıltmak

aynıtıv айнытыу
1. Sarhoş hâlden kurtarmak; ayıltmak
2. İçkinin etki gücünü azaltmak
3. Herhangi bir durumdan kurtarmak

aynıv айныу
Ayılmak; gücü kuvveti azalmak; herhangi bir durumdan arınmak

aypalaşıv айпалашыу
Elindekini kaybetmemek, kaptırmamak tartışmak, çekişmek, savaşmak

aypalav айпалау
Birbirini çekiştirmek; yaka paça olmak

aypaşıv айпашыу
Elindekini kaybetmemek, kaptırmamak tartışmak, çekişmek, savaşmak

ayvaylav айвайлау
Ah-vah etmek, kaygı ve üzüntü duymak

aźalanıv аҙаланыу
Acele etmek, telaşlanmak

aźanıv аҙаныу
Ne yaptığını bilmez hâlde olmak, şaşkına dönmek

aźaplandırıv аҙапландырыу
Azaplandırmak, ceza çektirmek, eziyet çektirmek

aźaplanıv аҙапланыу
Azaplanmak, ceza çekmek, eziyet çekmek

aźaplav аҙаплау
Azaplamak; eziyet etmek

aźarınıp-biźerénév аҙарынып-биҙәренеү
Çok istemek, yalvarmak

aźarınıv аҙарыныу
Yalvarmak

aźaşıv aşашıy
Yoldan çıkmak; yanlış yola girmek; yolunu kaybetmek, yolundan sapmak

aźaştırılıv aşаштырылıy
Yoldan çıkarılmak; yanlış yola sokulmak, yolundan saptırılmak

aźaştırıv aşаштырıy
Yoldan çıkarmak; yanlış yola sevkettirmek, yolundan saptırmak

aźav 1 aşay
Ne yaptığını bilmemek; şaşırmak

aźav 2 aşay
Uzun süre muhafaza etmek; eskitmek

aźavlanıv aşауланıy
Yerine yurduna sığmamak, çok hareketli olmak

aźayıv aşайıy
Azalmak, eksilmek

aźaytılıv aşайтылıy
Azaltılmak, eksiltilmek

aźaytıv aşайтıy
Azaltmak, eksiltmek

aźġınlanıv aşғынланıy
Düzensizleşmek; ahlaksızlaşmak; bozulmak

aźġınlav aşғынлay
Azılı hâle getirmek, sapkın hâle getirmek, azgınlaştırmak

aźhınıv aşһынıy
Bir şeyin sayısını az görmek; azımsamak

aźıķlandırılıv aşыкландырылıy
Bir canlıya besin verilmek; toprağa gübre verilmek

aźıklandırıv aşыкландырıy
Bir canlıya besin vermek; toprağa gübre vermek

aźıķlanıv aşыкланıy
Azık kabul etmek; yemek yemek

aźımlav aşымлay
Adımlamak, adım atmak

aźıp-tuźıv aşып-туşıy
Yerinde durmamak; gezip tozmak

aźırayıv aşырайıy
Sinirlenerek gözünden yaş gelmek

aźırtıv aşыртıy
Bozulmak (vücut için)

aźıv 1 aşıy
1. Yerinde durmayarak dışarıda gezmek (İnsan ve hayvan için)
2. Ahlaksızlaşmak; azmak
3. Tohum, cins yönünden bozulmak (canlılar için)
4. Güçlenerek devam etmek
5. Hayali olmak

aźnav aşнay
Coşup güçlü bir ses çıkarmak; bağırmak, haykırmak

azotlav азотлау

Azot bakımından zenginleştirmek.

aźźırıv аҙҙырыу

Azdırmak, saptırmak

baġavıllatıv бағауыллатыу

Muhafaza ettirmek, korundurmak

baġavıllav бағауыллау

Muhafaza etmek, korumak

baġımsılav бағымсылау

Büyücük ve sihirle ilgilenmek, uğraşmak

baġındırıv бағындырыу

1. Baş eğdirmek, itaat ettirmek, boyunduruk altına almak

2**.** Herşeyi eline almak; esir etmek

baġınıv 1 бағыныу

Çevreye bakmak, bakınmak

baġınıv 2 бағыныу

Baş eğmek, itaat etmek, boyun eğmek

baġışlanıv бағышланыу

Bağışlanmak, önceden bir kişi ya da şeye tayin edilmek

baġışlatıv бағышлатыу

Bağışlatmak, önceden bir kişi ya da şeye tayin ettirmek

baġışlav бағышлау

Bağışlamak, önceden bir kişi ya da şeye tayin etme

baġıv 1 бағыу

1. Bakmak

2. Bakıp terbiye etmek

3. Fal bakmak

baġıv 2 бағыу

İtaat etmek, boyun eğmek

baġlanıv бағланыу

Bağlanmak, iki şey arasında ilgi kurulmak

baġlav бағлау

Bağlamak, iki şey arasında ilgi kurmak

bahâlanıv баһаланыу

Değeri belirlenmek, önemi belirlenmek

bahâlav баһалау

Değerini belirlemek, önemini belirlemek

bajımlav бажымлау

Ağaç kovuğuna ağız açmak; kovana ağız açmak

bajḳıldav бажҡылдау

Bajk bajk etmek (ördek için)

baḳayıv баҡайыу

Öfke ile bakmak, nefretle bakmak

baḳıldaşıv баҡылдашыу

Birlikte ya da karşılıklı bak bak etmek (ördek ve kurbağa için)

baḳıldav baʻkылдай
Bak bak diye bağırmak, bak bak etmek (ördek ve kurbağa için)

baḳırışıv baʻkырышыу
Birlikte ya da karşılıklı bağırmak, haykırmak

baḳırıv baʻkырыу
1. Güçlü şekilde bağırmak (koyun, keçi, sığır için)
2. Öfkeyle bağırmak (insan için)

baḳırlanıv baʻkырланыу
Bakır eklenmek, bakır ile kaplanmak

baḳırlav baʻkырлау
Bakır eklemek, bakır ile kaplamak

baḳırtınıv baʻkырыныу
Birilerine sinirlenip bağırmak, haykırmak

baḳırtıv baʻkыртыу
Bağırtmak (koyun, keçi, sığır için)

baḳıtlanıv baʻkытланыу
Suda uzun süre kalıp su sinmek, su çekmek (ağaç için)

baḳrayıv baʻкрайыу
Gözü büyükçe açmak

baḳtırıv 1 baʻктырыу
1. Baktırmak, göz çevirtmek
2. Terbiye ettirmek
3. Fal baktırmak

baḳtırıv 2 baʻктырыу
Baş eğdirmek, itaat ettirmek, boyunduruk altına almak

baktériyalanıv бактерияланыу
Bakterilenmek, mikroplanmak

baktériyalav бактериялау
Bakterilemek, mikroplu hâle getirmek

balahınıv балаһыныу
Çocuk saymak, çocuk olarak görmek

balahıtıv балаһытыу
Çocuk olarak bakmak

balalanıv балаланыу
Çocuklaşmak, çocuk gibi davranmak, kendini çocuk olarak görmek

balalav балалау
Çocuk sahibi olmak, yavrulamak, yavru çıkarmak

balavıźlanıv балауыҙланыу
1. Bal mumuna bulanmak
2. Olmaya, katılaşmaya başlamak (yemek için)

balavıźlav балауыҙлау
Bal mumu sürmek, bal mumlu hâle getirmek

baldaḳlanıv балдаʻкланыу
Ağacın kabuğuna halka, çember geçirilmek

baldaḳlav балдаʻклау
1. Ağacın kabuğuna halka, çember

geçirmek
2. Bilimsel amaç için yabani kuşlara ve balıklara metal halka takmak

balığıv балығыу
1. Tandır ateşinin dumanıyla pişmek
2. Kaynar suyla pişmek, haşlanmak, haşlanıp yumuşamak

balıqsılav балыҡсылау
Balık tutma ile ilgilenmek

balqıldav балҡылдау
1. Balk balk etmek, balk balk diye gelmek; ışıldamak; parıldamak
2. Mutluluk ve sevinçten parlamak, ışıldamak (göz, yüz için)

balqıtıv балҡытыу
Güçlü şekilde ışıldatmak, parlatmak

balqıv балҡыу
Güçlü şekilde parlamak, ışıldamak

ballandırıv балландырыу
Ballandırmak, ballı etmek

ballanıv балланыу
Ballanmak, ballı hâle gelmek, bala bulanmak

ballav баллау
Ballamak, bal koymak, bak eklemek, bala bulamak

baltlav балтлау
Güçlü şekilde parlamak, ışıldamak

bankrotlanıv банкротланыу
Batmak, iflas etmek, müflis olmak

baplav баплау
Kıymet vererek eğitmek, terbiye etmek

barğılav барғылау
Yavaş yavaş yürümek, hafif hafif gitmek

barılıv барылыу
Gidilmek, varılmak

barımtalaşıv барымталашыу
Karşılıklı yağmalamak, karşılıklı işgal etmek

barımtalav барымталау
Yağma yapmak, yağmalamak; işgal etmek

barışıv барышыу
Karşılıklı gelip gitmek, birbirine gelip gitmek

barıv барыу
1. Gitmek, varmak; yönelmek; devam etmek
2. Kız için evlenmek
3. Bir yönde gelişmek
4. Yaramak, iyi gelmek, yararlı olmak

barqıldav барҡылдау
Bark bark diye bağırmak, bark bark diye ötmek

barlanıv барланыу
İncelenip olur mu olmaz mı diye hesaplanmak

barlaşıv барлашыу
Karşılıklı ya da birlikte olasılığını hesaplamak

barlav барлау
İnceleyip olasılığını hesaplamak

barsalav барсалау
Bezeklemek, süslemek

bartanlav бартанлау
Ağrına gitmek, gücüne gitmek; öfkelenmek

baṡalḳılanıv баҫалҡыланыу
Sakin hâle gelmek, soğukkanlı olmak, soğukkanlı hâle gelmek

baṡılıv баҫыҡ
1. Basılmak, ezilmek
2. Herhangi bir güç ya da hareketi engellemek, azaltmak
3. Sessiz hâle gelmek, sessizleşmek, sakin hâle gelmek
4. Zorlaşmak, zor hâle gelmek, sıkıntılı hâle gelmek

baṡımsaḳlav баҫымсаҡлау
Zulmetmek, baskı yapmak, ezmek, zulüm yapmak

baṡıravlav баҫыраулау
Baskı kalası ile bastırmak, ezmek, baskı yapmak

baṡırılıv баҫырылыу
Üstten ağır bir nesne ile bastırılmak, ezdirilmek

baṡırıv баҫырыу
1. Üstten ağır bir nesne ile bastırmak, ezdirmek
2. Üstünü iyice kaplamak
3.Saklayıp iyice kapatmak

baṡıv 1 баҫыу
1. Ayak koymak, basmak
2. Adım atmak, gitmek
3. Bir işe girişmek, yapmaya başlamak
4. Büyük bir hacme veya sayıya ulaşmak
5. Üstten ağırlık koymak, güç koymak
6. Herhangi bir nesneyi takmak, üstten geçirmek

baṡḳıslanıv баҫҡысланыу
Basamaklanmak, basamak hâline getirilmek

baṡḳıslav баҫҡыслау
Basamaklamak, basamak hâline getirmek

baṡlığıv баҫлығыу
Uyurken nefesi kısılmak, nefesi daralmak

baṡlıḳtırıv баҫлыҡтырыу
Nefesini kıstırmak, soluğunu daraltmak, nefesini daraltmak

baśmaḳlav баҫмаҡлау
Can sıkarak sık sık gelmek, usandırarak sık sık gelmek

baśmalatıv 1 баҫмалатыу
İpi ölçtürmek

baśmalatıv 2 баҫмалатыу
Kumaşa süs, bezek bastırmak

baśmalatıv 3 баҫмалатыу
Arkadan sıkıştırmak, bastırmak, baskı yaptırmak

baśmalav 1 баҫмалау
İpi ölçüye koymak, ipi ölçmek

baśmalav 2 баҫмалау
Kumaşa süs, bezek basmak

baśtırıḳlav 1 баҫтырыҡлау
Sağa sola doğru kovalayıp sürmek, sıkıştırmak, baskı yapmak

baśtırıḳlav 2 баҫтырыҡлау
Herhangi birşeyin üzerine bastımak için kalas, ağaç koymak

baśtırılıv баҫтырылыу
Bastırılmak, sıkıştırılmak, kıstırılmak

baśtırışıv баҫтырышыу
Karşılıklı ya da birlikte arkadan kovalamak

baśtırıv 1 баҫтырыу
1. Bastırmak, sıkıştırmak, kıstırmak
2. Herhangi bir yere koymak, yerleştirmek
3. Güç, silah yardımıyla durdurmak (toplu bir hareketi, isyanı)

baśtırıv 2 баҫтырыу
Arkadan kovalamak, geriden kovalamak

başaġaslav башағаслау
Baskı kalası koymak, baskı kalası koyarak bastırmak

başaḳlanıv башаҡланыу
Başak bağlamak, başaklanmak, başak tutmak

başaḳlav 1 башаҡлау
Buğday, arpa gibi tahılların başağını biçmek

başaḳlav 2 башаҡлау
Oka başak koymak, oka başak takmak

başav башау
Buğday, arpa gibi tahılların başağını biçmek

başbaştaḳlanıv башбаштаҡланыу
Kendi bildiğini okumak, başına buyruk davranmak

başhınıv башһыныу
Uygun, layık görmek, yerinde görmek

başhızlanıv башһыҙланыу
Akılsızca davranmak, akılsızlaşmak

başırıv башырыу
Ulaştırmak, eriştirmek, yetiştirmek

başḳalanıv башҡаланыу
Baba evinden ayrılıp çıkmak; başka şekle girmek, değişmek

başḳarılıv 1 балҡарылыу
Yerine getirilmek, icra edilmek, ifa edilmek, yapılmak, uygulanmak

başḳarıv 1 башҡарыу
Yerine getirmek, icra etmek, ifa etmek, yapmak, uygulamak

başḳarıv 2 башҡарыу
Başka şekle girmek, farklılaşmak, değişmek

başḳortlaşıv башҡортлашыу
Başkurtlaşmak

başḳortsalaştırıv башҡортсалаштырыу
Başkurtçalaştırmak, Başkurt diline çevirmek

başlanıv башланыу
Başlanmak, hayata geçirilmek, işleme konulmak

başlatıv башлатыу
Başlatmak, hayata geçirtmek, işleme koydurmak

başlav башлау
Başlamak, işe girişmek, hayata geçirmek, işleme koymak

batırayıv батурайыу
Cesurlaşmak, korku bilmez hâle gelmek

batırhınıv батырһыныу
Kendini cesur saymak, kendini korkusuz görmek

batırılıv батырылыу
Batırılmak, bir şeyin sıvı veya yumuşak bir maddenin içine gömülmesine yol açılmak, batması sağlanmak

batırışıv батышырыу
Karşılıklı ya da birlikte batırmak

batırıv батырыу
Batırmak, bir şeyin sıvı veya yumuşak bir maddenin içine gömülmesine yol açmak, batmasını sağlamak

batırlanıv батырланыу
Kahramanlaşmak, cesurlaşmak, yiğitleşmek

batıv батыу
1. Batmak, girmek, suyun içine doğru gitmek
2. Gök cisimleri için batmak

batḳaḳlanıv батҡаҡланыу
Batak hâline gelmek, balçıklanmak

batḳaḳlav батҡаҡлау
Batak hâline getirmek, balçıklamak

bavıldav бауылдау
Bağırarak ağlamak, ağlarken kötü sesler çıkarmak

bavılıv бауылыу
Gönül vermek, şevkle uğraşmak, kendini unutarak bir işe yönelmek

bavırlanıv бауырланыу
Koyu ve katı hâle gelmek (kan ve yoğurt gibi şeyler için)

bavırlav бауырлау
1. Yer, su boyunca yürümek, gitmek
2. Gezmek

bavlandırıv бауландырыу
Bağını koydurmak, bağını bağlatmak

bavlanıv бауланыу
1. Bağlanmak
2. İp ya da bağa asılmak
3. Birbiri ardınca sıralanmak, takılmak

bavlav бауlау
1. Bağlamak, bağa dizmek, bağa asmak
2. Birbiri ardınca takmak

bayġoşlanıv байғошланыу
Kendini zavallı göstermek, acınacak hâlde göstermek; tembelleşmek

bayıġılav байығылау
Zengin olmak, zenginleşmek

bayıġıv байығыу
Zenginleşmek, zengin olmak

bayıḳtırılıv байыктырылыу
Zenginleştirilmek, donatılmak

bayıḳtırıv байыктырыу
1. Zenginleştirmek, donatmak
2. Çeşitlendirmek

bayıtılıv байытылыу
Zenginleştirilmek, zengin edilmek; donatılmak

bayıtıv байытыу
Zenginleştirmek, zengin etmek; donatmak

bayıv 1 байыу
Zenginleşmek, çok mal ve mülke sahip olmak

bayıv 2 байыу
Ufuk ardına inmek; batmak (gök cisimleri için)

bayḳalıv байкалыу
Gözden geçirilmek, incelenmek

bayḳav байкау
1. Gözden geçirmek, incelemek
2. Dikkatli olmak, sezmek

baypanlav байпанлау
Paytak paytak etmek, paytak paytak gelmek

bayramsılav байрамсылау
Bayramlaşmak ve bayram yiyeceklerinden almak için kapı kapı gezmek (çocuklar için)

bayrav байрау
1. Koyu kızıl renge girmek,

kızıllaşmak (güneş için)
2. Parlamak, ışıldamak

baźanıv баҙаныу
Çekingenlik duymak, ürkeklik hissetmek

baźarlav баҙарлау
Pazarlamak

baźatıv баҙатыу
Çekingenlik hissettirmek, ürkeklik hissettirmek

baźav 1 баҙау
Çekingenlik duymak, ürkeklik hissetmek

baźav 2 баҙау
Kazmak, deşmek; çukurlaştırmak

baźiġayıv баҙығайыу
Sağlamlaşmak, dayanıklılaşmak, güçlenmek

baźiġaytıv баҙығайтыу
Sağlamlaştırmak, dayanıklılaştırmak, güçlendirmek

baźiķlandırıv1 баҙыкландырыу
Dayanıklı hâle getirmek, sağlam hâle getirmek

baźiķlandırıv2 баҙыкландырыу
Çok aydınlık ve açık hâle getirmek; aydınlatmak

baźiķlanıv 1 баҙыкланыу1
Dayanıklı olmak, sağlam olmak, güçlü olmak

baźiķlanıv 2 баҙыкланыу2
Aydınlık olmak, parlak olmak; açık olmak

baźıldav баҙылдау
Kor hâlinde yakmak, alevsiz yakmak

baźırlav баҙырлау
Güçlü kor hâlinde yanmak

baźıv баҙыу
Kahramanlık yapmak, yiğitlik yapmak

baźlaşıv баҙлашыу
Birlikte yakmak, karşılıklı yakmak

baźlatıv баҙлатыу
Kor hâlinde yaktırmak, alevsiz yaktırmak

baźlav 1 баҙлау
1**.** Kor hâlinde yakmak**,** alevsiz yakmak
2. Işıldamak, parıldamak

baźlav 2 баҙлау
Yiyecek saklayacak çukur açmak

baźnatlanıv баҙнатланыу
Yiğitlenmek, kahraman olmak

baźrav баҙрау
Kor hâlinde yanmak (köz için)

baźrayışıv баҙрайышыу
Karşılıklı ya da birlikte göz

dolduracak şekilde ışıldamak, parlamak

baźrayıv baʒрайыу
İrice durup göz dolduracak şekilde ışıldamak, parlamak

baźźav baʒʒay
Yanmak, ateşlenmek, tutuşup yanmak

bebeylev бәбәйләү
Bebek yapmak, çocuk sahibi olmak

beẖesleşév бәхәсләшеү
Karşılıklı sözlü mücadele etmek, tartışmak

beẖilleşév бәхилләшеү
Karşılıklı bağışlamak, birlikte bağışlamak, affetmek

beẖilleştérév бәхилләштерәү
Karşılıklı bağışlatmak, birlikte bağışlatmak, karşılıklı affetmek

beẖilletév бәхиллә тәү
Bağışlatmak, affettirmek

beẖillev бәхиллә ү
Bağışlamak, affetmek

bejév бәжеү
Sıcakta uzun süre kalıp yumuşamak, cıvımak

beldev бәлдәү
Kuvvetle savurmak, kuvvetle vurmak

beleẖetlev бәләхәтләү
Sıkıntı vermek, eziyet vermek

belekeseyév бәләкәсәйеү
Küçülmek, ufalmak; kısalmak

belekeseytév бәләкәсәйтеү
Küçültmek, ufaltmak; kısaltmak

belekeylenév бәләкәйләнеү
Küçülmek, ufalmak; kısalmak

belekeyletév бәләкәйләтеү
Küçülttürmek, ufalttırmak; kısalttırmak

belekeylev бәләкәйләү
Küçültmek, ufaltmak; kısaltmak

belelenév бәләләнеү
Belalanmak, bela saçmak

belev бәләү
Değeri, kıymeti yönünden karşılaştırıp denkleştirmek, denk hâle getirmek

beléşlenév бәлешләнеү
Deforme olmak, şekli bozulmak; dağılmak; ezilmek

beljérév бәлжерәү
Yorulup titremek, yorgunluktan bitap düşmek; çok kullanılmaktan dolayı gevşemek, bozulmak

belkéldetév бәлкелдәтеү
Belk belk ettirmek, belk belk getirmek (bk. belk-belk)

belkéldev бәлкелдәү
Belk belk etmek, belk belk gelmek (bk. belk-belk)

belşeyév бәлшәйеү
Deforme olmak, şekli bozulmak; dağılmak; ezilmek

belşeytév бәлшәйтеү
Deforme etmek, şeklini bozdurmak; dağıtmak, ezdirmek

beltérev бәлтерәү
Yorulup titremek, yorgunluktan bitap düşmek; çok kullanılmaktan dolayı gevşemek, bozulmak

belyéreşév бәлйерәшеү
Birlikte yorulmak, birlikte gevşemek

belyéretév бәлйерәтеү
Yordurup titretmek, yorgunluktan bitap düşürmek; çok kullandırmaktan dolayı gevşetmek, bozdurmak

belyérev бәлйерәү
Yorulup titremek, yorgunluktan bitap düşmek; çok kullanılmaktan dolayı gevşemek, bozulmak

belyév бәлйеү
Yorulup titremek, yorgunluktan bitap düşmek; çok kullanılmaktan dolayı gevşemek, bozulmak

belzemlenév бәлзәмләнеү
Çürüme ve bozulmayı engellemek için koruyucu bir madde yedirilmek

belzemletév бәлзәмләтеү
Çürüme ve bozulmayı engellemek için koruyucu bir madde yedirtmek, sindirtmek

belzemlev бәлзәмләү
Çürüme ve bozulmayı engellemek için koruyucu bir madde yedirmek

bepevlev бәпәүләү
Sıcak davrandırmak, ilgi verdirmek, şefkat verdirmek

bepeylev бәпәйләү
Bebbek sahibi olmak, bebek yapmak

bepéldetév бәпелдәтеү
Kucakta sallayarak ninne okuyup uyutmak

bepéslev бәпесләү
Bebek yapmak, çocuk sahibi olmak

beplev бәпләү
Kıymet vererek eğitmek, terbiye etmek

berekethéźlenév бәрәкәтһеҙләнеү
Bereketi, kutu kaçırılmak, bereketi yok olmak; kıymetsiz hâle gelmek

berekethéźlev бәрәкәтһеҙләү
Bereketini, kutunu kaçırmak, bereketini yok etmek; değersiz hâle getirmek, kıymetsizleştirmek

bereñgélenév бәрәңгеләнеү
Patates bitkisi için yumru hâline gelmek, yumru verir hâle gelmek

berenlev бәрәнлəү
Yavrulamak, yavru doğurmak (koyun ve keçi için)

beresletév бәрәслəтеү
Yavrulatmak, yavru almak (koyun ve keçiden)

bereslev бәрәслəү
Yavrulamak, yavru vermek (koyun ve keçiden)

bereşenlenév бәрәшәнлəнеү
1. Müsrif hâle gelmek, müsrif davranmak
2. Telef edilmek

bereşenlev бәрәшәнлəү
Müsriflik etmek, telef etmek, israf etmek

bergélenév бәргеләнеү
Aralıksız vurulmak, sürekli vurulmak, tekrar tekrar çarpılmak

bergélev бәргеләү
Aralıksız vurmak, sürekli vurmak, tekrar tekrar çarpmak

bergéslev бәргесләү
1. Bir şeylere ya da bir yerlere toslayarak vurmak, toslayarak çarpmak
2. Sağlı sollu vurmak

berélәşév бәрешелеү
1. Karşılıklı vurulmak, karşılıklı çarpılmak
2. İki kişi arasında kavga, çekişme koparmak, kavga çıkarmak

berélév бәрелеү
1. Hızla çarpılmak, kuvvetlice çarpılmak, kuvvetlice vurulma
2. Birine laf atmak, laf çarpmak

beréşév бәрешеү
1. Vuruşmak, çarpışmak, çakışmak
2. Herhangi birşeyle birine sürekli vurmak

berév бәреү
1. Vurmak, çarpmak, çakmak
2. Kuvvetlice vurulmak
3. Eli, kolu vs. dikkatsizce bir yere vurmak, çarpmak

berlégév бәрлегеү
Bir şeye birden çarpılmak, çarpılmak, aniden çakılmak

berseklenév бәрсәкләнеү
Katı ya da donuk bir şey için ince ince veya küçük küçük kesilmek, yarılmak

berseklev бәрсәкләү
Katı ya da donuk bir şeyi ince ince veya küçük küçük kesmek, yarmak

berselev бәрсәләү
Katı ya da donuk bir şeyi ince ince veya küçük küçük kesmek, yarmak

berźérév бәрҗерең
Vurdurmak, çarptırmak, sokturmak

beśerév bəçəpeү

1. Rutubet, nem çekerek çürümek, bozulmak
2. Yaşlanarak çökmek

beśertév bəçəptеү

Çürütmek, bozdurmak, işe yaramaz hâle getirtmek

beśhéźlendérév bəçheҗləndepeү

Kuvvetsizleştirmek, hâlsizleştirmek, zayıflatmak

beśhéźlenév bəçheҗləneү

Kuvvetsiz hâle gelmek, yorgun hâle gelmek, yorulmak

beśhéźlev bəçheҗləү

Kıymetini düşürmek, değerini yitirmek; değersizleştirmek

besév bəceү

Çalmak, aşırmak, hırsızlık yapmak

beślendérév bəçləndepeү

Kırağı ile kaplanmak

beślenév bəçləneү

Kırağı ile kaplanmak

beşerév bəşəpeү

Rutubet, nem çekerek çürümek, bozulmak

bevéldérév bəүeldepeү

Sallandırmak, titretmek

bevélév bəүeleү

Sallanmak, titretilmek

bevéltév bəүeltеү

Sallandırmak, titretmek

bevélyétév bəүeлйetеү

Hafifçe sallandırmak, yavaşça titretmek

bevélyév bəүeлйeү

Hafifçe sallanmak, yavaşça titremek

bevétév bəүetеү

1. Sağa sola sallamak, salındırmak, titretmek
2. Gönlü titretmek, yüreği titretmek

beyhéźlenév bəйheҗləneү

Edepten çıkmak, şaşmak, yoldan çıkmak

beyleméslev bəйləмesləү

Alna bağ bağlamak (yaşlı kadınlar için)

beylenéşév bəйləneшeү

1. Birlikte ya da karşılıklı bağlantılı olmak, bağlanmak; sırnaşmak
2. Bağlantıda olmak, bağlantıya girmek

beylenév bəйləneү

1. Bağlanmak
2. Yakın olmak
3. Bir iş ya da uğraşa tutulmak
4. Sırnaşmak, yapışmak

beyleşév bəйləшeү

Birlikte bağlamak, karşılıklı bağlamak, birbirine eklemek

beyletév бәйләтеү
Bağlatmak; hareketini kısıtlatmak, sınırlatmak

beylev 1 бәйләү
1. Bağlamak
2. Birbirine eklemek
3. Uç uca eklemek
4. Bağ ile hazır hâle getirmek
5. Belden sıkmak
6. Hareketini sınırlamak, kısıtlamak
7. İp, yün vs. ile çeşitli kıyafetler yapmak
8. Ayrılmaz hâle getirmek

bezletév бәзләтеү
Işıldatarak gözü diktirmek

bezlev бәзләү
Işıldatarak gözü dikmek

bezreyéşév бәзрәйешеү
Karşılıklı ya da birlikte ara ara gözü ışıldatarak dikmek

bezreyév бәзрәйеү
Işıldatarak gözü dikmek

bezreytév бәзрәйтеү
Işıldatarak gözü diktirmek

bığavlanıv бығауланыу
Kelepçelenmek, prangalanmak

bığavlatıv бығаулатыу
Kelepçeletmek, prangalatmak

bığavlav бығаулау
Kelepçelemek, prangalamak

bığırlatıv бығырлатыу
Bıgır bıgır ettirmek, bıgır bıgır getirmek (bk. bığır bığır)

bığırlav бығырлау
Bıgır bıgır etmek, bıgır bıgır gelmek (bk. bığır bığır)

bığıv бығыу
Tandır ateşinin dumanıyla pişmek

bıḫıldatıv быхылдатыу
Bıh bıh ettirmek, bıh bıh getirmek (bk. bıḫ-bıḫ)

bıḫıldav быхылдау
Bıh bıh etmek, bıh bıh gelmek (bk. bıḫ-bıḫ)

bıjanlav быжанлау
Ayak diremek, terslik etmek, direnmek; kafa tutmak

bıjğırtıv быжғыртыу
Sertçe vuruşmak; kızdırmak

bıjğıtıv быжғытыу
Sertçe vuruşmak; kızdırmak

bıjıldatıv быжылдатыу
Bıj bıj ettirmek, bıj bıj getirmek

bıjırlanıv быжырланыу
1. Küçük çukurlar, delikler olmak (yüz ve vücut için)
2. Küçük dalgalar olmak, halkalar olmak; kırış kırış olmak

bıjırlav быжырлау
1. Küçük çukurlar yapmak, küçük delikler yapmak (yüz ve vücut için)
2. Dalgalandırmak, kırış kırış etmek

bıjırmaḳlanıv быжырмаҡланыу
Çukur çukur olmak, çukurlanmak, oyuk oyuk olmak

bıjırmaḳlav быжырмаҡлау
Çukur çukur etmek, çukurlaştırmak, oyuk oyuk etmek, oyuklaştırmak

bıjıv быжыу
Sıcakta uzun süre kalıp yumuşamak, cıvımak

bıjḳıldaşıv быжҡылдашыу
Birlikte ya da karşılıklı bıjk bıjk etmek

bıjḳıldatıv быжҡылдатыу
Bıjk bıjk ettirmek

bıjḳıldav быжҡылдашыу
Bıjk bıjk etmek, bıjk bıjk gelmek

bıjlav быжлау
Cıslamak, sıcak demire su değmesiyle cıs etmek

bıḳıldav быҡылдау
Bık bık etmek, bık bık gelmek (bk. bık bık)

bıḳırlav быҡырлау
Bıkır bıkır etmek, bıkır bıkır gelmek (bk. bıkır bıkır)

bıḳtırılıv быҡтырылыу
1. Dumanda pişirilmek, iste pişirilmek
2. Duman ve iste haşlamak

bıḳtırıv быҡтырыу
Dumanda pişirmek, iste pişirmek

bılaġaylanıv былағайланыу
Yaygara koparmak, yaygaracı olmak, bar bar bağırmak

bılaytıv былайтыу
Böyle yapmak, böyle etmek, bu şekilde yapmak

bıldırlaşıv былдырлашыу
Karşılıklı ya da birlikte anlaşılmaz şekilde söylenmek

bıldırlav былдырлау
Anlaşılmaz şekilde söylenip durmak

bılıġıv былығыу
Nemlenip şişmek, kabarmak (tahıllar için)

bılıḳtırıv былыҡтырыу
1. Nemlenerek şişirmek, kabartmak (tahıllar için)
2. Dumanda pişirmek, iste pişirmek

bılḳılanıv былҡыланыу
Dolgun ve yumuşak vücutlu hâle gelmek; semiz hâle gelmek

bılḳıldav былҡылдау
Dolgunluktan yumuşayarak sallanmak (vücut için)

bılsayıv былсайыу

Sulanarak kızarmak (göz için)

bılsıldav былсылдау

Yapış yapış olmak, vıcık vıcık olmak

bıltanlav былтанлау

Sağa sola eğmek, bükmek; yalpalamak

bıltayıv былтайыу

1. Yuvarlak hâle gelip kabarmak, şişmek
2. Birden sinirlenmek, öfkelenmek

bıltıldav былтылдау

Bılt bılt etmek, bılt bılt gelmek (bk. bılt bılt)

bılyırav былйырау

Çok yumuşamak, çok ezilmek

bıraġıtıv бырағытыу

Bıraktırmak, terk ettirmek, attırmak

bıraķtırılıv бырақтырылыу

Bıraktırılmak, terk ettirilmek, attırılmak

bıraķtırıv бырақтырыу

Bıraktırmak, terk ettirmek, attırmak

bıraķtırtıv бырақтыртыу

Bıraktırtmak, terk ettirtmak, attırtmak

bıravlanıv бырауланыу

Delgi, matkap ile delinmek

bıravlatıv быраулатыу

Delgi, matkap ile deldirmek

bıravlav бырауlау

Delgi, matkap ile delmek, burgu ile delmek

bırġalıv бырғалыу

Bıraktırılmak, terk ettirilmek, attırılmak

bırġav бырғау

Bıraktırmak, terk ettirmek, attırmak

bırġıtılıv бырғытылыу

Bıraktırılmak, terk ettirilmek, attırmak

bırġıtıv бырғытыу

Bıraktırmak, terk ettirmek, attırmak

bırḫıldaşıv бырхылдашыу

Karşılıklı ya da birlikte bırh bırh etmek (bk. bırḫ-bırḫ)

bırḫıldav бырхылдау

Bırh bırh etmek, bırh bırh gelmek (bk. bırḫ-bırḫ)

bırıldaşıv бырылдашыу

Karşılıklı ya da birlikte pır pır etmek, pır pır gelmek

bırıldav бырылдау

Pır pır etmek, pır pır gelmek

bırķıldatıv бырқылдатыу

Bırk bırk ettirmek, bırk bırk getirmek

bırķıldav бырқылдау

Bırk bırk etmek, bırk bırk gelmek

bırķıratıv бырқыратыу

Suyunu çıkarana kadar ezmek, sıkmak

bırḳırav бырҟырау

Suyu çıkarılana kadar ezilmek, sıkılmak

bırṡıldatıv бырҫылдатыу

Bırs bırs ettirmek (bk. bırṡ-bırṡ)

bırṡıldav бырҫылдау

Bırs bırs etmek, bırs bırs gelmek (bk. bırṡ-bırṡ)

bısaḳlaşıv бысаҟлашыу

Bıçakla kavga etmek

bısaḳlav бысаҟлау

Bıçaklamak, hayvanı kesmek

bısalanıv бысаланыу

Parmak veya toynak araları için nemden dolayı ezilmek, çiğnenmek

bısıldav бысылдау

Yapış yapış olmak, vıcık vıcık olmak

bısılġılav бысылғылау

Parmak veya toynak araları için nemden dolayı ezilmek, çiğnenmek

bısılıv бысылыу

Testere ile kesilmek, testere ile biçilmek

bısışıv бысышыу

Birlikte ya da karşılıklı testere ile kesmek, testere ile biçmek

bısıv бысыу

Testere ile kesmek, testere ile biçmek

bısıylanıv бысыйланыу

1. Sulanıp ağır hâle gelmek (ekmek için)
2. Kızarıp sulanmak

bısıylav бысыйлау

Sulanıp yaşarıp durmak (göz için)

bıṡḳaḳlav быҫҟаҟлау

Hafifçe sepelemek, hafifçe yağmak (yağmur için)

bıṡḳıtıv быҫҟытыу

Tüttürmek, duman çıkartmak, is çıkartmak

bıṡḳıv быҫҟыу

Tütmek, duman çıkarmak, is çıkarmak

bıślıġıv быҫлығыу

Sıcaktan dolayı zor nefes almak

bıṡmırılıv быҫмырылыу

Hiçbir iş yapmadan isteksizce gün geçirmek

bısraḳlanıv бысраҟланыу

1. Çamurlanmak, balçıklanmak
2. Kirlenmek, lekelenmek

bısraḳlav бысраҟлау

Çamur etmek, balçığa bulamak, çamura bulamak

bısranıv бысраныу

1. Çamura bulanmak, balçığa bulanmak (insan için), pisliğe bulanmak

2. Pisliğe bulaşmak, kötü bir işe karışmak

bısratılıv бысратылыу
Çamurlatılmak, çamura bulaştırılmak, balçığa bulaştırılmak; pisliğe bulaştırılmak, kirlettirilmek

bısratıv бысратыу
Çamurlatmak, çamura bulaştırmak, balçığa bulaştırmak; pisliğe bulaştırmak, kirletmek; hor gördürmek

bısrav бысрау
Çamur bulaşmak, çamurlaşmak, balçıklaşmak

bıstanlav быстанлау
Küçücük bir şeyle uzun süre meşgul olmak, uğraşmak

bıstırıv быстырыу
Kestirmek, biçtirmek, testere ile biçtirmek

bıstırlav быстырлау
Vıcık vıcık etmek, vıcık vıcık gelmek

bışıldaşıv бышылдашыу
Birlikte sessizce konuşmak, birlikte bış bış etmek (bk. bış-bış)

bışıldav бышылдау
Bış bış etmek, bış bış gelmek (bk. bış-bış)

bışḳırınıv бышҡырыныу
Sürekli olarak birden nefes verip durmak (at için)

bışḳırışıv бышҡырышыу
Birlikte ya da karşılıklı olarak burundan birden nefes vermek

bışḳırıv бышҡырыу
1. Burundan bir anda nefes vermek (at ve ceylan için)
2. Ağzından ve burnundan salya saçmak

bışḳırtıv бышҡыртыу
Burundan bir anda nefes verdirmek (ceylan, at için)

bışlıġıv бышлығыу
Sıcaktan dolayı zor nefes almak

bışlıḳtırıv бышлыҡтырыу
Sıcaktan dolayı zor nefes aldırmak

bıştırlav быштырлау
Ağır ağır hareket etmek, ağırkanlı davranmak, savsaklamak

bıtbıldav бытбылдау
Bıt bıt diye ötmek, bıt bıt diye gelmek (bıldırcın için)

bıtıldav бытылдау
1. Bıt bıt etmek, bıt bıt diye gelmek (çocuk için)
2. Lüzumsuz yere konuşmak

bıtılıv бытылыу
Kısmen yıpranmak, tahrip olmak

bıtırıv бытырыу
Karıştırmak, düzensizleştirmek, kargaşa yaratmak; dağıtmak

bıtırlav бытырлау
1. Bıtır bıtır etmek, bıtır bıtır gelmek
2. Yineleyip devamlı konuşmak

bıtışıv бытышыу
Sıkışmak, tıkılışmak

bıtḳaşıv бытҡашыу
Sıkışmak, tıkılışmak

bıtlıgıv бытлыгыу
Ezilip akmak, sıkıştırılıp akmak

bıvaġıtıv быуағытыу
Buğulatmak, buharlatmak; damla damla nemle kaplatmak

bıvaḳlanıv 1 быуаҡланыу
Rutubetle kaplanmak, nemlenmek, rutubetlenmek

bıvaḳlanıv 2 быуаҡланыу
Ayrı ayrı olmak, bölüm bölüm olmak, parça parça olmak

bıvartıv быуартыу
Güç kullanmak, baskı yapmak, sıkı yönetmek

bıvaźıv быуаҙыу
Gebe olmak, gebe hâle gelmek (hayvan için)

bıvaźlav быуаҙлау
Gebe olmak, gebe hâle gelmek (hayvan için)

bıvıldav быуылдау
Sürekli ulur gibi ağlamak

bıvılıv быуылыу
Boğulmak, sıkılmak, kısılmak; kilitlenmek

bıvıltıv быуылтыу
Boğdurmak, sıktırmak, kıstırmak

bıvınhıźlanıv быуынһыҙланыу
Hâlsiz hâle gelmek, güçsüz hâle gelmek

bıvınıv быуыныу
Beli sıkmak, beli kısmak

bıvınlanıv быуынланыу
Bitkiler için boğumlanmak

bıvınlaşıv быуынлашыу
Boğumlaşmak, boğum olarak birleşmek

bıvınlav быуынлау
Boğumlu yerden bölmek, ayırmak; boğumlu yerden kesmek

bıvıntıḳlanıv быуынтыҡланыу
Boğumlu olmak, boğumlu hâle gelmek

bıvıv быуыу
1. Boğmak, nefes almasına mani olmak
2. Kısmak, sıkmak, ezmek
3. Tehdit etmek

bıvlandırıv быуландырыу
Buğulandırmak, buharlandırmak; buhara tutmak

bıvlanıv быуланыу
Buğulanmak, buharlanmak; buhar olup yükselmek

bıvlav быулау
Buğulandırmak, buharlandırmak; buhara tutmak

bıvlıġıv быулығыу
Boğulmak, soluk almamak; kısılmak, sıkılmak

bıvnaķlanıv быунаҡланыу
Boğumlu olmak, boğumlu hâle gelmek

bıvnaķlav быунаҡлау
Boğumlu hâle getirmek, boğumlu yapmak

bıvźırıv быуҙырыу
Boğdurmak, nefes almasına mani oldurmak, kıstırmak, sıktırmak

bıyalalav быялалау
Cam koymak, camlı hâle getirmek, camlatmak

bıypanlav быйпанлау
Başını gözünü oynatarak cilvelenmek, işvelenmek

bıytanlav быйтанлау
Başını gözünü oynatarak cilvelenmek, işvelenmek

bıźavlatıv быҙаулатыу
Buzağılatmak

bıźavlav быҙаулау
Buzağılamak

bıźıġıv быҙығыу
Ağır ağır hareket etmek, ağırkanlı davranmak, savsaklamak

bızıldaşıv бызылдашыу
Birlikte ya da karşılıklı vız vız etmek, vız vız gelmek

bızıldatıv бызылдатыу
Vız vız ettirmek, vız vız getirmek

bıźıldav быҙылдау
Bız bız etmek, bız bız gelmek

bızıldav бызылдау
Vız vız etmek, vız vız gelmek

bızırlav бызырлау
Bızır bızır etmek, bızır bızır gelmek (bk. bızır bızır)

bızķıldatıv бызҡылдатыу
Bızk bızk ettirmek, bızk bızk getirmek (bk. bızk bızk)

bızķıldav бызҡылдау
Bızk bızk etmek, bızk bızk gelmek (bk. bızk bızk)

bızlatıv 1 бызлатыу
Bız ettirmek, vız ettirmek

bızlatıv 2 бызлатыу
Gözünü bir anda açmak, gözünü iyice açmak, saldıracakmış gibi gözünü açmak

bıźlatıv быҗлатыу
1. Bız bız ettirmek
2. Ateş gibi parlatmak (göz için)

bızlav 1 бызлау
Bız etmek, vız etmek

bızlav 2 бызлау
Vız vız etmek

bıźlav быҗлау
1. Bız bız etmek, bız bız gelmek
2. Ateş gibi yanmak, ateş gibi parlamak (göz için)

bızmırlav бызмырлау
Ağır ağır hareket etmek, ağırkanlı davranmak, savsaklamak

biklenév 1 бикләнеү
Kilitlenmek; kapatılmak

biklenév 2 бикләнеү
Bellenmek, ezberlenerek öğrenilmek

bikletév 1 бикләтеү
Kilitletmek; kapattırmak

bikletév 2 бикләтеү
Belletmek, ezberleterek öğretmek

biklev 1 бикләү
Kilitlemek; kapamak

biklev 2 бикләү
Bellemek, ezberlemek, ezberleyerek öğrenmek

biksérév биксереү
Küçülmek, eksilmek, azalmak

bildelenév билдәләнеү
Belirlenmek, nitelenmek, tanımlanmak, tarif edilmek

bildeletév билдәләтеү
Belirletmek, niteletmek, tanımlatmak, tarif ettirmek

bildelev билдәләү
Belirlemek, nitelemek, tanımlamak, tarif etmek

béldérélév белдерелеү
Bildirilmek, haber edilmek, açıklanmak, haber ulaştırılmak

béldérév 1 белдереү
Bildirmek, haber etmek, açıklamak, haber ulaştırmak

béldértév белдертеү
Bildirtmek, haber ettirmek, açıklatmak, haber ulaştırtmak

béleklenév беләкләнеү
Yoğun ve yumru olmak

bilemlev биләмләү
Sınırını belirleyip yer sahibi olmak, mülk sahibi olmak

bilenév 1 биләнеү
Mülk edinilmek, sahip olunmak

bilenév 2 биләнеү
Kundaklanmak, kundağa sarılmak

bélev 1 беләү
Bilemek, bileyip keskinlemek

bilev 1 биләү

1. Sahip olmak, mâlik olmak, mülk sahibi olmak

2. Pek çok araziyi kendi içine almak

bilev 2 биләү

Kundaklamak, kundağa sarmak

bélevlenév беләүләнеү

Biley taşı ile keskinlenmek, bilenmek

bélevletév беләүләтеү

Biley taşı ile keskinletmek, biletmek

bélevlev беләүләү

Biley taşı ile keskinlemek, bilemek

bilgélenév билгеләнеү

Belirlenmek, gösterilmek, işaret edilmek

bélgértév белгертеү

Bir şeyi sezdirmek, bildirmek

béléndérév белендереү

Bir şeyi sezdirmek, bildirmek

bélénév беленеү

1. Bilinmek, sezilmek, hissedilmek

2. Açıklanmak, belirlenmek

bilénletév биленләтеү

Birden korkutmak, aniden korkutmak (hayvan için)

bilénlev биленләү

Birden korkmak, aniden korkmak (hayvan için)

béléşév белешеү

Bir konu hakkında malumat almak, bilgi almak; soruşturmak

bélév белеү

1. Bilmek, bilgi sahibi olmak, malumat sahibi olmak

2. Anlamak, düşünmek, birşeyin aslına inmek

3. Görüp tanımak, tanış olmak

billeşév биллəшеү

Belden tutuşarak güreşmek, karşılıklı belden kavramak

bimazalav бимазалау

Kaygılandırmak, endişe ettirmek, telaşlandırmak; galeyana getirmek

bintlav бинтлау

Banlamak, bandajlamak

binzev бинзəү

Benzemek, benzer olmak

bipéldeşév бипелдəшеү

Bip bip diye bağırışmak (bk. bip-bip)

bipéldev бипелдəү

Bip bip etmek (bk. bip-bip)

béreméklev берəмекләү

Bir bir ayırmak, ayrı ayrı koymak, birim birim ayırmak

béremtéklev берəмтекләү

Bir bir ayırmak, ayrı ayrı koymak, birim birim ayırmak

birenlenév бирәнләнеү
Obur hâle gelmek, çok yemek yer hâle gelmek, doymak bilmemek

bérégéşév берегешеү
Birlikte bir yere toplanmak birlikte ya da karşılıklı birleşmek

bérégév берегеү
Birikmek, bir yere toplanmak, birleşmek

birégév биреге ү
Sağlam olmak, dayanıklı olmak, dirençli olmak

béréktérév беректерең
Biriktirmek, birleştirmek, bir yere toplatmak

birélenév бирелә неү
Dağıtıp kızıp gitmek; kudurmak; deli gibi davranmak

birélév бирелеү
1. Verilmek, eline tutuşturulmak, sunulmak
2. Anlaşılmak
3. Çok arzu etmek, çok heves etmek

birénév биренеү
Rüşvet vermek

biréşév 1 бирешеү
Karşılıklı vermek, birlikte vermek; karşılıklı sunmak, birlikte sunmak

biréşév 2 бирешеү
Bir söz ya da işte yenilmek, mağlup olmak; söz yarışında altta kalmak

birév биреү
1. Vermek, tutturmak, sunmak
2. Hakkını vermek, hak ödemek

bérkételév беркетелеү
1. Bağlanmak, tutturulmak, takılmak
2. Tespit edilmek, belirlenmek

bérkétéşév беркетешеү
Karşılıklı ya da birlikte belli bir noktaya getirmek, belli bir noktaya taşımak (söz, düşünce için)

bérkétév беркетеү
1. Bağlamak, tutturmak, takmak
2. Tespit etmek, belirlemek
3. Kendi mülkü olarak belirlemek, kendi ismi altına almak
4. Sözü, fikri belli bir noktaya taşımak, belli bir noktaya getirmek

bérkév беркеү
Birikmek, bir yere toplanmak, birleşmek

birlenév бирләнеү
Dağıtıp kızıp gitmek; kudurmak; deli gibi davranmak

bérleşév берләшеү
Birleşmek, bir olmak, bir araya gelmek

bérleştérélév берләштерелеү
Birleştirilmek, bir araya getirilmek

bérleştérév берләштереү
Birleştirmek, bir araya getirmek

birlégév бирлегеү
Çok yorulmak, kuvvetsizleşmek, hâlsizleşmek

bérlékleşév берлекләшеү
Birlikte uyuşmak, birleşmek, birlik hâline gelmek

bérméklev бермекләү
Bir bir ayırmak, ayrı ayrı koymak

birselenév бирсәләнеү
Yamalı olmak, dikişli olmak; dikişlenmek, yamalanmak

birseyév бирсәйеү
Yamalı olmak, dikişli olmak; dikişlenmek, yamalanmak

birtélév биртелеү
İncitilmek, yaralanmak

birténdérév биртендереү
İncitmek, yaralandırmak

birténév биртенеү
İncinmek, yaralanmak

birtév биртеү
İncitmek, yaralandırmak

birźérév бирҙереү
Verdirmek, sundurmak, eline tutuşturtmak

béséldev беселдәү
Yapış yapış olmak, vıcık vıcık olmak

bésélév 1 беселеү
Biçilmek, kesilmek, kırpılmak, kırkılmak

bésélév 2 беселеү
Erkeklik bezleri kesilmek, hadım edilmek, kısır edilmek

béséşév бесешеү
Birlikte ya da karşılıklı biçmek, kesmek, kırpmak

bésév 1 бесеү
Biçmek, kesmek, kırpmak, kırkmak

bésév 2 бесеү
Erkeklik bezlerini kesmek, hadım etmek, kısır etmek

béskeklev бескәкләү
İğnelemek, batırmak, dikenlemek, diken batırmak

bésleklenév бесләкләнеү
Yumuşamak, yapış yapış olmak, vıcık vıcık olmak

béstérevlev бестерәүләү
Heybe asmak

béstérélév 1 бестерелеү
Biçtirilmek, kestirilmek, kırptırılmak

béstérélév 2 бестерелеү
Erkeklik bezleri kestirilmek, hadım ettirilmek, kısırlaştırılmak

béstérév 1 бестерең
Biçtirmek, kestirmek, kırptırmak

béstérév 2 бестерең
1. Erkeklik bezlerini kestirmek, hadım ettirmek, kısırlaştırmak
2. Sünnet ettirmek

béstértév 1 бестертең
Biçtirtmek, kestirtmek; diktirmek (gömlek vb.)

béstértév 2 бестертең
Erkeklik bezlerini kestirtmek, hadım ettirtmek, kısırlaştırmak

béşelenév бешәләнең
İslemek, buharda yakmak, buharlamak

béşelev бешәләң
Pişirmek, olgunlaştırmak, kaynatmak

béşerév бешәрең
Yeşermek, yeşillenmek

béşégév 1 бешегең
Sırılsıklam olup terlemek, terden pişmek (genellikle ayak için)

béşégév 2 бешегең
Olgunlaşmak, pişmek; haşlanmak, kaynamak

béşéklenév бешекләнең
Pişirilmek, olgunlaştırılmak, kaynatılmak

béşéklev бешеклә ң
Pişirmek, olgunlaştırmak, kaynatmak

béşéktérév бешектерең
Olgun, sağlam hâle getirmek, olgunlaştırmak, kamilleştirmek

béşélenév бешеләнең
Olgun, pişmiş hâle gelmek, pişmek

béşélév бешелең
Kaba konulup alt üste doğru karıştırılmak, çalkalanmak, yayılmak (kımız, yağ için)

béşénév бешенең
Sırılsıklam olup terden pişmek, terlemek (genellikle ayak için)

béşérélév бешерелең
Pişirilmek, pişmiş hâle getirilmek

béşérénév бешеренең
Pişirip durmak, pişirmeyle meşgul olmak

béşérénév-töşörönöv бешеренең-төшөрөнөң
Yemek hazırlmak, yemek pişirmek, yemekle ilgilenmek

béşéréşév бешерешең
Birlikte pişirmek, birlikte yemek hazırlamak, birlikte kaynatmak

béşérév бешерең
1. Pişirmek, yemek hazırlamak, kaynatmak
2. El ya da ayağı yakmak, pişirmek
3. Kızdırmak, ısıtmak

béşértév бешертеү
Pişirtmek, yemek hazırlatmak, kaynatmak

béşév 1 бешеү
Pişmek, olmak, olgun hâle gelmek, pişmiş hâle gelmek

béşév 2 бешеү
Kaba koyup alta üste doğru karıştırmak, çalkalamak; yaymak (kımız, yağ için)

béşév 3 бешеү
Kabuğunu soymak, yüzmek, soymak, yırtmak, ayırmak

bişterlev биштәрләү
Heybe asmak, heybe takmak

bitaraflaşıv битарафлашыу
Tarafsızlaşmak, tarafsız hâle gelmek

biterlev битәрләү
Aşağılamak, rezil etmek, suçlayarak eleştirmek

bithézlenév битһеҙләнеү
Yüzsüz hâle gelmek, utanmaz hâle gelmek, yüzsüzleşmek

bétévlev бетеүләү
Üçgen şeklinde bez ya da sargı yapmak, muska şeklinde yapmak

bitlev 1 битләү
Dağ sırtı boyunca ilerlemek, dağın yüzü boyunca geçmek

bitlev 2 битләү
Suçlayarak konuşmak, kötüleyerek konuşmak

bitlev 3 битләү
Kitap ya da defterin sayfalarını açmak

bétlev бетләү
Bitli olmak, bitliye dönmek

bétonlanıv бетонланыу
Betonlanmak, beton atılmak

bétonlav бетонлау
Betonlamak, beton atmak

bétselev бетсәләү
Kaşınmak, kaşıntı tutmak; uyuz olmak

béyégeyév бейегәйеү
Büyümek, büyükleşmek, uzun olmak, uzamak, yükselmek

béyégeytév бейегәйтеү
Büyütmek, büyükleştirmek, uzunlaştırmak, uzunluğunu arttırmak, yükseltmek

béyéklev бейекләү
Büyütmek, büyükleştirmek, uzunlaştırmak, uzunluğunu arttırmak, yükseltmek

béyéşév бейешеү
Birlikte veya karşılıklı dans etmek

béyétév бейетеү
1. Oynatmak, dans ettirmek
2. Yerinde duramadan

hareketlendirmek
3. Sık sık bir yere indirmek

béyév 1 бейеү
1. Oynamak, dans etmek
2. Yerinde duramadan hareketlenmek
3. Sık sık bir yere inmek

biźalanıv биҙаланыу
Bela salmak, dert salmak, bela olmak

biźeklenév биҙәкләнеү
Bezeklenmek, süslenmek

biźekletév биҙәкләтеү
Bezekletmek, süsletmek

biźeklev биҙәкләү
1. Bezeklemek, süslemek, bezemek
2. Güzelleştirmek

béźelev беҙәләү
Bezeklemek, süslemek

biźelév биҙәлеү
Bezenmek, süslenmek

biźendérév биҙәндереү
Bezendirmek, süslendirmek, güzel hâle getirtmek

biźenéşév биҙәнешеү
Birlikte ya da karşılıklı bezenmek, süslenmek

biźenév биҙәнеү
Bezenmek, süslenmek, güzel hâle gelmek

biźerév биҙәреү
Bezemek, süslemek

biźerlenév биҙәрләнеү
Bezekli hâle gelmek, bezeklenmek, desenli hâle gelmek

biźerlev 1 биҙәрләү
Bezeklemek, desenli hâle getirmek, motifli hâle getirmek

biźerlev 2 биҙәрләү
Bıkmak, bezmek, usanmak; sıkıntı çekmek

biźev 1 биҙәү
Bezemek, süslemek

béźev беҙәү
Sivri birşey batırmak, sivri birşeyle deşmek, kazmak

biźgeklev биҙгәкләү
Sıtma tutmak, malarya olmak

bézéldeşév безелдәшеү
Birlikte soluksuzca koşup geçmek

bézéldev 1 безелдәү
Biz biz etmek, biz biz gelmek

bézéldev 2 безелдәү
Gösterilen mesafeyi soluksuzca koşup geçmek

biźév биҙеү
Bezmek, usanmak, bıkmak

bézlev безләү

1. Biz biz etmek, biz biz gelmek
2. Biz, tığ ile batırmak

béźlev беҙләү

Sönük şekilde ışıldamak, parlamak

biźlev биҙләү

Karlı, yağmurlu soğuğa dönmek

bizmenleşév бизмәнләшеү

Değerini küçük tutarak pazarlık etmek; bölerek pazarlık yapmak

bizmenlev бизмәнләү

1. El kanratı ile ölçmek, kantar ile ölçmek
2. Bir o yana bir bu yana sallamak

biźretév биҙрәтеү

Bıktırmak, bezdirmek, usandırmak; canını sıkmak

biźrev биҙрәү

Bıkmak, bezmek, usanmak; sıkıntı çekmek

biźźérév биҙҙерәү

Bezdirmek, bıktırmak, usandırmak

blokadalav блокадалау

Kuşatmak, ablukaya almak, muhasara etmek

boġalaķlav боғалаҡлау

Boynunun altından tutmak (hayvan için)

boġallav боғаллау

Boynunun altından tutmak (hayvan için)

boġazlav боғазлау

Boğazlamak, boğazını ısırmak, boğazını sıkmak

boġorlav боғорлау

Bogor bogor etmek, bogor bogor gelmek (bk. boġor-boġor)

boġov боғоу

Çömelmek, yuvarlak olup çökmek; domalmak

boķayıv боҡайыу

Çömelmek, yuvarlak olup çökmek; domalmak

boķhov 1 боҡһоу

Kurumak, bozulmak, kokmak, eskimek

bolarıv боларыу

Karışmak, kargaşa olmak, düzensizleşmek

bolartıv болартыу

Karıştırmak, düzensizleştirmek, kargaşa yaratmak; dağıtmak

bolaşıv болашыу

1. Yardım etmek, yardımlaşmak
2. Çekişmek, dalaşmak

bolav болау

Karışmak, kargaşa olmak, düzensizleşmek

boldalav болдалау
1. Budunu, kemiğini ayırmak (et için)
2. Ayırmak, parçalamak

boldorav болдорау
Boldır etmek (bk. boldor)

bolġalanıv болғаланыу
Karışık, karmaşık hâle gelmek, düzensiz hâle gelmek

bolġalav болғалау
Karıştırmak, karnaşıklaştırmak, düzensizleştirmek

bolġandırıv болғандырыу
Altını üstüne getirmek, alt üst etmek, karıştırmak

bolġanışıv болғанышыу
Bir çevrede dolanmak, yayılmak, dağılmak

bolġanıv болғаныу
1. Bulanmak, bulanık olmak; karışmak
2. Karar verememek

bolġanlav болғанлау
Sağa sola savrulmak, sağa sola sallanmak

bolġansıḳlanıv болғансыҡланыу
Bulanık olmak, karışık olmak

bolġansıḳlav болғансыҡлау
Bulanık etmek, karıştırmak, bulamak

bolġaşıv болғашыу
Birlikte ya da karşılıklı bir şeyi havada sallamak, silkitmek

bolġatılıv болғатылыу
Bulandırılmak, karıştırılmak; dağıtılmak, savurtulmak

bolġatıv болғатыу
Bulandırmak, karıştırmak; dağıtmak, savurtmak

bolġav 1 болғау
Bir şeyi havada sallamak, silkitmek

bologov болоғоу
Keyifsiz olmak, düşünceli olmak, efkarlı olmak

boloḳhotov болоҡhотоу
Huzursuz etmek, rahatsız etmek, keyfini kaçırmak, huzurunu bozmak

boloḳhov 1 болоҡhоу
Sıkılmak, huzursuz olmak, rahatsız olmak, keyfi kaçmak

bolotlanıv болотланыу
Bulutlanmak, bulutla kaplanmak

bolotlav болотлау
Bulutlu olmak, buluta dönmek

bolyav боляу
Vaktini, gününü önceden belirlemek, önceden tayin etmek

bolyov болйоу
Efkara dalmak, düşünceli hâle gelmek, keyifsizleşmek

boralıv бораlыу
Karışmak, kargaşa olmak, düzensizleşmek

borandav бораndау
Etrafında dönüp durmak, çevresinde dönmek, burgulu olmak

borġaḳlav борғаҡлау
Ağızlık, burunluk takmak, ağızlık giymek

borġalanıv борғаланыу
Etrafında dönüp durmak, çevresinde dönmek, burgulu olmak

borġanlav борғанлау
1. Bilinçsizce davranmak, kendince davranmak; kendi çevresinde dönmek
2. Cilvelenmek, işvelenmek

borġolanıv борғоланыу
1. Etrafında dönüp durmak, çevresinde dönmek, burgulu olmak
2. Farklı farklı davranmak

borġolav борғолау
Etrafında döndürmek, çevresinde dönmek, burgulu etmek

borġoslav борғослау
Etrafında döndürmek, çevresinde dönmek, burgulu etmek; kurmak

borhâlanıv борhаланыу
Kırıştırılmak, buruşturulmak; yıpratılmak, eskitilmek

borhâlav борhалау
Kırıştırmak, buruşturmak; yıpratmak, eskitmek

borḫov борхоу
Bork diye fırlamak, uçmak; fışkırmak, püskürmek

borḳoldatıv борҡолдатыу
Bork bork ettirmek, bork bork getirmek

borḳoldav борҡолдау
Bork bork etmek, bork bork gelmek

borḳolov борҡолоу
Bork diye fırlatılmak, uçurulmak; fışkırtılmak, püskürtülmek

borḳoratıv борҡоратыу
Yoğunlaştırıp buhar etmek, buharlaştırmak

borḳorav борҡорау
Yoğunlaşıp buhar olmak, buharlaşmak

borḳotov борҡотоу
Bork diye fırlatmak, uçurmak; fışkırmak, püskürmek

borḳov борҡоу
1. Bork diye fırlamak, uçmak; fışkırmak, püskürmek
2. Kesif olarak yayılmak, yoğun şekilde kokmak

borlatıv борлатыу
Yoğun sıçratmak, fışkırtmak, püskürtmek

borlav борлау
Yoğun şekilde sıçramak, fışkırmak, püskürmek

borloġov борлоғоу
Burulmak, dürülmek, sarılmak

bormalanıv бормаланыу
Kıvrımlı olmak, kıvrımlanmak, dönemeçlenmek, büklümlü olmak

bormaslanıv бормасланыу
Kıvrımlı olmak, kıvrımlanmak, dönemeçlenmek, büklümlü olmak

boroldatıv боролдатыу
Fışkırtmak, püskürtmek, sıçratmak (buhar, duman gibi şeyleri)

boroldav боролдау
Fışkırmak, püskürmek, sıçramak (buhar, duman gibi şeyler için)

borolov боролоу
1. Burulmak, bürülmek, sarılmak
2. Başı, bedeni çevirmek

boroslanıv боросланыу
Biber katılmak, biberlenmek

boroslav борослау
Biberlemek, biber katmak, biber koymak

borov 1 бороу
1. Burmak, dürmek, sarmak
2. Burkmak, incitmek
3. Dolamak, çevrelemek

borsayıv борсайыу
1. Bakarak rahatsız etmek. 2. Dik dik bakmak.

borsoldorov борсолдороу
Kaygıya düşürtmek, endişeye düşürtmek, korkutturmak; tasalandırtmak

borsolov борсолоу
Kaygıya düşmek, endişeye düşmek, korkmak; tasalanmak

borsov 1 борсоу
Kaygıya düşürmek, endişeye düşürmek, korkutmak; tasalandırmak

borşanlatıv боршанлатыу
Sağa sola döndürmek, yana büktürmek (vücut ve baş için)

borşanlav боршанлау
Sağa sola dönmek, yana bükmek (vücut ve baş için)

borşayıv боршайыу
Eğmek, bükmek, meyil vermek

boṡarıv боҫарыу
Buharlanmak, dumanlanmak, buğulanmak

bosḳaḳlav босқақлау
Kaval kemiğinin derisi ile kaplamak, kaval kemiği derisi koymak

boṡkov боҫқоу
Buhar çıkarmak, duman çıkarmak

boṡlanıv боҫланыу
Buharlı hâle gelmek, dumanlı hâle gelmek, duman ile kaplanmak, buhar ile kaplanmak

boṡov боҫоу
Pusmak, başı ve vücudu gizlemek

boṡrav боҫрау
Buhar çıkarmak, duman çıkarmak

boṡtorov боҫтороу
Pusturmak, başı ve vücudu gizletmek

boşalandırıv бошаландырыу
Çok keyifsizlendirmek, çok efkarlandırmak, kederlendirmek, kaygılandırmak

boşalanıv бошаланыу
Çok keyifsizlenmek, çok efkarlanmak, kederlenmek, kaygılanmak

boşamanlanıv бошаманланыу
Düşünceli hâle gelmek, dalgınlaşmak, keyifsiz hâle gelmek

boşoġov бошоғоу
Efkara dalmak, düşünceli hâle gelmek, keyifsizleşmek

boşondorov бошондороу
Efkarlatmak, düşünceye daldırmak, tasalandırmak

boşonḳolanıv бошонқоланыу
Düşünceli hâle gelmek, dalgın hâle gelmek, efkarlanmak

boşonov бошоноу
Efkara dalmak, düşünceli hâle gelmek, keyifsizleşmek

boşorġolanıv бошорғоланыу
Huzursuzlanmak, kaygılanmak; çok efkarlanmak

boşorov бошороу
Tasalandırmak, endişelendirmek; efkarlandırmak

boşov бошоу
Kaygı duymak, kaygılanmak, tasalanmak, endişelenmek

botaḳlanıv ботақланыу
Budaklanmak, dallanmak

botalıv боталыу
Budanmak, kesilmek

botarlanıv ботарланыу
Budu, kemiği ayrılmak; parçalanmak

botarlav ботарлау
1. Budunu, kemiğini ayırmak
2. Parçalamak, ayırmak

botav 1 ботау
Budamak, budaklarını, dallarını temizlemek

botav 2 ботау
Hareket etmesin diye el ve ayağı bağlamak

botlav ботлау
Müdafaa etmek, savunmak, korumak, esirgemek

boyoġov бойоғоу
Keyifsiz olmak, düşünceli olmak, efkarlı olmak

boyorov бойорoу
Buyurmak, emir vermek, ferman vermek, buyruk vermek

boźġalaķlanıv боҙғалақланыу
Buz tabakası ile kaplanmak

boźġolav боҙғолау
Bozmak, berbat etmek, dağıtmak

boźlanıv боҙланыу
Buzlanmak, buz ile kaplanmak

boźlavıķlanıv боҙлауықланыу
Bu tabakası ile kaplanmak

boźoloşov боҙолошоу
Birilikte bozulmak, berbat olmak, dağılmak; birlikte ya da karşılıklı işe yaramaz hâle gelmek

boźolov боҙолоу
Bozulmak, berbat olmak, dağılmak; işe yaramaz hâle gelmek

boźoşov боҙошоу
Bozuşmak, birlikte ya da karşılıklı dağıtmak, işlevsiz hâle getirmek

boźov боҙоу
Bozmak, dağıtmak, berbat etmek; işlevsiz hâle getirmek

boźźorolov боҙҙоролоу
Bozdurulmak, berbat ettirilmek, dağıttırılmak

boźźorov боҙҙороу
Bozdurmak, berbat etmek, dağıttırmak

bögeleklev бөгәләкләү
At sineğine dayanamayarak rahatsız olmak, huzursuz olmak

bögerlenév бөгәрләнеү
Ucu, kenarı içe doğru kıvrılmak, içe dönmek, rulo hâline gelmek

bögerlev бөгәрләү
Ucunu, kenarını içe doğru kıvırmak, içe döndürmek

bögölöp-hıġılıv бөгөләп-һығылыу
Bükülüp sıkılmak, eğilip bükülmek

bögölöv бөгөләү
Bükülmek, eğilmek, kıvrılmak

bögöñkörev бөгөңкөрәү
Bükü vermek, biraz bükmek, azcık eğmek

bögöv бөгөү
1. Bükmek, eğmek
2. Bükerek dükmek
3. Boyun eğmeye mecbur etmek
4. Aşırı davranmak

böḫtelev бөхтәләү
Derli toplu yapmak, temizlemek, düzenlemek

böjlev бөжләү
Korkmak, ürkmek; tırsmak

bökenlev бөкәнләү
Eğik hâlde tutmak, yatık hâlde tutmak; kambur hâlde tutmak

böklenév бөкләнеү
Katlanmak, büküp geriye çevirilmek, kıvrılmak

bökletév бөкләтеү
Katlatmak, kıvırtmak, büktürüp geriye çevirtmek

böklev бөкләү
Katlamak, kıvırmak, büküp geriye çevirmek

bököslenév бөкөсләнеү
Kamburlaşmak, kamburu çıkmak

bökrenlev бөкрәйтеү
Eğik hâlde tutmak, yatık hâlde tutmak; kambur hâlde tutmak

bökreyév бөкрәйеү
Kamburlaşmak, kamburu çıkmak

bökreytév бөкрәйтеү
Kamburlaştırmak, kamburunu çıkartmak

böksenlev бөксәнләү
Eğik hâlde tutmak, yatık hâlde tutmak; kambur hâlde tutmak

bökseyév бөкрәнләү
Kamburlaşmak, kambura dönmek

bökseytév бөксәйеү
Kamburlaştırmak, kambura döndürmek, kamburunu çıkartmak

bökşöröv бөкшөрөү
1. Bürmek, dürmek, rulolamak
2. Kıvırmak

böktöröv бөктөрөү
1. Büktürmek, eğdirmek
2. Burkturmak
3. Kenarını kıvırtıp diktirmek

böldöröv бөлдөрөү
1. Çaresizliğe düşürmek, yoksulluğa düşürmek
2. Kötü hâlde bırakmak; harap etmek

böleḫetlev бөләхәтләү
Karıştırmak, düzensizleştirmek, kargaşa yaratmak; dağıtmak

böleñgértlenév бөләңгертләнеү
Donuk hâle gelmek, loş hâle gelmek, bulanık olmak; hayal meyal olmak

bölönöv бөлөнөү

Fakir hâle dönmek, müflis olmak; malını mülkünü kaybedip düşkün hâle dönmek

bölöv бөлөү

1. Malını mülkünü kaybedip düşkün hâle gelmek; iflas edip açıkta kalmak
2. Çaresiz olmak, harap olmak
3. İflas etmek

börkelév бөркәлеү

1. Püskürtülmek, fışkırtılmak; saçtırılmak
2. Çok yayılmak, dağıtılmak

börkendérév бөркәндереү

Büründürmek, sardırmak, kaplatmak, örttürmek

börkenév бөркәнеү

1. Bürünmek, sarınmak, kaplanmak, örtünmek
2. Başı örtmek, sarmak

börkev бөркәү

Başını sararak örtmek; baştan itibaren sarıp örtmek

börköldev бөркөлдәү

1. Püskürmek, fışkırmak
2. Çok yayılmak, çok dağılmak

börkölöv бөркөлөү

Püskürtülmek, fışkırtılmak; saçtırılmak

börköşöv бөркөшөү

Birlikte ya da karşılıklı püskürtmek, fışkırtmak

börkötöv бөркөтөү

Püskürttürmek, fışkırttırmak; saçtırtmak

börköv 1 бөркөү

1. Püskürtmek, fışkırtmak; saçtırmak
2. Çok yaymak, çok dağıtmak

börkövlenév бөркөүләнеү

Bunaltıcı sıcak havaya dönmek, bunaltıcı sıcak olmak

börmelev бөрмәләү

Bürme dikmek, bürme yapmak (elbiseye)

börölenév бөрөләнеү

1. Tomurlamak, tomurcuklanmak; yaprak olmadan önce baş vermek
2. Peyda olunmak, hasıl olunmak; yaratılmak

börölöv бөрөлөү

Pilelenmek, pile yapılmak

börönöv бөрөнөү

Bürünmek, dürünmek; kıvrılmak; rulolanmak

böröşöv бөрөшөү

Büzüşmek, buruşmak; kırışmak

böröştöröv бөрөштөрөү

Buruşturmak, büzüştürmek; kırıştırmak

böröv бөрөү

1. Bürmek, dürmek, rulolamak
2. Kıvırmak
3. Yuvarlaklaştırıp daraltmak

börsöklenév бөрсөкләнеү

Kabarcıklanmak; tanecik tanecik olmak

börsöklev бөрсөкләү

Saçmak, serpmek, dağıtmak

börsölöv бөрсөлөү

Saçılmak, dağıtılmak, serpilmek

börsöv бөрсөү

Saçmak, serpmek, dağıtmak

börsöyév бөрсөйеү

Kabar kabar olmak, ince küçük baş vermek

börşeyéşév бөршәйешеү

Toplaşmak, birlikte el ve ayapı toplamak, birlikte ya da karşılıklı yusyuvarlak olmak, toparlanmak; karşılıklı büzüşmek

börşeyév бөршәйеү

Toplamak, elini ayağını toplayıp yuvarlak şekil almak; büzüşmek

börşeytév бөршәйтеү

Büzüştürmek, buruşturmak; toplaştırmak; yusyuvarlak oldurmak

börtöklendérév бөртөкләндереү

Tanelendirmek, parçacıklandırmak

börtöklenév бөртөкләнеү

Tanelenmek, taneciklenmek, parçacıklanmak

börtöklev бөртөкләү

Tanelemek, tane tane etmek, parça parça ayırmak

böşögöv бөшөгөү

Baştan aşağı sırılsıklam olup üşümek; sırılsıklam olmak, su içinde kalmak

böterlev бөтәрләү

Buruşturmak, büzüştürmek, kırıştırmak

böteşév бөтәшеү

Kapanmak, örtünmek; sıkılmak, daralmak

böteştérév бөтәштереү

Kapattırmak, örttürmek; sıktırmak, daraltmak

böteyév бөтәйеү

1. Tamamlanmak, bütünleşmek; düzelmek
2. Bağımsız olmak, muhtaç olmamak

böteytév бөтәйтеү

1. Tamamlatmak, bütünleştirmek; düzeltmek
2. Bağımsızlaştırmak

bötmörlev бөтмөрләү

İnceleyip araştırıp uygun hâlde yapmak, yerli yerince yapmak; bir işi özenle yerine getirmek

bötölöv бөтөлөү
Bitirilmek, tamamlanmak, bitmiş olmak, yok olmak, tamam olmak

bötöneytév бөтөнәйтеү
Bütünleştirmek, tamlaştırmak, bütün ettirmek

bötönlenév бөтөнләнеү
Bütün olmak, bütünlenmek, tam olmak, tamamlanmak

bötörölöv 1 бөтөрөлөү
1. Bitirilmek, tamamlandırılmak, tamam ettirilmek
2. Faydasızlaştırılmak, yararsız hâle getirilmek

bötörölöv 2 бөтөрөлөү
Bir nokta etrafında hareket etmek; dönmek

bötörönöv бөтөрөнөү
Renk atmak, rengi solmak, rengini kaybetmek; şeklini kaybetmek

bötöröv 1 бөтөрөү
1. Bitirmek, tamamlamak
2. Azalta azalta yok etmek, tüketmek
3. Sınır koymak, durdurmak
4. Dağıtmak, yok etmek
5. Faydasız hâle getirmek, işe yaramaz hâle getirmek

bötöröv 2 бөтөрөү
Çevirmek, döndürmek

bötörtöv бөтөртөү
1. Bitirtmek, tamamlatmak
2. İşe yaramaz hâle getirtmek

bötöv бөтөү
1. Bitmek, tamam olmak
2. Yok olmak, tükenmek
3. Sınırlanmak, durdurulmak
4. Dağıtılmak, yok edilmek
5. İşe yaramaz hâle gelmek

bözörlenév бөҙөрләнеү
Su yüzeyi dalgalanmak, küçük dalgalarla kaplanmak

bözörlev бөҙөрләү
Su yüzeyini dalgalandırmak, küçük dalgalar oluşturmak, su üstünde küçük halkalar oluşturmak

bözrelenév бөҙрәләнеү
Kıvırcıklanmak, büklümlenmek, kıvrımlanmak

bözreletév бөҙрәләтеү
Kıvırcıklandırtmak, kıvırıcık ettirmek, büklümlendirtmek

bözrelev бөҙрәләү
Kıvırcık etmek, kıvırcıklandırmak, büklümlendirmek

briketlanıv брикетланыу
Briketlenmek, kerpiçlenmek

briketlav брикетлау
Briketlemek, kerpiçlemek

bronletév бронлэтеү
Yer ayırtmak, yer ayarlatmak; kontenjan ayırtmak

bronlev бронлэү
Yer ayırmak, yer ayarlamak; kontenjan ayırmak

bronyalatıv бронялатыу
Zırhlandırmak, zırh kaplatmak

bronyalav бронялау
Zırhlı hâle getirmek, zırh kaplamak

bronzalanıv бронзаланыу
Tunç, bronz eklenmek, katılmak

bronzalav бронзалау
Tunç, bronz eklemek, katmak

broşuralav брошюралау
Broşür hâline getirmek, kitapçık hâline getirmek

bufıldav буфылдау
Buf buf etmek (bk. buf-buf)

buġırlatıv буғырлатыу
Bıgır bıgır ettirmek, bıgır bgır getirmek (bk. bıġır bıġır)

buġırlav буғырлау
Bıgır bıgır etmek, bıgır bıgır gelmek (bk. bıgır bıgır)

buketlanıv букетланыу
Destelenmek, demet demet olmak

buketlav букетлау
Destelemek, demet demet etmek

buķıldav буҡылдау
Razı olmayarak kendi kendine söylenmek, sinirlenip kendi kendine söylenmek

buksirlav буксирлау
Takıp çekmek, takıp sürümek (araç vs. için); çekicilik yapmak

bulaşıv булашыу
Meşgul olmak, ilgilenmek; bir şeyle uğraşmak

buldıķhıźlanıv булдыҡһыҙланыу
Yeteneksiz hâle gelmek, beceriksizleşmek

buldıķlılanıv булдыҡлылаыу
Yetenekli olmak, becerikli hâle gelmek

buldırırlıv булдырырлыу
Oldurulmak meydana getirilmek

buldırıv булдырыу
Oldurmak, meydana gelmek

buldırtıv булдыртыу
Oldurtmak, meydana getirtmek

bulġılav булғылау
Çok seyrek olmak, çok az meydana gelmek

bulınıv булыныу
1. Bir şeyle meşgul olmak, bir iş sürdürmek
2. Olunmak

bulışıv булышыу

1. Birlikte bir işle uğraşmak, birlikte ya da karşılıklı bir işi sürdürmek, bir işe dalıp gitmek
2. Yardımlaşmak, yardım etmek

bulıv булыу

1. Olmak, meydana gelmek
2. Denk olmak, tam olmak, gelip çıkmak
3. Var olmak, yaşamak
4. Tamamlanmak, hazırlanmak
5. Ana yardımcı fiil "imek" görevinde kullanılır.
6. …gibi görünmek
7. "–ası bul-" gereklilik, zorunluluk
8. Datif (yönelme) ekiyle birlikte kullanıldığında; birinin mülkiyetine geçmek

bupıldav бупылдау

Razı olmayarak kendi kendine söylenmek, sinirlenip kendi kendine söylenmek

buralanıv 1 бураланыу

Sinirlenip kendini parçalamak, öfkesinden kendini yıpratmak

buralanıv 2 бураланыу

Kütüklerle çevrilmek, kalaslarla örtülmek

buralaşıv буралашыу

Birlikte ya da karşılıklı olarak kütüklerle çevirmek, tahtalarla kaplamak

buralatıv буралатыу

Kütüklerle çevirtmek, tahtalarla kaplatmak

buralav буралау

Kütüklerle çevirmek (evin içini)

buralıv буралыу

Kütük olarak koyulmak

buranlav буранлау

Fırtına kopmak, boran çıkmak

buraşıv бурашыу

Birlikte ya da karşılıklı kütük ile kaplamak, tahta ile çevirmek

buratıv буратыу

Kütüklerle kaplatmak, ağaçlarla çevirtmek

burav 1 бурау

Kütük koymak, ağaçla kaplamak

burav 2 бурау

Sallaya sallaya uçurmak, savurmak

buraźnalanıv бураҙналаныу

Evlek evlek edilmek

buraźnalav бураҙналау

Evlek yapmak, evlek evlek yapılmak

burhıtıv бурһытыу

1. Çürütüp kokutmak, bozup kokutmak (et, yağ gibi besinler için)
2. Nemlendirip çürütmek

burhıv бурһыу
1. Çürüyüp kokmak, bozulup kokmak (et, yağ gibi besinler için)
2. Nemlenip çürümek
3. İçi geçmek, keyifsizleşmek

burķıldav бурҡылдау
Razı olmayarak kendi kendine söylenmek, sinirlenip kendi kendine söylenmek

burlanıv бурланыу
Kireç ile ağartılmak, kireç ile beyazlatılmak

burlatıv бурлатыу
Kireç ile ağarttırmak, kireç ile beyazlatmak

burlav бурлау
Kireç ile ağartmak, kireç ile beyazlaştırmak

burokratlanıv бюрократланыу
1. Bürokrata dönmek
2. Bürokrat gibi iş yapmak

burṡıldav бурҫылдау
Burs burs etmek (bk. burṡ burṡ); homurdanmak

buryaķlandırıv буряҡландырыу
Bulanıklaştırmak, çamurlulaştırmak; millendirmek

buryaķlanıv буряҡланыу
Bulanık hâle gelmek, bulanmak, çamurlanmak, millenmek

buryaķlatıv буряҡлатыу
Bulandırtmak, bulanık hâle getirtmek, millilendirtmek

buryaķlav буряҡлау
Bulandırmak, bulanık hâle getirmek, millilendirmek

buṡatıv буҫатыу
Korkutarak uyarmak, korkutarak ihtar etmek

buṡıġıv буҫығыу
Uzun süre ağladıktan sonra bitkin düşmek, hâlsiz düşmek

buṡlıġıv буҫлығыу
Uzun süre ağladıktan sonra bitkin düşmek, hâlsiz düşmek

buşanıv бушаныу
1. Kurtulmak, arınmak, üzerinde atmak
2. Çocuk doğurmak

buşatılıv бушатылыу
Boşaltılmak tahliye edilmek; yükü azaltılmak

buşatınıv бушатыныу
Boşaltılmak, tahliye edilmek; yükü azaltılmak

buşatışıv бушатышыу
Birlikte ya da karşılıklı boşaltmak, tahliye etmek; birlikte ya da karşılıklı yükünü azaltmak

buşatıv 1 бушатыу

1. Boşaltmak, tahliye etmek; yükünü azaltmak
2. İşten almak, işten mahrum etmek, boşa çıkarmak
3. Azletmek, görevden almak

buşatıv 2 бушатыу

Sıkı, sert bir durumdan boşa çıkmak; yumuşatmak

buşattırıv бушаттырыу

Boşalttırmak, tahliye ettirmek; yükünü azalttırmak

buşav 1 бушау

1. İçi ya da üsütündeki bir şeyden arınmak temizlenmek
2. Tenhâlaşmak, boşalmak
3. Özgür olmak, hür hâle gelmek

buşav 2 бушау

Sert ve sıkı bir durumdan kurtulmak, rahatlamak; boş hâle gelmek; yumuşamak

butalandırıv буталандырыу

Karıştırmak, dağıttırmak; bulandırmak

butalanıv буталаныу

Karışmak, dağılmak; bulanmak

butalav буталау

1. Karışmak, dağılmak; bulanmak
2. Yoldan çıkarmak, şaşırtmak
3. Yanılmak

butaldırıv буталдырыу

1. Karıştırmak, dağıtmak; bulandırmak
2. Yoldan çıkarttırmak, şaşırttırmak
3.Yanıltmak

butalışıv буталышыу

1. Birlikte ya da karşılıklı dağılmak; bulanmak
2. Birlikte ya da karşılıklı yanılmak, hata yapmak
3. Birlikte yoldan çıkmak

butalıv буталыу

1. Karışmak, dağılmak; bulanmak
2. Ayağı takılmak, dolaşmak
3. Yanılmak, hata yapmak
4. Yolunu şaşırmak; yoldan çıkmak

butallanıv буталланыу

Altın ya da gümüşle kaplanmak, altın ya da gümüş bezek ile süslenmek

butallav буталлау

Altın ya da gümüşle kaplamak, altın ya da gümüş bezek ile süslemek

butanıv бутаныу

Karıştırmak, dağıtmak; tarumar etmek; altını üstüne getirmek

butarlav бутарлау

Set yapmak, bent yapmak; kum, taş vs. ile set yapmak, suyun yönünü çevirmek

butaşıv буташыу

1. Birlikte ya da karşılıklı karmak,

karıştırmak
2. Birlikte ya da karşılıklı aktarmak, altını üstüne getirmek

butav 1 бутау
1. Karıştırmak, karmak
2. Yerini değiştirmek; alt üst etmek; aktarmak
3. Yolundan çıkarmak, yoldan çıkarmak
4. Yanıltmak, hata yaptırmak

butırlav бутырлау
Butır butır etmek, butır butır diye ses çıkarmak (bk. butır-butır)

buyalıv буялыу
1. Boyanmak
2. Bulaşmak, bulanmak; pislenmek, kirlenmek

buyanıv буяныу
Boyanmak, makyaj yapmak

buyaşıv буяшыу
Birlikte boyamak, karşılıklı boyamak

buyatıv буятыу
Boyatmak; boya ile kaplatmak

buyav 1 буяу
Boyamak, boya ile kaplamak

buyhondorov буйһондороу
Boyun eğdirmek, egemenlik altına aldırmak; bir kurumun yönetimi altına aldırmak

buyhonov буйһоноу
Boyun eğmek, egemenlik altına almak; bir kurumun yönetimi altına almak

buylatıv буйлатыу
Boylu boyunca hareket ettirmek, boydan boya hareket ettirmek; uzattırmak

buylav буйлау
1. Boylu boyunca hareket etmek, boydan boya hareket etmek; uzatmak
2. Boylamak, boyunu ölçmek
3. Boyun eğmeden kurtulmak
4. Yoldan çıkmak

buytlav буйтлау
1. Bir şeyi geliş yönüne doğru vurup fırlatmak
2. Birinin sözünü onaylamak, tasdiklemek

buyźanlav буйҙанлау
Boş boş dolaşmak, avare avare gezmek

buźaḳlav буҙаклау
Kırmızılaştırmak kızıllaştırmak (kendir için)

buźarınıv буҙарыныу
Boz hâle gelmek; rengi kaçmak

buźarıv буҙарыу
1. Bozarmak, boz renge dönmek, grileşmek

2. Rengi kaçmak, renksizleşmek; ağarmak

buźartıv буҙартыу

1. Bozartmak, bozlaştırmak
2. Rengini kaçırtmak, rengini soldurtmak

buźırlanıv буҙырланыу

Pudralanmak, pudra ile kaplanmak

buźırlav буҙырлау

Pudralamak, pudra ile kaplamak

buźlaşıv буҙлашыу

Birlikte ya da karşılıklı şekilde ses çıkararak ağlamak

buźlatıv буҙлатыу

Kesintisiz şekilde ses çıkararak ağlatmak

buźlav буҙлау

Kesintisiz şekilde ses çıkararak ağlamak

bügev 1 бүгәү

Kesmek, engellemek, mani olmak

bügév бүгеү

1. Çok yiyip doymak, çok yiyerek usanmak
2. Usanmak, bıkmak, bezmek

bükenlev бүкәнләү

Çocuğu bağlamak, kundaklamak

bükeylev бүкәйлеү

Eziyet vermek, zahmet vermek; korkutmak

bükhév бүкһеү

Bozulup kokmak, bozulup çürümek

büktérév бүктереү

Çok yemekten dolayı bıktırmak, bezdirmek, aşırı yemekten usandırmak

bülbélenév бүлбеләнеү

Parça parça bölmek, kısım kısım ayırmak

büldérév бүлдереү

Böldürmek, ayırtmak, kestirmek

büleklenév бүләкләнеү

Taltif edilmek, armağan edilmek, ödüllendirilmek

büleklev бүләкләү

Taltif etmek, armağan etmek, hediye vermek, ödüllendirmek

bülgélenév бүлгеләнеү

Parça parça bölünmek, kısım kısım ayrılmak

bülgélev бүлгеләү

Parça parça bölmek, kısım kısım ayırmak

bülénév бүленеү

Bölünmek, ayrılmak, kesilmek

bülép-yarıv бүлеп-ярыу
Parçalara ayırmak, kısımlara ayırmak, kesmek

büléşév бүлешеү
1. Bölüşmek, birlikte ya da karşılıklı bölmek, ayırmak
2. Paylaşmak, bir duygu ya da durumu bölüşmek

bülév 1 бүлеү
1. Bölmek, kesmek, araya birşeyler koyarak ayırmak
2. Parçalara ayırmak
3. Bir organizmanın bünyesinden ayırmak
4. İşi, hareketi kesip durdurmak

bülkelenév бүлкәләнеү
Parça parça olup bölünmek, bölüm bölüm olup ayrılmak

bülkelev бүлкәләү
Parça parça ayırmak, bölüm bölüm ayırmak

bülkéldev бүлкелдәү
Bülk bülk etmek, bülk bülk gelmek (bk. bülk bülk)

bülmeletév бүлмәләтеү
Odalara böldürmek, bölmeletmek

bülmelev бүлмәләү
Odalara bölmek, odalara ayırmak

bülteyév бүлтәйеү
Kabarcık şeklinde yükselmek, kabarmak, kabarcıklanmak

bülteytév бүлтәйтеү
Kabarcık şeklinde yükseltmek, kabartmak, kabarcıklandırmak

bültéréklev бүлтерекләү
Yazın ya da sonbaharda yavrulamak (keçi veya koyun için)

bürteyév бүртәйеү
Kabarcık şeklinde yükselmek, kabarmak, kabarcıklanmak

bürténév бүртенеү
1. Kabarmak, şişmek; tomurcuklanmak
2. Sinir ve öfkeden yüzü kızarmak

bürtév бүртеү
1. Kabarmak, şişmek; tomurcuklanmak
2. Nemden dolayı kabarmak

bürttérév бүрттерепү
Suya koyup yumuşatmak; suda şişirmek

büśéldérév бүҫелдерепү
1. Kuvvet uygulayarak büktürmek, ezdirmek; çiğnetmek
2. Zorlukla yırttırmak, parçalatmak

büśélév бүҫелеү
1. Dağılmak, yayılmak
2. Kısmen yıpranmak, tahrip olmak

büšérélév бүçерелеү

1. Dağılmak, yayılmak

2. Kısmen yıpranmak, tahrip olmak

büšérév бүçерең

Kuvvet uygulayarak büktürmek, ezdirmek; çiğnetmek

büšév бүçеү

Kuvvet uygulayarak bükmek, ezmek; çiğnemek

büškerév бүçкәреү

Tam dolmamak, dolmamak, ağzına kadar dolmamak

büškertév бүçкәртеү

Tam doldurmamak, doldurmamak, ağzına kadar doldurmamak

bütéklenév бүтекләнеү

Dilsiz hâle gelmek, dilsizleşmek

dabırlatıv дабырлатыу

1. Dabır diye ses çıkartmak, dabır dabır ettirmek

2. Bir sözü, haberi yaymak

dabırlav дабырлау

Dabır dobor etmek, dabır dobor gelmek

daġalanıv дағаланыу

Nallanmak, nal takılmak

daġalatıv дағалатыу

Nallatmak, nal taktırmak

daġalav дағалау

Nallamak, nal takmak

daġırlatıv дағырлатыу

Dagır dogor ettirmek

daġırlav дағырлау

Dagır dogor etmek

dahırlatıv даһырлатыу

Dahır dohor ettirmek

dahırlav даһырлау

Dahır dohor etmek

dalıyıv далыйыу

Ayrılmak, sapmak

dambırlatıv дамбырлатыу

Dambır dombor ettirmek, dambır dombor getirmek

dambırlav дамбырлау

Dambır dombor etmek, dambır dombor gelmek

danalav даналау

Tanelemek, tane şeklinde bölmek, dilimlemek

dañġıldatıv даңғылдатыу

Dangıldatmak

dañġıldav даңғылдау

Dangıldamak

dañġırlatıv даңғырлатыу

Dangırdatmak

dañġırlav даңғырлау

Dangırdamak

dañķıldatıv даңкылдатыу
Dangıldatmak

dañķıldav даңкылдау
Dangıldamak

danlanıv данланыу
Şöhreti yayılmak, namı duyulmak, şanlanmak, şöhretlenmek

danlav данлау
Şöhretini yaymak, namını yaymak, şöhret olmak, meşhur etmek

danlıķlav данлыкълау
Şöhretini yaymak, namını duyurmak, şöhret olmak, meşhur etmek

darhıldatıv дарһылдатыу
Dars dors ettirmek

darhıldav дарһылдау
1. Dars etmek, dars dors etmek
2. Güçlü şekilde çarpmak (kalp atışı için)

darıvlanıv дарыулаыу
İlaçlanmak

darıvlatıv дарыулатыу
İlaç verdirmek, ilaçlatmak

darıvlav дарыулау
İlaç vermek, ilaçlamak

darlav дарлау
Gürültü patırtı etmek, şamata çıkarmak

darślav дарҫлау
Dars etmek, dars dors etmek

datalanıv даталаныу
Tarihlenmek

datalav даталау
Tarihlemek

davalanıv дауалаыу
Tedavi edilmek, İlaç verilmek

davalatıv дауалатыу
Tedavi ettirmek, ilaç verdirmek

davalav дауалау
Tedavi etmek, ilaç vermek

davamlav дауамлау
Devam etmek

davaylav давайлау
Kesin şekilde birşeyler istemek

davıllanıv дауылланыу
Fırtınalanmak, şiddetli rüzgarlanmak

davıllav дауыллау
1. Fırtınalı olmak
2. Ülkeyi ayağa kaldıracak kadar büyük olaylar olmak

davırġıv дауырғыу
Dertlenmek, kederlenmek

davlaşıv даулашыу
Kendi aralarında iddialaşmak, tartışmak, çekişmek

davlaştırıv даулаштырыу
Kendi aralarında iddialaştırmak, tartıştırmak, çekiştirmek

davlatıv даулатыу
İddia edip isteyip mücadele ettirmek

davlav даулау
İddia edip isteyip mücadele etmek

dedeñletév дәдәңләтеү
Şakayla alay edildiğinde galip kişi için "sen büyüksün" dedirterek, bağışlama istetmek

dedeñlev дәдәңләү
"Sen büyüksün" gibi övgü sözleri ile yalvartmak

defénlev дәфенләү
Topraklamak, gömmek, defnetmek

deformatsiyalanıv деформацияланыу
Şekli bozulmak, deforme olmak, bozulmak

deformatsiyalav деформациялау
Deforme etmek, bozmak, şekli değiştirmek

degazatsiyalav дәгазациялау
Gazdan arındırmak, gaz temizlemek

degradatsiyalanıv деградацияланыу
Kıymetsizlenmeye başlamak, güzel niteliklerini kaybetmek; azledilmek

degustatsiyalanıv дегустацияланыу
Gurmelik yapılmak, tadına bakılmak

degustatsiyalav дегустациялау
Gurmelik yapmak, tadına bakmak

deġveleşév дәғүәләшеү
Davalaşmak

deġvelev дәғүәләү
Dava etmek

dekatirovkalanıv декатировкаланыуi
Perdahı giderilmek, cilası çıkarılmak

dekatirovkalav декатировкалау
Perdahını gidermek, cilasını çıkarmak

dekoratsiyalanıv декорацияланыу
Dekore edilmek

dekoratsiyalatıv декорациялатыу
Dekore ettirmek

dekoratsiyalav декорациялау
Dekore etmek

dekretlaştırılıv декретлаштырылыу
Yasalaştırılmak, kanunlaştırılmak

dekretlaştırıv декретлаштырыу
Yasalaştırmak, kanunlaştırmak

delégév дәлегеү
Karşılaşmak, rastlaşmak

deléktérév дәлектерeү
Karşılaştırmak, rastlaştırmak

delillev дәлилләү
Delillemek, kanıtlamak, ispatlamak

demarkatsiyalav демаркациялау
Sınır çekmek, sınır oluşturmak

demilitarizatsiyalanıv демилитаризацияланыу
Askersizleştirilmek, silahsızlandırılmak

demilitarizatsiyalav демилитаризациялау
Askersizleştirmek, silahsızlandırmak

demobilizatsiyalanıv демобилизацияланыу
Terhis edilmek, terhis olunmak

demobilizatsiyalav демобилизациялау
Terhis etmek, terhis olmak, seferberliği bitirmek

demokratiyalaşıv демократиялашыу
Demokratikleşmek

demokratiyalaştırıv демократиялаштырыу
Demokratikleştirmek

demonstratsiyalanıv демонстрацияланыу
Kışkırtılmak, provake edilmek

demonstratsiyalav демонстрациялау
Kışkırtmak, provake etmek

demontajlanıv демонтажланыу
Sökülmek, bozulmak

demontajlav демонтажлау
Sökmek, bozmak

demoralizatsiyalav деморализациялау
Cesaretini kırmak, demoralize etmek, moralini bozmak

denaturlav денатурлау
Doğallığını bozmak, sunileştirmek, yapaylaştırmak

derthénév дәртһенеү
Dertlere dalmak, sıkıntıya girmek

dertlendérélév дәртләндерелеү
Heyecanlandırılmak, canlandırılmak

dertlendérév дәртләндереү
Heyecanlandırmak, canlandırmak, heveslendirmek

dertlenév дәртләнеү
Heyecanlanmak, canlanmak, heveslenmek

detalleştérélév деталләштерелеү
Detaylaştırılmak, ayrıntılı şekilde araştırılmak, incelettirilmek

detalleştérév деталләштереү
Detaylaştırmak, incelettirmek

devalvatsiyalanıv девальвацияланыу

Devalüasyona geçirilmek, para biriminin değeri resmen düşürülmek

devalvatsiyalav девальвациялау
Devalüasyona geçirmek, para biriminin değerini resmen düşürmek

deveyév дәүәйеү
Devleşmek, dev olmak, büyümek

deveytév дәүәйтеү
Devleştirmek, büyütmek

devégév дәүегеү
Büyükleşmek, devleşmek, kocamanlaşmak

devletleşév дәүләтләшеү
Kamulaşmak

devletleştérév дәүләтләштереү
Kamulaştırmak

dezaktivatsiyalav дезактивациялау
Radyoaktif maddelerden temizlemek

dezinfektsiyalanıv дезинфекцияланыу
Dezenfekte edilmek

dezinfektsiyalav дезинфекциялау
Dezenfekte etmek

dezinformatsiyalav дезинформациялау
Yanlış bilgi vererek aldatmak, şaşırtmak

dıġırlatıv дығырлатыу
Dıgır dıgır ettirmek, dıgır dıgır getirmek

dıġırlav дығырлау
Dıgır dıgır etmek, dıgır dıgır gelmek

dıhırlatıv дыһырлатыу
Dıhır dıhır ettirmek, dıhır dıhır getirmek

dıhırlav дыһырлау
Dıhır dıhır etmek, dıhır dıhır gelmek

dımġaźav дымғаҙау
Nemlenmek, rutubetlenmek

dımhıvlanıv дымһыулаыу
Az nemlenmek, çok az rutubetlenmek

dımlandırıv дымландырыу
Nemlendirmek, rutubetlendirmek

dımlanıv дымланыу
Nemlenmek, rutubetlenmek

dımlav дымлау
Nemli yapmak, nem sindirmek

dımpıldatıv дымпылдатыу
Dımp dımp ettirmek, dımp dımp getirmek

dımpıldav дымпылдау
Dımp dımp etmek, dımp dımp gelmek

dıñġıldatıv дыңғылдатыу
Dıngıl dıngıl ettirmek, dıngıldatıp vurmak

dıñġıldav дыңғылдау
Dıngıl dıngıl etmek, dıngıl dıngıl gelmek

dıñġırlatıv дыңғырлатыу
Dıngır dıngır ettirmek, dıngır dıngır getirmek

dıñġırlav дыңғырлау
Dıngır dıngır etmek, dıngır dıngır gelmek

dıñġırźatıv дыңғырҙатыу
Dıngırdatmak

dıñķıldatıv дыңҡылдатыу
Dınk ettirmek, dınk dınk getirmek

dıñķıldav дыңҡылдау
Dınk etmek, dınk dınk gelmek

dırıldatıv дырылдатыу
Dır dır ettirmek

dırıldav дырылдау
Dır dır etmek

dırlatıv дырлатыу
Dır dır ettirmek, dır dır getirmek

dırlav дырлау
Dır dır etmek, dır dır gelmek

dıvamallanıv дыуамалланыу
Düşüncesiz davranmak, üsturupsuz davranmak

dıvıldaşıv дыуылдашыу
Uğuldaşmak, karşılıklı ya da birlikte gürlemek

dıvıldatıv дыуылдатыу
Dıv ettirmek, gürletmek, uğuldatmak

dıvıldav дыуылдау
Dıv etmek, dıv edip gürlemek, uğuldamak

dıvlaşıv дыулашыу
Karşılıklı ya da birlikte dıv etmek, gürlemek, uğuldaşmak

dıvlatıv дыулатыу
1. Dıv ettirmek
2. Kızıp dağıtıp gürlemek
3. Çok hızlı yapmak, çabucak yapmak

dıvlav дыулау
Dıv etmek, dıv edip gürlemek

débétlev дебетләү
Gider hanesine kaydetmek

differentsiatsiyalanıv дифференциацияланыу
Farklı olmak, ayrılmak, ayrımlanmak

differentsiatsiyalav дифференциациялау
Farklılaştırmak, ayırmak, ayrımlamak

diftonglaşıv дифтонглашыу
Diftonglaşmak

dégétlenév дегетләнеү
Katranlanmak, katran sürtülmek, katran ile yağlanmak

dégétlev дегетләү
Katranlamak, katran sürmek, katran ile yağlamak

dimleşév димләшеү
Karşılıklı ya da birlikte öğüt vermek, nasihat etmek

dimletév димләтеү
Öğüt verdirmek, nasihat verdirmek

dimlev димләү
Öğüt vermek, nasihat etmek

dimnev димнәү
Bal veya şeker katmak

déñgéldetév деңгелләтеү
Dingildetmek, dingil dingil etmek

diñgév диңгеү
1. Aklı, fikri dolmak; aklı, fikri kaplanmak
2. Başı dumanlanmak
3. Aklı başından gitmek

dinév динеү
Akıldan, mantıktan şaşmak, şaşırmak

déñreyév деңрәйеү
Bükülmeden dümdüz donmak

dirijirlav дирижирлау
Orkestra ya da koroyu yönetmek, idare etmek

déréldetév дерелдәтеү
Dir dir ettirmek

déréldev дерелдәү
Dir dir etmek

diskılanıv дискыланыу
Disk hâline gelmek

diskılatıv дискылатыу
Disk hâline getirmek

diskılav дискылау
Disk yapmak

diskreditatsiyalanıv дискредитацияланыу
İtibardan düşmek, gözden düşmek

diskreditatsiyalav дискредитациялау
İtibardan düşürmek, gözden düşürmek

diskriminatsiyalav дискриминациялау
Ayırt etmek, fark gözetmek, farklı muamele yapmak

diskvalifikatsiyalanıv дисквалификацияланыу
Yarış dışı ilan edilmek, diskalifiye edilmek

diskvalifikatsiyalav дисквалификациялау
Yarış dışı ilan etmek, diskalifiye etmek

dispanserlaştırıv диспансерлаштырыу
Klinikleştirmek

dispetçerlaştırılıv диспетчерлаштырылыу
Teknik açıdan tanzim ettirilmek, tanzim noktası hâline getirilmek

dispetçerlaştırıv диспетчерлаштырыу
Ulaşımı teknik açıdan tanzim ettirmek, tanzim noktası hâline getirmek, ayar noktası hâline getirmek

dissimilatsiyalanıv диссимиляцияланыу
Değişim nedeniyle fonetik benzerliği yitirmek, kaybetmek

distillatsiyalanıv дистилляцияланыу
Damıtılmak, imbikten geçirilmek

distillatsiyalav дистилляциялау
Damıtmak, imbikten geçirmek

divanalanıv диуаналаныу
Delirmek, divane olmak, divaneye dönmek

dévéldetév деүелдәтеү
Giv giv ettirmek

dévéldev деүелдәү
Giv giv etmek

dévletév деүләтеү
Giv ettirmek

dogmalaştırılıv догмалаштырылыу
Dogmalaştırılmak, kesin inandırılmak

dogmalaştırıv догмалаштырыу
Dogmalaştırmak, kesin inandırmak

dokumentlaştırılıv документлаштырылыу
Belgelere dayandırılmak

dokumentlaştırıv документлаштырыу
Belgelere dayandırmak

domborav домборау
Aceleyle koşmak, hızla koşmak; koşarak gitmek

domborlav домборлау
Dombor dombor etmek, dombor dombor gelmek

dondorov дондороу
Aceleyle koşturmak, hızla koşturmak

dondortov дондортоу
Aceleyle koşturtmak, hızla koşturtmak

doñġoldav доңғолдау
Don don etmek

doñġorlatıv доңғорлатыу
Dongor dongor ettirmek

doñġorlav доңғорлау
Dongor dongor etmek, dongor dongor gelmek

doñġorźatıv доңғорҙатыу
Dongor dongor ettirmek

doñķoldatıv доңколдатыу
Donk donk ettirmek, donk donk getirmek

doñķoldav доңколдау
Donk donk etmek, donk donk gelmek

doñķotov доңкотоу
Sağlam şekilde vurdurmak, kaktırmak

doñķov доңкоу
Sağlam şekilde vurmak, kakmak

donov доноу
Hızla koşmak, aceleyle koşmak; koşarak gitmek

doşmanlaşıv дошманлашыу
Düşmanlaşmak, düşman olmak

doşmanlaştırıv дошманлаштырыу
Düşmanlaştırmak

dozalanıv дозаланыу
Doz hâline getirilmek

dozalav дозалау
Doz hâline getirmek

döbörleşév дөбөрләшеү
Karşılıklı ya da birlikte döbör döbör etmek

döbörletév дөбөрләтеү
1. Döbör döbör ettirmek
2. Çok güzelleştirmek; gürleştirmek

döbörlev дөбөрләү
Döbör döbör etmek

döhörlev дөһөрләү
Döhör döhör etmek, gürüldemek

dökenév дөкәнеү
Tükenmek, tamamlanmak, bitmek

dömbeślenév дөмбәсләнеү
Dayak atılmak, dövülmek, çat pat vurulmak

dömbeśleşév дөмбәсләү
Karşılıklı dayak atmak, dövüşmek, çat pat vuruşmak

dömbeśletév дөмбәсләтеү
Dayak attırmak, dövdürmek, çat pat vurdurmak

dömbeślev дөмбәсләү
Dayak atmak, dövmek, çat pat vurmak

dömbeyév дөмбәйеү
Oyuna gelmek, alay edilmek, şakaya gelmek

dömbeylev дөмбәйләү
Oyun yapmak, alay etmek, şaka yapmak

dömbörletév дөмбөрләтеү
Dömbör dömbör ettirmek

dömbörlev дөмбөрләү
Dömbör dömbör etmek

dömeyév дөмәйеү
Tümsekleşmek, kabarıklaşmak, kamburlaşmak

dömherév дөмһәрең
Kararmak, rengi gitmek, beti benzi solmak

dömögöv дөмөгөң
Ölmek, yok olmak

dömöktörölöv дөмөктөрөлөң
Öldürülmek, yok ettirilmek, bitirilmek

dömöktöröv дөмөктөрөң
Öldürmek, yok ettirmek, bitirmek

dömöreyév дөмөрәйең
Karanlıklaşmak, kararmak, karanlık çökmek

dömpöldetév дөмпөлдәтең
Dömp dömp ettirmek

dömpöldev дөмпөлдәң
Dömp dömp etmek

dömrenlev дөмрәнләң
Kamburlaşmak, dik duramamak

döñgörletév дөңгөрләтең
Döngör döngör ettirmek

döñgörlev дөңгөрләң
Döngör döngör etmek

döñgöslev дөңгөсләң
İyice sıkıştırmak, iyice tıkıştırmak

döñkeyév дөңкәйең
???

döñköldetév дөңкөлдәтең
Dönk dönk ettirmek

döñköldev дөңкөлдәң
Dönk dönk etmek

dönöv дөнөң
Uyuklamak, uyumak

döpeldeşév дөпөлдәшең
Karşılıklı ya da birlikte döp döp etmek

döpöldetév дөпөлдәң
1. Döp döp ettirmek
2. Vurup öldürmek

döpöldev дөпөлдәң
Döp döp etmek

döptörleşév дөптөрләшең
???

döptörlev дөптөрләң
???

dörhöldetév дөрһөлдәтең
Dörs diye güçlü ses çıkarmak, dörs etmek

dörhöldev дөрһөлдәң
1. Dörs dörs etmek
2. Hızlı hızlı atıp kuvvetlice çarpmak

dörleşév дөрләшең
Karşılıklı ya da birlikte güçlü duygular ile coşmak

dörletév дөрләтең
1. Dör dör ettirmek
2. Güçlü duygular ile coşturmak

dörlev дөрләү

1. Dör dör etmek
2. Güçlü duygular ile coşmak

döröldeşév дөрөлдәшеү

Karşılıklı dör dör etmek, karşılıklı gürlemek

döröldetév дөрөлдәтеү

Dör dör ettirmek, gürletmek

döröldev дөрөлдәү

Dör dör etmek, gürlemek

dörösłenév дөрөсләнеү

Doğrulanmak, dürüst olmak

dörösłetév дөрөсләтеү

Doğrulatmak, dürüst ettirmek, dürüst yaptırmak

dörösłev дөрөсләү

Doğrulamak, dürüst diye bildirmek, doğru diye bildirmek; düzeltmek

döröv дөрөү

1. İtmek, dürtmek, kakmak
2. Hızlandırmak, süratlendirmek

döyömleşév дөйөмләшеү

Genelleşmek, umumileşmek

döyömleştérélév дөйөмләштерелеү

Genelleştirilmek, umumileştirilmek

döyömleştérév дөйөмләштереү

Genelleştirmek, umumileştirmek

dramalaştırıv драмалаштырыу

Dramalaştırmak, dramatize etmek

drenajlav дренажлау

Drenaj ile kaplamak, drenaj geçirmek

duġalandırılıv дуғаландырылыу

Boyunduruklandırılmak; kavislendirilmek

duġalandırıv дуғаландырыу

Boyunduruklandırmak; kavislendirmek

duġalanıv дуғаланыу

Boyunduruklanmak, boyunduruk gibi olmak, kavislenmek

dumbıv думбыу

???

duñġırlaşıv дуңғырлашыу

Karşılıklı ya da birlikte dungır dungır etmek

duñġırlatıv дуңғырлатыу

Dungır dungır ettirmek

duñġırlav дуңғырлау

Dungır dungır etmek

duñķıldatıv дуңҡылдатыу

Dunk dunk ettirmek

duñķıldav дуңҡылдау

Dunk dunk etmek

duplanıv дупланыу

Tabaklanmak, sepilenmek, sepi yapılmak

duplatıv дуплатыу
Tabaklatmak, sepiletmek, sepi yaptırmak

duplav дуплау
Tabaklamak, sepilemek, sepi yapmak

duraklanıv дуракланыу
Budalalaşmak, ahmaklaşmak

durayıv дурайыу
Büyümek, kocaman olmak

duślaşıv дуҫлашыу
Dost olmak, arkadaş olmak

duślaştırıv дуҫлаштырыу
Dostluk bağır kurmak, kendi aralarında dost etmek, dostlaştırmak

duştanıv душтаныу
Lanetlenmek, lanet edilmek

dübenév дүбәнеү
Avunmak, teselli bulmak, müteselli olmak

dündérév дүндереү
Döndürmek, çevirtmek; vazgeçirmek, geri çevirmek

düñgeleklenév дүңгәләкләнеү
Çember hâle gelmek, halka hâline gelmek

düñgeleklev дүңгәләкләү
Çember yapmak, halka yapmak; çember içine almak, halka içine almak

düñgelev дүңгәләү
Yuvarlanmak; debelenmek

dünév дүнеү
Dönmek, çevirmek; vazgeçmek, geri çevirmek

dürtkéllev дүрткәлләү
Dörtgen hâle getirmek, kare hâline getirmek

dürtmöyöşlev дүртмөйөшләү
Karelemek, kare hâline getirmek

ebeklev әбәкләү
Ebek (bk. ebek) deyip kaçmak

ebelenév әбәләнеү
1. Rastgele eli ayağı kavuşturmak, dolamak
2. Huzursuz olmak, rahatsız olmak

ebégév әбегеү
Yorulmak, yorgun düşmek, bitap düşmek, eziyet çekmek, sıkıntı görmek

ebévlev әбеүләү
Kundaklamak, kundağa sarmak

ehéldev әһелдәү
Hâlsizleşip of pof etmek

eḫiretleşév әхирәтләшеү
Sonsuz dostluk göstermek, karşılıklı ahiretlik olmak

ejvelev əжүələү
Dikkatini çekmek, celbetmek; cezbetmek

ekemetlenév əкəмətləнeү
Herhangi bir işle meşgul olmak; ilgilenmek, uğraşmak

ekréneyév əкренəйeү
Yavaş olmak, yavaş hâle gelmek; ağır olmak, ağır hâle gelmek

ekréneytév əкренəйтeү
1. Yavaşlatmak, yavaş hâle getirmek; ağır hâle getirmek, ağırlaştırmak
2. Sesi azaltmak, sesi kısmak

ekrénletév əкренлəteү
Yavaşlatmak, yavaşça yürütmek, ağır şekilde yürütmek

ekrénlev əкренлəү
Yavaşlamak, yavaşça yürümek, ağır şekilde yürümek

elbérev əлберəү
Sıcaktan, yorgunluktan hâlsiz düşmek, hâlsizleşmek; takatten düşmek

eldilev əлдилəү
Korumak, ilgi göstermek, şefkat göstermek

eleklev ələклəү
1. Açıkça suçlamak, ihbar etmek, ispiyonlamak
2. Gücüne gitmek, ağrına gitmek

elhérenév əлhерəнeү
Sıcaktan, yorgunluktan hâlsiz düşmek, hâlsizleşmek; takatten düşmek

elhéreşév əлhерəшeү
Karşılıklı ya da birlikte hâlsiz düşmek, hâlsizleşmek; takatten düşmek

elhéretév əлhерəтeү
Sıcaktan, yorgunluktan hâlsiz düşürmek, hâlsizleştirmek; takatten düşürmek

elhérev əлhерəү
Sıcaktan, yorgunluktan hâlsiz düşmek, hâlsizleşmek; takatten düşmek

eliflev əлифлəү
Bezir yağı eklemek, bezir yağı sürmek

ellelev əллələү
Allah allah diye cevap vermek

elyérev əлйерəү
1. Bozulmak, gevşemek, sarsılmak
2. Gücü tükenmek, işe yaramaz hâle gelmek

emelleşév əməллəшeү
Birlikte ya da karşılıklı yolunu bulup yapmak, çaresini bulup yapmak; icat etmek

emelletév əməллəteү
Tedavi ettirmek, iyileştirmek; iyileştirme yollarını aratmak

emellev əməллəү
1. Yolunu bulup yapmak, çaresini

bulup yapmak; icat etmek
2. Tedavi etmek

eñgemeleşév əңгəməләшеү
1. Tuhaflaşmak, tuhaf hâle gelmek; gülünçleşmek, komikleşmek
2. Aralarında şakalaşmak, şakalaşarak konuşmak

eñgemelev əңгəмәләү
Tuhaflaştırmak; gülünçleştirmek, komikleştirmek

eñgérev əңгерәү
Sıcaktan, yorgunluktan hâlsiz düşmek, hâlsizleşmek; takatten düşmek

epelenév əпәләнеү
Hızlanmak, çabuk davranmak, acele etmek

epereklev əпәрәкләү
Ağır şekilde sövmek, laf saymak, sertçe hakaret etmek

epevleşév əпәүләшеү
Karşılıklı ya da birlikte korumak, ilgi göstermek, şefkat göstermek

epevlev əпәүләү
Korumak, ilgi göstermek, şefkat göstermek

epérev əперәү
Alıp vermek

epkilév əпкилеү
Alıp gelmek

epkitév əпкитеү
Alıp gitmek

epsénlev əпсенләү
1. Büyü ile iyileştirmek, sihirle tedavi etmek; üfürükle iyileştirmek
2. Yerine ulaştırmak, uygunlaştırmak

eptenlev əптәнләү
Bomboş gezmek, aylak aylak sokaklarda dolaşmak, avare avare gezip durmak

erbenlev әрбәнләү
Işıldayarak göze batmak, ışıl ışıl olarak göze hitap etmek

ergéndéklenév әргендекләнеү
Faydasız hâle gelmek, kârsız hâle gelmek, verimsizleşmek, kâr getirmez olmak

erhelenév әрһәләнеү
Acele etmek, telaşlanmak, hızlanmak

erhézlenév әрһеҙләнеү
Arsızlanmak, yüzsüz hâle gelmek, utanmaz hâle gelmek

erhézleşév әрһеҙләшеү
Arsızlaşmak, yüzsüzleşmek, utanmazlaşmak

erhézlev әрһеҙләү
Arsız etmek, yüzsüz hâle getirmek, utanmaz hâle getirmek

erépleşév әрепләшеү
Ağız dalaşı yapmak, karşılıklı sövmek,

hakaret etmek; münakaşa etmek, tartışmak

erlenév 1 ərlənegʏ
Hakaret edilmek, sövülmek, küfür edilmek, ağır sözler söylenmek

erlenév 2 ərlənegʏ
Arlanmak, ar duygusu hissetmek

erleşév ərlənşegʏ
Karşılıklı hakaret etmek, karşılıklı sövmek, karşılıklı küfür etmek

erlev ərlənʏ
Hakaret etmek, sövmek, küfür etmek, ağır sözler söylemek

ernénév ərnenegʏ
Sızlanmak, şikayet etmek, serzenişte bulunmak, yakınmak

ernéşév ərnəşegʏ
Birlikte ya da karşılıklı acı çekmek, sızlamak; hüzünlenmek, kederlenmek

ernétév ərnətegʏ
Sızlatmak, yakındırmak, acı çektirmek; serzenişte bulundurmak

ernév ərnegʏ
Sızlamak, acı çekmek, acıtmak

erpéşlenév ərpəşlənegʏ
Savsaklanmak, pasaklı hâle gelmek, dağınık hâle gelmek, düzensiz hâle gelmek

erselenév ərcələnegʏ
Biri için araya girilmek, birinin tarafında olunmak, birine sahip çıkılmak

erseletév ərcələtegʏ
Biri için araya girdirmek, birinin tarafında oldurmak, birine sahip çıktırmak, birinden yana oldurmak

erselev ərcələgʏ
Biri için araya girmek, birinin tarafında olmak, birine sahip çıkmak, birini korumak

ersélév ərcelegʏ
Soyulmak, kabuğu soyulmak, kabuğu temizlenmek

erséşév ərcəşegʏ
1. Birlikte ya da karşılıklı kabuğunu soymak
2. Birlikte ya da karşılıklı azat etmek, özgür bırakmak
3. Birlikte ya da karşılıklı soymak, çalmak

ersétév ərcetegʏ
Kabuğunu soydurmak, kabuğunu temizletmek

ersév ərcegʏ
1. Soymak, kabuğunu soymak, kabuğunu temizlemek
2. Azat etmek, kurtarmak, özgür bırakmak
3. Çalmak, soymak

eṡerlendérév əçərləndepeү
Hislendirmek, duygulandırmak, içlendirmek

eṡerlenév əçərləneү
Hislenmek, duygulanmak, içlenmek

eséhérev əcehepəү
Ekşi bir şeyler istemek, canı ekşi bir şeyler çekmek

esélenév əceləneү
Oksijenle tepkimeye girmek, paslanmak, oksitlenmek

eséleşév əceləşeү
Aralarında sinirlenmek, öfkelenmek

esélev əceləү
Ekşi bir şey istemek

eséndérév əcendepeү
Üzmek, üzüntü vermek, kederlendirmek

esénév əceneү
Üzülmek, üzüntü duymak, kederlenmek

esérgenév əcepгəney
Azap çekmek, ıztırap çekmek, acı çekmek

esirlenév əcирləneү
Bir şeylerin etkisinde kalınmak, duygulanmak, hislenmek

esirlev əcирləү
Bir şeylerin etkisinde kalmak, bütün yüreği sarmak; aşık etmek

esétélév əcetелeү
Ekşitilmek, mayalatılmak

esétév əcetеү
Ekşitmek, mayalatmak

eséttérév əceттepeү
Ekşitmek, ekşi hissi uyandırmak

esmuḫalav əcмухалay
Bir paundun sekizde biri olarak hesaplamak

eṡpélev əçпеləү
Vücudunda kabarıklık olmak, kızarıklık olmak

eşekélenév əшəkeləneү
Pislenmek, pis olmak, kirlenmek; pis bir şekil almak

eşekélev əшəkeləү
1. Pisletmek, pis etmek, kirletmek; pis bir şekil vermek
2. Kötülemek, kötü, pis göstermek

eşkerelev əшkərələү
Önceden haber etmek, sezdirmek, fark ettirmek

eşkertév əшkərteү
Önceden haber etmek, sezdirmek, fark ettirmek

eşneleşév əшнəләшеү
Dost olmak, arkadaş olmak, tanış olmak

eteslenév ətəcləнеү
Hırslanmak, horozlanmak; sataşmaya hazır olmak

etmelenév ətməләнеү
Ordan burdan toplanıp bir araya getirilerek yapılmak, icat edilmek

etmeleştérév ətməләштерең
Birlikte ya da karşılıklı icat etmek

etmeletév ətməләтеү
Ordan burdan toplanıp bir araya getirterek yaptırmak, icat ettirmek

etmelev ətməләү
1. Ordan burdan toplayıp, kurup bir araya getirmek, icat etmek
2. Güç bir durumdan kurtulma yolunu bulmak

eveklev əүəкләү
Gücüne gitmek, ağrına gitmek; incitmek, darıltmak

evelenév əүәләнеү
Yoğrulmak, ezilmek, ezilerek yumuşatılmak

eveleşév əүәләшеү
Birlikte ya da karşılıklı yoğurmak, ezerek yumuşatmak; kıymetsiz hâle getirmek, yıpratmak

eveletév əүәләтеү
Yoğurtmak, ezdirmek, ezdirerek yumuşatmak

evelev əүәләү
1. Yoğurmak, ezmek, ezerek yumuşatmak
2. İstediğince kullanıp kıymetsiz hâle getirmek; buruşturmak, yıpratmak

eveślenév əүəçләнеү
Heveslenmek, isteklenmek, meyillenmek, temayül etmek

evhelev əүһәләү
Yoğurmak, ezmek, ezerek yumuşatmak

evélyév əүелйеү
Uykuya dalmak, uyuklamak

evénlev əүенләү
Ekin bağlamı kurutma ambarına yığmak, istiflemek

evéréldérév əүерелдерең
Çevirtmek, döndürmek, hâline getirmek, hâlini aldırmak

evérélév əүерелеү
1. Çevrilmek, döndürülmek, hâline gelinmek, hâli alınmak
2. Sihir, büyü yardımıyla bir şeye çevrilmek

evéréltév əүерелтеү
Çevirtmek, döndürmek, hâline getirmek, hâlini aldırmak

evérév əyepeɣ
Evirmek, çevirmek, döndürmek, hâline getirmek, hâlini aldırmak

evérnelev əyepнələɣ
Makas şeklinde yapma, haç şeklinde yapmak

evéşév əyeшeɣ
Hareketlenip bir tarafa akmak, bir tarafa yönelmek

evéştérév əyeштepeɣ
Yerinden kaldırmak, yerinden taşıtmak; götürtmek

evév əyeɣ
1. Bir tarafa eğilmek, bükülmek; meyletmek
2. Bir yerden bir yere geçmek, göçmek

evmekleşév əyməкləшeɣ
Karşılıklı ya da birlikte bir uçtan bir uca çevirmek, dolandırmak

evmeklev əyməкləɣ
Bir uçtan bir uca çevirmek, dolandırmak

evmelenév əymələнeɣ
Yumuşak bir şey için ezilerek ya da bastırılarak yuvarlanmak, top hâle getirilmek

evmeleştérév əymələштepeɣ
1. Kısım kısım yuvarlamak, hafifçe yuvarlamak
2. Orasından burasından tutuşturmak, tutturmak, yamamak

evmeletév əymələтeɣ
Yuvarlak hâle getirtmek, top hâle getirtmek

evmelev əymələɣ
Yuvarlak hâle getirmek, toparlak hâle getirmek

evreşév əyrəшeɣ
Birbirini heveslendirmek, karşılıklı heveslendirerek sevmek

evretév əyrətɐɣ
Heveslendirmek, canını çektirmek

evrev 1 əyrəɣ
Heveslenmek, canını çekmek

evşelev əyшələɣ
Ağzıda çiğnemek, ezmek, ufak parçalar hâline getirmek, lokma hâline getirmek

evźérév əyʒepeɣ
Kendi tarafına çekmek, kendine yakınlaştırmak

eybetlev əйбətləɣ
Güzel yapmak, iyi yapmak; karşılıklı merhabalaşmak

eylendérép-tulġandırıv əйləндepeп-тулғандырыу
Döndürüp dolandırmak, döndürüp dolaştırmak

eylendéréşév әйләндерешеү
Karşılıklı ya da birlikte döndürmek, dolandırmak, eylendirmek

eylendérév әйләндереү
Döndürmek, dolandırmak, eylendirmek

eylengélev әйләнгеләү
Bir şeylerin etrafında dolanmak, tekrar tekrar dönmek

eylenép-tulġanıv әйләнеп-тулғаныу
Dönüp dolanmak

eylenéşév әйләнешеү
Kendi ekseni etrafında dönmek

eylenév әйләнеү
Eylenmek, dönmek, dolanmak

eylev 1 әйләү
1. Hayvanı sürmek
2. Toplu bir şeyleri çağırmak

eylev 2 әйләү
Etmek, eylemek

eysélev әйселәү
Bayramlaşmak ve bayram yiyeceklerinden almak için kapı kapı gezmek (çocuklar için)

eytélév әйтелеү
1. Söylenmek, denilmek
2. Anlatılmak, öğretilmek
3. Türkü söylenmek

eytémlev әйтемләү
Şiirsel bir ifadeyi bestesiz, ahenksiz şekilde söylemek

eytéşév әйтешеү
1. Söyleşmek, konuşmak
2. Atışmak

eytév 1 әйтеү
1. Söylemek, demek
2. Anlatmak, öğretmek, beyan etmek
3. Türkü söylemek
4. Laf taşımak, söz yetiştirmek

eyttérélév әйттерелеү
1. Söylettirilmek, konuşturulmak
2. Anlattırılmak, beyan ettirilmek
3. Türkü söylettirilmek

eyttéréşév әйттерешеү
Birlikte güle oynaya vakit geçirmek, karşılıklı keyifle ömür sürmek

eyttérév 1 әйттереү
1. Söyletmek, konuşturmak
2. Söz kestirmek
3. Anlattırmak, öğretmek
4. Söz verdirmek
5. Keyif sürdürmek, güle oynaya ömür sürmek

eyźeleşév әйҙәләшеү
Birlikte ya da karşılıklı haydi haydi diye seslenmek

eyźelev əйʒələγ
Haydi haydi diye seslenmek, haydi haydi diyerek bir işe koşmak

eyźev əйʒəγ
Hayvanları sürmek, ittirmek; sevk etmek

eyźüklev əйʒγкləγ
Canı gönülden seslenmek, seslenmek

eźebileştérélév əʒəбиləштерелеγ
Edebileştirilmek, yazınsallaştırılmak

eźebiyleştérév əʒəбиləштереγ
Edebileştirmek, yazınsallaştırmak

eźephéźlenév əʒəпheʒləнеγ
Edepsizlenmek, uygunsuz davranmak

eźerlev əʒərləγ
Yüzsüzce konuşmak, utanmazca konuşmak

eźeyév əʒəйеγ
Azalmak, eksilmek; küçülmek

eźeytév əʒəйteγ
Azaltmak, eksiltmek; küçültmek

eźhénév əʒheнеγ
Az görmek, azımsamak

eźépletév əʒeпləтеγ
Kenarlatmak, kenar çektirmek, zıh çektirmek

eźéplev əʒeпləγ
Kenarlamak, zıh çekmek

eźérlendérév əʒerləндереγ
Hazırlandırmak, hazır ettirmek

eźérlenélév əʒerləнелеγ
Hazırlanılmak, hazır edilmek

eźérlenév əʒerləнеγ
Hazırlanmak, hazır edilmek

eźirleşév əʒerləшеγ
Birlikte ya da karşılıklı hazırlamak, hazır etmek

eźérletév əʒerləтеγ
Hazırlatmak, hazır ettirmek

eźérlev əʒerləγ
Hazırlamak, hazır etmek

ezreyév əzrəйеγ
Sinirlenip yüzü asılmak, yüzünü asmak

éhéldev эheлдəγ
Ee etmek, ihi ihi etmek (bk. éhé)

ékonomiyalanıv экономияланыу
Tasarruf yapılmak, iktisat yapılmak

ékonomiyalav экономиялау
Tasarruf etmek, iktisat yapmak

ékranlaştırılıv экранлаштырылыу
Film yapılmak, sinema filmi yapılmak; beyaz perdeye aktarılmak

ékranlaştırıv экранлаштырыу
Film yapmak, sinema filmi yapmak; beyaz perdeye aktarmak

ékspluatatsiyalanıv
эксплуатацияланыу
Sömürülmek, istismar edilmek

ékspluatatsiyalav эксплуатациялау
Sömürmek, istismar etmek

éksportlav экспортлау
İhraç etmek

ékspropriatsiyalanıv
экспроприацияланыу
İstimlak edilmek

ékspropriatsiyalav
экспроприациялау
İstimlak etmek

éldérév элдереү
1. Götürmek, çekip sürümek
2. Bağlamak, takmak

élegéşév элəгешеү
1. Birlikte tutulmak, birlikte çarpmak, çarpışmak
2. Aralarında konuşmak, söyleşmek

élegév элəгеү
1. Hareket eden bir şeye kapılıp kalmak
2. Tutulmak
3. Çarpmak
4. Başına bir hâl gelmek
5. Kötü bir söz, laf, hakaret işitmek

élektérélév элəктерелеү
1. Bağlanmak, takılmak, iliklenmek
2. Dişlenmek, kapılmak, vurulmak
3. Dokundurulmak
4. Tutulmak
5. Bulaştırılmak

élektérév элəктереү
1. Bağlamak, takmak, iliklemek
2. Dişlemek, kapmak, vurmak
3. Dokundurmak
4. Tutmak
5. Bulaştırmak

élenlev элəнləү
Orada burada bakınarak gezinmek, aranmak

éléktrlaştırılıv
электрлаштырылыу
Elektrikleştirilmek

éléktrlaştırıv электрлаштырыу
Elektrikleştirmek

élénév эленеү
1. Asılmak
2. Bağlanmak, takılmak

élév элеү
1. Bir yere asıp bıraktırmak, tutturtmak, iliştirtmak
2. Sarıp bağlatmak
3. Yerine koydurmak
4. Taktırmak

élkeştérév элкəштереү
Sağından solundan toplayıp yarım yamalak sağlamlaştırmak

élkev элкәү

Giymek (boğazsız, bağcıksız ayakkabı için)

élmeklev элмәкләү

İlmeklemek, ilmek yapmak

élmenlev элмәнләү

Orada burada bakınarak gezinmek, aranmak

élmeyéşév элмәйешеү

Birlikte ya da karşılıklı zayıflamak, incelmek; biçimsiz şekilde çökmek

élmeyév элмәйеү

Zayıflamak, incelmek, belirgin şekilde çökmek

élmeytév элмәйтеү

Uzatmak, kafasını ileri doğru uzatmak

éźlenév эҙләнеү

1. Aranmak
2. İncelenmek, araştırılmak

Daha iyi bir yol bulmak için çaba sarfetmek

éźleşév эҙләшеү

Birlikte ya da karşılıklı aramak, birlikte bakınmak, birlikte bulmağa çalışmak

éźletév эҙләтеү

1. Aratmak
2. İnceletmek, araştırmak
3. Daha iyi bir yol bulmak için çaba sarfettirmek

éźlev эҙләү

1. Aramak, bakınmak, bulmağa çalışmak
2. Bir şeyi yapmağa gayret etmek

éñérletév эңерләтеү

Akşam karanlığına kaldırmak, akşam ettirmek

éñérlev эңерләү

Akşam karanlığına kalmak, akşam etmek

éreyév эрәйеү

Böbürlenmek, kibirlenmek, kendini üstün görmek

érgeletév эргәләтеү

Boylatmak, çevresini dolandırmak; yakınlaştırmak, bitiştirmek

érgelev эргәләү

Boylamak, çevresini dolanmak, yakınlaşmak, bitişmek

érélendérélév эреләндерелеү

İrileştirilmek, büyültülmek

érélendérév эреләндереү

İrileştirmek, büyültmek

érélenév эреләнеү

1. İrileşmek, büyümek
2. Kendini üstün görmek

éréletélév эреләтелеү

İrileştirilmek, büyültülmek

éréletév эреләтеү
İrileştirmek, büyütmek; değerini artırmak

érémèklenév эремекләнеү
Cıvıklaşmak, yapış yapış olmak, eriyik olmak

érémséklenév эремсекләнеү
Tortop olmak, toparlak toparlak olmak, topak topak olmak

érénlev эренләү
İrinli olmak, iltihaplanmak

érétév эретеү
Yoğurtlaştırmak, yoğurt yapmak

érév эреү
1. Yoğurda dönmek, yoğurt olmak, yoğurtlaşmak; süt için kesilmek
2. Topak topak olmak

érkéldérév эркелдереү
Kabın kenarından taşana kadar doldurmak

érkéléşév эркелешеү
Birlikte ya da karşılıklı olarak birikmek, bir yerde toplanmak, yığılmak

érkélév 1 эркелеү
1. Dolmak, yığılmak, toplanmak
2. Yığın olmak, toplu hâle gelmek

érkélév 2 эркелеү
Dolup taşmak, aşmak

érkéltév эркелтеү
Kabın kenarından taşana kadar doldurmak

érkéşév эркешеү
Birlikte ya da karşılıklı dolup taşmak, birlikte ya da karşılıklı aşmak

érkétév эркетеү
Kabın kenarından taşana kadar doldurmak

érkétlenév эркетләнеү
Çok ekşiyerek topak topak hâle gelmek (yoğurt için)

érkétlev эркетләү
Ekşi yoğurt sürmek

érkév 1 эркеү
Dolup taşmak, aşmak

érlev эрләү
Yün, kendir gibi şeyleri çıkrık yardımıyla eğirmek

éşélenév эçеләнеү
Sıcak hâle gelmek, kaynar hâle gelmek

éşélev эçеләү
Isıtmak, kaynatmak, sıcak hâle getirmek

ésélév эселеү
İçilmek, içe çekilmek

éŝéndérév эçендерең
Isındırmak, yakınlık duygusu uyandırmak, kendine yaklaştırmak

éŝénéşév эçенешең
Birlikte ya da karşılıklı ısınmak, karşılıklı yakın hissetmek

éŝénév эçенең
Isınmak, kendine yakın hissetmek

ésénév эсенең
Bir şeyler içip susuzluğunu bastırmak

ésérgenév эсергәнең
Sıcaktan bunalmak, pişmek

éŝérév эçерең
Sıcak hâle gelmek, sıcak olmak, kaynamak

ésérév эсерең
1. İçirmek, içine çektirmek
2. Sarhoş etmek, kafayı buldurmak, içki içirmek
3. Hayvana su içirmek, hayvanı sulamak

éŝétév эçетең
Isıtmak, kaynatmak, sıcak hâle getirmek

éŝév эçең
Sıcak olmak, sıcak hâle gelmek

ésév эсең
1. İçmek, içine çekmek
2. İçki içmek

éŝkeleklenév эçкәләкләнең
Huzursuz olmak, endişelenmek, kaygılanmak

éŝkértlenév эçкертләнең
Dokurcun yapılmak, üzerine toprak yığılmak

éŝkértlev эçкертләү
Dokurcun yapmak, üzerine toprak yığmak

ésletév 1 эсләтең
İçlik diktirmek, astar diktirmek

ésletév 2 эсләтең
Bir şeyin içinden uzattırmak

éslev 1 эсләү
İçlik dikmek, astar dikmek

éslev 2 эсләү
Bir şeyin içinden uzatmak

éŝtev эçтәү
İstemek, dilemek

éstev эстәү
İstemek, dilemek, niyet etmek

éşenév эшәнең
Güvenmek, inanmak; güven duymak

éşkertélév эшкәртелең
1. İşlenmek, değerlendirilmek
2. Bir biçim verilmek, işlenip düzenlenmek

éşkertév эшкәртең
1. İşlemek, değerlendirmek

2. Bir biçim vermek, işleyip düzenlemek

éşkinév эшкинеү
Bir yapmaya yetenekli olmak, elinden iş gelmek, işe yaramak

éşlenév эшләнеү
İş yapılmak, işlenmek; bir işle meşgul olmak

éşleşév эшләшеү
Birlikte yapmak, birlikte çalışmak, karşılıklı çalışmak

éşletév эшләтеү
İşletmek, iş yaptırmak, bir işle meşgul ettirmek

éşlev эшләү
1. İşlemek, çalışmak, yapmak
2. Görev yapmak, hizmet etmek
3. Meydana getirmek

éteklev этәкләү
İteklemek, dışarı atmak, kenara fırlatmak

étenlev этәнләү
Kat kat etmek

éteréşév этәрешеү
İtişmek, birlikte dışarı atmak

éterév этәреү
İtmek, dışarı atmak

étev этәү
İtmek, dışarı atmak

étélév этелеү
İtilmek, dışarı atılmak

éténév этенеү
Topluluğu yarıp ite kaka ilerlemek, öne doğru geçmek

étép-törtöv этеп-төртөү
İtip dürtmek, iteklemek

étéşép-törtöşöv этешеп-төртөшөү
İtişip dürtüşmek, itekleşmek

étéşév этешеү
İtişmek, birlikte dışarı atmak

étév этеү
İtmek, dışarı atmak

étkélev эткеләү
İteklemek, sağa sola itmek

étlendérév этләндереү
Eziyet çektirmek, sıkıntı verdirmek

étlenév этләнеү
Eza çekmek, eziyet çekmek, cefa çekmek

étleşév этләшеү
1. Kötülük, fenalık yapmak
2. Çok uğraşmak

étletév этләтеү
Eziyet çektirmek, eza çektirmek, cefa çektirmek

étlev этләү
Azap çektirmek, sıkıntı verdirmek, eziyet çektirmek

évakuvatsiyalanıv эвакуацияланыу
Tahliye edilmek, boşaltılmak, göçürülmek

évakuvatsiyalav эвакуациялау
Tahliye etmek, boşaltmak, göçürmek

évakuvirlav эвакуирлау
Tahliye etmek, boşaltmak, göçürmek

éyeklev эйәкләү
1. Birine ya da bir şeye alışmak, ısınmak
2. Tutmak, yerini beğenmek

éyelenév 1 эйәләнеү
Sahipli olmak, sahipli hâle gelmek

éyelenév 2 эйәләнеү
Gönül verip yakınlaşmak, ısınmak; alışmak

éyeleşév эйәләшеү
Gönül verip yakınlaşmak, ısınmak; alışmak

éyeleştérév эйәләштереү
Yakınlaştırmak, ısındırmak; alıştırmak

éyeletév эйәләтеү
Yakınlaştırmak, ısındırmak; alıştırmak

éyelev эйәләү
1. Birine ya da bir şeye alışmak, ısınmak
2. Tutmak, yerini beğenmek

éyerév эйәреү
1. Ardından yürümek, ardından gitmek, takip etmek, izlemek
2. Bağlanmak, bağlı olmak (gramerde)

éyerlenév эйәрләнеү
Eyerlenmek, eyer takılmak

éyerleşév эйәрләшеү
Birlikte ya da karşılıklı eyerlemek

éyerletév эйәрләтеү
Eyerletmek, eyer taktırmak

éyerlev эйәрләү
Eyerlemek, eyer takmak

éyerténéşév эйәртенешеү
Önlü arkalı takip etmek, birbiri sıra izlemek

éyertév эйәртеү
Birlikte götürmek, birlikte hareket ettirmek, birlikte yürütmek

éyhénév эйһенеү
Sağım için sütü vermemek (hayvan için)

éyégév эйегеү
Ele almak, ele geçirmek; sahip olmak; ehilleşmek

éyéktérév эйектереү
Ele aldırmak, ele geçirtmek; sahip oldurmak; ehilleştirmek

éyéldérév эйелдереү
Eğiltmek, aşağı doğru büktürmek, alta eğdirmek; aşağı kıvırtmak

éyélép-bögölöv эйелеп-бөгөлөү
Eğilip bükülmek, eğilip kıvrılmak

éyélép-hığılıv эйелеп-һығылыу
Eğilip kısılmak, bükülüp sıkılmak

éyélév эйелеү
Eğilmek, bükülmek, kıvrılmak

éyéltév эйелтеү
Büktürmek, eğdirmek, kıvırtmak

éyéndéklev эйендекләү
Meme dibindeki sütü sağmak

éyérév эйерәү
1. Biçilmiş ekini iki taraftan çekip ortaya yığmak
2. Hayvanları bir yere yığmak

éyév 1 эйеү
Eğmek, bükmek, kıvırmak

éyév 2 эйеү
Meme dibindeki sütü vermek

éyév 3 эйеү
Yokuş ya da meyilli bir yerden aşağı inmek, meyillenmek

éyév 4 эйеү
Sulayarak yumuşatmak; OSL'de yumuşatıp yünü yolmak (deri için)

éyzérév 1 эйзерәү
Eğdirmek, büktürmek, meyillendirmek

éyzérév 2 эйзерәү
Sağımlık hayvanın sütünü aldırmak

ézbizlenév эзбизләнеү
Kireçlenmek, kireç karıştırılmak

ézbizlev эзбизләү
Kireçlemek, kireç karıştırmak

éźerlenév эҙерләнеү
Ardına düşüp kovalanmak, takip edip kovalanmak

éźerletév эҙәрләтеү
Ardına düşüp kovalatmak, takip edip kovalatmak

éźerlev эҙәрләү
1. Ardına düşüp kovalamak, takip edip kovalamak
2. Bir şeyle için zorlamak

éźerléklev эҙәрлекләү
Geride bırakmadan takip etmek

émallev эмаллә̄ү
Minelemek, mineyle kaplamak

farşlav фаршлау
Sebze ya da balık gibi şeylerin içine kıyma doldurmak

faşislaşıv фашислашыу
Faşistleşmek

faşlanıv фашланыу
Belirginlenmek, açığa çıkmak, ifşa edilmek

faşlatıv фашлатыу
Belirginleştirmek, açığa çıkartmak, ifşa ettirmek

faşlav фашлау
Belirgin hâle getirmek, açığa çıkarmak, ifşa etmek

fatiẖalav фатихалау
Rıza göstermek, izin vermek

fayźalanılıv файҙаланылыу
Faydalanılmak, yararlanılmak

fayźalanıv файҙаланыу
Faydalanmak, yararlanmak

fehémlev фәһемләү
Anlamak, düşünmek fehmetmek

feḳirlendérév фәкирләндерәү
Yoksullaştırmak, fakirleştirmek

feḳirlenév фәкирләнеү
Fakirleşmek, yoksullaşmak

fesév фәсеү
Abartarak konuşmak, mübalağa etmek

festérév фәстерәү
Abartarak konuşturmak, mübalağa ettirmek

fetişlaştırıv фетишлаштырыу
Putlaştırmak

fırıldav фырылдау
Fır fır etmek, fır fır gelmek

fırlav фырлау
Fır etmek, fırlamak

fékérlenév фекерләнеү
Düşünülmek, fikir edilmek

fékérleşév фекерләшеү
Karşılıklı ya da birlikte düşünmek, fikretmek

fékérlev фекерләү
Düşünmek, fikretmek

fiksajlav фиксажлау
Fiksajlamak

filtrlanıv фильтрланыу
Filtrelenmek, süzülmek

filtrlav фильтрлау
Filtrelemek, süzmek

finanslav финанслау
Finanse etmek, para sağlamak

fontanlav фонтанлау
Fıskiye şeklinde fışkırmak

formalaşıv формалашыу
Kalıplaşmak, karşılıklı ya da birlikte kalıba girmek; dizilmek, kurulmak

formalaştırıv формалаштырыу
Kalıplaştırmak, kalıba yerleştirmek

formalav формалау
Kalıplamak, kalıba koymak

formovkalav формовкалау
Şekillendirmek, kalıplamak

formulirovkalav формулировкалау
Formüle etmek

ġajizlanıv ғажизланыу
Mahrum olmak, aciz olmak

garantiyalanıv ғарантияланыу
Garantilenmek

garantiyalav ғарантиялау
Garantilemek

ġarıldav ғарылдау
Kalın ve hoşa gitmeyen ses çıkarmak

garmoniyalaşıv ғармониялашыу
Uyuşmak, armonileşmek

ġasabilanıv ғасабиланыу
Kızmak, öfkeyle coşmak, sinirlenmek

ġavġalanıv ғауғаланыу
Bağırış çağırış çıkarmak

ġavġalaşıv ғауғалашыу
Kavga çıkarmak, bağırmak çağırmak

ġavġalav ғауғалау
Kavga çıkarmak, bağırmak çağırmak

ġazaplanıv ғазапланыу
Eziyet, cefa çekmek; bedensel bir sıkıntı çekmek

ġazaplav ғазаплау
Fiziksel olarak incitmek, cefa çektirmek, eziyet çektirmek

gazhıźlandırılıv ғазһыҙландырылыу
Zararlı gazdan arındırılmak

gazhıźlandırıv ғазһыҙландырыу
Zararlı gazdan arındırmak

ġazıplanıv ғазыпланыу
Sinirlenmek, öfkelenmek

ġazillaşıv ғазиллашыу
Tartışmak, sözlü olarak atışmak

gazlandırıv газландырыу
Gaz ile doldurmak

gazlanıv газланыу
Gaz ile doldurulmak

gazlav газлау
Gaz ile doldurmak, sıvı maddeye gaz vermek; gaz ile zehirlemek

ġejephénév ғәжәпһенеү
Acayip gibi görmek, garipsemek

ġejeplendérév ғәжәпләндереү
Şaşırtmak, hayret uyandırmak

ġejeplenév ғәжәпләнеү
Alışılmışın dışında görmek, şaşırmak, acayip bulmak, şaşırtıcı bulmak

gektarlav гектарлау
Hektar olarak ölçmek

ġelemetlenév ғәлмәтләнеү
Çeşitli ilginçlikler yapmak, ilginçleşmek

ġemelleştérév ғәмәлләштереү
Hayata geçirmek, yapmak, iş yapmak

ġemlev ғәмләү
Kaygılandırmak, kederlendirmek, özlemlendirmek

gepleşév гәпләшеү
Konuşmak, söz söylemek

ġeriplendérév ғəрипләндерең
Zayıflatmak, gariban hâle gelmek

ġeriplenév ғəрипләнең
Gariban olmak, garibanlaşmak

ġeriplev ғəриплəү
Gariban etmek, garibana çevirmek; zayıflatmak

ġerépsélev ғəрепселəү
Dilenmek, dilencilik yapmak

ġerlendérév ғəрләндерең
Ar duygusu uyandırmak, arlandırmak

ġerlenév ғəрләнең
Arlanmak, uslanmak, utanmak

germatizatsiyalanıv
герматизацияланыу
Hava almayacak şekilde sımsıkı kapatılmak

germatizatsiyalav
герматизациялау
Hava almayaca biçimde sımsıkı kapatmak

ġeyéphénév ғəйепһенеү
Kendini suçlamak, ayıplamak

ġeyéplenév ғəйепләнең
Ayıplanmak, ayıp görülmek, suçlanmak

ġeyépleşév ғəйепləшеү
Ayıplamak, ayıp görmek, suçlamak

ġeyéplev ғəйеплəү
Ayıplamak, suçlamak

ġeyretlendérév ғəйрəтləндерең
Güçlendirmek, gayretlendirmek

ġeyretlenév ғəйрəтләнең
Gayretlenmek, güçlenmek, kuvvetlenmek

ġeyyerlenév ғəййəрләнең
Gayretlenmek, azimlenmek, çalışkan olmak

ġeźethéźlenév ғəşətheşләнең
Yaradılışı, davranışı, tavrı bozulmak, kötü olmak

ġeźetlendérév ғəşətləндерең
Adet edindirmek, alıştırmak

ġeźetlenélév ғəşətләнелеү
Adet edilmek, alıştırılmak

ġeźetlenév ғəşətләнең
Adet etmek, alıştırmak

ġıjġıldav ғыжғылдау
Gıj gıj etmek

ġıjıldatıv ғыжылдатыу
Gıjıldatmak

ġıjıldav ғыжылдау
Gıjıldamak

ġıjlatıv ғыжлатыу
Gıj ettirmek

ġıjlav ғыжлау
Gıj etmek, gıjlamak

ġırıldatıv ғырылдатыу
Hırıldatmak, hır hır ettirmek

ġırıldav ғырылдау
Hırıldamak, hırıl hırıl etmek

ġırlav ғырлау
Gırlamak, gır etmek

ġırşıldatıv ғыршылдатыу
Gırş gırş ettirmek

ġırşıldav ғыршылдау
Gırş gırş etmek

ġırşlatıv ғыршлатыу
Gırş ettirmek

ġızlav ғызлау
Tıslamak, fıs diye ses çıkarmak

gibridlaşıv гибридлашыу
Melezleşmek, karışık hâle gelmek

gibridlaştırıv гибридлаштырыу
Yeni ve nitelik bir tür hayvan ya da bitki elde etmek için tohumları döllemek

gidaylanıv гидайланыу
Fakirleşmek, yoksullaşmak, muhtaç hâle gelmek

gidratlanıv гидратланыу
Kimyasal maddelerin su ile birleşimini oluşturmak

gidratlav гидратлау
Kimyasal maddelerin su ile birleşimini oluşturmak

gidrolizlanıv гидролизланыу
Su etkisiyle bir birleşimi parçalamak

gidrolizlav гидролизлау
Su etkisiyle bir birleşimi parçalamak

gipnozlanıv гипнозланыу
Hipnoz edilmek

gipnozlav гипнозлау
Hipnoz etmek

gipslanıv гипсланыу
Alçı ile sabitlenmek, alçılanmak

gipslatıv гипслатыу
Alçı ile sabitlendirmek, alçılatmak

gipslav гипслау
Alçılamak

ġişıķlanıv ғишыкланыу
Aşık olmak

gévahlandırıv гөуаһландырыу
Delillendirmek

gévahlanıv гөуаһланыу
Kanıtlanmak

gévahlatıv гөуаһлатыу
Şahitlendirmek, delil göstermek

gévahlav гөуаһлау
Şahit yapmak, kanıtlamak

gévéldeşév гөүелдәшеү
Karşılıklı giv giv etmek

gévéldetév гөүелдәтеү
giv giv ettirmek

gévéldev гєүелдәү
Giv giv etmek

gévleşév гєүләшєү
Karşılıklı giv etmek

gévletév гєүләтєү
Giv ettirmek

gévlev гєүләү
Giv etmek

giźénév гиҙенєү
Gezinmek

giźév гиҙєү
Gezmek

gizlenév гизләнєү
Gizlenmek

gizlev гизләү
Gizlemek

ġizlev ғизләү
Hürmet etmek, yüceltmek, saygı göstermek

ġizzetlev ғиззәтләү
Hürmet, saygı göstermek

giźźérév гиҙҙерєү
Gezdirmek

glazurlanıv глазурланыу
Şekerlenmek, şerbetlenmek

glazurlatıv глазурлатыу
Şekerlendirmek, şerbetlendirmek

glazurlav галзурлау
Şekerlemek, şerbetlemek

gofrirovkalatıv гофрировкалатыу
Katlatmak, kıvırtmak

gofrirovkalav гофрировкалау
Katlamak, kıvırmak

ġoldorlav ғолдорлау
Gulu gulu yapmak

ġolķoldatıv ғолколдатыу
Golk golk ettirmek

ġolķoldav ғолколдау
Golk golk etmek

ġoltoldatıv ғолтолдатыу
Golk golk ettirmek

ġoltoldav ғолтолдау
Golk golk etmek

ġopoldatıv ғоролдатыу
Güp güp ettirmek

ġopoldav ғоролдау
Güp güp etmek, güpüldetmek

ġorlav ғорлау
Guruldamak

ġoroldav ғоролдау
Guruldamak

ġorurlanıv ғорурланыу
Gururlanmak, gururlu olmak

göbörletév ғөбөрләтєү
Gümbür gümbür ettirmek

göbörlev ғөбөрләү
Gümbür gümbür etmek

göjgöv гөжгөү
Güçlendirmek, desteklemek

göjleşév гөжләшеү
Birlikte ya da karşılıklı güçlü ses çıkarmak

göjlev гөжләү
Güçlü ses çıkarmak

göjöldev гөжөлдәү
Güçlü ses çıkarmak

göldörev гөлдөрөү
Gurk etmek, guruldamak

göldörleşév гөлдөрләшеү
Karşılıklı ya da birlikte gurk gurk etmek

göldörletév гөлдөрләтеү
Gurul gurul ettirmek, gurk gurk ettirmek

göldörlev гөлдөрләү
Gurul gurul etmek, gurk gurk etmek

göllenév гөлләнеү
Güllerle bezenmek, güzelleşmek, cazibelenmek

gölplev гөлпләү
Bir anda tutuşmak, yanmak, alevlenmek

göltlev гөлтләү
Aniden tutuşmak, yanmak

göltöldetév гөлтөлдәтеү
Aniden tutuşturmak, alevlendirmek

göltöldev гөлтөлдәү
Aniden tutuşmak

gömbörleşév гөмбөрләшеү
Gümbürdemek

gömbörletév гөмбөрләтеү
Gümbür gümbür ettirmek

gömbörlev гөмбөрлеү
Gümbürdemek

gömpöldetév гөмпөлдәтеү
Gömp gömp ettirmek

gömpöldev гөмпөлдәү
Gömpüldemek

ġömümileşév ғөмүмиләшеү
Genelleşmek, umumileşmek

gönahlanıv гөнаһланыу
Günah işlemek

göpöldetév гөпөлдәтеү
Güm güm ettirmek

göpöldev гөпөлдәү
Güm güm etmek

görgöldev гөргөлдәү
Saklambaç oyununda ebe olmak

görgöv гөргөү
Tıkamak, deliği kapamak, yamamak

görhöldeşév гөрһөлдәшеү
Gümbürdeşmek

görhöldetév гөрһөлдәтеү
Gümbürdetmek

görhöldev гөрһөлдәү
Gümbürdemek

görleşév гөрләшеү
Gür gür etmek

görletév гөрләтеү
Gür gür ettirmek

görlev гөрләү
Gür gür etmek

göröldeşév гөрөлдәшеү
Gürüldeşmek

göröldetév гөрөлдәтеү
Gürüldetmek

göröldev гөрөлдәү
Gürüldemek

göröv гөрөү
Küremek, kürek çekmek

görślev гөрҫләү
Gümlemek

görşöldetév гөршөлдәтеү
Gurç gurç ettirmek

görşöldev гөршөлдәү
Gurç gurç etmek

ġösöllenév ғөсөлләнеү
Gusül almak

gradirlav градирлау
Buharlaştırma yoluyla tuz üretmek

grafalav графалау
Sütun çizmek, paragraf yapmak, paragraflara bölmek

gramlav грамлау
Gramla ölçmek

granullav грануллау
Tanelemek, parçalamak, tane hâline getirmek

gravurlatıv гравюрлатыу
Ağaca ya da taşa oydurmak, kazdırmak

gravurlav гравюрлау
Ağaca ya da taşa oymak, kazımak

grimlanıv гримланыу
Makyaj yapılmak, kostüm giydirilmek, kılık değiştirilmek

grimlav гримлау
Makyaj yapmak, kostüm giymek, kılık değiştirmek

gruhlav груһлау
Topluluk hâline gelmek, birlik olmak

gruntlav грунтлау
Astar boya çekmek; bir kat boyamak

gruppalaşıv группалашыу
Gruplaşmak, toplaşmak

gruppalav группалау
Gruplamak, toplamak

gudronlav гудронлау
Katranlamak, ziftlemek

ġurşıldav ғуршылдау
Hart hurt etmek

güzellendérév гүзәлләндерең
Güzellendirmek, muhteşem olmak

güzellenév гүзәлләнең
Güzelleşmek, harikalaşmak

güzellev гүзәлләү
Güzel yapmak, muhteşem yapmak

habaḳlanıv һабаҡланыу
İpe geçirilmek, ipe dizilmek

habaḳlatıv һабаҡлатыу
İpe geçirtmek, ipe dizdirmek

habaḳlav һабаҡлау
İpe geçirmek, ipe dizdirmek

habalav һабалау
Atılıp coşarak ürümek

habav 1 һабау
Çubukla yün çırpmak; çamaşır tokmaklamak

habınlanıv һабынланыу
Sabunlanmak

habınlav һабынлау
Sabunlamak

habışıv һабышыу
1.Kötü bir duruma düçar olmak, kötü bir duruma düşmek
2.Hâline gelmek, dönüşmek
3.Gibi davranmak

habıştırıv һабыштырыу
1.Kötü bir duruma düşürmek, ağır duruma düşürmek
2.Başka bir anlama geçirmek, başka bir anlam verdirmek

habıv 1 һабыу
Yeni baş eklemek, yeni bir uç eklemek (ayakkabı için)

ḫafalandırıv хафаландырыу
Hayıflandırmak, endişelendirmek

ḫafalanışıv хафаланышыу
Karşılıklı ya da birlikte hayıflanmak, endişelenmek, korkmak

ḫafalanıv хафаланыу
Hayıflanmak, endişelenmek

ḫafalav хафалау
Endişe vermek, kaygı vermek

haġalanıv һағаланыу
Gözetlenmek, gözetilmek; pusuda beklenmek, yolu beklenmek

haġalav һағалау
Gözetmek, gözetlemek; pusuda beklemek
Yolunu beklemek

haġaldırıḳlav һағалдырыҡлау
Çenelik geçirmek (at için)

haġavıldav һағауылдау
1.Dikkatle gözetlemek, dikkatle gözlemek
2.Kişi ya da varlıkları gizlice gözlemek

haġayışıv haғайышыу
Birlikte kulak kabartmak, birlikte dikkatini vermek

haġayıv haғайыу
1.Kulaklarını dikmek, kulak kabartmak; dikkatini çekmek, dikkatini vermek
2.Şüphelenmek, kuşkulanmak

haġaytıv haғайтыу
Kulaklarını diktirmek, kulak kabarttırmak; dikkatini çektirmek, dikkatini verdirmek

haġımlanıv haғымланыу
Buğu gibi olmak, buhar gibi olmak

haġımlav haғымлау
Buğulanıp durmak, buharlanıp durmak (hava için)

haġındırıv haғындырыу
Özletmek, hasret çektirmek; özlemle yad ettirmek

haġınışıv haғынышыу
Birlikte ya da karşılıklı özlemek, hasret çekmek; özlemle yad etmek

haġınıv haғыныу
Özlemek, hasret çekmek; özlemle yad etmek

haġışlanıv haғышланыу
Özlemek, hasret çekmek; endişelenmek

haġıv haғыу
1.Düşüp durmak, dökülüp durmak
2.Eğilip durmak, sarkıp durmak

haġıźaķlanıv haғыҙаҡланыу
Sırnaşmak, yapış yapış olmak, sırnaşık olmak

hahaylav hahайлау
Ha ha ha etmek

hahıldaşıv hahылдашыу
Birlikte ya da karşılıklı ha ha diye gülmek

ḫaḫıldaşıv хахылдашыу
Birlikte kahkaha ile gülmek

hahıldav hahылдау
Ha ha diye bağırarak gülmek

ḫaḫıldav хахылдау
Kahkaha ile gülmek

hajlatıv haжлатыу
Haj diye ses çıkartmak

hajlav haжлау
Haj diye ses çıkarmak

haķallanıv haҡаллаыу
Sakallanmak, sakalı olmak

ḫaķaratlav хаҡаратлау
Hakaret etmek, aşağılamak

haķavlanıv haҡауланыу
Peltek olmak, kekeme olmak

haḳavlav 1 haʞaулay
Kekeleyerek söylemek, kekeleyerek konuşmak

haḳavlav 2 haʞaулay
Bulaşıcı ve burundan kan gelen hastalığa yakalanmak (at için)

ḫaḳhıźlanıv xaʞhыʒланыy
Değeri, kıymeti bitmek; değersizleşmek

haḳlanıv haʞланыy
Korunmak, kendini korumak, sakınmak

ḫaḳlanıv xaʞланыy
Suçsuz bilinmek, suçsuz bulunmak; aklanmak

haḳlaşıv haʞлашыy
1.Birlikte korumak
2.Birlikte zarara karşı emniyetli bir yerde tutmak
3.Birlikte göz kulak olmak

haḳlatıv haʞлатыy
Korundurmak, kendini korutmak, sakındırmak; saklatmak

haḳlav 1 haʞлay
1.Korumak, zarar karşı emniyetli bir yerde tutmak
2.Tutumlu kullanmak
3.Sağlamak
4.Gerçekleştirmek
5.Aklında tutmak
6.Göz kulak olmak

ḫaḳlav 1 xaʞлay
1. Doğru bulmak; iyi görmek
2. Suçsuz, hatasız bulmak; aklamak

ḫaḳlav 2 xaʞлay
Saygı göstermek, hürmet etmek

haḳtırıv haʞтырыy
Açılmayı durdurmak, yarılmayı durdurmak

hâlbıraşıv halбырашыy
Karşılıklı sarkmak, karşılıklı eğilmek

hâlbıratıv halбыратыy
Sarkıklaştırmak, bir ucunu eğdirmek

hâlbırav halбырay
Sarkık olmak, bir ucu eğilmek, sarkıtmak

hâldavlav haлдаулay
Zıpkınlamak

hâldırılıv haлдырылыy
1.Koydurulmak, yerleştirilmek
2.Yükletilmek
3.Dayandırılmak
4.Yıktırılmak

hâldırıv haлдырыy
1.Koydurmak, yerleştirmek
2.Yükletmek
3.Dayandırmak
4.Yıktırmak

hâldırtıv halдыртыу

1.Koydurtmak, yerleştirtmek

2.Yıkıp yerleştirtmek

3.Yüklettirmek

4.Dayandırtmak

5.Yatırtmak

6.Yıktırtmak

ḫalıḳlaşıv халыкълашыу

Halka mal olmak, halk arasında yayılmak

hâlındırıv 1 халындырыу

İnşa ettirilmek, yerleştirilmek

hâlındırıv 2 халындырыу

Değerini, kıymetini düşürmek; değerini indirmek; aşağı çektirmek

hâlınıv 1 халыныу

İnşa edilmek, yerleştirilmek

hâlınıv 2 халыныу

Salınmak, aşağı sarkıtılmak

hâlışıv халышыу

1.Evrilmek, dönüşmek

2.Davranmak

3.Aralarında para toplamak

hâlıv 1 халыу

1.Koymak, yerleştirmek

2.Yıkıp yerleştirmek

3.Yüklemek

4.Dayandırmak

5.Yatırmak

6.Bina etmek, kurmak, inşa etmek

hâlıvlatıv халыулатыу

Yolun engebeli yerinde aracı bir yana doğru yatırmak (kızak için)

hâlıvlav халыулау

Bir tarafa doğru yatmak, bir yana doğru meyillenmek (kızak için)

hâlḳınayıv халкынайыу

1.Serinlemek, soğumak

2.Resmi ve soğuk davranmak

hâlḳınaytıv халкынайтыу

1.Serinletmek, soğutmak

2.Resmi ve soğuk davrandırmak

hâlḳınlanıv халкынланыу

1.Serinlemek, soğumak

2.Resmi ve soğuk davranmak

hâllanıv халланыу

Sal yapılmak

hâllaşıv халлашыу

Birlikte ya da karşılıklı sal yapmak

hâllatıv халлатыу

Sal yaptırmak

hâllav халлау

Sal yapmak

hâlmaġayıv халмағайыу

Küçük fakat ağır bir hâle gelmek

hâlmaḳlanıv халмаклаыу

Küçük fakat ağır bir hâle gelmek

hâlmaḳlatıv халмаклатыу

Küçük fakat ağır bir hâle getirmek

hâlmaḳlav halмaʞлay

1.Yavaş ve düzgün hareket etmek

2.Elle ağırlığını tahmin etmek, elle tartmak

hâlmavırlav halмayырлay

Av sopasıyla vurmak, mızrakla vurmak

hâlpanlav halпанлay

Sağa sola, etrafa ağır şekilde hareket etmek

hâlpayışıv halпайышыy

Birlikte ya da karşılıklı sarkmak

hâlpayıv halпайыy

Sarkmak, aşağı doğru eğilmek

hâlpaytıv halпайтыy

Sarkıtmak

hâlpıldav halпылдay

Sağa sola, etrafa ağır şekilde hareket etmek

hamaḳlav hамаʞлay

Şiirsel olarak söylemek, şiirsel ve nağmeli okumak

hamaylav hамайлay

Saçı alından başlayarak şakaktan aşağı doğru örmek

hamṡıtıv hамçытыy

Yordurmak, yorgun düşürmek

hamṡıv hамçыy

Yorulmak, yorgun düşmek, hâlsizleşmek

hamtırav hамтырay

Sıcaktan, yorgunluktan hâlsiz düşmek, hâlsizleşmek; takatten düşmek

hanalıv 1 hаналыy

Sayılmak, hesap edilmek

hanalıv 2 hаналыy

Farz edilmek

hanaşıv hанашыy

Sayışmak, hesaplaşmak

hanatıv hанатыy

Saydırmak, hesap ettirmek

hanav 1 hанay

1.Saymak, hesap etmek, miktarını tespit etmek

2.Bir fikri olmak, kanaat sahibi olmak

handallanıv hандалланыy

Sandal kızılı rengine dönmek

handıḳlav hандыʞлay

Seçip yiyerek kalanı artık hâle getirmek

handırav hандырay

Ne yapacağını bilmemek, şaşırmak, hayrette kalmak

handırlav hандырлay

Bıdır bıdır konuşmak, çok konuşmak

hanġıravlandırıv
hанғырауландырыу
Sağırlaştırmak, sağıra çevirmek

hanġıravlanıv hanғырауланыу
Sağırlaşmak, sağıra dönmek

hanhınıv hanһыныу
Hesaba almak, hesaplamak; kıymet vermek

hanhırav hanһырау
Ne yapacağını bilmemek, şaşırmak, hayrette kalmak

hañķıtıv haңкытыу
Kokutmak, koku verdirmek

hañķıv haңкыу
Kokmak, koku vermek

hanlanıv hанланыу
Hesaplanmak, sayılmak

hanlav hанлау
1.Hesaplamak, saymak; gereken değeri vermek
2.Önemsemek

hanyavlanıv hанъяуланыу
Ahmaklaşmak, aptallaşmak; saçma sapan konuşmak

hapırıv hапырыу
Boza, kımız gibi içecekleri kaynatıp karıştırmak, alttan alıp üstten tekrar bırakarak karıştırmak

haplanıv hапланыу
Sap koyulmak, kabza yerleştirilmek, sap takılmak

haplaşıv haплашыу
Birlikte sap takmak, sap koymak

haplatıv haплатыу
Sap koydurmak, kabza koydurmak, sap taktırmak

haplav haплау
Sap koymak, kabza koymak, sap takmak

ḫarakterlanıv характерланыу
Nitelenmek, tasvif edilmek, vasıflandırılmak

ḫarakterlav характерлау
Nitelemek, tasvif etmek, vasıflandırmak

haranayıv haранайыу
Açgözlülük etmek, cimrilik göstermek, cimri olmak

haranlanıv haранланыу
Açgözlülük etmek, cimrilik göstermek, cimri olmak

haranlaşıv haранлашыу
Açgözlülük etmek, cimrileşmek, cimri olmak

haravıslav harayыслау
İpek süsler bezer gibi çadırın tentesini işlemek

harġayışıv hapғайышыу
Birlikte ya da karşılıklı sararmak, solmak

harġayıv hapғайыу
1.Sararmak, sarı renge dönmek
2.Sarılığa yakalanmak

harġaytıv hapғайтыу
1.Sarartmak, soldurmak
2.Sarılık oldurmak

harġıltlanıv hapғылтланыу
Sarımsı olmak, sarımsı renge dönmek

harhılıv haphылыу
Yüreği yanmak, yüreği çok incinmek

harhıtıv haphытыу
Yüreğini yakmak, yüreğini çok incitmek

harıġıv hapығыу
Bir yöne hareketlenmek, bir yöne yönelmek

harılıv hapылыу
Yapışmak, sarılmak, tutunmak

harıltıv hapылтыу
Sarıltmak, tutundurmak, yapıştırmak

harıplaşıv hapыплашыу
Ağız dalaşı yapmak, karşılıklı sövmek, hakaret etmek; münakaşa etmek, tartışmak

harışıv hapышыу
Yapışmak, sarılmak, tutunmak

harıv 1 hapыу
1.Bir yere toplanıp konmak
2.Sarmak, dolamak
3.İşgal etmek, üşüşmek
4.Kaplamak

harıv 2 hapыу
1.Midesi kaynamak, midesi bulanmak
2.Öfkelendirmek, kızdırmak, coşturmak

harıv 3 hapыу
İz koymak, küçük izler bırakmak (hayvanlar için)

harıv 4 hapыу
İp dolayacak bir sopa koymak

harķılıv hapқылыу
1.Sızdırılmak, akıtılmak
2.Suyu kurutulmak

harķırav hapқырау
Sızarak çıkmak, sızarak akmak; damlamak

harķıtılıv hapқытылыу
Sızdırılmak, suyu akıtılmak

harķıtıv hapқытыу
Sızdırmak, suyunu akıtmak

harķıv 1 hapқыу
1.Sızmak, akmak
2.Suyu kurumak, kurumaya başlamak

harķıv 2 hapқыу
Sarkmak, aşağı eğilmek, eğrilmek
***kiske harķıv*:** Akşama doğru

harḳıvlav harқыylay

Meyilli olmak, sarkık olmak alçalmaya başlamak

harlıġıv harlығыy

Yapışmak, sarılmak, tutunmak

harmaḳhıv harmaқhыy

Aptal gibi olmak, ahmak gibi olmak

harmaḳlanıv harmaқlanыy

Akılsızlaşmak, aptallaşmak, ahmaklaşmak

harmaḳlav harmaқlay

Hafif ve seri ezgilerle okumak

harnav harnay

1.Hafif ezgilerle söylemek

2.Öğütleyerek söylemek

haṡıtıv haçytыy

Sasılaştırmak, kötü kokutmak

haṡıv haçыy

Sasılaşmak, kötü kokmak

ḫaslanıv xaslanыy

1. İntikam arzusu duymak, hasımlanmak

2. Bir işe dört elle sarılıp bitirmeye gayret etmek

ḫaslaşıv xaslaşыy

Hasımlaşmak, karşılıklı hırs yapmak

ḫaslav 1 xaslay

Uydurmak, uygun hâle getirmek; özel olarak ayarlamak

ḫaslav 2 xaslay

Bir şeye ihtiras etmek, hırs etmek

ḫatalanıv xataланыy

Hata işlemek, yanlış yapmak

hataşıv hataшыy

1.Uykuda sayıklamak

2.Sersemleşmek

3.Bir şeyle fazla meşgul olmak

hataştırıv hataштырыy

1.Sayıklatmak

2.Sersemleştirmek

3.Bir şeyle meşgul ettirmek

hatılıv hatылыy

1.Satılmak, satılığa çıkarılmak

2.İhanet edilmek

hatışıv hatышыy

1.Karşılıklı ya da birlikte satmak

2.Karşılıklı ya da birlikte ihanet etmek

hatıv hatыy

1.Satmak

2.İhanet etmek, ihbar etmek

3.Caka satmak, gösteriş yapmak

4.Dedikodu yaymak

***hatıp al-*:** Satın almak, parayla almak

hatıvlaşıv hatыylaшыy

1.Pazarlık etmek

2.Tartışmak, münakaşa etmek

ḫatlaşıv xatлашыy

Mektuplaşmak

hattırıv haттырыу
Sattırmak

havalanıv hayаланыу
Havaya girmek, havalanmak, mağrur gezmek

havalatıv hayалатыу
Havalandırmak, havaya uçurmak

havalav hayалay
Havaya kaldırmak, yükseltmek

havbullaşıv hayбуллашыу
1.Vedalaşmak
2.Ayrılırken “havbul” deyip vedalaşmak
3.Bir yerden ayrılmak
4.Ayrılmaya mecbur olmak, mahrum kalmak

havhavlav hayhayлay
Havlamak, hav hav etmek

havhızlanıv hayhыҙланыу
Sağlığı bozulmak, sağlığı yerinde olmamak, hasta olmak

havığıv hayығыу
İyileşmek, sağlığına kavuşmak

havıldav hayылдay
Hav hav diye gelmek, hav hav etmek, havlamak

havılıv hayылыу
Sağılmak

havıv hayыу
1.Sağmak
2.İstismar etmek
3.Çekip almak

havlaşıv hayлашыу
Selamlaşmak, merhabalaşmak

havlav hayлay
Havlamak, hav hav etmek (köpek için)

havźırıv hayҙырыу
Sağdırmak

hayġalav hайғалay
Düz ve uzun keresteleri odunluğun zeminine döşemek

hayġav 1 hайғay
Düz ve uzun keresteleri odunluğun zeminine döşemek

hay-havlav hай-hayлay
Hay hav diye sesler çıkararak hayvanı sürmek, bağırmak

hay-haytlav hай-хайтлay
Hayt hayt diye hayvanı sürüp bağırmak

hayhıvlav hайhыулay
Hay hıv diye bağırmak

hayıġayıv hайығайыу
Sığlaşmak, sığ olmak

hayıġıv hайығыу
1.Sığlaşmak, sığ olmak
2.Miktarı azaltmak

hayıḳtırıv hайыктырыу
1.Sığlaştırmak
2.Miktarı azalttırmak

hayıldaşıv hайылдашыу
Birlikte hay da hay diye bağrışmak

hayırḳalav hайырҡалау
Güvenliği sağlamak, korumak; muhafaza etmek

hayırḳav hайырҡау
Güvenliği sağlamak, korumak; muhafaza etmek

hayıtıv hайытыу
Sığlaştırmak

hayıv hайыу
Sığlaşmak, sığ olmak

haylanıv hайланыу
Seçilmek, tercih edilmek

haylaşıv hайлашыу
Birlikte seçmek, birlikte tercih etmek

haylatıv hайлатыу
Seçtirmek, tercih ettirmek

haylav 1 hайлау
1.Seçmek, tercih etmek
2.Seçip tayin etmek, oy kullanmak

ḫayranlanıv хайранланыу
Alışılmışın dışında görmek, şaşırmak, acayip bulmak, şaşırtıcı bulmak

hayraşıv hайрашыу
Ötüşmek

hayratıv hайратыу
Öttürmek, güzel sesler çıkartmak, şakıtmak (kuş için)

hayrav hайрау
1.Ötmek, güzel sesler çıkarmak, şakımak (kuş için)
2.Göz boyamak

haytıldav hайтылдау
Tekrar tekrar hayt diye bağırmak

haytlav hайтлау
Hayt diye bağırmak

ḫayvanlanıv хайуанланыу
Kabalık etmek, terbiyesizlik etmek

hayźanıv hайҙаныу
1.Uykuda sayıklamak
2.Sersemleşmek
3.Bir şeyle fazla meşgul olmak

haźlanıv haҙланыу
Bataklığa dönmek, sazlığa dönmek

ḫeberleşév хәбәрләшеү
Haberleşmek

ḫeberlev хәбәрләү
Haber etmek, haber vermek

hebéşév həбешеү
Tutmak, yapışmak; musallat olmak

hebév həбеү
Yeni bir uç eklemek, ekleme yapmak

ḫeḳeretlev хәкәрәтләү
Hakaret etmek, aşağılamak

ḫelellev xələllәɣ
Helal bulmak

heletlev hələtlәɣ
Çabuklaştırmak, tezleştirmek; acele ettirmek

ḫelhéźlendérév xəlheʒləndepeɣ
Hâlsizlendirmek, güçsüzlendirmek, kuvvetsizlendirmek

ḫelhéźlenév xəlheʒləneɣ
Hâlsizlenmek, güçsüzlenmek, kuvvetsizlenmek

helkevhév hələkəɣheɣ
İsteksiz olmak, cansız olmak; gönülsüz olmak

helkevlenév hələkəɣləneɣ
Cansızlaşmak, isteksizleşmek, tembelleşmek

ḫellendérév xəlləndepeɣ
Güçlendirmek, kuvvetlendirmek

ḫellenév xəlləneɣ
Güçlenmek, kuvvetlenmek

ḫellev xəlləɣ
Birilerinin kılığına girmek

helmegeyév hələmərəjeɣ
Ağrılaşmak, küçük fakat ağır hâle gelmek

helmeklenév hələməkləneɣ
Küçük fakat ağır bir hâle gelmek

helmekletév hələməkləteɣ
Küçük fakat ağır bir hâle getirmek

helmeklev hələməkləɣ
Elle ağırlığını tahmin etmek, elle tartmak

helmevhérev hələməɣhepəɣ
Vücudu ağır gelerek zorla hareket etmek

helmevhév hələməɣheɣ
Vücudu ağır gelerek zorla hareket etmek

helmeyév hələməjeɣ
Şak diye donmak, şak diye donup kalmak; şok olmak

helpendev hələpəndəɣ
Sağa sola, etrafa ağır şekilde hareket etmek

helpeyév hələpəjeɣ
Sarkmak

helpéldev hələpeldəɣ
Sağa sola, etrafa ağır şekilde hareket etmek

helpéreyév hələperəjeɣ
Sarkık olmak, bir ucu eğilmek, sarkıtmak

hemsév həmceɣ
Azalmak, eksilmek; küçülmek

ḫemsév xəmceɣ
Çalmak, aşırmak, hırsızlık yapmak

heperélév həпəрелеү
Pasaklanmak, pislenmek; üstü başı çamur olmak, pis olmak

hepeytév həпəйтеү
Bitirmek, silip süpürmek (yemeği)

heprelév həпрəлеү
Pasaklanmak, pislenmek; üstü başı çamur olmak, pis olmak

heprendev həпрəндəү
Boş boş gezmek, işsiz güçsüz gezmek

hepreyév həпрəйеү
Pasaklı olmak, özensiz olmak, itinasız olmak, dağınık olmak

heptenlev həптənлəү -
Bomboş gezmek, aylak aylak sokaklarda dolaşmak, avare avare gezip durmak

heptérkeletév həптерkəлəү
Etek ya da gömleğin kenarına geniş bir kat işlettirmek

heptérkelev həптерkəлəү
Etek ya da gömleğin kenarına geniş bir kat işlemek

ḫerbileşév хəрбилəшеү
Savaş şartlarına uymak, askeri gereksinimleri karşılamak

ḫerbileştérélév хəрбилəштерелеү
Savaş şartlarına uydurulmak, askeri ihtiyaç tedarik ettirilmek

ḫerbileştérév хəрбилəштереү
Savaş şartlarına uydurmak, askeri ihtiyaçları tedarik ettirmek; askerileştirmek

ḫereketlendérév хəрəкəтлəндереү
Hareketlendirmek

ḫereketlenév хəрəкəтлəнеү
Hareketlenmek

ḫeremleşév хəрəмлəшеү
Menfaati için adaletsizlik yapmak, hile ile kandırmak

ḫerepsélenév хəрəпселəнеү
Nüktedan olmak, gülünç olmak; tuhaf olmak

herepsélev həрəпселəү
Dilencilik etmek, dilenmek

ḫerepsélev хəрəпселəү
Gülünç sözler söylemek, nükteli sözler söylemek; tuhaf konuşmak; birinin ağzına öykünerek konuşmak

ḫeréflev хəрефлəү
Her harfi ayrı söylemek

heréşév həрешеү
Yakın olmak, birine bağlanmak; sırnaşmak

ḫerézlev хəрезлəү
Yolluk koymak, yolluk yiyecek koymak

hermeklev həpмəкläy
Elle yoklayarak bakmak, elle kontrol etmek

hermelenév həpмəläнeү
Dokunup hissederek anlamak; elle kontrol ederek görmek

hermelev həpмəläy
El yordamı ile aramak, elle yoklamak

hermenév həpмəнeү
El yordamı ile aranmak, elle yoklanmak; elle kontrol edilmek

hermeşév həpмəшeү
Birlikte elle yoklamak, birlikte el yordamı ile kontrol etmek

hermev həpмəy
Elle yoklamak, el yordamı ile aramak; elle kontrol etmek

herpenletév həpпəнläтeү
İşsiz güçsüz hâle getirmek; baba eline düşürmek; ailesinin eline baktırmak

herpenlev həpпəнläy
1.İşsiz güçsüz gezmek; baba eline bakmak, ailesinin eline bakmak
2.Hantalca hareket etmek

herpeyév həpпəйeү
Sarkmak, aşağı doğru eğilmek

herźendev həpʒəндəy
İşsiz güçsüz gezmek; baba eline bakmak, ailesinin eline bakmak

ḫesislenév xəcиcläнeү
Adileşmek, bayağılaşmak, çirkinleşmek

ḫesislev xəcиcläy
Berbatlaştırmak, pisleştirmek; fenalaştırmak

ḫesretlendérév xəcpətläндepeү
Kaygılandırmak, hasretlendirmek

ḫesretlenév xəcpətläнeү
Kaygılanmak, hasretlenmek

ḫesretlev xəcpətläy
Kaygılı etmek, kederli hâle getirmek

ḫestelev xəcтəläy
Hasta etmek, hasta olmak

ḫesterlenév xəcтəpläнeү
Kendi kendini kaygılandırmak, kendi ihtiyacını kendi gidermek

ḫesterlev xəcтəpläy
Endişele duymak, kaygıya düşmek; emek harcamak

ḫeşeretlenév xəшəpətläнeү
İğrençleşmek, iğrenilecek hâle gelmek; adi hâle gelmek

heşkéldev həшкелдəy
Heş heş diyerek sığır kovmak, sığır sürmek

ḫeterlenév xətəpläнeү
Korkutucu olmak, ürpertici olmak

hetevlenév hətəʏləneʏ
Akılsızlaşmak; ahmaklaşmak, aptallaşmak

ḫetfelenév xətfələneʏ
Yeşil kadife rengini almak; yeşillenmek

ḫetérhéźlenév xətepheʒləneʏ
Hatırsız olmak, unutkan olmak

ḫetérlenév xətərləneʏ
Hatıra gelmek, hatırlanmak

ḫetérletév xətərlətəʏ
Hatıra getirmek, hatırlatmak

ḫetérlev 1 xətərləʏ
Hatıra gelmek, hatırlamak; akla düşmek

heveṡlendérév həʏəçləndepeʏ
Heveslendirmek, heves uyandırmak, arzu uyandırmak

heveṡlenév həʏəçləneʏ
Heveslenmek, heves duymak, arzu etmek

ḫevéfhéźlendérév xəʏefheʒləndepeʏ
Sükûnetlendirmek, korkunç bir durumdan çıkarılmak

ḫevéflendérév xəʏefləndepeʏ
Korkutmak, belaya düşürmek

ḫevéflenév xəʏefləneʏ
Korkuya kapılmak, belaya bulaşmak

heybetlenév həjbətləneʏ
Borç almak, ödünç almak

heybetlenév həjbətləneʏ
Güzelleşmek, heybetli olmak, hoş olmak

heybetlev həjbətləʏ
Güzelleştirmek, heybetlendirmek, hoşlaştırmak

ḫeyérsélenév xəjerseləneʏ
Dilenci olmak; fakirleşmek, yoksullaşmak

ḫeyérsélev xəjerseləʏ
Dilenmek

heykéldev həjkeldəʏ
Hey hey diyerek hayvan sürmek

ḫeylekerlenév xəjləkərləneʏ
Hilekar olmak, düzenbaz olmak

ḫikeyelev xikəjələʏ
Hikaye etmek; tasvir etmek

ḫeyleleṣév xəjlələšeʏ
Karşılıklı hile yapmak, aldatmak

ḫeylelev xəjlələʏ
Hile yapmak, aldatmak, kandırmak, dolandırmak

heylev həjləʏ
Hey hey diye hayvan sürmek

ḫeźérlenév xəʒerləneʏ
Hazırlanmak

hıbaşıv hыбашыy
Yapışmak, sürülmek

hıbaylanıv hыбайланыy
Ata binmek, atlanmak

hıbaylav hыбайлay
At binmek

hığıldırıv hығылдырыy
Esneterek büktürmek, eğdirmek; eğilmiş bükülmüş hâle getirmek

hığılıv 1 hығылыy
1.Esnetilerek bükülmek, eğilmek
2.Acılara karşı sabırlı olamamak, tahammül edememek

hığılıv 2 hығылыy
1.Sıkılmak, sıkıştırılmak, sıkıştırarak sokulmak
2.Sıkılıp suyu çıkarılmak

hığınıv hығыныy
1.Kıyafetin, elbisenin suyunu sıkmak
2.Sığınmak
3.Yardım isteyerek sığınmak

hığıv 1 hығыy
1.Bükmek, sıkıştırmak
2.Hâlsiz bırakmak, ezmek

hığıv 2 hығыy
Sıkmak, suyunu sıkmak

hıқılav hықылay
Çamurlu, bataklı yolda saplanmak, ağırlaşmak

hıқıv hықыy
Yapışıp kalmak, takılıp kalmak

hıқlanıv hықланыy
Eriyip cıvık hâle gelmek (kar için)

hıқmırlanıv hықмырланыy
Cimrileşmek, cimriye dönmek, pintileşmek

hıқranıv hықраныy
İnlenmek, sızlanılmak, ah edilmek, yakınılmak

hıқrav hықрay
İnlemek, sızlanmak, ah etmek, yakınmak

hıқtaşıv hықташыy
Birlikte ya da karşılıklı sızlanmak, yakınmak, ah etmek, inlemek

hıқtatıv hықтатыy
Sızlatmak, ah ettirmek, yakındırmak, inletmek

hıқtav hықтay
Yakınarak, üzülerek sessizce ağlamak

hıқtırıv hықтырыy
Sıktırmak, daralttırmak

hılandırıv hыландырыy
Bulaştırmak, sıvaştımak, yapıştırmak,sürdürmek

hılanıp-hıypanıv hыланып-hыйпаныy
Süslenip bezenmek

hılanıv hыланыу
Bulaşmak, sıvaşmak; bir şeyle sıvanmak

hılap-hıypav hылап-hыйпау
İyi kullanmak, tutumlu şekilde kullanmak, değerini bilerek kullanmak (kıyafet için)

hılaşıv hылашыу
1.Birlikte bulaştırmak, birlikte sıvamak; birlikte ya da karşılıklı yapıştırmak
2.Üzerine yakışmak

hılaşḳaḳlanıv hылашкаҡланыу
Yapışkan hâle gelmek, yapış yapış olmak; cıvıklaşmak

hılaştırıv hылаштырыу
Bulaştırmak, yapıştırmak, sürdürmek

hılav hылау
1.Yapıştırmak, sürmek
2.Bulaştırmak, sıvamak
3.Tedavi maksadıyla bedeni ovmak

hılışıv hылышыу
1.Sığınmak
2.Yardım ümit edip yakınmak, sızlanmak

hılıv 1 hылыу
Kesilmiş eti kemikten sıyırmak ayırmak

hılıvlanıv hылыуланыу
Güzelleşmek, güzel olmak

hılıvlatıv hылыулатыу
Aygırı kısırlaştırtmak, erkeklik bezlerini aldırtmak

hılıvlav hылыулау
Aygırı kısırlaştırmak, erkeklik bezlerini aldırmak

hıltaḳlav hылтаҡлау
Topallamak, topallayarak yürümek, aksamak

hıltalav hылталау
Bahane bulmak, sebep bulmak, vesile bulmak

hıltanıv hылтаныу
Kendini aklamak için suçu, sebebi bir şeylere yıkmak, bahane uydurmak

hıltav 1 hылтау
Suçu birilerine ya da birşeylere yıkmak, sebep uydurmak, bahane bulmak

hıltavlanıv hылтауланыу
Bahane bulmak, sebep bulmak, vesile bulmak

hıltavlav hылтаулау
Bahane bulmak, sebep bulmak, vesile bulmak

hıltıḳlav hылтыҡлау
Topallamak, aksamak, topallayarak yürümek

hınalıv hыналыу
Sınanmak, denenmek, tecribe edilmek

hıñarlav hыңарлау
Çift olan şeyden birini kullanmak, tekini kullanmak

hınaşıv hынашыу
Karşılıklı denemek, biribirlerini denemek, sınamak

hınatıv hынатыу
1.Sınatmak, denetmek, tecrübe ettirmek
2.İnsanları nezdinde kendini yumuşak, iyi yönleri ile göstermek; sır vermek

hınav 1 hынау
Sınamak, denemek, tecrübe etmek

hındırılıv hындырылыу
1.Kırdırılmak, yardırılmak
2.İtaat ettirilmek, boyun eğdirilmek

hındırıv hындырыу
1.Kırdırma, yardırmak
2.İtaat ettirmek, boyun eğdirmek
3.Ilınmak (hava için)

hındırtıv hындыртыу
1.Kırdırtmak, yardırtmak
2.Boyun eğdirtmek, itaat ettirtmak

hıñġaźav hыңғаҙау
1.Bayılmak
2.Şok olmak, şoka girmek

hıñġırlav hыңғырлау
1.Burundan konuşmak, genizden konuşmak
2.İsteksizlik göstererek ağız içinden konuşmak

hınıġıv hынығыу
Uzun süre çalışmayıp hamlamak

hınıv hыныу
1.Kırılmak, parçalara ayrılmak (sert nesne için)
2.Baskıya dayanamayıp kopmak
3.Ilınmak, yumuşamak (sert hava için)

hıñķıldatıv hыңҡылдатыу
Hınk ettirmek, hın hınk ettirmek

hıñķıldav hыңҡылдау
Hınk etmek, hınk hınk etmek

hınlandırıv hынландырыу
Tasvir ettirmek, betimletmek; canlı şekilde yansıttırmak

hınlanıv hынланыу
Tasvir edilmek, betimlenmek; canlı şekilde yansıtılmak

hınlav hынлау
Rezil etmek, aşağılamak, kötülemek

hınsılav hынсылау
Deneyerek, tecrübe ederek önceden görüp söylemek

hıpılıv hыпылыу
1.Sökülmek
2.Kesilmek, yarılmak

hıpırılıv hыпырылыу
1.Silinip sıyrılmak

2.Alta doğru düşmek, sıyrılmak
3.Sıvışılmak

hıpırıv hыпырыу
1.Okşamak, sıvazlamak
2.Sıyırmak
3.Toplanıp sıvışmak
4.Bir kerede kesmek, kırmak, vurmak
5.Tabağı sıyırmak, yemeği sıyırmak, bir şey bırakmadan yemek

hıpırtıv hыпыртыу
1.Silip sıyırtmak
2.Sağlamca vurmak, değdirmek
3.Güçlü şekilde uğuldayıp kaçırtmak, sıvıştırtmak

hıpırtmaķlav hыпыртмаҡлау
İlmeklemek, düğümlemek

hıptırtıv hыптыртыу
Sıvıştırtmak, aceleyle yol aldırtmak

hırġalanıv hырғаланыу
Birilerine yapışmak, musallat olmak

hırġalav 1 hырғалау
Kayıp yoldan çıkmak, kenara kaymak

hırġalav 2 hырғалау
Bir şeylerin üzerinden sızmak, sızarak akmak

hırıġışıv hырығышыу
Birlikte, topluca sığınmak

hırıġıv hырығыу
1.Sığınmak
2.Yardım bekleyerek yaklaşmak

hırıķtırıv hырыҡтырыу
1.Sığındırmak
2.Destekletmek, destekle sağlamlaştırmak

ḫırıldav хырылдау
Hırıldamak, hır hır etmek

hırılışıv hырылышыу
1.Birlikte, topluca sığınmak
2.Birlikte sığışmak

hırılıv 1 hырылыу
Elbise, yorgan gibi şeylerin için pamık, yün koyularak dikilmek

hırılıv 2 hырылыу
Yapışmak, yapışkan bir şeyle kaplanmak

hırındılav hырындылау
Kürtün olup yığılmak

hırındırıv hырындырыу
1.Sıkıştırmak, basmak, ezmek
2.Dayatmak, kapatmak

hırınıv hырыныу
1.Sığınmak
2.Sıkışmak, basmak, ezmek
3.Dayamak, kapamak

hırışıv hырышыу
Sıkışmak, bükülmek, büzüşmek
Destek olmak

hırıtıv 1 hырытыу
İçine pamuk, yün koydurarak diktirmek

hırıtıv 2 hырытыу
Yapıştırmak, bulaştırmak

hırıv 1 hырыу
İçine pamuk, yün koyarak dikmek

hırıv 2 hырыу
Yapışmak, bulaşmak; sıvanmak

hırḳavlav hырҡаулау
Hasta olmak, hastalanmak

hırḳıratıv hырҡыратыу
1.Damla damla akıtmak
2.Çok incitmek

hırḳırav hырҡырау
Damla damla akmak, sızmak

hırlandırıv hырландырыу
Sırlandırmak, sır çekmek

hırlanıv hырланыу
Sırlanmak, oyularak, çentiklerle süslenmek

hırlaşıv hырлашыу
Birlikte ya da karşılıklı sır çekmek, sırlarla bezemek, oyuk ve çentiklerle süslemek

hırlatıv hырлатыу
Oyuklarla bezetmek, oyuklar yaptırmak

hırlav hырлау
1.Oyuklar yapmak, oyuklar bezemek
2.Boy boy sır çekmek, çizgi çekmek

ḫırlav хырлау
Hırlamak, hır etmek

hırlıġışıv hырлығышыу
Topluca bir yere sığınmak, bir yere yığılmak

hırlıġıv hырлығыу
Sığınmak
Yardım bekleyerek yaklaşmak

hırlıḳtırıv hырлыҡтырыу
Bir yere sığındırmak, biyerde barındırmak (insanlar ve canlılar için)

hırmalav hырмалау
Sırmalamak, sırma çekmek

hırnıġıv hырғыныу
1.Sığınmak
2.Yardım bekleyerek yaklaşmak

hırpalanıv hырпаланыу
1.Sırnaşmak, sırnaşıklık yapmak
2.Ayak altında dolanmak

hırtanıv hыртаныу
Tanımak, bilmek

hırtlatıv hыртлатыу
Dağ sırtını geçirmek, dağ sırtı boyunca ilerletmek

hırtlav 1 hыртлау
Dağ sırtı boyunca ilerlemek, dağ sırtını geçmek

hıtılıv hытылыу

1.Ezilmek, basılmak

2.Sıkılmak, boğulmak

hıtıv hытыу

1.Sıkmak, ezmek, basmak

2.Boğmak

3.Suratı öfkeli hâle gelmek, yüzü keyifsiz hâle gelmek

hıtķılav hытҡылау

1.Sivilce çıkmak, sivilceli olmak

2.Kabarcık çıkmak, kabarcık ile kaplamak, kabarcıklı olmak

hıtlıġıv hытлығыу

Sızıp akmak, sızarak çıkmak

hıttırıv hыттырыу

1.Suyunu çıkartmak, ezdirmek

2.Şiş bir şeyi patlatarak içindekini çıkartmak

3.Ezerek öldürtmek

hıvaldırıv hыуалдырыу

Süt sağdırmak, süt verdirmek

hıvalıv hыуалыу

Sütü kesilmek

hıvaltıv hыуалтыу

Sütünü kestirmek

hıvatlav hыуатлау

Sulamak, suya banmak, ıslamak

hıvhatıv hыуhатыу

Susatmak, su içme hissi duyurmak

hıvhav hыуhау

1.Susamak

2.Bir şeylere aşırı istek duymak

hıvhırav hыуhырау

Susuzlaşmak, susuz hâle gelmek

hıvhızlandırıv hыуhыҙландырыу

Susuzlaştırmak, susuz hâle getirmek

hıvhızlanıv hыуhыҙланыу

Susuzlaşmak, susuz hâle gelmek

hıvıġayıv hыуығайыу

Soğuklaşmak, soğumak

hıvıķhıv hыуыҡһыу

Soğuk etkisinde kalmak, üşümek

hıvındırıv hыуындырыу

1.Soğutmak, soğuklaştırmak

2.Heycanını kaybetmek, bir şeyden soğutmak

hıvınışıv hыуынышыу

1.Birlikte soğumak

2.Birlikte bıkıp uzaklaşmak

hıvınıv hыуыныу

1.Soğumak

2.Bir meseleden, bir şeyden soğumak

hıvıtılıv hыуытылыу

Soğutulmak

hıvıtıv hыуытыу

Soğutmak

hıvıv hыуыу

Soğumak

hıvlandırıv hıyуландырыу

Sulandırmak, ıslatmak

hıvlanıv hıyуланыу

Sulanmak, ıslanmak

hıvlav 1 hıyулау

1.Sulamak, suya banmak

2.Islamak

3.Suya karıştırmak

hıvlıvķav hıyулыуҡау

Çatı kenarına oluk döşemek, oluk koymak

ḫıyalıylanıv хыялпйланыу

Hayali olmak, muhayyelleşmek

ḫıyallanıv хыялланыу

Her türlü hayale dalmak

hıyġıźıv hыйғыҙыу

1.Sığdırmak

2.Kapsamak, içermek

3.Birisinin sığınmasına imkan vermek

4.Yakıştırmak, uydurmak

hıyındırıv hыйындырыу

1.Sığındırmak

2.Birinin evine yerleştirmek

3.Yardım, özen göstererek kendine yakınlaştırmak

hıyınışıv hыйынышыу

1.Birlikte sığınmak

2.Birlikte yardım ümit edip yakınmak

hıyınıv hыйыныу

1.Sığınmak

2.Yardım ümit edip yakınmak, sızlanmak

hıyışıv hыйышыу

1.Sığışmak

2.Topluca bir yere yerleşmek

3.Kavgasız dövüşsüz yaşamak

hıyıv hыйыу

1.Sığmak

2.Yerleşebilmek

3.Dar bir yerden geçebilmek

4.Sığışmak

hıyķaşıv hыйҡашыу

1.Sığınmak

2.Yardım ümit edip yakınmak, sızlanmak

hıylanıv hыйланыу

Bir ziyafette ağırlanmak, ikram edilmek

hıylaşıv hыйлашыу

Birlikte ağırlamak, karşılıklı ağırlamak, karşılıklı ikram etmek, birlikte ikram etmek

hıylav hыйлау

1.İkram etmek, ağırlamak

2.Hediye olarak vermek, armağan vermek

hıypaķlav hыйпаҡлау

Durmadan okşamak, her şekilde okşayıp sıvazlamak

hıypanıv hыйпаныу

Okşanmak, elle sıvazlayıp sevilmek

hıypatıv hыйпатыу

Okşatmak, elle sıvazlatıp sevdirmek

hıypav hыйпау

Okşamak, sıvazlamak, sıvazlayıp sevmek

hıyźıķtav hыйҙыкътау

Değerli şekilde kullanmak, kıymetli şekilde kullanmak; tutumlu kullanmak

hıyźırıv hыйҙырыу

1.Sığdırmak

2.Kapsamak, içermek

3.Birisinin sığınmasına imкan vermek

4.Yakıştırmak, uydurmak

hıźatlanıv hыҙатланыу

1.Şerit çekilmek, çizgilenmek, çizgi çekilmek

2.Sınırlanmak, sınır çekilmek

hıźatlav hыҙатлау

1.Şerit çekmek, çizgi çekmek

2.Sınırlamak, sınır çekmek

3.Teşhis etmek, belirlemek; tayin etmek

hıźġanıv hыҙғаныу

1.Kolları sıvamak, sıvanmak

2.Bütün gücüyle çalışmak

hıźġırınıv hыҙғырыныу

Kendi kendine ıslık çalmak

hıźġırışıv hыҙғырышыу

Birlikte ıslık çalmak

hıźġırıv hыҙғырыу

1.Islık çalmak

2.Tıs diye ses çıkarmak

3.Büyük bir hızla hareket etmek

hıźġırtıv 1 hыҙғыртыу

Islık sesi çıkarmak, ıslık çaldırmak

hıźġırtıv 2 hыҙғыртыу

İç yağı yapmak, kuyruk yağı yapmak

hıźıķlav 1 hыҙыкълау

Çizgi çizmek, çizgi çekmek, şerit çekmek

hıźıķlav 2 hыҙыкълау

Dişi kürdanla karıştırmak

hıźılıv 1 hыҙылыу

1.Çizilmek

2.Gözükmek

***yélém mayı hıźıl-*:** Eziyet çekmek, sıkıntı çekmek

hıźılıv 2 hыҙылыу

1.Sıcaktan erimek (donmuş yağ için)

2.Çok ince, etkili şekilde yankılanmak, çınlamak

hıźınıv hыҙыныу

Çizim işi ile meşgul olmak

hıźırılıv hыҙырылыу

Yardırılmak, soydurulmak, kabuğu

soydurulmak, derisi yüzdürülmek; sıyrılmak

hıźırışıv hьşырышыу
Birlikte ya da karşılıklı sıyırmak, soydurmak, yüzdürmek

hıźırıv hьşырыу
Sıyırmak, soydurmak, yüzdürmek

hıźırtıv hьşыртыу
Yardırmak, soydurmak, kabuğunu soydurmak, derisini yüzdürmek; sıyırtmak

hıźıv 1 hьşыу
1.Çizmek, çizgi çekmek
2.Belgeyi karalamak
3.Eskiz çizmek, taslak çizmek, kroki çizmek
4.Kibrit çakmak
5.Önceden belirlemek
6.Kaçmak, sıvışmak

hıźıv 2 hьşыу
1.Erimek, yavaş yavaş yok olmak
2.Tahrip olmak, zayıflamak
3.Kaygılanmak, kederlenmek
4.Çınlatmak, ince ve etkili şekilde yankılatmak

hıźlandırıv hьşландырыу
Sızlandırmak, şikayet ettirmek, serzenişte bulundurmak

hıźlanıv hьşланыу
1.Sızlanmak, şikayet etmek, serzenişte bulunmak, yakınmak
2.Üzülmek, kaygılanmak

hıźlatıv hьşлатыу
Sızlatmak, şikayet ettirmek

hıźlav 1 hьşлау
1.Sızlamak, ağrımak, acımak
2.Üzülmek, kaygılanmak

hıźlıḳlaşıv hьşлыḳлашыу
Birlikte delik, yarık yerleri doldurmak

hıźlıḳlav 1 hьşлыḳлау
Bir şeylerle delik, yarık yerleri doldurmak

hıźlıḳlav 2 hьşлыḳлау
Dişi kürdanla karıştırmak

hıźmaḳlav hьşмаḳлау
Çizmek, çizgi çekmek, çizgilemek

hıźmalanıv hьşмаḳланыу
Çizgi gibi olmak, çizik olmak

hıźmalav hьşмалау
Çizgi çizmek, çizgiler yapmak

hıźźırıv 1 hьşҙырыу
1.Çizgi çizdirmek
2.Çalgıyı, türküyü ustaca icra etmek

hıźźırıv 2 hьşҙырыу
Eritmek, kaynatmak
***yörek mayını hıźźır-*:** Şikayet ettirmek, sızlandırmak, yakındırmak

hıźźırtıv hьşҙыртыу
1.Çizdirtmek

2.Değnekle vurdurmak
3.Çalgıyı ustaca çaldırmak

hibelev нибәләү
Çiselemek, serpelemek

hibéldérév нибелдерең
Serdirmek, yaydırmak, saçtırmak

hibéléşév нибелешең
Birlikte yayılmak, dağılmak, saçılmak, serpilmek

hibélév нибелең
1.Serpilmek, yayılmak, saçılmak
2.Aşırı sarfedilmek

hibéşév нибешең
Birlikte ya da karşılıklı serpmek, yaymak

hibév нибең
1.Serpmek, yaymak
2.Işık saçmak
3.Yağmur çiselemek, serpelemek

ḫiḫıldav хихылдаү
Hafifçe gülmek, tebessüm etmek

hikérenleşév никәрәнләшәү
Birlikte sıçrar gibi hareket etmek, hoplamak

hikérenlev никәрәнләү
Sıçrar gibi hareket etmek, hoplamak

hikérénév никеренең
Zıplamak, sıçramak

hikéréşév никәрәшәү
1.Birlikte ya da karşılıklı zıplamak, hoplamak, sıçramak
2.Birlikte birden ilerlemek

hikérév никереү
1.Sıçramak, hoplamak, zıplamak
2.Aşırı davranışlarda bulunmak, kudurmak

hikértéşév никәртәшәү
Karşılıklı ya da birlikte zıplatmak, hoplatmak, sıçratmak

hikértév никәртәү
1.Zıplatmak, hoplatmak, sıçratmak, atlatmak
2.Omuz, göz, kaş oynatmak

ḫikmetlev хикмәтләү
Gizli ve derin bir anlam vermek, esrarengiz veya sırlı hâle getirmek

hélkev нелкәү
Silkmek, silkelemek, çırpmak; çalkalamak, sallamak

hélkénéşév нелкенешең
Birlikte ya da karşılıklı silkinmek, sallanmak

hélkénév нелкенең
Silkinmek, sallanmak, hareket etmek

hélkéşév нелкешең
Birlikte ya da karşılıklı silkmek, silkelemek, çırpmak; çalkalamak

hélkétév нелкетеү
Hareketlendirmek, kımıldatmak, titretmek

hélkév нелкеү
Silkmek, silkelemek, çırpmak; çalkalamak, sallamak

hillenév нилләнеү
Sessizleşmek, sakinleşmek, sessiz olmak, sakin olmak

héltenév нелтәнеү
1.El kol silkmek, sallamak
2.Saldırmaya, hücum etmeye girişmek
3.Çabalamak, atılmak

héltev нелтәү
1.Silkmek, silkitmek
2.Vurup yıkmak
3.Ele geçirmek
4.Çekip almak

héltérev нелтерәү
Ufak ufak hareket etmek, kıpırdamak, silkinmek; çok korkmak

hémeyév немәйеү
Ümidi boşa çıkmak, umudu boşa çıkmak

hémeytév немәйтеү
Ümidini boşa çıkarmak, umudunu yok etmek

hémgérév немгереү
1.Burun içindeki havayı birden vermek
2.Sümkürmek

hémhénév немһенеү
Umutlanmak, ümitlenmek

hémérév немереү
Sıvı bir şeyi somurmak, nefes yoluyla sıvı bir şeyi çekmek

himérév нимереү
1.Semirmek, yağ bağlamak
2.Para ve mal sahibi olup zenginleşmek

himértélév нимертелеү
Semirtilmek, yağ bağlanmak, semizleştirilmek

himértév нимертеү
Semirtmek, yağ bağlatmak, semizleştirmek
***yoķo himért-*:** Çok uyumak

himév нимеү
Solmak, pörsümek, canlılığını yitirmek

ḫimiyalaştırıv химиялаштырыу
Kimyasallaştırmak

hémtenlev немтәнләү
Sağa sola bakınarak gezinmek, aranmak, dolanmak

héñdérélév һеңдерелеү
Sindirilmek, hazmedilmek

héñdérév heңдepeү

1.Sindirmek, hazmetmek

2.Akla yerleştirmek

héñgeźetév heңгəşəteү

Bayıltmak

héñgeźev heңгəşəү

1.Bayılmak

2.Şok olmak, şoka girmek

héñéşév heңешeү

Birlikte ya da karşılıklı sinmek, nüfuz etmek

héñév heңeү

1.Sinmek, nüfuz etmek

2.Yatarak gizlenmeye çalışmak

hiñév hиңeү

Solmak, pörsümek, canlılığını yitirmek; sinmek

héñkéldetév heңкелдəteү

Sürekli silkeletmek, sürekli sallandırmak; sürekli titretmek

héñkéldev heңкелдəү

Sürekli silkelemek, sürekli sallamak; sürekli titremek

hiñkéldev hиңкелдəү

Aşağı yukarı sallamak, aşağı yukarı zıplatmak, sıçratmak

hiñkétév hиңкетeү

Sarstırmak, silkeletmek, titretmek

hiñkév hиңкeү

Sarsılmak, silkelenmek, titremek

hiñmaylanıv hиңмайланыу

Kas kafalı olmak, ahmaklaşmak

hintéklev hинтекләү

Ahmak hâle dönmek, aptala dönmek

hépérélév hепepелeү

Süpürülmek

***hépérélép yörö-*:** Ahlaksızca dilediği kimse ile ilişkiye girmek, zina yapmak

hépéréşév hепepешeү

Birlikte süpürmek

hépérév hепepeү

1.Süpürmek, çöp temizlemek

2.Kar, toz gibi şeyleri esip savurmak

hépértév hепepтeү

Süpürtmek

hipkéllenév hипкеллəнeү

Yüzü çillenmek, çilli hâle gelmek

hiplenév hипləнeү

Onarılmak, tamir edilip yenilenmek

hipleşév hипləшeү

Birlikte onarmak, tamir etmek, yenilemek

hipletév hипləтeү

Onartmak, tamir ettirmek, yeniletmek

hiplev hипləү

1.Onarmak, tamir etmek, yenilemek

2.Düzeltmek, doğrultmak

hiptérélév hиптерелеү
Serptirilmek, yaydırılmak, saçtırılmak

hiptérév hиптереү
1.Serptirmek, yaydırmak, saçtırmak
2.Ateş açmak, kurşun yağdırmak

hiregeyév hирәгәйеү
1.Seyrelmek, seyrekleşmek
2.Sıklığı azalmak

hiregeytélév hирәгәйтелеү
Seyreltilmek, seyrekleştirilmek; azaltılmak

hiregeytév hирәгәйтеү
Seyreltmek, seyrekleştirmek; azaltmak

hireklenév hирәкләнеү
Seyrelmek, seyrek olmak, seyrekleşmek

hirekletév hирәкләтеү
Seyrelttirmek, seyrekleştirtmek; azalttırmak

hireklev hирәкләү
Seyreltmek, seyrekleştirmek; azaltmak

hérenletév hерәнләтеү
Avarelik ettirmek, bomboş gezdirmek

hérenlev hерәнләү
Avare dolaşmak, boş gezmek, boş dolaşmak

hirev hирәү
Seyrelmek, seyrekleşmek

hérevlenév hерәүләнеү
Pişmemiş hâle gelmek, çiğ hâle gelmek

héreyéşév herәйешеү
Karşılıklı veya birlikte dikleşip kalkmak, yukarı doğru kalkmak

héreyév herәйеү
Dikleşip kalkmak, düz hâlde yukarı doğru kalkmak

héreytév herәйтеү
Dikleştirip kaldırmak, diktirmek, yukarı doğru kaldırmak

hérélenév hereләнеү
1.Kulak asmamak, söylenene itibar etmemek
2.Eleştirilere kulak vermemek
3.Bildiğini okumak, sözünde diretmek

héréntév herентеү
Gevşemek, sallanmak, çok kullanılmaktan dolayı bozulmak, laçkalaşmak

ẖiréslenév хиресләнеү
Hırslanmak, aşırı heves etmek

hérkelendérélév herкәләндерелеү
Çiçek tozu ile döllendirilmek

hérkelendérév hèркәләндèрèү
Çiçek tozu ile döllendirmek

hérkelenév herкәләнеү
Çiçek tozu ile döllenmek

hérkeletév 1 hepкələtəɣ
Bit yumurtasına döndürmek

hérkeletév 2 hepкələtəɣ
Çiçek tozu ile dölletmek

hérkelev hepкələɣ
Bit yumurtası hâline dönmek

hérkéldev hepкелдəɣ
Korkup sıçramak, korkup titremek

hérpeyév hepпəйeɣ
1.Düz hâle gelip yukarı doğru kalkmak, dikleşip kalkmak
2.Dal budak salmak
3.Kendini göstermeye çalışmak, gururlanmak
4.Bir şeye çok kızmak

hirpéldérév hирпелдepeɣ
Serptirmek, saçtırmak, yaydırmak

hirpélév hирпелeɣ
Serpilmek, saçılmak, yayılmak; dağıtılmak

hirpéşév hирпешeɣ
Birlikte ya da karşılıklı serpmek, yaymak, saçmak; dağıtmak

hirpév hирпeɣ
Serpmek, saçmak, yaymak; dağıtmak

ɧisaplanıv хисапланыу
Hesaplanmak

ɧisaplaşıv хисаплашыу
Hesaplaşmak

ɧisaplatıv хисаплатыу
Hesaplatmak

ɧisaplav хисаплау
Hesaplamak; kişi ya da nesne üzerine düşünmek

hiškendérév hиçкəндepeɣ
İrkiltmek, ürkütmek; çekindirmek

hiškenév hиçкəнeɣ
İrkilmek, ürkmek; çekinmek

ɧislendérév хисləндepeɣ
Hislendirmek, duygulandırmak

ɧislenév хисləнeɣ
Hislenmek, duygulanmak

hitelenév hитələнeɣ
Kararıp bozulmak, kötü olmak (bal mumu için)

ɧitlandırıv хитландырыу
Eziyet çektirmek, sıkıntı çektirmek

ɧitlanıv хитланыу
Eziyet çekmek, sıkıntı çekmek

ɧitlaşıv хитлашыу
Sıkılarak, eziyet çekerek çabalamak; zorlanmak

ɧitlav хитлау
1. Eziyet çektirmek, sıkıntı çektirmek
2. Zorlanmak

hévlev heүləɣ
Hiv diye bağırmak (bk. hév)

héygeklev heйгəкläγ
Durmadan altını ıslatmak, idrarını tutamamak

héyév heйeγ
İşemek

héykéndérév heйкəндepeγ
Silkindirmek, sallandırmak, hareket ettirmek

hiźgérlenév hиʒгepläнeγ
Duyarlı hâle gelmek, hassaslaşmak

hiźgév hиʒгeγ
İrkilmek, ürkmek; çekinmek

hiźélév hиʒeлeγ
Sezilmek, farkedilmek, hissedilmek

hiźémlev hиʒeмläγ
Sezgi ile hissetmek, gönülden hissetmek

hiźénév hиʒeнeγ
Birisinin niyetini önceden sezmek, sırrını anlamak

hiźév hиʒeγ
Sezmek, hissetmek, duymak, farketmek

ɧézmetlendérélév хeʒмəтläндepeлeγ
Hizmetlendirilmek, çalıştırılmak

ɧézmetlendérév хeʒмəтläндepeγ
Hizmetlendirmek, çalıştırmak

hiźźérév hиʒʒepeγ
Sezdirmek, farkettirmek, hissettirmek

hiźźértév hиʒʒepтeγ
Sezdirmek, farkettirmek, hissettirmek

ɧlorlanıv хлорланыу
Klorlanmak, dezefenkte edilmek

ɧlorlatıv хлорлатыу
Klorlatmak, dezenfekte edilmek

ɧlorlav хлорлау
Klorlamak, suyu dezenfekte etmek

hoġalanıv hoғаланыу
Ele ağzına tıkıştırmak, tıkıştırarak yemek

hoġondoroşov hoғондорошоу
Karşılıklı elle yedirmek

hoġondorov hoғондороу
1.Misafire eti eliyle yedirmek
2.Sert bir söz söylemek, ağır bir ceza vermek

hoġonov hoғоноу
Elden yemek, eldekini ağzıyla kapmak

hoķlandırıv hoкландырыу
Büyülemek, teshir etmek, hayran etmek

hoķlanışıv hoкланышыу
Birlikte büyülenmek, hayran kalmak

hoķlanıv hoкланыу
Büyülenmek, hayran kalmak

ḫoḳuḳhıźlav хоқуқһызлау
Hukuku sınırlamak, hukuktan mahrum bırakmak

holav holay
Yan yana uzanıp inmek, yere yapışmış gibi düşmek

hollanıv hollanыy
Usta olmak, maharetlenmek, yetenekli olmak

hollav hollay
Ağzıyla kavrayıp yutmak

ḫoloḳhoźlanıv холоқһоźланыу
Huysuzlanmak, kötü mizaçlı olmak, karaktersizleşmek

ḫoloḳlanıv холоқланыу
1. Karakterlenmek
2. Tavır ve davranış değiştirmek (hayvanlar için)

hoñḳoldav hoңколдау
Hup diye ses çıkarmak, hup diye ötmek (puhu kuşu ve balaban kuşu için)

honolov honolou
Gerinmek, uzanmak, çekilmek, yayılmak

honov honou
Çekmek, germek, uzatmak
***ḳul hon-*:** Kendine gerekmeyen bir şeyi kendine mâl etmeye çalışmak

hontayıv hontайыу
Boyu uzamak, boyu gelişmek, boy atmak (çocuklar için)

ḫoporlatıv хопорлатыу
Höpürdetmek

ḫoporlav хопорлау
Höpürdemek

horalıv horalыy
Kız istenmek

horanıv horanыy
Dilenmek, sadaka istemek

horaşıv horашыy
1.Karşılıklı hâl hatır sormak
2.Dilenmek, tekrar tekrar istemek

horatıv horatыy
Dilendirmek, sadaka istetmek

horav 1 hopay
1.Sormak
2.İstemek, talep etmek
3.Sadaka istemek
4.Rica etmek
5.Kız istemek

ḫorḳoldav хорқолдау
Hork hork etmek

hornav hornay
Zurna çalmak, borazan çalmak; zurna sesi çıkarmak

hornayıv hornайыу
İnce uzun olmak

horolanıv hороланыу
Grileşmek, boz renge dönmek, kül rengi olmak

hoṡoşov hоçошоу
Birlikte ya da karşılıklı bir kova ya da kabı daldırıp almak

hoṡov hоçоу
Bir kap ya da kovayı daldırıp almak

hoṡtorov hоçтороу
Bir kap ya da kovayı daldırtıp aldırmak

ḫoźurlandırıv хоҙурландырыу
Huzurlandırmak, güzelleştirmek, rahat ettirmek

ḫoźurlanıv хоҙурланыу
Huzurlanmak, güzelleşmek, rahatlatmak

höjöröv һөжөрөү
Keskin bir şeyle çizip kırmak

höjöv һөжөү
Keskin bir şeyle çizip kırmak

höleytlev һөләйтләү
Höleyt diye bağırmak (bk. höleyt)

hömhörev һөмһөрәү
Keyifsizleşip suratı asılmak, yüzü asılmak

hömhöźlenév һөмһөҙләнеү
Suratsız hâle gelmek, sevimsiz olmak

hömreyév һөмрәйеү
Yüzü asılmak, yüzünün rengi kaçmak

höpösöklev һөпөсөкләү
1.Küçük çocuğu hoplatıp zıplatmak
2.Çocuğu gereğinde fazla sevmek, okşamak

hörenleşév һөрәнләшеү
Birlikte bağırarak halkı bir yere çağırmak

hörenlev һөрәнләү
Halkı bağırarak davet etmek, bağırarak halkı bir yere çağırmak; çığırtkanlık yapmak

hörgöslev һөргөсләү
Sıyırıp yığmak

hörhötöv һөрһөтөү
Eti bozdurmak, kokutmak, çürütmek

hörhöv һөрһөү
Uzun süre kalıp bozularak çürük kokusu almak (et için)

hörlögöşöv һөрлөгөшөү
1.Birlikte yıkılmak, yatmak (fidan, çiçek, ekin için)
2.Birbiri üzerine yığılarak hızlandırmak

hörlögöv һөрлөгөү
1.Bir fidan ya da çiçek için yıkılmak, yatmak, ağmak
2.Kaykılmak
3.Hata etmek

hörlöktöröv hөrlөktөrөү
Birbirine yaslayıp, bağlayıp yıkılacak hâle getirmek

hörmekletév hөrmәklәteү
Birbirine bağlayıp, yaslayıp sürüklemek, sürümek

hörmeklev hөrmәklәү
Yıkıla yıkıla koşmak

hörmelenév hөrmәlәneү
Sürmelenmek, sürme çekilmek

hörmelev hөrmәlәү
Sürmelemek, sürme çekmek

ḫörmetlev xөrmәtlәү
Saygı göstermek, hürmet etmek

hörölöv 1 hөrөlөү
Sürülmek (toprak için)

hörölöv 2 hөrөlөү
Kovulmak, sürülmek; sürgün edilmek

hörömlendérév hөrөmlәndereү
Suratı asıklaştırmak, yüzü asıklaştırmak

hörömlenév hөrөmlәneү
İslenmek, is çıkarmak, kurumlanmak, kurum çıkarmak

hörömlev hөrөmlәү
İslemek, kurumlamak, is çıkartmak

höröndöröv hөrөndөrөү
Atın ayağını taktırmak, dolaştırmak, sürçtürmek

hörönkölenév hөrөnkөlәneү
Yüzü karamak, yüzü isteksiz hâle gelmek

hörönöv hөrөnөү
Bir fidan ya da çiçek için yıkılmak, yatmak, ağmak

höröşöv hөrөшөү
1.Birlikte toprak sürmek
2.Kar, çamur gibi şeyleri birlikte sıyırmak, kazımak

höröv 1 hөrөү
1.Toprağı sürmek
2.Kar, çamur gibi şeyleri yarıp sıyırmak

höröv 2 hөrөү
1.Kovmak, sürmek
2.Sürgün etmek
***dan hör-*:** Tanınmak, şöhret kazanmak

hörpöldetév hөrpөldәteү
Hüpüldetmek, hüp ettirmek

ḫörteyév xөrtәйeү
Kötüleşmek, değersiz olmak

hörtölöv hөrtөlөү
Yumuşak bir şeyle silip temizlenmek, kurulanmak

hörtönöv hөrtөnөү
Havlu ile kurulanmak

hörtöşöv hөrtөшөү
Birlikte ya da karşılıklı silip temizlemek, silmek

hörtöv hөptөg

1.Silmek, silip temizlemek

2.Silip süpürmek, çalmak, hırsızlık yapmak

3.Parfüm sürmek

ḫörtöylenév xөrtөjlәnegү

Kötü olmak, değersizlenmek

hörttöröv hөrttөrөg

1.Sildirmek, temizletmek

2.Çaldırmak, hırsızlık yaptırmak

3.Parfüm sürdürmek

hörźöröv hөrʒөrөg

1.Tarlayı, toprağı sürdürmek

2.İyice sıyırmak

höskörtöv hөskөrtөg

Köpeği hös diyerek kudurtup saldırtmak için seslendirmek

hösletév hөslәtegү

Köpeği hös diyerek kudurtup saldırtmak için seslendirmek

höslev hөslәg

Köpeği hös diyerek kudurtup saldırtmak için seslenmek

ḫösötleşév xөsөtlәshegү

Birbirlerine düşmanlaşmak, hasetleşmek

höstöklev hөstөklәg

Küçük çocuğu hoplatıp zıplatmak

höstörtöv hөchөrtөg

Köpeği hös diyerek kudurtup saldırtmak için seslendirmek

hötlenév hөtlәnegү

Sütlenmek, sütlü olmak

höyeklev hөjәklәg

Kemiği ile paylaştırmak; eti kemiği ile birlikte pişirmek

höyelév hөjәlegү

Dayanmak, yaslanmak

höyellenév hөjәllәnegү

Siğil çıkmak, nasır bağlamak

höyemlev hөjәmlәg

Karışlamak, karışla ölçmek

höyendérév hөjәnderegү

Yaslandırmak, dayandırmak

höyenév hөjәnegү

Yaslanmak, dayanmak

höyeşév hөjәshegү

Karşılıklı ya da birlikte dayamak, yaslamak, diremek

höyetév hөjәtegү

Dayanak yaptırmak, dayatmak, diretmek

höyev hөjәg

Dayanak yapmak, dayamak, diremek

höyhönöv hөjhөnөg

Beğenmek, hoşuna gitmek, hoşlanmak

höykeléşév hөйкәлешеү
Birbirine dayanmak, birbirine yaslanmak

höykelév hөйкәлеү
Dayanmak, yaslanmak

höykenev hөйкәнәү
Dayanmak, yaslanmak

höykev hөйкәү
Dayamak, yaslamak

höylendérév hөйләндереү
Konuşturmak, söylendirmek

höylenélév hөйләнелеү
Söylenilmek, konuşulmak

höylenév hөйләнеү
1.Söylenmek, kendi kendine konuşmak
2.Sayıklamak

höyleşélév hөйләшелеү
1.Söyleşilmek, konuşulmak
2.Sözleşilmek, anlaşılmak

höyleşénév hөйләшенеү
Söyleşilmek, konuşulmak

höyleşév 1 hөйләшеү
Karşılıklı anlatmak, karşılıklı bildirmek

höyleştérév hөйләштереү
Söyleştirmek, konuşturmak

höyletév hөйләтеү
Söyletmek, konuşturmak

höylev hөйләү
1.Söylemek, konuşmak, demek
2.Anlatmak, bildirmek
3.Göstermek, aksettirmek

höyölöv hөйөләү
Sevilmek

höyöndöröv hөйөндөрөү
Sevindirmek

höyönöşöv hөйөнөшөү
Birlikte sevinmek, birlikte kıvanmak

höyönöv hөйөнөү
Sevinmek, kıvanmak

höyönsölev hөйөнсөләү
Müjdelemek, muştulamak

höyöşöv hөйөшөү
Birbirini sevmek, karşılıklı sevmek

höyöv 1 hөйөү
Sevmek, hoşlanmak

höyrekletév hөйрәкләтеү
Sürükletmek, süründürmek

höyreklev hөйрәкләү
Sürüklemek, sürümek

höyreldérév hөйрәлдереү
Sürükletmek, sürümek

höyrelév hөйрәлеү
Sürüklenmek, sürülmek

höyreltév hөйрәлтеү
Sürükletmek, süründürmek

höyretélév höйpətелеү
Sürükletilmek, süründürülmek

höyretév höйpətеү
Sürükletmek, süründürmek

höyrev höйpəү
1.Sürümek, sürüklemek
2.Ayak sürümek
3.Zor bir işi başarmak
4.Hayatı sürdürmek

höyźöröv höйʒөpөү
Sevdirmek, sevgi uyandırmak

***kilén höyźör-*:** Gelin çayı içirmek, gelini göstermek için çağırmak

höźegeyév höʒəgəйеү
Eğilmek, yataylaşmak, meyillenmek

höźegeytév höʒəgəйtеү
Eğdirmek, yataylaştırmak, meyillendirmek

höźeklenév höʒəкlənеү
Eğilmek, yataylaşmak, meyillenmek

höźeklev höʒəкlәү
Eğdirmek, yataylaştırmak, meyillendirmek

höźlev höʒlәү
1.Köpeği hös diyerek kudurtup saldırtmak için seslenmek
2.Dişi isteyerek böğürmek (öküz için)

höźlöklenév höʒlөкlənеү
Çorbanın üzerine etin yağı çıkmak, yağlanmak

höźögeytév höʒөgəйtеү
Eğdirmek, yataylaştırmak, meyillendirmek

höźöldetev höʒөlдətəү
Köpeği hös diyerek kudurtup saldırtmak için seslenmek

höźöldev höʒөlдəү
1.Köpeği hös diyerek kudurtup saldırtmak için seslenmek
2.Ne yapacağını bilmeyerek sağa sola dolanmak

höźölöv höʒөlөү
1.Süzülmek
2.Ağla balık tutulmak
3.Süzgün bakış atmak

höźömtelev höʒөmtəlәү
Netice çıkarmak, sonuç çıkarmak

höźöşöv höʒөшөү
Tos vuruşmak, boynuz vuruşmak, toslaşmak

höźöv 1 höʒөү
Süsmek, boynuz vurmak, tos vurmak

höźöv 2 höʒөү
1.Süzmek
2.Balık tutmak
3.Etraflıca arayıp taramak

höźźöröv höʒʒөрөү

1.Süzdürmek

2.Ağla balık tutturmak

ḫromlav хромлау

1. Kromlamak, krom ile kaplamak

2. Krom tozları ile yumuşatmak

huġanlav hyғанлау

Soğan katmak, soğan ile tatlandırmak

huġarılıv hyғарылыу

Sulanmak, suya götürülüp içirilmek (hayvan için)

huġarışıv hyғарышыу

Birlikte hayvan sulamak, birlikte hayvanı suya götürmek, hayvana su içirmek

huġarıv hyғарыу

Sulamak, suya götürüp içirmek (hayvan için)

***ét huġar-*:** Boşa vakit geçirmek, işsiz güçsüz dolanmak

huġartıv hyғартыу

Sulatmak, suya götürüp içirmek (hayvan için)

huġılıv hyғылыу

1.Vurulmak, çarpılmak

2.Kenara atılmak

3.Bir yere ayak üstü uğramak

4.Bir ricayla gelmek, istemeye gelmek

huġıltıv hyғылтыу

Tesadüf ettirmek, rast getirmek

huġışıv hyғышыу

1.Vuruşmak, dövüşmek

2.Savaşmak, çarpışmak

3.Mücadele etmek

huġıştırıv hyғыштырыу

1.Vuruşturmak, dövüştürmek

2.Savaştırmak

huġıv 1 hyғыу

1.Sertçe vurmak, itip kakmak

2.Yaralamak, zedelemek

3.Kaydetmek

4.Sert konuşmak, eleştirmek

5.Özel bir şekil vermek, damga basmak

6.Zarar vermek

huġıv 2 hyғыу

Dokumak, örmek, işlemek

ḫujalanıv хужаланыу

Kocaya varmak, koca sahibi olmak

huḳalanıv hyҡаланыу

Sabanla sürülmek

huḳalaşıv hyҡалашыу

Birlikte ya da karşılıklı sabanla toprağı sürmek

huḳalav hyҡалау

1.Sabanla sürmek

2.İkinci bir dilde biraz konuşmak; azcık okuyup yazmak

huķaylav hyқайлау
Topallamak, aksamak, topallayarak yürümek

huķbaylanıv hyқбайланыу
Avare olmak, berduş olmak, serseri olmak

huķırayıv hyқырайыу
Körleşmek

huķıraytıv hyқырайтыу
Körleştirmek

huķlıġıv hyқлығыу
Dümdüz gelip çarpmak, vurmak

huķlıķtırıv hyқлықтырыу
Karşılaştırmak, denk getirmek, rastlaştırmak

huķmalav hyқмалау
Dövünüp almak, debelenip almak

huķrandırıv hyқрандырыу
Yakındırmak, sızlandırmak; kızdırıp kendi kendine söyletmek

huķranışıv hyқранышыу
Birlikte sızlanmak, birlikte yakınmak, birlikte söylenmek

huķranıv hyқраныу
Birisine kızıp kendi kendine söylenmek, yakınıp sızlanmak

huķtırıv hyқтырыу
1.Dövdürmek, vurdurmak
2.Kinaye ile söz atmak, laf çarptırmak
3.Gidişatı, güzergahı yönlendirmek

hulav hyлау
Nefes alıp vermek, solumak

hulıġıv 1 hyлығыу
Solmak, soluklaşmak, solgunlaşmak, solup kurumak

hulıġıv 2 hyлығыу
Damağı şapırdatarak yemek, içmek

hulıķlav hyлықлау
1.Kesik kesik sızlamak
2.Hıçkırarak ağlamak, içini çekerek ağlamak

hulıtıv hyлытыу
Soldurmak, solgunlaştırmak, soluklaştırmak, kurutmak

hulıv 1 hyлыу
1.Solmak, kurumak
2.Zayıflayıp beti benzi solmak

ḫuliganlanıv хулиганланыу
Düzen bozmak, holiganlık yapmak

hulķıldatıv hyлқылдатыу
Durmadan ağrıtmak, devamlı sızlatmak

hulķıldav hyлқылдау
1.Kesik kesik sızlamak
2.Hıçkırarak ağlamak, içini çekerek ağlamak

hulḳıv hулкъыу
1.Kesik kesik sızlamak
2.Hıçkırarak ağlamak, içini çekerek ağlamak

hulpayıv hулпайыу
Sola eğmek, sola bükmek, sola kaymak, sola yaymak

humalaḳlav hумалаъклау
Yumru yapmak, yumrulamak, yuvalama yapmak

humlanıv hумланыу
Mümkün olduğunca lüzumlu hâle getirilmek

humlav hумлау
Mümkün olduğunca lüzumlu hâле getirmek

humpayıv hумпайыу
Sinir ve öfke göstererek ağzı kabartmak, şişirmek

hunarlav hунарлау
Avlamak, ava çıkmak

hunarsılav hунарсылау
Avcılıkla uğraşmak, av yapmak

huñġarıv hуңғарыу
1.Gecikmek, geç kalmak
2.Saat geri kalmak

huñlatıv hуңлатыу
Geciktirmek, geç kaldırmak

huñlav hуңлау
Gecikmek, geç kalmak

hupalaḳlav hупалаъклау
Yumru yapmak, yumrulamak, yuvalama yapmak

hupalav hупалау
1.Gelişi güzel iş yapmak, ordan burdan toplayıp, kurup bir araya getirmek
2.İkinci bir dilde biraz konuşmak; azcık okuyup yazmak

hupayıv hупайыу
Kabarmak, şişmek, kalkmak

ḫuphınıv хупһыныу
Güzel görmek, dürüst bulmak

hupıldav hупылдау
Hup diye ses çıkarmak, hup diye ötmek (puhu kuşu ve balaban kuşu için)

ḫuplanıv хупланыу
Birileri tarafından güzel, dürüst bulunmak

ḫuplatıv хуплатыу
Dürüst, güzel buldurmak

huplav хуплау
Hop diye ötmek (puhu kuşu için)

ḫuplav хуплау
Dürüst, güzel bulmak; güzel görmek

hurıġıv hypығыy
1.Sulu, nemli bir şeyin rüzgarda kalmasıyla biraz kurumak
2.Renk atıp zayıflamak, rengi solgunlaşmak

hurıķtırıv hypыктыpыy
Biraz kurutmak, az kurutmak

hurılıv hypылыy
1.Gerilmek, uzatılmak, çıkarılmak
2.Rengi kaçıp zayıflamak, beti benzi solup zayıflamak

hurıv hypыy
1.Germek, uzatmak, çıkarmak
2.Emerek çıkarmak, çekerek çıkarmak, emmek

hurķıv hypқыy
Sulu, nemli bir şeyin rüzgarda kalmasıyla biraz kurumak

ḫurlandırıv хурландыpыy
Aşağılık hissettirmek, aşağılandırmak; utandırmak

ḫurlanıv хурланыy
Aşağılanmak; utanmak

ḫurlaşıv хурлашыy
Karşılıklı ya da birlikte aşağılamak, rezil etmek, maskara etmek

ḫurlatıv хурлатыy
Rezil ettirmek, aşağılatmak

ḫurlav хурлay
Rezil etmek, aşağılamak, maskara etmek; kötülemek; iftira atmak

hurpalav hypпалay
Çorbalı yapmak

hurźayıv hypҗайыy
İnce uzun olmak

hurźırılıv hypҗыpылыy
1.Pompalanmak, çektirilmek, emdirilmek
2.Suni solunum yaptırılmak

hurźırıv hypҗыpыy
1.Pompalamak, çektirmek, emdirmek
2.Suni solunum yapmak

hurźırtıv hypҗыptыy
1.Pompalatmak, çektirmek, emdirmek
2.Suni solunum yaptırtmak

ḫuşbuylanıv хушбуйланыy
Parfümlenmek, kokulanmak

ḫuşbuylav хушбуйлay
Parfümlemek, kokulamak

ḫuşhındırıv хушһындыpыy
Tatmin, memnuniyet duygusu uyandırmak

ḫuşhınıv хушһыныy
1. Gönle hoş gelmek; sevmek
2. Razı olmak, kanaat etmek

huşhıźlanıv hушһыҗланыy
Hissizleşmek; aklını bilincini yitirmek

ḫuşlandırıv хушландырыу
Tatmin ettirmek, memnun ettirmek, razı ettirmek, kanaat ettirmek

ḫuşlanıv хушланыу
Tatmin etmek, memnun etmek, razı etmek, kanaat etmek

ḫuşlaşıv хушлашыу
Karşılıklı tatmin olmak, memnun olmak, razı olmak, kanaat etmek

hutlanıv һутланыу
Öz sulu olmak, şıralanmak

huyılıv һуйылыу
1.Boğazı kesilmek, boğazlanmak
2.Kanamalı biçimde yaralanmak

huyıllav һуйыллау
Sırıkla, dayakla vurmak, tokmaklamak, dövmek

huyışıv һуйышыу
1.Birlikte kan akıtmak
2.Birlikte derisini yüzmek

huyıv һуйыу
1.Boğaz kesip kan akıtmak
2.Derisini soymak

huyźanlav һуйҙанлау
Boş boş gezmek, avare avare dolaşmak

huyźayıv һуйҙайыу
Gereğinden fazla uzun olmak, uzunlaşmak

huyźırıv һуйҙырыу
1.Boğaz kesip kan akıttırmak
2.Derisini soydurmak

huźanlav һуҙанлау
Uzatmak, çekmek, germek

huźılışıv һуҙылышыу
Birlikte çekilmek, birlikte uzatılmak

huźılıv һуҙылыу
1.Bir yere uzanmak, uzanıp yatmak
2.Vakit bakımından uzamak , süresi uzamak, bir süre devam etmek

huźışıv һуҙышыу
Doğrultmak, düz şekle getirmek, düzeltmek, germek

huźıv һуҙыу
1.Çekerek, genişleterek uzun hâle getirmek, uzatmak; yaymak,doğrultmak
2.İkram etmek, sunmak
3.Gerinmek
4.Engellemek
5.Uzun hava biçiminde müzik söylemek
6.Kuray çalmak

huźmaḳaylanıv һуҙмаҡайланыу
Yavaş hareket etmek, ağır hareket etmek, ağırkanlı olmak

huźmanlav һуҙманлау
Bir işi uzatmak, uzun sürdürmek, tehirlemek, ertelemek

huźźırıv hyʒʒырыy

1.Uzattırmak, gerdirmek, çektirmek

2.İkram ettirmek, sundurmak

hügélév hүгелеү

1.Sövülmek

2.Küfredilmek

3.Hor görüp tenkit edilmek

hügénév hүгенеү

Kendi kendine sövüp saymak, söylenmek

hügéşév hүгешеү

1.Birlikte sövmek, karşılıklı sövmek; karşılıklı küfretmek

2.Karşılıklı ya da birlikte eleştirmek, tenkit etmek

hügév hүгеү

1.Sövmek

2.Küfretmek

3.Hor görüp tenkit etmek

hüjelev hүжәләү

İşi coşturmak, işi hızlandırmak için bağırmak

hüktérév hүктерең

1.Sövdürmek, küfrettirmek

2.Hor gördürüp tenkit ettirmek

hülpeneytév hүлпәнәйтеү

Cansızlaştırmak, hantallaştırmak, uyuşuklaştırmak

hülpenlenév hүлпәнләнеү

Cansızlaşmak, hantallaşmak, uyuşuklaşmak

hündérélév hүндерелеү

1.Söndürülmek

Motor benzeri şeyler için kapattırılmak

2.Bitirilmek, yok edilmek

hündérév hүндереү

1.Söndürmek

2.Motor benzeri şeyleri kapattırmak

3.Bitirmek, yok ettirmek

hündértév hүндертеү

Söndürtmek

Bitirtmek, yok ettirtmek

Kapattırtmak

hünév hүнеү

1.Sönmek

2.Işığı sönmek

3.Motor için susmak

4.Bitmek, sona ermek

5.Atıl hâle gelmek

hüremhév hүрәмһеү

1.Yavaş yavaş sönmek

2.Yavaşlamak, dinmek

hüreneyév hүрәнәйеү

Ağır ağır sönükleşmek, yavaş yavaş sönmek

hüreneytév hүpənəйtey
Ağır ağır sönükleştirmek, yavaş yavaş söndürmek

hürenkélenév hүpənkeləneү
Sönükleşmek, yavaş yavaş ateşi, ışığı zayıflar hâle gelmek

hürenlendérév hүpənləndepeү
Sönükleştirmek, cılızlaştırmak (ışık, ateş için)
Heyecansızlaştırmak, uyuşuklaştırmak

hürenlenév hүpənləneү
Sönükleşmek, zayıflamak, cılızlaşmak (ışık, ateş için)

hürenletév hүpənləteү
Sönükleştirmek, cılızlaştırmak (ışık, ateş için)

hüretlendérélév hүpətləndepeleү
Betimlendirilmek, tasvir ettirilmek

hüretlendérév hүpətləndepeү
1.Resimlendirmek, resmettirmek
2.Betimlendirmek, tasvir ettirmek, anlattırmak

hüretlenév hүpətləneү
1.Resmedilmek, resimlenmek
2.Betimlenmek, tasvir edilmek

hüretlev hүpətləү
1.Resmetmek, resimlemek
2.Betimlemek, tasvir etmek, anlatmak

hürevlenév hүpəүləneү
Sönükleşmek, zayıflamak, cılızlaşmak (ışık, ateş için)

hüréldérév hүpeldepeү
1.Yavaş yavaş söndürmek
2.Yavaşlatmak, dindirmek
3.Sakinleştirmek

hürélév 1 hүpeleү
1.Yavaş yavaş sönmek
2.Yavaşlamak, dinmek

hürélév 2 hүpeleү
Kumaş, bağ gibi şeylerin ipi için çekilip çıkarılmak

hüréltév hүpeлteү
1.Söndürtmek
2.Yakınlığı azaltmak, soğuklaştırmak
3.Coşkuyu yitirtmek, heyecanı kaybettirmek

hürév 1 hүpeү
Duygu, coşku, heyecan gibi hisleri yitirmek, söndürmek

hürév 2 hүpəү
Kumaş, bağ gibi şeylerin ipini çekip çıkarmak

hüṡélév hүçeleү
Boydan boya sökülmek, dikişi sökülmek; boydan boya kesilmek, yarılmak

hütélév hүтелеү

1.Sökülmek

2.Kesilmek, yarılmak

hütéşév hүтешеү

1.Birlikte ya da karşılıklı sökmek

2.Birlikte ya da karşılıklı kesmek, yarmak

hütév hүтеү

1.Sökmek, dikişi sökmek

2.Kesmek, yarmak, açmak

3.İşi sökmek, işi yapacak hâle gelmek

hüttérév hүттерең

1.Söktürmek, dikişi söktürmek

2.Kestirmek, yardırmak, açtırmak

hüźleşév hүҙләшеү

Tartışmak, sözlü çekişmek

hüźlev hүҙләү

1.Söylemek, konuşmak, demek

2.Anlatmak, bildirmek

hüźsenlenév hүҙсәнләнеү

Çok konuşur hâle gelmek, gevezeleşmek

ığılıv ығылыу

Bir tarafa eğilmek, yönelmek; yatmak

ığışıv 1 ығышыу

1. Bir yöne yatmak, bir yöne meyletmek, bir taraf eğilmek

2. Bir tarafa doğru çekilmek; sıkışmak, büzüşmek

ığışıv 2 ығышыу

Acele etmeden yavaşça hareket etmek

ığışlav ығышлау

Acele etmeden yavaş hareket etmek; ağır hareket etmek

ığıştırıv 1 ығыштырыу

Bir taraf eğdirmek, bir yöne meylettirmek, bir tarafa yönlendirmek, bir yöne yatırmak

ığıştırıv 2 ығыштырыу

Acele ettirmeden yavaşça hareket ettirmek

ığıv 1 ығыу

Bir tarafa yatmak; eğilmek

ığıv 2 ығыу

Eğilmek, meyletmek, yatmak

ığı-zığılanıv ығы-зығыланыу

Gürültülü hâle gelmek, karmaşık hâle gelmek

ıhıldav ыһылдау

Hâlsizleşip of pof etmek

ıḫıldav ыхылдау

Hâlsizleşip of pof etmek

ıjğırıv ыжғырыу

Çığırmak, böğürmek; öğürür gibi ses çıkarmak

ıjğırtıv ыжғыртыу

Kötü bir sesle bağırtmak, çığırtmak, böğürtmek

ıjıldav ыжылдау
Ij ıj etmek, ıj ıj diye ses çıkarmak

ıjıv ыжыу
Bilinçsizce öğretmek, tembih etmek

ıjlav ыжлау
Birşeylere dikkat edip, onu hesaba alıp kendi münasebetini bildirmek

ıḳıldav ыкылдау
Ik mık etmek, kekelemek, gevelemek

ıḳlanıv 1 ыкланыу
Bir tarafa yönelmek, meyletmek

ıḳlanıv 2 ыкланыу
1. Rüzgarsız yere girmek
2. Sığınmak

ıḳlaşıv ыклашыу
Bir tarafa yatmak, eğilmek

ıḳlatıv ыклатыу
Bir tarafa yöneltmek, meylettirmek, yön verdirmek

ıḳlav 1 ыклау
1. Bir tarafa yönelmek, meyletmek
2. Rüzgar ya da fırtınanın yönüne yönelmek (hayvan için)

ıḳlav 2 ыклау
Rüzgarsız yere sokmak, sığındırmak

ıḳsımlanıv ыксымланыу
Uygun hâle gelmek, uygun olmak, rahat olmak, sıkıntısız olmak

ıḳsımlaştırıv ыксымлаштырыу
Karşılıklı ya da birlikte rahat etmek, sıkıntısız hâle gelmek, uygun hâle gelmek

ıḳsımlav ыксымлау
Rahat etmek, sıkıntısız hâle getirmek

ıḳşanlav ыкшанлау
Birilerine benzemeye çalışmak; öykünmek; salınmak

ıḳşınıv ыкшыныу
Ovulmak, ovalanmak, sürtülmek; kaşınmak

ıḳşıv ыкшыу
Ovmak, ovalamak, sürtmek; kaşımak

ıḳtırıv 1 ыктырыу
Eğik, yatık hâle getirmek; yıkmak

ıḳtırıv 2 ыктырыу
Acele ettirmeden yavaşça hareket ettirmek

ılaḳlav ылаклау
Oğlaklamak, oğlak doğurmak

ılavlav ылаулау
At ya da kızaklı araba ile taşımak

ılbıratıv ылбыратыу
Ele avuca gelmez hâle getirmek, yakalanamaz hâle getirmek

ılbırav ылбырау
Eskiyerek ya da yumuşayarak kendi kendine büzüşmek, büzülmek

ılığışıv ылығышыу
Karşılık ya da birlikte sımsıkı yapışmak, sarılmak

ılığıv ылығыу
1. Biri ya da bir şeye sımsıkı yapışmak, sarılmak
2. Herhangi bir iş ya da duruma katılmak, iştirak etmek

ılıḳtırılıv ылыктырылыу
Herhangi bir iş ya da duruma katmak, dikkatini çekmek

ılıḳtırıv ылыктырыу
1. Heveslendirmek, canını çektirmek
2. Dikkatini celbetmek, herhangi bir işe karıştırmak, iştirak ettirmek

ılḳalanıv ылкаланыу
Yıpranıp eskimek

ılḳınıv ылкыныу
ılḳın it-: Bolca yiyip içmek; tıka basa yiyip içmek.

ılmayıv ылмайыу
Zayıflamak, kilo atmak

ılyıratıv ылйыратыу
Ele avuca sığdırmamak, yakalanamaz hâle getirmek

ılyıravı ылйырау
Eskiyip ya da yumuşayarak büzüşmek, büzülmek

ımhañlav ымһаңлау
Rızası olmayarak söylenmek; homurdanmak

ımhındırıv ымһындырыу
Umutlandırmak, ümitlendirmek

ımhınışıv ымһынышыу
Karşılıklı ümitlenmek, karşılıklı umutlanmak

ımhınıv ымһыныу
Umutlanmak, ümitlenmek

ımlaşıv ымлашыу
İşaretleşmek, mimikleşmek

ımlav ымлау
İşaret etmek, mimik ile bildirmek

ımşanıv ымшаныу
Umutlanmak, ümitlenmek

ıñġaylanıv ыңғайланыу
Bir tarafa yönelmek, belli bir tarafa doğru yol almak; heveslenmek

ıñġaylatıv ыңғайлатыу
Belli bir tarafa yönlendirmek, belli bir tarafa doğru yol aldırmak; heveslendirmek

ıñġaylav ыңғайлау
1. Belli bir tarafa yönelmek, belli bir tarafa doğru yol almak; heves etmek
2. İyiye dönmek, iyileşmek
3. Razı olmak, birinin sözüne itibar etmek

ıñġıraşıv ыңғырашыу
İnlemek, feryat etmek

ıñġıraştırıv ыңғыраштырыу
İnletmek, feryat ettirmek

ıñġırav ыңғырау
İnlemek, feryat etmek

ıñġırlav ыңғырлау
İster istemez söylenmek, homurdanmak

ıñġırsaḳlav ыңғырсаҡлау
Eğerin altına dokuma koymak

ıñharlav ыңһарлау
Razı olmayıp mırıldanmak, yakınmak, şikayetlenmek

ıñḳıldatıv ыңҡылдатыу
Ink ettirmek, ınk ınk diye ses çıkarmak

ıñḳıldav ыңҡылдау
Ink etmek

ıñrav ыңрау
Acı çekmek, ızdırap çekmek

ıñşañlav ыңшаңлау
Ara ara sızlayıp durmak, ara ara ağrıyıp durmak

ıntılıv ынтылыу
1. Uzatılmak, sunulmak, çekilmek
2. Bir yöne doğru aniden yönelmek; yamulmak
3. Bir şeylere ulaşmaya çalışmak, heves etmek

ınyılanıv ынйыланыу
İnci gibi parlamak, inci gibi ışıldamak

ınyılav ынйылау
İnci ile süslemek

ınyıtıv ынйытыу
Cefa çektirmek, incitmek, sıkıntı verdirmek

ınyıv ынйыу
Cefa çekmek, incimek, sıkıntı vermek

ıramlanıv ырамланыу
Başarılı olmak, verimli olmak

ıramlatıv ырамлатыу
Başarılı oldurmak, verimlendirmek, verimli hâle getirmek

ıratıv ыратыу
Başarılı hâle getirmek, verimli hâle getirmek

ırav ырау
Başarılı olmak, verimli olmak

ırbayıv ырбайыу
Biçimsizce açılmak, biçimsizce yarılmak

ırbaytıv ырбайтыу
Biçimsizce açmak, biçimsizce yarmak

ırġaḳlav ырғаҡлау
Çengellemek, kancalamak

ırġanlav ырғанлау
Yerli yersiz hoplayıp zıplamak

ırġılıv ырғылыу

Birden fırlatılmak, atılmak

ırġıtılıv ырғытылыу

Fırlattırılmak, attırılmak

ırġıtıv ырғытыу

Fırlattırmak, atlattırmak, attırmak, zıplattırmak

ırġıv ырғыу

Fırlamak, atılmak, sıçramak

ırıldav ырылдау

1. Hırıldamak, hırlamak
2. Sinirlenip öfke ile ses çıkarmak

ırılıv ырылыу

Kazmak, oymak, deşmek

ırımlanıv ырымланыу

Fal bakmak, büyü yardımıyla ne olduğunu ya da ne olacağını bilmek

ırımlav ырымлау

Fal bakmak, büyü yardımıyla ne olduğunu ya da ne olacağını bilmek

ırıv 2 ырыу

Kazmak, deşmek; çukurlaştırmak

ırjanlav ыржанлау

Sağa sola eğmek, bükmek

ırjayıv ыржайыу

1. Kötü şekilde görünmek (diş için)
2. Öfke göstermek

ırjaytıv ыржайтыу

Dudaklarını açıp diş göstermek

ırmav 1 ырмау

Çukur açmak, kuyu açmak; kazmak, kazmalamak

ırmavlav ырмаулау

Çukur açmak, kuyu açmak, kazmak

ırṡıldav ырҫылдау

Irs ırs etmek, ırs ırs gelmek

ıryanlav ыръянлау

Kaşı gözü oynatmak; cilvelenmek

ısıķlanıv ысыҡланыу

Çiğ düşmek

ıṡıldaşıv ыҫылдашыу

Karşılıklı ya da birlikte ıss etmek, ıss diye çıkarmak

ıṡıldav ыҫылдау

Iss etmek, ıss diye ses çıkarmak

ısınlav ысынлау

Gerçeğe döndürmek, gerçeğe çevirmek, ciddileştirmek

ısıntılav ысынтылау

Gerçeğe döndürmek, gerçeğe çevirmek, ciddileştirmek

ısķanıv ысҡаныу

Çabalamak, çaba göstermek, gayret etmek

ısķındırılıv ысҡындырылыу

Düşürülmek, elinden bırakılmak, kaçırılmak

ısḳındırıv ыскындырыу
Düşürtmek, elinden bıraktırmak, kaçırmak

ısḳınıv ыскыныу
Düşürmek, elinden bırakmak, kaçmak

ıślanıv ыçланыу
İslenmek; tütsülenmek

ıślav 1 ыçлау
İslemek, is yapmak; tütsülemek

ıślav 2 ыçлау
Iss diye ses çıkarmak

ıśmalalanıv ыçмалаланыу
Reçinelenmek, verniklenmek

ıśmalalatıv ыçмалалатыу
Reçineletmek, vernikletmek

ıśmalalav ыçмалалау
Reçinelemek, verniklemek

ıśpaylanıv ыçпайланыу
Derli toplu olmak, tertipli olmak

ıśpaylav ыçпайлау
Derli toplu hâle getirmek, tertiplendirmek

ışandırıv ышандырыу
İnandırmak, inanç uyandırmak; ümitlendirmek

ışanıv ышаныу
İnanmak, güvenmek; ümit etmek

ışıḳlandırıv ышыкландырыу
Sığınağa sokturmak, sığınağa girdirmek

ışıḳlanıv ышыкланыу
Sığınağa girmek

ışıḳlav ышыклау
Sığınak yapmak, sığınılacak yer yapmak

ışıldav ышылдау
Zor nefes almak, zor soluk almak

ışırılıv ышырылыу
Sıyrılmak, temizlenmek

ışırıv ышырыу
Sıyırmak, temizlemek

ışırtıv ышыртыу
Sıyırtmak, temizletmek

ışḳılıv ышкылыу
Ovulmak, ovuşturulmak, sürtülmek

ışḳınıv ышкыныу
Bedeni ovmak, ovuşturmak

ışḳışıv ышкышыу
Karşılıklı ya da birlikte ovmak, ovalamak

ışḳıtıv ышкытыу
Ovdurmak, ovalatmak

ışḳıv ышкыу
Ovmak, ovalamak, sürtmek

ışpayıv ышпайыу
Sarkmak; torbalanmak

ıtırġalanıv ытырғаланыу
İğrenmek, midesi bulanmak

ıtırġanıv ытырғаныу
İğrenmek, midesi bulanmak, tiksinmek

ıvalanıv ыуаланыу
Ovalanmak, sürtülmek; kazılmak, eşilmek

ıvalav ыуалау
Ovalamak, sürtmek, ovmak

ıvalıv ыуалыу
Küçük parçalara ayrılmak, dilimlenmek, parçalanmak, ufak parçalara ayrılarak dağılmak

ıvıldaşıv ыуылдашыу
karşılıklı ya da birlikte kalın sesle bağırmak

ıvıldatıv ыуылдатыу
Kalın sesle bağırtmak

ıvıldav ыуылдау
Kalın sesle bağırmak

ıvılıv ыуылыу
Ovulmak, sürtülmek

ıvılyışıv ыуылйышыу
Karşılıklı ya da birlikte eğilmek, bükülmek

ıvılyıtıv ыуылйытыу
Baş eğdirmek, boyun eğdirmek

ıvılyıv ыуылйыу
Baş eğmek, eğilmek (ağaç için)

ıvınıv ыуыныу
Ovunmak, sürtünmek

ıvıv ыуыу
Ovmak, ovarak dağıtmak

ıvźırıv ыуҙырыу
Ovdurmak, ovuşturmak

ıyıķlav ыйыҡлау
1. Göğsü, sırtı şişmek (at için)
2. Rahatsız ederek çok acı vermek

ıyılıv ыйылыу
Göğsü, sırtı şişmek (at için)

ıyķanlav ыйҡанлау
Sağa sola eğmek, bükmek; yalpalamak

ızalandırıv ызаландырыу
Eziyet çektirmek, cefa çektirmek; cezalandırmak

ızalanıv ызаланыу
Eziyet çekilmek, cefa çekilmek; ceza görmek

ızalatıv ызалатыу
Eziyet çektirmek, sıkıntıya düşürmek, cefa çektirmek; cezalandırmak

ızalav ызалау
Eziyet etmek, sıkıntıya sokmak; ceza vermek

ızanlav ызанлау
Toprağı sınır çekerek bölmek, sınır çekmek

ızġarlav ызғарлау
Kolayca hasta olmak, çabucak hasta olmak

ızġırıv ызғырыу
Yoğun ağrıdan dolayı acı çekip bağırmak; inlemek

ızġışıv ызғышыу
Birbirine düşmek, kavga etmek, çekişmek, dövüşmek, tartışmak

ızġıştırıv ызғыштырыу
Bibirine düşürmek, kavga ettirmek, dövüştürmek, çekiştirmek, tartıştırmak

ızġıtıv ызғытыу
Dokunarak yara ya da sızıyı acıtmak, ağrıtmak, azdırmak

ızġıv ызғыу
Kolayca hasta olmak, çabucak hastalanmak

ızıldaşıv ызылдашыу
Karşılıklı ya da birlikte uzun ses çıkarmak (sığır için)

ızıldav ызылдау
Bağırmadan uzun bir ses çıkarmak (sığır için)

ibeslev ибәсләү
Birleştirmek, bütünlemek, toplanmak, çevrelemek

igelév игәлеү
Bilenmek, keskinlenmek; işlenmek, yontulmak, tornadan geçirilmek

igeşév игәшеү
Karşılıklı ya da birlikte bilemek, keskinlemek

igetév игәтеү
Biletmek, keskinletmek; işletmek, yontturmak, tornadan geçirtmek

igev 1 игәү
1. Bilemek, keskinlemek; işlemek, tornadan geçirmek, yontmak
2. Azarlayıp başına kakmak; paylamak

igevlev игәүләү
Bilemek, keskinlemek; işlemek, tornadan geçirmek, yontmak

igélév игелеү
Ekilmek

igév 1 игеү
Ekmek, ekin yetiştirmek

igév 2 игеү
Eğmek, bükmek

iġtibarlav игтибарлау
Dikkate almak, dikkat etmek

ihahaylav ихахайлау
Yersizce gülmek, bağırarak gülmek

iḫaḫaylav ихахайлау
Ha ha diye gülmek, haykırarak gülmek

iḫanlav иханлау
Ha ha diye gülmek, haykırarak gülmek

iḫatalanıv ихаталаныу
Duvar ile çevrelemek, duvarla çevrilmek

iḫatalaşıv ихаталашыу
Karşılıklı ya da birlikte duvar örmek

iḫatalatıv ихаталатыу
Duvar ile çevreletmek, duvar ördürmek

iḫatalav ихаталау
Duvarla çevirmek, duvar örmek

ihenev иһәнәү
Esnemek

ihennev иһәннәү
Esnemek

iḫlaslanıv ихласланыу
Temiz yürekli olmak, açık yürekli olmak; riyasız olmak

iḫtiramlav ихтирамлау
Değer vermek, kıymet göstermek, saygı göstermek

ijéklev ижекләү
Hecelemek

ijtimaġilaşıv ижтимағилашыу
Sosyalleşmek, toplumsallaşmak

ijtimaġilaştırıv ижтимағилаштырыу
Sosyalleştirmek, toplumsallaştırmak

ikélendérév икеләндерәү
İkilik içinde bıraktırmak

ikélenév икеләнәү
İkilik içinde kalmak

ikénsélenév икенселәнәү
İkinci şekle, ikinci duruma girmek

ikrenév икрәнәү
Sinirle bağırılmak

ikseşév иксәшәү
İğneli, nükteli söz söylemek; münakaşa etmek

iksev иксәү
Bıçak gibi şeyleri keskinlemek için birbirine sürerek bileylemek; şangırdatmak

ikşév икшәү
Birbirlerini eğlendirmek, birbirlerinin gönlünü eğlemek

iktérév иктерәү
Ektirmek

ilahlaştırıv илаһлаштырыу
İlaşlaştırmak, tanrılaştırmak

ilaķlanıv илаҡланыу
Sulu gözlü olmak, sulu gözlüye dönmek

ilamhırav иламһырау
Ağlamaklı olmak, ağladı ağlayacak olmak

ilaşıv илашыу
Ağlaşmak

ilatıv илатыу
Ağlatmak

ilav илау
Ağlamak

ilavlatıv илаулатыу
Ağlamaklı hâle getirmek

ilavlav илаулау
Ağlar gibi olup sızlanıp söylenmek

ileklenév иләкләнеү
Elenmek, elekten geçirilmek

ileklev иләкләү
Elemek, elekten geçirmek

ilemhéretév иләмһепәтеү
Duyguyu, düşünceyi çabucak değiştirtmek

ilemhérev иләмһепәү
Duygu ve düşünceyi çabucak değiştirmek

ilenév 1 иләнеү
Elenmek, elekten geçirilmek

ilenév 2 иләнеү
Eğrilmek (ip, yün vs.)

ileślendérév иләҫләндепеү
Çeşitli duygularla coşturmak, heyecanlandırmak, arzulatmak

ileślenév иләҫләнеү
1. Çeşitli duygularla coşmak, heycanlanmak, arzulamak
2. Aklı başından gitmek, şaşkına dönmek

ileşév 1 иләшеү
Birlikte ya da karşılıklı elemek

ileşév 2 иләшеү
Karşılıklı ya da birlikte yün, kendir eğirmek

ileşév 3 иләшеү
Birlikte deri işlemek

iletév 1 иләтеү
Eletmek, eleyerek seçtirmek

iletév 2 иләтеү
Yün, kendir gibi şeyleri çıkrık yardımıyla eğirtmek

iletév 3 иләтеү
Ham deriyi özel bir yolla işletmek

ilev 1 иләү
1. Elemek, elekten geçirmek
2. Vurmak, çat pat vurmak

ilev 2 иләү
Yün, kendir gibi şeyleri çıkrık yardımıyla eğirmek

ilev 3 иләү
1. Ham deriyi özel bir yolla işlemek
2. Bir şeyi çok kullanarak eskitmek, dağıtmak

ilevérev иләүепәү
Uykuda sayıklamak

ilevlev иләүләү
Birden korkup sıçramak (at için)

ilgeźeklenév илгәҙәкләнеү
Alçakgönüllü olmak, güleryüzlü olmak, samimi olmak

ilhamlandırıv илһамландырыу
İlhamlandırmak, ilham verdirmek

ilhamlanıv илһамланыу
İlhamlanmak, ilham almak

ilhénév илһенеү
Yaşadığı yeri benimsemek, yaşadığı yeri yakın görmek

ilhérev илһерәү
Ülkeden sürmek, sürgün etmek

ilégéşév илегешеү
Birbirine alışmak, birbirine bağlanmak

ilégév илегеү
Alıştırmak, kendine bağlamak; ehlileştirmek

ilékhétév илекһетеү
Duygusallaştırmak, duygulandırmak

ilékhév илекһеү
Duygusallaşmak, duygulanmak

iléktérév илектерeү
Yakınlaştırmak, bağlatmak; ehlileştirmek

ilérév илереү
Uykuda yürümek

ilértév илертеү
Uykuda yürütmek

ilkenlev илкәнләү
Daldırmak, bandırmak, banmak

illuminatsiyalanıv иллюминацияланыу
Aydınlatılmak, ışıklandırılmak, ışıklarla donatılmak, tenvir edilmek

illuminatsiyalav иллюминациялау
Aydınlatmak, ışıklandırmak, ışıklarla donatmak, tenvir etmek

illustratsiyalanıv иллюстрациялау
İllüstrasyonlanmak

illustratsiyalav иллюстрациялау
İllüstrasyonlamak

iltélév илтелеү
İletilmek, belirli bir yere alıp gidilmek

iltév илтеү
İletmek, belirli bir yere alıp gitmek

ilttérév илттереү
İlettirmek, belirli bir yere aldırıp götürtmek

imenév имәнеү
İğrenmek, sevimsiz görmek, çirkin görmek

imgeklenév имгәкләнеү
Eziyet çekmek, zahmet çekmek

imgekletév имгәкләтеү
Eziyet çektirmek, zahmet çektirmek

imgeklev имгәкләү
Eziyet vermek, zahmet vermek

imgenév имгәнеү
Sakatlanmak, sakat olmak

imgetév имгәтеү
Sakatlandırmak, sakat etmek

imhéźlenév имһеҙләнеү
Rahatsızlanmak, huzursuzlanmak; hastalanmak

imhéźlev имһеҙләү
Rahatsız etmek, huzursuz etmek; hasta etmek

iménlenév именләнеү
Emin olmak, rahat olmak, huzurlu olmak

imitatsiyalav имитациялау
Taklit etmek, taklidini yapmak

imév имеү
Emmek, süt emmek; ağza alıp çekmek

iméźév имеҙеү
Emdirmek, emzirmek

imkenlev имкәнләү
Acele etmeden kendi ihtiyarına göre iş yapmak, çalışmak

imletév имләтеү
İlaçla tedavi ettirmek, ilaçla iyileştirmek

imlev имләү
İlaçla tedavi etmek, ilaçla iyileşmek

improvizatsiyalav импровизациялау
Doğaçlama yapmak, irticalen söylemek

imşétév имшетеү
Azıcık ısıttırmak, ılık hâle getirtmek

imşév 1 имшеү
Azıcık ısıtmak, ılık hâle getirmek

imtelév имтәлеү
Eziyet çekmek, azap görmek, sıkıntı çekmek

imtékletév имтекләтеү
Sığırı yatırmak için buzağıdan memesini çekip yumuşatmak

imtéklev имтекләү
Zorlanarak birazcık emmek (hayvan için)

imzalanıv имзаланыу
İmzalanmak

imzalav имзалау
İmzalamak

inandırıv инандырыу
İnandırmak

inanıv инаныу
İnanmak, iman etmek

indérélév индерелеү
İndirilmek, inmeye müsaade verilmek

indérév индереү
Girdirmek, girmeye müsaade etmek

individualleştérév индивидуаллəштерeү
Kendine has karakterli, bireysel sıfatlar bakımından ayırmak

industrialleştérélév индустриаллəштерелеү
Sanayileştirilmek, endüstrileştirilmek

industrialleştérév индустриаллəштереү
Sanayileştirmek, endüstrileştirmek

ineldérév инəлдереү
Zorlatmak, mecbur etmek, zorunda bırakmak

ineléşév инəлеү
Birlikte veya karşılıklı rica etmek, niyaz etmek, temenni etmek

inelév инəлеү
Rica etmek, niyaz etmek

ineltéşév инəлтешеү
Karşılıklı ya da birlikte minnet ettirmek, rica ettirmek, niyaz ettirmek

ineltév инəлтеү
Rica ettirmek, niyaz ettirmek, minnet ettirmek

inev 1 инəү
Hayvanların ayaklarına, kulaklarına iz koymak, damga koymak

inevlenév инəүləнеү
İz koyulmak, damga koyulmak

inevlev инəүləү Hayvanların ayaklarına, kulaklarına iz koymak, damga koymak

iñhévlev иңheүлеү
Yatık hâle gelmek, meyilli hâle gelmek

inéslev инеслə
Gömleğin içine kat dikmek

iñéşév иңешеү
İlk ölçüme nispeten kısalmak, azalmak; çökmek, oturmak

inév инеү
1. İnmek, içine geçmek; girmek
2. Saplamak, batırmak
3. İş, hizmet veya tahsil için kabul edilmek, yerleşmek

iñkelév иңкəлеү
Rica, minnet ile müracaat etmek; yalvarmak, istirham etmek

iñkenlev иңкəнləү
Öne doğru kat kat eğilmek, bir eğilip bir durmak

iñkeyéşév иңкəйешеү
Karşılıklı ya da birlikte aşağı doğru eğilmek, bükülmek

iñkeyév иңкəйеү
Aşağı doğru eğilmek, bükülmek

iñkeytév иңкəйтеү
Aşağı doğru eğdirmek, büktürmek

iñkévlenév иңкеүләнеү
Yatık hâle gelmek, meyilli hâle gelmek

inlev инләү
Enine ölçmek, enlemek

iñlev иңләү
Enini ölçmek

iñrenév иңрәнеү
Çok içlenip sızlanarak şikayet etmek

iñreşév иңрәшеү
Karşılıklı ya da birlikte ağlamak

iñretév иңрәтеү
Keder ve hasretten dolayı sızlanarak ağlatmak; hıçkıra hıçkıra ağlatmak

iñrev иңрәү
Keder ve özlemden dolayı sızlanıp ağlamak, hıçkıra hıçkıra ağlamak

insaflanıv инсафланыу
İnsaflı olmak

insélenév инселәнеү
Adanmak, adak edilmek

inséletév инселәтеү
Adak ettirmek, adatmak

insélev инселәү
Adamak, adak etmek

instsenirovkalav инсценировкалау
Sahnelemek, sahneye koymak

integratsiyalav интеграциялау
Tamamisini hesap etmek, bütünlemek

intensivlaştırıv интенсивлаштырыу
Şiddetlendirmek, sıkılaştırmak, yeğinleştirmek

internatsionalleşév интернационалләшеү
Enternasyonalleşmek, uluslar arası hâle gelmek

internatsionalleştérév интернационалләштереү
Enternasyonalleştirmek, uluslar arası hâle getirmek

intégév интегеү
Eziyet çekmek, azap görmek, sıkıntı çekmek

intéktérév интектереү
Eziyet çektirmek, azap çektirmek, ıstırap çektirmek

inventarizatsiyalanıv инвентаризацияланыу
Envantere geçirilmek, demirbaş defterine kaydedilmek

inventarizatsiyalav инвентаризациялау
Envantere geçirmek, demirbaş defterine kaydetmek

ipkéndérév ипкендереү
İmkanlı hâle getirmek; becerikli hâle getirmek, yetenekli hâle getirmek

ipkénév ипкенеү
Mümkün olmak, uygun olmak; becerikli olmak

iplenév ипләнеү
Uydurulmak, adapte edilmek, düzeltilmek

ipleşév ипләшеү
Karşılıklı ya da birlikte uydurmak, adapte etmek, düzeltmek

ipletév ипләтеү
Uydurtmak, adapte ettirmek, düzelttirmek

iplev ипләү
Uydurmak, adapte etmek, düzeltmek

irebeyév 1 ирәбәйеү
Açık gönüllü hâle gelmek, mülayimleşmek, cömertleşmek, samimileşmek

irebeyév 2 ирәбәйеү
Vücut, beden bakımından büyümek, gelişmek, kuvvetlenmek

irebélendérév 1 ирәбеләндереү
Açık gönüllü hâle getirmek, mülayimleştirmek, cömertleştirmek, samimileştirmek

irebélendérév 2 ирәбеләндереү
Vücut, beden bakımından büyütmek, geliştirmek, kuvvetlendirmek

iregéşév ирәгешеү
Sözle karşılık vermek, münakaşa etmek

ireklev ирәкләү
Yumuşatılmış deriyi keski ile kesmek

iremhétév ирәмһетеү
Böbürlendirmek, kibirlendirmek

iremhév ирәмһеү
Böbürlenmek, kibirlenmek, burnu kalkmak

irevenlev ирәүәнләү
Rahatlık, genişlik, huzur duymak

irevletév ирәүләтеү
Fena bağırtmak

irevlev ирәүләү
Bağırarak ağlamak, bağırmak

ireyéşév ирәйешеү
Karşılıklı ya da birlikte huzur hissetmek, rahatlamak

ireyév ирәйеү
Rahatlık, huzur hissetmek, rahatlamak

ireytév ирәйтеү
Rahatlatmak, huzurlandırmak, huzur hissettirmek

irheklenév ирһәкләнеү
Cilvelenmek, cilveli olmak

irhev ирһәү
Koca istemek, koca arzulamak, erkek istemek

irhénév ирһенеү
Koca olarak görmek, koca olarak saymak

irhérev ирһерәү
Koca istemek, koca arzulamak

irégév 1 иреgеү
Hareketsiz ve işsizlikten dolayı yorulmak, hamlamak

irégév 2 иреgеү
Rahatlık, huzur hissetmek, rahatlamak

irégév 3 иреgеү
Erinmek, tembellik etmek, üşenmek

irékhézlev ирекһеҙләү
Özgürlüğünü kısıtlamak, hürriyetini

iréklenév ирекләнеү
OSL ile yumuşatılmak (deri için)

iréklev ирекләү
Deriyi OSL ile yumuşatmak

iréktérév иректереү
Hamlatmak, hareketsizlikten dolayı yordurmak

iréndérév иренդереү
Erindirmek, üşendirmek

irénév иренеү
Erinmek, tembellik etmek, üşenmek

irénleşév иренләшеү
Dudaksılaşmak

iréşélév ирешелеү
Gayret ve emekle bir sonuca ulaşılmak; hayata geçirilmek, erişilmek

iréşév 1 ирешеү
Gayret ve emekle bir sonuca ulaşmak, hayata geçirmek, erişmek

iréşév 2 ирешеү
Karşılıklı söze gelmek, konuşmak

iréştérév 1 ирештереү
Ulaştırmak, eriştirmek, ilettirmek

iréştérév 2 ирештереү
Çekiştirmek, kavga ettirmek, araları açtırmak

iréştérév 3 ирештереү
Sivri, nükteli sözlerle iğnelemek; istihza etmek, laf dokundurmak, takılmak

irétélév иретелеү
Eritilmek, sıvı hâle getirilmek

irétév иретеү
Eritmek, sıvı hâle getirmek

irév 1 иреү
Erimek, sıvı hâle gelmek

irkelenév иркәләнеү
İlgi, şefkat gösterilmek; nazlanmak

irkeletév иркәләтеү
Sıcak davrandırmak, ilgi verdirmek, şefkat verdirmek

irkelev иркәләү
Sıcak davranmak, şefkat göstermek, ilgi göstermek

irkéneyév иркенәйеү
Genişlemek, enginleşmek

irkéneytév иркенәйеү
Genişletmek, enginleştirmek

irkénlev иркенләү
Sıkılmadan rahatça yerleşmek

irnevlev ирнәүләү
Zıh çekmek, zıhlamak, şerit çekmek

irseyév ирсәйеү
Böbürlenmek, kibirlenmek, büyüklenmek

irtelev иртәләү
Vaktinden önce hareketlenmek, erkenden çalışmak

irtélev иртеләү
Sırığı, kazığı bağlamak

irźevkelenév ирҗәүкәләнеү
Erkek gibi davranmak

išbatlanıv иҫбатланыу
İspatlanmak, kanıtlanmak, delillenmek

išbatlatıv иҫбатлатыу
İspat ettirmek, delillendirmek

išbatlav иҫбатлау
İspat etmek, kanıtlamak

išengéretélév иҫәнгерәтелеү
Sersemletilmek, şaşkına çevrilmek, bunaltılmak

išengéretév иҫәнгерәтеү
Sersemletmek, şaşkına çevirmek, bunaltmak

išengérev иҫәнгерәү
Sersemlemek, şaşkına dönmek, bunalmak

išenkév иҫәнкеү
Sersemlemek, şaşkına dönmek, bunalmak

išenleşév иҫәнләшеү
Selamlaşmak, merhabalaşmak

išeplenév иҫәпләнеү
Hesaplanmak, sayılmak, miktarı belirlenmek

išepleşév иҫәпләшеү
Hesaplaşmak, sayışmak

išepletév иҫәпләтеү
Hesaplatmak, saydırmak, miktarını belirletmek

išeplev иҫәпләү
Hesaplamak, saymak, miktarını belirlemek

išerlenév иҫәрләнеү
Aptal gibi davranmak, ahmakça hareket etmek

iševenlenév иçəүənлəнеү

1. Akılsızlaşmak, aptallaşmak, ahmaklaşmak
2. Düşünmeden iş yapmak
3. Şaşkın şaşkın kalmak

išeyév иçəйеү

Akıllanmak, aklı erer yaşa gelmek

išhéźlenév иçheҗлəнеү

1. Duygusuz hâle gelmek, hissiz hâle gelmek
2. Hatırdan çıkmak

isémlenév исемлəнеү

İsim verilmek, ad verilmek

isémleşév исемлəшеү

İsimleşmek, isim hâline gelmek

isémlev исемлəү

İsim vermek

išémlev иçемлəү

Esnemek

išérgenév иçемгəнеү

Aklını yitirmek; kör kütük sarhoş olmak, zil zurna sarhoş olmak

išérgev иçергəү

Esirgemek, şefkat göstermek; acımak

išéréşév иçерешеү

Birlikte sarhoş olmak

išérév иçереү

Sarhoş olmak

išértév иçертеү

Sarhoş etmek, sarhoş hâle getirmek

išév иçеү

Esmek

iškerév иçкəреү

Önceden hissetmek, önceden fark etmek

iškertélév иçкəртелеү

Sezdirilmek, fark ettirilmek

iškertév иçкəртеү

Sezdirmek, fark ettirmek

iškérév иçкереү

1. Eskimek, uzun süre kullanmak
2. Niteliği bozulmak
3. Zamanın ihtiyaçlarına cevap vermemek

iškértév иçкертеү

1. Eskitmek, uzun süre kullandırmak
2. Uzunca bir süre saklayıp bozmak

išlev иçлəү

Unutmadan hatırda tutmak, akılda tutmak, unutmamak, hatırlamak

išnetév иçнəтеү

Esnetmek

išnev иçнəү

Esnemek

israflav исрафлаү

Boşa sarf etmek, israf etmek

istev истәү
İstemek, dilemek, niyet etmek

işaralav ишаралау
İşaretlemek, damgalamak

işelenév ишәләнеү
İleri geri, yamuk yumuk adım atmak

işenév ишәнеү
Denemek, tecrübe etmek; algılamak, sezmek

işeyév ишәйеү
Sayı bakımından artmak, çoğalmak

işeytév ишәйтеү
Ekşimiş ekmeğin üzerine un dökerek basmak

işhénév ишһенеү
Denk görmek, eş görmek, denk saymak

işéldérév ишелдереү
Eşilmiş hâle getirmek

işéléşév ишелешеү
Karşılıklı ya da birlikte eşilmek, kazılmak

işélév 1 ишелеү
Eşilmek, kazılmak

işélév 2 ишелеү
Dağılıp saçılmak, yıpranmak; çok olup yıkılmak

işémtélev ишемтеләү
Ekşimiş ekmeğin üzerine un dökerek basmak

işérélév ишерелеү
Oldukça fazla yıkılmak, oldukça çok dağılmak; eşilmek

işérév ишереү
Çok bozmak, çok yıkmak, çok göçmek (toprak, taş v.s. için)

işétélév ишетелеү
İşitilmek, duyulmak

işétév ишетеү
1. İşitmek, duymak
2. Dinlemek
3. Haber almak, haberdar olmak

işéttérév ишеттереү
1. İşittirmek, duyurmak
2. Dışardan bir haberi duyurmak

işév 1 ишеү
Bükmek, örmek, dokumak

işév 2 ишеү
Gemi ya da başka şeyleri yüzdürmek için kürek ya da başka şeylerle suda itmek, suda yüzdürmek

işév 3 ишеү
Eşmek, kazmak, deşmek

işlenév ишләнеү
Eşli olmak, çift olmak

işleşév ишләшеү

Eşleşmek, kendi aralarında arkadaş, dost olmak

işlev ишләү

Eşli yapmak, çift yapmak

iştérév иштереү

Büktürmek, ördürmek, dokutmak

iteklev 1 итәкләү

Tabaka koymak, parça koymak

iteklev 2 итәкләү

Eteğe koymak, eteğe doldurmak

itélénév ителенеү

Edilmek, yapılmak, kılınmak

itélév ителеү

Edilmek, yapılmak

iténév итенеү

1. -p ekiyle birlikte gelerek yardımcı fiil anlamında kullanılır.
2. –rga ekiyle çekimlenmiş bir fiilden sonra gelerek istek ve maksadı bildirir.
3. Arap ve Fars sözlerine yardımcı fiil olarak gelerek birleşik fiil oluşturur.

itéşév итешеү

Karşılıklı etmek, karşılıklı yapmak

itév итеү

1. Etmek, yapmak, kılmak
2. –p ekli formda yardımcı fiil niteliğinde birine vazife yüklemek, birini yönlendirmek anlamını verir.
3. Ünlemlerle kullanılarak birleşik fiil oluşturur.
4. –p formunda gelerek bir iş ya da durumun ne şekilde yapıldığını anlatır.
5. –rga ekiyle çekimlenmiş bir fiilden sonra gelerek istek ve maksadı bildirir.
6. Arap, Fars ve Rus dillerinden alıntı sözlere yardımcı fiil olarak gelerek birleşik fiil oluşturur.

itlev 1 итләү

1. Deriyi parçalamadan birleştirip dikmek
2. Deri ayakkabı dikildiğinde birleşim yerine ince bir deri parçası sıkıştırarak dikmek

ittifaḳlaşıv иттифаҡлашыу

Örgütleşmek, birleşmek

ittérév иттереү

Ettirmek, yaptırmak, kıldırmak

iyonlaşıv ионлашыу

İyonlaşmak

iyonlaştırılıv ионлаштырылыу

İyonlaştırılmak

iyonlaştırıv ионлаштырыу

İyonlaştırmak

iźev иҙәү

El ovuşturmak

iźélév иҙелеү

Ezilmek, örselenmek

iźéşév иşешеү
Karşılıklı ya da birlikte ezmek, çiğnemek

iźév 1 иşеү
1. Ezmek, örselemek, çiğnemek
2. Suya koyup eritmek
3. Sert bir şeyi parçalamak

iźévlev 1 иşеүләү
İlik, boğaz koymak

iźévlev 2 иşеүләү
Atın dizgininden ya da geminden çekip acele etmek, yöneltmek

izolatsiyalanıv изоляцияланыу
İzole edilmek, yalıtılmak

izolatsiyalatıv изоляциялатыу
İzole ettirmek, yalıttırmak

izolatsiyalav изоляциялау
İzole etmek, yalıtmak

iźratıv иşратыу
Sıkıca ezmek, sağlam şekilde ezmek; ağır çektirmek, ağır bastırmak

iźrav иşрау
Sağlamca ezilmek; ağır çekmek, ağır basmak

iźretév иşрәтеү
Delik deşik şekle getirip eskitmek (kıyafet için)

iźrev иşрәү
1. İnceltip ip gibi parçalanır hâle getirmek
2. Çok ezilmek

iźreyév 1 иşрәйеү
Öfkeyle konuşmak; öfkeyle sinire bağırmak

iźreyév 2 иşрәйеү
Övmek, iyi insan olarak anmak

iźźérév иşşереү
Ezdirmek, örseletmek

jesaretlenév җәсарәтләнеү
Cesaretlenmek

jıjlaşıv жыжлашыу
Karşılıklı ya da birlikte jıj etmek

jıjlatıv жыжлатыу
Jıj ettirmek

jıjlav жыжлау
Jıj etmek

jılıv жылыу
Kaymak

jıvıldatıv жыуылдатыу
Jıvıldatmak

jıvıldav жыуылдау
Jıvıldamak

jıvlav жыулау
Jıv etmek

jıyıldav жыйылдау
Jıy jıy etmek

jıylaşıv жыйлашыу
Karşılıklı ya da birlikte jıy etmek

jıylatıv жыйлатыу
Jıy ettirmek

jıylav жыйлау
Jıy etmek

jünkév жүнкеү
Yormak, hırpalamak

ḳarġalıv ҡарғалыу

1.Bedduada bulunulmak

ettirmek; döndürmek
2. Aynı yerde döndürüp hareket ettirmek

ḳabaḳlanıv ҡабҡаланыу
Çiçekten kabak sebzesine dönmek

ḳabalandırıv ҡабаландырыу
Hızlandırmak, acele ettirmek, çabuklaştırmak

ḳabalanışıv ҡабаланышыу
Birlikte ya da karşılıklı acele etmek, hızlanmak

ḳabalanıv ҡабаланыу
Hızlanmak, acele etmek, çabuklaşmak

ḳabalav 1 ҡабалау
Kaba[1] tarağı ile dikmek, kaba tarağından geçirmek

ḳabalav 2 ҡабалау
Ağaç destekle sağlamlaştırmak

ḳabarındırıv ҡабарындырыу
Şişirmek, böbürlendirmek, kibirlendirmek

ḳabarınışıv ҡабарынышыу
Karşılıklı böbürlenmek, kibirlenmek, şişmek

ḳabarınıv ҡабарыныу
Böbürlenmek, kibirlenmek, kendi kendine şişmek

ḳabarıv ҡабарыу
Kabarmak, şişmek; taşmak

ḳabarsıtıv ҡабарсытыу
Kabarcıklandırmak

ḳabarsıv ҡабарсыу
Kabarcıklanmak

ḳabartılıv ҡабартылыу
Kabartılmak

ḳabartıv ҡабартыу
Kabartmak; yükseltmek; irileştirmek

ḳabatlanıv ҡабатланыу
Tekrarlanmak, yinelenmek; çarpılmak (matematikte)

ḳabatlav ҡабатлау
Tekrarlamak, yinelemek; çarpmak (matematikte)

ḳabıġıv ҡабығыу
Çok yatmaktan tıkızlaşmak

ḳabıḳhıv ҡабыҡһыу
Çok yatmaktan tıkızlaşmak

ḳabıḳlanıv ҡабыҡланыу
Kabuklanmak

ḳabıḳlatıv ҡабыҡлатыу
Kaplatmak; kabuklandırmak

ḳabıḳlav ҡабыҡлау
Kaplamak, kabuk koymak

ḳabınıv ҡабыныу
Tutuşmak, yanmak

ḳabırġalav ҡабырғалау
Birşeyin kenarından yanından hareket etmek, geçmek

ḳabırsaḳlanıv ҡабырсаҡланыу
Sertleşerek yarılmak; nasırlaşmak

ḳabışav ҡабышау
Solmak, rengi atmak

ḳabıv 1 ҡабыу
Ağza almak; tutmak, kapmak

ḳabıv 2 ҡабыу
Yanmaya başlamak, tutuşmak; etkileyip ağrıtmak (baş için); dokunmak; soğuk kapmak

ḳabıv 3 ҡабыу
İçine yün, pamuk doldurarak baştan başa dikmek

ḳabıźıv ҡабыҙыу
Yakmak, tutuşmak

ḳabıźźırıv ҡабыҙҙырыу
Yaktırmak, tutuşturtmak

ḳabullav ҡабуллау
Kabul etmek

ḳafiyelev ҡафиәләу
Kafiyelemek, uyaklamak

kagatlav каҕатлау
Kışın muhafaza etmek için yiyecekleri kar vs. ile kaplamak

ḳaġayıv ҡағайыу
Güneşte bırakarak kurutmak

ḳaġıldırıv ҡағылдырыу
Kaktırılmak, vurdurulmak

ḳaġılıp-huġılıv ҡағылып-һуғылыу
İtilip kakılmak, sağ sola savrulmak

ḳaġılıv ҡағылыу
Vurulmak, sokulmak, kakılmak; hafifçe vurmak; tokatlamak

ḳaġıltıv ҡағылтыу
Göndermek, sürmek, dışlamak

ḳaġılyıv ҡағылйыу
Kakılmak, vurulmak

ḳaġınıv ҡағыныу
Kılık kıyafeti silkmek; tozunu almak; kanatları sallamak, silkmek

ḳaġıp-huġıv ҡағып-һуғып
Sağa sola vurmak, çarpmak; tozunu, kirini almak için çırpmak

ḳaġışıv ҡағышыу
Vuruşmak, çakışmak, sokuşmak, çarpışmak

ḳaġıştırıv ҡағыштырыу
Yanan ateşi korlandırmak

ḳaġıtıv ҡағытыу
Benimsemeyerek ayrı tutmak; dışlamak

ḳaġıv 1 ҡағыу
Sivri bir nesne ile vurmak, kakmak, vurmak, sokmak, çakmak

ḳaġızlaştırılıv ҡағыҙлаштырылыу
Belgelendirilmek, dokümanlaştırılmak

ḳaġızlaştırıv ҡағыҙлаштырыу
Belgelendirmek, dokümanlaştırmak

ḳaẖıldav ҡахылдау
Kak kak etmek

ḳahḳahâlav ҡаһҡаһалау
Kahkaha atmak

ḳajıv 1 ҡажыу
Mırldanmak, homurdanmak, söylenip durmak

ḳajıv 2 ҡажыу
Diş gıcırdatmak

ḳajḳıldatıv ҡажҡылдатыу
Gajıldatmak

ḳajḳıldav 1 ҡажҡылдау
Gajıldamak

ḳajḳıldav 2 ҡажҡылдау
Gajk gajk diye bağırmak (ördek için)

ḳaḳaşıv ҡаҡашыу
Çok kirlenmek, pislenmek, berbat olmak

ḳaḳaştırıv ҡаҡаштырыу
Çok kirletmek, pisletmek, berbat etmek

ḳaḳayıv ҡаҡайыу
Dikçe durmak, dikçe ayağa kalkmak, başını dik tutmak

ḳaḳaytıv ҡаҡайтыу
Kaldırmak, yükseltmek, kabartmak, toplamak

ḳaḳılanıv ҡаҡыланыу
Çok kirlenmek, pislenmek, berbat olmak

ḳaḳıldaşıv ҡаҡылдашыу
Kakıldaşmak

ḳaḳıldatıv ҡаҡылдатыу
Kakıldatmak

ḳaḳıldav ҡаҡылдау
Kakıldamak

ḳaḳırınıp-tökörönöv ҡаҡырынып-төкөрөнөү
Bir balgam çekip bir tükürmek

ḳaḳırıv ҡаҡырыу
Balgam çekerek tükürmek

ḳaḳḳılav ҡаҡҡылау
Zaman zaman vurmak

ḳaḳlanıv ҡаҡланыу
Kurutulmak, kak yapılmak

ḳaḳlatıv ҡаҡлатыу
Kurutmak, kak yaptırmak

ḳaḳlav 1 ҡаҡлау
Kurumak, kak olmak; hayvanı aç bırakıp zayıflatmak

ḳaḳlıġıp-huḳlıġıv ҡаҡлығып-һуҡлығыу
Bir ileri bir geri vurulmak

ḳaḳlıgışıv ҡаҡлыгышыу
Karşılıklı ya da birlikte hızla vurmak, geri tepmek

ḳaḳlıġıv ҡаҡлығыу
Büyük bir hızla ya da aceleyle bir şeye vurmak; sert bir şeye vurup geri tepilmek

ḳaḳlıḳtırıv ҡаҡлыҡтырыу
Katı bir nesne ile vurup geri teptirmek; sıçratmak, zıplatmak

ḳaḳmalav ҡаҡмалау
Zaman zaman vurmak

ḳaḳmaşıv ҡаҡмашыу
Çok kirlenmek, pislenmek, berbat olmak

ḳaḳsalanıv ҡаҡсаланыу
Arıklaşmak, kurumak, zayıflamak

ḳaḳsılıv ҡаҡсылыу
Çarpıp, vurup geri tepilmek

ḳaḳsıtıv ҡаҡсытыу
Vurup geri teptirmek, sıçratmak, zıplatmak

ḳaḳsıv 1 ҡаҡсыу
Vurup geri tepmek, sıçramak, zıplamak

ḳaḳsıv 2 ҡаҡсыу
Rüzgarda kurutmak

ḳaḳşalıv ҡаҡшалыу
Çakşamak, sallanmak; bozulmak; türlü sıkıntılarla hâlsiz kuvvetsiz düşmek

ḳaḳşatıv ҡаҡшатыу
Sallandırmak, bozdurmak; hâlsizleştirmek

ḳaḳşattırıv ҡаҡшаттырыу
Çakşattırmak, bozdurmak, sallandırmak; hâlsizleştirmek

ḳaḳşav 1 ҡаҡшау
Bozulmak, sarsılmak, sallanmak, gevşemek; hâlsizlenmek

ḳaḳşav 2 ҡаҡшау
Ağzında gevelemek

ḳaḳtırıv ҡаҡтырыу
Vurdurmak, çarptırmak, sokturmak, çaktırmak

ḳalaḳlav ҡалаҡлау
Kaşıklamak

ḳalav 1 ҡалау
Belli bir düzen içinde yığmak, istiflemek

ḳalavlav ҡалаулау
İstif yapmak, yoğun oluşturmak

ḳalaylanıv ƙалайланыу
Teneke ile kaplanmak, kalaylanmak

ḳalaylatıv ƙалайлатыу
Teneke ile kaplatmak, kalaylatmak

ḳalaylav ƙалайлау
Teneke ile kaplamak, kalaylamak

ḳalaytıv ƙалайтыу
Nasıl etmek, ne yapmak

ḳalbırav ƙалбырау
Korktuğundan ya da endişelendiğinden dolayı iş yapamadan şaşırıp kalmak

ḳalbırġatıv ƙалбырғатыу
Korku verip endişendirmek, şaşırtmak

ḳalbırġav ƙалбырғау
Korktuğundan ya da endişelendiğinden dolayı iş yapamadan şaşırıp kalmak

ḳalbırlatıv ƙалбырлатыу
Kalbır kalbır ettirmek, sıçratmak, silkindirmek

ḳalbırlav ƙалбырлау
Kalbır kalbır etmek, silkinmek, sıçramak

ḳaldırılıv ƙалдырылыу
Bırakılmak, atılmak; terk edilmek; azat edilmek, serbest bırakılmak

ḳaldırıv ƙалдырыу
Bırakmak, atmak; terk etmek; azat etmek, serbest bırakmak

ḳalġıv ƙалғыу
Oturduğu yerde uyumak; şekerleme yapmak

ḳalınayıv ƙалынайыу
Kalınlaşmak, yoğunlaşmak

ḳalınaytıv ƙалынайтыу
Kalınlaştırmak, yoğunlaştırmak

ḳalınlav ƙалынлау
Erkek ya da kızın babasına mal vermek

ḳalıplanıv 1 ƙалыпланыу
Kalıba sokulmak

ḳalıplanıv 2 ƙалыпланыу
Zincirlenmek, prangalanmak

ḳalıplaşıv ƙалыплашыу
Karşılıklı ya da birlikte bir şekle girmek, kalıba girmek

ḳalıplatıv 1 ƙалыплатыу
Kalıba sokturmak, kalıplatmak

ḳalıplatıv 2 ƙалыплатыу
Zincirletmek, prangalatmak

ḳalıplav 1 ƙалыплау
Kalıba sokmak, şekle sokmak

ḳalıplav 2 ƙалыплау
Zincirlemek, prangalamak

ḳalışıv ҡалышыу
Hareket hâlindeyken geri kalmak

ḳalıv ҡалыу
Kalmak, beklemek, geride olmak

ḳalıyıv ҡалыйыу
???

kalibrlanıv калибрланыу
Gerekli ölçüye, ayara gelip gelmediği belirlenmek

kalibrlav калибрлау
Gerekli ölçüye, ayara gelip gelmediğini belirlemek

kalkalaştırıv калькалаштырыу
1.Saman kağıdına yazmak
2.Yabancı bir dilden doğrudan tercüme yoluyla yeni söz türetmek

ḳalḳañlatıv ҡалҡаңлатыу
Bir o başı bir bu başı kalkıp inip durdurmak

ḳalḳañlav ҡалҡаңлау
Bir o başı bir bu başı kalkıp inip durmak

ḳalḳayıv ҡалҡайыу
Bel vermek, eğmeçlemek

ḳalḳınışıv ҡалҡынышыу
Birlikte kalkmak; büyümek, yükselmek; harekete geçmek

ḳalḳınıv ҡалҡыныу
Hafif kalkmak, az kalkmak; büyümek; yükselmek; harekete geçmek

ḳalḳıtıv ҡалҡытыу
Biraz kaldırmak, yükseltmek

ḳalḳıttırıv ҡалҡыттырыу
Biraz kaldırtmak, yükselttirmek

ḳalḳıv 1 ҡалҡыу
Kalkmak, yükselmek, yukarı çıkmak; ufuktan yükselmek, çıkmak (gök cisimleri için); gelişmek, büyümek

ḳalpaḳlav ҡалпаҡлау
Başlık ile örtmek, kaplamak

ḳalsayıv ҡалсайыу
Gevşemek, sallanmak, sağlamlığını kaybetmek

ḳaltañlav ҡалтаңлау
Atılmak, fırlamak, hızlı davranmak

ḳaltayışıv ҡалтайышыу
Karşılıklı gevşemek, sallanmak

ḳaltayıv ҡалтайыу
Gevşemek, sallanmak, sağlamlığını kaybetmek

ḳaltaytıv ҡалтайтыу
Gevşetmek, sallandırmak, sağlamlığını kaybettirmek

ḳaltıranıv ҡалтыраныу
Ufak ufak hareketlenmek, kıpırdanmak, silkinmek

ḳaltıraşıv ӄалтырашыу
Karşılıklı sallanmak, kıpırdamak, titremek

ḳaltıratıv ӄалтыратыу
Ufak ufak hareketlendirmek, kıpırdatmak, silkindirmek; korkutmak

ḳaltırav ӄалтырау
Ufak ufak hareket etmek, kıpırdamak, silkinmek; çok korkmak
***ḳan ḳaltıra-*:** Aşırı korkmak; korkudan aklı başından gitmek

ḳaltırlatıv ӄалтырлатыу
Takır tukur ettirmek

ḳaltırlav ӄалтырлау
Takır tukur etmek

kaltsiylanıv кальцийланыу
Kalsiyumlu hâle gelmek, kalsiyumlu olmak

kaltsiylav кальцийлау
Kalsiyumlu etmek, kalsiyumlu hâle getirmek

ḳalyayıv ӄаляйыу
Gevşemek, sallanmak, sağlamlığını kaybetmek

ḳalyıġıv ӄалйығыу
Eğilmek, biçimi bozulmak, bükülmek, buruşmak; kabarmak

ḳalyıv ӄалйыу
Eğilmek, biçimi bozulmak, bükülmek, buruşmak; kabarmak

ḳamalanıv 1 ӄамаланыу
Çevrelenmek, sarılmak, kuşatılmak

ḳamalanıv 2 ӄамаланыу
Samur kürküyle kuşatılmak, kaplanmak

ḳamalatıv 1 ӄамалатыу
Kuşattırmak, sardırmak, çevreletmek

ḳamalatıv 2 ӄамалатыу
Samur kürküyle kuşattırmak, kaplattırmak

ḳamalav 1 ӄамалау
Kuşatmak, sarmak, çevrelemek

ḳamalav 2 ӄамалау
Samur kürküyle kaplamak, kuşatmak

ḳamalıv ӄамалыу
Sarılmak, kuşatılmak, çevrelenmek

ḳamasavlav ӄамасаулау
Engel olmak, engellemek, mani olmak, güçlük çıkarmak

ḳamaslav ӄамаслау
Ağı sarmak, toplamak

ḳamastav ӄамастау
Kuşattırmak, sardırmak

ḳamaşıv 1 ӄамашыу
Kuşatmak, çevirmek, sarmak, dolanmak

ḳamaşıv 2 ӄамашыу
Kamaşmak

ḳamaştırıv ƙамаштырыу
Kamaştırmak

ḳamatıv ƙаматыу
Kuşatmak, sarmak, çevrelemek

ḳamav 1 ƙамау
Çevrelemek, dolanmak, sarmak, kuşatmak

kamfarkalav камфаркалау
Manşetli yapmak, manşet koymak

ḳamġaḳlav ƙамғаклау
Gürültü çıkarmak, yaygara yapmak

ḳamırlanıv ƙамырланыу
Hamurla kaplanmak

ḳamırlav ƙамырлау
Hamurlamak, hamurla kaplamak

ḳamıtlatıv ƙамытлатыу
Yularlatmak, hamutlatmak

ḳamıtlav ƙамытлау
Yularlamak, hamutlamak

kamillaşıv камиллашыу
Ogun hâle gelmek, kamil hâle gelmek, kamilleşmek

kamillaştırıv камиллаштырыу
Olgun hâle getirmek, kamil hâle getirmek, kamilleştirmek

kamillav камиллау
Oldurmak, yapmak, yerine getirmek, başarmak

ḳamlav ƙамлау
Pagan kültüründe dini ritüelleri yapmak

ḳamsılatıv ƙамсылатыу
Kamçılatmak

ḳamsılav ƙамсылау
Kamçılamak

ḳamşalıv ƙамшалыу
Kuşatılıp alınmak, sarılıp alınmak

ḳamşarıv ƙамшарыу
Koparıp almak, çekip almak

ḳamşatıv ƙамшатыу
Kuşattırıp aldırmak, sarıp aldırmak

ḳamşav ƙамшау
Kuşatıp almak, sarıp almak

ḳamtarıv ƙамтарыу
Atın dizginini kısaltarak bağlamak

ḳamtav ƙамтау
Çevrelemek, dolanmak, sarmak, kuşatmak

ḳamtıv ƙамтыу
Yapışmak, tutmak

ḳanatışıv ƙанатышыу
Karşılıklı kanatmak

ḳanatıv ƙанатыу
Kanatmak

ḳanatlandırıv ƙанатландырыу
Kanatlandırmak, canlandırmak, coşturmak

ḳanatlanıv ҡанатланыу
Kanatlanmak, canlanmak, coşmak

ḳanav ҡанау
Kanamak

ḳandırıv ҡандырыу
Yatışmak, gidermek

ḳañgaḳlav ҡаңғаҡлау
Ayaza dönmek, kuru havaya dönmek

ḳañġıldaşıv ҡаңғылдашыу
Birlikte gak gak etmek (Kuş, kaz gibi hayvanlar için)

ḳañġıldatıv ҡаңғылдатыу
Gak gak ettirmek

ḳañġıldav ҡаңғылдау
1.Gak gak etmek
2.Birşeyleri tekrar tekrar söylemek, başa kakmak

ḳañġırışıv ҡаңғырышыу
Karşılıklı şaşırmak, aptallaşmak

ḳañġırıv ҡаңғырыу
Şaşırmak, aptala dönmek, acayipleşmek

ḳañġırtıv ҡаңғыртыу
Şaşırtmak, aklını başından almak, aptallaştırmak

ḳañġıtıv ҡаңғытыу
Kurumak, ayaza dönmek

ḳañġıv 1 ҡаңғыу
Kurumak, ayaza dönmek

ḳañġıv 2 ҡаңғыу
Şaşırmak, aptala dönmek, acayipleşmek

ḳanġıźıv ҡанғыҙыу
Yatıştırmak, gidermek, yatışmak

ḳanhıratıv ҡанһыратыу
Kansızlaştırmak, kanını akıtmak
***yörekté ḳanhırat-*:** Üzmek, incitmek, yürek sızlatmak

ḳanhırav ҡанһырау
Kansızlaşmak, kan kaybetmek

ḳanhıvlav ҡанһыулау
Kan rengine dönmek; kızarmak

ḳanhıźlanıv ҡанһыҙланыу
1.Kansızlaşmak, kan kaybetmek
2.Merhametsizleşmek, taş yürekli olmak

ḳanıġıv 1 ҡанығыу
Kan toplayarak şişmek

ḳanıġıv 2 ҡанығыу
1.Güçlü istek göstermek
2.Birinden intikam almak isteği duymak, hasımlık gütmek

ḳanıḳtırıv ҡанықтырыу
Birinden intikam almak isteği duymak, hasımlık gütmek

ḳanıv ҡаныу
Kanmak, doymak

kanifollev канифоллəү
Kolofan sürmek, kolofanlamak, katı bir çam reçinesi sürmek

ḳañḳıldav ҡаңҡылдау
Gak gak etmek

ḳanlanıv ҡанланыу
Kanla dolmak, kanlanmak

ḳanlav ҡанлау
Kana bulamak, kanlamak

ḳantarıv ҡантарыу
Atın dizginini kısaltarak bağlamak

kantlav кантлау
Kenar dikmek, zıh çekmek

ḳanunlaşıv ҡанунлашыу
Kanunlaşmak, yasallaşmak

ḳanunlaştırıv ҡанунлаштырыу
Kanunlaştırmak, yasallaştırmak

ḳanyavlanıv ҡаняуланыу
Savaş, kavga çıkarmak

ḳapaḳlav ҡапаҡлау
Korkutmak, ödünü patlatmak

ḳapayıv ҡапайыу
Şişmek, kabarmak, taşmak; kibirlenmek, böbürlenmek

ḳapaytıv ҡапайтыу
Şişirmek, kabartmak, taşırmak

ḳapıslanıv ҡапысланыу
Şişmek, kabarmak

ḳapḳanlav ҡапҡанлау
Kapan kurmak, tuzak kurmak

ḳapḳaslav ҡапҡаслау
Kapak takmak, kılıf geçirmek

ḳapḳılav ҡапҡылау
Dudağını ısırmak, dudağını dişlerinin arasında sıkıştırmak, dişleri ile dudağını ısırmak; az yemek

ḳaplandırıv ҡапландырыу
Kaplandırmak

ḳaplanıv ҡапланыу
Kaplanmak

ḳaplatılıv ҡаплатылыу
Kaplatılmak

ḳaplatıv ҡаплатыу
Kaplatmak

ḳaplav ҡаплау
Kaplamak, örtmek

ḳaprayıv ҡапрайыу
1.Yakışıksız durmak; kabarmak, taşmak
2.Burnu havada olmak, kendini beğenmek

ḳapsayıv ҡапсайыу
Şişmek, kabarmak (Göz kapağı, göz altı ve damak için)

ḳapsıḳlanıv ҡапсыҡланыу
Torba gibi olmak (kıyafet için); şişmek, kabarmak (göz altı için)

ḳapşanıv ҡапшаныу
Elle yoklanmak, dokunulmak; yolunmak

ḳapşav ҡапшау
Elle yoklamak, dokunmak; yolmak

ḳaptırılıv ҡаптырылыу
Düğme ilik gibi şeyler için birleştirilmek, tutturulmak

ḳaptırıv 1 ҡаптырыу
Kaptırmak

ḳaptırıv 2 ҡаптырыу
Düğme, ilik gibi şeyler için birleştirilmek, tutturulmak

ḳaptırıv 3 ҡаптырыу
Tutuşturmak, alevlendirmek

ḳaptırlatıv ҡаптырлатыу
Kaptır koptor ettirmek

ḳaptırlav ҡаптырлау
Kaptır koptor etmek

ḳaptırmalav ҡаптырмалау
Gümüşle işlemek, süslemek

ḳaraġoşlav ҡарағошлау
Orak sapını demirle sabitlemek

ḳaraġusḳıllanıv ҡарағусҡылланыу
Karaya dönmek, kararmak

ḳaralav ҡаралау
Karalamak, karaya boyamak; kötülemek, iftira atmak, çamur atmak

ḳaralıv 1 ҡаралыу
Bakılmak, izlenmek, seyredilmek

ḳaralıv 2 ҡаралыу
Kararmak, karanlıklaşmak

ḳaramalanıv ҡарамаланыу
Kızağı bağ asılmak

ḳaramalaşıv ҡарамалашыу
Birlikte kızağa bağ asmak

ḳaramalatıv ҡарамалатыу
Kızağa bağ astırmak

ḳaramalav ҡарамалау
Kızağa bağ asmak

ḳaramıġıv ҡарамығыу
Gözleri kapanarak uykuya geçmek, uyuklamak

ḳaramıḳlanıv ҡарамыҡланыу
Tifoya yakalanmak

ḳarañġılandırıv ҡараңғыландырыу
Karanlığa döndürmek, karartmak

ḳarañgılanıv ҡараңғыланыу
Karanlığa dönmek, kararmak; üzülmek, sıkıntı içinde kalmak

ḳarañgılatıv ҡараңғылатыу
Karanlığa döndürmek, karartmak

ḳarañġılav ҡараңғылау
Karanlık olmak, kararmak

ḳaranıv ҡараныу
Yan bakmak, göz atmak, yandan yandan bakmak, ters bakmak

ḳaranlav ҡаранлау
Donmamak, donmadan akmak

ḳarañlav ҡараңлау
Hastalık, sıkıntı geçirmek; eziyet çekmek

ḳararlanıv ҡарарланыу
Yerleşmek, yerinde durmak

ḳararlav ҡараплау
Karar vermek, karara varmak

ḳarasḳılanıv ҡарасҡыланыу
Karanlıkta silüet şeklinde görünmek

ḳaraşıv ҡарашыу
Bakışmak, karşılıklı seyretmek

ḳaratıv ҡаратыу
Baktırmak; aratmak; yönlendirmek

ḳarav ҡарау
Bakmak, seyretmek; inceleyip açıklamak;

ḳaravıllatıv ҡарауыллатыу
Güvenliği sağlatmak, muhafaza ettirmek

ḳaravıllav ҡарауыллау
Güvenliği sağlamak, korumak

ḳarayışıv ҡарайышыу
Birlikte ya da karşılıklı kararmak

ḳarayıv ҡарайыу
Kararmak; kirlenmek, kötülenmek

ḳaraytılıv ҡарайтылыу
Karartılmak

ḳaraytıv ҡарайтыу
Karartmak; kirletmek; çamur atmak, iftira etmek

ḳarġanıv ҡарғаныу
Kendince bedduada bulunmak

ḳarġaşıv ҡарғашыу
Karşılıklı beddua etmek

ḳarġatıv ҡарғатыу
Bedduada bulundurmak, beddua ettirmek

ḳarġav ҡарғау
Beddua etmek, kargamak

ḳarġıv ҡарғыу
Aniden sıçramak, yerinden hoplamak

ḳarhâlandırıv ҡарһаландырыу
Acele ettirmek, telaşlandırmak, hızlandırmak

ḳarhâlanıv ҡарһаланыу
Acele etmek, telaşlanmak, hızlanmak

ḳarıġıv ҡарығыу
Çiftleşmek (kedi, köpek, kurt gibi hayvanlar için)

ḳarılıv ҡарылыу
Boğulmak, boğazında kalmak

ḳarımtalaşıv ҡарымталашыу
Karşılıklı intikam almak, öç almak; karşılıklı kan davası gütmek

ḳarımtalav ҡарымталау
İntikam almak, öç almak

ḳarıplaşıv ҡарыплашыу
Ağız dalaşı yapmak, münakaşa etmek, tartışmak, çekişmek

ḳarışıv 1 ҡарышыу
Karşı durmak; terslenmek, aksi davranmak

ḳarışıv 2 ҡарышыу
Büzülmek, toplaşmak, buruşmak

ḳarışlav ҡарышлау
Karışlamak, karışla ölçmek

ḳarışlavıḳlav ҡарышлауыҡлау
Tırtıllanmak, tırtıl ile kaplanmak

ḳarıştırıv ҡарыштырыу
Çalışmadan duran birşeyi çalıştırmak

ḳarıv 1 ҡарыу
Yaşlanmak, ihtiyarlamak

ḳarıvlanıv ҡарыуланыу
Güçlenmek, gayretlenmek

ḳarıvlaşıv ҡарыулашыу
Birbirinden öç almak, intikam almak; münakaşa etmek, tartışmak

ḳarḳıldaşıv ҡарҡылдашыу
Birlikte gak gak etmek

ḳarḳıldav ҡарҡылдау
Gak gak etmek

ḳarlanıv ҡарланыу
Kara gömülmek, kara batmak

ḳarlıġıv ҡарлығыу
Sesi kısılmak, sesi kısılmaya başlamak

ḳarlıḳtırıv ҡарлыҡтырыу
Sesi kıstırmak

ḳarmaḳlav ҡармаҡлау
Olta ile yakalamak, tutmak

ḳarmaḳsılav ҡармаҡсылау
Olta ile balık tutma işiyle ilgilenmek

ḳarmalanıv ҡармаланыу
Sağı solu yoklanmak, el yordamıyla tutulmak, kavranmak; etraflıca bakılmak

ḳarmalav ҡармалау
Sağını solunu yoklamak, el yordamıyla tutmak, kavramak; etraflıca bakmak

ḳarmanıv ҡарманыу
Arayıp etrafı sarmak, kuşatmak

ḳarmav ҡармау
El yordamıyla tutmak, kavramak

ḳarpav ҡарпау
İri iri doğramak, parçalamak (et için)

ḳarpayıv ҡарпайыу
Kulak ya da tüyleri dikleşmek

ḳarpaytıv ҡарпайтыу

Kulak ya da tüyleri dikleştirmek

ḳarpıv ҡарпыу
Sıçrayıp su üstüne çıkmak; sıçrayıp su üstündeki yemi almak (balık için)

ḳarşılanıv ҡаршыланыу
Karşılanmak, karşı alınmak

ḳarşılaşıv 1 ҡаршылашыу
Karşılaşmak

ḳarşılaşıv 2 ҡаршылашыу
Birinin niyetine isteğine geri durmak; karşılık göstermek

ḳarşılav ҡаршылау
Karşılamak, karşı almak; birilerini ya da birşeyleri kabul etmek

Karşılıklı birleştirmek, bir etmek; karşılıklı yakınlaştırmak

ḳartayılıv ҡартайылыу
Yaşlanmak, ihtiyarlanmak

ḳartayışıv ҡартайышыу
Birlikte yaşlanmak, ihtiyarlamak

ḳartayıv ҡартайыу
Yaşlanmak, ihtiyarlanmak

ḳartaytıv ҡартайтыу
Yaşlandırmak, ihtiyarlatmak

ḳarthınıv ҡартһыныу
Yaşlı görmek, yaşlı saymak

ḳarunlanıv ҡарунланыу
Cimrilik yapmak, pintilik etmek, hasis davranmak

ḳaryav ҡаряу
Yaşlanmak, ihtiyarlamak

ḳasırışıv ҡасырышыу
Birlikte kaçmak

ḳasırıv 1 ҡасырыу
Kaçırmak, kaçmaya mecbur etmek

ḳasırıv 2 ҡасырыу
Çiftleştirmek

ḳasıv 1 ҡасыу
Kaçmak, firar etmek

ḳasıv 2 ҡасыу
Çiftleşmek

ḳasıv-boṡov ҡасыу-боҫоу
Gizlenmek, saklanmak; pusmak

ḳaṡmaḳlanıv ҡаҫмаҡланыу
Kaymak ile kaplanmak, kaymaklanmak

ḳaşaġalav ҡашағалау
Saçak koymak, pervazlamak

ḳaşandırıv ҡашандырыу
Yetiştirmek, belli bir büyüklüğe kadar getirmek; ehlileştirmek (at için).

ḳaşanıv ҡашаныу
Yetişmek; ehlileşmek (at için).

ḳaşıv ҡашыу
Kaşımak

ḳaşḳayıv ҡашҡайыу
Dişleri görünmek

ḳaşḳaytıv ҡашҡайтыу
Dişlerini göstermek

ḳaşlav 1 ҡашлау
Yüzük veya bilezik gibi ziynetlere kaş koymak

ḳaşşaḳlanıv ҡашшаҡланыу
İnat etmek, direnmek, ayak diremek

ḳatalaḳlav ҡаталаҡлау
Kabız olmak, kabıza tutulmak

ḳatalav ҡаталау
Kabız olmak, kabıza tutulmak

katapultlanıv катапултланыу
Mancınık ile atılmak, mancınık ile atılıp çıkarılmak

katapultlav катапултлау
Mancınık ile atmak, mancınık ile atıp çıkarmak

ḳatarlanıv ҡатарланыу
Yanaşılmak, yaklaşılmak, yanı başında olunmak

ḳatarlaşıv ҡатарлашыу
Birlikte ya da karşılıklı yaklaşmak, yanaşmak

ḳatarlav ҡатарлау
Yanaşmak, yaklaşmak, yanı başında olmak

ḳataşıv ҡаташыу
Aksilenmek, terslenmek

ḳatığıv ҡатығыу
Süt ile beslenip sağlamlaşmak (Bebek ya da hayvan yavruları için)

ḳatıḳlav ҡатыҡлау
Yemeğe, çorbaya yoğurt katmak

ḳatılanıv ҡатыҡланыу
Sertleşmek, katılaşmak

ḳatılıv 1 ҡатылыу
Dokunmak, ellemek, değmek

ḳatılıv 2 ҡатылыу
Çakmak, vurmak, sokmak

ḳatılıv 3 ҡатылыу
Yoğurt, lor katmak, karıştırmak

ḳatıştırıv ҡатыштырыу
Katıştırmak, karıştırmak

ḳatınḳılanıv ҡатынҡыланыу
Bedeni, vücudu sağlam hâle gelmek, dayanıklı hâle gelmek

ḳatınḳıv ҡатынҡыу
Bedeni, vücudu sağlamlaşmak, dayanıklılaşmak

ḳatınşalanıv ҡатыншаланыу
Kadınların yaptığı işleri yapmak

ḳatırġanıv ҡатырғаныу
Güç kullanmak, güç harcamak

ḳatırıv ҡатырыу
Katılaştırmak, sertleştirmek; dondurmak; çok kirlendirmek, pislendirmek

ḳatışıv ҡатышыу
Katışmak, karışmak

ḳatıv 1 ҡатыу
Sert ya da sertçe hâle gelmek; donmak; çok üşümek; hastalıktan dolayı uzuvları hareketsiz kalmak

ḳatıv 2 ҡатыу
Sokmak, batırmak, vurmak, çakmak

ḳatıv 3 ҡатыу
Katlamak, üst üste koymak, kat kat etmek

ḳatıv 4 ҡатыу
Yemeğe, çorbaya yoğurt katıp karıştırmak

ḳatıvlav 1 ҡатыулау
Kabız olmak

ḳatıvlav 2 ҡатыулау
Kabızlıktan karnı ağrımak

ḳatıvlav 3 ҡатыулау
Yemeğe yoğurt veya lor katmak

ḳatirkénlev ҡатиркенләү
Rahat hareket etmek, serbest hareket etmek; genişlemek

ḳatḳaḳlanıv ҡатҡаҡланыу
Donmak, soğuktan taşlaşmak (Toprak, yol için)

ḳatḳıllanıv ҡатҡылланыу
Sertleşmek, katılaşmak

ḳatḳırıv ҡатҡырыу
Katılarak gülmek

ḳatlamlanıv ҡатламланыу
Tabakalaşmak, katmanlaşmak; sosyal tabakalara ayrılmak

ḳatlanıv 1 ҡатланыу
Katlanmak, katlı olmak

ḳatlanıv 2 ҡатланыу
1.Katılmak, karışmak
2.Çabalamak, uğraşmak, didinmek

ḳatlav 1 ҡатлау
Katlamak, üst üste koymak

ḳatlavlanıv ҡатлауланыу
Katmanlara bölünmek, tabakalaşmak

ḳatmalav ҡатмалау
Gereğinden fazla üst üste yığmak; tepeleme yığmak

ḳatmarlandırıv ҡатмарландырыу
Katmerlendirmek, tabakalandırmak

ḳatmarlanıv ҡатмарланыу
Katmerlenmek, tabakalanmak, katmanlanmak

ḳatmarlaşıv ҡатмарлашыу
Katmanlaşmak, tabakalaşmak

ḳatmarlaştırıv ҡатмарлаштырыу
Katmerleştirmek, tabakalaştırmak; ağırlaştırmak

ḳatmarlav 1 ҡатмарлау
Tabakalamak, Katmanlamak

ḳatmarlav 2 ҡатмарлау
Düğüm yapmak, düğüm işlemek

ḳatmaşıv ҡатмашыу
Çok kirlenmek, pislenmek, berbat olmak

ḳatnaşıv ҡатнашыу
Birleşmek, katılmak, iştirak etmek; biriyle yakınlaşmak, yakın ilişki kurmak

ḳatnaştırıv ҡатнаштырыу
Birleştirmek, iştirak ettirmek

katoklav катоклау
Silindir ile düzeltmek, yolu silindirlemek

ḳavaḳlanıv ҡауаҡланыу
Kepeklenmek

ḳavaḳlav ҡауаҡлау
Kepekli olmak, kepek oluşmak

ḳavav ҡауау
Deri değiştirmek, tüy dökmek

ḳavġalav ҡауғалау
Kavga etmek, dövüşmek, mücadele etmek

ḳavġaźav ҡауғаҙау
Kepeklenip durmak

ḳavhayıv ҡауһайыу
Yakışıksız durmak; kabarmak, taşmak

ḳavıldav ҡауылдау
Kalın ses çıkararak söylenmek

ḳavınlanıv ҡауынланыу
Kavuna dönmek

ḳavırhınlanıv ҡауырһынланыу
Tüylenmek, yünlenmek

ḳavışıv ҡауышыу
Kavuşmak, karşılaşmak, buluşmak

ḳavıştırıv ҡауыштырыу
Kavuşturmak, karşılaştırmak, buluşturmak

ḳavjıtıv ҡажытыу
Sallandırmak, bozdurmak; çok incitmek

ḳavjıv ҡажыу
Sallamak, bozmak; incinmek

ḳavḳıldav ҡавҡылдау
Kavk kavk etmek

ḳavlaşıv ҡаулашыу
Birlikte gürültü yapıp kovmak, bağırıp kovmak

ḳavlav ҡаулау
1.Gürültü yapıp kovmak, bağırıp kovmak
2.İsteyerek gürültü çıkarmak

ḳavşatıv ҡашатыу
Çekindirmek, ürkekleştirmek, utandırmak

ḳavşav ҡашау
Çekinmek, ürkekleşmek, utanmak

ḳavşırılıv ҡaушырылыу
Dolanıp sarılmış bir nesnenin iki kenarı üst üste örtülmek

ḳavşırıv ҡaушырыу
İki kenarını üst üste örtmek; birleştirme

ḳavźalav ҡауҙалау
Kuruyup kopmak (Yara kabuğu gibi şeyler için)

ḳavźav ҡауҙау
Kemirerek yenilen şeyler ufalanarak bitmek (Kemirgenler için söylenir)

ḳavźayıv ҡауҙайыу
1.Yakışıksız durmak; kabarmak, taşmak
2.Burnu havada olmak, kendini beğenmek

ḳavźırlanıv ҡауҙырланыу
Aniden sinirlenmek, birdenbire öfkelenmek

ḳayalıv ҡаялыу
Taşmak, kabarmak

ḳayġırışıv ҡайғырышыу
Karşılıklı endişelenmek, kaygılanmak

ḳayġırıv ҡайғырыу
Kaygıya, endişeye düşmek, endişelenmek, kaygılanmak

ḳayġırtıv ҡайғыртыу
Kaygıya, endişeye düşürmek

ḳayılıv ҡайылыу
Nakış işlenmek, gergef işlenmek, yaldızlanmak, sırmalanmak

ḳayımlaşıv ҡайымлашыу
Ağız kavgası yapmak, atışmak, çekişmek

ḳayırılıv ҡайырылыу
Çevrilmek, döndürülmek; yerinden oynatmak, devrilmek

ḳayırıv ҡайырыу
Fırıl fırıl döndürmek, fırıldatmak; dolanmak, bükülmek, sarılmak, burulmak

ḳayırtıv ҡайыртыу
Çevirmek, döndürmek

ḳayışıv 1 ҡайышыу
Birlikte ya da karşılıklı nakış işlenmek, gergef işlenmek, yaldızlanmak, sırmalanmak

ḳayışıv 2 ҡайышыу
Eğilmek, bükülmek, burulmak; ayakta durmak, ayağa kalkmak

ḳayışlandırıv ҡайышландырыу
Kirlendirip, pislendirip kayış gibi oldurmak, muşamba gibi oldurmak

ḳayışlanıv ҡайышланыу
Kirletip kayış gibi olmak; kirlenmek, pislenmek

ḳayışlatıv ҡайышлатыу
Kayış, kemer vs. ile vurdurmak

ḳayışlav ҝайышлау
Kayış, kemer vs. ile vurmak

ḳayıştırıv ҝайыштырыу
Basıp eğdirmek, büktürmek

ḳayıtıv ҝайытыу
Nakış işletmek, gergef işletmek, yaldızlatmak, sırmalatmak

ḳayıv 1 ҝайыу
Nakış işlenmek, gergef işlenmek, yaldızlanmak, sırmalanmak

ḳayıźlanıv ҝайыҙланыу
1.Sıyırılmak, soyulmak (ağaç için)
2.Soyup soğana çevirilmek; yağmalanmak

ḳayıźlatıv ҝайыҙлатыу
1.Sıyırtmak, soydurmak (ağaç için)
2.Soyup soğana çevirtmek; yağmalatmak

ḳayıźlav ҝайыҙлау
1.Sıyırmak, soymak (ağaç için)
2.Soyup soğana çevirmek; yağmalamak

ḳayḳalatıv ҝайҝалатыу
Bel verdirmek, eğmeçletmek

ḳayḳalav ҝайҝалау
Bel vermek, eğmeçlemek

ḳayḳañlav ҝайҝаңлау
Bel vermek, eğmeçlemek

ḳayḳayıv ҝайҝайыу
Bel vermek, eğmeçlemek

ḳayḳaytıv ҝайҝайтыу
Bel verdirmek, eğmeçletmek

ḳaymaḳlanıv ҝаймаҡланыу
Kaymaklanmak

ḳaymaḳlatıv ҝаймаҡлатыу
Kaymaklı hâle getirmek, kaymaklatmak

ḳaymaḳlav ҝаймаҡлау
Kaymaklamak

ḳaymaḳtırıv ҝаймаҡтырыу
Çıkartmak, yerinden oynatmak

ḳaymalanıv ҝаймаланыу
Şeritlenmek, çizgilenmek

ḳaymalatıv ҝаймалатыу
Şeritlendirmek, çizgilendirmek

ḳaymalav ҝаймалау
Şeritlemek, çizgilemek, zıhlamak, zıh çekmek

ḳaymav ҝаймау
Şerit hâlinde çerçevelemek

ḳaymıġıv ҝаймығыу
Eklemi kaymak, çıkmak

ḳaymılıv ҝаймылыу
Çıkmak, yerinden oynamak

ḳaymıltıv ҝаймылтыу
Çıkartmak, yerinden oynatmak

ḳaynarlanıv ҡайнарланыу
Kaynar hâle dönmek, kaynar hâle gelmek

ḳaynarlatıv ҡайнарлатыу
Kaynar hâle getirmek, kaynar hâle dönüştürmek

ḳaynaşıv ҡайнашыу
Kaynaşmak

ḳaynatılıv ҡайнатылыу
Kaynatılmak

ḳaynatıv ҡайнатыу
Kaynatmak

ḳaynattırıv ҡайнаттырыу
Kaynattırmak

ḳaynav ҡайнау
Kaynamak, pişmek, fokurdamak, kabarmak

ḳayraḳlanıv ҡайраҡланыу
Bileylenmek, keskinlenmek; güçlenmek

ḳayralıv ҡайралыу
Bileylenmek, keskinlenmek; güçlenmek

***ḳayram ḳandır- (kaytır-)*:**
Susuzluğunu gidermek, susuzluğunu bastırmak

ḳayraşıv ҡайрашыу
Keskinleşmek

ḳayratıv ҡайратыу
Bileyletmek, keskinletmek; güçlendirmek

ḳayrav ҡайрау
Bileylemek

ḳaysılandırıv ҡайсыландырыу
Kestirilmek, biçtirilmek

ḳaysılanıv ҡайсыланыу
Kesilmek, biçilmek

ḳaysılatıv ҡайсылатыу
Kestirmek, biçtirmek

ḳaysılav ҡайсылау
Kesmek, biçmek

ḳayşalanıv ҡайшаланыу
1.Nereye gittiğini bilmeden bir o yana bir bu yana sapmak, savrulmak; yerinden çıkmak,

ḳayşalıv ҡайшалыу
Sapmak, ayrılmak, yoldan çıkmak

ḳayşañlav ҡайшаңлау
1.Etrafında dönmek, çevresinde dönüp durmak
2.İş veya görevden kaçmaya çalışmak, işi asmak

ḳayşayıv ҡайшайыу
Bel verdirmek, eğmeçletmek

ḳaytalav ҡайталау
Aceleyle çalışmak, konuşmak

ḳaytarıv ҡайтарыу
Dönmek, iade etmek, geri vermek

ḳaytartıv ҡайтартыу
Döndürmek; iade ettirmek, geri verdirmek

ḳaytavanlav ҡайтауанлау
Tekrar tekrar dönmek, bir ileri bir geri gitmek

ḳaytavıllaşıv ҡайтауыллашыу
Birlikte ya da karşılıklı vazgeçmek, aksini düşünmek

ḳaytavıllav ҡайтауыллау
Vazgeçmek, aksini düşünmek

ḳaytılıv ҡайтылыу
Dönmek, geri gelmek

ḳaytımhaḳlanıv ҡайтымһаҡланыу
Öfkesini çabuk bastırmak, çabuk unutmak; çabuk vazgeçmek, caymak

ḳaytımlav ҡайтымлау
Vazgeçmek, aksini düşünmek

ḳaytışıv ҡайтышыу
Karşılıklı ya da birlikte dönmek, geri gelmek; düşüncelerinden vazgeçmek

ḳaytıv ҡайтыу
Dönmek, geri gelmek; alet ya da bıçak vb. nesneler için körlenmek, iş görmez hâle gelmek; düşüncesinden vazgeçmek

ḳayźav 1 ҡайҙау
bk.özle-

ḳayźav 2 ҡайҙау
bk. ḳavźa-

ḳaźaḳlanıv ҡаҙаҡланыу
Çivilenmek, çakılmak

ḳaźaḳlatıv ҡаҙаҡлатыу
Çiviletmek, çaktırmak

ḳaźaḳlav 1 ҡаҙаҡлау
Çivi çakarak sağlamlaştırmak

ḳaźaḳlav 2 ҡаҙаҡлау
Libre ile ölçmek

ḳazalanıv ҡазаланыу
Felakete uğramak, belaya bulaşmak, kazaya uğramak

ḳazalav ҡазалау
Bela olmak, felakete yol açmak

ḳaźaldırıv ҡаҙалдырыу
Saplatmak, batırmak, yapıştırmak, emdirmek

ḳaźalıv ҡаҙалыу
Saplamak, batırmak, delmek, deşmek; yapışmak, emmek

ḳaźaltıv ҡаҙалтыу
Saplatmak, batırmak, yapıştırmak, emdirmek

ḳaźanıv ҡаҙаныу
Kazanmak, sahip olmak

ḳaźarınıv ҡaҙарыныу
Pişmanlık duymak; ricada bulunmak, minnette bulunmak

ḳaźav 1 ҡaҙay
Birşeyin ucu ile sallamak, düşürmek, batırmak; dalları sağlamlaştırmak, takmak, iliştirmek

ḳaźavlanıv ҡaҙауланыу
Ufak demir çivi ile çivilenmek, sağlamlaştırılmak

ḳaźavlatıv ҡaҙаулатыу
Ufak demir çivi ile çiviletmek, sağlamlaştırmak

ḳaźavlav ҡaҙаулау
Ufak demir çivi ile çivilemek, sağlamlamak

ḳaźġanatlav ҡaҙғанатлау
Ḳaźġanat işlemek

ḳaźılıv ҡaҙылыу
Kazılmak

ḳaźınıv ҡaҙыныу
Kazınmak

ḳaźışıv ҡaҙышыу
Karşılıklı ya da birlikte kazmak

ḳaźıtıv ҡaҙытыу
Kazıtmak, kazdırmak

ḳaźıv ҡaҙыу
Kazmak

ḳaźźırıv ҡaҙҙырыу
Kazdırmak

kebeklenév кәбәкләнеү
Kepeğe dönmek, ufalanmak

kebeklev кәбәкләү
Kepeğe çevirmek, ufalatmak

kefaretlev кәфарәтләү
Suçu temizlemek, suçu silmek, kefaretini ödemek

kefénlev кәфенләү
Kefenlemek, kefene sarmak

kegév кәгеү
1.Kekmek, vurmak, sokmak
2.Rakı içmek
3.Sormadan almak, çarpmak

kegézlenév кәгезләнеү
Cılızlaşmak, çelimsizleşmek

ḳeherlenév ҡәһәрләнеү
Kahırlanmak, öfke ile coşmak

ḳeherlev ҡәһәрләү
Kahretmek, öfke duymak

ḳehetlenév ҡәһәтләнеү
And içmek, söz vermek, yemin etmek

ḳehétlenév ҡәһетләнеү
And içmek, söz vermek, yemin etmek

kejév кәжеү
1.Dişleyerek yemek, koparak yemek
2.İçerlenmek, üzülmek

kejkéldev кәжкелдәү
Kejk kejk etmek (bk. *kejk-kejk*)

kekenlev кәкәнләү
Kıvrıla kıvrıla hareket etmek (yılan v.s. için)

kekérseklev кәкерсәкләү
Zigzaglamak, zigzag yapmak

kekérselev кәкерсәләү
Zigzaglamak, zigzag yapmak

kekrenlev кәкрәнләү
Eğile büküle yürümek, güçten düşüp yalpalayarak yürümek

kekreyéñkérev кәкрәйеңкерәү
Zaman zaman eğilip bükülmek, ara sıra esnemek

kekreyéşév кәкрәйешеү
Birlikte ya da karşılıklı eğrilmek, bükülmek, yamulmak

kekreyév кәкрәйеү
Eğrilmek, bükülmek, yamulmak

kekreytév кәкрәйтеү
Eğiriltmek, büktürmek, yamultmak

keksenlev кәксәнләү
Sağa sola kıvrılarak gelmek, sağa sola kıvrılarak hareket etmek

kekseyév кәксәйеү
Çıkıntılaşmak, tümsekleşmek; kabarmak

kekseytév кәксәйтеү
Çıkıntılaştırmak, tümsekleştirmek; kabartmak

kekşenlev кәкшәнләү
Sağa sola kıvrılarak gelmek, sağa sola kıvrılarak hareket etmek

kekşeyév кәкшәйеү
Çıkıntılaşmak, tümsekleşmek; kabarmak

keldeklenév кәлдәкләнеү
Tabakalaşıp donmak, katmanlaşıp donmak

keleplenév кәләпләнеү
Kumaş dokumak için iplik çarpılmak, bükülmek

keleplev кәләпләү
Kumaş dokumak için iplik çarpmak, bükmek

keléplenév кәлепләнеү
Kalıp olmak, bir şeyin şekline uydurulmak

keléplev кәлепләү
1.Kalıp yapmak, bir şeyin şekline uydurmak
2.Sıralamak, düzene koymak

kellenév кәлләнеү
Katmanlanmak, tabakalanmak, katlanmak

kelseklenév кәлсәкләнеү
Çok kurumaktan dolayı ufalanmak, dağılmak (ot ve ekinler için)

keltenlev кәлтәнләү
Sağa sola yalpalamak, sağa sola eğilip bükülmek

kelteyév1 кәлтәйеү1
Çıkıntılaşmak, tümsekleşmek; kabarmak

kelteyév2 кәлтәйеү2
Birden sinirlenmek, öfkelenmek

kemhénév кәмһенеү
Kendini eksik görmek, kendini noksan görmek; eksik görmek, noksan görmek

kemhételév кәмһетелеү
Eksik görülmek, noksan görülmek, aşağılanmak, rezil edilmek

kemhétév кәмһетеү
Eksik gördürmek, noksan gördürmek; aşağılatmak, rezil ettirmek

kemételév кәметелеү
Eksiltilmek, azaltılmak, noksanlaştırılmak

kemétéñkérev кәметеңкерәү
Azaltmaya çalışmak, azaltıvermek, eksiltivermek

kemétév кәметеү
Eksiltmek, azaltmak, noksanlaştırmak

kemleşév кәмләшеү
Karşılıklı hakir görmek, aşağılamak, rezil etmek

kemlev кәмләү
Birini hakir görmek, aşağılamak, rezil etmek

kemşeyév кәмшәйеү
Basık, ezik hâle dönmek, yassı olmak, basık olmak

kendérlev кәндерләү
Ayak eklemlerini bükmeden hareket etmek, yürümek

ķenegethéźlenév ҡәнәгәтһеҙләнеү
Kanaatsız olmak, yetinmeyi bilmemek

ķenegetlendérév ҡәнәгәтләндереү
Kanaat ettirmek, yetindirmek

ķenegetlenév ҡәнәгәтләнеү
Kanaat etmek, yetinmek

keñeşév кәңәшеү
Danışmak, müşavere etmek, fikir alışverişi yapmak

keñeşleşév кәңәшләшеү
Birsiyle danışmak, birisyle müşavere etmek

keñeşlev кәңәшләү
Danışmak, müşavere etmek, fikir alışverişi yapmak

kenfitlenév кәнфитләнеү
Tatlanmak, tatlanmaya başlamak, tatlı gelmek

keñgéldev кәңгелдәү
Sağa sola yaylanmak, bir o yana bir bu yana kalkıp durmak
Tahtırevalli oynamak

keñgérlev кәңгерләү
Hâlsizlikten ağır hareket etmek

keñkeyév кәңкәйеү
???

kenteylenév кәнтәйләнеү
Erkeklerin çevresinde dolanıp durmak

keperéndérév кәпәрендерепү
Böbürlendirmek, övündürmek, kibirlendirmek

keperénév кәпәренеү
Böbürlenmek, övünmek, kibirlenmek

keperév кәпәреү
Böbürlenmek, övünmek, kibirlenmek

kepeyév кәпәйеү
Şişmek, kabarmak (karın, göğüs için)

kepeytév кәпәйтеү
Şişirmek, kabartmak (karın, göğüs için)

kepéreyév кәперәйеү
Kurumlanmak, kurum satmak, çalım satmak

kepkeklev кәпкәкләү
Gücüne gitmek, ağrına gitmek

keplenév кәпләнеү
Uygun olmak, elverişli olmak, yerinde olmak

kepleşév кәпләшеү
Uygun olmak, elverişli olmak, yerinde olmak

keplev кәпләү
1.Denk getirmek, tam getirmek
2.Doğrulamak, onaylamak, teyit etmek

kepreyév кәпрәйеү
Kurumlanmak, kurum satmak, çalım satmak

kepselév кәпсәлеү
Dar yere tıkılmak, bastırılmak, sıkılmak

kepşeyév кәпшәйеү
Basık, ezik hâle dönmek, yassı olmak, basık olmak

keregév кәрәгеү
Gerekmek, gerekli olmak, lazım olmak

kerekhénév кәрәкһенеү
Gerek duymak, gereksinmek

kerhéźlenév кәрһеҙләнеү
Güçsüzleşmek, kuvvetsizleşmek; zayıflamak

kertelenév kəртələнеү
1.Kendini ayırmak, ayrılmak, kendi alemine çekilmek
2.Parlak ışık hüzmesi ile çevrelenmek (ay ve güneş için)

kerteletév kəртələтеү
Ayırtmak, çevreletmek, çitlemek, çit ile ayırtmak

kertelev 1 kəртələү
1.Çit ile ayırmak, paravan ile ayırmak, bölme koymak

keséplenév kəсепləнеү
Bir işle ilgilenmek, bir işle uğraşmak

keślenév kəçləнеү
Keseklenmek, curuflanmak

keşenelev kəшənələү
Mezarın üzerine yapı çıkmak, mezarı çevrelemek

keşkeyév kəшkəйеү
Gevşeyerek yukarı kalkmak, gevşeyip üste doğru kalkmak

keşmeklev kəшməкlәү
Öbek öbek bağlamak; kalasları birleştirip bağlamak

keştelenév kəштələнеү
Kat kat olmak

keştelev kəштələү
Kat kat etmek; raf yapmak

ketmeyév kətməйеү
Şişmek, kabarmak, göbeği çıkmak (karın için)

keveklenév kəүəкlәнеү
Kepeklenmek

kevjeyév kəүжəйеү
Eğilmek, bükülmek, yamulmak

kevjeytév kəүжəйтеү
Eğdirmek, büktürmek, yamultmak

kevşeklenév kəүшəкlәнеү
Gevşek olmak, gevşemek

kevşeñlev kəүшəңlәү
Sallanmak, yatmak, eğilmek

kevşeyév kəүшəйеү
Eğmek, bükmek, meyil vermek

kevşeytév kəүшəйтеү
Eğdirmek, büktürmek, meyil verdirmek

kevźelendérélév kəүҙələндерелеү
Tahayyül ettirilmek, tasavvur ettirilmek, göz önüne getirtilmek

kevźelendérév kəүҙələндерерү
Tahayyül ettirmek, tasavvur ettirmek, göz önüne getirmek

kevźelenév kəүҙələнеү
Tahayyül edilmek, tasavvur edilmek, göz önüne gelmek

kevźev kəүʒəү
Kemirerek yenilen şeyler ufalanarak bitmek (Kemirgenler için söylenir)

keyéfhéźlenév kəйefheʒləneү
Keyifsizleşmek, neşesizleşmek

keyéflendérév kəйefləndereү
Keyiflendirmek, neşelendirmek

keyéflenév kəйefləneү
Keyiflenmek, neşelenmek

keyégév kəйegeү
Bıkmak, usanmak, fazlaca doymak

keyéléşév kəйelešeү
Birlikte ya da karşılıklı çapraz şekilde dürülmek

keyélév kəйeleү
1.Çapraz şekilde dürülmek, çapraz şekilde sarılmak
2.Yoldan çıkmak, çizgiden çıkmak

keyéltév kəйeltеү
Çarpraz şekilde dürdürmek, çapraz sardırmak; yalpalatmak

keyév kəйeү
Üzülmek, sıkılmak, canı yanmak

keykeletév kəйkələtеү
Çarpraz şekilde dürdürmek, çapraz sardırmak

keykelev kəйkələү
Yoldan çıkmak, çizgiden çıkmak

keykenlev kəйkənləү
Dikkat çekici şekilde davranmak, dikkat çekmek; cilve yapmak

keykeyév kəйkəйeү
Eğrilmek, bükülmek, yamulmak

keykeytév kəйkəйteү
Eğriltmek, büktürmek, yamultmak

keylégév kəйlegeү
Çapraz şekilde dürülmek, çapraz şekilde sarılmak

keyméldev kəймелдəү
Sarsılmak, silkelenmek, titremek

keypélév kəйpeleү
Yalpalamak, sağa sola dönüp durmak

keypéltév kəйpelteү
Yalpalatmak, sağa sola döndürüp durdurmak

kezelenév kəzələneү
İnatlaşmak, aksileşmek; keçileşmek

kezéklev kəzekləү
Gücüne gitmek, ağrına gitmek; içerlemek

ķeźérhéźlenév ҡəʒepheʒləneү
Kıymetsizlenmek, değersizlenmek

ķeźérhéźlev ҡəʒepheʒləү
Kıymetsizleştirmek, değersizleştirmek

ķeźérlenév ҡəʒerləneү
Kadirlenmek, kıymetlenmek, değerlenmek

ḳeźérleşév ҡəşерləшеү
Karşılıklı kıymet vermek, değer vermek

keźérlev ҡəşерləү
Kıymet vermek, değer vermek

ḳıbılyıtıv ҡыбылйытыу
1.Baskı yapmak, ezmek, zulmetmek 2.Göndermek, dışlamak, sürgüne yollamak

ḳıbılyıv ҡыбылйыу
Parıldamak, pırıldamak, ışıldamak

ḳıbırhıv ҡыбырһыу
Kafa tutmak, direnmek, terslik etmek

ḳıbırlaşıv ҡыбырлашыу
Kımıldaşmak, kıpırdaşmak

ḳıbırlatıv ҡыбырлатыу
Kımıldatmak, kıpırdatmak, az hareketlendirmek

ḳıbırlav ҡыбырлау
Kımıldamak, kıpırdamak, az hareketlenmek

ḳıbırsınıv ҡыбырсыныу
Sabırsızlanmak

ḳıjınıv ҡыжыныу
Sinirlenip coşmak, öfkeden kudurmak

ḳıjḳıldav ҡыжҡылдау
Kıjk kıjk etmek

ḳıjmırlaşıv ҡыжмырлашыу
Karşılıklı ya da birlikte kaşınmak

ḳıjmırlav ҡыжмырлау
Yerinde durmadan kımıldamak; kaşınmak

ḳıjmıryıv ҡыжмырйыу
Kaşınmak

ḳıjrav ҡыжрау
Bir şeyi yapmak için yerinde duramayıp coşmak

ḳılandırıv ҡыландырыу
Davrandırmak, yaptırmak

ḳılanıv ҡыланыу
Davranmak, belirli bir harekette bulunmak

ḳılansıḳlanıv ҡылансыҡланыу
Dikkat çekici hareketler yapmak, dikkat çekici şekilde davranmak

ḳılavlanıv ҡылауланыу
Kırağı ile örtülmek, kırağı ile kaplanmak, kırağılanmak

ḳılavlav 1 ҡылаулау
Kırağı kaplamak, kırağı örtmek

ḳılavlav 2 ҡылаулау
Göz bebeğine ak düşmek, ak leke ile kaplanmak

ḳılavlav 3 ҡылаулау
Dil kabarıklığı ile hastalanmak

ḳıldırıv ҡылдырыу
Davrandırmak, yaptırmak

ḳılıḳhıratılıv ҡылыҡһыратылыу
Birilerinin ya da birşeylerin varlığı ya da tabiatı için nitelendirilmek, tasvir edilmek

ḳılıḳhıratıv ҡылыҡһыратыу
Birilerinin ya da birşeylerin varlığını, tabiatını nitelendirmek, tasvir etmek

ḳılıḳhırlanıv ҡылыҡһырланыу
Birilerinin ya da birşeylerin varlığı ya da tabiatı için nitelendirilmek, tasvir edilmek

ḳılıḳhırlav ҡылыҡһырлау
Birilerinin ya da birşeylerin varlığını, tabiatını nitelendirmek, tasvir etmek

ḳılıḳhızlanıv ҡылыҡһыҙланыу
Kötü davranmak, huysuzluk etmek, alışılmadık şekilde hareket etmek

ḳılınıv ҡылыныу
Davranılmak, yapılmak, işlenmek

ḳılışıv ҡылышыу
Karşılıklı davrnmak, yapmak, eylemek, işlemek

ḳılışlav ҡылышлау
Kepeklenmek

ḳılıv 1 ҡылыу
Davranmak, yapmak, işlemek

ḳılıv 2 ҡылыу
Sıkmak, kısmak

ḳılḳıldatıv ҡылҡылдатыу
Kılk kılk ettirmek

ḳılḳınıv ҡылҡыныу
Sıvı bir şey içildikten sonra damağı şapırdatmak

ḳılḳıvdatıv ҡылҡылдатыу
Kılk kılk ettirmek

ḳılḳıvdav ҡылҡылдау
Kılk kılk etmek

ḳıllav ҡыллау
Kıldan temizlemek (deri için)

ḳılmanlav ҡылманлау
Göz etmek, sağa sola göz atmak; cilvelenmek

ḳılpanlav ҡылпанлау
Cilvelenmek, işvelenmek, nazlanmak

ḳılpıv ҡылпыу
Kılp etmek

ḳılsıldatıv ҡылсылдатыу
Kıls kıls ettirmek

ḳılsıldav ҡылсылдау
Kıls kıls etmek

ḳıltanlav ҡылтанлау
Aniden sinirlenmek, aniden sağa sola çatmak

ḳıltayışıv ҡылтайышыу
Karşılıklı ya da birlikte birden sinirlenmek, öfkelenmek

ḳıltayıv ƙылтайыу
Birden sinirlenmek, öfkelenmek

ḳıltaytıv ƙылтайтыу
Birden sinirlendirmek, öfkelendir

ḳıltıldatıv ƙылтылдатыу
Kılt kılt ettirmek

ḳıltıldav ƙылтылдау
Kılt kılt etmek

ḳıltımbıylanıv ƙылтымбыйланыу
Birden öfkelenmek, aniden sinirlenmek

ḳıltırav ƙылтырау
Kıltır kıltır etmek

ḳıltırlatıv ƙылтырлатыу
Kıltır kıltır ettirmek

ḳıltırlav ƙылтырлау
Kıltır kıltır etmek

ḳıltlatıv ƙылтлатыу
Kılt ettirmek

ḳıltlav ƙылтлау
Kılt etmek

ḳılyanlav ƙылянлау
Sağa sola hareket etmek, kımıldamak

ḳılyayıv ƙыляйыу
Dikkat etmek, ilgilenmek; kulak asmak

ḳılyıv ƙылйыу
Dikkat etmek, ilgilenmek; kulak asmak

ḳılyıvġıslanıv ƙылйыуғысланыу
Dolandırmak, kandırmak, aldatmak

ḳımġıldav ƙымғылдау
Kımıldamak, kıpırdamak, hareket etmek

ḳımġırlav ƙымғырлау
Kımıldamak, kıpırdamak, hareket etmek

ḳımhayıv ƙымһайыу
Siyahımsılaşmak, kararmak; fümeleşmek

ḳımıryıtıv ƙымырйытыу
Kaşıntı hissettirmek, kaşıntı duydurmak; kaşıtmak

ḳımıryıv ƙымырйыу
Kaşımak, kaşıyıp durmak

ḳımıyıv ƙымыйыу
Bol olmak, kaynamak, kaynaşmak

ḳımpayıv ƙымпайыу
Hareket etmek, kımıldamak, kıpırdamak

ḳımsıv ƙымсыу
Düğümleyip sıkmak, sıkarak tutmak

ḳımşanıv ƙымшаныу
Zaman zaman sarsılmak, hareketlenmek, kımıldamak

ḳımşatıv ƙымшатыу
Zaman zaman hareketlendirmek, kımıldatmak, kıpırdatmak

ḳımşav ҡымшау
Kımıldamak, kıpırdamak

ḳımşırıv ҡымшырыу
Sıkılmak, kısılmak, sıkılarak tutulmak

ḳımtılıv ҡымтылыу
Sıkılmak, kısılmak, sıkarak tutulmak

ḳımtınıv ҡымтыныу
Sıkılmak, kısılmak, sıkarak tutulmak

ḳımtıv ҡымтыу
Sıkmak, kısmak, sıkarak tutmak

ḳımyıravҡымйырау
Toplanıp hareketlenmek, bir araya gelip kımıldamak

ḳımyışıv ҡымйышыу
Karşılıklı kımıldanmak, hareketlenmek, kıpırdamak

ḳımyıtıv ҡымйытыу
Kımıldatmak, kıpırdatmak, hareketlendirmek

ḳımyıv ҡымйыу
Bir yere toplanıp hareketlenmek, kımıldamak, yerimde duramamak

ḳınalanıv ҡыналаныу
Bal mumu ile kaplanmak

ḳınalav ҡыналау
Arı kovanının üstünü bal mumu ile kaplamak

ḳıñġıratıv ҡыңғыратыу
Kıngır kıngır ettirmek

ḳıñġırav 1 ҡыңғырау
Kıngır kıngır etmek

ḳıñġırtıv ҡыңғыртыу
Eğmek, yatırmak, meyil vermek

ḳınıv 1 ҡыныу
Önceden tasarlayıp hazırlanmak, önceden kaygılanıp hazırlıklı olmak

ḳınıvlanıv ҡыныуланыу
Hazırlıklı olmak, tedbirli olmak; işini sağlama almak; mukayyet olmak

ḳıpanlav ҡыпанлау
Gözü, başı oynatıp cilvelenmek; işvelenmek

ḳıpıldatıv ҡыпылдатыу
Kıp kıp ettirmek

ḳıpıldav ҡыпылдау
1.Kıp kıp etmek
2.Üzülüp sıkılıp sabırsızlanmak

ḳıpıslav ҡыпыслау
Gözünü kısmak, gözünü büzmek

ḳıpsıv ҡыпсыу
Düğümleyip sıkmak, kısmak

ḳıpşanlav ҡыпшанлау
Sağa sola eğmek, bükmek; yalpalamak

ḳıpşınıv ҡыпшыныу
Zaman zaman sarsılmak, hareketlenmek, kımıldamak

ḳıpşırlav ҡыпшырлау
Hışır hışır etmek

ḳıpşıv ҡыпшыу
Sıkmak, kısmak, sıkarak tutmak

ḳıptınıv ҡыптыныу
Zaman zaman sarsılmak, hareketlenmek, kımıldamak

ḳıptırlaşıv ҡыптырлашыу
Karşılıklı hareket etmek, kıpırdaşmak

ḳıptırlatıv ҡыптырлатыу
Kıptır kıptır ettirmek

ḳıptırlav ҡыптырлау
1.Kıptır kıptır etmek
2.Yavaşça hareket etmek, kıpırdamak

ḳıraġaylanıv ҡырағайланыу
Vahşileşmek, yabanileşmek

ḳıralaşıv ҡыралашыу
Birlikte ya da karşılıklı kenara çekmek ya da kenara bırakmak

ḳıralatıv ҡыралатыу
Kenara çektirmek, kenara bıraktırmak

ḳıralav ҡыралау
Kenara çekmek, kenara bırakmak

ḳıranġılav ҡыранғылау
Parçalanmak, bölünmek, yok olmak; bozulmak

ḳıranlav ҡыранлау
Parçalamak, bölmek; bozmak, viran etmek, mahvetmek; eziyet çekmek

ḳıravhıtıv ҡырауһытыу
Kırağı ile kaplanmak, kırağı ile örtülmek

ḳıravıtıv ҡырауытыу
Kırağı ile kaplanmak, kırağı ile örtülmek

ḳıravlanıv ҡырауланыу
1.Kırağılanmak
2.Saçları aklanmak

ḳıravlav ҡыраулау
Kırağı düşmek

ḳırazlanıv ҡыразланыу
Kenarlanmak; yarılmak

ḳırazlav ҡыразлау
Kenarlı hâle getirmek; dik bir düzlük şekline getirmek

ḳırġalav ҡырғалау
Döne döne uçmak; sağa sola saparak uçmak

ḳırġıslaşıv ҡырғыслашыу
Birlikte kırgıs ile kesmek, parçalamak

ḳırġıslatıv ҡырғыслатыу
Kırgıs ile kestirmek, kırgıs ile parçalatmak

ḳırġıslav ҡырғыслау
Kırgıs ile kesmek, kırgıs ile parçalamak

ḳırhıġıv ҡырһығыу
Nazara gelmek, nazar değmek

ḳırhıḳtırıv ҡырһыҡтырыу

Nazar değdirmek, nazara getirmek

ḳırılışıv ҡырылышыу

Topluca ölmek

ḳırılıv ҡырылыу

1.Kazınmak, sıyrılmak

2.Topluca ölmek, kırılmak

3.Аşırı üzülmek, heder olmak

ḳırınayıv ҡырынайыу

Eğimlenmek, meyillenmek, eğilmek

ḳırınaytıv ҡырынайтыу

Eğimlendirmek, meyillendirmek, eğdirmek

ḳırınıv ҡырыныу

Traş olmak

ḳırınlatıv ҡырынлатыу

Meylettirmek, eğriltmek, yana doğru çevirtmek, eğimli yöne doğru çevirtmek

ḳırınlav ҡырынлау

Meyletmek, eğrilmek, yana doğru çevirmek, eğimli yöne doğru çevirmek

ḳırıśayıv ҡырыҫайыу

Sert mizaçlı olmak, sertleşmek, katılaşmak

ḳırıślanıv ҡырыҫланыу

1.Sert mizaçlı olmak, sertleşmek, katılaşmak

2.Yabanileşmek

ḳırışıv ҡырышыу

1.Karşılıklı ya da birlikte kazımak, sıyırmak

2.Emri altına almaya çalışmak, boyunduruk altına almaya çalışmak

ḳırıv ҡырыу

1.Kazımak, sıyırmak

2.Traş etmek

3.Dağıtıp parçalayıp yok etmek

4.Topluca öldürmek, yok etmek

ḳırḳılıv ҡырҡылыу

Kırkılmak, koparılmak, kırpılmak

ḳırḳımlav ҡырҡымлау

Kırpıp kırpıp parçalamak, bölmek

ḳırḳışıv ҡырҡышыу

1.Karşılıklı ya da birlikte kesmek; kesişmek

2.Karşılıklı ya da birlikte koparmak

ḳırḳıv 1 ҡырҡыу

Kırkmak, kırpmak, kesmek, koparmak; ayırmak, bölmek

ḳırḳıvlandırıv ҡырҡыуландырыу

1.Ekşitmek, tadını bozdurmak

2.Sertleştirmek

ḳırḳıvlanıv ҡырҡыуланыу

1. Ekşimek, bozulmak

2. Sertleşmek

ḳırḳıvlaşıv ҡырҡыулашыу

Şiddetlenmek, şiddeti artmak, keskinleşmek

ḳırḳıvlaştırıv ҡырҡыулаштырыу
Şiddetlendirmek, şiddetini artırmak, keskinleştirmek

ḳırḳḳılav ҡырҡҡылау
Kısım kısım kesmek, kırkmak; doğramak

ḳırḳkıslav ҡырҡыслау
Kısım kısım kesmek, kırkmak; doğramak

ḳırḳtırıv ҡырҡтырыу
1.Kırktırmak, kestirmek, koparmak; ayırmak, bölmek
2.Kemirerek yemek

ḳırlanıv ҡырланыу
Şekillenmek, biçimlenmek; oyulmak

ḳırlatıv ҡырлатыу
Birşeyin kenarından kırından yol almak

ḳırlav 1 ҡырлау
Kenarından yontmak, oymak; şekil yapmak

ḳırlav 2 ҡырлау
1.Herhangi bir şeyin kenarından yol almak
2.Yaklaşmak

ḳırlıḳlanıv ҡырлыҡланыу
Kırlık şeklinde yığılmak

ḳırlıḳlaşıv ҡырлыҡлашыу
Karşılıklı ya da birlikte yığılmak, bir araya getirilmek

ḳırlıḳlatıv ҡырлыҡлатыу
Kırlık şeklinde yığdırmak

ḳırlıḳlav ҡырлыҡлау
Kırlık şeklinde yığmak

ḳırpaḳlanıv ҡырпаҡланыу
İnce, sulu kar ile kaplanmak

ḳırpaḳlav ҡырпаҡлау
İnce, sulu kar ile kaplamak

ḳırpıvlanıv ҡырпыулаыу
Yamalanmak

ḳırpıvlav ҡырпыулау
Yamalamak

ḳırsav ҡырсау
Yapışmış, yapışıp donmuş nesneyi kırmak, kesmek

ḳırsıldav ҡырсылдау
Kıls kıls etmek

ḳırsınıv ҡырсыныу
Bir iş yapmaya heves etmek, ilgi duymak

ḳırsıv ҡырсыу
Yapışmış, yapışıp donmuş nesneyi kırmak, kesmek

ḳırşıldatıv ҡыршылдатыу
Kırş kırş ettirmek

ḳırşıldav ҡыршылдау
Kırş kırş etmek

ḳırşlatıv ҡыршлатыу
Kırş ettirmek, kırş kırş ettirmek

ḳırşlav ӄыршлау
Kırş etmek, kırş kırş etmek

ḳırtalaşıv ӄырталашыу
Kalkışmak, yeltenmek, teşebbüs etmek

ḳırtıldatıv ӄыртылдатыу
Kırt kırt ettirmek

ḳırtıldav ӄыртылдау
Kırt kırt etmek

ḳırtışlanıv 1 ӄыртышланыу
Tabakalanmak, katmanlaşmak

ḳırtışlanıv 2 ӄыртышланыу
İnatlaşmak, aksileşmek

ḳırtışlav ӄыртышлау
Üstteki ince tabakayı almak, sıyırmak

ḳırtlatıv ӄыртлатыу
Kırtlatmak, kırt ettirmek

ḳırtlav ӄыртлау
Kırtlamak, kırt etmek

ḳırźırıv ӄырҙырыу
Kestirmek, yüzdürmek

ḳıśılışıv ӄыҫылышыу
Karşılıklı kısılmak, karşılıklı sıkılmak

ḳıśılıv ӄыҫылыу
Kısılmak, sıkılmak; azıcık ara bırakıp kapatılmak; küçülmek

ḳısındırıv ӄысындырыу
Kaşındırmak, tırmalandırmak

ḳısınışıv ӄысынышыу
Karşılıklı ya da birlikte kaşınmak

ḳısınıv ӄысыныу
1.Kaşınmak, tırmalanmak
2.Bir iş yapmaya heves etmek, ilgi duymak

ḳıśırayıv ӄыҫырайыу
İçeriksiz kalmak, boş kalmak

ḳıśırıḳlanıv ӄыҫырыӄланыу
Güç kullanarak baskı yapılmak, zorla sıkılmak

ḳıśırıḳlav ӄыҫырыӄлау
Güç kullanarak baskı yapmak, zorla sıkmak, güç kullanarak kısmak

ḳıśışıv ӄыҫышыу
Karşılıklı ya da birlikte sıkmak, kısmak

ḳısıtıv ӄысытыу
Kaşıtmak, tırmalatmak

ḳısıttırıv ӄысыттырыу
Kaşıttırmak, tırmalattırmak

ḳısıv 1 ӄысыу
1.Kaşımak, tırmalamak
2.Birşeye dayanamayıp coşmak

ḳıśıv 1 ӄыҫыу
1.Kısmak, sıkmak; daraltmak
2.Güç kullanarak sıkmak, baskı yapmak
3.Geniş, bol tutmadan ölçüye, hesaba koymak

ḳısıvlatıv ҝысыулатыу
Uyuza yakalatmak, uyuza imkan vermek

ḳısıvlav ҝысыулау
Uyuzlanmak, uyuz olmak

ḳışḳarıv ҝыҫкарыу
Kısalmak, azalmak

ḳışḳartılıv ҝыҫкартылыу
Kısaltılmak, azaltılmak

ḳışḳartıv ҝыҫкартыу
Kısaltmak, azaltmak

ḳısḳırıḳlav ҝысҝырыҡлау
Tekrar tekrar bağırmak

ḳısḳırınıv ҝысҝырыныу
Kendine ya da birine öfkelenip bağırmak; yakınmak; dövünmek

ḳısḳırışıv ҝысҝырышыу
Karşılıklı bağırmak, bağırışmak

ḳısḳırıv ҝысҝырыу
Yüksek ses çıkarmak, bağırmak; ses vermek

ḳısḳırtıv ҝысҝыртыу
Yüksek ses çıkartmak, bağırtmak

ḳısḳırttırıv ҝысҝырттырыу
Yüksek ses çıkarttırmak, bağırttırmak

ḳışmaḳlav ҝыҫмаклау
Baskı altına almak, idaresi altına almak, tabi kılmak

ḳıştaḳlav ҝыҫтаҡлау
Güç kullanmak, baskı yapmak, sıkı yönetmek

ḳıştaldırıv ҝыҫталдырыу
İtiş kakış sığdırmak, zorla bir yere sıkıştırmak

ḳıştalışıv ҝыҫталышыу
Karşılıklı ya da birlikte dar, küçücük bir yere sığdırılmaya çalışılmak, kıstırılmak

ḳıştalıv ҝыҫталыу
Dar, küçücük bir yere sığdırmaya çalışılmak, kıstırılmak

ḳıştaşıv ҝысташыу
Karşılıklı ya da birlikte dar, küçücük bir yere sığdırmaya çalışmak, kıstırmak

ḳıştatıv ҝыҫтатыу
Dar, küçücük bir yere sığdırmaya çalıştırmak, kıstırtmak

ḳıştav 1 ҝыҫтау
Dar, küçücük bir yere sığdırmaya çalışmak, kıstırmak

ḳıştırılıv ҝыҫтырылыу
Kıstırılmak, sıkıştırılmak

ḳıştırıv ҝыҫтырыу
1.Kıstırmak, sıkıştırmak
2.Yerli yersiz araya bir şeyler sokmak

ḳışlatılıv ҡышлатылыу
Kışlatılmak, besletilip bakılarak kış geçirtilmek

ḳışlatıv ҡышлатыу
Kışlatmak, besletilip büyütülerek kış geçirtmek

ḳışlav 1 ҡышлау
Kışlamak, kışlağa yerleşmek; kışı geçirmek

ḳışlıḳlav ҡышлыҡлау
Sümüklenmek, burnu akar hâle gelmek

ḳıştıḳlav ҡыштыҡлау
Nasırlaşarak oluşan kirle kaplanmak

ḳıştırlaşıv ҡыштырлашыу
Karşılıklı kıştır kıştır etmek

ḳıştırlatıv ҡыштырлатыу
Kıştır kıştır ettirmek

ḳıştırlav ҡыштырлау
Kıştır kıştır etmek

ḳıtaḳlaşıv ҡытаҡлашыу
Gıdaklaşmak

ḳıtaḳlav ҡытаҡлау
Kıtak kıtak etmek, gıdaklamak

ḳıtıḳlanıv ҡытыҡланыу
Gıdıklanmak

ḳıtıḳlaşıv ҡытыҡлашыу
Gıdıklaşmak

ḳıtıḳlatıv ҡытыҡлатыу
Gıdıklatmak

ḳıtıḳlav ҡытыҡлау
Gıdıklamak

ḳıtırayıv ҡытырайыу
Birden sinirlenmek, öfkelenmek

ḳıtırlatıv ҡытырлатыу
Kıtır kıtır ettirmek

ḳıtırlav ҡытырлау
Kıtır kıtır etmek

ḳıtırşılanıv ҡытыршыланыу
Pürüzlenmek, tırtıklanmak, kıtırlanmak

ḳıtḳıldaşıv ҡытҡылдашыу
Gıdaklaşmak, karşılıklı ya da birlikte kıt kıt etmek

ḳıtḳıldatıv ҡытҡылдатыу
Gıdaklattırmak, kıt kıt ettirmek

ḳıtḳıldav ҡытҡылдау
1.Gıdaklamak, kıt kıt etmek
2.Kıh kıh gülmek

ḳıvaḳlanıv ҡыуаҡланыу
Ağaçlanmak, ağaçlı olmak

ḳıvalaşıv ҡыуалашыу
Kovalaşmak, karşılıklı ya birlikte kovmak

ḳıvalatıv ҡыуалатыу
Kovalatmak, bir yerden göndertmek

ḳıvalav ҡыуалау
Kovalamak, bir yerden göndermek, gitmesini istemek, kovmak

ḳıvandırıv ҡыуандырыу
Kıvandırmak, kıvanç hissettirmek; mutlu ettirmek

ḳıvanhıtıv ҡыуанһытыу
Kuru sıcağa döndürmek, yakıcı sıcağa döndürmek

ḳıvanhıv ҡыуанһыу
Kuru sıcağa doğru gitmek, yakıcı sıcağa doğru dönmek

ḳıvanışıv ҡыуанышыу
Karşılıklı kıvanmak, karşılıklı sevinmek

ḳıvanıv ҡыуаныу
Kıvanmak, gönenmek, sevinmek, mutlu olmak

ḳıvanlatıv ҡыуанлатыу
Kuru sıcağa döndürmek

ḳıvanlav ҡыуанлау
Kuru sıcağa dönmek

ḳıvarıv ҡыуарыу
1.Nemi, ıslaklığı kaybetmek, kurumak
2.Çöp gibi kalmak, kemik gibi kalmak

ḳıvġınlaşıv ҡыуғынлашыу
Karşılıklı ya da birlikte akıntı yolula ağaç sevk etmek

ḳıvġınlatıv ҡыуғынлатыу
Akıntıyla ağacı göndertmek, sevk ettirmek

ḳıvġınlav ҡыуғынлау
Akıntıyla ağacı göndermek, sevk etmek

ḳıvıḳlandırıv ҡыуыҡландырыу
Balonlaştırmak, baloncuklaştırmak

ḳıvıḳlanıv ҡыуыҡланыу
Balonlanmak, baloncuklanmak

ḳıvılıv ҡыуылыу
1. Kovmak, kovalamak; acele ettirmek
2. Birinin peşine düşmek, ardına düşmek
3. Aralayıp ayırıp almak (bal peteğinden bal almak için)

ḳıvışıv ҡыуышыу
1.Karşılıklı ya da birlikte kovmak
2.Geçiştirmeye, savmaya çalışmak, başından atmaya çalışmak

ḳıvışlanıv ҡыуышланыу
İçi boş hâle gelmek, kof hâle gelmek

ḳıvışlav ҡыуышлау
Çadır kurmak; istiflemek

ḳıvıv ҡыуыу
1. Kovmak, kovalamak, bir yerden göndermek
2. Acele ettirmek, çabuklaştırmak
3. Biri ya da birşeyin ardına düşmek, peşine düşmek

4. Zorla göndermek, kapıyı göstermek
5. Yaşamak
6. Birşeylere başlayıp kesmeden devam etmek

ḳıvratıv ḳıyratıy
Güneşte, sıcakta uzun süre bırakıp kurutmak, çok kurutmak

ḳıvrav ḳıypay
Güneşte, sıcakta uzun süre bırakılıp kurumak, çok kurumak

ḳıvźav ḳıyşay
Kovalamak, bir yerden göndermek, gitmesini istemek, kovmak

ḳıvźırıv ḳıyşıpıy
Kovdurmak, kovalamak

ḳıvźırtıv ḳıyşıptıy
Kovalattırmak, kovdurtmak

ḳıyaḳlanıv ḳıyaḳlanıy
Filizlenip büyümek, fışkın verip büyümek

ḳıyalatıv ḳıylatıy
Eğriltmek, yamuklaştırmak; çaprazlaştırmak

ḳıyalav ḳıylay
Eğmek, yamultmak

ḳıyalıv ḳıylıy
Kalkışmak, yeltenmek, teşebbüs etmek

ḳıyarlanıv ḳıyланıy
Salatalığa dönmek, salatalık vermeye başlamak

ḳıybatayıv ḳıybatayıy
Değer vermek, kıymet vermek

ḳıybathınıv ḳıybatһınıy
Değerli bulmak, pahâlı bulmak, değerli görmek

ḳıybatlanıv ḳıybatlanıy
Değerlenmek, pahâlanmak, kıymetlenmek

ḳıybatlatıv ḳıybatlatıy
Değerlendirmek, pahâlandırmak, kıymetlendirmek

ḳıybatlav ḳıybatlay
Kıymet vermek, değer vermek

ḳıyġaḳlaşıv ḳıyғaḳlaşıy
Kıygaklaşmak (kaz için)

ḳıyġaḳlav ḳıyғaḳlay
Kıygak kıygak etmek (kaz için)

ḳıyġalav ḳıyғalay
1.Bir tarafa yığılmak, bir tarafa toplanmak
2.Tümsekleşmek

ḳıyġaslandırıv ḳıyғaslandıpıy
Eğdirmek, bükümlendirmek, meyillendirmek

ḳıyġaslanıv ḳıyғaslanıy
Eğilmek, bükümlenmek, meyillenmek

ḳıyġaslatıv ҡыйғаслатыу
Eğdirmek, bükümletmek, meyilletmek

ḳıyġaslav ҡыйғаслау
Eğmek, bükmek, meyil vermek

ḳıyġılaşıv ҡыйғылашыу
Israr etmek, inat etmek

ḳıyıġayıv ҡыйығайыу
Eğmek, bükmek, meyil vermek

ḳıyıḳhıtıv ҡыйыҡһытыу
Sürgün etmek, sürmek, dışlamak; zulmetmek, baskı yapmak

ḳıyıḳhıv ҡыйыҡһыу
Kendini ezik hissetmek, yabancı hissetmek; benimsememek

ḳıyıḳlatıv ҡыйыҡлатыу
Çatı yaptırmak, dam yaptırmak

ḳıyıḳlav ҡыйыҡлау
Çatı yapmak, dam yapmak

ḳıyıldırıv ҡыйылдырыу
Eğri şekilde çizmek

ḳıyılışıv ҡыйылышыу
Karşılıklı ya da birlikte kırpılmak, kıyılmak, koparılmak

ḳıyılıv ҡыйылыу
1.Kırpılmak, kıyılmak, koparılmak
2.Bölümler hâlinde sızmak

ḳıyıltıv ҡыйылтыу
1. Eğri şekilde çizmek
2. Eğri şekilde kesmek

ḳıyınayıv ҡыйынайыу
Sıkıntılı olmak, çetin olmak, zorlaşmak

ḳıyınhınıv ҡыйынһыныу
Zor görmek, sıkıntılı görmek; zor diye düşünmek

ḳıyınhıravv ҡыйынһырау
Zor görmek, sıkıntılı görmek; zor diye düşünmek

ḳıyınlaşıv ҡыйынлашыу
Sıkıntılılaşmak, zorlaşmak, ağırlaşmak, çetinleşmek

ḳıyınlaştırıv ҡыйынлаштырыу
Sıkıntılılaştırmak, zorlaştırmak, ağırlaştırmak, çetinleştirmek

ḳıyırhıtıv ҡыйырһытыу
Göndermek, sürmek, dışlamak

ḳıyırhıv ҡыйырһыу
Kendini ezik hissetmek, kendini yabancı görmek

ḳıyışıv ҡыйышыу
Kesici silahlarla karşı karşıya mücadele etmek, savaşmak, vuruşmak

ḳıyıştırıv ҡыйыштырыу
Kesici silahlarla karşı karşıya mücadele ettirmek, savaştırmak, vuruşturmak

ḳıyıv 1 ҡыйыу
1.Kıymak, kesmek, kırpmak

2.Öldürmek, yok etmek
3.Düşüncesizce direnmek, inat etmek

ḳıyıv 2 ҝыйыу
Kahramanlık, yiğitlik yapmak

ḳıyıv 3 ҝыйыу
Nakış işlemek, biçki dikiş yapmak

ḳıyıv 4 ҝыйыу
Çatı yapmak, dam yapmak

ḳıyıvhıźlanıv ҝыйыуһыҙланыу
Çekingenleşmek, utangaçlaşmak, sıkılgan hâle gelmek

ḳıyıvlandırıv ҝыйыуландырыу
Mağrurlaştırmak; yüreklendirmek

ḳıyıvlanıv ҝыйыуланыу
Mağrur olmak; yüreklenmek

ḳıyıvlav ҝыйыулау
Şeritlemek, çizgilemek, zıhlamak, zıh çekmek

ḳıyḳanlav ҝыйҡанлау
Cilvelenmek, işvelenmek, nazlanmak

ḳıyḳılaşıv ҝыйҡылашыу
Israr etmek, inat etmek

ḳıyḳıldaşıv ҝыйҡылдашыу
Karşılıklı ya da birlikte kıyk kıyk etmek

ḳıyḳıldav ҝыйҡылдау
1.Kıyk kıyk etmek, kıyk kıyk bağırmak
2.Kikirdeyerek gülmek

ḳıyḳıvlaşıv ҝыйҡыулашыу
Karşılıklı ya da birlikte kulak tırmalar şekilde bağırmak

ḳıyḳıvlav ҝыйҡыулау
Devamlı kulak tırmalayacak şekilde bağırmak, rahatsız edici şekilde bağırmak

ḳıylanıv 1 ҝыйланыу
1.Yabanileşmek, yabaniye dönmek
2.Yaban otları ile dolmak

ḳıylanıv 2 ҝыйланыу
Davranmak, belirli bir harekette bulunmak

ḳıylav ҝыйлау
Otlandırmak, çöplendirmek; yaban otları ile doldurmak

ḳıymıldaşıv ҝыймылдашыу
Kımıldaşmak, karşılıklı ya da birlikte hareket etmek

ḳıymıldatıv ҝыймылдатыу
Kımıldatmak, hareket ettirmek

ḳıymıldav ҝыймылдау
Kımıldamak, hareket etmek

ḳıymılıv ҝыймылыу
Kımıldamak, hareket etmek

ḳıymırlav ҝыймырлау
Kımıldamak, hareket etmek

ḳıynaldırıv ҝыйналдырыу
Eziyet, sıkıntı çektirmek; incitmek

ḳıynalıv ҡыйналыу

1.Eziyet ve sıkıntıdan rahatsız olmak, daralmak; incinmek

2.Zor kullanılmak, zorbalık edilmek

ḳıynatıv ҡыйнатыу

Zor kullandırmak, zorbalık ettirmek, zulmettirmek

ḳıynav ҡыйнау

Eziyet ve sıkıntı ile sarsmak; zor kullanmak, zorbalık etmek, zulmetmek

ḳıypaḳlav ҡыйпаҡлау

Kenarından ucundan yıkamak

ḳıypanıv ҡыйпаныу

Kenarından ucundan kesilmek, kırpılmak

ḳıypanlav ҡыйпанлау

Cilvelenmek, işvelenmek, nazlanmak

ḳıypayıv ҡыйпайыу

Aniden bir yöne doğru sapmak

ḳıypıldırıv ҡыйпылдырыу

Bir kenara doğru eğim vermek, bir yöne doğru çevirmek

ḳıypılışıv ҡыйпылышыу

Karşılıklı ya da birlikte kenarından kesmek, kırpmak

ḳıypılıv ҡыйпылыу

1.Kenarından ya da ucundan kesmek, kırpmak

2.Bir kenara yığılmak

3.Aniden bir yöne meyletmek, dönmek

ḳıypısıḳlanıv ҡыйпысыҡланыу

Kıvırmak; cilvelenmek, işveli olmak

ḳıypıslanıv ҡыйпысланыу

Kıvırmak; cilvelenmek, işveli olmak

ḳıypıtıv ҡыйпытыу

Bir kenarından çektirip vurdurmak ya da kırptırmak

ḳıypıv ҡыйпыу

Kenarını çekip vurmak ya da kırpmak

ḳıyralıv ҡыйралыу

Parçalanmak, bölünmek; bozulmak, dağıtılmak

ḳıyratılıv ҡыйратылыу

Parçalamak, dağıtmak; bozmak, yok etmek

ḳıyratıv ҡыйратыу

1.Parçalamak, dağıtmak; bozmak, yok etmek

2.İşe yaramaz hâle getirmek

ḳıyrav ҡыйрау

1.Harabe hâline gelmek; dağıtılmak, bozulmak

2.Yararsız hâle gelmek; bozulmak

ḳıysılıv ҡыйсылыу

Kenarından ya da ucundan kesmek, kırpmak

ḳıysıtıv ƙыйсытыу
Bir kenarından çektirip vurdurmak ya da kırptırmak

ḳıysıv ƙыйсыу
Kenarını çekip vurmak ya da kırpmak

ḳıyşanlatıv ƙыйшанлатыу
Sağa sola eğdirmek, büktürmek

ḳıyşanlav ƙыйшанлау
Sağa sola eğmek, bükmek; yalpalamak

ḳıyşayışıv ƙыйшайышыу
Karşılıklı ya da birlikte eğmek, bükmek, meyil vermek

ḳıyşayıv ƙыйшайыу
Eğmek, bükmek, meyil vermek

ḳıyşaytılıv ƙыйшайтылыу
Eğdirilmek, büktürülmek, meyil verdirilmek

ḳıyşaytıv ƙыйшайтыу
Eğdirmek, büktürmek, meyil verdirmek

ḳıytanlav ƙыйтанлау
Kaş göz edip cilvelenmek; işvelenmek

ḳıytayışıv ƙыйтайышыу
Karşılıklı ya da birlikte sapmak, meyletmek

ḳıytayıv ƙыйтайыу
1.Bir yöne sapmak, bir yöne meyletmek
2.Aniden öfkelenmek

ḳıytaytıv ƙыйтайтыу
1.Bir yöne saptırmak, bir yöne meylettirmek
2.Aniden öfkelendirmek

ḳıyźırıv ƙыйҙырыу
1.Kıydırmak, kırptırmak
2.Önden gitmeye müsaade etmek

ḳıyralışıv ƙыйралышыу
Karşılıklı bozmak, dağıtmak; yok etmek

ḳıźarınıp-bürténév ƙыҙарынып-бүртенеү
Kızarıp şişmek, kızarıp kabarmak

ḳıźarınıv ƙыҙарыныу
Yüzüne kan yürümek, kıpkırmızı olmak

ḳıźarışıv ƙыҙарышыу
Karşılıklı ya da birlikte kızarmak

ḳıźarıv ƙыҙарыу
1.Kızarmak, kızıl olmak
2.Utanmak

ḳıźartıv ƙыҙартыу
1.Kızıllaştırmak, kızartmak
2.Utandırmak

ḳıźġandırıv ƙыҙғандырыу
Acındırmak, merhamet ettirmek, yufka yüreklileştirmek

ḳıźġanışıv ƙыҙғанышыу
Karşılıklı ya da birlikte acımak, merhamet etmek

ḳızġanıv ҡыҙғаныу
Acımak, üzülmek, merhamet etmek, şefkat etmek

ḳızġıltlanıv ҡыҙғылтланыу
Kızıımsı olmak, kızılımsı renge girmek

ḳızıġayıv ҡыҙығайыу
Komikleşmek, gülünçleşmek; ilginleşmek, ilginç olmak

ḳızıġaytıv ҡыҙығайтыу
Komikleştirmek, gülünçleştirmek; ilginçleştirmek

ḳızıġıv ҡыҙығыу
İlgilenmek, alakadar olmak, ilgi duymak; gönül vermek; heves etmek

ḳızıḳhındırıv ҡыҙыҡһындырыу
İlgi uyandırmak, alaka uyandırmak, dikkati çekmek; heveslendirmek

ḳızıḳhınıv ҡыҙыҡһыныу
İlgi duymak, alaka duymak, dikkat çekmek; heveslenmek

ḳızıḳlanıv ҡыҙыҡланыу
İlgiçleşmek, ilginç hâle gelmek; tuhaflaşmak; gülünçleşmek

ḳızıḳlav ҡызыҡлау
Söyleye söyleye kızdırmak, kudurtmak

ḳızıḳtırıv ҡыҙыҡтырыу
İlgi uyandırmak, heves uyandırmak; gülünçleştirmek

ḳızılayıv ҡыҙылайыу
Kızıllaşmak, kızarmak

ḳızıllanıv ҡыҙылланыу
Kızıllanmak, kırmızılanmak

ḳızınıv ҡыҙыныу
Bedeni ısıtmak, teni ısıtmak

ḳızıp-tuźıv ҡыҙып-туҙыу
Sinirlenip coşmak, öfkelenmek

ḳızırav ҡыҙырау
Öfke ve nefretle coşmak; kudurmak

ḳızırıḳlav ҡызырыҡлау
1.Birşeyi yapmaya uygun duruma getirmek, uydurmak, uyarlamak
2.Söyleye söyleye kızdırmak, kudurtmak

ḳızırınıv ҡыҙырыныу
Gezinmek, dolanmak

ḳızırıv ҡыҙырыу
Boyunca yürümek, ileri geri yürümek; gezmek

ḳızırtıv ҡыҙыртыу
Dolaştırmak, gezdirmek; ileri geri yürümek, dolandırmak

ḳızışıv ҡыҙышыу
1.Sıcaktan olgunlaşmak
2.Coşmak, sinirden coşmak
3.Heves etmek, ilgi duymak

ḳızıştırıv ҡыҙыштырыу

1.Sinirlendirip coşturmak, kızıştırmak

2.İlgi uyandırmak, heves uyandırmak

ḳızıv 1 ҡыҙыу

1.Kızmak, ısınmak, sıcaklaşmak

2.Coşmak, canlanmak

3.Sinirden köpürmek, kudurmak

4.Herhangi birşeyi çok istemek, arzu etmek

ḳızıvlanıv ҡыҙыуланыу

1.Hızlanmak, süratlenmek

2.Göz alıcı, canlı renk almak

ḳızıvlatıv ҡыҙыулатыу

Hızlı hareket ettirmek, süratlendirmek, hızlandırmak

ḳızıvlav ҡыҙыулау

Sürat kazandırmak, hızlandırmak

ḳızmalanıv ҡыҙмаланыу

Asabiyet göstermek, asabileşmek

ḳızmasalanıv ҡыҙмасаланыу

İçip asabileşmek, öfkelenmek

ḳızнav ҡыҙнау

Esip uğuldamak; tıslamak, fıs diye ses çıkarmak

ḳızźırılıv ҡыҙҙырылыу

Kızdırılmak

ḳızźırıv ҡыҙҙырыу

1.Kızdırmak, yaktırmak

2.Kızdırıp coşturmak

3.Motoru çalıştırmak

ḳızźırtıv ҡыҙҙыртыу

Kızdırtmak; yaktırmak

kibégév кибегеү

Dili damağı kurumak, susamak

kibéktérév кибектереү

1.Damağı kurutmak, susatmak

2.Zayıflatmak, cılızlatmak

kibénév кибенеү

Kurutulmak, üstünü başını kurutmak

kibéşév кибешеү

Kuruyup kalmak, kuruyup sertleşmek

kibév кибеү

1.Kurumak, nem kaybetmek, su kaybetmek

2.Çok zayıflamak, cılızlaşmak, bir deri bir kemik kalmak

3.Buharlaşmak, buhar olmak

kifayalanıv кифаяланыу

Yetinmek, kâni olmak, kanaatkâr olmak

kigérmeklenév кигермәкләнеү

Kabarıp kabuklanmak

ḳiḳıldav ҡиҡылдау

Kik kik etmek

kikérénév кикеренеү

Geğirilmek

kikérév кикереү

Geğirmek

kikértév кикертеү
Geğirtmek

ḳiḳrayıv киқрайыу
Göğsünü germek; böbürlenmek

kélevéklenév келәуекләнеү
Saydamlaşmak; incelip zar gibi olmak

kéleymeletév келәймәләтеү
Damgalatmak, markalatmak; damga vurdurmak

kéleymelev келәймәләү
Damgalamak, markalamak; damga vurmak

kilgélev килгеләү
Zaman zaman gelip gitmek

kilénév киленеү
Gelinmek

kilép-kitév килеп-китеү
Gelip gitmek

kiléşév 1 килешеү
Birlikte ya da karşılıklı gelmek

kiléşév 2 килешеү
1.Yakışmak, uymak
2.Dost olmak, birbirini anlamak

kiléşév 3 килешеү
1.Uzlaşmak, ortak fikre varmak
2.Barışmak, düşmanlığa son vermek

kiléştérév 1 килештереү
1.Uygunlaştırmak, yakıştırmak
2.Arabuluculuk yapmak
3.Yerli yerinde oldurmak

kiléştérév 2 килештереү
Yakınlaştırmak, dost hâle getirmek

kilév килеү
1.Gelmek, ulaşmak, yetişmek
2.Ağırlığı olmak, çekmek

kilogramlav килограмлау
Kilogramla ölçmek, kilograma koymak

kilometrlav километрлау
Kilometre ile ölçmek

kéltéldev келтелдәү
Kilt kilt etmek (bk. kélt)

kéltéreşév келтерәшеү
Birlikte ya da karşılıklı kiltir kiltir etmek

kéltéretév келтерәтеү
Kiltir kiltir ettirmek, kiltir kiltir diye ses çıkarmak (bk. kéltér-kéltér)

kéltérev келтерәү
Kiltir kiltir etmek (bk. kéltér-kéltér)

kiltérélév килтерелеү
Getirilmek, temin edilmek

kiltéréşév килтерешеү
Birlikte ya da karşılıklı getirmek

kiltérév килтереү
Getirmek, temin etmek

kéltérletév келтерлэтеү
Kiltir kiltir ettirmek, kiltir kiltir diye ses çıkarmak (bk. kéltér-kéltér)

kéltérlev келтерлэү
Kiltir kiltir etmek (bk. kéltér-kéltér)

kiltértév килтертеү
Getirtmek, temin ettirmek

kéltlev келтлэү
Kilt kilt etmek (bk. kélt)

kimelyétév кимэлйетеү
Eli, ayağı burkturmak, ağrıtmak, incitmek

kimelyév кимэлйеү
Eli, ayağı burkmak, ağrımak

kimgev кимгэү
Çok yorulmak, kuvvetsizleşmek, hâlsizleşmek

kimérélév кимерелеү
1.Kemirilmek, kemirilip parçalanmak
2.Acı verilmek, ızdırap verilmek

kiméréşév кимерешеү
Birlikte ya da karşılıklı kemirmek

kimérév кимереү
1.Kemirmek, kemirip parçalamak
2.Acı vermek, azap vermek

kimértév кимертеү
Kemirtmek, kemirtip parçalatmak

ķimmetlendérév ҡиммәтләндереү
Kıymetlendirmek, değerlendirmek

ķimmetlenév ҡиммәтләнеү
Kıymetlenmek, değerlenmek

kimtélév кимтелеү
Eksilmek, azalmak

kémtérlev кемтерлэү
Yavaşça ya da ağır şekilde hareket etmek (yorgun bir kimse için)

kimtév кимтеү
Eksiltmek, azaltmak

ķinalıv ҡиналыу
Dikkat çekmek, kendini beğendirmeye çalışmak

kinendérév кинәндереү
Gönendirmek, sevindirmek, kıvandırmak

kinenéşév кинәнешеү
Birlikte ya da karşılıklı gönenmek, sevinmek, kıvanmak

kinenév кинәнеү
Gönenmek, sevinmek, kıvanmak

kéneşév кенәшеү
Uzun süre aç kalıp bir şey yiyemez hâle gelmek

kénev кенәү
Uzun süre aç kalmaktan dolayı içi geçmek, karnı gerilmek

kineyelev кинәйәлэү
Kinayelemek

kiñeyév киңәйеү

1.Genişlemek, yayılmak

2.Artmak

3.Enginleşmek, rahatlamak

kiñeytélév киңәйтелеү

1.Genişletilmek, yaydırılmak

2.Arttırılmak

3.Enginleştirilmek, rahatlattırılmak

kiñeytév киңәйтеү

1.Genişletmek, yaydırmak

2.Arttırmak

3.Enginleştirmek, rahatlattırmak

kiñeyttérév киңәйттереү

1.Genişletmek, yaydırmak

2.Arttırmak

3.Enginleştirmek, rahatlattırmak

kiñgetév киңгәтеү

Çok yormak, kuvvetsizleştirmek, hâlsizleştirmek

kiñgev киңгәү

Çok yorulmak, kuvvetsizleşmek, hâlsizleşmek

kiñkeyév киңкәйеү

Eğrilmek, bükülmek, yamulmak

kinofikatsiyalav кинофикатсиялау

Sinemaya uyarlamak

kinolaştırıv кинолаштырыу

Sinemaya uyarlamak

képéslenév кепесләнеү

Sık sık kırpılmak, sık sık yumulmak (göz için)

képésletév кепесләтеү

Sık sık kırptırmak, sık sık yumdurmak (göz için)

képéslev кепесләү

Sık sık kırpmak, sık sık yummak (göz için)

kiplenév кипләнеү

Bohçalanmak, paketlenmek, tomarlanmak; toplanmak

kipletév кипләтеү

Bohçalatmak, paketletmek, tomarlatmak; toplatmak

kiplev кипләү

Bohçalamak, paketlemek, tomarlamak; toplamak

kipseldérév кипсәлдереү

Dar yere tıktırmak, bastırtmak, sıktırmak

kipselév кипсәлеү

Dar yere tıkılmak, bastırılmak, sıkılmak

kipsev 1 кипсәү

Dar yere tıkmak, basmak, sıkmak

kipşénév кипшенеү

Kurulanmak

kipşév 1 кипшеү
Az kurumak, suyu çekilmek, nemi azalmak

kiptérélév киптерелеү
Kurutulmak

kiptérénév киптеренеү
Kurulanmak, üstünü başını kurulamak

kiptérév киптереү
Kurulamak

kiptértév киптертеү
Kurulatmak

kirbéslev кирбесләү
Kerpiç şekline getirmek, tuğla gibi yapmak

kérenlev керәнләү
Yaban turpu ile tatlandırmak

kérégév керегеү
Kirlenmek, lekelenmek, pislenmek

kéréktérév керектереү
Kirletmek, lekeletmek, pisletmek

kiréldérév киреллдереү
Gerindirmek (küçük çocuğu)

kirélenév киреләнеү
1.İnat etmek, karşı çıkmak
2.Terslenmek, kaprislenmek

kiréleşév киреләшеү
1.İnatlaşmak
2.Karşılıklı ya da birlikte terslenmek, kaprislenmek

kirélev киреләү
Kötüleşmek, gerilemek

kirélép-huźılıv кирелеп-һуҙылыу
Gerilip uzanmak

kirélév киреләү
Gerilmek

kiréltév киреллтеү
Gerindirmek (küçük çocuğu)

kéréşév 1 керешеү
Birlikte ya da karşılıklı girmek, girişmek

kéréşév 2 керешеү
Bir işe girişmek, bir işe başlamak

kéréşlev керешләү
Kiriş koymak, yay koymak

kérétév керетеү
Girdirmek, girmeye izin vermek

kérév кереү
1.Girmek
2.Bir şeyin içine girip takılmak
3.Bir şekle girmek

kirév киреү
Germek, esnetmek, açmak; yay çekmek

kérlendérév керләндереү
Kirlendirmek, lekelendirmek

kérlenév керләнеү
Kirlenmek, lekelenmek, pislenmek

kérlev керлəγ
Kirletmek, pisletmek, lekeletmek

kérseyév керсəйеγ
Darılmak, gönlü kırılmak, gücenmek, hatırı kalmak, incinmek

kérséklenév керсекləнеγ
Kıvrım kıvrım olup bir araya gelmek (bulut için)

kirşev киршəγ
1.Makası açıp kapamak
2.Kulakları öne arkaya oynatmak (at için)

kirtéklev киртеклəγ
Çentiklemek, kertiklemek

kértéldetév кертелдəтеγ
Kirt kirt ettirmek (bk. kért)

kértéldev кертелдəγ
Kirt kirt etmek (bk. kért)

kirtév киртеγ
Kertmek, çentmek

kirtkeslenév кирткəсləнеγ
Kertik kertik olmak, kertiklenmek, çentiklenmek

kirtkeslev кирткəсləγ
Kertik kertik olmak, kertiklemek, çentiklemek

kirtleslenév киртləсləнеγ
Çıkıntılanmak, kabartılı olmak, tümseklenmek

kirtleslev киртləсləγ
Çıkıntılamak, kabartılı yapmak, tümseklemek

kértletév кертлəтеγ
Kirt kirt ettirmek

kértlev кертлəγ
Kirt kirt etmek

kirtlev киртлəγ
Çentiklemek, oyuk açıp damgalamak

kirtmeslenév киртмəсləнеγ
Kertikli olmak, çentikli olmak

kirtmeslev киртмəсləγ
Kertiklemek, çentiklemek

kirttérév кирттереγ
Kerttirmek, çenttirmek

kirźérév кирʒереγ
Girdirmek, sokturmak, dahil ettirmek

kišeklenév киçəкləнеγ
Parçalanmak, bölümlenmek, dilimlenmek

kišeklev киçəкləγ
Parçalamak, bölümlemek, dilimlemek

kišetélév киçətелеγ
Uyarılmak, ihtar edilmek, tenbih edilmek; haberdar edilmek

kišetév киçətеγ
Uyarmak, ihtar etmek, tenbih etmek; haberdar etmek

kišev 2 киҫəҫ
Söylenilene kulak vermek, söylenileni dinlemek

kisevéllev кисəҫеллəҫ
Akşama dönmek, akşam olmaya başlamak

kisevlev кисəҫлəҫ
Akşam olmak, akşama dönмek

kiseyév кисəйеҫ
Akşam çökmek, akşam etmek

kišégév киҫегеҫ
Söylenilene kulak vermek, söylenileni dinlemek

kiségév1 кисегеҫ1
Gecikmek

kiségév2 кисегеҫ2
Akşam olmak, akşama dönmek

kišékhéźlenév киҫекһеҙləнеҫ
Laf dinlemez hâle gelmek

kiséktérélév кисектерелеҫ
Geciktirilmek, ertelenmek

kiséktérév кисектереҫ
Geciktirmek, ertelemek

kišéktérév киҫектереҫ
Uyarmak, ihtar etmek, tenbih etmek; haberdar etmek

késélev кеселəҫ
Küçüğünü bilmek

kisénév кисенеҫ
Geçinmek, geçinip gitmek

késéreyév кесерəйеҫ
Küçülmek, ufalmak; kısalmak

késéreytév кесерəйтеҫ
Küçültmek, ufaltmak; kısaltmak

kisérélév 1 кисерелеҫ
Geçirilmek, görülmek
Hatırlanmak

kisérélév 2 кисерелеҫ
Bağışlanmak, affedilmek

kisérév 1 кисереҫ
1.Geçirmek, görmek, baştan geçirmek
2.Hatırlamak

kisérév 2 кисереҫ
Bağışlamak, affetmek

kisérév 3 кисереҫ
Suyu aşıp geçmek

késérttérév кесерттереҫ
Isırgan değmek, ısırgan vurmak

kišéşév киҫешеҫ
1.Birlikte ya da karşılıklı kesmek, biçmek
2.Kesişmek

kisév 1 кисеҫ
1.Geçmek
2.Vazgeçmek
3.Aşmak
4.Baştan geçmek

kišév киҫеү

1.Kesmek, biçmek

2.Ameliyat etmek

3.Kısaltmak, azaltmak

4.Söz kestirip atmak

kiškélenév киҫкеләнеү

Parça parça kesilmek, doğranmak; dilim dilim edilmek

kiškélev киҫкеләү

Parça parça kesmek, doğramak; dilim dilim etmek

kiškénleşév киҫкенләшеү

1.Keskinleşmek

2.Zorlaşmak, karmaşık hâle gelmek

3.Kötüleşmek

kiškénleştérév киҫкенләштереү

1.Keskinleştirmek

2.Zorlaştırmak, karmaşık hâle getirmek

3.Kötüleştirmek

kisletév кисләтеү

1.Akşam ettirmek, akşama yetiştirmek

2.Akşama bıraktırmak

kislev кисләү

1.Akşam etmek, akşama yetişmek

2.Akşama kalmak

kistérév кистереү

1.Geçirmek, vazgeçirmek

2.Aşırmak

kištérév киҫтереү

Kestirip atmak, kesinlikle söylemek

kéşenev кешәнәү

Kişnemek

kéşenlenév кешәнләнеү

Tuşaklanmak, bukağı vurulmak, prangalanmak

kéşenletév кешәнләтеү

Tuşaklatmak, bukağı vurdurmak, prangalatmak

kéşenlev кешәнләү

Tuşaklamak, bukağı vurmak, pranga takmak

kéşéleştérév кешеләштереү

Kişileştirmek, insan sureti vermek

kéşénletév кешенләтеү

Kişnetmek

kéşénlev кешенләү

Kişnemek

kéşneşév кешнәшеү

Birlikte ya da karşılıklı kişnemek

kéşnetév кешнәтеү

Kişnetmek

kéşnev кешнәү

Kişnemek

kéşteklev кештәкләү

Subra dikmek, koltukluk dikmek

kitapsalav китапсалау

Kitap dili ile söylemek, kitap dili ile yazmak; edebi dille yazmak

kiterév китәреү

1.Gidermek, arıtmak, temizlemek

2.Bitirmek, bozmak

3.Saç sakal kestirmek

kitélév 1 кителеү

1.Gidilmek

2.İlişkisi kesilmek

kitélév 2 кителеү

Kırılmak, parçası kopmak

kétérletév кетерләтеү

Kitir kitir ettirmek, kitir kitir diye ses çıkarmak (bk. kétér-kétér)

kétérlev кетерләү

Kitir kitir etmek, kitir kitir gelmek (bk. kétér-kétér)

kitéşév китешеү

1.Birlikte gitmek, karşılıklı gitmek

2.Öbek öbek gitmek

kitév 1 китеү

1.Gitmek

2.Başlamak, güçlenerek sürmek, uzamak

3.Bitmek, yok olmak

4.Tükenmek, yok olmak; batma

5.Devam etmek

6.Âdet olmak

kitév 2 китеү

Bir şeyin kenarını oymak, kertmek

kétkéldeşév кеткелдәшеү

Birlikte ya da karşılıklı kıt kıt diye gülmek

kétkéldev кеткелдәү

Kıt kıt diye gülmek

ḳévethézlenév ҡеүәтһеҙләнеү

Kuvvetsizleşmek, güçsüzleşmek

ḳévetlendérév ҡеүәтләндереү

Kuvvetlendirmek, güçlendirmek

ḳévetlenév ҡеүәтләнеү

Kuvvetlenmek, güçlenmek

ḳévetlev ҡеүәтләү

Kuvvetli olmak, güçlü olmak

kéygézév кейгеҙеү

1.Giydirmek

2.Geçirerek ya da bağlayarak eklemek

kéyékhév кейекһеү

Yarı yabani olmak, yarı vahşileşmek

kéyéklenév кейекләнеү

Vahşi olmak, yabani olmak, yabanileşmek

kéyélév кейелеү

Giyilmek, güzel kıyafetlerle kuşatılmak

kéyémlev кейемләү

Kefenlemek, kefene sarmak

kéyéndéréşév кейендерешеү
Birlikte ya da karşılıklı giyindirmek

kéyéndérév кейендереү
Giyindirmek, giymeye yardım etmek

kéyénép-yahanıv кейенеп-яһаныу
Giyinip kuşanmak, güzel giyinmek

kéyénéşév кейенешеү
Birlikte ya da karşılıklı giyinmek

kéyénév кейенеү
Giyinmek, güzel kıyafetler kuşanmak

kéyérév кейереү
Germek, esnetmek, açmak; yay çekmek

kéyév кейеү
Giymek, takmak (gözlük, şapka v.b.); donanmak, takınmak

kéyézlendérév кейеҙләндереү
Keçelendirmek, keçe yaptırmak, keçe ile kaplatmak

kéyézlenév кейеҙләнеү
Keçelenmek, keçe yapılmak, keçe ile kaplanmak

kéyézlev кейеҙләү
Keçelemek, keçe yapmak, keçe ile kaplamak

kéyźéréşév кейҙерешеү
Karşılıklı ya da birlikte giydirmek

kéyźérév кейҙереү
1.Giydirmek
2.Geçirerek ya da bağlayarak eklemek

kéyevlev кейәүләү
Düğünden sonra evlenecek kızın yanına kadar yürümek (eski bir gelenek)

kéźelev 1 кеҙәләү
Sağım için deveyi arka ayağından bağlamak

kéźelev 2 кеҙәләү
Çengel şeklinde kilit vurmak, kilit takmak

kiźenév киҙәнеү
1.Vurmak üzere el kaldırmak
2.Yumruklarla tehdit etmek

kiźev 1 киҙәү
1.Oku yaya geçirmek
2.Hedef belirleyip nişan almak

kéźev кеҙәү
Sağım için deveyi arka ayağından bağlamak

kéźélenév кеҙеләнеү
Aksilik etmek, yüzsüzce karışmak

kiźévleşév киҙеүләшеү
Aralarında sıraya koymak, karşılıklı sıralamak

kiźévlev 1 киҙеүләү
Sıralamak, dizmek, dizilemek

kiźévlev 2 киҙеүләү
Salgın hastalığa tutulmak

kiźlev киҙләү
Gizlemek, saklamak

klassifikatsiyalav классификациялау
Sınıflandırmak, tasnif etmek, bölümlemek

klimatlaşıv климатлашыу
Başka iklim şartlarına uymak

klimatlaştırılıv климатлаштырылыу
Başka iklim şartlarına uydurulmak

klimatlaştırıv климатлаштырыу
Başka iklim şartlarına uydurmak

ķobaķhıv ҡобаҡһыу
Çok yatmaktan tıkızlaşmak

ķobarıv ҡобарыу
Beti benzi solmak, yüzünün rengi kaçmak

ķobartıv ҡобартыу
Betini benzini soldurmak, yüzünün rengini kaçırmak

kodlanıv кодланыу
Şifrelenmek, kodlanmak, şifre koyulmak

kodlav кодлау
Şifrelemek, kodlamak, şifre koymak

ķojonov ҡожоноу
Kaşınmak

ķojrayıv ҡожрайыу
bk.şoķray-

kokslanıv коксланыу
Koklanmak, kok kömürü hâline gelmek

kokslav кокслау
Kok kömürü hâline getirmek

ķolaķlanıv 1 ҡолаҡланыу
Türlü şeyleri tutmak, bağlamak için yer yapılmak

ķolaķlanıv 2 ҡолаҡланыу
Etrafı ışık ile sarmak; ayırmak

ķolaķlatıv ҡолаҡлатыу
Türlü şeyleri tutmak, bağlamak için yer yaptırmak

ķolaķlav ҡолаҡлау
Türlü şeyleri tutmak, bağlamak için yer yapmak

ķolaslav ҡоласлау
Kulaç içine almak, kulaçlamak, elleri genişçe açmak

ķolatılıv ҡолатылыу
Yıktırılmak, düşürülmek, devrilmek

ķolatıv ҡолатыу
Yıktırmak, düşürmek, devirtmek

ķolav ҡолау
Yıkmak, düşürmek, devirmek

ḳoldoratıv ҡолдоратыу
Kement sallayarak ses çıkarmak

kolḫozlaşıv колхозлашыу
Kollektifleşmek, ortaklaşmak

ḳolḳoldatıv ҡолҡолдатыу
Gulk gulk ettirmek

ḳolḳoldav ҡолҡолдау
Gulk gulk etmek

ḳollav ҡоллау
Kul, köle yapmak; hizmetçi, işçi olarak faydalanmak

kollektivlaştırıv коллективлаштырыу
Kollektifleştirmek, ortaklaştırmak

koloniyalaştırıv колониялаштырыу
Kolonileştirmek, sömürgeleştirmek

kolonizatsiyalav колонизациялау
Kolonileştirmek, sömürgeleştirmek

ḳolonlatıv ҡолонлатыу
Doğurtmak, yavrulatmak, tay verdirmek

ḳolonlav ҡолонлау
Doğurmak, yavrulamak, tay vermek

ḳomaġaylanıv ҡомағайланыу
Aç gözlülük etmek, pisboğazlık etmek

ḳomaġıv ҡомағыу
Bulanmak, millenmek

ḳomaḳlandırıv 1 ҡомаҡландырыу
Su kaynayan kabın dibini kireçlendirmek, taşlaştırmak

ḳomaḳlandırıv 2 ҡомаҡландырыу
Bulanıklaştırmak, millendirmek

ḳomaḳlanıv 1 ҡомаклаыу
Kireçlenmek, taşlaşmak

ḳomaḳlanıv 2 ҡомаҡланыу
Bulanmak, millenmek

ḳomaḳtırıv 1 ҡомаҡтырыу
Bulanıklaştırmak, millendirmek

ḳomaḳtırıv 2 ҡомаҡтырыу
Bulandırmak, karıştırmak

komandalav командалау
Komuta etmek, kumanda etmek

ḳomarıv ҡомарыу
Bulanmak, bulamak; bulaşmak

ḳomarlanıv ҡомарланыу
Arzulamak, coşmak, heves etmek

ḳomartıv ҡомартыу
Bulandırmak, bulatmak

ḳomġov ҡомғоу
Bulanmak, bulamak; bulaşmak

ḳomharılıv ҡомһарылыу
Rengi gitmek, yüzü kararmak; beti benzi solmak; bozarmak

ḳomharınıv ҡомһарыныу
Rengi gitmek, yüzü kararmak; beti benzi solmak; bozarmak

ḳomharıv ҡомһарыу
Rengi gitmek, beti benzi solmak, rengi kaçmak

ḳomhonov ҡомһоноу
Aç gözlülük etmek, gözü doymazlık yapmak; pisboğazlık etmek

ḳomhorav ҡомһорау
Rengi gitmek, beti benzi solmak, rengi kaçmak

ḳomhoźlanıv ҡомһоҙланыу
Aç gözlülük etmek, gözü doymazlık yapmak; pisboğazlık etmek

ḳomlanıv ҡомланыу
Kum karışılmak, kum gömülmek

ḳomlav ҡомлау
Kum katmak, kuma batmak

ḳomoġov ҡомоғоу
Şekerlenmek (bal için)

ḳomoḳtorov ҡомоҡтороу
Uzun süre bırakıp şekerlendirmek (bal için)

komplektlanıv комплектланыу
Toplanmak, biriktirilmek, derlenmek, yığılmak

komplektlav комплектлау
Toplamak, biriktirmek, derlemek, yığmak

komposterlanıv компостерланыу
Soğuk damga ile damgalanmak

komposterlav компостерлау
Soğuk damga ile damgalamak

komputerlaştırıv компьютерлаштырыу
Bilgisayar ile yerine getirmek, bilgisayarla yapmak

kondensatsiyalav конденсациялау
Elektrik ya da başka tür enerjiyi toplamak, yığmak

kondensirlanıv кондерсирланыу
Elektrik ya da başka tür enerji için toplanmak, yığılmak

kondensirlav конденсирлау
1.Elektrik ya da başka tür enerjiyi toplamak, yığmak
2.Buhar ya da gazları sıkıştırmak veya sıvılaştırmak yolu ile sıvı ya da katı hâle getirmek

ḳondorav ҡондорау
Donuk olmak, donmak

konfiskatsiyalanıv конфискацияланыу
El koyulmak, haczedilmek

konfiskatsiyalav конфискациялау
El koymak, haczetmek

ḳoñġorlav ҡоңғорлау
Boğuk boğuk ses çıkarmak, boğuk boğuk gelmek

ḳoñġortlanıv ҡоңғортланыу
Kumrallaşmak

konkretlaşıv конкретлашыу
Somutlaşmak, belirli hâle gelmek

konkretlaştırıv конкретлаштырылыу
Somutlaştırmak, belirli hâle getirmek

konservalanıv консерваланыу
Konserve yapılmak

konservalav консервалау
Konserve yapmak

konservatsiyalav консервациялау
Geçici olarak kapatmak, duraklatmak

konsolidatsiyalav консолидациялау
Uzun vadeliye evrilmek, konsolit hâline çevirmek

konspektlav конспектлау
Özetlemek, özet yapmak

konstatatsiyalav констатациялау
Tayin etmek, tespit etmek, tahkik etmek

kontinentalleşév континенталләшеү
Karasallaşmak (iklim için)

kontraktlanıv контрактланыу
Kontrat yapılmak, sözleşme yapılmak

kontraktlav контрактлау
Kontrat yapmak, sözleşme yapmak

kontraslav контраслау
Karşıtıyla göstermek, zıttı ile göstermek

kontratakalav контратакалау
Karşı hücuma kalkmak, karşı saldırı yapmak

kontsentratsiyalanıv концентрацияланыу
Toplanmak, yığılmak, temerküz edilmek

kontsentratsiyalaşıv контсентрациялашыу
Toplaşmak, yığışmak

kontsentratsiyalav концентрациялау
Toplamak, yığmak, temerküz etmek

konturlanıv контурланыу
Birşeyin profil kesiti çizilmek

konturlav контурлау
Birşeyin profil kesitini çizmek

konvertlav конвертлау
1.Zarfa koymak, zarflamak
2.Kılıflamak

ķonyorlav ҡонйорлау
Tembelleşmek, ağırkanlılaşmak

kooperativlaşıv кооперативлашыу
Kooperatifleşmek

kooperativlaştırıv кооперативлаштырыу
Kooperatifleştirmek

koordinatsiyalanıv координацияланыу

Koordine edilmek, eş güdüm sağlanmak

koordinatsiyalav координациялау
Koordine etmek, eş güdüm sağlamak 2.Bahane bularak kaçmaya, uzaklaşmaya çalışmak

ḳopoldav ҡополдау
Güp güp etmek

ḳoptorlav ҡоптарлау
Koptor koptor etmek, koptor koptor gelmek

ḳoraḳhıv ҡораҡһыу
(Sıcaktan) kuruyup çatlamak

ḳoralhızlandırılıv ҡоралһыҙландырылыу
Silahsızlandırılmak

ḳoralhızlandırıv ҡоралһыҙландырыу
Silahsızlandırmak

ḳoralhızlanıv ҡоралһыҙланыу
Silahsızlanmak; ateşkes yapmak

ḳoralıv ҡоралыу
Derlenmek, düzenlenmek, hazırlanmak, tanzim edilmek

ḳorallandırılıv ҡоралландырылыу
Silahlandırılmak

ḳorallandırıv ҡоралландырыу
Silahlandırmak, teçhizatlandırmak, donandırmak

ḳorallanıv ҡоралланыу
Silahlanmak, teçhizatlanmak, donanmak

ḳoramalav ҡорамалау
Derlemek, düzenlemek, hazırlamak, tanzim etmek

ḳoramallandırıv ҡорамалландырыу
Teçhizatlandırmak, donatmak

ḳoraştırıv ҡораштырыу
Orasından burasından tutuşturmak, tutturmak, yamamak

ḳorav 1 ҡорау
Derlemek, düzenlemek, hazırlamak

ḳorġaḳhıv ҡорғаҡһыу
Sıcaktan kuruyup çatlamak

ḳorġaḳlanıv ҡорғаҡланыу
Kurumak, kurulaşmak (hava için)

ḳorġav ҡорғау
Savunmak, korumak, müdafa etmek

ḳorjov ҡоржоу
Çok ekşimek (süt için)

ḳorḳoldaşıv ҡорҡолдашыу
Karşılıklı kork kork etmek

ḳorḳoldav ҡорҡолдау
Kork kork diye ses çıkarmak

ḳorlav ҡорлау
Meclis olup sofra kurmak, meclis kurmak

ḳormalav ҡормалау

Perde asmak, perdelemek

ḳormoşlanıv ҡормошланыу

Cimrileşmek, pintileşmek

ḳoroḳlaşıv ҡороҡлашыу

Kement atışmak

ḳoroḳlav ҡороҡлау

Kement atmak

ḳoroldav ҡоролдау

Guruldamak

ḳorolov ҡоролоу

Kurulmak, kaplanmak, örtülmek, dikilmek

ḳoromlanıv ҡоромланыу

Kurumlanmak, kurum bağlamak

ḳoromlav ҡоромлау

Kurum yapmak

ḳoroşov 1 ҡорошоу

Büzüşmek, toplaşmak, buruşmak

ḳoroşov 2 ҡорошоу

Karşılıklı kurmak, dikmek

ḳoroştorov 1 ҡорошторoу

Büzüştürmek, buruşturmak

ḳoroştorov 2 ҡорошторoу

Yarım yamalak, gelişi güzel kurmak

ḳorotolov ҡоротолоу

Kurutulmak, nemi alınmak

ḳorotov ҡоротоу

Kurutmak, nemini almak

ḳorov 1 ҡороу

1.Kurumak, susuz kalmak

2.Yok olmak, bitmek

ḳorov 2 ҡороу

1.Kurmak, dikmek, kaplamak veya örtmek için birşeyleri birbirine bağlamak

2.Parçaları birleştirmek, birşeye işlerlik kazandırmak

3.Oldurmak, meydana getirmek

4.Düşünüp çıkarmak, fikretmek, zihinde kurmak

ḳorsañġılav ҡорсаңғылау

Kurdeşen olmak

ḳorsayıv ҡорсайыу

Toplanmak, bir araya gelmek

ḳorsotov ҡорсотоу

Tahrik ve teşvik etmek, gayrete getirmek, galeyana getirmek

ḳorsov ҡорсоу

Gayrete gelmek, coşmak, galeyana gelmek

ḳorşalıv ҡоршалыу

Birleştirmek, bütünleştirmek, toplatılmak

ḳorşanıv ҡоршаныу

Birleştirilmek, bütünleştirilmek, toplanmak

ḳorşav 1 ĸоршау
Birleştirmek, bütünlemek, toplanmak, çevrelemek

ḳorşavlav ĸоршаулау
Çember geçirmek, halka takmak

ḳorşayışıv ĸоршайышыу
Toplaşmak, bir araya gelmek

ḳorşayıv ĸоршайыу
Korkudan ya da çok üşümekten dolayı toplanmak, buruşmak; büzüşmek

ḳorşoldatıv ĸоршолдатыу
Korş korş ettirmek

ḳorşoldav ĸоршолдау
Korş korş etmek

ḳortañlav ĸортаңлау
Cilvelenmek, nazlanmak, işvelenmek

ḳortlanıv ĸортланыу
Farklı davranmak, işvelenmek, cilvelenmek

ḳortlatıv ĸортлатыу
Kurtlandırmak, böceklendirmek

ḳortlav ĸортлау
Kurtlanmak, böceklenmek

ḳorźaşıv ĸорҙашыу
Çağdaş, akran olmak

ḳorźorov ĸорҙороу
Kurdurmak, inşa ettirmek

ḳosaḳlaşıv ĸосаĸлашыу
Kucaklaşmak

ḳosaḳlatıv ĸосаĸлатыу
Kucaklatmak

ḳosaḳlav ĸосаĸлау
Kucaklamak

ḳoṡoşov ĸоҫошоу
Kucaklaşmak

ḳosov ĸосоу
Kucaklamak

ḳoṡov ĸоҫоу
1.Kusmak, istifrar etmek
2.Aralıksız akmak, düşüp durmak, yağmak
***baş ḳoṡ-*:** Başak vermek, başaklanmak

ḳoṡtorov ĸоҫтороу
1.Kusturmak, istifrar ettirmek
2.Değiştirileni geri çevirmek

ḳotanıv ĸотаныу
Zenginleşmek, eli bollaşmak, rahatlamak, başarılanmak

ḳotayıv ĸотайыу
1.Zenginleşmek, eli bollaşmak, rahatlamak, başarılanmak
2.Can katmak, canlanmak

ḳotaytıv ĸотайтыу
Rahatlık ve bolluk getirmek

ḳothoźlanıv ĸотһоҙланыу
Kutsuzlanmak, bahtsızlanmak, şanssızlaşmak

ḳotḳarılıv ҡотҡарылыу
Özgür bırakılmak, hür bırakılmak, azat edilmek; kurtarılmak

ḳotḳarışıv ҡотҡарышыу
Karşılıklı özgür bırakmak, karşılıklı hür bırakmak; karşılıklı kurtarmak

ḳotḳarıv ҡотҡарыу
Özgür bırakmak, hür bırakmak, azat etmek; kurtarmak

ḳotlaşıv ҡотлашыу
Karşılıklı ya da birlikte kutlamak, tebrikleşmek

ḳotlatıv ҡотлатыу
Selamlatmak, kutlatmak, tebrik ettirmek

ḳotlav 1 ҡотлау
Kutlamak, tebrik etmek

ḳotoḳalanıv ҡотоҡаланыу
Korkaklaşmak, kendine güvenmemek

ḳotoldorov ҡотолдороу
Kurtarmak, sıkıntıdan çıkarmak, arındırmak

ḳotolov ҡотолоу
1.Kurtulmak
2.Çocuk bulmak, çocuk sahibi olmak

ḳotoltov ҡотолтоу
Kurtarmak; arındırmak

ḳotorlav ҡоторлау
Kotor kotor etmek, guruldamak

ḳotoronov ҡотороноу
Öfkelenmek, hiddetlenmek, kudurmak, cinleri başına toplanmak

ḳotoroşov ҡоторошоу
Alışılmışın dışında davranmak, şaşmak

ḳotorov ҡотороу
Delirmek, kudurmak; alışılmışın dışında davranmak

ḳotortoşov ҡотортошоу
Birlikte ya da karşılıklı kudurtmak, delirtmek

ḳotortov ҡотортоу
Kudurtmak, delirtmek; tahrik edip şaşırtmak; gaza getirmek

ḳotoslanıv ҡотосланыу
Korkaklaşmak, yüreksizleşmek

ḳoyaşlav ҡояшлау
Güneşlemek, güneşte ısınmak, bronzlamak

ḳoyloġoşov ҡойлоғошоу
Çoğalarak çeşitli yerlerden gelmek, akmak

ḳoyloġov ҡойлоғоу
Durmaksızın akmak

ḳoymalaşıv ҡоймалашыу
Karşılıklı ya da birlikte duvar örmek

ḳoymalatıv ҡоймалатыу
Duvar ördürmek, duvar inşa ettirmek

ḳoymalav ҝоймалау
Duvar inşa etmek, duvar örmek

ḳoyoldorov ҝойолдороу
Akıtmak, döküp saçmak

ḳoyolov ҝойолоу
Kaptan bir yere akıtmak, boşaltmak

ḳoyoltov ҝойолтоу
Akıtmak, döküp saçmak

ḳoyondorov ҝойондороу
Yıkamak, suya basmak

ḳoyonlav ҝойонлау
Fırtına kopmak, kasırga çıkmak

ḳoyonov ҝойоноу
Yıkanmak

ḳoyoşov ҝойошоу
Bir kaba vs. aktarmak, boşaltmak; madeni eritip çelik vs işlemek

ḳoyov ҝойоу
Kaptan bir yere akıtmak; denize, göle dökülmek

ḳoyroḳlav ҝойроҡлау
Kuyruğundan tutmak, kuyruğundan tutup götürmek

ḳoytayıv ҝойтайыу
Kötüleşmek, sefilleşmek, pisleşmek; değersizleşmek

ḳoytolanıv ҝойтоланыу
Sefil olmak, kötü olmak, pislenmek; değersizlenmek

ḳoyźorov ҝойҙороу
Koydurmak, bıraktırmak

ḳoyźortov ҝойҙортоу
Koydurtmak, bıraktırmak

ḳoźalaşıv ҝоҙалашыу
Dünürleşmek, dünür olmak

ḳoźalav ҝоҙалау
Dünür düşmek, kız istemek

köjgötöv көжгөтөү
1.Sopayla dürtüp durdurmak, dürtükletmek
2.Sopayla kovmak, kışkışlamak (kuş vs. için)
3.Galeyana getirtmek, kudurtmak

köjgöv көжгөү
Sopayla dürtüp durmak, dürtüklemek

köjreyév көжрәйеү
Büzüşmek, elini ayağını toplamak

köldöröv көлдөрөү
Güldürmek

köldörtöv көлдөртөү
Güldürtmek

kölemeslev көләмәсләү
Fıkra anlatmak, anekdot anlatmak

kölemeylev көләмәйләү
Güler gibi olmak, güler gibi yapmak (hayvanlar için)

köleslenév көләсләнеү
Güleçleşmek, güleç olmak, güleryüzlü olmak

kölesletév көләсләтеү
Güleçleştirmek, güleç etmek, güleryüzlü oldurmak

kölömhörev көләмһөрәү
Gülümsemek, tebessüm etmek

kölömyöv көләмйөү
Mülayimce gülümsemek, hafifçe gülümsemek, tebessüm etmek

kölöşöv көләшөү
Gülüşmek, birlikte kahkaha atmak

kölöv көләү
1.Gülmek, kahkaha atmak
2.Alay etmek, aşağılamak
3.Eleştirmek, tenkit etmek

költelev көлтәләү
Ekinleri bağ yapmak, demet yapmak

költörev көлтөрәү
Gürlemek, gürüldemek

kömbeźlenév көмбәźләнеү
Kubbe gibi olmak, kümbet gibi olmak

kömbeźlev көмбәźләү
Kubbe gibi yapmak, kümbet gibi yapmak

kömestevlev көмәстәүләү
Gevşemek, sallanmak; yerinden oynamak, sağlamlığını kaybetmek

kömhenlev көмһәнләү
Dönüp durmadan hareket etmek, debelenip durmak

kömöşlenév көмөшләнеү
Gümüşlenmek, gümüşle kaplanmak

kömöşletév көмөшләтеү
Gümüşletmek, gümüşle kaplatmak

kömöşlev көмөшләү
Gümüşlemek, gümüşle kaplamak

kömreyéşév көмрәйешеү
Karşılıklı ya da birlikte kavislenmek, tümseklenmek

kömreyév көмрәйеү
Kavislenmek, çıkıntılı olmak, tümsekli olmak

kömreytév көмрәйтеү
Kavislendirmek, çıkıntılı hâle getirmek, tümseklendirmek

könerkéşév көнәркәшеү
Hasetlik etmek, kıskanmak, gıpta etmek

könerkév көнәркеү
Tam razı olmadan kanaatsizlik etmek

köñgörleşév көңгөрләшеү
Uyum içinde tartışmak, barış içinde konuşmak

köñgörtlenév көңгөртләнеү
Siyahımsılaşmak

köñgörtlev көңгөртләү
Siyahımsı hâle getirmek

könleşév көнләшеү
1. Birisine güvenmeyip şüphe duymak
2. Kıskanmak, imrenmek
3. Rakip olmak

könleştérév көнләштереү
Kıskançlık uyandırmak, imrendirmek

könlev 1 көнләү
Gün geçirmek, gününü gün etmek

könlev 2 көнләү
1.Birisine güvenmeyip şüphe duymak
2.Kıskanmak, imrenmek
3.Rakip olmak

könlöklev көнлөкләү
Günlük işe katılmak, dahil olmak

köñrenév көңрәнеү
Rızasızlık edip söylenmek, mırıldanmak, homurdanmak

köñretév көңрәтеү
Ezgili söyletmek, ezgiyle çınlatmak, nağmelendirmek

köñrev көңрәү
Ezgili söylemek, ezgiyle çınlamak, nağmelenmek

könsölev көнсөләү
Kıskanmak, imrenmek

köplenév көпләнеү
Kaplanmak, döşenmek

köpleşév көпләшеү
Birlikte ya da karşılıklı kaplamak, döşemek

köpletév көпләтеү
Kaplatmak, döşetmek

köplev көпләү
Kaplamak, döşemek

köpşeklenév көпшәкләнеү
Yumuşaklaşmak, cıvıklaşmak; gevşekleşmek

köpşelenév көпшәләнеү
Saplı olmak, saplı hâle gelmek

köpşev көпшәү
Kaplamak, döşemek

köpteyév көптәйеү
Büyükçe şişmek, irice kabarmak

köpteytév көптәйтеү
Büyükçe şişirmek, irice kabartmak

köreklev көрәкләү
Küreklemek, kürekle almak

körelév көрәлеү
Kürenmek; kürekle alınmak

körenlenév көрәнләнеү
Kahverengileşmek, kahverengi olmak

köreşév 1 көрәшеү
1.Güreşmek
2.Mücadele etmek, savaşmak
3.Tartışmak

köreşév 2 көрәшеү
Karşılıklı küremek, birlikte küremek

köreştérélév көрәштерелеү
1.Güreştirilmek
2.Mücadele ettirilmek

köreştérév көрәштереү
1.Güreştirmek
2.Mücadele ettirmek

körev көрәү
Küremek

köreyév көрәйеү
1.Gürleşmek, semizleşmek
2.Kuvvetlenmek

köreytév көрәйтеү
1.Gürleştirmek, semizleştirmek
2.Kuvvetlendirmek, sağlamlaştırmak

körgölev көргөләү
Körgö ile soymak, körgö ile kabuk çizmek (bk. körgö)

körgöv көргөү
Karıştırmak; dürtüklemek, sopayla dürtüklemek

körhöndöröv көрһөндөрөү
Zorlayarak oflatmak

körhönöşöv көрһөнөшөү
Karşılıklı derin soluk vermek, oflamak

körhönöv көрһөнөү
Zorlayarak oflamak

körköldev көркөлдәү
Kört kört diye ses çıkarmak (kara basıldığında)

körkörev көркөрәү
Gürlemek, gürül gürül ses çıkarmak

körmeklenév көрмәкләнеү
Düğümlenmek, düğüm olmak, kenetlenmek

körmekleşév көрмәкләшеү
Kenetleşmek; galibiyet için çekişmek

körmeklev көрмәкләү
Güreşte belden kavrayıp tutmak

körmeldérév көрмәлдереү
Tutuklaştırmak; kekemeleştirmek (dili)

körmelév көрмәлеү
Düğümlenmek, düğüm olmak, kenetlenmek

körmev 1 көрмәү
Düğümlemek, düğüm yapmak, kenet yapmak

körögöv көрөгөү
Gürleşmek, gürbüzleşmek, semizleşmek

köröktöröv көрөктөрөү
Gürleştirmek, semizleştirmek

körpeklenév көрпәкләнеү
Yumuşak olmak, körpe olmak

körpev көрпәү
Döşemek, kaplamak, (yorgan vs.) yüzlemek

körpöldev көрпөлдәү
Yumuşamak, cıvımak; lapalaşmak

körtlev көртләү
Kört kört diye ses çıkarmak (kara basıldığında)

körtöldev көртөлдәү
Kört kört diye ses çıkarmak (kalın kar tabakasında yüründüğünde çıkan ses için)

köśelév көҫәлеү
Arzu edilmek, istenmek

kösendérév көсәндереү
1.Zorlandırmak, zorlatmak
2.Çabalandırmak, gayret ettirmek

kösenév көсәнеү
1.Zorlanmak, kendini zorlamak
2.Çabalamak, gayret etmek

köśev көҫәү
Canı çekmek, arzu etmek

köseyév көсәйеү
1.Güç kazanmak, güçlenmek
2.Askerî birliklerde takviye olmak

köseytélév көсәйтелеү
1.Güçlendirilmek, kuvvetlendirilmek
2.Pekiştirilmek

köseytév көсәйтеү
1.Güçlendirmek, kuvvetlendirmek
2.Pekiştirmek
***köseytév kišekseleré*:** Pekiştirme edatları

köseyttérév көсәйттереү
Güçlendirtmek, kuvvetlendirtmek

köshöźlendérélév көсһөҙләндерелеү
Güçsüzlendirilmek, kuvvetsizlendirilmek

köshöźlendérév көсһөҙләндереү
Güçsüzlendirmek, kuvvetsizlendirmek

köshöźlenév көсһөҙләнеү
Güçsüzlenmek, kuvvetsizlenmek

köshöźletév көсһөҙләтеү
Güçsüzleştirmek, kuvvetsizleştirmek

köslenév көсләнеү
Güçlenmek, kuvvetlenmek, güçlü hâle gelmek

kösleşév көшләшеү
Zorlamak, güç kullanmak, şiddete başvurmak

köslev көсләү
1.İş yapmaya mecbur etmek; güç kullanmak, zor kullanmak
2.Tecavüz etmek

kösöklev 1 көсөкләү
Yavrulamak, eniklemek (köpek için)

kösöklev 2 көсөкләү
Çiçeklenmek; tomurcuklanmak

kösörgenév көсөргәнеү
Zorla uğraşmak, zorla yapmak; çok güç harcayarak yapmak, çaba harcamak

köşkenlev көшкәнләү
Sarkık olmak, sarkınmak

köşkeyév көшкәйеү
1.Susmak, sesi çıkmamak, sessiz kalmak
2.Surat asmak, gücenmek, küsmek, somurtmak

köşkötöv көшкөтөү
Kış kış diye kovmak; hayvanları ürkütüp kovmak

köşmörev көшмөрәү
Büsbütün ıslanmak, tamamiyle su olmak

kötevéllev көтәүелләү
1.Gözetleyerek beklemek, yolunu beklemek
2.Pusuda beklemek

kötevlev көтәүләү
1.Hayvan gütmek
2.Göz kulak olmak

kötölöv 1 көтөләү
1.Beklenmek
2.İnanılmak

kötölöv 2 көтөләү
Hayvan güdülmek

kötöñkörev көтөңкөрәү
Olacağını, yerine geleceğini bilerek beklemek

kötörlev көтөрләү
Kötör kötör etmek (karın için), kötör kötör gelmek; guruldamak

kötöşöv көтөшөү
Birlikte hayvan gütmek

kötöv 1 көтөү
1.Beklemek, olmasını veya gelmesini beklemek
2.Hazır durmak
3.Bir şeyin olacağına inanmak
4.Dilemek, istemek

kötöv 2 көтөү
1.Hayvan gütmek
2.Göz kulak olmak
3.Büyütmek, yetiştirmek

köttöröv 1 көттөрөү
Bekletmek, beklemeye mecbur etmek

köttöröv 2 көттөрөү
1.Hayvan güttürmek, hayvan gütmeye mecbur etmek
2.Göz kulak oldurmak

köyelendérév көйәләндереү
Üzmek, bunalttırmak, endişelendirmek; korkutmak

köyelenév көйәләнеү
Üzülmek, bunalmak, endişelenmek, kaygılanmak; korkmak

köyelev 1 көйәләү
Güve düşmek, güvelenmek

köyelev 2 көйәләү
İs bulaştırmak, kuruma bulamak

köyentelev көйәнтәләү
Sırığa asıp kaldırmak, sırığa asıp götürmek

köyeźlenév көйәҙләнеү
Fiyakalı giyinmek, şık durmak

köygeleklenév көйгәләкләнеү
Çok üzülmek, kahrolmak, yıkılmak

köyhöźlenév көйһөҙләнеү
1.Ezgisi bozulmak, ahengi bozulmak
2.Ayarı bozulmak
3.Düzeni, tertibi bozulmak
4.Bozulmak (hava için)

köylenév көйләнеү
1.Melodili olmak; ahenkli olmak
2.Düzgün olmak, düzenli olmak
3.Şiir söylenmek, belli bir ezgide söylenmek

köyleşév көйләшеү
Birlikte akort etmek, ayarlamak, kurmak

köyletév көйләтеү
1.Melodili hâle getirtmek, ahenklendirtmek
2.Düzgünleştirmek, düzenlileştirmek
3.Şiir söylettirmek, belli bir ezgide söylettirmek

köylev көйләү
1.Melodilendirmek, ahenklendirmek
2.Düzgünleştirmek, düzenlileştirmek
3.Şiir söylemek, belli bir ezgide söylemek
4.Kurmak, ayarlamak; hazırlamak

köymeletév көймәләтеү
Tente koydurmak, tenteletmek

köymelev көймәләү
Tentelemek, tente koymak

köyöndöröv көйөндөрөү
Kaygılandırmak, endişelendirmek, üzmek

köyönöv көйөнөү
Kaygılanmak, endişelenmek, üzülmek

köyöślev көйөҫләү
Tekrar tekrar olmak, Tekrardan dönüp gelmek (rüzgar, yağmur ve soğuk hava için)

köyöv көйөү
1.Yanmak, dış tarafı kömürleşmek
2.Kızmak, kurumak, çok susamak
3.Hasretle beklemek

köyrelév көйрәлеү
Tutuşturulmak, yakılmak, ateşlenmek

köyretév көйрәтеү
Ateşlemek, tutuşturmak, yaktırmak

köyrev көйрәү

1.Yanmak, tutuşmak

2.Sıcaktan kurumak

köyşelev көйшәләү

İpliği makaraya sarmak; iplik yumağı yapmak

köyşendérév көйшәндереү

Az yedirmek, az ısırtmak

köyşenév көйшәнеү

1.Geviş getirilmek

2.Yavaşça çiğnenmek

köyşev көйшәү

1.Geviş getirmek

2.Yavaşça yemek, uzun süre çiğnemek

köyźev көйҗәү

Buğday ya da diğer tahılları havanda dövüp kabuklarını sıyırmak

köyźöröv 1 көйҗөрөү

1.Yakmak

2.Kızdırmak

3.Coşturmak

4.Aşırı demlemek, koyulaştırmak (çay için)

5.Kaygılandırmak, üzmek

köyźöröv 2 көйҗөрөү

Erkeklik bezlerini kestirmek, hadım ettirmek, kısırlaştırmak

közélév көҗәлеү

Tay ya da sıpaların baharda kuyruğu kıslatılmak

közétév көҗәтеү

Tay ya da sıpaların baharda kuyruklarını kısalttırmak, kuyruk tüylerini kestirmek

közév көҗәү

1.Tay ya da sıpaların baharda kuyruğunu kısaltmak

2.Uçlarını kesmek, traş etmek

közgölenév көзгөләнеү

Ayna gibi olmak

közlev 1 көзләү

Güzü geçirmek, güz boyunca yatmak

közöklenév көзөкләнеү

Şüphelenmek, kaygılanmak

közrelev көзрәләү

Kıvırcık etmek, kıvırcıklandırmak, büklümlendirmek

közreyév көзрәйеү

1.Kabarmak, şişmek, dikleşmek (omuz ve ense için)

2.Tüyleri kabarmak

3.Gururlanmak, kendini göstermeye çalışmak

közreytév көзрәйтеү

Gözlerini fal taşı gibi açtırmak; gözlerini kabartmak

közreytév көзрәйтеү

1.Kabartmak, şişirmek, dikleştirmek (omuz ve ense için)

2.Tüyleri kabartmak
3.Gururlandırmak

kraḫmallanıv крахмалланыу
Nişastalanmak

kraḫmallatıv крахмаллатыу
Nişastalatmak

kraḫmallav крахмаллау
Nişastalamak

kreṡtienleşév крәҫтиәнләшеү
Köylüleşmek, köylü olmak

krémlav кремлау
1.Kremlemek, krem sürmek
2.Cilalamak

kristallanıv кристалланыу
Kristalleşmek, billurlaşmak

kristallaşıv кристаллашыу
Kristalleşmek, billurlaşmak

ḳubaġalav ҡубағалау
Ağaç ya da taş gibi nesnelere tasvir ya da yazı işlemek

ḳubarhıtıv ҡубарһытыу
Söküp almak, koparıp almak

ḳubarhıv ҡубарһыу
Kopup sıyrılmak

ḳubarılıv ҡубарылыу
Koparılmak

ḳubarıv ҡубарыу
Koparmak, yolmak; ayırmak

ḳubınıv ҡубыныу
Kopmak; yükselmek

ḳubırġışıv ҡубырғышыу
Karşılıklı ya da birlikte yükselmek, kalkmak; ayaklanmak

ḳubırġıv ҡубырғыу
Yerinden kalkmak, yerinden oynamak, yükselmek; ayaklanmak

ḳubırsıv ҡубырсыу
Kuruyup yarılmak, kuruyup dökülmek

ḳubıv ҡубыу
1.Kopmak, ayrılmak
2.Hareketlenip kalkmak, yerinden kalkmak
3.Hareketlenmek

ḳuġalav ҡурғалау
Durmadan bakıp gözetlemek; gözlemlemek

ḳujırmaḳlanıv ҡужырмаҡланыу
Engebelenmek, pürüzlenmek, arızalanmak

ḳujırmaḳlav ҡужырмаҡлау
Engebelileştirmek, pürüzlemek

ḳujrayıv ҡужрайыу
bk. şoḳray-

ḳuḳañlav ҡуҡаңлау
Derleyip toplamak, biriktirmek, devşirmek

ḳuḳayıv ҝуҝайыу
Dinelmek, dim dik durmak

ḳuḳrayışıv ҝуҝрайышыу
Karşılıklı ya da birlikte dik durmak, göğsünü germek; böbürlenmek

ḳuḳrayıv ҝуҝрайыу
Dikleşmek, dim dik etmek; böbürlenmek

ḳuḳraytıv ҝуҝрайтыу
Dikleştirmek, dim dik ettirmek; irileştirmek; övünmek

ḳulalmaşlav ҝулалмашлау
Yardımlaşarak birbiri ardına iş yapmak

ḳulayımlav ҝулайымлау
Önceden düşünüp tahmin etmek, önceden gözden geçirmek

ḳulaylanıv ҝулайланыу
Bir iş ya da talebe uygun hâle getirilmek; elverişlenmek

ḳulaylaşıv ҝулайлашыу
Uygunlaşmak, elverişli hâle gelmek

ḳulaylaştırılıv ҝулайлаштырылыу
Uygunlaştırılmak, elverişlendirilmek

ḳulaylaştırıv ҝулайлаштырыу
Uygunlaştırmak, elverişlendirmek

ḳulaylatıv ҝулайлатыу
Uygun hâle getirmek, elverişletmek

ḳulaylav ҝулайлау
Uygunlaşmak, elverişli hâle gelmek

ḳullanılıv ҝуллануылыу
Faydalanılmak, kullanılmak

ḳullanıv ҝуллануы
Faydalanmak, kullanmak

ḳulsalatıv ҝулсалатыу
Çemberletmek, halkalatmak

ḳulsalav ҝулсалау
Çemberlemek, halkalamak; halka hâline getirmek, yuvarlaklaştırmak

ḳulsırlanıv ҝулсырланыу
Her şeye elini uzatmak, rahat durmamak

ḳultıḳlanıv ҝултыҝланыу
Aralanmak; aralı, geçitli olmak

ḳultıḳlaşıv ҝултыҝлашыу
Aralaşmak; karşılıklı geçit vermek

ḳultıḳlav ҝултыҝлау
Koltuğunun altından tutmak

kultivatorlanıv культиваторланыу
Kültivatorla işlenmek, kültivatorla karıştırılmak

kultivatorlav культиваторлау
Kültivatorlamak, kültivatorla karıştırmak

kulturalaşıv культуралашыу
Kültürleşmek, medenileşmek

kulturalaştırıv
культуралаштырыу
Kültürleştirmek, medenileştirmek

ḳumırıḳlandırıv
ҡумырыҡландырыу
Su altı mağarası açtırmak

ḳumırıḳlanıv ҡумырыҡланыу
Su altı mağarasına dönmek

ḳumırıḳlav ҡумырыҡлау
Su altı mağarası açmak

ḳumırıv ҡумырыу
1.Alttan eşmek, alttan kazmak
2.Koparıp atmak, alt üst etmek

ḳumpıldatıv ҡумпылдатыу
Kump kump ettirmek

ḳumpıldav ҡумпылдау
Kump kump etmek

ḳumşınıv ҡумшыныу
Dik durduğu yerden kalkmak, kıpırdamak, hareketlenmek, yükselip çıkmak

ḳumşırıḳlanıv ҡумшырыҡланыу
1.Çukurlanmak, derinleşmek
2.Donmadan kalmak

ḳumşırıḳlav ҡумшырыҡлау
Derinleştirmek, çukurlaştırmak

ḳumşıv ҡумшыу
Kavlamak; dökülmek

ḳunaḳlaşıv 1 ҡунаҡлашыу
Birbirini misafirliğe çağırmak; karşılıklı misafirliğe gitmek, karşılıklı misafir olmak

ḳunaḳlaşıv 2 ҡунаҡлашыу
Birlikte tünemek, birlikte tüneğe çıkmak

ḳunaḳlatıv 1 ҡунаҡлатыу
Misafir etmek, ağırlamak

ḳunaḳlatıv 2 ҡунаҡлатыу
1.Tünetmek; tüneğe koymak, tüneğe çıkarmak
2.Makam vermek, mevki vermek

ḳunaḳlav 1 ҡунаҡлау
Misafir olmak, ilgi alaka görmek

ḳunaḳlav 2 ҡунаҡлау
Tüneğe çıkıp oturmak, tünekte durmak

ḳunaḳsılav ҡунаҡсылау
Evden eve gidip misafir olmak

ḳunalḳalav ҡуналҡалау
Tatil yapmak, gece konaklamak

ḳunav ҡунау
Solmak, rengini atmak

ḳundırıv 1 ҡундырыу
Yatıya kaldırmak, geceletmek

ḳundırıv 2 ҡундырыу
1.Yüksek yere çıkarmak, kondurmak
2.Üstünü kaplatmak, oturtmak

ḳundırıv 3 ӄундырыу
Ağır bir nesne ile vurmak; sabitlemek

ḳunırayıv ӄуңырайыу
Kumrallaşmak, kumral renge girmek

ḳuñırlanıv ӄуңырланыу
Kumral olmak

ḳunıslanıv ӄунысланыу
Konç işlenmek, konç koyulmak

ḳunıslav ӄуныслау
Konç işlemek, konç koymak

ḳunıv 1 ӄуныу
Gece geçirmek, gecelemek

ḳunıv 2 ӄуныу
Konmak; düşmek; düşüp oturmak, üstünü kaplamak; vurmak

ḳuñḳıldav ӄуңӄылдау
Kunk kunk diye ses çıkarmak, kunk kunk etmek

ḳupalıv ӄупалйыу
Kıpırdamak, yerinden oynamak, kımıldamak; huzursuzlanmak

ḳupayıv ӄупайыу
1.Kabarmak, taşmak
2.Kibirlenmek, böbürlenmek

ḳupaytıv ӄупайтыу
1.Kabartmak, taşırmak
2.Kibirlendirmek, böbürlendirmek

ḳupıldatıv ӄупылдатыу
Kup kup diye ses çıkartmak

ḳupıldav ӄупылдау
kup kup didye ses çıkarmak

ḳupırayıv ӄупырайыу
Kendini büyük görüp övünmek, kibirlenmek

ḳupırınıv ӄупырыныу
Kendini büyük görmek, kibirli olmak, övünmek

ḳupḳalıtıv ӄупҡалйытыу
Kıpırdatmak, yerinden oynatmak, kımıldatmak; huzursuzlandırmak

ḳupḳalıv ӄупҡалйыу
Kıpırdamak, yerinden oynamak, kımıldamak; huzursuzlanmak

ḳuprayıv ӄупрайыу
Kendini beğenmek, böbürlenmek, övünmek

ḳupraytıv ӄупрайтыу
Böbürlendirmek, övündürmek, kibirlendirmek

ḳupşaḳlanıv ӄупшаҡланыу
Yapıştığı yerden ayrılmak, kalkmak

ḳupşav ӄупшау
Yağıştığı yerden ayrılmak, kalkmak

ḳupşılanıv ӄупшылаыу
Takıp takıştırıp süslenmek, giyinmek

ḳupşılatıv ӄупшылатыу
Güzel giydirmek, uygun giydirmek; güzelleştirmek

ḳupşılav ҡупшылау
Güzelleştirmek, yakıştırmak

ḳupşıtıv ҡупшытыу
Yapıştığı yerden kaldırtmak, ayırtmak

ḳupşıv ҡупшыу
Yapıştığı yerden kalkmak, ayırmak

ḳuptarılıv ҡуптарылыу
Koparılmak, ayırılmka, aralaştırılmak

ḳuptarışıv ҡуптарышыу
Karşılıklı ya da birlikte koparmak, ayırmak

ḳuptarıv ҡуптарыу
Koparmak, ayırmak; bölmek

ḳuptartıv ҡуптартыу
Kopartmak, ayırtmak, aralaştırmak

ḳuptırıv ҡуптырыу
Koparmak, ayırmak

ḳuranıslanıv ҡуранысланыу
Küçültmek; zayıflatmak; kısaltmak

ḳurġalıv ҡурғалыу
Düşmandan, bela ve kazadan korumak, himaye etmek

ḳurġanıv ҡурғаныу
Saldırıdan korunmak

ḳurġaşlatıv ҡурғашлатыу
Kurşunlatmak, kurşun kaplatmak

ḳurġaşlav ҡурғашлау
Kurşun kaplamak, kurşunlamak

ḳurġav ҡурғау
Savunmak, korumak, müdafa etmek

***ḳurġav tot-*:** Düşmana karşı savunma hattı oluşturmak

ḳurġavıllav ҡурғауыллау
Düşmana, saldırıya karşı koyup savunmak, müdafa etmek

ḳurġavlav ҡурғаулау
Düşman ve saldırıdan korunup savunma yapmak

ḳurġıv ҡурғыу
Savunmak, korumak, müdafa etmek

ḳurılıv ҡурылыу
1.Kızartılmak, ızgara yapılmak
2.Kuruyup buruşmak
3.Kısılmak, azaltılmak

ḳurışıv ҡурышыу
Büzüşmek, toplaşmak, buruşmak

ḳurıv ҡурыу
1.Kızartmak, ızgara yapmak
2.Kurutup buruşturmak

ḳurızlanıv ҡурыҙланыу
Kabuğu sıyrılıp kurutulmak

ḳurızlatıv ҡурыҙлатыу
Kabuğu sıyırıp kurutturmak

ḳurızlav ҡурыҙлау
Kabuğu sıyırıp kurutmak

ḳurḳaḳlanıv ҡурҡаҡланыу
Korkaklaşmak, yüreksizleşmek, cesaretsizleşmek

ḳurḳıldav ҡурҡылдау
Kork kork diye ses çıkarmak

ḳurḳılıv ҡурҡылыу
Korkmak, korkuya kapılmak, korkuya düşmek

ḳurḳınışıv ҡурҡынышыу
Karşılıklı ya da birlikte korkmak, korkuya düşmek

ḳurḳınıv ҡурҡыныу
Korkuya kapılmak, korkuya düşmek; endişelenmek, kaygılanmak

ḳurḳışıv ҡурҡышыу
Karşılıklı ya da birlikte korkmak, korkuya düşmek

ḳurḳıtılıv ҡурҡытылыу
Korkutulmak, korkuya düşürülmek

ḳurḳıtıv ҡурҡытыу
Korkutmak, korkuya düşürmek

ḳurḳıv 1 ҡурҡыу
Korkmak, korkuya düşmek, korkuya kapılmak

ḳurlandırıv ҡурландырыу
Mayalandırmak; ekşitmek

ḳurlaşıv ҡурлашыу
Araları açılmak, çekişmek, kavga etmek

ḳurlav 1 ҡурлау
Mayalamak

ḳurlav 2 ҡурлау
Bir şeye dikkat edip alakasını ve ilgisini göstermek

ḳurpılanıv ҡурпыланыу
Yeniden çıkmış ot ya da ekinle kaplanmak, örtülmek

ḳurpılav ҡурпылау
Yeniden çıkmış ot ya da ekinle kaplamak

ḳurpıv ҡурпыу
Yeniden çıkmış ot yemek (koyun vs. için)

ḳursaḳlanıv ҡурсаҡланыу
Kozalanmak, kozaya dönmek

ḳursalanıv ҡурсаланыу
Korunmak, müdafa edilmek, savunulmak

ḳursalaşıv ҡурсалашыу
Karşılıklı ya da birlikte korumak, savunmak

ḳursalav ҡурсалау
Korumak, müdafa etmek, savunmak

ḳursıv ҡурсыу
Korumak, savunmak, müdafa etmek

ḳuryaḳlanıv ҡуряҡланыу
Yumuşak kar ile dolmak (ağaç dalları için)

ḳuryıv ҡурйыу
Çok ekşimek; bozulmak

ḳurźırıv ҡурҙырыу
Kızarttırmak, ızgara yaptırmak, ızgarada pişirtmek

ḳusḳarlav ҡускарлау
Kıvrım kıvrım şeklinde süs işlemek, telkari işlemek

ḳusḳayıv ҡускайыу
Dimdik durmak, dimdik yükselmek

ḳusḳıllanıv ҡускылланыу
Siyahımsılaşmak, siyaha yakınlaşmak

ḳusḳıllatıv ҡускыллатыу
Siyahımsılaştırmak, siyaha yakınlaştırmak

ḳustarlanıv ҡустарланыу
1.Güzel yaşamak, yaraşır şekilde yaşamak
2.Cilveli, nazlı davranmak

ḳuşaġalanıv ҡушағаланыу
Candan bağlı olmak, sadık olmak

ḳuşaġalaşıv ҡушағалашыу
Karşılıklı bağlı olmak, karşılıklı sadık olmak

ḳuşaḳlaşıv ҡушаҡлашыу
Karşılıklı eklemek, bir araya getirmek

ḳuşaḳlav ҡушаҡлау
Eklemek, bir araya getirmek
Sevgili olmak, bir olmak

ḳuşanıv ҡушаныу
Kuşanmak, bele sarmak, bele bağlamak

ḳuşarlatıv ҡушарлатыу
İki şeyi birleştirmek, çift hâle getirmek

ḳuşarlav ҡушарлау
Birleştirmek, bir etmek; yakınlaştımak; bir araya getirmek

ḳuşav ҡушау
Birleştirmek, eklemek, bir araya getirmek

ḳuşıldırıv ҡушылдырыу
Ekletmek, ilave ettirmek; karıştırmak

ḳuşılışıv ҡушылышыу
1.Karşılıklı eklenmek, katılmak
2.Karşılıklı birleştirilmek, bir araya getirilmek

ḳuşılıv 1 ҡушылыу
1.Eklenmek, katılmak
2.Birleştirilmek, bir araya getirilmek
3.Katık edilmek, karıştırılmak
4.Emzirilmeye başlanmak (Buzağı için)
5.Evlenip birlikte yaşamaya başlamak; kavuşmak

ḳuşılıv 2 ҡушылыу
Emredilmek, buyurulmak

ḳuşırıv ҡушырыу
İki kenarını üst üste getirmek; birleştirmek, kavuşturmak

ḳuşıv 1 ҡушыу

1.Eklemek, ilave etmek, birleştirmek

2.Hayvanı yeme ya da emzirmeye bırakmak

ḳuşıv 2 ҡушыу

Emretmek, buyurmak

ḳuşlaşıv ҡушлашыу

Karşılıklı birleştirmek, bir araya getirmek

ḳuşlav ҡушлау

Bir etmek, birleştirmek

ḳuştanlanıv ҡуштанланыу

Sadık olmak, sadakat göstermek, bağlılık göstermek

ḳuştanlav ҡуштанлау

Bağlı olmak, sadık olmak

ḳutarılıv ҡутарылыу

Koparılmak, ayırılmak; kurtarılmak

ḳutarıv ҡутарыу

Koparmak, ayırmak; kurtarmak; alt üst etmek, karıştırmak, devirmek; boca etmek

ḳutartıv ҡутартыу

Kopartmak, ayırtmak; kurtarmak

ḳutırlav ҡутырлау

Kabuk bağlamak, kabuklanmak

ḳutırmaḳlanıv ҡутырмаҡланыу

Pürüzlenmek, enegebelenmek

ḳuyansılav ҡуянсылау

Tavşan avlamak, tavşan yakalamak

ḳuyġıltlanıv ҡуйғылтланыу

Çok koyulaşmamak, çok yoğunlaşmamak

ḳuyılanıv ҡуйыланыу

Koyulanmak, yoğunlaşmak, sıklanmak

ḳuyılıv ҡуйылыу

Koyulmak, bırakılmak; takılmak, geçirilmek

ḳuyıltmaḳlanıv ҡуйылтмаҡланыу

Yoğunlaşmak, koyulaşmak

ḳuyırıḳlav ҡуйырыҡлау

Bulanıklaştırmak, koyulaştırmak; millendirmek

ḳuyırıv ҡуйырыу

Koyulanmak, yoğunlaşmak, sıklanmak

ḳuyırtılıv ҡуйыртылыу

Sıklaştırılmak, yoğunlaştırılmak, koyulaştırılmak

ḳuyırtıv ҡуйыртыу

Sıklaştırmak, koyulaştırmak, yoğunlaştırmak

ḳuyırtmaḳlanıv ҡуйыртмаҡланыу

Yoğunlaşmak, koyulaşmak

ḳuyışıv ҡуйышыу

Karşılıklı ya da birlikte koymak, bırakmak, salmak, yerleştirmek, yaymak

***veġeźe ḳuyış-*:** Sözleşmek, karşılıklı söz vermek

ḳuyıv ҡуйыу
Koymak, bırakmak, salmak, yerleştirmek, yaymak

ḳuyźırıv ҡуйҙырыу
Koydurmak, bıraktırmak, yerleştirmek

ḳuźaḳlanıv ҡуҙаҡланыу
Badıçlanmak; oluşmak, meydana gelmek

ḳuźalav ҡуҙалау
Kurşun ile süslemek

ḳuźġalışıv ҡуҙғалышыу
Kımıldaşmak, kıpırdaşmak, oynaşmak

ḳuźġalıv ҡуҙғалыу
Kımıldamak, kıpırdamak, oynamak, hareketlenmek

ḳuźġaltıv ҡуҙғалтыу
Hareket ettirmek, kımıldattırmak, oynattırmak

ḳuźgatılıv ҡуҙғатылыу
Kımıldatılmak, kıpırdatılmak, oynatılmak

ḳuźġatıv ҡуҙғатыу
Kımıldatmak, kıpırdatmak, oynatmak

ḳuźġav ҡуҙғау
Oynamak, kımıldamak, hareketlenmek, kıpırdamak

ḳuźġırıḳlav ҡуҙғырыҡлау
Dokunarak yara ya da sızıyı acıtmak, ağrıtmak, azdırmak

ḳuźġırışıv ҡуҙғырышыу
Herhangi bir dış tesirden dolayı karşılıklı ağrımak

ḳuzġırışıv ҡузғырышыу
Karşılıklı ya da birlikte gürültü yapmak

ḳuzġırıv ҡузғырыу
Gürültü yapmak, gürültü patırtı yapmak

ḳuźġırıv ҡуҙғырыу
Herhangi bir dış tesirden dolayı ağrımak, coşmak

ḳuzġırtıv ҡужыртыу
Gürültü yaptırmak, gürültü patırtı yaptırmak

ḳuźġışıv ҡуҙғышыу
Karşılıklı ağrımak, karşılıklı acımak, sızlamak

ḳuźġıtılıv ҡуҙғытылыу
Azdırılmak, acıtılmak, ağrıtılmak

ḳuźġıtıv ҡуҙғытыу
Dokunarak yara ya da sızıyı acıtmak, ağrıtmak, azdırmak

ḳuźġıv ҡуҙғыу
Acımak, ağrımak, azmak, coşmak

ḳuźılatıv ҡуҙылатыу
Kuzulatmak, kuzu verdirmek

ḳuźılav ҡуҙылау
Kuzulamak, kuzu vermek

ḳuzırlanıv ҡузырланыу
Kıvrımlanmak, salyangoz kozalağı şekline gelmek

ḳuzırlav ҡузырлау
Kıvrımlamak, burmak, burgulamak

ḳuzırtıv ҡузыртыу
Sözü büyütmek, sözü uzatmak

ḳuźıv ҡуҙыу
Coşup artmak, güçlenmek, azmak

ḳuźlanıv ҡуҙланыу
Közlenmek, köz gibi olmak

ḳuźrav 1 ҡуҙрау
Yumuşak ve tok ses çıkarmak (koyun vs için)

ḳuźrav 2 ҡуҙрау
Közlenmek, korlanmak

kübeleklev күбәләкләү
İri olmak, lapa lapa olmak (kar için)

kübelenév күбәләнеү
Yığın yapılmak, demet yapılmak

kübeleşév күбәләшеү
Birlikte veya karşılıklı yığın yapmak, demet yapmak

kübeletév күбәләтеү
Yığın yaptırmak, demet yaptırmak

kübelev күбәләү
Yığın yapmak, demet yapmak

kübevleşév күбәүләшеү
Kalabalıklaşmak, toplanmak

kübeyév күбәйеү
1.Miktarı ve sayısı artmak, çoğalmak
2.Güçlenmek

kübeytélév күбәйтелеү
Çoğaltılmak, artırılmak

kübeytév күбәйтеү
Çoğalttırmak, arttırmak

kübégév күбегеү
Köpüklenmek, köpüklü olmak; köpürmek

kübéklendérév күбекләндереү
Köpüklendirmek

kübéklenév күбекләнеү
Köpüklenmek

kübéklev күбекләү
Köpüklemek, köpüklendirmek

kübélév күбелеү
Kabartılmak, köpürtülmek

kübéndérév күбендереү
Su ya da nemle kabartmak, şişirtmek

kübénév күбенеү
Su ya da nemle kabarmak, şişmek

kübérséklenév күберсекләнеү
Şişirilmek, kabartılmak

kübérsétév күберсетеү
Şişirtmek, kabartmak; taşırmak

kübérsév күберсеү
Şişmek, kabarmak; taşmak

kübétév күбетеү
Yün, pamuk koyarak diktirmek; yorgan, yastık kabarttırmak

kübév 1 күбеү
Kabarmak, şişmek

kübév 2 күбеү
Yün, pamuk koyarak dikmek; yorgan, yastık kabartmak

kügenlev күгәнләү
Kapının arkasına demir koymak, kapıyı demirle sabitlemek

kügerénév күгәренеү
Morarmak, göğermek

kügeréşév күгәрешеү
Birlikte yeşermek, birlikte göğermek

kügerév күгәреү
1.Göğermek, yeşermek
2.Küflenmek

kügertév күгәртеү
1.Göğertmek, yeşertmek
2.Küflendirmek

kügélyémlenév күгелйемләнеү
Mavimsileşmek, maviye çalmak

kügémhérev күгемһерәү
Mavimsileşmek, maviye çalmak

kükhéllenév күкһелләнеү
Mavimsi hâle gelmek

kükhélletév күкһелләтеү
Mavimsileştirmek

kükhév күкһеү
Küf bağlamak

kükéldev күкелдәү
Kek kük diye ötmek (guguk kuşu için)

küklev 1 күкләү
Maviye boyamak, mavileştirmek

küklev 2 күкләү
Yukarı kaldırılmak, yükseltmek, göğe yükseltmek; göndere çekmek

kükreklenév күкрәкләнеү
Göğüslenmek, göğüsle yüklenmek

kükreklev күкрәкләү
Göğüslemek, göğüsle yüklenmek

kükremhév күкрәмһеү
Şöhret ile göğsü kabarmak, havaya girmek

kükretév күкрәтеү
Gürüldetmek, kükretmek

kükrev күкрәү
Gürüldemek, kükremek

kükşéllenév күкшелләнеү
Mavimsileşmek, mavimsi hâle gelmek

kükşéllev күкшелләү
Mavileştirmek, mavimsileştirmek

küktev күктәү
Teyellemek, iliştirmek, dikişle tutturmak

külbétév күлбетеү
Bollaştırmak, çoklaştırmak

külbév күлбеү
Bollaşmak, çoklaşmak, bol olmak

külegelendérév күләгәләндереү
Gölgelendirmek

külegelenév күләгәнеү
Gölgelenmek

külegeletév күләгәләтеү
Gölgeletmek

külegelev күләгәләү
Gölgelemek

külkétév күлкетеү
Çoğaltmak, artırmak; taşana kadar doldurmak

külkév күлкеү
Çoğalmak, artmak; taşana kadar dolmak

kümdérélév күмдерелеү
Gömdürülmek, örttürülmek

kümdérév күмдереү
Gömdürmek, örttürmek

kümegeyév күмәгәйеү
Sayısı artmak, sayısı çoğalmak

kümekleşév күмәкләшеү
Birleşmek, kümeleşmek, toplaşmak

kümeklev күмәкләү
Toplamak, kümelemek, bir araya getirmek

kümgeklenév күмгәкләнеү
Morarmak, çürümek

kümgéllenév күмгелләнеү
Mavimsileşmek, maviye çalmak

kümhétév күмһетеү
Yaktırmak, yanık hâle getirmek, yanıklaştırmak

kümhév күмһеү
Yanmak, yanık olmak, yanık hâle gelmek

kümélév күмелеү
Gömülmek, örtülmek

kümérlendérév күмерләндереү
Kömüre çevirmek

kümérlenév күмерләнеү
Kömüre çevrilmek, kömürlenmek

kümeşév күмешеү
Birlikte ya karşılıklı gömmek, örtmek

küméştérév күмештереү
Birlikte ya da karşılıklı gömdürmek, örttürmek

kümév күмеү
Gömmek, örtmek

kümyév күмйеү
Yanmak, yanık olmak, yanık hâle gelmek

kündérév күндерең

1.Alıştırmak

2.Razı etmek

3.Boyun eğdirmek

küneklev күнәкләү

Kova kova hazırlamak, kovayla taşımak

künégélév күнегелеү

1.Alışılmak, âdet edilmek

2.Alıştırma yapılmak

künégév 1 күнегеү

1.Alışmak, âdet edinmek

2.Alıştırma yapmak

künéktérév күнектерең

Alıştırmak, âdet ettirmek

küñélhénév күңелһенең

Keyiflenmek, neşelenmek

küñélhétév күңелһетең

Keyiflendirmek, neşelendirmek

küñélhézlendérév күңелһеҙләндерең

Keyifsizleştirmek, neşesizleştirmek

küñélhézlenév күңелһеҙләнең

Keyifsizleşmek, neşesizleşmek

küñéllendérév күңелләндерең

Keyiflendirmek, neşelendirmek

küñéllenév күңелләнең

Keyiflenmek, neşelenmek

küñélseklenév күңелсәкләнең

Gönlü huzurlanmak, gönlü mutlu olmak; keyiflenmek

künéşév күнешеү

Birlikte ya da karşılıklı alışmak, razı olmak

künév күнеү

Alışmak, razı olmak; boyun eğmek

küpeteylev күпәтәйләү

Ekin yığını yapmak

küphénév күпһенең

1.Çok görmek, bir şeyin tahminen çok olduğunu söylemek

2.Bir kimsenin bir yönünü üstün bulmak

küpérélév күперелеү

Köpürmek

küpérév күперең

Köpürmek

küpérlev күперләү

Sarsılmak, sirkelenmek, titremek

küpértév күпертеү

Köpürtmek, kabartmak

küpértkélev күперткеләү

Tırnak altından iltihaplı şişlik çıkmak

küpsétév күпсетеү

1.Mayalatmak

2.Kabartmak, köpürtmek

küpsév күпсеү

Çok mayalanarak köpürmek

küptérév күптереү

Kabartıp havalandırmak

kürgélev күргеләү

Seyrek karşılaşmak, zaman zaman görmek

kürhetélév күрһәтеләү

1.Gösterilmek, ortaya çıkarılmak

2.Sunulmak, takdim edilmek

3.İşaret edilmek

4.Bildirilmek

5.Var edilmek

6.Öğretilmek, anlatılmak

kürhetév күрһәтеү

1.Göstermek, ortaya çıkarmak

2.Sunmak, takdim etmek

3.İşaret etmek

4.Bildirmek

5.Var etmek

6.Öğretmek, anlatmak

küréklev күрекләү

Körüklemek, körükle hava vermek

kürélév күрелеү

Görülmek, bilinmek

küréngélev күренгеләү

Ara sıra görünmek, zaman zaman görünmek

kürénév күренеү

1.Görünmek, gözükmek

2.Göze çarpmak, gerçekleşmek

küréşév күрешеү

1.Görüşmek, selamlaşmak

2.El sıkışmak

3.Vedalaşmak

4.Karşılaşmak, rastlaşmak

küréştérév күрештереү

1.Görüştürmek

2.El sıkıştırmak

3.Karşılaştırmak, rastlaştırmak

kürév күреү

1.Görmek, bakmak

2.Anlamak, sezmek

3.Bir şeye maruz kalmak, baştan geçirmek, eziyet çekmek

4.Bir maksada erişmek

5.Bir şeye sahip olup ondan faydalanmak

6.Sanmak, kabul etmek

kürkemlendérév күркәмләндереү

Görkemlileştirmek, muhteşemleştirmek, güzelleştirmek

kürkemlenév күркәмләнеү

Görkemlileşmek, ihtişamlı olmak, muhteşem olmak, güzelleşmek

kürkemletév күркәмләтеү

Görkemlileştirmek, muhteşemleştirmek, güzelleştirmek

kürkemlev күркәмләү

Görkemli yapmak, görkem vermek

küśeklev күҫәкләү

Sopalamak, sopa ile vurmak

küsenlenév күсәнләнеү

Koçana sarılmak

küsénév күсенеү

1.Göçmek, göç etmek

2.Evden eve taşınmak

3.Değişmek

küsénkérev күсенкерәү

Zaman zaman yerini değişmek

küsérgélev күсергеләү

Bir o yana bir bu yana gelip gitmek, ara ara yer değişmek

küsérélév күсерелеү

Göçürülmek, götürülmek

küsérénkérev күсеренкерәү

Ara sıra yerinden oynatmak, zaman zaman göçürmek

küséréşév күсерешеү

Birlikte ya da karşılıklı göçürmek, götürmek, taşımak

küsérév күсереү

1.Göçürmek, taşımak, götürmek

2.İşini değiştirmek

3.Terfi ettirmek

4.Vadesini ertelemek

5.Tercüme etmek, çevirmek

küsértév күсертеү

Göçürtmek, götürtmek, taşıtmak, göç ettirmek

küsév күсеү

1.Göçmek, geçmek

2.Başka bir yere gitmek

3.İş değişmek

küśteyév күҫтәйеү

Genişlemek, yayılmak

küstérév күстереү

1.Göstermek, ortaya çıkarmak

2.Sunmak, takdim etmek

3.İşaret etmek

4.Bildirmek

5.Var etmek

6.Öğretmek, anlatmak

küşégév күшегеү

Baştan aşağı sırılsıklam olup üşümek; sırılsıklam olmak, su içinde kalmak

küşéktérév күшектереү

Sırılsıklam edip üşütmek, sırılsıklam ettirmek

küşérélév күшерелеү

Sırılsıklam olup üşütülmek,, sırılsıklam edilmek

kütergélev күтәргеләү

Az kaldırmak, biraz kaldırmak; omuza almak

küterélép-berélév күтәрелеп-бәрелеү
Üzülmek, yıkılmak; perişan olmak

küterélév күтәрелеү
Kaldırılmak, yükseltilmek, yukarı çıkarılmak

küterémlev күтәремләү
Ekin yığını yapmak

küterénév күтәренеү
Yüklenmek, yükü sırtına almak; yığını sırtlamak

küteréñkérev күтәреңкерәү
Kaldırmaya kalkmak, yüklenmeye kalkmak

küteréşév күтәрешеү
Birlikte ya da karşılıklı yükseltmek, kaldırmak, çıkarmak

küterév күтәрәү
1. Yukarı çıkarmak, yükseltmek; kaldırmak
2. Dik tutmak
3. Arttırmak
4. Taşımak
5. Kadeh kaldırmak
6. Bir tecrübeye sahip olmak

küterlenév күтәрләнеү
Yüklenmek, yükü sırtına almak; yığını sırtlamak

kütermelev күтәрмәләү
1. Göklere çıkarmak, büyük hürmet göstermek
2. Coşku vermek
3. Bir ya da sözü desteklemek

kütermeléklev күтәрмәлекләү
Göklere çıkarmak, büyük hürmet göstermek

kütertév күтәртеү
1.Kaldırtmak, yükseltmek
2.Ayakta duramaz hâle getirmek (hayvan için)

kütérlenév күтерләнеү
Bataklığa dönmek, batak olmak

küźallav күҙаллау
1.Gözlemek
2.Göz önüne getirmek, hatırlamak
3.Anlamak

küźemelev күҙәмәләү
Göz kararı hesaplamak, göz hesabı yapmak; tahmin etmek

küźetélév күҙәтелеү
Gözetilmek, gözlenmek, gözetlenmek

küźeténkérev күҙәтенкерәү
Gözetmek, sakınmak

küźetév 1 күҙәтеү
1.Gözetlemek, gözlemek
2.Gözden geçirmek
3.Bilgi toplamak üzere izlemek, araştırmak

küźetkélev күҙәткеләү
Denetlemek, kontrol etmek

küźev 2 күҗәү
1.Nişan almak, doğrultmak
2.İp geçirmek; teğellemek

küźev 3 күҗәү
Bulgur yapmak için buğdayı kaynatıp havanda dövmek

küźev 4 күҗәү
Karıştırmak, oynatmak (ateşi)

küźevlev күҗәүләү
Delik delik edip süslemek, bezemek

küźgenekletév күҗгәнәкләтеү
Pencereyi çerçeveletmek

küźgeneklev күҗгәнәкләү
Pencereyi çerçevelemek

küźhéndérév күҗһендереү
Nazar değdirmek, göze getirmek

küźhénév күҗһенеү
Nazar değmek, göze gelmek

küźégéşév күҗегешеү
Göz değmiş gibi birden bozulmak

küźégév күҗегеү
Göz değmek, nazara gelmek, göze gelmek

küźéktérév күҗектереү
Göz değdirmek, nazar etmek

küźlenév күҗләнеү
Göz göz olmak, delinmek

küźleşév күҗләшеү
1.Birlikte ya da karşılıklı gözlemek, gözetlemek
2.Yüzleşmek

küźleştérév күҗләштереү
1.Birlikte ya da karşılıklı gözletmek, gözetletmek
2.Yüzleştirmek

küźlev 1 күҗләү
1.Gözlemek, gözetlemek
2.İnceleyip seçmek

küźlev 2 күҗләү
Pencereyi çerçevelemek

kvartallav кварталлау
1.Yılı üç aylık periyotlara bölmek, üç aylık zamanlara ayırmak
2.Mahâlle hâline getirmek, semt yapmak

labırlaşıv лабырлашыу
Karşılıklı gevezelik etmek, dırdır etmek

labırlatıv лабырлатыу
Gevezelik ettirmek, dırdır ettirmek

labırlav лабырлау
Gevezelik etmek, dırdır etmek, çenesi düşmek

labializatsiyalav лабиализациялау
Dudaksılaşmak

laġırlaşıv лағырлашыу
Karşılıklı gevezelik etmek, çok konuşmak

laġırlatıv лағырлатыу
Çok konuşturmak, gevezelik ettirmek

laġırlav лағырлау
Gevezelik etmek, çok konuşmak

laķaşıv лаҡашыу
Kirlenmek, pislenmek, bulaşmak

laķıldaşıv лаҡылдашыу
Karşılıklı gevezelik etmek, çok konuşmak

laķıldatıv лаҡылдатыу
Çok konuşturmak, gevezelik ettirmek

laķıldav лаҡылдау
Çok konuşmak

laklanıv лаклаңыу
Verniklenmek, cilalanmak

laklatıv лаклатыу
Vernikletmek, cilalatmak

laklav лаклау
Verniklemek, cilalamak

lañķıldaşıv лаңҡылдашыу
Ürüşmek, uluşmak

lañķıldatıv лаңҡылдатыу
Ürütmek; ulutmak

lañķıldav лаңҡылдау
Ürümek; ulumak

lapaşıv лапашыу
Enine boyuna uzamak, yaymak

lapaştırıv лапаштырыу
Tamamiyle enine boyuna uzatmak; yaydırmak

lapayışıv лапайышыу
Birlikte yayılmak, geniş yer almak

lapayıv лапайыу
Geniş yer almak, yayılmak

lapılav лапылау
Düzenlemek, yığmak; inşa etmek

lapıldaşıv лапылдашыу
Birlikte ya da karşılıklı lap lup etmek

lapıldatıv лапылдатыу
Lap lup ettirmek, lap lup getirtmek

lapıldav лапылдау
Lap lup etmek, lap lup gelmek

laprayıv лапрайыу
Açılıp aralanarak yayılmak

lapşayışıv лапшайышыу
Karşılıklı gevşemek, laçkalaşmak

lapşayıv лапшайыу
Genişlemek, gevşemek, laçkalaşmak

lapşaytıv лапшайтыу
Genişletmek, gevşetmek, laçkalaştırmak

lapşırlatıv лапшырлатыу
Langur lungur ettirmek, langur lungur getirtmek

lapşırlav лапшырлау
Langur lungur etmek, langur lungur getirmek

lapşıv лапшыу
Bitap düşmek, aşırı yorulmak, takatsiz kalmak

laptırlaşıv лаптырлашыу
Karşılıklı ya da birlikte lambur lumbur etmek

laptırlatıv лаптырлатыу
Lambur lumbur ettirmek

laptırlav лаптырлау
Lambur lumbur etmek

larhıldatıv ларһылдатыу
Lars lors ürütmek

larhıldav ларһылдау
Lars lors ürümek

larıldaşıv ларылдашыу
Birlikte ya da karşılıklı lar lor etmek (Sığır, koyun için)

larıldatıv ларылдатыу
Lar lor gelmek (Sığır, koyun için)

larıldav ларылдау
1. Lar lor gelmek (Sığır, koyun için)
2. Şuursuzca bağırıp söylenmek; iddia ederek tartışmak

larḳayıv ларҡайыу
Şişmanlığa dayanamamak; şişmanlıktan dolayı yerinden kalkamamak

lasḳıldatıv ласҡылдатыу
Şapırdatmak

lasḳıldav ласҡылдау
Şapırdamak

laslatıv ласлатыу
Şaplatmak; şap şap ettirmek

laṡpañlav лаҫпаңлау
Dağılmak, açılmak (Bitki için)

lastıldatıv ластылдатыу
Şap şup ettirmek, şap şup getirmek

lastıldav ластылдау
Şap şup etmek

laşpayıv лашпайыу
Genişlemek, gevşemek, laçkalaşmak

laşpırlatıv лашпырлатыу
Lambur lumbur ettirmek

laşpırlav лашпырлау
Lambur lumbur etmek, lambur lumbur gelmek

laştırlaşıv лаштырлашыу
Karşılıklı ya da birlikte şıpır şıpır etmek, şıpır şıpır gelmek

laştırlatıv лаштырлатыу
Şıpır şıpır ettirmek, şıpır şıpır getirmek

laştırlav лаштырлау
Şıpır şıpır etmek, şıpır şıpır gelmek

latinlaştırılıv латинлаштырылыу
Latin alfabesine aktarılmak

latinlaştırıv латинлаштырыу
Latin alfabesine aktarmak

latlav латлау
Tamir etmek, onarmak; yamamak

lavıldaşıv лауылдашыу
Cazgırlaşmak; tartışmak; iddialaşmak

lavıldav лауылдау
Cazgır olmak; mızıklamak

lavlatıv 1 лаулатыу
Hırlamak (Köpek için)

lavlatıv 2 лаулатыу
Çok alevlendirmek

lavlav 1 лаулау
Hırıl hırıl etmek (Köpek için)

lavlav 2 лаулау
Alevlenip tutuşmak

layıḳlav лайыҡлау
Layık etmek, layık hâle getirmek

layıldav лайылдау
Çok konuşmak

layışlanıv лайышланыу
Cilvelenmek, işvelenmek

laylalanıv лайлаланыу
Çamurlanmak, balçıklanmak

laylalav лайлалау
Balçıklamak, çamurlamak

lazımlanıv лазымланыу
Gerekli olmak, lazım olmak

lazımlav лазымлау
Gerekli kılmak, lazım kılmak, gerekmek

legirlenév ləgirləneү
Güçsüzleşmek, zayıflamak; takatten düşmek

leġnetlenév ləғnətləneү
Lanetlenmek, beddua edilmek

leġnetlev ləғnətləү
Lanetlemek, beddua etmek

leméldeşév ləмелдəшеү
Karşılıklı güzel söz söylemek

leméldev ləмелдəү
Süslü söz söylemek; hoş söz söylemek

lemlenév ləмləneү
Millenmek (su için)

leñkéldeşév ləңкелдəшеү
Birlikte lenk lenk diye bağırmak, ürümek (köpek için)

leñkéldetév ləңкелдətеү
Küçük köpeği lenk lenk diye bağırtmak

leñkéldev ləңкелдəү
Lenk lenk diye bağırmak (küçük köpek için)

lepeşév ləпəшеү
Yere sinmiş gibi yayılmak, uzanmak

lepeştérév ləpəштepeү
Yere sinmiş gibi yaymak ve uzatmak

lepev ləpəү
Avuçlayarak hafifçe almak, kavramak, tutmak

lephév ləpheү
Karı yararak altına girmek (Sıçan ya da bazı kuşlar için)

lepéldeşév ləpeлdəшeү
Karşılıklı çok konuşmak, gevezelik yapmak

lepéldetév ləpeлdəteү
Çok konuşturmak, gevezeleştirmek

lepéldev ləpeлdəү
Çok konuşmak, gevezeleşmek

lepreyéşév ləpprəйeшeү
Karşılıklı aralanmak, açılmak, yayılmak

lepreyév ləpprəйeү
Açılıp aralanarak yayılmak

lepşeyéşév ləpшəйeшeү
Karşılıklı ya da birlikte, genişlemek, gevşemek, laçkalaşmak

lepşeyév ləpшəйeү
Genişlemek, gevşemek, laçkalaşmak

lepşeytév ləpшəйteү
Gevşetmek, genişletmek, laçkalaştırma

leskéldev ləскeлdəү
Nemlenmek, ıslanmak, rutubetlenmek

leşpérlev ləшперləү
İğreti durup salınarak düşmek

levẖelenév ləүxələneү
Canlanmak, suret bulmak

levkéldeşév ləүkeлdəшeү
Birlikte ürümek, bağırmak (küçük köpek için)

levkéldetév ləүkeлdəteү
Levk levk ettirmek, ürütmek

levkétév ləүketeү
Güçlüce alevlendirmek, iyice alevlendirmek

levkév ləүkeү
İyice alevlenmek, güçlü şekilde tutuşmak, alevi yükselmek

levşeyév ləүшəйeү
Yumuşamak, erimek, sulanmak

lezzetlendérév ləззətləндepeү
Rahatlatmak, güzelleştirmek, hoşlaştırmak; lezzetlendirmek

lezzetlenév ləззətləneү
Rahatlamak, güzelleşmek, hoşlaşmak; lezzetlenmek

lıbırlaşıv лыбырлашыу
Karşılıklı ya da birlikte lıbır lıbır etmek

lıbırlatıv лыбырлатыу
Lıbır lıbır ettirmek, lıbır lıbır getirmek

lıbırlav лыбырлау
Lıbır lıbır etmek, lıbır lıbır gelmek

lıġırlaşıv лығырлашыу
Karşılıklı çok konuşmak, gevezelik etmek

lıġırlatıv лығырлатыу
Çok konuşturmak, çenesini düşürmek

lıġırlav лығырлау
Çok konuşmak, gevezelik etmek, çenesi düşmek

lıqaşıv лыҡашыу
Kirlenmek, pislenmek, batmak (Kıyafet için); bulaşmak

lıqaştırıv лыҡаштырыу
Kirletmek, pisletmek, batırmak (Kıyafet için); bulaştırmak

lıqıldaşıv лыҡылдашыу
Karşılıklı gevezelik etmek, çok konuşmak

lıqıldatıv 1 лыҡылдатыу
???

lıqıldatıv 2 лыҡылдатыу
Çok kirletmek, pisletmek, berbat etmek

lıqıldav 1 лыҡылдау
Çok fazla konuşmak, aşırı konuşmak

lıqıldav 2 лыҡылдау
Çok çamurlanıp ezilmek

lıqıv лыҡыу
Hıncahınç dolmak, tıka basa dolmak, ağzına kadar dolmak

lıpaşıv лыпашыу
Kök salmış gibi uzanıp yatmak; köklenmek

lıpaştırıv лыпаштырыу
Sündürüp uzatmak; enine boyuna yaymak

lıpıldatıv лыпылдатыу
Lıp ettirmek, lıp lıp getirmek

lıpıldav лапылдау
Lıp etmek, lıp lıp gelmek

lıpırlatıv лыпырлатыу
Lıpır lıpır ettirmek, lıpır lıpır getirmek

lıpırlav лыпырлау
Lıpır lıpır etmek, lıpır lıpır gelmek

lıpqıtıv лыпҡытыу
Kaldırıp vurmak (Güreşte)

lırqayıv лырҡайыу
Şişmanlıktan dolayı genişlemek, enlenmek

lırqıldatıv лырҡылдатыу
Lırk lırk ettirmek

lırqıldav лырҡылдау
Lırk lırk etmek

lısbıldav лысбылдау
Sulanmak, yaşarmak; cıvıklaşmak

lısḳıldatıv лысҡылдатыу
Lısk lısk ettirmek

lısḳıldav лысҡылдау
Lısk lısk etmek

lıštırav лыҫтырау
1. Eskitmek, yıpratmak. 2. Eskileri değerlendirmek.

lıstırlatıv лыстырлатыу
Vıcık vıcık ettirmek, vıcık vıcık getirmek

lıstırlav лыстырлау
Vıcık vıcık etmek, vıcık vıcık gelmek

lışḳıldav лышҡылдау
Fış fış ederek burun çekmek

libérallanıv либералланыу
Liberalleşmek; isteksizleşmek

lébérletév леберләтеү
Ilgıt ılgıt ettirmek, ılgıt ılgıt getirmek

légalleşév легалләшеү
Yasallaşmak, legalleşmek

légalleştérélév легалләштерелеү
Yasallaştırılmak, legalleştirilmek

légalleştérév легалләштереү
Yasallaştırmak, legalleştirmek

légirlanıv легирланыу
İki farklı metal için eritilmek

légirlav легирлау
Belirli nitelikte farklı bir metal elde etmek için iki metali karıştırıp eritmek

léhérletév лehерләтеү
Lihir lihir ettirmek

léhérlev лehерләү
Lihir lihir etmek

limitlanıv лимитланыу
Limitlenmek, sınırlanmak

limitlav лимитлау
Limitlemek, sınırlamak

lépéldetév лепелдәтеү
Lip lip ettirmek, lip lip getirmek

lépéldev лепелдәү
Lip lip etmek, lip lip gelmek

lépérleşév леперләшеү
Karşılıklı lipir lipir etmek

lépérletév леперләтеү
Lipir lipir ettirmek

lépérlev леперләү
Lipir lipir etmek

lépşéldev лепшелдәү
Sulanmak, lapalanmak, cıvıklanmak (Kar için)

lérkéldetév леркелдәтеү
Aniden sıçratmak, titretmek, silkindirmek

lérkéldev леркелдәү
Aniden sıçramak, titremek, silkinmek

lérletév лерлэтеү
Aniden hareketlendirmek, sıçratmak

lérlev лерлэү
Aniden hareketlenmek, sıçramak

lévérleşév леверлэшеү
Karşılıklı ya da birlikte ılgıt ılgıt gelmek

lévérlev леверлэү
Ilgıt ılgıt etmek, ılgıt ılgıt gelmek

logarifmlav логарифмлау
Verilen sayının logaritmasını bulmak

lokalleşév локалләшеү
Yerelleşmek; yayılmasını önlemek

lokalleştérév локалләштереү
Yerelleştirmek; yayılmasını önletmek

löpöldetév лөпөлдәтеү
Löpüldetmek

löpöldev лөпөлдәү
Löpüldemek

löpörlev лөпөрлэү
Löpür löpür etmek

lupıldatıv лупылдатыу
Lop lop ettirmek

lupıldav лупылдау
Lop lop etmek

lupşayıv лупшайыу
Hantallaşmak

lupşaytıv лупшайтыу
Hantallaştırmak

lurtıldatıv луртылдатыу
Lurt lurt ettirmek, mahmuzlatmak

lurtıldav луртылдау
Lurt lurt etmek, mahmuzlamak

lürkéldev лүркелдәү
Lurt lurt etmek, mahmuzlamak

magnitlandırıv магнитландырыу
Mıknatıslandırmak, manyetiklendirmek

magnitlanıv магнитланыу
Mıknatıslanmak, manyetiklenmek

magnitlav магнитлау
Mıknatıslamak, manyetiklemek

mahayışıv маһайышыу
Karşılıklı ya da birlikte havaya girmek

mahayıv маһайыу
Havaya girmek, pohpohlamak

mahaytıv маһайтыу
Havaya sokmak, havaya girdirmek; pohpohlatmak

maḫsuslaşıv махсуслашыу
Mahsuslaşmak, özelleşmek

maḫsuslaştırıv махсуслаштырыу
Mahsuslaştırmak, özelleştirmek

maḳahınıv маҡаһыныу
Hesaba almak, denk görmek, eş görmek

maḳtalıv маҡталыу
Övülmek, methedilmek

maḳtanışıv мақтанышыу
Karşılıklı ya da birlikte övünmek, methetmek

maḳtanıv мақтаныу
Övünmek, methetmek

maḳtaşıv мақташыу
Karşılıklı ya da birlikte övmek, methetmek

maḳtatıv мақтатыу
Övdürmek, methettirmek

maḳtav мақтау
Övmek, methetmek

malaylanıv малайланыу
Akılsızca iş yapıp hafife alarak davranmak

mamıḳlandırıv мамыҡландырыу
Pamuklandırmak, pamuk gibi yumuşatmak; yumuşak etmek

mamıḳlanıv мамыҡланыу
Pamuklanmak, pamuk çıkarmak; tüylenmek

mamıravv мамырау
İnce ince terlemek

mamırlav мамырлау
Aksamak, aksayarak ilerlemek (ayak ağrısından dolayı)

manaralav манаралау
Minare yapmak, minare inşa etmek

mandırıv мандырыу
Boyamak, bandırmak

mandıv мандыу
İyileşmek, sağlığı yerine gelmek, sıhhatine kavuşup ayağa kalkmak

manılıv манылыу
Banılmak, suya ya da başka sıvı bir şeye batırılmak

manıv маныу
1. Banmak, suya ya da başka sıvı bir şeye batırmak
2. Bulamak, birşeye boyamak

manirlav манирлау
Süslemek, süs yapmak

mañḳalav маңҡалау
Sümüklü olmak, sümüklü hâle dönmek

mañrayıv маңрайыу
Ahmak hâle gelmek, hayat şartlarının zorluğundan aklını yitirmek, aptala dönmek

mansılıv мансылыу
Banılmak, suya ya da başka sıvı bir şeye batırılmak

mansıv мансыу
Banmak, suya ya da başka sıvı bir şeye batırmak

mantıġıv 1 мантығыу
Hızlanmak, acele etmek, çabuklaşmak

mantığıv 2 мантығыу
Kurumak, fazla kurumak

mantikhızlandırıv мантикһыҙландырыу
Mantıksızlndırmak

mantikhızlanıv мантикһыҙланыу
Mantıksız hâle gelmek, mantıksızlanmak

marinadlanıv маринадланыу
Soslanmak

marinadlav маринадлау
Soslamak

markalanıv маркаланыу
Markalanmak, fişlenmek

markalav маркалау
Markalamak, fişlemek

marşilovkalav маршиловкалау
Marşta yürütmek

maskirovkalanıv маскировкаланыу
Maskelenmek, gizlenmek

maskirovkalav
Maskelemek, gizlemek

massajlav массажлау
Masaj yapmak

maşinalaşıv машиналашыу
Makinalaşmak

maşinalaştırılıv машиналаштырылыу
Makinalaştırılmak

maşinalaştırıv машиналаштырыу
Makinalaştırmak

matalanıv маталаныу
Bir işle meşgul olmak, ilgilenmek

matalav маталау
Hareket etmesin diye el ve ayağı bağlamak

mataşıv маташыу
Bir şeylerle meşgul olmak, ilgilenmek

mataştırıv маташтырыу
Bir şeylerle meşgul ettirmek, ilgilendirmek

matav матау
Hareket etmesin diye el ve ayağı bağlamak

matḳınıv матҡыныу
Kavranmak, ele alınmak

matḳıv матҡыу
Parmakları batırıp ele almak, kavramak

matritsalav матрицалау
Matrisini yapmak

matşalanıv матшаланыу
Delirmek, aklını kaçırmak

maturayıv матурайыу
Güzelleşmek, hoşlaşmak

maturaytıv матурайтыу
Güzelleştirmek, hoşlaştırmak

maturlanıv матурланыу
1. Güzel olmak, güzele dönmek
2. İçerik yönüyle zenginleşmek

maturlav матурлау
1. Görkemli yapmak, güzel yapmak, güzel hâle getirmek
2. İçerik yönüyle zengin

mavığıv мауығыу
1. Gönül vermek, şevkle uğraşmak, kendini unutarak bir işe yönelme
2. Çiftleşmek (kediler için)

mavıqtırıv мауыҡтырыу
1. Gönül verdirmek, şevkle uğraştırmak, kendini unutarak bir işe yöneltmek
2. Çiftleştirmek (kediler için)

mavqaşlav мауҡашлау
Kendini hasta hissetmek

mayımlav майымлау
Bıkmak, usanmak, gına gelmek

mayırılıv майырылыу
Gevşeyip şeklini kaybetmek; ezilmek

maykav майкау
Gözden geçirmek, yoklamak; muayene etmek

mayqımlanıv майҡымланыу
Semiz ve yumuşak tenli bir hâle gelmek

maylandırıv майландырыу
Yağlandırmak, yağa bulaştırmak

maylanıv майланыу
Yağlanmak, yağa bulaşmak

maylap-ballav майлап-баллау
Yağ ve bal katmak, yağlayıp ballamak

maylaşıv майлашыу
Karşılıklı ya da birlikte yağlamak, yağ sürmek

maylatıv майлатыу
Yağlatmak

maylav майлау
1. Yağlamak
2. Yağ çekmek

maymıllanıv маймылланыу
Taklit etmek, taklitler yapmak

mayrıqlanıv майрыҡланыу
Esnemek, kolay bükülmek

maźahızlanıv маҙаһыҙланыу
Huzursuzlanmak, kaygılanmak, endişe duymak

maźahızlav маҙаһыҙлау
Huzursuz etmek, kaygılandırmak, endişelendirmek

maźalanıv маҙаланыу
Eziyet çekmek, zorluk çekmek; sıkıntı görmek

maźalav маҙалау
Endişeye düşürmek, kaygılandırmak

maźatıv маҙатыу
Endişeye düşürmek, kaygılandırmak

maźav маҙау
Kangren olmak (ayak ve el için)

maźrav маҙрау
Rahatlamak, ferahlamak, huzura kavuşmak

mazutlanıv мазутланыу
Mazotlanmak, mazota bulanmak

mazutlav мазутлау
Mazotlamak, mazota bulamak

meġenehéźlendérév мәғәнәһеҙләндерәү
Anlamsızlandırmak, anlamsız hâle getirmek

meġenehéźlenév мәғәнәһеҙләнәү
Anlamsızlanmak, anlamsız hâle gelmek

meġişetlenév мәғишәтләнәү
Yaşamak, hayat sürmek

meġrurlanıv мәғрурланыу
Mağrur olmak, gururlanmak

meherleşév мәһәрләшәү
Başlık alıp vermek, kalın alıp vermek

mejév мәжәү
Yumuşayıp pörsümek, cıvıklaşmak

mekelev мәкәләү
Azcık bilmek, bir parça muktedir olmak, azıcık elde etmek

mekelleşév мәкәлләшәү
Atasözü hâline gelmek

mekelleştérév мәкәлләштерәү
Atasözü hâline getirip söylemek

meklenév мәкләнәү
Haşhaş için baş vermek, yumrulanmak

meklev мәкләү
Haşhaş eklemek, haşhaşlı hâle getirmek

meküştev мәкүштәү
Güçten düşmek, hâlsizleşmek, bitap düşmek

meldérev мәлдерәү
Hastalık ya da başka bir sebepten dolayı güçsüz düşmek, sızlanıp durmak; bitap düşmek

melevlev мәләүләү
Kazık çakmak, kazık ile desteklemek, direk çakmak, dayak sokmak

melyéretév мәлйерәтәү
Hâlsizleştirmek, zayıflaştırmak, güçsüzleştirmek

melyérev мәлйерәү
1. Hastalık ya da başka bir sebepten dolayı güçsüz düşmek, sızlanıp durmak; bitap düşmek
2. Elindeki gücü, kuvveti yitirip kala kalmak

melyév мәлйәү
Hastalık ya da başka bir sebepten

dolayı güçsüz düşmek, sızlanıp durmak; bitap düşmek

memeylenév məməjləneγ
Yumuşak başlılık göstermek, pısırıklık etmek

meméldev məmelдəγ
Ara vermeden konuşmak; gevezelik etmek

meméşlenév məmeшləneγ
Yeteneksiz olmak, beceriksiz olmak; pısırık hâle gelmek

menevretév mənəγrətеγ
Bedeni rahatlatmak, bedene huzur vermek, ferahlatmak

menfeġetlenév mənfəʁətləneγ
Menfaat sağlamak, menfaat elde etmek, çıkar sağlamak

meñgéleştérélev məŋgeləштерeləγ
Sonsuzlaştırılmak, ebedileştirilmek

meñgéleştérév məŋgeləштереγ
Sonsuzlaştırmak, ebedileştirmek

meñgérev məŋgerəγ
Ahmak hâle dönmek, aptala dönmek

menéġlenév mənеʁləneγ
Mani olmak, engellenmek

menéġlev mənеʁləγ
Mani etmek, engelletmek

merekeleşév mərəkələшeγ
Birlikte ya da karşılıklı komik sözler söylemek, komiklik yapmak, şakalaşmak

merekelev mərəkələγ
Şaka yapmak, komik sözler söylemek, komiklik yapmak

merév 1 məreγ
Yumuşamak, cıvımak, erimek

merkezleşérélév mərkəzləшereleγ
Merkezleştirilmek, bir yerde toplanmak

merkezleştérév mərkəzləштереγ
Merkezleştirmek, bir yerde toplamak

merkév mərkeγ
Erimek, yumuşamak, ısınmak

meśerév məçəreγ
Kabuk bağlamak, kabuklanmak

mesẖerelenév məsxərələneγ
Maskara hâline gelmek, aşağılanmak

mesẖereletév məsxərələtеγ
Maskara ettirmek, aşağılatmak, hor gördürmek

mesẖerelev məsxərələγ
Maskara etmek, aşağılamak, hor görmek

meskevlev 1 məskəγləγ
Kıl ya da telden yapılan olta ile tutmak

meskevlev 2 məskəγləγ
Düğüm ya da ilik koymak, kat koymak

mesliḫetleşév məslıxətləşeɣ
Karşılıklı danışmak, anlaşmak, bir uzlaşıya varmak

meşeḳetlendérév məşəʞətləndereɣ
Zorlandırmak, çetinleştirmek, meşakkatlendirmek

meşeḳetlenév məşəʞətləneɣ
Zorlanmak, çetinleşmek, meşakkatlenmek

meşeḳetlev məşəʞətləɣ
Zorlamak, çetin hâle getirmek, güçleştirmek

meşelenév məşələneɣ
Uzun süre meşgul olmak, uzun sürmek

meşev 2 məşəɣ
Yeteneksizleşmek, beceriksizleşmek; ahmaklaşmak

meşevlenév məşəɣləneɣ
Yeteneksiz olmak, beceriksiz olmak

meşġullenév məşʁulləneɣ
Meşgul olmak, birşeyle ilgilenmek

meteldérev mətəldepəɣ
Baş aşağı edip devirtmek, takla attırmak

metelenév mətələneɣ
Yıkılmak, devrilmek

metelev mətələɣ
İkinci bir dilde okuma yazma, şarkı, ezgi bilmeden biraz konuşmak; çabalamak, uğraşmak

metelév mətəleɣ
Baş aşağı edip devirmek, takla atmak

metelletév mətəllətеɣ
Baş aşağı edip devirtmek, takla attırmak

metellev mətəlləɣ
Baş aşağı edip devirmek, takla atmak

metélenév mətеləneɣ
Çamurlanmak, balçıklanmak

meyşeyév məjşəjeɣ
Basık, ezik hâle dönmek, yassı olmak, basık olmak

meyşéldev məjşelдəɣ
Eğilip bükülmek, esnemek

mezaḫlav məzaxlaɣ
Şaka yapmak, komik söz söylemek, gülünç söz söylemek

meźekleşév məʒəkləşeɣ
Karşılıklı ya da birlikte komik sözler söylemek; şakalaşmak

meźeklev məʒəkləɣ
Komik söz söylemek, gülünç söz söylemek

meźenileşév məʒəniləşeɣ
Medenileşmek, medeni olmak

meźenileştérév məşəniləштepeү
Medenileştirmek, medeni hâle getirmek

meźéḫlev məşexləү
Övmek, methetmek

mıġırlanıv мығырланыу
Mızır mızır söylenmek

mıġırlatıv мығырдатыу
Mızır mızır söyletmek

mıġırlav мығырлау
Mızır mızır söylemek, mızır mızır gelmek

mıjġıldav мыжғылдау
Yığın hâle gelip bir yerde birleşmek, büyük kalabalık olmak

mıjġırlav мыжғырлау
Yığın hâle gelip bir yerde birleşmek, büyük kalabalık olmak

mıjġıtıv мыжғытыу
Birleştirmek, kaynaştırmak, yığın hâline getirmek, büyük kalabalık oluşturmak

mıjġıv мыжғыу
Yığın hâle gelip bir yerde birleşmek, büyük kalabalık olmak

mıjıḳlanıv мыжыкланыу
Mızıkçı olmak, mızıklamak; gereksiz ve yersiz şeyleri dikkate almak

mıjıldav мыжылдау
Gereksiz ve yersiz şeyleri dikkate almak, herşeyden nem kapmak

mıjıtıv мыжытыу
Mızıklandırmak, rızasız hâle getirip söyletmek

mıjıv мыжыу
Gereksiz ve yersiz şeyleri dikkate almak, herşeyden nem kapmak

mıjlav мыжлау
Yığın hâle gelip bir yerde birleşmek, büyük kalabalık olmak

mıjrav мыжрау
Yığın hâle gelip bir yerde birleşmek, büyük kalabalık olmak

mıḳıldav мыкылдау
Kekelemek, kekeleyerek konuşak, ık mık ederek konuşmak

mıḳırlav мыкырлау
Mıkır mıkır diye ses çıkarmak

mılıyıv мылыйыу
Gülümsemek, tebessüm etmek; sırıtmak

mıltıḳlav мылтыклау
Tüfek doğrultmak, tüfek yöneltmek, tüfek çevirmek

mıñġırlav мыңғырлау
Mıngır mıngır etmek, mıngır mıngır gelmek

mırlav мырлау
Mır mır etmek

mırşıldaşıv мыршылдашыу
Karşılıklı ya da birlikte mırş mırş etmek

mırşıldatıv мыршылдатыу
Mırş mırş etmek, mırş mırş gelmek (bk. *mırş-mırş*)

mırtıldatıv мыртылдатыу
Mırt mırt ettirmek

mırtıldav мыртылдау
Mırt mırt etmek

mıśḳıllatıv мыҫкыллатыу
Dalga geçirmek, alay ettirmek, maskara ettirmek

mıśḳıllav мыҫкыллау
Dalga geçmek, alay etmek, maskara etmek

mışıllav мышыллау
Mış mış etmek, mış mış gelmek (bk. *mış-mış*)

mışḳıllav мышкыллау
Mışk mışk etmek, mışk mışk gelmek

mışlav мышлау
Mış mış etmek, mış mış diye nefes almak

mışnav мышнау
Mış mış etmek, mış mış diye nefes almak

mıştırlav мыштырлау
Ağır ağır hareket etmek, ağırkanlı davranmak, savsaklamak

mıtırlav мытырлау
Mıtır mıtır etmek, mıtır mıtır gelmek

mıyavlav мыяулау
Miyavlamak, miyav diye ses çıkarmak

mıyıḳlanıv мыйыкланыу
Bıyıklanmak, bıyık çıkmak

mıyıldav мыйылдау
İşitilir işitilmez hâlde konuşmak, mıy mıy diye konuşmak

mıyılıv мыйылыу
Gülümsemek, tebessüm etmek; sırıtmak

mıyḳıldaşıv мыйкылдашыу
Dolgun, yumuşak olduğu için sallanmak

mıyḳıldav мыйкылдау
Dolgun ve yumuşak olmaktan dolayı bıngıl bıngıl etmek (vücut için)

mıymıldaşıv мыймылдашыу
Karşılıklı ya da birlikte eğri büğrü olmak, eğri büğrü hâle gelmek

mıymıldatıv мыймылдатыу
Eğri büğrü hâle getirmek, eğri büğrü ettirmek

mıymıldav мыймылдау
1. Eğri büğrü hâle gelmek, eğri büğrü

etmek
2. Eğri büğrü hâlde kımıldamak, kıpırdamak

mıytıldaşıv мыйтылдашыу
Karşılıklı ya da birlikte mıyt mıyt etmek

mıytıldatıv мыйтылдатыу
Mıyt mıyt ettirmek, mıyt mıyt getirmek

mıytıldav мыйтылдау
Mıyt mıyt etmek, mıyt mıyt gelmek

mızılıv мыҙылыу
Ağır ağır hareket etmek, ağırkanlı davranmak, savsaklamak

mızlatıv мызлатыу
Gözünü bir anda açmak, gözünü iyice açmak, saldıracakmış gibi gözünü açmak

mızlav мызлау
Bız bız etmek, bız bız gelmek (bk. *bıź-bıź*)

migratsiyalav миграциялау
Göçmek, göç etmek

méẖanizatsiyalanıv механизацияланыу
Makineyle iş ya da hizmet görülmek

méẖanizatsiyalaştırıv механизациялаштырыу
Makineleştirmek

méẖanizatsiyalav механизациялау
Makineleşmek

miẖnetlenév михнәтләнеү
Mihnetlenmek, eziyet duymak, sıkıntı çekmek

méjalav межалау
Sınırlamak, sınır çekmek

miklenév микләнеү
Güçten düşmek, kuvvetsizleşmek; hâlsizleşmek

mikrobhıźlandırıv микробһыҙландырыу
Mikropsuzlandırmak

mikrobhıźlanıv милропһыҙланыу
Mikropsuzlanmak

miktetév миктәтеү
Hâlsizleştirmek, kuvvetsizleştirmek

miktev миктәү
Hâlsizleşmek, kuvvetsizleşmek

mileşlenév миләшләнеү
Çiçek dökerek meyveye dönmek (üvez ağacı için)

militarizatsiyalanıv милитаризацияланыу
Askerileştirilmek

militarizatsiyalav милизациялау
Askerileştirmek

mimıldatıv мимылдатыу
Herhangi bir yöne doğru oynatmak

(ağız, burun ya da vücudun başka yerleri için)

mimıllav мимыллау
Herhangi bir yöne doğru oynamak (ağız, burun ya da vücudun başka yerleri için)

minahızlav минаһызлау
Mayınsız hâle getirmek, mayından arındırmak

minalanıv миналаныу
Mayınlanmak

minalatıv миналатыу
Mayınlatmak

minalav миналау
Mayınlamak

mindéklev миндекләү
Süpürge gibi yapmak

méndérélév мендерелеү
Bindirilmek, çıkarılmak

méndéréşév мендерешеү
Birlikte ya da karşılıklı bindirmek, çıkarmak

méndérév мендереү
1. Bindirmek, çıkarmak
2. Yüceltmek, yükseltmek

méneźlenév менәҙләнеү
Tavra bürünmek, bir tavır almak

miñgerélév миңгәрелеү
Büyük ve güç bir durumun üstesinden gelinmek

miñgerév миңгәреү
Büyük ve güç bir durumun üstesinden gelmek

méngeşév менгәшеү
Bir ata iki kişi binmek

méngeştérév менгәштереү
Bir ata iki kişi bindirmek

miñgetév миңгәтеү
Eziyet çektirmek, sıkıntı duyurmak

miñgev миңгәү
Eziyet çekmek, sıkıntı duymak

méñgézév меңгеҙеү
Bindirmek, çıkarmak

minérallanıv минералланыу
Minerallenmek

minérallaşıv минераллашыу
Mineralleşmek

ménév менеү
Binmek, çıkmak

miñlenév миңләнеү
Benlenmek, benli olmak

min-minlenév мин-минләнеү
Kendini beğenmek, kibirlenmek

miñretév миңрәтеү
Güç bir durumun üstesinden gelir hâle getirmek

miñrev 1 миңрәү
Güç bir durumun üstesinden gelir hâle gelmek

miñrevlenév миңрәүләнеү
Ahmak hâle dönmek, aptala dönmek

miñrevletév миңрәүләтеү
Ahmağa çevirmek, aptala döndürmek

miraślav мираҫлау
Miras olarak bırakmak

miselév мисәлеү
Asıl atın yanına bir at daha koşulmak

misetlenév мисәтләнеү
Damgalanmak, mühürlenmek

misetlev мисәтләү
Damgalamak, mühürlemek

misev 1 мисәү
Asıl atın yanına bir at daha koşmak

misevlev мисәүләү
Koşumlamak

méśkéneyév меҫкенәйеү
Acınası hâle gelmek, düşkün hâle gelmek

méśkénlendérév меҫкенләндереү
Acınası hâle getirmek, düşkünleştirmek

méśkénlenév меҫкенләнеү
Acınası hâle gelmek, düşkün hâle gelmek

mistifikatsiyalav мистификациялау
Yalan yutturmak, aldatmak

métallaştırıv металлаштырыу
Metalleştirmek

mitehénév митәһенеү
Saygı göstererek birşeylere razı olmak

métérlev метерләү
Mitir mitir etmek, mitir mitir gelmek

métislaştırıv метислаштырыу
Melezleştirmek

métrlav метрлау
Metreye koymak, metreyle ölçmek

mobilizatsiyalanıv мобилизацияланыу
Seferberlik süresince askeri hizmete alınmak

mobilizatsiyalav мобилизациялау
Seferberlik süresince askeri hizmete almak

modérnizatsiyalav модернизациялау
Yenileştirmek, modernleştirmek, modernize etmek

moḫtajhınıv мохтажһыныу
Birşeye muhtaç olmak, birşeye ihtiyaç hissetmek

moḳalıv моҡалыу моҡалыу
Kekelemek, pepelemek

moqrav мокрау
Birşeyin yokluğundan dolayı muhtaç olmak, ihtiyaç duymak; sıkıntı çekmek

molqoldav молколдау
Dolgun şekilde sallanıp durmak

molqotov молкотоу
1. Tostoparlak olacak şekilde semirtmek
2. Kabartmak, köpürtmek

molqov молкоу
Dolgun olmak, tostoparlak olmak

molov молоу
Gamlı, kederli bir şekil almak

moloyoşov молойошоу
Karşılıklı ya da birlikte gamlı, kederli bir şekil almak

moloyov молойоу
Gamlı, kederli bir şekil alma

monarlanıv монарланыу
Buharlanmak

monatkıv монаткыу
Üstünlük almak, üstün çıkmak; yenmek

moñayışıv моңайышыу
Birlikte ya da karşılıklı kederlenmek, kaygı duymak, hasret çekmek

moñayıv моңайыу
Ağır bir kaygı ve hasretten dolayı sıkıntıya düşmek, kederlenmek, gamlanmak

moñaytıv моңайтыу
Zor, ağır bir kaygıya, kedere düşürmek

mondorav мондорау
Hıncahınç dolmak, aşırı dolmak, tıklım tıklım olmak

moñhorav моңһорау
Ağır bir kaygı ve hasretten dolayı sıkıntıya düşmek, kederlenmek, gamlanmak

moñhov моңһоу
Ağır bir kaygı ve hasretten dolayı sıkıntıya düşmek, kederlenmek, gamlanmak

moñhovlanıv моңһоулаыу
Hasret duymak, özlem duymak; efkara düşmek

moñhovlatıv моңһоулатыу
Hasret duyurmak, kaygılandırmak; sıkıntılı hâle getirmek; efkarlandırmak

moñlandırıv моңландырыу
Kaygılandırmak, kederlendirmek, hasretlendirmek

moñlanıv моңланыу
Kaygılanmak, kederlenmek, hasret çekmek

moñlav моңлау
Terennüm etmek, nağme yapmak, ezgili şekilde söylemek

monopoliyalaştırılıv
монополиялаштырылыу
Tekelleştirilmek

monopoliyaştırıv
монополияштырыу
Tekelleştirmek

montajlanıv монтажланыу
Kurulmak, monte edilmek

montajlaşıv монтажлашыу
Birlikte ya da karşılıklı kurmak, monte etmek

montajlatıv монтажлатыу
Kurdurmak, monte ettirmek

montajlav монтажлау
Kurmak, monte etmek

montarlav монтарлау
Kir, çamur sıçratmak; kirletmek, pisletmek

morondoķlanıv моронdоҡланыу
Ağızlık, burunluk takılmak, ağızlık giydirilmek

morondoķlav моронdоҡлау
Ağızlık, burunluk takmak, ağızlık giymek

moronlanıv моронланыу
Yumurta kabuğunu kırarak burnu gösterilmek (kuş yavruları için)

moronlav моронлау
1. Yumurta kabuğunu kırarak burnunu göstermek (kuş yavruları için)
2. Yavrulamak
3. Dünyaya gelmeye başlamak, meydana gelmek
4. Yuva yapmak, yuvaya yerleşmek

motivlaştırıv мотивлаштырыу
Delil göstermek, gerekçesini göstermek

motorlaştırılıv моторлаштырылыу
Motorlaştırılmak

motorlaştırıv моторлаштырыу
Motorlaştırmak

moźrav моҙрау
Yorulmak, usanmak, bıkmak

mögörlev мөгөрләү
Mırıl mırıl konuşmak

möhethénév мөһәтһенеү
Razı olmak, kanaat etmek; hoş karşılamak

möhörlenév мөһөрләнеү
Mühürlenmek, damgalanmak

möhörlev мөһөрләү
Mühürlemek, damgalamak

möҧöthönöv мөхөтһөнөү
Razı olmak, kanaat etmek; hoş karşılamak

möjkelev мөжкәләү
Mızıkçılık yapmak, yok yere sorun çıkartıp razı olmamak

möjöldev мөжөлдәү
Şikayet ederek mırıldanmak, yakınarak söylenmek

möjöv мөжөү
1. Kemikteki eti dişleyerek yemek
2. Yolmak, tırtıklamak (para için)

mökemmelleştérélév мөкәммәлләштерелеү
Mükemmelleştirilmek, tamlaştırılmak

mökemmelleştérév мөкәммәлләштереү
Mükemmelleştirmek, tamlaştırmak, kamilleştirmek

mökirlenév мөкирләнеү
Fazlasıyla güç ve gayret sarfetmek

möldöreşév мөлдөрәшеү
Karşılıklı ya da birlikte çeşitli hislerle dolmak

möldöretév мөлдөрәтеү
Ağzına kadar doldurmak, hıncahınç doldurmak (sıvılar için)

möldörev мөлдөрәү
1. Hıncahınç dolmak, aşırı dolmak, tıklım tıklım olmak
2. Çeşitli hislerle dolmak (göz için)

möldörletév мөлдөрләтеү
Ağzına kadar doldurmak, hıncahınç doldurmak (sıvılar için)

möleyémlendérév мөләйемләндереү
Mülayim etmek, mülayim hâle getirmek

möleyémlenév мөләйемләнеү
Mülayim olmak, mülayim hâle gelmek

mölḫethénév мөлхәтһенеү
Razı olmak, kanaat etmek; hoş karşılamak

mölkenév мөлкәнеү
Mölk mölk etmek

mölköldeşév мөлкөлдәшеү
Birlikte ya da karşılıklı mölk mölk etmek

mölköldetév мөлкөлдәтеү
Mölk mölk ettirmek

mölköldev мөлкөлдәү
Mölk mölk etmek

möllöv мөллүү
Akıntıyla ağacı göndermek, sevk etmek

möltöldetév мөлтөлдәтеү
Mölt mölt ettirmek

möltöldev мөлтөлдәү
Mölt mölt etmek

mömkinleşév мөмкинләшеү
Mümkünleşmek

möñgörev мөңгөрәү
Çok fazla sesi çıkmadan bağırmak, böğürmek (sığır için)

möñgörleşév мөңгөрләшеү
Birlikte ya da karşılıklı möngör möngör etmek, möngör möngör gelmek

möñgörlev мөңгөрләү
Möngör möngör etmek, möngör möngör gelmek

möñkenlev мөңкөнләү
1. Eğilerek iş yapmak, beli doğrultmadan çalışmak
2. Kafayı kaldırmadan çalışmak

möñköldev мөңкөлдәү
Öfkelenerek söylenmek, homurdanmak

möñölöv мөңөлөү
Ağır düşünce ve duyguların etkisinde kalıp unutulmak, efkara düşmek

möñörlev мөңөрләү
Çok fazla sesi çıkmadan bağırmak, böğürmek (sığır için)

möñreşév мөңшәреү
Karşılıklı ya da birlikte bağırmak, böğürmek

möñrev мөңрәү
1. Çok fazla sesi çıkmadan bağırmak (sığır için)

möntelév мөнтәлеү
Kısaltılmak, makaslanmak, kesilmek, budanmak

möntenlev мөнтәнләү
Kıpır kıpır etmek (dudak için)

mönteślev мөнтәҫләү
Sağından solundan kesip koparıp kısaltmak

möntetév мөнтәтеү
Kısalttırmak, makaslatmak, kestirmek, budatmak

möntev мөнтәү
Kısaltmak, makaslamak, kesmek, budamak

mönyölöv мөнйөлөү
Kemikten sıyrılarak yenilmek

mönyöv мөнйөү
Eti kemikten sıyırarak yemek

mörẖethéndérév мөрхәтһендереү
Razı etmek, kanaat ettirmek

mörẖethénév мөрхәтһенеү
Razı olmak, kanaat etmek; hoş karşılamak

mörtetlenév мөртәтләнеү
Dinden çıkmak, dinden dönmek

möshöźlenév мөсһөҙләнеү
Fiziksel olarak güçsüzleşmek, hâlsizleşmek

mösköldev мөскөлдәү
Levk levk diye ürümek (köpek için)

möstenlenév мөстәнләнеү
Gezenti olmak, yerinde durmamak

möstenlev мөстәнләү
Gezinip köyü, memleketi turlamak

möşkelendérév мөшкәләндерең
Ağzını büzmek, dudaklarını burmak

möşkendev мөшкәндәү
1. Eğilerek iş yapmak, belini doğrultmadan birşeyle uğraşmak
2. Kafayı kaldırmadan çalışmak

möşkeyév мөшкәйең
Gönülsüz, isteksiz hâle gelmek

möşköllenév мөшкөлләнең
Zor, müşkül hâle gelmek; ağırlaşmak, çetinleşmek

möşkölleşév мөшкөлләшең
Zor, müşkül hâle gelmek; ağırlaşmak, çetinleşmek

möşteyéşév мөштәйешең
Birlikte ya da karşılıklı alık alık davranmak, tembel davranmak, tembelleşmek

möşteyév мөштәйең
Alık alık davranmak, tembel davranmak, tembelleşmek

mötörlenév мөтөрләнең
Kesik olmak, kısa olmak (kulak için)

mötrev мөтрәү
Kısaltmak, makaslamak, kesmek, budamak

möyetlev мөйәтләү
Hamut ağacının içini yumru ve yumuşak şeyle kaplamak

möyköldev мөйкөлдәү
Mızıklamak, en ufak şeyden söylenip durmak, yakınarak söylenmek

möymöldetév мөймөлдәтең
Dudaklarını uzatarak oynatmak (ağız için)

möymöldev мөймөлдәү
Dudakları uzatıp kıpır kıpır etmek (ağız için)

möyöşlenév мөйөшләнең
Köşelenmek, köşe hâline gelmek, kenarlanmak

möyöşlev мөйөшләү
Köşeli hâle getirmek, kenarlı hâle getirmek

möyşenlev мөйшәнләү
Kıpır kıpır etmek (dudak için)

möytenlev мөйтәнләү
Kıpır kıpır etmek (dudak için)

möytöldetév мөйтөлдәтең
Kıpır kıpır ettirmek (dudak için)

möytöldev мөйтөлдәү
Kıpır kıpır etmek (dudak için)

möźretév мөҗрәтең
Yorup hâlsizleştirmek, eziyet edip güçsüz bıraktırmak

möźrev мөҗрәү
Yorulup hâlsiz düşmek, güçsüz takatsiz kalmak

mulayıv мулайыу
Çoğalmak, bollaşmak, artmak, fazlalaşmak

mulaytıv мулайтыу
1. Çoğaltmak, bollaştırmak, artırmak, fazlalaştırmak
2. Genişletmek, rahatlatmak

mulıġıv мулығыу
Ele geçen şeyle rahat etmek, elde edip rahata kavuşmak

mulıķtırıv мулыкътырыу
Bolluğa kavuşturmak, bollaştırmak, bolluk içinde tutturmak

mullav муллау
Bol vermek; aşırı vermek; aşırı davranmak

munalıv муналыу
Budanmak, üstten dalları alınmak, kesilmek

munav мунау
Budamak, kesmek, kırpmak

munitsipalleştérélév муниципаллəштерелеү
Belediyeleştirilmek, yerel yönetim hâline getirilmek

munitsipalleştérév муниципаллəштереү
Belediyeleştirmek, yerel yönetim hâline getirmek

murtayıv муртайыу
Su çekerek çürümek

murtaytıv муртайтыу
Kırılgan hâle getirmek, cılızlaştırmak

murtıġıv мурғытыу
Kırılgan olmak, cılızlaşmak, kolay kırılır hâle gelmek

murtlandırıv муртландырыу
Kolay kırılır hâle getirmek, cılızlaştırmak, kırılganlaştırmak

murtlanıv муртланыу
Kırılgan olmak, cılızlaşmak, kolay kırılır hâle gelmek

mutlanıv мутланыу
Gizli, saklı iş yapar hâle gelmek, düzenbaz olmak, hilekar olmak

mutlaşıv мутлашыу
Düzenbazlık yapmak, hilekarlık yapmak

muyınsaķlav муйынсаҡлау
Tasmalamak, boyunluk takmak

muyırılıv муйырылыу
1. Koparılmak, parçalanmak
2. Çok hâlsizleşmek

muyırıv муйырыу
Koparmak, parçalamak

muyıv муйыу
Duygusallaşmak, efkarlı hâle gelmek

mükeyév мүкәйеү
Tünemek, oturmak

mükeylev мүкәйләү
Eziyet vermek, zahmet vermek, eziyet çektirmek

müklenév мүкләнеү
Tahtaların, kalasların arası doldurulmak, tıkanmak; kalafatlanmak; su geçirmez hâle getirilmek

mükletév мүкләтеү
Tahta ya da kalasların arasını doldurtmak, tıkatmak; kalafatlamak; su geçirmez hâle getirtmek

müklev мүкләү
Tahta ya da kalasların arasını doldurmak, tıkamak; kalafatlamak; su geçirmez hâle getirmek

mükşév мүкшеү
Gevşemek, yumuşamak, pörsümek; solmak

naġışlanıv нағышланыу
Nakışlanmak, nakş edilmek

naġışlatıv нағышлатыу
Nakışlatmak, nakş ettirmek

naġışlav нағышлау
Nakışlamak, nakş etmek, nakış işlemek

nagradlanıv наградланыу
Ödüllendirilmek, mükafatlandırılmak

nagradlav наградлау
Ödüllendirmek, mükafatlandırmak

naķıšayıv наҡыҫайыу
Azalmak, eksilmek, küçülmek; daralmak

naķıšlanıv наҡыҫланыу
Azalmak, eksilmek, küçülmek; daralmak

namıšhınıv намыҫһыныу
Utanç olarak görmek, namussuzluk olarak görmek

namıšhıravy намыҫһырау
Utanç olarak görmek, namussuzluk olarak görmek

namıšhızlanıv намыҫһыҙланыу
Namussuz hâle gelmek, utanmaz hâle gelmek

namıšlandırıv намыҫландырыу
Bir kimsenin namusuna dokunmak

namıšlanıv намыҫланыу
Namus duygusunu öne koymak, utanmak, sıkılmak

narıķlanıv нарыҡланыу
Bir şey için önem ve nitelik bakımından değerlendirilmek, derecelendirilmek

narıḳlatıv нарыкълатыу
Bir şey için önem ve nitelik bakımından değerlendirtmek, derecelendirtmek

narıḳlav нарыкълау
Bir şeyi önemi ve niteliği yönünden değerlendirmek, derecelendirmek, değer koymak

nasarayıv насарайыу
Kötüleşmek, fenalaşmak, kötüye dönmek, fenaya dönmek

nasarlanıv насарланыу
Kötüleşmek, fenalaşmak, kötüye dönmek, fenaya dönmek

nasarlav насарлау
Kötülemek, kötü hâle getirmek, fena hâle getirmek

natsionaizatsiyalanıv национаизацияланыу
Millileştirilmek, devletleştirilmek

natsionaizatsiyalav национаизациялау
Millileştirmek, devletleştirmek

navḳaślanıv науҡаҫланыу
Hastalanmak, hasta olmak

nayanlanıv наянланыу
Şaka yapmak, komiklik yapmak, güldürmek

nayıldav найылдау
Boşuna ağlamak, zırlamak

naźlanışıv наҙланышыу
Karşılıklı ya da birlikte nazlanmak, cilvelenmek

naźlanıv наҙланыу
1. Nazlanmak, cilvelenmek, işvelenmek
2. Kaprislenmek

naźlav наҙлау
Sıcaklık göstermek, sıcak davranmak; nazlandırmak

nefislendérév нәфисләндерәү
Güzellik kattırmak, güzellik verdirmek

nefislev нәфислә̆
Güzellik vermek, güzel etmek

nefretlendérév нәфрәтләндерәү
Nefret, kin uyandırmak, öfke uyandırmak

nefretlenév нәфрәтләнә̆
Nefret duygusu hissetmek

neġéşlev нәғешләү
Nakışlamak, nakş etmek, nakış işlemek

nehillenév нәһилләнә̆
Yorulmak, yorgun düşmek, bitap düşmek, eziyet çekmek, sıkıntı görmek

nehévselev нәһә̆үсәләү
Gramatik açıdan düzgün ve doğru yapmak

nejéslev нәжеслəү
Pisletmek, kirletmek

nekeślenév нәкəçлəнеү
1. Tembelleşmek, tembel hâle gelmek
2. Kötü, pis hâle gelmek

neletlev нəлəтлеү
Lanetlemek, beddua etmek

nepsév нəпсеү
Soğukta karı oyup girerek yatmak (Yaban horozu için)

neśélleştérév нəçелләштерең
Bitki ya da hayvanların bir neslini başka bir nesille yaklaştırmak, birleştirmek

nevbetleşév нəүбəтлəшеү
Bir biri ardınca gelmek, bir biri yerine geçmek

nevbetlev нəүбəтлəү
Sıralamak, sıra düzeni oluşturmak, dizilemek

neytralleşév нейтралләшеү
Nötrleşmek, tarafsızlaşmak

neytralleştérév нейтралләштерең
Nötrleştirmek, tarafsızlaştırmak

neźbéréklenév нəҙберекләнеү
Zarif hâle gelmek, narin hâle gelmek, nazik olmak

nezeketlenév нəзəкəтлəнеү
Nezaketli olmak, nazik olmak, zarif olmak

neźégerév нəҙегəреү
Zarifleşmek, nazikleşmek, narinleşmek

neźégeyév нəҙегəйеү
Zarifleşmek, nazikleşmek, narinleşmek

neźégeytév нəҙегəйтеү
Zarifleştirmek, nazikleştirmek, narinleştirmek, inceltmek

neźékeylenév нəҙекəйләнеү
İncelmek, zarifleşmek

neźéklev нəҙекләү
Zarifleştirmek, nazikleştirmek, narinleştirmek, inceltmek

nıġayıv нығайыу
1. Sağlamlaşmak, kuvvetlenmek, kuvveti artmak
2. Güzel, bütün hâle gelmek

nıġınıv нығыныу
Sağlamlaşmak, kuvvetlenmek, kuvveti artmak

nıġıtılıv нығытылыу
Sağlam hâle gelmek, kuvveti artırılmak

nıġıtışıv нығытышыу
Karşılıklı veya birlikte

sağlamlaştırmak, sıkılaştırmak, güçlendirmek

nığıtıv нығытыу
Bağlayarak, bükerek sağlam hâle getirmek; bağlarını sağlamlaştırmak, sıkılaştırmak

nığıttırıv нығыттырыу
Sağlamlaştırmak, kuvvetlendirmek, kuvvetini arttırmak, güçlendirmek

nığıv нығыу
1. Sağlamlaşmak, kuvvetlenmek, kuvveti artmak
2. Güzel, bütün hâle gelmek

nıқaşıv ныҡашыу
Israr etmek, inat etmek, sebat gösterme

nıқımışlanıv ныҡымышланыу
Dirayet göstermek, sebat göstermek, azim göstermek

nıқışıv ныҡышыу
Israr etmek, inat etmek, sebat göstermek

nıқıtıv ныҡытыу
Israr etmek, inat etmek, sebat göstermek

nıқıv ныҡыу
1. Sıkılaştırmak, sağlamlaştırmak
2. Israr etmek, inat etmek, direnmek

nışalav нышалау
Bir yere, kaba doldurmak, tıkıştırmak, basmak

nışıv нышыу
Bir yere, kaba doldurmak, tıkıştırmak, basmak

nıyıldav ныйылдау
Boşuna ağlamak, zırlamak

nigéźlenév нигеҙләнеү
Temellenmek, esaslanmak, dayanmak

nigéźlev нигеҙләү
Temellendirmek, esaslandırmak, dayandırmak

nikaẖlanıv никахланыу
Nikahlanmak, evlenmek

nikaẖlaşıv никахлашыу
Karşılıklı evlenmek, birlikte nikahlanmak

nikaẖlav никахлау
Nikahlamak, evlendirmek

nikeşév никәшеү
Israr etmek, inat etmek, sebat etmek

nikev никәү
Tekrar tekrar kuvvetlendirerek söylemek; ısrarla söylemek

nikéllenév никеллә неү
Nikellenmek, nikel katılmak

nikélletév никеллә теү
Nikelletmek, nikel kattırmak

nikéllev никеллəγ
Nikellemek, nikel katmak, nikel karıştırmak

néskerév нескəреγ
1. İncelmek, zayıflamak, daralmak
2. Tizleşmek (ses için)

néskertév нескəртеγ
1. İnceltmek, zayıflatmak, daraltmak
2. Tizleştirmek (ses için)
3. Zarifleştirmek, nazikleştirmek

nişletév нишлəтеγ
Ne yaptırmak, ne ettirmek

nişlev нишлəγ
Ne yapmak, ne etmek

nitév нитеγ
Ne yapmak, herhangi bir şey yapmak

nivelirlanıv нивелирланыу
Düzlenmek, bir seviyeye getirilmek

nivelirlatıv нивелирлатыу
Düzletmek, bir seviyeye getirtmek

nivelirlav нивелирлау
Düzlemek, bir seviyeye getirmek

niyetlenév ниəтлəнеγ
Niyetlenmek, niyet etmek

niyetlev ниəтлəγ
Niyet etmek, niyetlenmek

nizağalaşıv низағалашыу
Karşılıklı çekişmek, mücadele etmek, kavga etmek, dövüşmek

nizağlaşıv низағлашыу
Karşılıklı çekişmek, mücadele etmek, kavga etmek, dövüşmek

noḳotlanıv ноқотланыу
Ahmaklaşmak, aklı kıt hâle gelmek

nomérlav номерлау
Numaralamak, numara vermek

norav норау
Hâlsizleşmek, yorulmak

norlav норлау
Nor (bk. nor) ile hastalanmak (arılar için)

normalaştırılıv нормалаштырылыу
Kurallaştırılmak, düsturlaştırılmak, kaideleştirilmek

normalaştırıv нормалаштырыу
Normlaştırmak, norm belirlemek

normalav нормалау
Kurallaştırmak, düsturlaştırmak, kaideleştirmek

normalleşév нормалləшеγ
Normalleşmek, normal hâle gelmek

normalleştérév нормалləштереγ
Normalleştirmek, normal hâle getirmek

nuḳtalav нуқталау
Ağızlıksız yular geçirmek, ağızlıksız yular takmak

numérlav нумерлау
Numaralamak, numara vermek

nurhızlanıv нурһызланыу
Nursuzlanmak, nurunu kaybetmek, cansızlaşmak, sönükleşmek

nurıv нурыу
Yarmak, oymak, deşmek (akıntı için)

nurlandırıv нурландырыу
Nurlandırmak, aydınlatmak

nurlanıv нурланыу
Nurlanmak, aydınlanmak

nurlav нурлау
1. Nurlamak, parlatmak, aydınlık vermek
2. Gönle güzellik vermek

nuyınıv нуйыныу
Çatlamak, yarılmak; açılmak

nuyıv нуйыу
Yorulmak, güçsüz hâle gelmek, hâlsizleşmek

obkatkalanıv обкаткаланыу
Yuvgulanmak, üzerinden yuvgu geçirilmek

obkatkalatıv обкаткалатыу
Yuvgulattırmak, üzerinden yuvgu geçirtmek

obkatkalav обкаткалау
Yuvgulamak, üzerinden yuvgu geçirmek

oboronalanıv обороналаныу
Savunulmak, müdafaa edilmek, korunulmak

oboronalav обороналау
Savunmak, müdafaa etmek, korunmak

oboylanıv обойланыу
Duvar kağıdı kaplanmak

oboylatıv обойлатыу
Duvar kağıdı kaplatmak

oboylav обойлау
Duvar kağıdı kaplamak

obrazlandırılıv образландырылыу
Suretlendirilmek, tasvir ettirilmek, sembollendirilmek

obrazlandırıv образландырыу
Suretlendirmek, tasvir ettirmek, sembollendirmek

obrazlanıv образланыу
Suretlenmek, tasvir edilmek, sembollenmek

obrazlav образлау
Tasvir etmek, sembolleştirmek

okislandırıv окисландырыу
Oksitlendirmek

okislanıv окисланыу
Oksitlenmek

okkupatsiyalanıv оккупацияланыу
İşgal edilmek, işgal altına alınmak

okkupatsiyalav оккупациялау
İşgal etmek, işgal altına almak

oḳlaşıv оқлашыу
Karşılıklı söz vermek

oḳşaşıv оқшашыу
1. Benzeşmek, denkleşmek, eşleşmek
2. Birbirine yakın görmek

oḳşatılıv оқшатылыу
Benzetilmek, denk bulunmak, eş bulunmak

oḳşatışıv оқшатышыу
Karşılıklı ya da birlikte benzetmek

oḳşatıv оқшатыу
Benzetmek, denk bulmak, eş bulmak

oḳşav оқшау
Benzemek, denk gelmek, eş gelmek

olaġışıv олағышыу
Birlikte kaybolmak, yok olmak

olaġıtıv олағытыу
Dışarı göndermek, dışarı atmak; sınır dışı etmek

olaġıv олағыу
1. Dışarı gitmek, dışarı doğru kaçmak
2. Kaybolmak, yok olmak

olaḳtırıv олаҡтырыу
Dışarı kaçırmak, sınırdışına kaçırmak

olarıv оларыу
Yaşlanmak, ihtiyarlamak

olav 1 олау
Ulumak

olav 2 олау
Garipsemek, tuhaf karşılamak

olayıv олайыу
Büyümek, yaşlanmak, ihtiyarlamak

olġaşıv олғашыу
Yükselmek; yücelmek

oloġayıv олоғайыу
Yaşlanmak, ihtiyarlamak

oloġaytılıv олоғайтылыу
Büyüklendirilmek, yücelendirilmek

oloġaytıv олоғайтыу
Büyüklendirmek, yücelendirmek

oloḳlav олоҡлау
Hürmet göstermek, saygı göstermek, ihtiram etmek

ololanıv ололаныу
Yaşlanmak, ihtiyarlamak

ololatıv ололатыу
Yaşlandırmak, ihtiyarlatmak

ololav ололау
Büyük, yüce görerek saygı göstermek

ololoḳlav ололоҡлау
Hürmet göstermek, saygı göstermek, ihtiram etmek

oloşov олошоу
Karşılıklı ya da birlikte ulumak

olotov олотоу
Ulutmak

olov олоу
Ulumak

olpalav олпалау
Çarçabuk yapmak, alelacele yapmak

olpatlanıv олпатланыу
Güzel bir tavrı, şelik almak; ağırbaşlı olmak, vakur olmak

olpatlav олпатлау
Güzel hoş bir tavır vermek, ağırbaşlı etmek, vakur etmek

oltarıv олтарыу
Dışarıdan içine doğru bükerek dikmek, altına dikmek (ayakkabı için)

ompaytıv омпайтыу
Enayi yerine koymak, aldatmak; hayallerini yıkmak

oñķoldatıv оңқолдатыу
Onk onk ettirmek

oñķoldav оңқолдау
Onk onk etmek

oñķotlanıv 1 оңқотланыу
Doyumsuz hâle gelmek; aç gözlü olmak, pisboğaz olmak

oñķotlanıv 2 оңқотланыу
Ahmak hâle gelmek, akılsız hâle gelmek

onlanıv 1 онланыу
Unlanmak, una bulanmak

onlanıv 2 онланыу
Ezip un yapılmak

onlav 1 онлау
Unlamak, una bulamak

onlav 2 онлау
Ezip un yapmak

onotolov онотолоу
Unutulmak, akıldan çıkarılmak

onotov онотоу
Unutmak, akıldan çıkarmak

onottorov оноттороу
Unutturmak, akıldan çıkartmak

oñov оңоу
Kendi kendini unutmak; kendi kendini kaybetmek

ontaķlanıv онтаҡаланыу
Unlanmak, parçacık hâline gelmek, toz hâline gelmek

ontaķlav онтаҡлау
Un gibi etmek, parçacık hâline getirmek, toz hâline getirmek

ontalıv онталыу
1. Un gibi edilmek, toz gibi edilmek
2. Gönlünü, yüreğini paramparça etmek, incitmek

ontatıv онтатыу
Un gibi ettirmek, toz gibi ettirmek

ontav онтау
Un gibi etmek, toz gibi etmek, ufalamak

oranlaşıv оранлашыу
Karşılıklı çağrı yollamak, karşılıklı davet yollamak; çağrılaşmak, davetleşmek

oranlatıv оранлатыу
Çağrı yollatmak, cihat çağrısı yollatmak, davet yollatmak

oranlav оранлау
Çağrı yollamak, cihat çağrısı yollamak, davet yollamak

orientirlanıv ориентирланыу
Yeri gösterilmek, hareket yönü gösterilmek, yönü tayin edilmek

orientirlaşıv ориентирлашыу
Birlikte ya da karşılıklı yön tayin etmek, hareket yönünü göstermek

orientirlav ориентирлау
Yerini göstermek, hareket yönünü göstermek, yönü tayin edilmek

orloḳlanıv орлоҡланыу
Tohumlanmak, tohuma dönmek

orolanıv ороланыу
Ur oluşmak, ur çıkmak

orolop-huġılıv оролоп-һуғылыу
İtilip kakılmak

orolov оролоу
Vurulmak, çarpılmak

orondorov 1 орондороу
Vurundurmak, dövündürmek

orondorov 2 орондороу
Zorlandırmak, güçlük çektirmek

oronov 1 ороноу
Vurunmak, dövünmek

oronov 2 ороноу
Didinmek, çabalamak, güçlük çekmek

oronsoḳlav оронсоҡлау
Durdurmak, ertelemek, tehir etmek, engel olmak, alı koymak

orop-berév ороп-бәреу
Vurup yaralamak, vurmak, çarpmak, kakmak

orop-huġıv ороп-һуғыу
Kakıp vurmak

oroşov орошоу
Vuruşmak; savaşmak, kavga etmek, dövüşmek

orźorov орҙороу
Fırlatmak, attırmak; vurdurmak

osarımlaşıv осарымлашыу
İddialaşmak, bahisleşmek, bahse girmek

oshoźayıv ochoşайыу
Değeri düşmek, ucuzlamak

oshoźaytıv ochoʒайтыу
Değerini düşürtmek, ucuzlatmak

oshoźlandırıv ochoʒландырыу
Değerini düşürmek, ucuzlaştırmak

oshoźlanıv ochoʒланыу
Değeri düşmek, ucuzlamak

osķalav ocқалау
Atları önlü arkalı sıralayıp arabaya koşmak

osķavıllav ocқауыллау
Atları önlü arkalı sıralayıp arabaya koşmak

osķavlav ocқаулау
Atları önlü arkalı sıralayıp arabaya koşmak

osķoloķlav ocқолоқлау
Hıçkırmak

osķonlandırıv ocқонландырыу
Atikleştirmek, çevikleştirmek; atik şekilde meydana getirmek

osķonlanıv ocқонланыу
Atikleşmek, çevikleşmek

ośķotov oçқотоу
Her yönden çok hızlı estirmek, savurtmak

oslanıv ослаңыу
Sivri hâle gelmek, uçlu hâle gelmek, sivrilmek, uçlanmak

oslaşıv ослашыу
Karşılıklı ya da birlikte uç yapmak, uçlu hâle getirmek

oslatıv ослатыу
Uçlandırmak, sivri hâle getirtmek, sivriltmek

oslav 1 ослау
1. Uç yapmak, uçlu hâle getirmek, sivriltmek
2. Sonuna gelmek, ucuna gelmek; bitirmek, tamamlamak

oslav 2 ослау
Elle tutmak, ele almak

oslayıv ослайыу
Uçlamak, uçlu hâle getirmek, sivri hâle getirmek

oslaytılıv ослайтылыу
Uçlandırılmak, sivriltilmek

oslaytıv ослайтыу
Uçlandırmak, sivriltmek

osoķlanıv осоқланыу
İnanca göre kötülüklerden kurtulmak için birşeye sihir ya da büyü yapılmak

osoķlatıv осоқлатыу
Kötülüklerden kurtulmak için birşeye sihir ya da büyü yaptırmak

osoķlav осоқлау
Kötülüklerden ve fenalıklardan kurtulmak için birşeye büyü ya da sihir yapmak

oṡollanıv оҫоллаңыу
Ustalıkla bir sonuca varmak, bir sonuca gelmek

osondorov осондороу
Yersiz şekilde övmek, methettirmek; havaya girdirmek

osonop-talpınıv осоноп-талпыңыу
Can atmak, çok istemek, hevesle çırpınmak

osonov 1 осоноу
Hızlı hızlı sağa sola uçmak

osonov 2 осоноу
İlgi ve şefkatten nazlanmak, işvelenmek

osonov 3 осоноу
Kabarmak, uçuk çıkмak

osop-hikérév осоп-һикерең
Uçup zıplamak, havalara uçmak; can atmak

osop-ķunıv осоп-ҡуныу
Coşup coşup fırlamak

osop-töşöv осоп-төшөү
Mutluluk ve istekle can atmak, heves etmek

osorġav осорғау
Zıplattırmak, atlattırmak, hoplattırmak

osorov осороу
1. Uçurmak, havalandırmak
2. Yüksek bir yerden aşağı yıkılmak

osortov осортоу
Uçurtmak, havalandırtmak

osov осоу
1. Uçmak, hareket etmek
2. Buharlaşmak

osralıv осралыу
Tesadüf edilmek, rast gelinmek

osraşıv 1 осрашыу
Karşılaşmak, birlikte tesadüf etmek; buluşmak

osraştırıv осраштырыу
Karşılaştırmak, tesadüf ettirmek

osratıv осратыу
Tesadüf ettirmek, rast getirmek

osrav осрау
Tesadüf etmek, rast gelmek; karşılaşmak

ostalıv осталыу
Aldanmak, kandırılmak

ostanlav останлау
Yerinde durmamak, oynaklık etmek, cilvelenmek

oṡtarıv оҫтарыу
Bir işi ustalıkla, maharetle sonuca ulaştırmak

ostav 1 остау
Tutmak, kavramak, ele almak

ostav 2 остау
Kandırmak, aldatmak

ostoḳaylanıv остоҡайланыу

1. Herşeyden çok çabuk sıkılıp yerinde durmamak
2. Cilvelenmek, işve yapmak

ostoḳlanıv остоҡланыу

Herşeyden çok çabuk sıkılıp yerinde durmamak

oşaḳlaşıv ошаҡлашыу

Karşılıklı suçlamak, karşılıklı ihbar etmek, ispiyonlamak

oşaḳlatıv ошаҡлатыу

Açıkça suçlatmak, ihbar ettirmek, ispiyonlatmak

oşaḳlav ошаҡлау

Açıkça suçlamak, ihbar etmek, ispiyonlamak

oşav ошау

Benzemek, denk gelmek, eş gelmek; beğenmek, güzel bulmak

oşolaytıv ошолайтыу

Şöyle etmek, şu şekilde etmek

oştav оштау

Tutmak, kavramak, ele almak

otarlav отарлау

Analiz yapmak, analiz geçirmek

otḳarıv отҡарыу

Kumarda kaybedip ödemek; ütülmek

otḳoşov отҡошоу

Karşılıklı ya da birlikte tahrik etmek, kışkırtmak

otḳotov отҡотоу

Tahrik ettirmek, kışkırtmak; fitneletmek

otḳov отҡоу

Tahrik etmek, kışkırtmak; fitnelemek

otolov отолоу

1. Oyunda, yarışta geçilmek, yenilmek; ütülmek
2. Kötü ve muhtaç hâle düşmek

otov 1 отоу

Oyunda, yarışta geride bırakmak, yenmek; ütmek

otov 2 отоу

Herhangi birinden görüp akılda tutmak; öğrenmek; benimsemek

ottorov оттороу

Kumarda kaybedip ödemek

oyalanıv ояланыу

Yuvalanmak, yuvalı olmak

oyalatıv оялатыу

Yuvalandırmak, yuvalı yapmak

oyalav оялау

Yuvalamak, yuvaya yerleşmek, yuva yapmak

oyaldırıv оялдырыу
Rahatsızlık hissettirmek, uygunsuzluk hissettirmek

oyalışıv оялышыу
Karşılıklı utanmak, sıkılmak, rahatsızlık duymak, çekinmek

oyalışıv оялышыу
Uygun bir yere yerleşmek, yuvalamak

oyalıv оялыу
Rahatsızlık hissetmek, uygunsuzluk hissetmek; çekinmek, çekingenlik duymak; utanmak, sıkılmak

oyalsanlanıv оялсанланыу
Rahatsızlık hisseder hâle gelmek, çabuk huzursuz hâle gelmek

oyaltıv оялтыу
Rahatsızlık hissettirmek, uygunsuzluk hissettirmek; çekindirmek, utandırmak

oyathınıv оятһыныу
Utanç hissetmek, utanç duymak; sıkıntı duymak

oyathızlandırıv оятһызландырыу
Utanmaz şekilde davranmak, çekincesiz davranmak

oyatlav оятлау
Utanmak, utangaçlık duymak, utangaç görmek

oyķaşıv ойҡашыу
Sıkıştırıp bir yere yığmak, toplamak

oyķaştırılıv ойҡаштырылыу
Sıkıştırarak bir yere biriktirilmek, toplanmak

oyķaştırıv ойҡаштырыу
Sıkıştırarak bir yere biriktirmek, toplatmak

oyoķhotov ойоҡһотоу
1. Her yönden çok hızlı estirmek, savurtmak
2. Huzuru bozmak, sükûneti dağıtmak
3. Çoşkun şekilde yapmak, çoşkuyla yapmak

oyoķhov 1 ойоҡһоу
Her yönden çok hızlı esmek, savurmak

oyoķhov 2 ойоҡһоу
Biri ya da bir şeye sımsıkı yapışmak, sarılmak

oyomhorav ойомһорау
Uyuklamak

oyosķov ойоскоу
Her yönden çok hızlı esmek, savurmak

oyoşov ойошоу
1. Uyuşmak, örtüşmek
2. Ortak bir amaç için birleşmek

oyoştorolov ойошторолоу
Uyuşturulmak, örtüştürülmek

oyoştoroşov ойошторошоу
1. Bir amaç için beraberlik kurmak, birlik oluşmak

2. Bir iş ya da yolu meydana koymak, meydana getirmek

oyoştorov ойоштороу

Uyuşturmak, örtüştürmek

oyoştortov ойоштортоу

1. Bir amaç için beraberlik kurdurmak, birlik oluşturmak
2. Bir iş ya da yolu meydana koydurmak, meydana getirtmek

oyotov 1 ойотоу

1. Damızlık yoğurt koyup ekşitmek
2. Koyu, yoğun hâle getirmek

oyotov 2 ойотоу

1. Uyutmak, uyku getirmek
2. Gönlü ferahlatıp herşeyi unutturmak
3. Uygun ve yumuşak hareketlerle dans etmek

oyotov 3 ойотоу

Kan akışını yavaşlatıp hissizleştirmek

oyottorov ойоттороу

Damızlık yoğurt koydurup ekşitmek

oyov 1 ойоу

1. Sütten yoğurda dönmek
2. Yoğunlaşmak, koyulaşmak (kan için)

oyov 2 ойоу

Uyumak; uyuklamak

oyov 3 ойоу

Kan akışı yavaşlayarak hissizleşmek

oyoźov ойоҙоу

***öyenek oyoź-*:** Alın çizgileri ile fal bakmak

oypalanıv ойпаланыу

Buruşturulmak, kırıştırılmak

oypalaşıv ойпалашыу

Birlikte ya da karşılıklı buruşturmak, kırıştırmak

oypalav ойпалау

Buruşturmak, kırıştırmak

oypaldırıv ойпалдырыу

Değerini, kıymetini yitirerek attırmak

oypalıv ойпалыу

Buruşup kırışığ yıpranmak (giyim için)

oźaķlatıv оҙаҡлатыу

Uzun sürdürmek, uzun vakit geçirmek

oźaķlav оҙаҡлау

Uzatmak, sürdürmek

oźanıv оҙаныу

Uzanmak

oźañlav оҙаңлау

Kötü bir sesle yüksek sesler çıkarıp terennüm etmek

oźarıv оҙарыу

1. Uzamak, uzun olmak
2. Sürekli olmak

oźatılıv оҙатылыу

Uğurlanmak, yolcu edilmek

oźatışıv oşatışıwıy
Birlikte misafir uğurlamak, yolcu etmek

oźatıv 1 oşatıy
1. Uğurlamak, yolcu etmek
2. Gönülsüzce göndermek
3. Gelini damadın evine uğurlamak, göndermek

oźatıv 2 oşatıy
Kendir, şal dokumak için hazırlanan dokuma ipi çekmek, uzatmak

oźatıv 3 oşatıy
Uzatmak, devam ettirmek, sürdürmek

oźattırıv oşattırıy
Uğurlattırmak, yolcu ettirmek

oźav oşay
Uzamak, sürmek

oźayıv oşayıy
Uzamak, daha uzun olmak

oźaytılıv oşaytılıy
Uzattırılmak, sürdürülmek

oźaytıv oşaytıy
Uzatmak, sürdürmek

oźayttırıv oşayttırıy
Uzattırmak, sürdürmek

ozdañlav ozdaŋlay
Burnunu sokmak, herşeye maydanoz olmak

ozlaşıv ozlaşıwıy
Uzata uzata ağlaşmak

ozlatıv ozlatıy
Uzata uzata ağlatmak

ozlav ozlay
Uzata uzata ağlamak

oźonayıv oşonayıy
Uzun olmak, uzamak

oźonaytılıv oşonaytılıy
Uzunlaştırılmak, uzattırılmak

oźonaytıv oşonaytıy
Uzunlaştırmak, uzatmak

oźonayttırıv oşonayttırıy
Uzunlaştırmak, uzattırmak

ozonlanıv ozonlanıwıy
Ozonlanmak

ozonlaştırıv ozonlaştırıwıy
Ozonlaştırmak

ozonlav ozonlay
Ozonlamak

oźonsalanıv oşonsalanıwıy
Uzunca olmak, uzunca şekle dönmek

oźonsalav oşonsalay
Uzunca etmek, uzunca şekle getirmek

oźontoroklanıv oşontorokla nıwıy
Uzun gövdeli hâle gelmek, uzun yapılı hâle gelmek

ozrayıv ozrayıwıy
Hızla kaçmak, çarçabuk kaçmak

öbetév өбәтеү
Hafif yumuşatmak (et, balık gibi şeyleri)

öbev 1 өбәү
Eriyip yumuşamak (et, balık için)

öbörhelenév өбөрһәләнеү
Çok eskiyip tiftiklenmek

öbörhöv өбөрһөү
Çok eskiyip tiftiklenmek

öbörölenév өбөрөләнеү
Tiftiklenmek, pamuklanmak

öbörölev өбөрөләү
Tiftiklemek, pamuklamak; kumaşın tüyünü kabartmak

öföldetév өфөлдәтеү
Üf edip durmak; hürmet göstermek

öföldev өфөлдәү
Üf üf etmek, tekrar tekrar üf etmek

ögöldev өгөлдәү
Damak dibinden ses çıkarmak (aygır için)

ögötletév өгөтләтеү
Öğüt verdirmek, nasihat verdirmek

ögötlev өгөтләү
Öğütlemek, öğüt vermek, nasihat etmek

ögöv өгөү
1. Öğütlemek, öğüt vermek
2. Üst üste söylemek

köldev өкөлдәү
Ök ök etmek

ökşeyév өкшәйеү
Gözleri fırlamak, gözlerini fal taşı gibi açmak; kabarmak, şişmek

ökşönöv өкшөнөү
Becerikli davranmak, eline çabuk davranmak; dikkatli davranmak

ökşöv өкшөү
Her yanını kemirmek

ölböretév өлбөрәтеү
Çok eskitmek, delik deşik ettirmek

ölbörev өлбөрәү
1. Çok eskimek, delik deşik etmek
2. İri ve yumuşak olmak (kar için)

öldörlev өлдөрләү
Samimiyet göstermek, güler yüz göstermek

ölemlev өләмләү
Lokmalamak, lokma lokma etmek

öleşélév өләшелеү
Üleşilmek, paylaşılmak, hisse edilmek

öleşév өләшеү
Üleşmek, paylaşmak, hisse etmek

ölfetleşév өлфәтләшеү
Yakınlaşmak, arkadaş olmak, dost olmak

ölgeşélév өлгәшелеү
Gayret ve emekle bir sonuca ulaşılmak

ölgeşév өлгәшеү
Gayret ve emekle bir sonuca ulaşmak; hayata geçirmek

ölgeştérév өлгәштереү
Gayret ve emek vererek bir sonuca ulaştırmak

ölgörölöv өлгөрөлөү
Eli çabuk davranılmak, hızlı davranılmak

ölgöröv өлгөрөү
1. Eli çabuk davranmak, hızlı davranmak; belli bir vakte kadar bir işi başarabilmek
2. Hazır olmak
3. Olgunlaşmak, olmak (ekin, meyve, sebze için)

ölgörtöşöv өлгөртөшөү
Karşılıklı ya da birlikte çalışmak, hazırlamak, yetişmek

ölgörtöv өлгөртөү
Belirli bir an için çalıştırmak, hazırlatmak, yetiştirmek

ölkeneyév өлкәнәйеү
Yaşlanmak, ihtiyarlanmak

ölkeneytév өлкәнәйтеү
Yaşlandırmak, ihtiyarlatmak

ölkenlenév өлкәнләнеү
Yaşlanmak, ihtiyarlanmak

ölkenlev өлкәнләү
Yaşlı olmak, ihtiyarlamak

ölköldev өлкөлдәү
Sıçraya sıçraya koşmak, salına salına yürümek

ölkömlenév өлкөмләнеү
Bir kökten çıkmak, bir kökten çıkıp gelişmek; filizlenmek

ölökhev өлөкһәү
Çok özlemek, çok hasret duymak

ölöşlev өлөшләү
Paylamak, bölmek, parçalara ayırmak, üleştirmek

ölpeklev өлпәкләү
Yumuşak hâle getirmek, yumuşak etmek

ölpelenév өлпәләнеү
Yumuşatılmak, yumuşak hâle getirilmek

ölpelev өлпәләү
Aceleyle gelişi güzel yapmak, çabucak yarım yamalak yapmak

ölpeyév өлпәйеү
Yumuşacık olup dalgalanmak (saç için)

ölpöldeşév өлпөлдәшеү
Karşılıklı ya da birlikte yayılarak dalga yapmak

ölpöldev өлпөлдәү
1. Yayılarak dalga yapmak
2. Sık sık atmak, sık sık vurmak

ölpölenév өлпөләнең
Filiz, tomurcuk şeklinde olmak

ölpölev өлпөләү
Filiz, tomurcuk şekline getirmek

ölpörev өлпөрәү
Dağılarak tiftik gibi olmak (özellikle saç için)

öltenletév өлтәнләтеү
1. Hafif hafif hareket ettirip hızlandırmak, acele ettimek
2. Kenarlarını eskitip yıpratmak

öltenlev өлтәнләү
Hafifçe hareket ettirip hızla yapmak

ölteślendérév өлтәҫләндереү
Yumuşacık ve tüylü hâle getirtmek

ölteślenév өлтәҫләнеү
Yumuşacık ve tüylü hâle hâle gelmek

ölteślev өлтәҫләү
Yumuşacık ve tüylü hâle getirmek

ölteyév өлтәйеү
Dik durmak, dinelip dimdik durmak

ölteytév өлтәйтеү
Dik durdurmak, dimdik durdurmak

öltöklendérév өлтөкләндереү
Tiftiklendirmek, tüylendirmek; eskitmek

öltöklenév өлтөкләнеү
Tiftiklenmek, tüylenmek; eskimek, yıpranmak

öltöldev өлтөлдәү
Hafifçe basıp çabuk çabuk atlamak

öltöreşév өлтөрәшеү
Karşılıklı samimiyet göstermek; birlikte ya da karşılıklı gönülden emek vermek

öltöretév өлтөрәтеү
Kenarlarını eskitip yıpratmak

öltörev 1 өлтөрәү
Samimiyet göstermek, güler yüz göstermek

öltörev 2 өлтөрәү
Kenarları eskiyip yıpramak

öltörlev өлтөрләү
Samimiyetle yürümek; hoşgörü göstermek; gönülden emek vermek

ömeleşév өмәләшеү
Birlikte imece yapmak

ömelev өмәләү
İmece yapmak

ömöthönöv өмөтһөнөү
Ümitlenmek, umutlanmak

ömöthöźlenév өмөтһөҙләнеү
Ümitsizlenmek, umutsuzlanmak

ömötlendérév өмөтләндереү
Ümitlendirmek

ömötlenév өмөтләнеү
Ümitlenmek, umutlanmak

öndeşév өндәшеү

1. Seslenmek; söz eklemek
2. Müracaat etmek, danışmak
3. Karşılık olarak söz söylemek

öndev өндәү

Çağırmak, seslenmek; davet etmek

önetév өнәтеү

Gönlü cezbettimek, sempatikleştirmek, gönle güzel göstermek

önev өнәү

1. Gönlü okşamak; yakın görmek, sevmek
2. Dürüst bulmak, güzel bulmak; güzel görmek

öñköldeşév өңкөлдәшеү

Birlikte ya da karşılıklı önk önk etmek

öñköldev өңкөлдәү

Önk önk diye ses çıkarmak; önk önk etmek

öñölöşöv өңөлөшөү

1. Delik ya da çukur açılarak içe doğru batmak
2. Ümit etmek, istemek, dilemek

öñölöv өңөлөү

1. Kazılmak, oyulmak, deşilmek
2. Delik ya da çukur açılarak içe doğru batmak
3. Ümit etmek, istemek, dilemek

öñöv өңөү

1. Çukur açmak, kazmak, oymak, deşmek
2. Toprağı yarıp eşerek gitmek (su için)

öñreyéşév өңрәйешеү

Karşılıklı ya da birlikte çukurlanmak, darlaşıp derinleşmek

öñreyév өңрәйеү

1. Dar, derin şekilde çukurlanmak, mağara ağzına benzemek
2. Derine inmek, oyulup çukurlanmak

öñreytév өңрәйтеү

Çukurlaştırmak, mağara ağzına benzetmek

öñşeyéşév өңшәйешеү

Karşılıklı veya birlikte ümit etmek, istemek

öñşeyév өңшәйеү

1. Çok ümit etmek, istemek
2. Mağara ağzına benzemek

öñşeytév өңшәйтеү

Çok ümitlendirmek, çok istetmek

öntev өнтәү

Azaltmak, eksiltmek, indirtmek

öpenlev өпәнләү

Dolaşmak, karışmak (atın yelesi veya kuyruğu için)

öplev өпләү

Çalmak, soymak, aşırmak

örgelev 2 өргөләү
Yavaş yavaş ürümek (köpek için)

örgev өргәү
Üremek, yetişmek

örgölev 1 өргөләү
Seyrek seyre ürümek, seyrek seyrek uğuldamak (ses ve rüzgar için)

örgöźöv өргөҙөү
Ürütmek, ürümeye fırsat vermek

örkeklenév өркәкләнеү
Ürkek olmak, korkak olmak

örkönöv өркөнөү
Kendi kendinden korkmak, kendinden ürkmek

örköşöv өркөшөү
Karşılıklı ya da birlikte ürkmek, korkmak

örkötöv өркөтөү
Ürkütmek, korkutmak

örköv өркөү
Ürkmek, korkmak

örölenév өрөләнеү
Kaynayarak yağlanmak

örölöv өрөлөү
Üfürülmek, gönlde bir duygu uyandırılmak

öröşöv 1 өрөшөү
1. Karşılıklı ya da birlikte üflemek
2. Gönülde karşılıklı his uyandırmak

öröşöv 2 өрөшөү
Karşılıklı ya da birlikte ürümek

öröv 1 өрөү
1. Belli bir yönde hareket etmek (rüzgar için)
2. Üflemek
3. Bir şeyin içine hava vermek

öröv 2 өрөү
Ürümek

örpeklenév өрпәкләнеү
Yumuşak ve uçucu hâle gelmek; tüy gibi uçucu hâle gelmek

örpeklev өрпәкләү
Yumuşak ve uçucu hâle getirmek; tüy gibi uçucu hâle getirmek

örpeyév өрпәйеү
Yumuşayarak kabarmak, tüylenip kabarmak; tiftiklenmek

örpeytév өрпәйтеү
Yumuşatarak kabartmak, tüylenerek kabartmak; tiftiklendirmek

örpöldev өрпөлдәү
Yumuşamak; uçucu hâle gelmek

örźörölöv өрҙөрөлөү
Belli bir yönde hareket ettirilmek

örźöröv 1 өрҙөрөү
1. Belli bir yönde hareket ettirmek
2. Körüklenmek
3. Gönülde duygu uyandırmak, hislendirmek

örźöröv 2 өрҗөрөү
Ürütmek, ürümeye fırsat vermek

örźörtöv өрҗөртөү
Körüklendirmek, körük ya da başka bir nesne yardımıyla havayı yönlendirmek

ösköllendérév өскөлләндерең
Üç kenarlı hâle getirtmek

ösköllenév өскөлләнең
Üç kenarlı hâle gelmek

ösköllev өскөлләү
Üç kenarlı yapmak

öśkötöv өçкөтөү
Kışkırtmak, kudurtmak, tahrik etmek

öśletév өçләтең
Birine saldırtmak, kışkırtmak

öślev 1 өçләү
Birşeyin üstünden geçmek, üstü boyunca uzanmak

öślev 2 өçләү
Düğümlemek, ilik sarmak

ösmöyöşlenév өсмөйөшләнең
Üç kenarlı hâle gelmek, üçgenlenmek

ösmöyöşlev өсмөйөшләү
Üç kenarlı yapmak

östaġanlav өстағанлау
Üç ayaklı kaide koymak

öštelev өçтәләү
Yeniden eklemek, tekrardan ilave etmek; üstelemek

öštelév өçтәлең
Üstüne koyulmak, eklenmek, artırılmak

öštetév өçтәтең
Ekletmek, ilave ettirmek; artırtmak

öštev 1 өçтәү
Üstüne koymak, eklemek, artırmak

öštörev өçтөрәү
Sürüklemek, yanında taşımak, beraberinde gezdirmek

öşeleklev өшәләкләү
Kardaki tavşan yuvası gibi çukur olmak

öşelev 1 өшәләү
Yuvarlamak, toparlaklamak (hamur, çamur gibi şeyler için)

öşelev 2 өшәләү
Öş öş diye ses çıkarıp at kovalamak

öşendérév өшәндерең
Yormak, hâlsizleştirmek

öşenév 1 өшәнең
Yorularak üşümek

öşenév 2 өшәнең
Yorulmak, zayıf hâle gelmek

öşkevéllev өшкәүеллә ү
Öş öş ederek atı kovalamak

öşkörönöv өшкөрөнөү
Kendi kendini okuyup üflemek

öşköröp-tököröv өшкөрөп-төкөрөү
Üfleyip tükürerek tedavi etmek

öşköröv өшкөрөү
Üfürükle iyileştirmek

öşkörtöv өшкөртөү
Üfürükle tedavi ettirmek

öşkötöv өшкөтөү
Hayvanları ürkütüp, korkutup kovmak

öşköv 1 өшкөү
Aniden korkup kaçmak (hayvanlar için)

öşköv 2 өшкөү
Öş öş diye atı kovmak

öşökhönöv өшөкһөнөү
Üşür gibi olmak, biraz soğuk hissetmek

öşökhöv өшөкһөү
Azıcık üşümek, biraz üşümek

öşönöv өшөнөү
Üşümek, soğuk hissetmek

öşötöv өшөтөү
1. Üşütmek, üşümeye sebep olmak
2. Soğukta dondurup bozmak

öşöttöröv өшөттөрөү
Üşüttürmek, soğuk hissettirmek

öşöv өшөү
1. Üşümek, soğuk hissetmek
2. Soğuktan helak olmak
3. Herhangi bir acınacak durumdan korkmak

ötelendérév өтәләндерең
Acele ettirmek, hızlandırmak, çabuklaştırmak

ötelenév 1 өтәләнең
Çabuk davranmak, acele etmek, hızla hareket etmek, çabukça çalışmak

ötelenév 2 өтәләнең
Samimiyet göstermek, güler yüz göstermek

ötelev 1 өтәләү
1. Tüyü bırakılmak, tüyü dökülmek (hayvanlar için)
2. Eskiyip yırtılmak

ötelev 2 өтәләү
Daha hızlı hareket ettirmek, acele ettirmek

ötenleşév өтәнләшең
Birlikte ya da karşılıklı acele etmek, hızlanmak, hızlı olmaya çalışmak

ötenlev өтәнләү
Daha çabuk olmaya, hareket etmeye çalışmak

öteślev өтәҫләү
1. Ateşe tutup yakmak (yün, pamuk için)
2. Sıcağa koyup ısıtmak (kıyafeti)

ötöklenév өтөкләнеү
Çabuk davranmak, acele etmek, hızla hareket etmek, çabukça çalışmak

ötölöp-ḳırılıv өтөләп-ҡырылыу
Çok acele etmek, çok çabuk davranmak

ötölöv өтөләү
Ateşe tutulup tüyleri ütülmek

ötöp-ḳırıv өтөп-ҡырыу
Çok acele ettirmek, çabuk davrandırmak

ötöşöv өтөшөү
Karşılıklı ya da birlikte ütmek

ötöv өтөү
Ateşe tutarak tüyleri ütmek

ötreyéşév өтрәйешеү
Karşılıklı ya da birlikte sinirlenmek, sırt kabartmak (hayvanlar için)

ötreyév өтрәйеү
Sinirlenmek, sırt kabartmak (hayvanlar için)

ötreytév өтрәйтеү
1. Sinirlendirip sırt kabarttırmak (hayvanlar için)
2. Dik durdurmak, dimdik durdurmak

öttöröv өттөрөү
Ateşe tutarak tüylerini

öyelev өйәләү
Dönüp durmadan eziyet edilmek (hayvanlar için)

öyeneklev өйәнәкләү
Sara nöbeti geçirmek, epilepsi kriz geçirmek

öyerlenév өйәрләнеү
Kar ya da yağmur suyundan oluşan nehre dönmek

öyerlev өйәрләү
Kar ya da yağmur suyu gibi gelmek

öyeźeklev өйәҙәкләү
Durmadan eziyet çektirmek; cefa çektirmek

öyeźev өйәҙәү
Dönüp durmadan eziyet edilmek (hayvanlar için)

öyeźév өйәҙеү
1. Dönüp durmadan eziyet edilmek (hayvanlar için)
2. Kan gitmediği için uyuşmak

öygölev өйгөләү
Orada burada yığmak, toplamak

öygölöşöv өйгөләшөү
Karşılıklı ya da birlikte çoğalıp toplanmak, yığılmak

öygübeklenév өйгүбәкләнеү
Evden çıkmamak, insanlarla yakınlaşmamak

öykelév өйкәлеү

1. Sürülmek, ovulmak; okşanarak ovulmak
2. Zedelenmek, yaralanmak

öyketév өйкәтеү

1. Sürdürmek, ovdurmak
2. Gönlü incitmek, gönlü kırmak

öykev өйкәү

1. Sürmek, ovmak, ovalamak
2. Kabartıp çürütmek
3. Daima huzursuz etmek, incitmek, sıkmak

öyköldöröv өйкөлдөрөү

Gruplayarak yığmak, bölümleyerek istiflemek (insan veya hayvan için)

öykölöşöv өйкөләшөү

Karşılıklı ya da birlikte yığılmak, bir yere birikmek

öykölöv өйкөләү

Gruplanarak bir yere yığılmak, bir yere birikmek

öyköltöv өйкөлтөү

Gruplayarak yığmak, bölümleyerek istiflemek (insan veya hayvan için)

öykömlenév өйкөмләнеү

Gruplanmak, kümelenmek, yığınlanmak

öykömleşév өйкөмләшеү

Gruplaşmak, kümeleşmek, yığınlaşmak

öykömlev өйкөмләү

Gruplamak, kümelemek, yığınlamak

öylendérév өйләндереү

Evlendirmek

öylenéşév өйләнешеү

Eş olmak, karı koca olmak

öylenév өйләнеү

Evlenmek

öylögöv өйләгөү

Çoğalıp toplanmak, yığılmak

öymekleşév өймәкләшеү

Üst üste istiflenip yığılmak

öymekletév өймәкләтеү

1. Üst üste istifleyip yığmak, biriktirmek
2. İnsan ya da hayvanları bir araya getirip toplamak

öymeletév өймәләтеү

Tepeleme yığdırmak

öymelev өймәләү

Tepeleme yığmak

öyögöşöv өйөгөшөү

Çiftleşmek, birleşmek

öyögöv өйөгөү

Cinsel yönden birlikte olmak (hayvanlar ve böcekler için)

öyöldöröv өйөлдөрөү

Yığıp toplatmak, biriktirmek

öyölöşöv өйөлөшөү
Karşılıklı ya da birlikte yığılmak, toplanmak, birikmek; birbiri ardına gelmek, üst üste gelmek

öyölöv өйөлөү
Yığılıp toplanmak, birikmek

öyöltöv өйөлтөү
Yığıp toplatmak, biriktirmek

öyörmelenév өйөрмәләнеү
Bir yere yığılmak, bir yere toplanmak

öyörmelev өйөрмәләү
Çok hızlı dönerek uçmak, savrulmak

öyöröldöröv өйөрөлдөрөү
Çok hızlı dönerek uçmak, savrulmak

öyörölöv 1 өйөрөлөү
Bir yere yığılmak, bir yere toplanmak

öyörölöv 2 өйөрөлөү
Bir yöne doğru kıvrıla kıvrıla uçmak, savrulmak

öyöröltöv өйөрөлтөү
Çok hızlı dönerek uçmak, savrulmak

öyöröv 1 өйөрөү
1. Dağınık hâldeki hayvanları kovalayarak bir yere toplamak
2. Dağıtmadan bir yere toplamak
3. Dikkati çekmek, gönlü celbetmek

öyöröv 2 өйөрөү
Çok güçlü kaldırarak döndüre döndüre savurmak, uçurmak

öyörtöv 1 өйөртөү
Çok hızlı döndürerek savurtmak, saçtırmak
***ut öyört-*:** Büyük bir hız ve coşku ile iş yapmak; coşturmak

öyörtöv 2 өйөртөү
Hayvan sürüsünü çevirip bir yere toplamak

öyöşöv өйөшөү
Karşılıklı ya da birlikte toplamak, istiflemek; yığmak

öyöv 1 өйөү
1. Toplamak, istiflemek, tasniflemek, sınıflandırmak; yığmak
2. Birbiri üstüne yığmak, artırmak

öyöv 2 өйөү
Bir yerden kaymak

öyrelenév өйрәләнеү
Eriyip yumuşamak, ezilmek (kar için)

öyrenélév өйрәнелеү
Öğrenilmek, bilim alınmak, bellenmek

öyrenéşév өйрәнешеү
Karşılıklı y ada birlikte öğrenmek, bilgi almak

öyrenév өйрәнеү
Öğrenmek, bilim almak, bilgi almak

öyretélév өйрәтелеү
Öğretilmek, bilgi alınmak

öyretéşév өйрәтешеү
Karşılıklı ya da birlikte öğretmek, bilgi sahibi yapmak, bilim vermek

öyretév өйрәтеү
Öğretmek, bilgi sahibi yapmak, bilim vermek

öyrettérév өйрәттереү
Öğrettirmek, bilgi sahibi yaptırmak, bilim verdirmek

öyröldöröv өйрөлдөрөү
1. Bir nokta etrafında hareket ettirmek
2. Bir yeri dolaştırarak hareket ettirmek

öyrölmeklenév өйрөлмәкләнеү
Girdap olmak, girdap yapmak

öyrölöp-söyrölöv өйрөлөп-сөйрөлөү
Koşup birşeyler çevresinde dönenmek

öyrölöv өйрөлөү
1. Bir nokta etrafında hareket etmek; dönmek
2. Durmadan akmak, bir biri ardına gelmek (düşünce, fikir için)

öyröltöv өйрөлтәү
1. Birşeyleri bir nokta çevresinde hareket ettirmak, döndürmek.

Aynı yerde döndürüp hareket ettirmek.

öysöklenév өйсөкләнеү
Hayvanların kırılan ayaklarına destek koyulmak, desteklenmek

öysöklev өйсөкләү
Hayvanların kırılan ayaklarına destek koymak, desteklemek

öyźöröv 1 өйҙөрөү
Yığdırmak, toplatmak, istifletmek

öyźöröv 2 өйҙөрөү
Eğdirmek, büktürмek

öyźörtöv өйҙөртөү
Yığdırtmak, toplattırmak, istiflettirmek

öźelenév өҙәләнеү
Gönülden özen göstermek, candan emek vermek; eskitmek, yıpratmak

öźeñgélev өҙәңгеләү
Üzengi takmak, üzengi koymak

öźeñlev өҙәңләү
Uzun uzun ses çıkararak ağlamak

öźgelev өҙгәләү
Parçalamak, parça parça etmek

öźgölenév өҙгөләнеү
1. Parçalanmak, parça parça olmak; yırtılmak
2. Kahrolmak, çok fazla üzülmek

öźgöleşév өҙгөләшеү
Karşılıklı ya da birlikte parçalamak, parça parça etmek

öźgöletév өҙгөләтеү
Parçalatmak, parça parça ettirmek

özgölev өзгөләү

1. Parçalamak, parça parça etmek; yırtmak
2. Kahretmek, çok fazla üzmek

özgörtöv өзгөртөү

Saldırtmak, kışkırtmak

özgöslev өзгөсләү

Zorla çekip parça parça etmek, parçalamak

özköldev өзкөлдәү

Çocuğu çok fazla kucaklayıp sevip okşamak

özlev 1 өзләү

1. Islık çalar gibi terennüm etmek, damak dibinden nağmelendirmek
2. Uğuldamak, ıslık çalar gibi ses çıkarmak (rüzgar için)

özlögöv өзлөгөү

1. İyileşir iyileşmez yeniden hastalanmak
2. Hastalığı ağırlaşmak

özlökhönöv өзлөкһөнөү

İyileşir iyileşmez yeniden hastalanmak

özlöktöröv өзлөктөрөү

İyileşir iyileşmez tekrardan hastalandırmak

özmev өзмәү

Devamlı, sürekli vurmak; devamlı kakmak

özöklenév өзөкләнеү

Yokluğa kalmak, kıtlığa kalmak

özöldev өзөлдәү

Damak dibinden kesik kesik ses çıkarmak (sığır için)

özölöşöv өзөлөшөү

Karşılıklı ilgiyi, alakayı kesmek

özölöv өзөлөү

Parçalanmak, kesilmek, bölünmek, kırılmak

özöltöv өзөлтөү

Sızlatıp çok fena ağrıtmak

özönöp-yolķonov өзөнөп-йолҡоноу

1. Kendini parçalamak, kendini yemek
2. Mümkün olur olmaz faydalanmak

özönöv өзөнөү

Mümkün olur olmaz faydalanmak, yararlanmak

özöp-yırtıv өзөп-йыртыу

Koparıp yırtmak, çekip yırtmak

özöp-yolķov өзөп-йолҡоу

Koparıp yolmak, koparıp çekmek

özöşöv өзөшөү

1. Karşılıklı ya da birlikte kesmek, bölmek, kırmak, koparmak, parçalamak
2. Karşı laf edip tartışmak

***ara özöş-*:** İlgi ve alakayı kesmek, münasebeti kesmek

öźöv өҙөү
Kesmek, bölmek, kırmak, koparmak, parçalamak

öźreyéşév өҙрәйешеү
1. Karşılıklı ya da birlikte kabararak taşmak, pörsümek
2. Karşılıklı sırt kabartmak

öźreyév өҙрәйеү
1. Kabararak taşmak, pörsümek (çiçek, yün gibi şeyler için)
2. Sinirlenip sırt kabartmak (kedi için)
3. Tor top olmak, eli kolu bağlayıp tor top olmak, büzüşmek

özreyév өзрәйеү
Sinirden rengi değişmek, öfkeden rengi atmak

öźreytév өҙрәйтеү
Kabartıp taşırmak

öźźöröv өҙҙөрөү
Zorla çektirip parçalara ayırtmak, parçalatmak kestirmek; kopartmak

öźźörtöv өҙҙөртөү
Parçalattırmak; kestirtmek; koparttırmak

paklanıv пакъланыу
Pak olmak, paklanmak, temizlenmek

paklav пакълау
Paklamak, pak etmek, temizlemek

parafinlanıv парафинланыу
Parafinlenmek, parafin ile kaplanmak

parafinlav парафинлау
Parafinlemek, parafin ile kaplamak

paralav паралау
Parçalamak, parça parça etmek

parlandırılıv парландырылыу
Buharda yumuşatılmak, buharda pişirilmek

parlandırıv 1 парландырыу
Buharda yumuşattırmak, buharda pişirtmek

parlandırıv 2 парландырыу
Eşli etmek, eşleştirmek, eşlendirmek

parlanışıv парланышыу
Eşleşmek, karı koca olmak, birbirine eş olmak

parlanıv 1 парланыу
Buharda pişmek, buharda yumuşamak

parlanıv 2 парланыу
Çift olmak, çiftleşmek, eşleşmek

parlaşıv парлашыу
Çiftleşmek, eşleşmek, bir araya gelmek

parlav 1 парлау
Buharda yumuşatmak, buharda pişirmek

parlav 2 парлау
Çift etmek, çiftleştirmek, eşleştirmek, birleştirmek

pasportlaştırıv паспортлаштырыу
Nüfus sistemine geçirmek, nüfus cüzdanı ile temin etmek

pasterizatsiyalanıv пастәризацияланыу
Pastörize edilmek

pasterizatsiyalav пастәризациялау
Pastörize etmek

patentlav патентлау
Patentlemek, lisanslı hâle getirmek

payatlav паятлау
Lehimlemek

pelengılav пәләнгылау
İstikamet açısını ve yerini belirlemek

perźelenév пәрҙәләнеү
Perdelenmek, perde ile kaplanmak, perde ile örtülmek

perźelev пәрҙәләү
Perdelemek, perde ile kaplamak, perde ile örtmek

pıfıldav пыфылдау
Puf puf etmek, puf puf diye gelmek, puflamak

pıflav пыфлау
Puflamak, puf puf etmek

pıḫıldav пыхылдау
Gaz, duman gibi şeylerin birikmesiyle birden pıf etmek (araba için)

pırḫıldaşıv пырхылдашыу
Karşılıklı olarak birden durmaksızn gülmeye başlamak

pırḫıldav пырхылдау
Pırh pırh etmek, pırh pırh gelmek; birden durmaksızn gülmeye başlamak

pırıldaşıv пырылдашыу
Karşılıklı ya da birlikte pır pır etmek

pırıldatıv пырылдатыу
Pır pır ettirmek, pır pır getirmek

pırıldav пырылдау
Pır pır etmek, pır pır gelmek

pırlav пырлау
Pır pır etmek, pır pır gitmek

pıtırlaşıv пытырлашыу
Birlikte ya da karşılıklı pıtır pıtır etmek

pıtırlatıv пытырлатыу
Pıtır pıtır ettirmek, pıtır pıtır getirmek

pıtırlav пытырлау
Pıtır pıtır etmek, pıtır pıtır gelmek

pigmentlaşıv пигмәнтлашыу
Pigment toplayıp renklenmek

pikelav пикәлау
Büyük hızla baş aşağı uçmak, pike yapmak (uçak için)

pipéldeşév пипелдәшеү
Birlikte ya da karşılıklı pip pip etmek

pipéldev пипелдәү
Pip pip etmek, pip pip diye gelmek (bk. pip)

planlaştırılıv планлаштырылыу
Projelendirilmek, planlaştırılmak

planlaştırıv планлаштырылыу
Projelendirmek, planlaştırmak

plombalanıv пломбаланыу
Kurşun döküp kapatılmak, mühürlenmek

plombalatıv пломбалатыу
Kurşun döktürüp kapattırmak, mühürletmek

plombalav пломбалау
Kurşun döküp kapamak, mühürlemek

poḫlav похлау
Sert sert nefes almak, poh poh etmek

poḫoldav похолдау
Poh poh etmek, poh poh gelmek, sert sert nefes almak

polimerlaşıv полимерлашыу
Polimerleşmek

polimerlaştırıv полимерлаштырыу
Polimerleştirmek

polirovkalanıv полировкаланыу
Cilalanmak, parlatılmak, cila verilmek

polirovkalav полировкалау
Cilalamak, parlatmak, cila vermek

popularlaşıv популярлашыу
Halk tarafından tanınmak, halka yayılmak, popülerleşmek

popularlaştırıv популярлаштырыу
Halka tanıtmak, halka yaymak, popülerleştirmek

preslanıv прессланыу
Preslenmek, pres ile bastırılmak, sıkıştırılmak

preslav преслау
Preslemek, pres ile bastırmak, sıkıştırmak

prokatlanıv прокатланыу
Haddeden geçirilmek

prokatlav прокатлау
Haddeden geçirmek

proletarlaşıv пролетарлашыу
Proleterleşmek, proleter olmak

proletarlaştırıv пролетарлаштырыу
Proleterleştirmek, proletere çevirmek

propagandalanıv пропагандаланыу
Propaganda yapılmak

propagandalav пропагандалау
Propaganda yapmak

protezlav протезлау
Protez yapmak

proyektlaştırılıv проектлаштырылыу
Projeleştirilmek, planlaştırılmak, tasarılaştırılmak

proyektlaştırıv проектлаштырыу
Projeleştirmek, planlaştırmak, tasarılaştırmak

proyektlaştırtıv проектлаштыртыу
Projeleştirtmek, planlaştırtmak, tasarılaştırtmak

proyektlav проектлау
Planlamak, tasarlamak

pudralav пудралау
Pudralamak, fondöten sürmek

pufıldav пуфылдау
Puf puf etmek

punktirlav пунктирлау
Noktalı hat çizmek, noktalı çizgi çizmek

radiolaştırılıv радиолаштырылыу
Radyolaştırılmak, radyo yayını kurulmak

radiolaştırıv радиолаштырыу
Radyolaştırmak, radyo yayını kurmak

rafinadlav рафинадлау
Kesme şeker hâline getirmek

ramlanıv рамланыу
Çerçevelenmek; pervazlanmak

ramlaşıv рамлашыу
Karşılıklı ya da birlikte çerçevelemek

ramlatıv рамлатыу
Çerçeveletmek, çerçeveye koydurmak; pervazlatmak

ramlav рамлау
Çerçevelemek, çerçeveye koymak; pervazlamak

rasfasovkalav расфасовкалау
Paketlemek, paket yapmak

rasẖodlanıv расходланыу
Para biriktirilmek, para tasarruf edilmek

raślanıv раҫланыу
Doğrulanmak, teyit edilmek, tasdik edilmek

raślatıv раҫлатыу
Doğrulatmak, teyit ettirmek, tasdik ettirmek

raślav раҫлау
Doğrulamak, teyit etmek, tasdik etmek

raşḳılav рашҡылау
Yağmurla karışık kar yağmak

ratifikatsiyalav ратификациялау
Onaylamak, tasdik etmek

ratsionalleştérélév рационалләштерелеү
Rasyonalleştirilmek

ratsionalleştérév рационалләштереү
Rasyonalleştirmek

rayonlaşıv районлашыу
Rayonlaşmak, rayon hâline gelmek

rayonlaştırılıv районлаштырылыу
Rayonlaştırılmak, bölgeye ayrılmak; bölgeleştirilmek

rayonlaştırıv районлаштырыу
Rayonlaştırmak, bölgeye ayırmak, bölgeleştirmek

razvedkalanıv разведкаланыу
Araştırılmak, incelenmek, meydana çıkarılmak

razvedkalav разведкалау
Araştırmak, incelemek, meydana çıkarmak

razvodlav разводлау
Testere dişlerini ayırmak, dişler arasındaki mesafeyi ayarlamak

reabilitatsiyalanıv реабилитацияланыу
İtibarı elde edilmek, onur ve hakkı iade edilmek; aklanmak

reabilitatsiyalav реабилитациялау
İtibarını geri vermek, onur va hakkını iade etmek; aklamak

reaktsionlaşıv реакционлашыу
İrticaya dayanmak, gericilik yoluna girmek

realizatsiyalanıv реализацияланыу
Hayata geçirilmek, yaşama geçirilmek, gerçekleştirilmek

realizatsiyalav реализациялау
Hayata geçirmek, yaşama geçirmek, gerçekleştirmek

realleştérélév реаллештерелеү
Hayata geçirilmek, yaşama geçirilmek, gerçekleştirilmek

realleştérév реаллештереү
Hayata geçirmek, yaşama geçirmek, gerçekleştirmek

redaktorlanıv редакторланыу
Düzeltilmek, redakte edilmek

redaktorlaşıv редакторлашыу
Birlikte düzeltmek, birlikte düzenlemek

redaktorlatıv редакторлатыу
Düzelttirmek, redakte ettirmek

redaktorlav редакторлау
Düzeltmek, redakte etmek

reformalav реформалау
Reform yapmak, reform geçirmek

regeneratsiyalanıv регенерацияланыу
Yenilenmek, rejenere edilmek

regeneratsiyalav регенерациялау
Yenilemek, rejenere etmek

registratsiyalanıv
регистрацияланыу
Kaydedilmek, kayıtlanmak

registratsiyalav регистрациялау
Kaydetmek, kayıt yapmak

reglamentlanıv регламентланыу
Gerekli kurallara uydurulmak, düzene koyulmak

reglamentlav регламентлау
Gerekli kurallara uydurmak, düzene koymak; kurallara itaat etmek

regulatsiyalanıv регуляцияланыу
Organizmanın herhangi bir fonksiyonu için normal hâle getirilmek

regulatsiyalav регуляциялау
Organizmanın herhangi bir fonksiyonu için normal hâle getirmek

regulirlanıv регулирланыу
Düzenlenmek, ayarlanmak, tertip edilmek; düzene koyulmak, nizama sokulmak

regulirlav регулирлау
Düzenlemek, ayarlamak, tertip etmk; düzene koymak, nizama sokmak

reẖetlendérév pəxətləndepeγ
Rahat ettirmek, refahlandırmak

reẖetlenév pəxətləneγ
Rahat etmek, refaha ermek

reẖimhéźlenév pəximheşləneγ
Merhametsiz, şefkatsiz hâle gelmek

reẖmetlenév pəxmətləneγ
Teşekkür liyakatı almak, rıza almak

reẖmetlev pəxmətləγ
Teşekkür bildirmek, şükranlarını bildirmek

reklamalav рекламалау
Reklam, afiş yoluyla ilan etmek, bildirmek

reklamatsiyalanıv
рекламацияланыу
Tazmin talebi yazılmak, tazmin talebi verilmek

reklamatsiyalav рекламациялау
Tazmin talebi yazmak, tazmin talebi vermek

rekognostsirovkalanıv
рекогносцировкаланыу
Keşif yapılmak, istikşaf edilmek

rekognostsirovkalav
рекогносцировкалау
Keşif yapmak, istikşaf yapmak

rekonstruktsiyalanıv
реконструкцияланыу
Yeniden inşa edilmek, yeniden yapılmak, ihya edilmek

rekonstruktsiyalav
реконструкциялау

Yeniden inşa etmek, yeniden yapmak, ihya etmek

rektifikatlanıv ректификатланыу
Rektifiye edilmek

rektifikatlav ректификатлау
Rektifiye etmek

rekvizitsiyalanıv реквизицияланыу
İstimlak edilmek

rekvizitsiyalav реквизициялау
İstimlak etmek

remilitarizatsiyalanıv ремилитаризацияланыу
Yeniden silahlandırılmak, yeniden askerileştirilmek

remilitarizatsiyalav ремилитаризациялау
Yeniden silahlandırmak, yeniden askerileştirmek

remontlanıv ремонтланыу
Onarılmak, tamir edilmek; bakım yapılmak

remontlaşıv ремонтлашыу
Birlikte onarmak, tamir etmek; bakım yapmak

remontlatıv ремонтлатыу
Onartmak, tamir ettirmek; bakım yaptırmak

remontlav ремонтлау
Onarmak, tamir etmek; bakım yapmak

renyéşév рәнйешеү
Karşılıklı ya da birlikte incinmek, gücenmek, darılmak

renyétélév рәнйетелеү
İncitilmek, gücenmek, kalbi kırılmak, zoruna gitmek

renyétév рәнйетеү
İncitmek, gücendirmek, kalbini kırdırmak

renyév 1 рәнйеү
İncinmek, gücenmek, kalp kırmak, yüreğini sızlatmak

repatriatsiyalanıv репатриацияланыу
Ülkesine iade edilmek, ülkesine döndürülmek

repatriatsiyalav репатриациялау
Ülkesine iade etmek, ülkesine döndürmek

repressiyalanıv репрессияланыу
Baskı yapılmak, yaptırım uygulanmak

repressiyalav репрессиялау
Baskı yapmak, yaptırım uygulamak

resmileşév рәсмиләшеү
Resmileşmek

resmiyleştérélév рәсмиләштерелеү
Resmileştirilmek

resmileştérév рәсмиләштереү
Resmileştirmek

restavratsiyalanıv
реставрацияланыу
Restore edilmek

restavratsiyalav реставрациялау
Restore etmek

reşetkelenév pəşətkələnəg
Parmaklıkla çevrelenmek, kafesle çevrelenmek

reşetkeleşév pəşətkələşeg
Karşılıklı ya da birlikte parmaklıkla çevrelemek

reşetkeletév pəşətkələtəg
Parmaklıkla çevreletmek, kafesle çevreletmek

reşetkelev pəşətkələg
Parmaklıkla örmek, parmaklıkla çevrelemek, kafesle çevrelemek

rethéźlenév pətheʒləneg
Ağırlaşmak, zorlaşmak; kötüleşmek

retlenév pətləneg
Sıralanmak, dizilenmek, dizilmek, yoluna koyulmak

retleşév pətləşeg
Birlikte ya da karşılıklı sıralamak, dizmek

retleştérév pətləştereg
Birlikte ya da karşılıklı sıralatmak, dizdirmek

retletév pətlətəg
Sıralatmak, dizdirmek; yoluna koydurmak

retlev pətləg
1. Sıralamak, dizmek
2. İşi yönetmek
3. İyileştirmek, yoluna koymak

retranslatsiyalanıv
ретрансляцияланыу
Radyo yayınları için güçlendirilmek

retsenziyalav рецензиялау
Eleştiri yapmak, eleştirmek

retuşlanıv ретушланыу
Rötuşlanmak, rötuş yapılmak

retuşlatıv ретушлатыу
Rötuşlatmak, rötuş yaptırmak

retuşlav ретушлау
Rötuşlamak, rötuş yapmak

revéşlev pəyeşləg
Benzetmek

revkelenév pəykələneg
İçinden çürümek (ağaç için)

revolutsionlaşıv
революционлашыу
Devrimleşmek, ihtilalleşmek, inkılaplaşmak

rıyalanıv рыяланыу
İkiyüzlü olmak, riyakar olmak

rifmalaşıv рифмалашыу
Uyaklaşmak, kafiyeleşmek

rifmalav рифмалау
Uyaklamak, kafiyelemek

rizalandırıv ризаландырыу
Razı etmek, rızalandırmak

rizıḳlandırıv ризыҡландырыу
1. Rızıklandırmak
2. Yedirmek, içirmek, doyurmak

rizıḳlanıv ризыҡланыу
1. Rızıklanmak
2. Yemek, içmek, doymak

romantiklaştırılıv романтиклаштырылыу
Romantikleştirilmek

romantiklaştırıv романтиклаштырыу
Romantikleştirmek

ruḫhıźlanıv рухһыҙланыу
Keyifsizlenmek, ruhsuz hâle gelmek

ruḫlandırıv рухландырыу
Coşku ve kuvvet vermek, ruhlandırmak, ilham uyandırmak

ruḫlanıv рухланыу
Ruhsal kuvvet almak, coşmak

ruslaşıv руслашыу
Ruslaşmak

ruslaştırılıv руслаштырылыу
Ruslaştırılmak

ruslaştırıv руслаштырыу
Ruslaştırmak

russalaştırıv руссалаштырыу
Rusçaya çevirmek

russalav руссалау
Rusça konuşmak, Rusça söylemek

sabavıllav сабауылдау
Sağa sola koşturup huzursuzlanmak

sabılıv сабылыу
Biçilmek, kesilmek, vurulmak; ekin derilmek

sabındırıv сабындырыу
Saunada yapraklı dal demetiyle dövdürüp yıkamak

sabınıv сабыныу
Saunada yapraklı dal demetiyle dövünmek

sabırhıźlanıv сабырһыҙланыу
Sabırsızlanmak, tahammülsüz olmak

sabırlanıv сабырланыу
Sabırlı olmak, sabırlı hâle gelmek

sabırtḳılav сабыртҡылау
Heyecanlı olmak, coşkulu olmak

sabışıv 1 сабышыу
1. Karşılıklı yüze, yanağa vurmak
2. Koşuda yarışmak

sabışıv 2 сабышыу
Birlikte biçmek, birlikte kesmek, birlikte dermek

sabıştırıv сабыштырыу

Koşturmak, koşuda yarıştırmak

sabıv 2 сабыу

Sıçrayarak ve hızlıca koşmak (hayvanlar için); pek hızlı ve çabucak gitmek

sabıv 3 сабыу

1. Gerinerek hızlıca vurmak (yanağa, yüze)
2. Sauna içerisinde yaprak demeti ile vurmak

sabıv 4 сабыу

Kesmek, biçmek, kırkmak

sabıvıllav сабыуыллау

Sağa sola koşturup huzursuzlanmak

sabıvlav сабыулау

1. Hızlı hızlı hareket etmek
2. Aceleyle sağa sola koşmak saçılmak (sıvı için)

sadeleşév садәләшеү

Sadeleşmek, basitleşmek

saflandırıv 1 сафландырыу

1. Saf hâle getirmek, katkılardan arındırmak
2. Temizletmek
3. Kafasını dinlendirmek

saflandırıv 2 сафландырыу

Saflara dizdirmek, saf tutturmak, sıralandırmak

saflanıv 1 сафланыу

1. Saf hâle gelmek, katkılardan arınma
2. Temizlenmek
3. Kafasını dinlemek

saflanıv 2 сафланыу

Sıralanmak, safa girmek, sıraya girmek, dizilmek

saġıldırılıv сағылдырылыу

1. Yansıtılmak, aksettirilmek
2. Tasvirlerle gösterilmek, tasvirlerle aksettirilmek

saġıldırıv 1 сағылдырыу

1. Yansıtmak, aksettirmek
2. Maddenin bir özelliğini göstermek
3. Bir düşünceyi, duyguyu yansıtmak
4. Sanat aracılığıyla göstermek

saġıldırıv 2 сағылдырыу

1. Çaktırmak, iki demir ya da çelik nesneyi vurup ateş çıkartmak
2. Ateşletmek

saġılıv 1 сағылыу

1. Yansımak, yansıyarak geri gelmek, aksetmek (ses, ışık için)
2. Kamaşmak
3. Kendini beğenmek, kendini her şeyin üzerinde görmek
4. Belirmek, belirgin olmak
5. Sıcak ya da soğuktan dolayı kamaşmak (diş için)

saġılıv 2 сағылыу

1. Çakılmak, birbirine vurulup

kıvılcım çıkarılmak
2. Tetiği çekilmek, horozu çekilmek

saġılıv 3 cағылыу
Isırılmak, sokulmak, ısırılıp zehir akıtılmak

saġıltıv cағылтыу
Yansıtmak, aksettirmek

saġılyıtıv cағылйытыу
Kamaştırmak, güçlü bir ışıkla gözleri kör ettirmek

saġılyıv cағылйыу
Kamaşmak, güçlü bir ışıkla gözleri kör olmak, göremez hâle gelmek

saġımlanıv cағымланыу
Sıcak hava buharı ile kaplanmak, buharlanmak; buğulanmak

saġıştırılıv cағыштырылыу
Karşılaştırılmak, mukayese edilmek

saġıştırıv cағыштырыу
1. Karşılaştırmak, mukayese etmek
2. Bir şeyin başka bir şeye üstünlüğünü tespit etmek için bakma, araştırarak gözlemek
3. Benzerlik ya da farklılığına bakmak

saġıv 1 cағыу
1. Çakmak, iki demir ya da çelik nesneyi birbirine vurup kıvılcım çıkarmak
2. Tetiği çekmek, horozu çekmek

saġıv 2 cағыу
1. Isırmak, ısırıp zehirlemek, sokup zehirlemek
2. Sözle incitmek, laf söyleyip yaralamak

saġıvlanıv cағыуланыу
Göz almak, göz kamaştırmak

saġıvlatıv cағыулатыу
Göz alıcı hâle getirmek, göz kamaştırtmak

sajıldatıv сажылдатыу
Saj soj ettirmek, saj soj diye getirmek (bk. *saj*)

sajıldav сажылдау
Saj soj etmek, saj soj diye gelmek (bk. *saj*)

sajinlav сажинлау
Sajin ölçüsü ile ölçmek

sajlatıv сажлатыу
1. Saj diye ses çıkarmak, saj ettirmek
2. Çabuk ve hızlı hareket ettirmek

sajlav сажлау
1. Saj etmek, saj soj diye ses çıkmak
2. Çabuk ve hızlı hareket etmek

saḳırılıv сакырылыу
1. Çağrılmak, ses veya işaretle gelmesi istenmek
2. Misafirliğe davet edilmek
3. Göreve çağrılmak

saḳırışıv saʁıpышıy

1. Birlikte ya da karşılıklı çağırmak, davet etmek
2. Birlikte ya da karşılıklı bir vazifeye çağırmak

saḳırıv 1 saʁıpıy

1. Çağırmak, ses ve işaretle gelmesini istemek
2. Gelmesini emretmek
3. Misafirliğe davet etmek
4. Göreve çağırmak

saḳırıv 2 saʁıpıy

Ses çıkarmak, ötmek (guguk kuşu için)

saḳırtıv saʁıptıy

Zehirleyerek acı çektirmek, zehirleyerek sızlatmak

saḳıv saʁıy

Altın ya da gümüş işlemek, metal süsler yapmak için işlemek, bezek işlemek

saḳtırıv 1 saʁtıpıy

1. Silahın kurma kolunu çekmek, silahın tetiğini çekmek
2. Çakmak

saḳtırıv 2 saʁtıpıy

Diş ya da dikeniyle zehirlemek (yılan, arı vs. canlılar için)

saldırıv салдыpыy

Boğazını kestirmek, boğazlatmak, kurban kestirmek

salġıylanıv салғыйланыy

Sallanıp düşmek, laçkalaşmak, yalama olup düşmek

salġıylav салғыйлay

İki yana doğru ayırıp uzatmak

salıḳlav салыʁлay

Başı aşağı yukarı sallamak (at için)

salımlanıv салымланыy

Eğrilmiş yün ya da ip için çatallı bir sopaya sarılmak, dolandırılmak, yumak yapılmak

salımlatıv салымлатыy

Eğrilmiş ya da ipi çatallı bir sopaya sardırmak, dolandırmak, yumak yaptırmak

salımlav салымлay

Eğrilmiş ya da ipi çatallı bir sopaya sarmak, dolamak, yumak yapmak

salınıv 1 салыныy

Boğazı kesilmek, boğazlanmak, kurban edilmek

salınıv 2 салыныy

Ucu bağlanıp gerilmek, çekilmek; bağlanıp dolandırılmak, bağlanıp sarılmak

salınıv 3 салыныy

Göze ya da kulağa çalınmak; hafif

işitilmek ya da görülmek, bir parça işitilmek, bir parça görülmek

salışıv салышыу
El ya da ayağı bağdaş etmek, eli, ayağı birbirine kenetlemek

salıştırıv салыштырыу
Bağdalatmak, bağdaş kurdurmak

salıv 1 салыу
Boğazını kesmek, boğazlamak, kurban kesmek

salıv 2 салыу
1. Bir uçtan bir uca birleştirmek
2. Ellerini, kollarını bağdalamak
3. Etrafını sarıp yol kesmek

salıvlatıv салыулатыу
Eğik bir yerde dışarı doğru çıkarmak, dışarı taşırmak, eğik bir yolda yoldan çıkarmak

salıvlav салыулау
Eğik bir yerde dışarı doğru çıkmak, dışarı taşmak, eğik bir yolda yoldan çıkmak

salqayıv салҡайыу
Başını ve sırtını geriye doğru vermek; böbürlenmek

salqaytıv салҡайтыу
1. Başını geriye atmak, başını sağa sola atmak
2. Şapkayı geriye ya da yana doğru giymek
3. Bel verdirmek, eğmeçletmek

salqıtıv салҡытыу
Coşturmak, heyecanlandırmak

salqıv 1 салҡыу
Coşmak, heyecanlanmak

salqıv 2 салҡыу
Başı aşağı yukarı sallamak (at için)

sallandırıv салландырыу
Saçına, sakalına ak düşürmek

sallanıv салланыу
Saçına, sakalına ak düşmek, saçı, sakalı ak olmak

sallatıv саллатыу
Saçına, sakalına ak düşürmek

salpalanıv салпаланыу
Sabırsızlanmak, sabırsızlanıp huzursuz olmak

salşayıv салшайыу
Yamuk yerleşmek, eğrilmek, eğri hâle gelmek

salşaytıv салшайтыу
Yamuk yerleştirmek, eğriltmek, eğri hâle getirmek

saltıratıv салтыратыу
Saltır sultur ettirmek (bk. *saltır*)

saltırav салтырау
Saltır sultur etmek (bk. *saltır*)

samalaşıv самалашыу
Karşılıklı imkanlarını sınamak

samalav самалау
1. Tahmin etmek, tasarlamak
2. Çabalamak

samıtlanıv самытланыу
Coşmak, heyecanlanmak

samsanıv самсаныу
1. Nazlanmak, cilvelenmek, işvelenmek
2. Kaprislenmek

sañdav саңдау
Demir vurarak çan diye ses çıkarmak

sañġıldatıv саңғылдатыу
Çan çan öttürmek, çan çan çaldırmak; çan öttürmek

sañġıratıv саңғыратыу
Toz kaldıracak kadar kızdırmak (güneş için)

sañġıtıv саңғытыу
Sis gibi olup çok ince yağmak (kar, yağmur için)

sañırtıv саңыртыу
Sis gibi olup çok ince yağmak (kar, yağmur için)

sañķanlav саңҡанлау
Geriye doğru ve dimdik yürümek

sañķayışıv саңҡайышыу
Birlikte ya da karşılıklı başını ve sırtını geriye doğru vermek; karşılıklı ya da birlikte böbürlenmek

sañķayıv саңҡайыу
Başını ve sırtını geriye doğru vermek; böbürlenmek

sañķaytıv саңҡайтыу
Başını geriye atmak, başını sağa sola atmak

sañķıldaşıv саңҡылдашыу
Birlikte ya da karşılıklı çank çank diye ötmek, çank çank etmek

sañķıldatıv саңҡылдатыу
Çank çank ettirmek, çank çank getirmek (bk. *sañķ-sañķ*)

sañķıldav саңҡылдау
Çank çank etmek, çank çank gelmek (bk. *sañķ-sañķ*)

sañķıv 1 саңҡыу
Çank çank etmek, çank çank gelmek (bk. *sañķ-sañķ*)

sañķıv 2 саңҡыу
Güçlü, yankılanan (ses için)

sañķıvlandırıv саңҡыуландырыу
Güçlü ve yankılanır bir hâle getirmek (ses için)

sañķıvlanıv саңҡыуланыу
Güçlü ve yankılanır bir hâle gelmek (ses için)

sankitsiyalav санкициялау
1. Onaylamak, onay vermek
2. Yaptırım uygulamak

sañlandırıv саңландырыу
Tozlu hâle getirtmek, tozlandırmak

sañlanıv саңланыу
Tozlu hâle gelmek, tozlanmak, toz ile kaplanmak, toz birikmek

sañlav 1 саңлау
1. Tozlandırmak, tozlu hâle getirmek
2. Günün sıcak vaktinde gölgelik ya da serin bir yerde bir araya toplanmak (hayvan için)

sañlav 2 саңлау
Sis gibi olup çok ince yağmak (kar, yağmur için)

santayıv сантайыу
Yana eğilmek, yana yamulmak, yana kaykılmak

sapıldaşıv сапылдашыу
Birlikte ya da karşılıklı çap çup diye ses çıkarmak

sapıldatıv сапылдатыу
Çap çup diye ses çıkarmak

sapıldav сапылдау
Çap çup diye ses çıkmak

sapırlaşıv сапырлашыу
Birlikte çapır çupur etmek, birlikte çapır çupur gelmek

sapırlatıv сапырлатыу
Çapır çupur ettirmek, çapır çupur getirmek

sapırlav сапырлау
Çapır çupur etmek, çapır çupur gelmek

sapḳılav сапқылау
Satır ile doğramak, keskin bir şeyle dilmek, biçmek

sapmalav сапмалау
Büyük adımlarla koşmak, büyük adımlarla ilerlemek

sapsanlanıv сапсанланыу
Süratli olmak, hızlı olmak, çevik olmak

sapsanlav сапсанлау
Süratli hâle getirmek, çevik hâle getirmek, hızlandırmak, acele etmek

sapsavlav сапсаулау
Huzursuzlanmak, rahatsız olmak, sakin olmamak

sapsınıv сапсыныу
Tırnaklanmak, tırnak geçirilmek; kazılmak

sapsışıv сапсышыу
1.Birlikte ya da karşılıklı tırnaklamak, tırnak geçirmek; kazmak
2. Birlikte ön ayaklar ile toprağı tepmek, kazımak (at için)

sapsıv capcıy

1. Tırnaklamak, tırnak geçirmek; kazmak
2. Ön ayakları ile toprağı tepmek (at için)
3. Huzursuz olup coşmak

saptırışıv capтıpышıy

Birlikte ya da karşılıklı dörtnala at koşturmak

saptırıv 1 capтıpıy

Sıçratarak yürütmek, sıçratarak ilerletmek; dörtnala koşturmak

saptırıv 2 capтıpıy

1. Gerinerek hızlıca vurdurmak (yanağa, yüze)
2. Sauna içerisinde yaprak demeti ile vurdurmak

saptırıv 3 capтıpıy

Kestirmek, biçtirmek, kırktırmak

saptırıv 4 capтıpıy

Aygırla çiftleştirmek, döllendirmek

saptırıv 5 capтıpıy

Fışkırarak akmak, püskürerek akmak

saptırtıv capтıpтıy

Sıçratarak yürüttürmek, sıçratarak ilerlettirmek; dörtnala koşturtmak

sarbaylanıv capбайланıy

Kötü ve güçlü bir sesle kavga edilerek bağırılmak

sarbaylaşıv capбайлашıy

Kötü bir sesle kavga edip bağrışmak

sarbaylatıv capбайлатıy

Kötü ve güçlü bir sesle kavga ederek bağırtmak

sarbaylav capбайлай

Kötü ve güçlü bir sesle kavga ederek bağırmak

sarġalav capғалай

Acı ve tiz bir sesle ötmek, car car ötmek

sarıflanıv capыфланıy

Sarf edilmek, harcanmak, kullanılmak

sarıflav capыфлай

Sarf etmek, harcamak, kullanmak

sarıldaşıv capылдашıy

Acı ve tiz bir sesle ötüşmek, bağrışmak

sarıldatıv capылдатıy

Acı ve tiz çıkarttırmak, bağırtmak

sarıldav capылдай

Acı ve tiz bir ses çıkarmak

sarıv capıy

1. Çok yürüyerek patikalaştırmak, patika yapmak
2. İpi çapraz veya karşılıklı şekilde bağlayıp çekmek, dolamak; düğümlemek

sarḳıldaşıv sarқылдay
Birlikte ya da karşılıklı çark çurk diye ses çıkarmak, bağrışmak

sarḳıldatıv sarқылдатыy
Çark çurk diye bağırtmak, çark çurk diye ses çıkartmak

sarḳıldav sarқылдay
Çark çurk diye bağırmak, çark çurk diye ses çıkarmak

sarlanıv 1 sarланыy
1. Biley çarkı ile bileylenmek; keskinlenmek
2. Tecrübe kazanmak, ustalaşmak

sarlanıv 2 sarланыy
Patika açılmak, patika hâline gelmek

sarlatıv sarлатыy
1. Bileyletmek, biletmek
2. Tecrübe kazandırmak, ustalaştırmak

sarlav 1 sarлay
Bileyleme çarkına tutup keskinlemek

sarlav 2 sarлay
Çok yürümekten dolayı patika açmak, patika hâline getirmek

sarlav 3 sarлay
Acı ve tiz bir ses çıkarmak

sarpaḳlanıv sarпақланыy
Küçük, ince ve uzun parçalara ayrılmak

sarpaḳlav sarпақлay
Küçük, ince ve uzun parçalara ayırmak

sarpanlatıv sarпанлатыy
Bir gösterip bir kaybettirmek; hafifçe sallandırmak

sarpanlav sarпанлay
Bir görünüp bir kaybolmak; hafifçe sallanmak

sarpayıv sarпайыy
Yaymak, genişçe sermek

sarpılıv 1 sarпылыy
Küçük ve uzunca kesilmek, küçük ve ince uzun biçimde yarılmak

sarpılıv 2 sarпылыy
Çalkalanıp, dalgalanıp taşmak

sarpılıv 3 sarпылыy
Cin tarafından çarpılmak, cin tarafından çarpılıp hasta olmak

sarpıv 1 sarпыy
Küçük küçük ve uzun şekilde yarmak, kesmek

sarpıv 2 sarпыy
Püskürtmek, fışkırtmak, dışarıya serpmek, serperek vurmak (sıvı için)

sarsatıv sarсатыy
Aşırı susatmak, çok susatmak

sarsav capcay
Aşırı susamak, çok susamak, susuzluktan kurumak

sarsavlav capcaylay
Aşırı susamak, çok susamak, susuzluktan kurumak

sarsılıv capcылыy
Yarık yarık olup bölünmek, yarılıp parçalanmak

sartlatıv capтлатыy
Cart ettirmek, cart curt ettirmek

sartlav 1 capтлay
Cart etmek

sartlav 2 capтлay
Çatlamak, çizgi şeklinde yarılmak

sasḳavlav cacкaулay
Sis çökerek çok soğumak

satalandırıv cataландырыy
Çatallandırmak, dallandırmak, dallara ayırtmak

satalanıv cataланыy
Çatallanmak, dallanmak, dallara ayrılmak

satalav cataлay
Çatallamak, dallara ayırmak

satanlav catанлay
1. Aksak ayakla yürümek, topallamak
2. Aksak hâle gelmek, topal hâle gelmek

sataşıv cataшыy
Uykuda sayıklamak

satıldatıv catылдатыy
Çat çut ettirmek, çat çut diye getirmek

satıldav catылдay
Çat çut etmek, çat çut diye gelmek

satırlanıv catырланыy
Güneş ışığını kesecek şekilde dal, budak uzatılmak (ağaç için), çadır gibi olmak

satırlaşıv catырлашыy
Birlikte ya da karşılıklı çatırdamak

satırlatıv catырлатыy
Çatır çutur ettirmek, çatır çutur getirmek, çatırdatmak

satırlav catырлay
1. Çatır çutur etmek, çatır çutur gelmek, çatırdamak
2. Bir söz ya da haberi hemen yetiştirmek, hemen anlatmak

satḳılanıv catкылаңыy
1. Kıvılcımlanmak, kıvılcım hâline dönmek
2. Kıvılcım atmak
3. Duygu veya fikir uyanmak
4. Gözü parlamak

satlıḳlav catлыкlay
Uçlarını birleştirip köşe yapmak, kesiştirmek

satmaşıv сатмашыу

Dolaşmak, karışmak, birbirine girmek

satnatıv сатнатыу

Nükteli söz söylemek, zekice söz söyleyip laf çarpmak

satnav 1 сатнау

1. Çatlamak, yarılmak, açılmak
2. Çizgi şeklinde yarılmak

satnav 2 сатнау

Aşırı susamak, çok susamak, susuzluktan kurumak

satraşlandırıv сатрашландырыу

Karelendirmek, damalı hâle getirmek

satraşlanıv сатрашланыу

Karelenmek, damalı hâle gelmek

satraşlav сатрашлау

Damalı yapmak, ekoseli yapmak, kareli etmek

savığıv сауығыу

Hastalık ya da başka sebeplerden dolayı hâlsizleşip zayıflamak

savılıv сауылыу

Bir yere toplanmak, bir yere birikmek (sığır, koyun gibi hayvanlar için)

savźalaşıv сауҙалашыу

1. Ticaret yapmak, alışveriş yapmak
2. Pazarlık yapmak

sayalanıv саяланыу

1. Sivri dilli hâle gelmek, cevvallenmek, açıkgöz hâle gelmek
2. Kurnaz olmak
3. Güçlü, atak hâle gelmek

sayalaşıv саялашыу

Acımasızlık göstermek, düşmanlık göstermek, kötü huyluluk göstermek

sayanlanıv саянланыу

1. Kötü hâle gelmek, acımasız hâle gelmek
2. Cevval hâle gelmek
3. Kıvrak ve atak hâle gelmek

sayġaḳlav сайғаҡлау

Uç yapmak, uçlu hâle getirmek, sivriltmek

sayġaşıv сайғашыу

Karşılık vermek, karşılık olarak söz söylemek

sayıldav сайылдау

Sıy sıy etmek (kötü, kulak tırmalayan ses için)

sayınıv сайыныу

1. Vücuttaki sabunu, kiri akıtmak için su dökünmek; yıkanmak
2. Sabunlanmadan su dökünüp çıkmak, duş almak

sayırlanıv сайырланыу

Reçineli olmak, reçineli hâle gelmek

sayırlav сайырлау

Reçineyle kaplamak, reçineli hâle getirmek

sayıv 1 сайыу
Yıkamak, kir çıkarmak

sayıv 2 сайыу
Kesmek, biçmek, kırkmak

sayḳaldırıv сайҡалдырыу
1.Dalgalandırmak, silkeletmek, çalkalatmak
2. Çalkalayarak kaynaştırmak

sayḳalışıv сайҡалышыу
Birlikte ya da karşılıklı dalgalanmak, çalkalanmak, silkelenmek

sayḳalıv 1 сайҡалыу
1. Dalgalanmak, silkelenmek, çalkalanmak
2. Nereye gideceğini bilemeden sağa sola savrulmak

sayḳalıv 2 сайҡалыу
Yıkanmak, kiri çıkarılmak

sayḳaltıv сайҡалтыу
1. Dalgalandırmak, silkeletmek, çalkalatmak
2. Çalkalayarak kaynaştırmak

sayḳaşıv 1 сайҡашыу
Güç denemek, gücünü sınamak

sayḳaşıv 2 сайҡашыу
Birlikte yıkamak, birlikte ya da karşılıklı kirini çıkarmak

sayḳatıv 1 сайҡатыу
Dalgalandırmak, silkeletmek, çalkalatmak

sayḳatıv 2 сайҡатыу
Yıkatmak, kirini çıkartmak

sayḳav 1 сайҡау
Dalgalı hâle getirmek, çalkalamak, silkelemek

sayḳav 2 сайҡау
1. Yıkamak, kir çıkarmak
2. Dezenfekte etmek

saylav сайлау
Düzenlemek, tertip etmek, düzenli hâle getirmek, bir araya getirmek, toplamak; seçmek, seçip tayin etmek

saypıldırıv сайпылдырыу
Çalkalayıp kap kacaktan dökmek, saçmak (sıvı için)

saypılışıv сайпылышыу
1. Birlikte ya da karşılıklı çalkalanıp taşmak, taşıp dökülmek
2. Birlikte ya da karşılıklı fışkırıp, püskürüp taşmak

saypılıv сайпылыу
1. Çalkalanıp kap kacaktan dökülmek
2. Çalkalanıp, dalgalanıp taşmak.
Püskürüp, fışkırıp taşmak.

saypıltıv сайпылтыу
Çalkalayıp kap kacaktan dökmek, saçmak (sıvı için)

saypıv сайпыу
Püskürtmek, fışkırtmak, dışarıya serpmek, serperek vurmak (sıvı için)

sayralıv 1 сайралыу
Küçük parçalara bölünmek, parçalanmak, ufalanmak

sayralıv 2 сайралыу
Biley taşı ile keskinlenmek, bileylenmek

sayratıv 1 сайратыу
Ufalamak, küçük parçalar hâlinde yarmak, parçalar hâlinde bölmek

sayratıv 2 сайратыу
Güçlüce alevlendirmek, iyice alevlendirmek

sayrav 1 сайрау
Küçük parçalara ayırmak, ufak parçalar hâlinde yarmak

sayrav 2 сайрау
Bileyleme çarkına tutup keskinlemek

sayrav 3 сайрау
İyice alevlenmek, güçlü şekilde tutuşmak, alevi yükselmek

sayźav 1 сайҙау
Vadi, iki dağ arasındaki derin çukur; oyuk

sayźav 3 сайҙау
Yıkamak, kir çıkarmak

sebelendérév сәбәләндерәү
Elini, ayağını dolandırmak

sebelenév сәбәләнәү
1. Rastgele eli ayağı kavuşturmak, dolamak; rastgele sarılmak; eli ayağı dolanmak
2. Huzursuz olmak, rahatsız olmak

sebérsénév сәберсенәү
Rastgele eli ayağı kavuşturmak, dolamak; rastgele sarılmak

sebértév сәбертәү
Vücutta döküntüler çıkmak, döküntüler olmak; derisi kavlamak

seferlenév сәфәрләнәү
Seyahate çıkmak, uzun yol hazırlanmak

segéreyév сәгерәйәү
Şaşırma ve korkma sebebiyle gözleri büyüyüp açılmak

seңneleştérélév сәхнәләштереләү
Sahneleştirilmek, sahneye uyarlanmak

seңneleştérév сәхнәләштерәү
Sahneleştirmek, sahneye uyarlamak

seңrelev сәхрәләү
Dışarı çıkıp dinlenmek

sekeleşév сәкәләшәү
Seken (bk. *seken 1*) oyununda top için mücadele etmek, çekişmek

sekeşév cəkəшeү
Tokuşmak, kadeh tokuşmak, kafaları tokuşmak

sekeştérév cəkəштepeү
1. Tokuşturmak, kadeh tokuşturmak, kafaları tokuşturmak
2. Birbirilerine düşürmek, birbirine tokuşturmak

sekev cəkəү
Hızlıca çarpmak, sertçe vurmak, sertçe değmek, tokuşmak

sekeyéşév cəkəйeшeү
Birlikte ya da karşılıklı ucu, kenarı kalkmak, kalkık hâle gelmek

sekeyév cəkəйeү
Ucu, kenarı kalkmak, başı kalkmak, kalkık hâle gelmek

sekeytév cəkəйteү
Ucunu, kenarını kaldırmak, kalkık hâle getirmek

sekéldeşév cəкeлдəшeү
Birlikte ya da karşılıklı çek çek etmek (bk. *sek*)

sekéldetév cəкeлдəteү
Çek çek ettirmek, çek çek diye ses çıkarmak (bk. *sek*)

sekéldev cəкeлдəү
Çek çek etmek, çek çek diye ses çıkmak (bk. *sek*)

sekétév cəкeteү
Tetiği elinde bıraktırmak, tetiği düşürtmek

sekév cəкeү
Altın ya da gümüş işlemek, metal süsler yapmak için işlemek, bezek işlemek, çekiçle döverek metale süsler işlemek

sekvestrlav секвестрлay
Yeddiemine tevdi etmek, yeddiemine vermek

seldérév cəлдepeү
1. Çaldırmak, aşırtmak, hırsızlık yaptırmak
2. Ele geçirmek, ele almak

selemetlendérév cəлəмətлəндepeү
Sağlıklılaştırmak, iyileştirmek, sağlıklı hâle getirmek

selemetlenév cəлəмətлəneү
Sağlıklı hâle gelmek, iyi hâle gelmek, iyileşmek

selemleşév cəлəмлəшeү
Selamlaşmak, merhabalaşmak

selemlev cəлəмлəү
Selamlamak, merhaba demek

selitralav селитралay
Güherçile eklemek

selév 1 cəлeү
Çalmak, aşırmak, hırsızlık yapmak

selév 2 cəleү
İçki içmek

semerév cəməpeү
Göz yaşarmak, ağlayacak hâle gelmek

semlendérév cəmləndepeү
Coşturmak, heyecanlandırmak; benlik duygusunu uyandırmak; arlandırmak, utandırmak

semlenéşév cəmləneшeү
1. Birlikte ya da karşılıklı coşmak, heyecanlanmak, tahrik olmak
2. Birlikte arlanmak, utanmak, karşılıklık utanmak

semlenév cəmləneү
Coşmak, heyecanlanmak; benlik duygusu uyandırmak; arlandırmak, utandırmak

semleşév cəmləшeү
Curcuna etmek, el aleme yaymak

semselev cəmcələү
Deriyi işleyip süslemek, deriyi nakışlayıp süslemek

seneġetleştérév cənəғətləштepeү
Endüstrileştirmek, sanayileştirmek

señgéldetév cəңgeldəteү
Sağa sola, alta üste sallandırmak; hareketlendirmek; titretmek

señgéldev cəңgeldəү
Sağa sola, alta üste sallanmak; hareketlenmek; titremek

señgév cəңgeү
Soğuktan sızlamak, soğuktan acımak

señkeyév cəңkəйeү
Başını ve sırtını geriye doğru vermek; böbürlenmek

señkéldeşév cəңkeldəшeү
Birlikte ya da karşılıklı çengildemek

señkéldev cəңkeldəү
Çeng çeng edip ürümek, çeng çeng diye gelmek, çengildemek

señkév 1 cəңkeү
Çeng çeng diye ürümek; çengildemek

señkév 2 cəңkeү
Soğuktan sızlamak, soğuktan acımak

sensél dérév cənselderеү
1. Öldürmek, yok ettirmek, bitirmek
2. Batırmak, saplatmak

sensélév cənseleү
1. Batırılmak, saplanmak
2. Vücuda sokulmak, vücuda batırılmak
3. Acı, ağır sözler söylemek, iğneli sözler söylemek
4. Bitmek, ortadan kalkmak

sensémlev cənsemləү
Bir batırımlık almak, bir batırımlık miktarlara bölmek

senséşév cənseшeү
1. Birlikte ya da karşılıklı batırmak, saplamak

2. Birlikte ya da karşılıklı kuyruk vs. dikmek
3. Karşılıklı ya da birlikte sert sözler söylemek

sensév 1 сəнсеɣ
1. Batırmak, sivri bir şeyle dürtmek, saplamak
2. İğne batırmak
3. Dikleştirip kaldırmak
4. Sert sözler söylemek

sensév 2 сəнсеɣ
Vücutta batma şeklinde hissedilen hastalık

senskekleşév сəнскəкləшеɣ
Birlikte kuyruk sallayıp sinekleri vs. kovmak

senskeklev сəнскəкləɣ
Kuyruğunu sallayarak sinekleri vs. kovmak (sığır için)

senskélev сəнскелəɣ
Bir çok yerden batırmak, bir çok yere saplamak; çatallamak

senstérév сəнстерeɣ
1. Batırtmak, sivri bir şeyle dürttürmek, saplatmak
2. Sert sözler söyletmek

sepekeylev сəпəкəйləɣ
Alkışlamak

sepeklev сəпəкləɣ
Tokatlamak, avuç içi ie bir çok kere vurmak

sepeleşév сəпələшеɣ
Tokatlaşmak, birbirini tokatlamak

sepelev сəпələɣ
Tokatlamak, avuç içi ie bir çok kere vurmak

sepelév сəпəлеɣ
Şepildetilerek vurulmak, tokatlanmak

sepeşév сəпəшеɣ
Tokatlaşmak, vuruşmak; çekişmek

sepetév сəпəтеɣ
Şaklatıp vurdurmak, tokatlatmak

sepev сəпəɣ
Şaklatıp vurmak, tokatlamak

sepéldeşév сəпелдəшеɣ
Birlikte ya da karşılıklı çep çep etmek (bk. *sep 2*)

sepéldetév сəпелдəтеɣ
Çep çep ettirmek (bk. *sep 2*)

sepéldev сəпелдəɣ
Çep çep etmek (bk. *sep 2*)

sepév сəпеɣ
Şaklatıp vurmak, tokatlamak

seplev сəплəɣ
Hedefe doğrultmak, nişan almak; nişan alıp vurmak

sepselenév cəpcələnеɣ
Coşmak, hırçınlaşmak; çalkalanmak, telaşlanmak

sepsénév cəpcenеɣ
Coşmak, hırçınlaşmak; çalkalanmak, telaşlanmak

sepsév cəpceɣ
1. Saçılmak, serpilmek
2. Coşarak, hırçınlaşarak ağır sözler söylemek

septérév cəptepeɣ
İnce bir şekilde fışkırmak, hafifçe fışkırmak, septirmek

septérleşév cəptepləşeɣ
Birlikte veya karşılıklı ince ve hafifçe ses çıkmak

septérletév cəptepləteɣ
İnce ve hafif ses çıkartmak (hafifçe su serpildiğinde ya da sığ bir noktaya doğru su aktığında çıkan ses için)

septérlev cəptepləɣ
İnce ve hafif ses çıkmak (hafifçe su serpildiğinde ya da sığ bir noktaya doğru su aktığında çıkan ses için)

seréldeşév cəpeldəşeɣ
Cırtlak sesle bağrışmak

seréldetév cəpeldəteɣ
Cırtlak sesle bağırtmak

seréldev cəpeldəɣ
Cırtlak sesle bağırmak

serkeşlenév cərkəşləneɣ
Dik başlılık etmek, baş kaldırmak, inat etmek; itaatsizlik etmek

serkéldeşév cərkeldəşeɣ
Karşılıklı ya da birlikte cırtlak sesle bağırıp konuşmak

serkéldev cərkeldəɣ
Cırtlak sesle bağırıp konuşmak

serpeklenév cərpəkləneɣ
Küçükçe, ince ve uzun parçalara ayrılmak

serpeklev cərpəkləɣ
1. Küçük, ince ve uzun parçalara ayırmak
2. Dilmek, parçalamak

serpelev cərpələɣ
1. Küçük, ince ve uzun parçalara ayırmak
2. Dilmek, parçalamak

serrajlav cərpraжlay
Saraçlamak

sertletév cərtlətеɣ
Şaplatmak, şap şap ettirmek

sertlev cərtləɣ
Şaplamak, şap şap etmek

seseklev cəcəkləɣ
Püsküllü yapmak, püsküllü hâle getirmek, saçaklı hâle getirmek

seseklenév cəcəкləнeү
Püskül şekline gelmek, saçak şekline olmak

sesekletév cəcəкləтeү
Püskül şekline getirtmek, saçak şeklinede yaptırmak

sesenlenév cəcəнləнeү
Dilde mahirleşmek, dilde ustalaşmak, ozanlaşmak

sesenlev cəcəнləү
Ayak diremek, terslik etmek, direnmek; kafa tutmak

sesev 1 cəcəү
Soluğu kesilmek, boğulmak

seséldérév cəcелдepeү
Saçtırmak, yaydırmak, serptirmek, dağıttırmak

sesélév cəceлeү
Saçılmak, yayılmak, serpilmek, dağılmak

seséşév cəceшeү
Birlikte ya da karşılıklı tohum saçmak, ekmek

sesév 1 cəceү
1. Toprağa tohum saçmak, ekmek
2. Serpmek, dağıtmak

seskelenév cəcкələнeү
Çiçeklenmek, çiçeğe dönmek

seskelev cəcкələү
Çiçeklemek, çiçeğe döndürmek

sesmevlev cəcмəүləү
Saç bağı ile örmek

sesrenlev cəcpənləү
Aşırı coşmak, aşırı heyecanlanmak; çok hırçınlaşmak

sesretév cəcpəteү
1. Sıçratmak; hızlıca serptirmek
2. Yok etmek, öldürmek

sesrev cəcpəү
1. Sıçramak, hızlıca serpilmek
2. Duygular, düşünceler dışa vurulmak
3. Yok olmak, bitmek

sestérév cəcтepeү
Saçtırmak, serptirmek, yaydırmak, dağıttırmak, ektirmek

setéldev cətелдəү
Çat çut etmek, çat çut diye gelmek

setérlev cətepləү
Aralıksız konuşmak, sürekli konuşmak

sevkéldev cəүкелдəү
Çeng çeng etmek, çengildemek

sevmelyév cəүməлйeү
Öne doğru kat kat eğilmek, bir eğilip bir durmak

sevmégév cəүмегeү
Birden yukarı atılmak, aniden yukarı fırlatılmak; birden kaldırılmak

sevselenév səүcələnеү

Bela salmak, dert salmak, bela olmak

seyérhéndérév səйepheндepeү

Şaşırtmak, şaşkın hâle getirmek

seyérhénév səйepheneү

Şaşırmak, şaşkın hâle gelmek

seyletév səйləteү

Çay içirmek

seylev səйləү

Çay içmek; çay yapmak

seynelév səйnəleү

Çiğnenmek, ezilmek; dişlenmek

seynenév səйnəneү

İsteksiz olup söylenmek, şikayetlenip söylenmek

seyneşév səйnəşeү

1. Birlikte ya da karşılıklı çiğnemek, ezmek
2. Ufak, tefek şeyleri büyüterek söylemek

seynev səйnəү

1. Çiğnemek
2. Ezmek, dişlemek
3. Her şeyi, her lafı söylemek

sh̬emalaştırılıv схемалаштырылыу

Şemalaştırılmak, kabataslak çizgilerle verilmek

sh̬emalaştırıv схемалаштырыу

Şemalaştırmak, kabtaslak çizgilerle vermek

sıbalıv сыбалыу

Dolaşmak, karışmak, birbirine girmek

sıbarlanıv сыбарланыу

Alacalanmak, alacalı bulacalı olmak

sıbarlatıv сыбарлатыу

Alacalı bulacalı hâle getirtmek

sıbarlav сыбарлау

1. Alacalandırmak, alacalı bulacalı hâle getirmek
2. Hafifce dalgalanmak, sallanmak (su için)
3. Açıkça görünmemek; karanlıklaşmak

sıbatalav сыбаталау

Atları önlü arkalı şekilde arabaya ya da kızağa koşmak

sıbatılıv сыбатылыу

Uzatılıp dağıtılmak, uzatılıp yayılmak

sıbatıv сыбатыу

Uzatıp dağıtmak, uzatıp yaymak, uzatarak sermek

sıbıḳlanıv сыбыкъланыу

Çubuğa dönmek, çubuk gibi olmak, dala dönmek, ince dal gibi olmak

sıbıḳlav сыбыкълау

1. Çubukla, dalla vurmak (yün çırpmak, toz silkelemek vs. için)

2. Kamçılamak, kırbaçlamak
3. Birilerini incitmek, birilerini dışlamak

sıbırtḳılanıv сыбыртқыланыу
Değnekle, kamçı ile vurulmak, dürtülmek

sıbırtḳılatıv сыбыртқылатыу
Değnekle, kamçı ile vurdurmak, dürttürmek

sıbırtḳılav сыбыртқылау
1. Değnekle, kamçı ile vurmak, dürtmek
2. Çok eleştirmek, aşaırı yermek

sıġarılıv сығарылыу
1. Çıkarılmak
2. Kovulmak
3. Eser verilmek
4. Yayımlanmak
5. Taşınmak

sıġarışıv сығарышыу
1. Birlikte ya da karşılıklı çıkarmak
2. Birlikte taşımak
3. İçinden çekip almak, birlikte çekip almak
4. Birlikte kazıp çıkarmak
5. Birlikte hayata geçirmek; eser vermek

sıġarıv сығарыу
1. Çıkarmak, kovmak
2. Taşımak, yukarı kaldırmak
3. Eser vermek, yayımlamak; hayata geçirmek
4. Birini öne çıkarmak, takdim etmek

sıġartıv сығартыу
1. Çıkartmak
2. Kovdurmak
3. Eser verdirmek
4. Yayımlatmak
5. Taşıtmak

sıġılıv сығылыу
1. Çıkılmak, terk edilmek
2. Görünülmek, ortaya çıkılmak
3. Yer değiştirilmek, göçülmek

sıġımlanıv сығымланыу
Masraf edilmek, harcanmak

sıġınlav сығынлау
Birden gerilemek, birden geriye doğru gitmek (at için)

sıġınsılav сығынсылау
1. Birden gerilemek, birden geriye doğru gitmek (at için)
2. Bir kişinin suyuna gitmeyip aksilik etmek, inatçılık etmek, dik başlılık göstermek

sıġıv 1 сығыу
1. Çıkmak, terk edip gitmek
2. Ortaya çıkmak, görünmek
3. Bir yere gitmek için çıkmak
4. Yer değiştirmek, göçmek
5. Taşmak
6. Hasıl olmak
7. Yardımcı fiil olarak asıl hareketin

“başından sonuna kadar sürdüğünü; sonuçlandığını; ansızın oluştuğunu” ifade eder.

sığıvlav сығыулау

1. Atın sırtında yaralar çıkıp kan akmak
2. Sivilce çıkmak

sıjıldatıv сыжылдатыу

Sıj ettirmek, sıj sıj diye getirmek (bk. *sıj*)

sıjıldav сыжылдау

Sıj etmek, sıj sıj diye gelmek (bk. *sıj*)

sıjlatıv сыжлатыу

Sıj ettirmek, sıj sıj diye getirmek (bk. *sıj*)

sıjlav сыжлау

Sıj etmek, sıj sıj diye gelmek (bk. *sıj*)

sıḳıldatıv сыҡылдатыу

Sık sık diye ses çıkartmak (bk. *sıḳ*)

sıḳıldav сыҡылдау

Sık sık diye ses çıkarıp gelmek (bk. *sıḳ*)

sılandırıv сыландырыу

Islatmak, ıslattırmak, hafifçe sulatmak

sılanıv сыланыу

Islanmak, ıslatılmak, hafifçe sulanmak

sılatılıv сылатылыу

Islattırılmak, hafifçe sulandırılmak

sılatıv сылатыу

Islamak, ıslatmak, hafifçe sulamak

sılbırlav сылбырлау

Zincirlemek, zincir vurmak

sıltıldatıv сылтылдатыу

Tekrar tekrar çılt çılt ettirmek (bk. *sılt-sılt 2*)

sıltıldav сылтылдау

Tekrar tekrar çılt çılt diye ses çıkmak (bk. *sılt-sılt 2*)

sıltıraşıv сылтырашыу

Birlikte ya da karşılıklı çin çin etmek, sıltır sıltır etmek

sıltıratıv сылтыратыу

Çin çin ettirmek, çin çin diye ses çıkarmak

sıltırav сылтырау

1. Çin çin etmek, çin çin diye ses çıkarmak
2. Şırıl şırıl etmek

sıltırlatıv сылтырлатыу

Çin çin ettirmek, çin çin diye ses çıkarmak

sıltırlav сылтырлау

Çin çin etmek, çin çin diye ses çıkmak

sıltlatıv 1 сылтлатыу

Sılt sılt ettirmek (bk. *sılt 1*)

sıltlatıv 2 сылтлатыу

Sırt sırt ettirmek (bk. *sırt 2*)

sıltlav сылтлау
Çit çit diye ses çıkarmak, çit çit etmek

sımırġanıv сымырғаныу
Ürpeti duymak, ürpererek silkinmek, içi titremek

sımırılanıv сымырланыу
Çalışkan olmak, gayretli hâle gelmek

sımırlatıv сымырлатыу
Soğuktan ya da üzerinde bir şeyler yürüyormuş gibi hissettirip ürpertmek, içini titrettirmek

sımırlav сымырлау
Soğuktan ya da üzerinde bir şeyler yürüyormuş gibi hissedip ürpermek, içini titretmek

sıñġalav сыңғалау
Halka koymak, çemberli hâle getirmek

sıñġıldatıv сыңғылдатыу
Çıngıl çıngıl ettirmek

sıñġıldav сыңғылдау
Çıngıl çıngıl etmek

sıñġıratıv сыңғыратыу
1. Şıngır şıngır ettirmek
2. Çağlayan gibi ses çıkartmak

sıñġırav сыңғырау
Şıngır şıngır etmek

sıñġırlaşıv сыңғырлашыу
Birlikte ya da karşılıklı şıngır şıngır etmek

sıñġırlatıv сыңғырлатыу
Şıngır şıngır ettirmek

sıñġırlav сыңғырлау
Şıngır şıngır etmek

sınıġıv сынығыу
1. Çelikleşmek, tav verilip sağlamlığı artmak
2. Çalışma, iş dolayısıyla fiziki olarak sağlamlaşmak
3. Ağır şartlardan dolayı ruhsal olarak sağlamlaşmak, sinirleri güçlü hâle gelmek, ruhsal dayanıklılığı artmak

sınıḳtırılıv сыныктырылыу
Çelikleştirilmek, tav verdirilip sağlamlığı arttırılmak

sınıḳtırıv сыныктырыу
1. Çelikleştirmek, tav verdirip sağlamlığı arttırmak
2. Fiziksel olarak sağlamlaştırmak
3. Ruhsal açıdan sağlamlaştırmak, sinirsel dayanıklılığını artırmak

sıñḳıldatıv сыңкылдатыу
Çın çın ettirmek, çın çın diye getirmek (bk. *sıñḳ*); çınlatmak

sıñḳıldav сыңкылдау
Çın çın etmek, çın çın diye gelmek (bk. *sıñḳ*); çınlamak

sıñlaşıv сыңлашыу
Çınlaşmak, karşılıklı ya da birlikte çın çın etmek

sıñlatıv сыңлатыу
Çınlatmak, çın çın ettirmek

sıñlav сыңлау
Çınlamak, çın çın etmek

sıñrav 1 сыңрау
İnleyerek ağlar gibi yankılanan ince sesi bildiren söz

sınyırlatıv сынйырлатыу
Zincirletmek, zincirle bağlatmak, zincir koydurmak

sınyırlav сынйырлау
Zincirlemek, zincir ile bağlamak, zincir koymak

sıpanlav сыпанлау
Dik durmayıp sağa sola çarpmak; sabırsızlanıp elini kolunu sallamak

sıpıldatıv сыпылдатыу
Şıp şıp ettirmek

sıpıldav сыпылдау
Şıp şıp etmek

sıpırlatıv сыпырлтыу
Şıpır şıpır ettirmek

sıpırlav сыпырлау
Şıpır şıpır etmek

sıpranlaşıv сыпранлашыу
Karşılıklı ayak diremek, terslik etmek

sıpranlatıv сыпранлатыу
1. Ayak diretmek, terslik ettirmek, direndirmek, kafa tutturmak
2. Sabit durdurmayıp sağa sola çarptırmak, sabırsızlandırıp elini kolunu sallatmak

sıpranlav сыпранлау
1. Ayak diremek, terslik etmek, direnmek; kafa tutmak
2. Dik durmayıp sağa sola çarpmak; sabırsızlanıp elini kolunu sallamak

sıptırıv сыптырыу
Çubukla vurmak, sopayla dövmek, çubukla çırpmak

sıptırlatıv сыптырлатыу
Hafifçe bıraktırmak, hafifçe akıttırmak, yavaşça akıttırmak (sıvılar için)

sıptırlav сыптырлау
Hafifçe bırakmak, hafifçe akıtmak, yavaşça akıtmak (sıvılar için)

sıralanıv сыраланыу
Çıra şeklinde yarılmak, çıra gibi kesilmek

sıralav сыралау
Çıra çeklinde yarmak, çıra gibi kesmek

sıramıtıv сырамытыу
Bir yerden çıkarmak, tanır gibi olmak

sırayışıv сырайышыу
Yüzü asılmak, suratı düşmek

sırḫav 1 сырхау
Hasta olmak, hastalanmak; rahatsızlanmak

sırḫavlanıv сырхауланыу
Hastalanmak, hasta olmak, hasta hâle gelmek

sırḫavlav сырхаулау
Zayıflayıp, hâlsiz düşüp hasta olmak, hastalanmak

sırıldaşıv сырылдашыу
Birlikte ya da karşılıklı çır çır etmek (bk. *sır 4*)

sırıldatıv сырылдатыу
Çır çır ettirmek, çır çır diye ses çıkartmak (bk. *sır 4*)

sırıldav сырылдау
Çır çır etmek, çır çır diye ses çıkarmak (bk. *sır 4*)

sırışıv сырышыу
Büzüşmek, kırışmak, buruşmak

sırıştırıv сырыштырыу
Büzüştürmek, kırıştırmak, buruşturmak

sırḳıldaşıv сырҡылдашыу
Birlikte ya da karşılıklı cırk cırk etmek (bk. *sırḳ*)

sırḳıldatıv сырҡылдатыу
Cırk cırk ettirmek (bk. *sırḳ*)

sırḳıldav сырҡылдау
Cırk cırk etmek (bk. *sırḳ*)

sırḳıraşıv сырҡырашыу
Birlikte ya da karşılıklı ince bir sesle bağırmak, ötüşmek, kişnemek

sırḳıratıv сырҡыратыу
1. Kişnetmek, bağırtmak
2. Cırk cırk ettirmek (bk. *sırḳ*)

sırḳırav сырҡырау
İnce bir sesle bağırmak, ötmek, kişnemek

sırlatıv сырлатыу
Cır cır diye öttürmek, cır cır diye ses çıkartmak

sırlav 1 сырлау
1. Cır cır etmek, cır cır diye ötmek, cır cır diye ses çıkarmak
2. Hafifçe şırlayıp akmak

sırlav 2 сырлау
Boy boy sır çekmek, çizgi çekmek

sırmalanıv сырмаланыу
Dolanmak, sarılmak, birbirine geçirilmek, örülmek; çaprazlanmak

sırmalatıv сырмалатыу
Dolatmak, sardırmak, birbirine geçirtmek, ördürmek; çaprazlatmak

sırmalav сырмалау
Dolamak, sarmak, birbirine geçirmek, ördürmek; çaprazlamak

sırmalıv 1 сырмалыу

Dolanmak, sarılmak, sarılıp bağlanmak; kuşatılmak

sırmalıv 2 сырмалыу

1. Bir şeyle sarılmak, dolanmak
2. Kuşatılmak
3. Etrafına üşüşülmek

sırmatıv сырматыу

1. Dolandırmak, sardırmak, kuşattırmak
2. Etrafını çevreletmek

sırmav 1 сырмау

1. Dolamak, sarmak, kuşatmak
2. Etrafını çevrelemek
3. İple sarıp bağlamak, birbirine geçirmek

sırmav 2 сырмау

1. Bir şeyle sarmak, dolamak
2. Kuşatmak
3. Etrafına üşüşmek

sırpaḳlanıv сырпаҡланыу

Boy boy yararak küçük ve ince parçalara ayrılmak

sırpaḳlav сырпаҡлау

Küçük, ince ve uzun parçalara ayırmak

sır-sıvlaşıv сыр-сыулашыу

Gürültü patırtı ile gelip bağrışmak; bağırarak gülüşmek

sırtıldatıv сыртылдатыу

Çırt çırt ettirmek

sırtlatıv сыртлатыу

Çırt ettirmek (bk. *sırt 2*)

sırtlav сыртлау

Çırt çırt etmek (bk. *sırt 2*)

sısanlav сысанлау

Üzerine tam gelmeyip bol durmak, üzerinde bol olmak (kıyafet için)

sısayıv сысайыу

Sivrilip dikilmek, yukarı doğru sivrilmek; tümseklenmek

sısḳansıḳlav сысҡансыҡлау

Sıskansık hastalığına yakalanmak (bk. *sıskansıḳ 1*)

sısḳansılav сысҡансылау

Fare, sıçan yakalamak, avlamak

sıtayıv сытайыу

Bir şeyleri sevmeyip, beğenmeyip yüzü buruşmak, yüz ekşimek

sıtaytıv сытайтыу

Razı olmayıp suratını asmak, yüzünü buruşturmak

sıtıḳlanıv сытыҡланыу

Dikkat çekici hareketler yapmak, dikkat çekici şekilde davranmak

sıtıldatıv 1 сытылдатыу

Çıt çıt ettirmek, çıt çıt yummak (bk. *sıt-sıt 1*)

sıtıldatıv 2 сытылдатыу

Çıt çıt diye ses çıkarmak, çıt çıt getirmek (bk. *sıt-sıt 2*)

sıtıldav сытылдау

Çıt çıt etmek, çıt çıt vurmak (bk. *sıt-sıt 2*)

sıtırlaşıv сытырлашыу

Birlikte ya da karşılıklı çıtır çıtır etmek

sıtırlatıv сытырлатыу

Çıtır çıtır ettirmek, çıtır çıtır getirmek

sıtırlav сытырлау

Çıtır çıtır etmek, çıtır çıtır gelmek

sıtıyıv сытыйыу

Bir şeyleri sevmeyip, beğenmeyip yüzü buruşmak, yüz ekşimek

sıtrayıv сытрайыу

Hastalanmak, iğrenmek ya da zorlanmaktan kaynaklı olarak yüzünün şekli değişmek

sıvaġayıv сыуағайыу

Güneşli ve açık hâle gelmek

sıvaġaytıv сыуағайтыу

Işıklandırmak, aydınlatmak; güneş ışığı ile dolmak

sıvaġıtıv сыуағытыу

Işıklandırmak, aydınlatmak; güneş ışığı ile dolmak

sıvaķlanıv сыуаҡланыу

1. Açık, güneşli hâle gelmek; bulutsuz, aydınlık hâle gelmek
2. Keyiflenmek, huzur bulmak, içi rahatlamak

sıvaķlav сыуаҡлау

1. Açılmak, açık hâle gelmek, aydınlanmak
2. Gün ışığında ısınmak, güneşte ısınmak

sıvalanıv сыуаланыу

1. Saçı başı birbirine girmek, karışmak, dolanmak, iç içe geçmek
2. Yaklaşılmak, alakadar olunmak, ilgilenilmek

sıvalışıv сыуалышыу

1. Çevresinde dolanmak
2. Birlikte ya da karşılıklı yakınlaşmak, alakadar olmak

sıvalıv сыуалыу

1. Dolaşmak, karışmak, birbirine girmek
2. Yaklaşmak, alakadar olmak, ilgilenmek

sıvaltıv сыуалтыу

1. Dolaştırmak, karıştırmak, birbirine girdirmek, iç içe geçirmek
2. İzi, yolu karıştırmak
3. Düzeni yitirip karmaşık hâle getirmek, aklı karıştırmak

sıvıldaşıv сыуылдашыу
Birlikte kederlenip bağrışmak

sıvıldav сыуылдау
1. Üzülüp bağırmak, kederlenip bağırmak
2. Bağrışmak, gürültü patırtı etmek

sıvıv сыуыу
Zayıflayıp solmak, zayıflayıp pörsümek; eksilmek (iç yağı için)

sıvlaşıv сыулашыу
Gürültü patırtı ile bağrışmak, kahkahâlarla bağrışmak

sıvlav сыулау
Gürültü patırtı ile bağırmak, kahkaha ile bağırmak

sıvsıtıv сыусытыу
Korkutup sıçratmak, korkutup yerinden fırlatmak

sıvsıv сыусыу
1. Birden korkmak, birden korkup sıçramak, korku yerinden fırlamak
2. Aniden ürküp bir tarafa fırlamak

sıyġılav сыйғылау
Karalamak, gelişigüzel, rastgele çizgiler çizmek

sıyġıslanıv сыйғысланыу
Karalanmak, çizilmek, çizgiler çekilmek

sıyġıslav сыйғыслау
Karalamak, çizgi çekmek, çizmek

sıyıldaşıv сыйылдашыу
Birlikte ya da karşılıklı sıy sıy etmek (bk. *sıy 2*)

sıyıldatıv сыйылдатыу
Sıy sıy ettirmek (bk. *sıy 2*)

sıyıldav сыйылдау
Sıy sıy etmek (kötü, kulak tırmalayan ses için) (bk. *sıy 2*)

sıyılıv сыйылыу
Çizilmek; yarılmak; kesilmek

sıyışıv сыйышыу
1. Birlikte ya da karşılıklı çizmek, çizgi çekmek
2. Birlikte ya da karşılıklı kibrit çakmak
3. Birbirine girmek, yaka paça tutuşmak

sıyıv сыйыу
1. Çizmek, çizgi çekmek
2. Bir belgeyi karalamak, bir yazının üstünü çizmek
3. Kibrit çakmak
4. Çizip kesmek

sıyķıldaşıv сыйҡылдашыу
Birlikte ya da karşılıklı sıyk sıyk etmek (bk. *sıyķ*)

sıyķıldatıv сыйҡылдатыу
Sıyk sıyk ettirmek, sıyk sıyk diye getirmek (bk. *sıyķ*)

sıyḳıldav сыйкъылдау
Sıyk sıyk etmek, sıyk sıyk gelmek (bk. *sıyḳ*)

sıylav сыйлау
Sıy etmek (bk. *sıy 2*)

sıymaḳlanıv сыймакъланыу
Sağı solu çizilmek, sağı solu karalanmak, rastgele çizilmek

sıymaḳlav сыймакълау
1. Sağı solu çizmek, sağı solu karalamak, rastgele çizmek
2. Gelişigüzel yazmak
3. Kafasına göre işlemek, kafasına göre iş yapmak

sıymalav сыймалау
1. Sağı solu çizmek, sağı solu karalamak, rastgele çizmek
2. Gelişigüzel yazmak

sıynav сыйнау
1. Çocuk ağlar gibi ses çıkarmak, çocuk ağlar gibi ulumak (köpek için)
2. İnce ve kesik ses ile bağırmak

sıyźırıv сыйзырыу
1. Kalem ya da sivri bir şeyle çizdirmek
2. Keskin bir şeyle çizdirip yardırmak

sıźaşıv сыҙашыу
Birbirine katlanmak, birbirine tahammül etmek

sıźatıv сыҙатыу
Sabrettirmek, katlandırmak, tahammül ettirmek, dayandırmak

sıźav сыҙау
Sabretmek, dayanmak, tahammül etmek, katlanmak

sébelév себәлеү
Dolaşmak, karışmak, birbirine girmek

siberlenév сибәрләнеү
Görüntüsü güzelleşmek, yüzü güzelleşmek

sibégév сибегеү
İştahsızlanmak, iştahsız hâle gelmek

sibéklenév сибәкләнеү
Zayıflamak, zayıf hâle gelmek, güçsüzleşmek

sébénlev себенләү
Sineklerin sarmasından dolayı dayanamamak (hayvan için)

sébéşkélev 1 себешкеләү
Yavaş yavaş çevrelenip yumru hâle gelmek (ağaç kökü için)

sébéşkélev 2 себешкеләү
Tahriş olup kanamalı bir yara hâline gelmek, kanamalı yaralarla kaplanmak

sébéşlev 1 себешләү
Civciv çıkarmak, yavru çıkarmak (kuşlar için)

sébéşlev 2 себешләү
Tahriş olup kanamalı bir yara hâline gelmek, kaamalı yaralarla kaplanmak

sigelev сигәләү
Perçinlemek, perçin yapıp birleştirmek

sigélév 1 сигелеү
Nakış işlenmek, oya işlenmek, desen işlenmek

sigélév 2 сигелеү
Çekilmek, düçar olunmak

sigélév 3 сигелеү
Geriye çekilmek, geriletilmek

sigéndérév сигендереү
1. Geriye çektirmek, geriye hareket ettirmek, geriletmek
2. Düşmanı püskürtmek, düşmanı geri çektirmek

sigénév сигенеү
1. Geri çekilmek, gerilemek
2. Çekinmek
3. Fikrini geri almak, düşüncesini geri almak

sigérév сигереү
1. Bütünden bir miktarı alıp çıkarmak
2. Hisse çıkarmak
3. Hesaptan düşmek

sigév 1 сигеү
1. Çekmek, geriye hareket ettirmek, geriletmek
2. Bir düşünceden vazgeçmek

sigév 2 сигеү
Çekmek, düçar olmak, başından geçirmek

sigév 3 сигеү
Nakışlamak, nakış işlemek, oya işlemek, desenlemek

siḫetlendérév сихәтләндереү
Sağlığına kavuşturmak, iyileştirmek

siḫetlenév сихәтләнеү
Sağlığına kavuşmak, iyileşmek

siḫetlev сихәтләү
Tedavi etmek, ilaçla tedavi etmek

siḫırlanıv сихырланыу
Büyülenmek, büyü yapılmak

siḫırlatıv сихырлатыу
Büyülendirmek, büyü yaptırmak

siḫırlav сихырлау
Sihir yapmak, büyü yapmak

siḳaḳlav сиҡаҡлау
Tekrar tekrar karnı guruldamak

siḳanıv сиҡаныу
Soğuk ya da soğuk sudan birden titreyip üşümek

siḳanlav сиҡанлау
Çıban çıkmak, çıban ile kaplanmak

sikeleşév сикәләшеү
Karşılıklı çeneye vurmak

sikelev сикәләү
Çeneye vurmak

sikenév сикәнеү
Soğuk ya da soğuk sudan birden titreyip üşümek

siķıldaşıv сиҡылдашыу
1. Birlikte yada karşılıklı çik çik etmek (bk. *siķ-siķ*)
2. Sinirle konuşmak, karşılıklı hakaret etmek

siķıldatıv сиҡылдатыу
Çik çik ettirmek (bk. *siķ-siķ*)

siķıldav сиҡылдау
Çik çik etmek (bk. *siķ-siķ*)

siklenév сикләнеү
1 .Sınırlanmak
2. Etrafı çevrilmek
3. Ağır şartlara zorlanmak

sikleşév сикләшеү
Ortak bir sınır ile ayrılmak

siklev сикләү
1. Sınırlamak
2. Etrafını çevirmek
3. Ağr şartlara zorlamak

sékreyéşév секрәйешеү
Birlikte bir yere gözleri dikmek, birlikte bir yere dalarak bakmak

sékreyév секрәйеү
1. Şaşırma ve korkma sebebiyle gözleri büyüyüp açılmak
2. Gözü bir yere dikilmek, bir yere dalmak

sékreytév секрәтеү
Gözlerini fal taşı gibi açtırmak; gözlerini kabartmak

siktérév 1 сиктереү
1. Çektirmek
2. El çektirmek, oyun çıkarttırmak

siktérév 2 сиктереү
Çektirmek, düçar etmek

siktérév 3 сиктереү
Nakış işletmek, oya işletmek; desen yaptırmak

sélbérlev селберләү
İnce ve uzun olmak

sélevlev селәүләү
Oltaya solucan takmak

siloslanıv силосланыу
Doğranarak ambara koyulmak (hayvan yemi için)

siloslatıv силослатыу
Doğratarak ambara koydurmak (hayvan yemi için)

siloslav силослау
Doğrayıp ambara koymak (hayvan yemi için)

sélterlenév селтәрләнеү
1.Tel ağla örülmek
2.Tül ile kapatılmak, tül ile örtülmek

sélterlev селтәрләү
Telden örmek, tel ağla örmek

séltéretév селтерәтеү
Çin çin ettirmek, çin çin diye ses çıkarmak

séltérev селтерәү
Çin çin etmek, çin çin diye ses çıkarmak

séltérlev селтерләү
Çin çin etmek, çin çin diye ses çıkmak

séltlev селтләү
Çit çit diye ses çıkarmak, çit çit etmek

sémekeylenév семәкәйләнеү
Nakışlı hâle gelmek, desenli hâle gelmek, işlemeli olmak

sémekeylev семәкәйләү
Nakışlı hâle getirmek, desenli hâle getirmek, işlemeli hâle getirmek

sémerlenév семәрләнеү
Nakışlı hâle gelmek, desenli hâle gelmek, işlemeli olmak

sémerlev семәрләү
1. Nakış ile süslemek, motiflerle süslemek, desen vermek
2. Burmak, kıvrımlamak, burgulamak

sémeylev семәйләү
Nakış ile süslemek, motiflerle süslemek, desen vermek

sémérletév семерләтеү
Çimir çimir ettirmek

sémérlev семерләү
Çimir çimir etmek

sémétév семетеү
Çimdiklemek, çimdirmek

sémletév семләтеү
Gıcırdatmak, gıcır gıcır ettirmek

sémlev семләү
Gıcırdamak, gıcır gıcır etmek

sémsénév семсенеү
Ucundan tutmak, parmak uçları ile tutmak

sémtéklev семтекләү
Her yerinden dişlemek, sağından solundan çimdirmek

sémtélév семтелеү
Çimdirilmek, çimdiklenmek

sémtéşév семтешеү
Birlikte ya da karşılıklı çimdiklemek, çimdirmek

sémtétév семтетеү
Çimdikletmek, çimdirtmek

sémtév семтеү
1. Çimdiklemek, çimdirmek
2. Parmak ucu ile tutmak
3. Acı duygusu uyandırmak

simulantlanıv симулянтланыу
Kendini hasta göstermek, hastaymış gibi davranmak

simvollaşıv символлашыу
Sembolleşmek

simvollaştırılıv символлаштырылыу
Sembolleştirilmek

simvollaştırıv символлаштырыу
Sembolleştirmek

sindikatlaştırıv синдикатлаштырыу
Sendikalaştırmak

séñgéldetév сеңгелдәтеү
Çingil çingil ettirmek, çingil çingil diye ses çıkartmak

séngéldev сеңгелдәү
Çingil çingil etmek, çingil çingil diye ses çıkmak

sinḫronlaştırıv синхронлаштырыу
Eşzamanlı hâle getirmek, zamandaş hâle getirmek

sinégév синегеү
Göz değmek, göz atmak

sinéktérév синектереү
Göz değdirmek, göz attırmak

sinétleşév синетләшеү
Birlikte tamir etmek, birlikte elden geçirmek

sinétletév синетләтеү
Bakım yaptırmak, hafifçe düzelttirmek

sinétlev синетләү
Bakım yapmak, hafifçe düzeltmek

sinkélenév синкеләнеү
Çivitlenmek

sinkéletév синкеләтеү
Çivitletmek

sinkélev синкеләү
Çivitlemek

séñletév 1 сеңләтеү
Gelinin baba ocağından çıkarken ailesine acısını anlattığı bir türkü söyletmek

séñletév 2 сеңләтеү
Çin çin ettirmek, çin çin diye ses çıkartmak

séñlev 2 сеңләү
Gelinin baba ocağından çıkarken ailesine acısını anlattığı bir türkü söylemek

séñlev 3 сеңләү
Çin etmek, çin çin diye ses çıkmak

sintézlanıv синтезланыу
Sentez yapılmak, sentezlenmek

sintézlav синтезлау
Sentez yapmak, sentezlemek

sipıldaşıv сипылдашыу
Birlikte ya da karşılıklı çip çip etmek (civciv, kuş yavruları için)

sıpıldatıv 1 сыпылдатыу
Yapış yapış hâle getirip (gözü) yummak

sıpıldatıv 2 сыпылдатыу
Çip çip ettirmek (civciv, kuş yavruları için)

sıpıldav 1 сыпылдау
Yapış yapış olup (göz) yummak

sıpıldav 2 сыпылдау
Çip çip etmek (civciv, kuş yavruları için)

sépéldetév сепелдәтеү
Sık sık yummak, sıkça göz kırpmak, göz çipildetmek

sépéldev сепелдәү
Sık sık yumulmak, sıkça yumulmak, göz çipildetilmek

sépéylev 1 сепейләү
Civciv çıkarmak, yavru çıkarmak (kuşlar için)

sépéylev 2 сепейләү
Tahriş olup kanamalı bir yara hâline gelmek, kanamalı yaralarla kaplanmak

séptérlev септерләү
Şırıl şırıl akmak

siralıv сиралыу
Kat kat ayrılmak, kat kat dağıtılmak, katı açılmak

siratılıv сиратылыу
Eğrilmiş ip için kat kat sarılmak, kat kat dolanmak

siratıv сиратыу
Eğrilmiş ipi kat kat sarmak, kat kat dolamak

siratlaşıv сиратлашыу
Sırlanmak, rutin sürmek

siratlaştırıv сиратлаштырыу
Sıralandırmak, rutin sürdürmek

sérenéşév серәнешеү
Birlikte çabalamak, birlite var gücüyle çalışmak

sérenév серәнеү
Bütün gücüyle çabalamak, var gücüyle çalışmak

sérev серәү
Çok güç harcamak, oldukça fazla güç kullanmak

séreyéşév серәйешеү
Karşılıklı göz dikmek, birlikte göz dikmek

séreyév серәйеү
Dalıp dimdik bakmak, bir yöne doğru bakıp durmak, bir yöne doğru sabitlenmek

sirğıv сырғыу
Atmak, fırlatmak, saçmak

sırıldırıv сырылдырыу
Buruş buruş olup kırıştırmak, büzüştürmek

sırılıv сырылыу
1. Kırış kırış olup bozulmak, buruş buruş olmak
2. Dalga dalga olmak (su yüzeyi için)

sırıltıv сырылтыу
1. Buruş buruş olup kırıştırmak, büzüştürmek
2. Tırtıklı hâle getirmek

sırışıv сырышыу
1. Kırış kırış olup bozulmak, buruş buruş olmak
2. Dalga dalga olmak (su yüzeyi için)

sırıştırıv сырыштырыу
1. Kırış kırış etmek, buruş buruş etmek
2. Tırtıklı hâle getirmek

sırıv сырыу
Tırtıklı hâle getirmek

sirégév сиреgү
Yamalı olmak, dikişli olmak; dikişlenmek, yamalanmak

séréldev серелдәү
Çır çır etmek, çır çır diye ses çıkarmak (bk. *sır 4*)

sérétév серетеү
1. Çürütmek, zarar vermek
2. Zor şartlarda yaşamaya mecbur etmek
3. Servete boğmak, çok zenginleştirmek

sirév 2 сиреү
Dermek, toplamak

sérév сереү
1. Çürümek, zarar görmek, hastalanmak
2. Zor şartlarda yaşamak
3. Aşırı zengin olmak, aşırı zenginleşmek
4. Kaybedip, elenip, mağlup edilip oyundan çıkmak

sirḳandırıv сирҡандырыу
Çirkinliği, pisliği ile mide bulandırmak, iğrendirmek; çirkinliği ile ürkütmek

sirḳanıv сирҡаныу
Çirkinliği, pisliği ile midesi bulanmak, iğrenmek; çirkinliği ile ürkmek, korkmak

sirkendérév сиркәндереү
Çirkinliği, pisliği ile mide bulandırmak, iğrendirmek; çirkinliği ile ürkütmek

sirkenév сиркәнеү
Çirkinliği, pisliği ile midesi bulanmak, iğrenmek; çirkinliği ile ürkmek, korkmak

sérkeşév серкәшеү

Var gücüyle uğraşmak, var gücüyle çabalamak

sérkéldev серкелдәү

Çır çır etmek, çır çır diye ses çıkarmak (bk. *sır 4*)

sérkétév серкетеү

Yok etmek, bitirmek, tüketmek

sérkév 1 серкеү

Yok olmak, bitmek, tükenmek

sérleşév серләшеү

Birbirine sır vermek, karşılıklı sır vermek

sirletév сирләтеү

Hastalandırmak, marazlandırmak

sirlev сирләү

Hasta etmek, marazlı hâle getirmek

sértéldetév сертелдәтеү

Çirt çirt ettirmek (bk. *sért*)

sértéldev сертелдәү

Çirt çirt etmek (bk. *sért*)

sirtélév сиртелеү

Baş, işaret ya da orta parmak bükülüp vurulmak

sirtéşév сиртешеү

1. Karşılıklı ya da birlikte fiske vurmak
2. Birlikte sazın teline vurmak

sirtév сиртеү

1. Baş, işaret ya da orta parmağı büküp vurmak
2. Fiske vurmak
3. Sazı mızrapla çalmak
4. Tıngırdatmak
5. Ele geçirmek, yakalamak

sértletév сертләтеү

Çirt ettirmek (bk. *sért*)

sértlev сертләү

Çirt etmek (bk. *sért*)

sirttérév сирттереү

1. Baş ya da işaret parmağı ile vurdurmak
2. Fiske vurdurmak
3. Ele geçirtmek, yakalatmak

siséldérév сиселдереү

Fikrini, gönlünü açtırmak, içindekileri döktürmek

sisélév сиселеү

1. İp çözülmek, bağ çözülmek, ipin uçları açılmak
2. Anlamı, esası öğrenilip çözümlenmek, hâlledilmek
3. Gönlündekiler açılmak, fikirleri açılmak

siséndéréşév сисендерешеү

Birlikte ya da karşılıklı elbisesini çıkarmak, soymak

siséndérév сисендерең
Kıyafetini, elbisesini çıkarmak, soymak

sisénéşév сисенешең
Birlikte ya da karşılıklı soyunmak

sisénév сисенең
Soyunmak, elbisesini çıkarmak

siséşév сисешең
1. Birlikte ipi çözmek, bağı çözmek
2. Birlikte aslını çözmek, hâlletmek

sisév сисең
1. İpi çözmek, bağı çözmek
2. Elbisesini çıkarmak, soymak
3. Anlamını çözmek, aslını çözmek, hâlletmek
4. İçindekini dökmek, içindekini söylemek

séskerév сескәрең
1. İncelmek, zayıflamak, daralmak
2. Tizleşmek (ses için)

sistemalaştırılıv системалаштырылыу
Sistemleştirilmek

sistemalaştırıv системалаштырыу
Sistemleştirmek

sistérév систерең
1. İpi çözdürmek, bağı çözdürmek, düğümü çözdürmek
2. Bir sorunu hâllettirmek, meselenin aslını çözdürmek

sitayıv ситайыу
Kızarıp sulanmak, kızarıp yaşarmak (göz için)

sitenlev ситәнләү
Ağaç dalları ve çalılardan çit yapmak, çalılarla çit tutmak

siteyév ситәйең
Kızarıp sulanmak, kızarıp yaşarmak (göz için)

sithéndérév ситһендерең
Yabancı gördürmek, dışlatmak, benimsetmemek

sithénév ситһенең
Yabancılamak, yabancı görmek, yatsımak; dışlamak, benimsememek

sitélév сителең
1. Dışarı yönelmek, kenara ya da yana doğru gitmek
2. Çevresinden dolanmak, etrafında dolanmak

sétérletév сетерләтең
Çıtır çıtır ettirmek, çıtır çıtır getirmek

sétérlev сетерләү
Çıtır çıtır etmek, çıtır çıtır gelmek

sitleşév ситләшең
1. Dışarı yönelmek, kenara ya da yana doğru gitmek
2. Kenar diktirmek, kenarından dolanmak

sitleştérév ситләштерең
1. Önem verdirmemek, önemsetmemek
2. Dışlatmak, uzaklaştırmak

sitletélév ситләтелең
1. Uzaklaştırılmak, bir kenara çekilmek
2. Önem verilmemek

sitletév ситләтең
1. Uzaklaştırmak, bir kenara çekmek
2. Önem vermemek, hor görmek

sitlev ситләү
1. Sınır koymak, kenarını dikmek
2. Kenar dikmek
3. Benimsememek, dışlamak

séyeldérév сейәлдерең
Dolaştırmak, karıştırmak, sarpa sardırmak

séyelendérév сейәләндерең
Dolaştırmak, karıştırmak, sarpa sardırmak

séyelenév 1 сейәләнең
Vişne verir hâle gelmek, (vişne) meyveye dönmek

séyelenév 2 сейәләнең
Dolaşmak, karışmak, birbirine girmek

séyeleşév сейәләшең
Karşı karşıya gelmek

séyelev сейәләү
Vişne eklemek, vişne katmak

séyelév сейәлең
Dolaşmak, karışmak, birbirine girmek

séyeltév сейәлтең
Dolaştırmak, karıştırmak, sarpa sardırmak

séylendérév сейләндерең
Derisini tahriş etmek, derisini soymak, deriyi ezip kaldırmak

séylenév сейләнең
Derisi tahriş olmak, derisi soyulmak, derisi ezilip kalkmak

séymeldérév сеймәлдерең
Karıştırıp dolandırmak, birbirine geçirtip düğümletmek (hâlat, ip için)

séymelév сеймәлең
Karışıp dolanmak, dolanıp birbirine girmek (ip, bağ için)

séymeltév сеймәлтең
Karıştırıp dolandırmak, birbirine geçirtip düğümletmek (hâlat, ip için)

séynev сейнәү
Perçinlemek, perçin yapıp birleştirmek

siźemhénév сиҙәмһенең
Sürülmemiş, işlenmemiş hâle gelmek (toprak için)

siźemlenév сиҙәмләнең
Sürülmemiş, işlenmemiş hâle gelmek (toprak için)

séźerlenév сиҙәрләнеү
Bağ geçirilmek, bağ vurulmak (at ayakları için)

séźerleşév сеҙәрләшеү
Atların ayaklarını birbirilerine bağ geçirerek birleştirmek

séźerlev сиҙәрләү
Bağ geçirmek, bağ vurmak (atın ayakları için)

slavyanlaşıv славянлашыу
Slavlaşmak

slavyanlaştırıv славянлаштырыу
Slavlaştırmak

soborlatıv соборлатыу
Çupur çupur ettirmek (bk. *sobor* 1)

soborlav соборлау
Çupur çupur etmek (bk. *sobor* 1)

soḳalav соҡалау
1. Sağına soluna bakınmak
2. Karıştırmak, kurcalamak, araştırmak

soḳaltalav соҡалталау
Soba, fırın üzerine güğüm, çaydanlık oturtacak yer açmak

soḳolov соҡолоу
Delik açılmak, oyulmak, delik açılıp çıkarılmak

soḳonov соҡоноу
Karıştırmak, kurcalamak, araştırmak

soḳorayıv соҡорайыу
Çukurlaşmak, çukura dönmek

soḳoraytıv соҡорайтыу
Çukurlaştırmak, çukur oluşturmak

soḳorlanıv соҡорланыу
Çukurlanmak, çukurlu olmak

soḳoşov соҡошоу
1. Birlikte delik açmak, birlikte oymak, birlikte oyup çıkarmak
2. Birlikte kürekle kazmak

soḳotov соҡотоу
Delik açtırmak, oydurmak, delik açtırıp çıkartmak

soḳov соҡоу
1. Delik açmak, oymak, delik açıp çıkarmak
2. Kürekle kazmak, kürekle eşmek

soḳsonov соҡсоноу
1. Sağına soluna bakınmak
2. Karıştırmak, kurcalamak, araştırmak

solġanıv солғаныу
1. Bir şeyle sarılmak, dolanmak
2. Kuşatılmak
3. Etrafına üşüşülmek

solġav солғау
1. Bir şeyle sarmak, dolamak
2. Kuşatmak
3. Etrafına üşüşmek

solġov солғоу
Başı aşağı yukarı sallamak (at için)

somtayıv сомтайыу
Az kalmak, azalmak, eksilmek, noksanlaşmak

somtaytıv сомтайтыу
Az bırakmak, azaltmak, eksiltmek, noksanlaştırmak

somtorayıv сомторайыу
Kısalmak, kısa hâle gelmek, gereğinden kısa olmak

soñķayıv соңҡайыу
Çıkıntılaşıp kalkmak, tümsek olup yükselmek, çıkık hâle gelmek

soñķov соңҡоу
Baş aşağı dalmak, balıklama dalmak ya da sıçramak

sontayıv сонтайыу
Az kalmak, azalmak, eksilmek, noksanlaşmak

sontaytıv сонтайтыу
Az bırakmak, azaltmak, eksiltmek, noksanlaştırmak

sorġav сорғау
Yukarı fırlatmak, üste fırlatmak, atmak; sıçratmak

sorġolov сорғолоу
Yukarı fırlatılmak, üste doğru atılmak; sıçratılmak

sorġotov сорғотоу
Yukarı fırlatmak, üste fırlatmak, atmak, sıçratmak

sorġov сорғоу
Atmak, fırlatmak, saçmak

sorlatıv сорлатыу
Çur çur diye bağırtmak, çur çur diye öttürmek (bk. *sor 3*)

sorlav 1 сорлау
Çur diye bağırmak, çur etmek (bk. *sor 3*)

sorlav 2 сорлау
İnce ve hafifçe aralıksız akmak (kan, gözyaşı vb. için)

sornav сорнау
1. Dolamak, sarmak, kuşatmak
2. Etrafını çevrelemek

soroldaşıv соролдашыу
Birlikte ya da karşılıklı çur çur diye bağırmak, çur çur diye ötmek (bk. *sor 3*)

soroldatıv соролдатыу
Çur çur diye bağırtmak, çur çur diye öttürmek (bk. *sor 3*)

soroldav соролдау
Çur diye bağırmak, çur etmek (bk. *sor 3*)

sortlav сортлау
Cinslere, türlere ayırmak, cins cins ayırmak

sosayıv сосайыу
Sezgileri güçlü olmak, duyuları keskin olmak, çabuk kavrar hâle gelmek; uyanık olmak, açıkgöz olmak

sosaytıv сосайтыу
Sezgileri güçlü hâle getirmek, duyuları keskin hâle getirmek

soslanıv сосланыу
Sezgileri güçlü olmak, duyuları keskin olmak, çabuk kavrar hâle gelmek; uyanık olmak, açıkgöz olmak

sosmorav сосморау
Uzun gelip sarkmak, salınmak

sosoldorov сосолдорoу
Uzun hâle getirip sarkıtmak, salındırmak

sosolov сосолоу
Uzun gelip sarkmak, salınmak

sosoltov сосолтоу
Uzun hâle getirip sarkıtmak, salındırmak

sosratıv сосратыу
Aşağı doğru salındırmak, alta doğru sarkıtmak

sosrav сосрау
Aşağı doğru salınmak, alta doğru sarkmak

sostanlav состанлау
Üzerine tam gelmeyip bol durmak, üzerinde bol olmak (kıyafet için)

sotsializatsiyalav социализациялау
Toplumsallaştırmak, kamulaştırmak

sotsiallaştırılıv социаллаштырылыу
Kamulaştırılmak, toplumsallaştırılmak

sotsiallaştırıv социаллаштырыу
Kamulaştırmak, toplumsallaştırmak

sovḫozlaşıv совхозлашыу
Devlet çiftliği hâline gelmek

sovḫozlaştırıv совхозлаштырыу
Devlet çiftliği hâline getirmek

sovétlaşıv советлашыу
Sovyetleşmek

sovétlaştırıv советлаштырыу
Sovyetleştirmek

soyorġov сойорғоу
Atmak, fırlatmak, saçmak

söbörletév сөбөрләтеү
Söbör söbör ettirmek

söbörlev сөбөрләү
Söbör söbör etmek

sögörmeklenév сөгөрмәкләнеү
Derinleşmek, çukurlaşmak (dere, nehir için)

söḫbetleşév сөхбәтләшеү
Yakınlaşıp dost olmak, birlikte sohbet etmek, kaynaşmak

sökenlev сөкәнләү
Eğik hâlde tutmak, yatık hâlde tutmak; kambur hâlde tutmak

sököldeşév сөкөлдәшеү
Karşılıklı yavaş yavaş konuşmak, sohbet etmek

sököldev сөкөлдәү
Sevimli ve yumuşak şekilde konuşmak

sökörleşév сөкөрләшеү
Karşılıklı yavaş yavaş konuşmak, sohbet etmek

sökörlev сөкөрләү
Sevimli ve yumuşak şekilde konuşmak

sömgöllenév сөмгөлләнеү
Dibi derinleşmek, dibi derin hâle gelmek, dibi çukurlaşmak (dere, nehir vb. için)

söñkeyév сөңкәйеү
Bir yöne doğru yatmak, bir yöne doğru yıkılmak

söñkeytév сөңкәйтеү
Bir yöne doğru yatırmak, bir yöne doğru yıktırmak

söñköldeşév сөңкөлдәшеү
Birlikte şikayet edip söylenmek

söñköldetév сөңкөлдәтеү
Şikayet ettirip söylendirmek

söñköldev сөңкөлдәү
Şikayet edip söylenmek

sönnetletév сөннәтләтеү
Sünnet ettirmek

sönnetlev сөннәтләү
Sünnet etmek

söpöldetév сөпөлдәтеү
Şöp şöp ettirmek, şöp şöp getirmek (bk. *söp-söp*)

söpöldev сөпөлдәү
Şöp şöp etmek, şöp şöp gelmek (bk. *söp-söp*)

söpsönöv сөпсөнөү
Bir az dişlenip yenmek, azıcık katılıp yenilmek, biraz eklenip yedirilmek

sörköldeşév сөркөлдәшеү
Birlikte ya da karşılıklı sörk sörk etmek, sörk sörk gelmek (bk. *sörk-sörk*)

sörköldev сөркөлдәү
Sörk sörk etmek, sörk sörk gelmek (bk. *sörk-sörk*)

sörletév сөрләтеү
Sör sör ettirmek, sör sör getirmek (bk. *sör 2*)

sörlev сөрләү
1. Sör sör etmek, sör sör gelmek (bk. *sör 2*)
2. Sızarak ince ince ses çıkarmak (sıvılar için)

söröklenév сөрөкләнеү
Çürük ve kuru bir hâle gelmek

söröklev cөрөкләү
Tütsülemek, dumanlamak

söröldetév cөрөлдәтеү
Sör sör ettirmek, sör sör getirmek (bk. *sör 2*)

söröldev cөрөлдәү
Sör sör etmek, sör sör gelmek (bk. *sör 2*)

söröşöv cөрөшөү
Büzüşmek, kırışmak, buruşmak

söröştöröv cөрөштөрөү
Büzüştürmek, kırıştırmak, buruşturmak

söskörönöv cөскөрөнөү
Öksürülmek

sösköröşöv cөскөрөшөү
Birlikte öksürmek, karşılıklı öksürmek

sösköröv cөскөрөү
1. Öksürmek
2. Motor gibi düzenekler düzgün çalışmadığında kesik kesik ses çıkarmak

söskörtöv cөскөртөү
Öksürtmek

sösöldev cөсөлдәү
Yapmacık şekilde konuşmak

sösölenév cөсөләнеү
1. Mayalanmak, maya katılmak
2. Yapmacık davranmak, yapmacık konuşmak

sösöleşév cөсөләиеү
Gönül okşayıcı sözlerle birbirini şımartmak

sösöröv cөсөрөү
Tam mayalanmamak

sösötöv cөсөтөү
Tam olarak mayalandırmamak

sösöv cөсөү
Tam mayalanmamak

söyellev cөйәлләү
Nasır etmek

söylenév cөйләнеү
Kama çakılmak, kama ile sağlamlaştırılmak

söylev cөйләү
Kama çakmak, kama ile sağlamlaştırmak

söylögöv cөйләгөү
Birden yukarı atılmak, aniden yukarı fırlatılmak; birden kaldırılmak

söylöktöröv cөйләктөрөү
Düz durmayan bir şeyin bir ucuna ya da bir tarafına basıp diğer tarafını birden kaldırmak, atmak

söyölöv cөйөләү
1. Atılıp gönderilmek, atılıp vurulmak
2. Şal gibi kıyafetler için sırttan,

arkadan bağlanmak
3. Ani şekilde yükselmek, kalkmak

söyöltöv сөйөлтөү
Attırıp göndermek, attırıp vurdurmak

söyörölöv сөйөрөлөү
1. Atılıp gönderilmek, atılıp vurulmak
2. Şal gibi kıyafetler için sırttan, arkadan bağlanmak

söyöröv 1 сөйөрөү
Başka yere bakarak gözlerini çevirmek, dışarı dönmek, dışa dönmek
***yöź söyör-*:** Yüz çevirmek, yüz dönmek

söyöröv 2 сөйөрөү
Avcı kuşu yukarı attırmak, havalandırmak

söyörtöv 1 сөйөртөү
Bir şeyleri bir nokta çevresinde hareket ettirmek; döndürmek

söyörtöv 2 сөйөртөү
Attırmak, fırlattırmak, attırıp vurdurmak

söyöşöv сөйөшөү
Birlikte ve ya karşılıklı yukarı atmak, havaya fırlatmak; atıp vurmak

söyöv 1 сөйөү
1. Yukarı atmak, havaya fırlatmak; atıp vurmak
2. Avcı kuşu av için havalandırmak
3. Şal gibi kıyafetleri arkadan bağlamak
4. Dik ve uzun şekilde kaldırmak, yükseltmek

söyöv 2 сөйөү
Bir şeyleri bir nokta etrafında döndürmek

söyrölöv сөйрөлөү
Bir nokta etrafında dönmek, belli bir yörüngede dönmek

söyźöröv сөйҙөрөү
1. Yukarı attırmak, havaya attırmak, attırıp vurdurmak
2. Şal gibi kıyafetlerin iki ucunu arkadan bağlatmak

spetsialleşév специалләшеү
Uzmanlaşmak, mütehassıslaşmak

spetsialleştérév специалләштереү
Uzmanlaştırmak, mütehassıslaştırmak

spirtlav спиртлау
İspirto ile karıştırmak

stabilleşév стабилләшеү
Stabil hâle gelmek, durağanlaşmak

stabilleştérév стабилләштереү
Durağanlaştırmak, stabilleştirmek

standartlaşıv стандартлашыу
1. Standartlaşmak
2. Basmakalıp hâle gelmek

standartlaştırıv
стандартлаштырыу
Standartlaştırmak

stenografiyalanıv
стенографияланыу
Steno ile yazılmak

stenografiyalav стенографиялау
Steno ile yazmak

sterilizatsiyalanıv
стерилизацияланыу
Sterilize edilmek

sterilizatsiyalav стерилизациялау
Sterilize etmek

stilleştérélév стилләштерелеү
Stilleştirilmek, üsluplaştırılmak, tarz hâline getirilmek

stilleştérév стилләштереү
Stilleştirmek, üsluplaştırmak, tarz hâline getirmek

stimullaştırıv стимуллаштырыу
Teşvik ettirmek, dürttürmek

stimullav стимуллау
Teşvik etmek, dürtmek

straḫovkalanıv страховкаланыу
Sigorta edilmek, sigortalatılmak

straḫovkalatıv страховкалатыу
Sigorta ettirmek, sigortalatmak

straḫovkalav страховкалау
Sigorta etmek, sigortalamak

subırlaşıv субырлашыу
Birlikte ya da karşılıklı subır subır etmek (bk. *subır*)

subırlatıv субырлатыу
Subır subır ettirmek, subır subır getirmek (bk. *subır*)

subırlav субырлау
Subır subır etmek, subır subır gelmek (bk. *subır*)

subsidiyalanıv субсидияланыу
Para yardımıyla temin edilmek; parasal destek verilmek

subsidiyalav субсидиялау
Para yardımıyla temin etmek; parasal detske vermek

substantivlaşıv субстантивлашыу
İsimleşmek, adlaşmak, başka söz grupları için isim kategorisine geçmek

subtitrlanıv субтитрланыу
Altyazılı hâle gelmek, altyazılı olmak

subtitrlav субтитрлау
Altyazılı hâle getirmek, altyazılı etmek

sudlaşıv судлашыу
Mahkeme yoluyla birbirini dava etmek

sufıylanıv суфыйланыу
Sûfî olmak, sûfileşmek

suġırmaķlanıv суғырмаҡланыу
Engebeli olmak, pürüzlü olmak, pürüzlü hâle gelmek, kıtır kıtır olmak

suġırmaḳlav суғырмаҡлау
Engebelileştirmek, pürüzlüleştirmek, pürüzlü hâle getirmek

suḳanlav суҡанлау
Yerinde duramamak, eğilip bükülmek; esnek olmak

suḳayışıv суҡайышыу
Birlikte ya da karşılıklı kabarmak, dikleşip kalkmak

suḳayıv суҡайыу
Diğer nesnelerden ayrılıp kalkmak; dikleşip kalkmak, kabarıp kalkmak

suḳaytıv суҡайтыу
Diğer nesnelerden ayırıp kaldırmak; dikleştirip kaldırmak, kabartıp kaldırmak

suḳılıv суҡылыу
Gagalanmak

suḳındırıv суҡындырыу
1. İstavroz çıkartmak
2. Hrıstiyanlığa geçirmek
3. Yok ettirmek, öldürmek
4. Hızlandırmak; estirmek, savurtmak
***suḳındırahıñmı ni unı*:** Nasıl yapmalı, ne yapmalı; nasıl yaparsın

suḳınıv суҡыныу
1. İstavroz çıkarıp, hrıstiyanlığı kabul etmek; hristiyan dininin gereklerini yapmak
2. Hrıstiyanlığa geçmek
3. Yok olmak, ölmek, bitmek, tükenmek

suḳışıv суҡышыу
Karşılıklı ya da birlikte gagalamak; didişmek, birbirini yemek

suḳıtıv суҡытыу
Gagalatmak, gaga ile vurdurmak

suḳıv суҡыу
1. Gagalamak, gagalayıp almak
2. Gagalayıp vurmak, gagalayıp dürtmek

suḳlandırıv суҡландырыу
1. Püsküllendirmek
2. Kaş, süslü taş işletmek
3. Parlak süs püsküllerі gibi parlatmak, ışıldatmak

suḳlanıv суҡланыу
1. Püsküllenmek
2. Kaş, süslü taş vb. işlenmek
3. Parlak püskül gibi olup parlamak

suḳlatıv суҡлатыу
1. Püsküllendirmek
2. Kaş, süslü taş vb. işletmek, yaptırmak, taktırmak

suḳlav суҡлау
1. Püsküllemek, püskül koymak
2. Kaş, süslü bir taş koymak

suḳmarılıv суҡмарылыу
1. Üst üste birikip topak hâline

gelmek, topaklaşmak
2. Meyvesi çok olup düşmek

suḳmarlav суӄмарлау
Gürz, topuz ile vurmak

suḳraḳlanıv суӄраӄланыу
Çamurken ezilip donmak

suḳraḳlav суӄраӄлау
Çamurken ezip dondurmak, bataklı hâline getirmek

suḳtarılıv суӄтарылыу
Üst üste birikip topak hâline gelmek, topaklaşmak

sulfitlav сульфитлау
Kükürtleyip konserve yapmak

sumbırlav сумбырлау
Şombor etmek, şombor diye ses çıkarmak (bk. şombor)

sumdırışıv сумдырышыу
1. Birlikte ya da karşılıklı suya daldırmak, suya batırmak
2. Birlikte yumuşak bir şeyin içine derince sokup kaybettirmek

sumdırıv сумдырыу
1. Suya daldırmak, suya batırmak
2. Yumuşak bir şeyin içine daldırıp kaybetmek
3. Derin duygulara daldırmak
4. Bir hâle uğratmak, düçar etmek

sumırılıv сумырылыу
Tam daldırılmak, tam batırılmak, bütünüyle batırılmak

sumırıv сумырыу
1. Tam batırmak, tam daldırmak, bütünüyle batırmak
2. Bolca ele geçirmek, bol miktarda almak
3. Huzura kavuşturmak, rahatlığa kavuşturmak

sumışıv сумышыу
Birlikte ya da karşılıklı suya gömülmek, suya dalmak, suya batmak

sumıv сумыу
1. Suya batmak, suya dalmak, suya gömülmek
2. Kabarık minder, yastık, yorgan gibi şeylerin içine gömülmek
3. Bir şeylerin içine girip gözden kaybolmak
4. Çok mal sahibi olmak, zenginliğe gömülmek
5. Bir işe dalmak
6. Bir şeyin etkisi altında kalmak

sumrayıv сумрайыу
Dar, derin şekilde çukurlanmak, mağara ağzına benzemek

supayıv супайыу
Top gibi kabarmak, top gibi meydana çıkmak, yusyuvarlak olmak

supaytıv супайтыу

Top gibi kabartmak, top gibi meydana çıkarmak, yusyuvarlak hâle getirmek

supıldaşıv супылдашыу

Birlikte ya da karşılıklı çup çup etmek (bk. *sup 2*)

supıldatıv супылдатыу

Çup çup ettirmek, çup çup getirmek (bk. *sup 2*)

supıldav супылдау

Çup çup etmek, çup çup gelmek (bk. *sup 2*)

supırlaşıv супырлашыу

Birlikte ya da karşılıklı çupır çupır etmek (bk. *supır-supır*)

supırlatıv супырлатыу

Çupır çupır diye ses çıkartmak, çupır çupır ettirmek (bk. *supır-supır*)

supırlav супырлау

Çupır çupır diye çıkmak, çupır çupır etmek (bk. *supır-supır*)

suptarlav суптарлау

Nakış yapmak, nakış işlemek; püsküllemek, püskül işlemek

suptayıv суптайыу

Top gibi kabarmak, top gibi meydana çıkmak, yusyuvarlak olmak

surayışıv сурайышыу

Birlikte ya da karşılıklı kabarmak, kabartı şeklinde şişmek

surayıv сурайыу

1. Kabarcık şeklinde yükselmek, kabarmak, kabarcıklanmak
2. Dikleşip kalkmak, sivrilmek

suraytıv сурайтыу

1. Kabarcık şeklinde yükseltmek, kabartmak, kabarcıklandırmak
2. Sivriltmek, dikleştirmek, yukarı doğru kaldırmak

surıtıv сурытыу

Küçük bir sözü büyütmek, küçük bir lafı uzatmak, haberi abartıp uzatmak

surıv сурыу

Yama yapmadan iki ucu birleştirip dikmek

surķaytıv суркайтыу

Yamuk yerleştirmek, eğriltmek, eğri hâle getirmek

susaķlanıv сусаҡланыу

Dik hâle gelmek, dikleşir şekilde olmak, sivrilen şekilde olmak

susanlav сусанлау

1. Üzerine tam gelmeyip bol durmak, üzerinde bol olmak (kıyafet için)
2. Sarkınmak, sarkık olmak, bir ucu eğilmek

susayışıv сусайышыу

Birlikte sivrilip dikilmek, birlikte yukarı doğru sivrilmek

susayıv сусайыу
Sivrilip dikilmek, yukarı doğru sivrilmek; tümseklenmek

susaytıv сусайтыу
Sivriltip diktirmek, yukarı doğru sivriltmek

susıldatıv сусылдатыу
Konuşturmak, gevezelik ettirmek, gevezelik etmesine fırsat vermek

susıldav сусылдау
Gevezelik etmek, çok konuşmak

sustanlav сустанлау
Yerinde durmamak, oynaklık etmek, cilvelenmek

sutıldaşıv сутылдашыу
Ötüşmek, birlikte ya da karşılıklı cik cik etmek

sutıldatıv сутылдатыу
Cik cik diye ses çıkarmak, cik cik etmek

sutıldav сутылдау
Cik cik etmek

sutırlaşıv сутырлашыу
Birlikte ya da karşılıklı sutır sutır etmek (bk. *sutır-sutır*)

sutırlav сутырлау
Sutır sutır etmek (bk. *sutır-sutır*)

sutlanıv 1 сутланыу
Yontulmak, kabaca yontulmak

sutlanıv 2 сутланыу
Sayılmak, hesaplanmak

sutlaşıv 1 сутлашыу
Birlikte ya da karşılıklı yontmak, düzeltmek

sutlaşıv 2 сутлашыу
Sayışmak, hesaplaşmak

sutlatıv 1 сутлатыу
Yontturmak, kabaca yontturmak

sutlatıv 2 сутлатыу
Saydırmak, hesap ettirmek

sutlav 1 сутлау
Yontmak, kabaca yontmak, düzeltmek

sutlav 2 сутлау
Saymak, hesaplamak

sutlav 3 сутлау
Azar azar yürütmek, azar azar aşırmak; az az aşırıp azaltmak, eksiltmek

sübeklendérév сүбәкләндерең
Çok yıpratmak, iyice yıpratmak, çok eskitip paçavraya çevirmek

sübeklenév сүбәкләнең
Çok yıpranmak, iyice yıpranmak, çok eskiyip paçavraya dönmek; tarantı hâline gelmek

sübeklev сүбәкләү
Çok yıpratmak, iyice yıpratmak, çok eskitip paçavraya çevirmek

sügelev сүгәләү

Çökmek, çökelmek

sügénéklev сүгенекләү

Topuğu yere batırmak, olduğu yere sabitlenmek, olduğu yerde kalmak

sügév сүгеү

1. Çökmek, diz çökmek
2. Yıkılmak
3. Gerilemek

sükeklev сүкәкләү

Çömelip hareket etmek, çömelip yürümek

sükeyéşév сүкәйешеү

Birlikte ya da karşılıklı çömelmek

sükeyév сүкәйеү

1. Çömelmek, çömelip durmak; tünemek
2. Arka ayakları üzerine çökmek (köpek, kurt için)

sükeylev сүкәйләү

Çömelmek, çömelip durmak; tünemek

sükeytév сүкәйтеү

Çömeltmek, çömeltip durdurmak; tünetmek

sükélév сүкелеү

1. Çökmek, diz çökme
2. Alçalmak, yıkılmak; boyu kısalmak

sükérév сүкереү

Vurup sersemletmek, vurup aptallaştırmak

sükéşév сүкешеү

1. Birlikte ya da karşılıklı çekiçlemek, çekiçle döğmek
2. Birlikte ya da karşılıklı yontmak

sükétév сүкетеү

1. Çekiçle vurdurmak, çekiçle döğdürmek, döğdürüp şekil verdirmek
2. Sert vurmak, sert çarpmak

sükév сүкеү

1. Çekiçle vurmak, çekiçle döğmek, çekiçle döğüp şekil vermek, çekiçlemek
2. Çekiçle ezmek
3. Yontmak

süktérév сүктереү

Çöktürmek, diz çöktürmek; yıktırmak

sülteyév сүлтәйеү

Kabarcık şeklinde yükselmek, kabarmak, kabarcıklanmak

sümeksétév сүмәксетеү

Takla attırmak, baş aşağı çevirtmek

sümeksév сүмәксеү

Baş aşağı düşmek, baş aşağı gitmek, takla atmak

sümelelev сүмәләләү

(Hayvanların yemesi için) ot yığını yapmak

sümeşév сүмәшеү

Çömelmek, çömelip durmak; tünemek

süñkeyév сүңкәйеү
Eğilmek, yana yatmak; çizgiden çıkmak; belli bir düzlemden ayrılmak

süplenév 1 сүпләнеү
1. Çöplü hâle gelmek, çöp olmak, çöp atılmak
2. Çer çöple dolmak, gereksiz şeylerle dolmak

süplenév 2 сүпләнеү
Yabani ot basmak, yabani otlarla dolmak

süplenév 3 сүпләнеү
1. Yemlenmek, gagayla yem bulmak
2. Seçilip yenmek, bir yere toplanıp yenilmek

süpleşév сүпләшеү
Birlikte gaganın ucuyla tutup almak; birlikte (keten, kendir için) püskül ayırmak

süpletév 1 сүпләтеү
Çöp ettirmek, çöp hâline getirmek, çöplü hâle getirmek, çöp attırmak

süpletév 2 сүпләтеү
Yabani ot kaplatmak, yabani ot ile doldurmak

süplev 1 сүпләү
1. Çöp atmak, çöp etmek
2. Gereksiz bir şey karıştırmak, gereksiz bir şey katmak

süplev 2 сүпләү
Yabani ot yetiştirmek, yabani ot kaplanmış hâle getirmek

süplev 3 сүпләү
1. Gaganın ucuyla tutup almak, yemek
2. Püskül ayırmak
3. Aradan seçip almak

süprelenév сүпрәләнеү
Mayalanmak, maya katılmak

süprelev сүпрәләү
Mayalamak, maya katmak

süpsénév сүпсенеү
Ucundan tutmak, parmak uçları ile tutmak

süréldetév сүрелдәтеү
Sör sör ettirmek, sör sör getirmek (bk. *sör 2*)

süréldev сүрелдәү
Sör sör etmek, sör sör gelmek (bk. *sör 2*)

sürteyév сүртәйеү
Kabarcık şeklinde yükselmek, kabarmak, kabarcıklanmak

sürteytév сүртәйтеү
Kabarcık şeklinde yükseltmek, kabartmak, kabarcıklandırmak

süsenlev сүсәнләү
1. Sarkık olmak, bir ucu eğilmek, sarkıtmak
2. (birine) sarkmak, askıntı olmak

süséldeşév cүселдәшеү

1. Birlikte ya da karşılıklı yapmacık şekilde konuşmak
2. Birlikte ya da karşılıklı şikayet edip mızmızlanmak

süséldetév cүселдәтеү

1. Yapmacık şekilde konuşturmak
2. Çocuk ağzı ile konuşturmak
3. Şikayet ettirip mızmızlandırmak

süséldev cүселдәү

1. Yapmacık şekilde konuşmak
2. Çocuk ağzı ile konuşmak
3. Şikayet edip mızmızlanmak

svarkalav сваркалау

Kaynak yapmak, oksijen kaynağı yapmak

şağırayıv шағырайыу

Birşeylerin temelinde, fonunda açık şekilde ayrılmak, belirgin olmak

şağırlatıv шағырлатыу

Şagır şogor ettirmek, şagır şogor getirmek (bk. şağır-şoğor)

şağırlav шағырлау

Şagır şogor etmek, şagır şogor gelmek (bk. şağır-şoğor)

şajğırıv шажғырыу

Çok şaj etmek, çok coslamak (bk. şaj)

şajıldatıv шажылдатыу

Şaj şoj ettirmek, şaj şoj getirmek (bk. şaj-şoj)

şajıldav шажылдау

Şaj şoj etmek, şaj şoj gelmek (bk. şaj-şoj)

şajlatıv шажлатыу

Şaj ettirmek, şaj diye getirmek, cos ettirmek (bk. şaj)

şajlav шажлау

1. Şaj etmek, şaj diye gelmek, cos etmek (bk. şaj)
2. Sağlam yanmak, çok yanmak
3. "-p" zarf fiili ile birleşik fiillere gelerek anlamı kuvvetlendirir.

şaḳarılıv шаҡарылыу

1. El, ayak, baş için geriye çevrilmek, geriye çekilmek, döndürülmek
2. Yerinden çıkarılmak
3. Geriye bükülmek, eğilmek

şaḳarıv шаҡарыв

1. Eli, ayağı, başı geriye çekmek, gerinmek; geriye çevirmek
2. Yerinden çıkarmak
3. Geriye çevirip bağlamak, burmak
4. Geriye bükmek

şaḳarmalav шаҡармалау

Düz direklerler çit örmek, çitle çevirmek

şaḳayıv шаҡайыу

Donmak, sertleşmek, sert hâle gelmek, donmuş hâle gelmek

şaḳıldatıv шаӄылдатыу
Şakıldatmak, şak şuk diye vurmak

şaḳıldav шаӄылдау
Şakıldamak, şak şuk etmek

şaḳırlatıv шаӄырдатыу
Şakır şukur ettirmek, şakır şukur getirmek

şaḳırlav шаӄырлау
Şakır şukur etmek, şakır şukur gelmek

şaḳıtıv шаӄытыу
Şak şuk vurdurmak, şak şuk çarptırmak

şaḳıv шаӄыу
Şak şuk vurmak, şak şuk çarpmak

şaḳlav шаӄлав
Patika açmak, patika hâline getirmek (tavşan, tilki vb. için)

şaḳmaḳlanıv шаӄмаӄланыу
Küp şeklinde bölünmek, küpler meydana gelmek

şaḳmaḳlatıv шаӄмаӄлатыу
Küp küp yaptırmak, küp küp böldürmek

şaḳmaḳlav шаӄмаӄлау
1. Küp küp yapmak, küp küp bölmek
2. Kare kare bölmek
3. Kutu kutu çizmek

şaḳrayıv шаӄрайыу
Sertleşmek, dondurmak, katılaşmak

şaḳraytıv шаӄрайтыу
Sertleştirmek, dondurmak, katılaştırmak

şaḳşılanıv шаӄшыланыу
Pislenmek, kirlenmek

şaḳşılav шаӄшылау
Pisletmek, kirletmek

şalbayıv шалбайыу
Sarkmak, sölpümek; torbalanmak, salkımak

şalḳılanıv шалӄыланыу
1. Gevşek hâle gelmiş, sağlamlaştırılmamş, sabitlenmemiş
2. Dağınık olmak, perişan hâle gelmek

şallanıv шалланыу
Yağlı boya ile boyanmak

şallatıv шаллатыу
Yağlı boya ile boyatmak

şallav шаллау
Yağlı boya ile boyamak

şalpayıv шалпайыу
Sarkmak, sölpümek; torbalanmak, salkımak

şalpaytıv шалпайтыу
Sarkıtmak, sölpütmek; torbalatmak, salkıtmak

şaltıldatıv шалтылдатыу
Şalt şolt ettirmek, şalt şolt getirmek

şaltıldav шалтылдау

Şalt şolt etmek, şalt şolt gelmek

şaltıraşıv шалтырашыу

Birlikte şaltır şoltor etmek, birlikte çınlamak

şaltıratıv шалтыратыу

Şaltır şoltor ettirmek

şaltırav шалтырау

1. Şaltır şoltor etmek, çınlamak, zıngırdamak
2. Telefon çalmak

şaltırlav шалтырлау

1. Şaltır şoltor etmek, çınlamak, zıngırdamak
2. Telefon çalmak

şambırlatıv шамбырлатыу

Şambır ettirmek (bk. şambır)

şambırlav шамбырлау

Şambır etmek (bk. şambır)

şamtırav шамтырау

1. Pasaklı olmak, dağınık olmak
2. Sarkmak, sölpümek

şamtırlanıv шамтырланыу

Pasaklı hâle gelmek, dağınık hâle gelmek; pislenmek

şañdav 1 шаңдау

Çınlayarak yankılanmak, yankılanarak geri dönmek

şañğıratıv шаңғыратыу

1. Şangır ettirmek; çınlatmak (bk. şañğır)
2. Güçlü bir sesle etrafı çınlatmak

şañğırav шаңғырау

1. Şangır etmek; çınlamak
2. Kuru bir hâle gelmek

şañğırlav шаңғырлау

Şangır etmek; çınlamak

şañğırtıv шаңғыртыу

Güçlü bir sesle etrafı çınlatmak, yankılatmak

şañğıtıv шаңғытыу

Güçlü bir çınlama ile duyma yeteneğini kaybettirmek, sersemletmek

***balıḳ şañğıt-*:** Sonbahardaki ince buz tabakasına vurup balığı şaşırtarak avlamak

şañğıv шаңғыу

Şank etmek, çınlamak, yankılanmak

şañḳayıv шаңҡайыу

Geriye doğru eğilmek, geriye doğru sarkmak

şañḳıtılıv шаңҡытылыу

Güçlü bir çınlama ile duyma yeteneği kaybettirilmek, sersemletilmek

şañḳıtıv шаңҡытыу

Güçlü bir çınlama ile duyma

yeteneğini kaybettirmek, sersemletmek

şañķıv шаңқыу
1. Çınlamak, yankılanmak
2. Çarpma, vurma ya da güçlü bir sesten dolayı hissetme, duyma yeteneğini kaybetmek
3. Sersemleten bir darbeden dolayı ölmek (balık için)
4. Sersemlemek

şañlatıv шаңлатыу
Güçlü bir sesle etrafı çınlatmak yankılatmak

şañlav 1 шаңлау
Çınlayarak yankılanmak, yankılanarak geri dönmek

şañlav 2 шаңлау
1. Dikkatle dinlemek, kulak vermek
2. Pür dikkat gözlemek

şañnav шаңнау
El kadırıp çeneye, yanağa vurmak; tokat atmak

şapıldaşıv шапылдашыу
Birlikte ya da karşılıklı şap şup etmek, şap şup gelmek

şapıldatıv шапылдатыу
Şap şup ettirmek, şap şup getirmek

şapıldav шапылдау
Şap şup etmek, şap şup gelmek

şapırılıv шапырылыу
Taşıp sınırını aşmak, haddini aşmak

şapırınıv шапырыныу
Böbürlenmek, övünmek, fiyaka atmak, caka satmak

şapırıv шапырыу
Köpüklenip kabaran bir sıvıyı karıştırmak

şapırlatıv шапырлатыу
Şapır şupur ettirmek, şapır şupur getirmek

şapırlav шапырлау
Şapır şupur etmek, şapır şupur gelmek

şapırtınıv шапыртыныу
Kendini övmek, böbürlenmek

şapırtıv шапыртыу
Abartmak, üstüne katarak söylemek

şaptırlatıv шаптырлатыу
Şaptır şoptor ettirmek, şaptır şoptor getirmek (bk. şaptır-şoptor)

şaptırlav шаптырлау
Şaptır şoptor etmek, şaptır şoptor gelmek (bk. şaptır-şoptor)

şarıldav шарылдау
Yaygara çıkararak bağırmak, şamatayla bağırmak

şarķıldaşıv шарҡылдашыу
Birlikte bağırarak gülmek, birlikte kahkahâlarla gülmek

şarḳıldav шарқылдау
Bağırarak gülmek, yüksek sesle gülmek

şarḳırav шарқырау
Çağlamak, fışkırmak, püskürmek

şarlandırıv шарландырыу
Gözlerini kocaman açmak

şarlanıv шарланыу
Gözleri kocaman açılmak

şarlatıv шарлатыу
Çağlatmak

şarlav шарлау
Çağlamak

şarovkalav шаровкалау
Çapalamak, kazmalamak (tarlayı)

şarpıldav шарпылдау
Şap şup etmek, şap şup gelmek

şarşılanıv шаршыланыу
Sığlaşmak, sığ şekilde olmak

şarşılav шаршылау
Sığlaştırmak, sığ hâle getirmek

şarşıv шаршыу
Balığı korkutup ağa doğru sürüklemek

şartıldatıv шартылдатыу
Şart şort ettirmek, şart şort getirmek (bk. şart[2])

şartıldav шартылдау
Şart şort etmek, şart şort gelmek (bk. şart[2])

şartlatılıv шартлатылыу
1. Patlatılmak
2. Havaya uçurulmak

şartlatıv шартлатыу
Patlatmak, havaya uçurmak

şartlav шартлау
1. Patlamak
2. Havaya uçmak, infilak etmek
3. Çatlamak

şaşındırıv шашындырыу
Şaşırttırmak; öfkelendirmek; kudurtturmak

şaşınıv шашыныу
Delirmek, kudurmak; öfkelenmek

şaşıv шашыу
1. Şaşmak, sersemlemek
2. Öfkelenmek, kudurmak

şaştırıv шаштырыу
1. Şaşırtmak, sersemletmek; kudurtmak
2. Abartmak, mübalağa etmek

şaştırlatıv шаштырлатыу
Şaştır şuştur ettirmek, şaştır şuştur getirmek (bk. şaştır)

şaştırlav шаштырлау
Şaştır şuştur etmek, şaştır şuştur gelmek (bk. şaştır)

şatalaḳlanıv шаталаҡланыу
Her şeyi şakaya vurup muziplik yapmak, muziplik yapmak

şatırlatıv шатырлатыу
Çatır çutur ettirmek

şatırlav шатырлау
Çatır çutur etmek

şatlandırıv шатландырыу
Sevindirmek, mutlu ettirmek

şatlanışıv шатланышыу
Birlikte sevinmek, birlikte mutlu olmak

şatlanıv шатланыу
Sevinmek, mutlu olmak, kıvanmak, saadet bulmak

şavḳıv шауҡыу
İki başı da yerinden çıkmış olan tahtanın ağır tarafı çökmek

şavlaşıv шаулашыу
Bağrışmak, birlikte gürültü çıkarmak

şavlatıv шаулатыу
1. Çınlatmak, gürültü etmek
2. Bağırarak söylenmek

şavlav шаулау
1. Çınlamak, uğuldamak
2. Bağırarak konuşmak
3. Gürültü çıkarmak
4. Bağırarak karşı çıkmak

şavrav 1 шаурау
1. Kuruyarak un ufak olmak, dağılmak
2. Eskimek, yıpranmak

şavźırav шауҙырау
Şavdır etmek, şavdır şavdır gelmek (bk. şavźır)

şavźırlaşıv шауҙырлашыу
Birlikte ya da karşılıklı şavdır şavdır etmek (bk. şavźır)

şavźırlatıv шауҙырлатыу
Şavdır ettirmek, şavdır şavdır getirmek (bk. şavźır)

şavźırlav шауҙырлау
Şavdır etmek, şavdır şavdır gelmek (bk. şavźır)

şayanlanıv шаянланыу
Muzip olmak, şakacı olmak

şayarışıv шаярышыу
1. Birlikte oynamak, birlikte oyun oynamak
2. Karşılıklı şaka yapmak, muziplik yapmak

şayarıv шаярыу
1. Oynamak, oyun oynamak
2. Muziplik yapmak

şayartıv шаяртыу
Oynatmak, oyun oynatmak

şayıḳlanıv шайыҡланыу
Salyaya bulanmak, tükürüğe bulanmak, tükürüklenmek

şayıḳlav шайыҡлау
Salyaya bulamak, tükürüğe bulamak, tükürüklemek

şaylanıv шайланыу
Hazırlık görmek, hazırlanmak

şaylav шайлау
Hazırlık yapmak, hazırlamak

şaźralanıv шаҗраланыу
Çiçek bozuğu olmak

şaźralatıv шаҗралатыу
Çiçek bozuğuna döndürmek, çiçek bozuğuna çevirtmek

şaźralav шаҗралау
Çiçek bozuğu etmek, çiçek bozuğu yapmak

şeberélév шәбәрелеү
Su içinde kalıp üşümek, sırılsıklam olmak, su içinde kalmak

şebeyév шәбәйеү
1. Hızı artmak, kuvveti artmak; kuvvetlenmek, güçlenmek
2. İyileşmek; gelişmek

şebeytév шәбәйтеү
1. Hızını arttırmak, kuvvetini arttırmak; kuvvetlendirmek, güçlendirmek
2. İyileştirmek; geliştirmek

şefḳetlenév шәфкәтләнеү
Merhametli olmak, şefkatli olmak, sevecen olmak

şekerlenév шекәрләнеү
Şekerlenmek, şeker gibi olmak; şeker karıştırılmak

şekerlev шәкәрләү
Şekerlemek, şeker karıştırmak

şelbérev шәлберәү
1. Yumuşayıp, sönükleşip düşmek, pörsüyüp yıkılmak
2. Gevşeyip düşmek

şelkémlenév шәлкемләнеү
Tutam olmak, demet demet olmak, buket buket olmak

şelkémletév шәлкемләтеү
Demet demet ettirmek, tutam tutam ettirmek

şelkémlev шәлкемләү
Demet demet etmek, tutam tutam etmek

şelpeyév шәлпәйеү
1. Şekli bozulmak, pörsümek
2. Yorulup titremek, yorgunluktan bitap düşmek; çok kullanılmaktan dolayı gevşemek, bozulmak

şemeẖelenév шәмәхәләнеү
Hâki yeşil hâle gelmek

şemerélév шәмәрелеү
Bulut çöküp karanlıklaşmak, puslanmak

şemerév шәмәреү
1. Bulutlanıp karanlık hâle gelmek, puslanmak
2. Göz yaşarmak, ağlayacak hâle gelmek

şemertév шəməртеɣ

Gözlerini yaşartmak, gözü yaşlı hâle getirmek

şemnev шəмнəв

Çelik çomak oyununda; çomağı kaldırıp sopa ile vurmak

şemtérev шəмтерəɣ

1. Pasaklı olmak, dağınık olmak
2. Sarkmak, sölpümek

şeperélév шəпəрелеɣ

Baştan aşağı sırılsıklam olup üşümek; sırılsıklam olmak, su içinde kalmak

şeplenév шəплəнеɣ

1. Güzelleşmek, güzel olmak
2. Mahir olmak, hünerli olmak
3. Çabuk olmak

şepletév шəплəтеɣ

Hızlandırmak, çabuklaştırmak, aceleleştirmek

şeplev шəплəɣ

1. Güzelleştirmek
2. Mahirleştirmek
3. Çabuk yapmak, acele etmek, hızlı yapmak

şepreyév шəпрəйеɣ

Pislenmek, çamurlanmak, kirlenmek; pasaklı olmak

şerbetlenév шəрбəтləнеɣ

Şerbetlenmek, tatlı hâle gelmek

şerbetlev шəрбəтləɣ

Şerbetlemek, tatlı hâle getirmek, şerbet koymak

şerelenév шəрələнеɣ

Çıplak hâle gelmek, yalın hâle gelmek

şeriġetlev шəриғətləɣ

Dini kurallara bağlamak, dini kurallar ile temellendirmek

şeréḫletév шəрехləтеɣ

Şerh ettirmek, açıklatmak, izah ettirmek

şeréḫlev шəрехləɣ

Şerh etmek, açıklamak, izah etmek

şerév шəреɣ

1. Su olmak, çamur olmak
2. Bozulmak, çürümek

şevlelenév шəɣlələнеɣ

Silüet olarak görünmek

şeylenév шəйləнеɣ

1. Belirmek, sezilmek
2. Dikkat çekici olmak

şeylev шəйləɣ

1. Sezmek, belli belirsiz görmek
2. Fark etmek
3. Hazırlamak, hazır hâle getirmek

şıbaḳşıv шыбаʞшыɣ

Aralıksız yağmak, kesintisiz akmak

şıbırlaşıv шыбырлашыу
Birlikte şıpır şıpır etmek, şıpırdaşmak (bk. şıbır-şıbır)

şıbırlatıv шыбырлатыу
Şıpır şıpır ettirmek (bk. şıbır-şıbır)

şıbırlav шыбырлау
Şıpır şıpır etmek (bk. şıbır-şıbır)

şığırlatıv шығырлатыу
Şıgır şıgır ettirmek (bk. şığır)

şığırlav шығырлау
Şıgır şıgır etmek (bk. şığır)

şıjıldatıv шыжылдатыу
Cıs cıs ettirmek

şıjıldav шыжылдау
Cıs cıs etmek

şıjlatıv шыжлатыу
Cıslatmak, cıs ettirmek

şıjlav шыжлау
Cıslamak, sıcak demire su değmesiyle cıs etmek

şıḳalıv шыҡалыу
Dopdolu olmak, ağzına kadar dolu olmak

şıḳayıv шыҡайыу
Dümdüz donmak, dümdüz kalmak

şıḳhıźlanıv шыҡһыҙланыу
Biçimsiz hâle gelmek, zerafetsiz olmak

şıḳıldatıv шыҡылдатыу
Şık şık ettirmek, şıkıldatmak (bk. şıḳ)

şıḳıldav шыҡылдау
Şık şık etmek, şıkıldamak (bk. şıḳ)

şıḳırıḳlav шыҡырыҡлау
Şıkır şıkır etmek, şıkır şıkır diye ses çıkarmak (bk. şıḳır-şıḳır)

şıḳırlaşıv шыҡырлашыу
Şıkırdayıp ötüşmek (saksağanlar için)

şıḳırlatıv шыҡырлатыу
Şıkır şıkır ettirmek, şıkır şıkır getirmek

şıḳırlav шыҡырлау
1. Şıkır şıkır etmek, şıkır şıkır gelmek
2. Dilinden düşürmemek

şıḳıyışıv шыҡыйышыу
Birlikte ya da karşılıklı dalış yapmak, pike yapmak

şıḳıyıv 1 шыҡыйыу
Çok sertleşmek, kapkatı hâle gelmek

şıḳıyıv 2 шыҡыйыу
Dalış yapmak, pike yapmak

şıḳrayıv шыҡрайыу
Çok sertleşmek, kapkatı hâle gelmek

şıḳraytıv шыҡрайтыу
Çok sertleştirmek, kapkatı hâle getirmek

şıldırıv шылдырыу
1. Bir şeyi iterek ya da kaldırarak

yerini değiştirmek; göçürmek
2. Kandırmak, aldatmak
3. Çalmak, hırsızlık yapmak

şılġaḳlanıv шылғаʞланыу
Kayganlaşmak, kaygan olmak

şılġayaḳlanıv 1 шылғаяʞланыу
Kayganlaşmak, kaygan hâle gelmek

şılġayaḳlanıv 2 шылғаяʞланыу
Tembelleşmek, uyuşuklaşmak, tembel hâle gelmek

şılġayaḳlav шылғаяʞлау
Kayganlaştırmak, kaygan hâle getirmek

şılışıv шылышыу
Sürünmek, sürünerek gitmek

şılıv шылыу
1. Bir yerden bir yere geçmek, yer değişmek
2. Sıvışıp gitmek, kaçmak

şıltayıv шылтайыу
1. Görünmemeye çalışmak, saklanmak, gizlenmek
2. Kaçmak

şıltıratıv шылтыратыу
1. Şıltır şıltır ettirmek, şıltır şıltır diye ses çıkarmak (bk. şıltır)
2. Telefonla aramak
3. Telefon ettirmek; telefon çaldırmak

şıltırav шылтырау
1. Şıltır şıltır etmek (bk. şıltır)
2. Telefon çalmak

şıltırlav шылтырлау
1. Şıltır şıltır etmek (bk. şıltır)
2. Telefon çalmak

şımalav шымалау
Düzlemek, düz hâle getirmek

şımarıv шымарыу
1. Düzleşmek, düz hâle gelmek
2. Eksikliği giderilmek
3. Usta olmak

şımartılıv шымартылыу
Düzleştirilmek, düz hâle getirilmek

şımartışıv шымартышыу
Birlikte ya da karşılıklı düzleştirmek, düz hâle getirmek

şımartıv шымартыу
1. Düzlemek, düz hâle getirmek
2. Kusurları, eksiklikleri gidermek
3. Ustalaştırmak
4. Zorluklarla baş edebilir hâle gelmek

şımarttırıv шымарттырыу
Düzlettirmek, düz hâle getirtmek

şımayıv шымайыу
Sus pus kalmak, ses çıkarmamak

şımaytıv шымайтыу
Kulak dikmek, kulağını geriye doğru bükmek (hayvanlar için)

şımbayıv шымбайыу

Susup kalmak, sessiz sedasız oturmak, gıkı çıkmamak

şımığıv шымығыу

Filiz vermek, sürgün vermek

şımışıḳtav шымышықтау

Hafifçe sepelemek, çiselemek, hafifçe yağmak (yağmur için)

şımışıv шымышыу

Sesi kesilip kalmak, susup kalmak (topluluk için)

şımıv шымыу

1. Susmak, dinmek
2. Durmak, kesilmek

şımıyıv шымыйыу

Kulak dikmek, kulağını geriye doğru bükmek (hayvanlar için)

şımsılav шымсылау

Casuslamak, casusluk yapmak

şımşıḳlav шымшықлау

Hafifçe sepelemek, çiselemek, hafifçe yağmak (yağmur için)

şımtayışıv шымтайышыу

Birlikte susmak, birlikte ses çıkarmamak, birlikte sessiz kalmak

şımtayıv шымтайыу

1. Susmak, sesi çıkmamak, sessiz kalmak
2. Surat asmak, gücenmek, küsmek, somurtmak

şınalav шыналау

1. Mıh çakmak, kama çakmak, mıhlamak
2. Tıka basa doldurmak

şıñġıratıv шыңғыратыу

1. Şıngır diye ses çıkarmak; çınlatmak, tınlatmak
2. Güçlü ses ile yankılandırmak

şıñġırav шыңғырау

1. Şıngır şıngır diye ses çıkmak; çınlamak, tınlamak
2. Güçlü ses ile yankılanmak

şıñġırlatıv шыңғырлатыу

Şıngırdatmak, çıngırdatmak

şıñġırlav шыңғырлау

Şıngırdamak, çıngırdamak

şıñḳıldaşıv шыңқылдашыу

Birlikte ağlar gibi ses çıkarmak (köpek, kurt için)

şıñḳıldav шыңқылдау

Ağlar gibi ses çıkarmak (köpek, kurt için)

şıñḳıv шыңқыу

Açıklaşmak, güneşli hâle gelmek (gün için)

şıñlav 1 шыңлау

Koşma okumak, türkü okumak

şıñlav 2 шыңлау

Çınlamak, tınlamak, şınlamak

şıñşıtıv шыңшытыу
Ağlar gibi ses çıkartmak (köpek, kurt için)

şıñşıv шыңшыу
1. Ağlar gibi ses çıkarmak (köpek, kurt için)
2. Yavaşça, ince ince ağlamak

şıpanlav шыпанлау
Sağa sola eğmek, bükmek, esnetmek; yalpalamak

şıpıldaşıv шыпылдашыу
Birlikte şıpırdamak, birlikte şıp şıp etmek

şıpıldatıv шыпылдатыу
Şıpırdatmak, şıp şıp ettirmek

şıpıldav шыпылдау
Şıpırdamak, şıp şıp etmek

şıplanıv шыпланыу
Sıklaşmak, sık hâle gelmek, dizilmek

şıplatıv шыплатыу
Sıklaştırmak, sık hâle getirmek, dizdirmek

şıplav шыплау
Sıklaşmak, sık etmek, dizmek

şıptaġaylanıv шыптағайланыу
İnce uzun hâle gelmek, dalsız budaksız hâle gelmek, pürüzsüzleşmek

şıptav шыптау
Filiz vermek, sürgün vermek (bitkiler için)

şıptırıv шыптырыу
Çubukla vurmak, sopayla dövmek, çubukla çırpmak

şıptırlaşıv шыптырлашыу
Birlikte ya da karşılıklı şıptır şıptır etmek

şıptırlatıv шыптырлатыу
Şıptır şıptır ettirmek, şıptır şıptır diye ses çıkartmak

şıptırlav шыптырлау
Şıptır şıptır etmek, şıptır şıptır diye ses çıkarmak

şıravlanıv шырауланыу
Nasırlaşmak, nasır olmak

şırayıv шырайыу
1. Bomboş kalmak, boşalmak
2. Tenhâlaşmak

şırışıv шырышыу
Büzüşmek, kırışmak, buruşmak

şırḳanlav шырҡанлау
Her şeye gülmek, olmadık şeylere gülmek

şırḳıldaşıv шырҡылдашыу
Kıs kıs gülüşmek

şırḳıldav шырҡылдау
Kıs kıs gülmek

şırlav шырлау

Şırıl şırıl akmak, çağlayıp akmak

şırmıylanıv шырмыйланыу

Şaklabanlık etmek, maskaralık etmek

şırtıldatıv шыртылдатыу

Şırt şırt ettirmek (bk. şırt4)

şırtlanıv шыртланыу

Kalın ve sert olmak, sertleşmek (sakal için)

şırtlav шыртлау

1. Şırt etmek, şırt diye ses çıkarmak (bk. şırt4)
2. Çok korkmak

şırźayıv шырҙайыу

Boyu uzamak, boyu gelişmek, boy atmak (çocuklar için)

şışıldatıv шышылдатыу

Şış şış ettirmek

şışıldav шышылдау

Şış şış etmek

şıştayıv шыштайыу

Dimdik donup kalmak, dümdüz donmak, dimdik sabitleşmek

şıştırlav шыштырлау

Şıştır şıştır etmek (bk. şıştır-şıştır)

şıtılıv шытылыу

1. Tüy bitmek, sakal çıkmak
2. Filizlenmek

şıtırlatıv шытырлатыу

Şıtır şıtır ettirmek (bk. şıtır1)

şıtırlav шытырлау

Şıtır şıtır etmek (bk. şıtır1)

şıtıv шытыу

1. Filiz vermek, topraktan bitmek
2. Övünmek

şıttırıv шыттырыу

1. Filiz verdirmek, göğertmek
2. Tohumdan meydana getirtmek

şıvaylav шыуайлау

Korkmak, ürkmek, tırsmak

şıvışıv шыуышыу

1. Sürünmek, sürünerek gitmek, sürüklenmek
2. Emeklemek
3. Ağır ağır ilerlemek

şıvıştırıv шыуылтырыу

Süründürmek, sürükletmek

şıvıtıv шыуытыу

Yerinden oynatmak, yeri değişmek

şıvıv шыуыу

1. Kaymak
2. Sürülmek, yerde sürükleyerek götürmek
3. Kendiğinden sıyrılmak
4. Göçmek, yer değişmek
5. Sessizce elden çıkmak, sıyrılmak

şıvźırılıv шыуҙырылыу
Yerinden oynatılmak, yeri değiştirilmek

şıvźırışıv шыуҙырышыу
Birlikte ya da karşılıklı yerini değiştirmek, yerinden oynatmak

şıvźırıv шыуҙырыу
Yerinden oynatmak, yeri değişmek

şıvźırlaşıv шыуҙырлашыу
Birlikte ya da karşılıklı şavdır şavdır etmek (bk. şavźır)

şıvźırlav шыуҙырлау
Şavdır etmek, şavdır şavdır gelmek (bk. şavźır)

şıvźırtıv шыуҙыртыу
Yerinden oynattırmak, yerini değiştirmek

şıyalanıv шыяланыу
1. Yapışkan buz hâline gelmek, yapışkan buz olmak
2. (Karın) altına su gitmek, altı sulanmak

şıyalav шыялау
Yapışkan buz hâline getirmek, yapışan buza çevirmek

şıyġaķlav шыйғаҡлау
Kayganlaştırmak

şıyġalaķlanıv шыйғалаҡланыу
Kayganlaşmak

şıyġalaķlav шыйғалаҡлау
Kaygan hâle getirmek

şıyġalatıv шыйғалатыу
Kayganlaştırtmak

şıyġalav шыйғалау
Kaymak, kaygan yerden kayıp gitmek

şıyıġayıv шыйығайыу
Esnekleşmek, bükülebilir hâle gelmek

şıyıġaytılıv шыйығайтылыу
Esnekleştirilmek, eğilebilir hâle getirilmek

şıyıġaytıv шыйығайтыу
Esnekleştirmek, eğilebilir hâle getirtmek

şıyıķlandırıv шыйыҡландырыу
1. Akışkanlaştırmak
2. Saydamlaştırmak

şıyıķlanıv шыйыҡланыу
Akışkanlaşmak, cıvıklaşmak

şıyıķlatıv шыйыҡлатыу
Akışkanlaştırtmak, sulandırtmak, cıvıklaştırtmak

şıyıķlav шыйыҡлау
Sulandırmak, su ekleyip akışkanlaştırmak, cıvıtmak

şıyıldatıv шыйылдатыу
Şıy şıy ettirmek (bk. şıy1)

şıyıldav шыйылдау
Şıy şıy etmek (bk. şıy1)

şıyırıv шыйырыу

Çok mücadele etmek, çok savaşmak

şıyırtıv шыйыртыу

Vuruşmak, savaşmak, mücadele etmek

şıyıv шыйыу

Kaymak, kayıp gitmek, kayıp kurtulmak

şıylatıv шыйлатыу

Şıy şıy ettirmek (bk. şıy1)

şıylav шыйлау

Şıy şıy etmek (bk. şıy1)

şıytıldav шыйтылдау

Şıyt şıyt etmek

şıytlatıv шыйтлатыу

Şıyt şıyt ettirmek (bk. şıyt)

şıytlav шыйтлау

Şıyt şıyt etmek (bk. şıyt)

şıyźañlav шыйҙаңлау

Boş boş gezmek, avare avare dolaşmak

şifalav шифалау

Hastalıktan kurtarmak, iyileşmesi için ilaç vermek, tedavi etmek

şifrlanıv шифрланыу

Şifrelenmek

şifrlav шифрлау

Şifrelemek

şigeyév шигәйеү

Kuşku ile dikkat etmek, şüphe ile dikkat etmek

şiġrilaştırılıv шиғрилаштырылыу

Manzumlaştırılmak, şiirselleştirilmek

şiġrilaştırıv шиғрилаштырыу

Manzumlaştırmak, şiirselleştirmek

şiķanlav шиҡанлау

Cilve yapmak, naz yapmak, nazlanmak

şikhénév шиқһенеү

Kuşku ile dikkat etmek, şüphe ile dikkat etmek

şiklendérév шикләндереү

1. Şüphelendirmek, kuşkulandırmak
2. Korkutmak
3. Tereddüt ettirmek

şiklenév шикләнеү

1. Şüphelenmek, kuşkulanmak
2. Ürkmek

şéltelenév шелтәләнеү

1. Azarlanmak, kınanmak
2. Uyarılmak
3. Sitem edilmek, serzenişte bulunulmak

şéltelev шелтәләү

1. Azarlamak, kınamak
2. Uyarmak, ihtar etmek
3. Sitem etmek

şémekhév шемәкһеү
Ağzından su akmak, su fışkırmak (çaydanlık için)

şimlev шимләү
1. Maya eklemek, şeker katmak (bal ve kımız için)
2. Arıya şeker yedirmek

şiñdérév шиңдереү
Soldurmak, pörsütmek, canlılığını kaybettirmek

şiñév шиңеү
Solmak, pörsümek, canlılığını yitirmek

şipkertév шипкәртеү
Bir şeyleri bildirmek, fark ettirmek

şiptırıv шиптырыү
Çubukla vurmak, sopayla dövmek, çubukla çırpmak

şirlev ширләү
Kederli türkü söylemek

şéşeyév шешәйеү
Şiş gibi olup bombelenmek, bombeli hâle gelmek

şéşégév шешегеү
Şişmek, şiş hâle gelmek

şéşémhérev шешемһерәү
Kabarmak, şişmek, şişer gibi olmak, kabarır gibi olmak

şéşéndérév шешендереү
Kabartmak, şişirtmek

şéşénéşév шешенешеү
Birlikte ya da karşılıklı kabarmak, şişmek

şéşénév шешенеү
Kabarmak, şişirmek

şéşév шешеү
Kabarmak, şişmek

şéşkeyév шешкәйеү
Şiş gibi olup bombelenmek, bombeli hâle gelmek

şéşkeytév шешкәйтеү
Bombelendirmek, bombeli hâle getirmek; şişirtmek

şéşlenév шешләнеү
Şişe geçirilmek, şişe dizilmek, şişlenmek

şéşlev шешләү
Şişe geçirmek, şişe dizmek, şişlemek

şéşmeklenév шешмәкләнеү
Şişik olmak, bombeli hâle gelmek, kabarık olmak

şéşteyév шештәйеү
Şiş gibi olup bombelenmek, bombeli hâle gelmek

şéşteytév шештәйеү
Bombelendirmek, bombeli hâle getirmek; şişirtmek

şéştérév шештерең
Şişirtmek, kabartmak

şéveytlev шеүәйтләү
1. Tatlı dille kandırıp fayda sağlamak, menfaat sağlamak
2. Yalakalıkla işini yürütmek

şoborlatıv шоборлатыу
Şobor şobor ettirmek, şobor şobor getirmek (bk. şobor)

şoborlav шоборлау
Şobor şobor etmek, şobor şobor gelmek (bk. şobor)

şoķrayışıv шоҡрайышыу
Birlikte toparlaklaşmak; eli, ayağı bir araya getirmek

şoķrayıv шоҡрайыу
Eli, ayağı vücudu bir araya getirip toparlaklaşmak

şomborlav шомборлау
Şombor etmek, şombor diye ses çıkarmak (bk. şombor)

şomlandırıv шомландырыу
1. İçine kötülük düşürmek
2. Kötü düşünceler uyandırmak
3. Kuşkulandırmak

şomlanıv шомланыу
1. İçine kötülük veya korku düşmek
2. Kötü düşünceler ya da korku uyanmak

şomortlanıv шомортланыу
Kuş kirazı meyvesi vermek

şompollav шомполлау
Harbi ile namlu temizlemek, namuya vurmak

şomrayıv шомрайыу
Kulağını geriye doğru dikmek (at için)

şoporlatıv шопорлатыу
Şopor şopor ettirmek, şopor şopor getirmek (bk. şopor-şopor)

şoporlav шопорлау
Şopor şopor etmek, şopor şopor gelmek (bk. şopor-şopor)

şorķoldav шорҡолдау
Şurk şurk etmek (bk. şorķ-şorķ)

şoroldatıv шоролдатыу
Şor şor etmek (bk. şor-şor)

şorpoldav шоролдау
Şorp şorp etmek (bk. şorp-şorp)

şöbhelendérév шөбһәләндерең
Şüphelendirmek, kuşkulandırmak

şöbhelenév шөбһәләнеү
Şüphelenmek, kuşkulanmak

şöbörlev шөбөрләү
Şöbör şöbör etmek

şöğöllendérév шөғөлләндерең
Meşgul etmek; ilgilendirmek

şöğöllenév шөғөлләнеү
Meşgul olmak, ilgilenmek

şökethézlenév шөкәтһеҙләнеү
Şekilsizleşmek, kılıksızlaşmak, tipsizleşmek

şömkeytév шөмкәйтеү
Şapka vs. şeyleri gözü kapatacak şekilde takmak, kafaya tam olarak oturtmak

şömreyév шөмрәйеү
1. Memnun olmayıp kafa ütülemek
2. Memnun olmayıp başı öne eğmek

şömteyév шөмтәйеү
Memnun kalmayıp susmak, memnun olmayıp üzülmek

şöñkeyév шөңкәйеү
Eğilmek, sarkmak, bükülüp düşmek

şöñköv шөңкөү
Baş aşağı düşmek, baş aşağı gitmek

şöpörlev шөпөрләү
Şöpör şöpör etmek (bk. şöpör-şöpör)

şöpöröv шөпөрөү
Hüpleterek içmek, şöpürdeterek içmek.

şörletév шөрләтеү
Korkutmak, korkuya salmak

şörlev шөрләү
Korkmak, içine korku düşmek

şöröplev шөрөпләү
Vidalamak

şöröşöv шөрөшөү
Büzüşmek, kırışmak, buruşmak

şöşteyév шөштәйеү
Dikleşmek, dimdik olmak

şöytölev шөйтөләү
İpi makaralamak, makaraya sarmak

şöytöv шөйтөү
Aşırmak, yürütmek, çalmak

şpaklevkalav шпаклевкалау
Macunlamak, macun çekmek

ştamplatıv штамплатыу
Resmi olarak mühürletmek

ştamplav штамплау
Resmi olarak mühürlemek

ştukaturlanıv штукатурланыу
Sıvalanmak, sıva yapılmak

ştukaturlatıv штукатурлатыу
Sıvalatmak, sıva yaptırmak

ştukaturlav штукатурлау
Sıvalamak, sıva yapmak

şturmlanıv штурмланыу
Zapt edilmek, ele alınmak, ele geçirilmek

şturmlav штурмлау
Zapt etmek, ele almak, ele geçirmek

şuķlanıv шуҡланыу
1. Hareketli olmak, yaramaz olmak
2. Komikleşmek, komik olmak

şuḳmarılıv шуӄмарылыу
Yapışmak, birleşmek, bir olmak, uyuşmak, örtüşmek

şuḳmayıv шуӄмайыу
Yapışmak, birleşmek, bir olmak, uyuşmak, örtüşmek

şulaytıv шулайтыу
Şöyle yapmak, şu şekilde yapmak

şulḳıldav шулӄылдау
Şulk şulk etmek (bk. şulḳ-şulḳ)

şupırźav шупырҙау
Hafifçe bırakmak, hafifçe akıtmak, yavaşça akıtmak (sıvılar için)

şurḳıldatıv шурӄылдатыу
Şurk şurk ettirmek (bk. şurḳ-şurḳ)

şurḳıldav шурӄылдау
Şurk şurk etmek (bk. şurḳ-şurḳ)

şurpıldav шурпылдау
Şurp şurp etmek, şurp şurp gelmek (bk. şurp-şurp)

şuytıḳlav шуйтыӄлау
Topallamak, aksamak, topallayarak yürümek

şümenlev шүмәнләв
Yatmak, eğilmek, sallanmak; sağa sola yalpalayıp yürümek, fırlamak

şçetkalav щеткалау
Fırçalamak

tabaḳlav 1 табаӄлау
Tabağa bölmek, tabağa koymak

tabaḳlav 2 табаӄлау
Tabağa şekline getirmek, tabağalar hâlinde bölmek

tabalanıv табаланыу
Çok yürümekten ayak tabanları ağrımak

tabalav табалау
Suçlayıp kovmak, suçlayıp sürmek

tabanlaşıv 1 табанлашыу
Karşılıklı taban koymak, birlikte taban dikmek

tabanlaşıv 2 табанлашыу
Israr etmek, inat etmek, sebat göstermek

tabanlatıv табанлатыу
Ayakkabıya taban diktirmek

tabanlav 1 табанлау
1. Ayakkabıya taban dikmek
2. Kızak vs. araçlara taban koymak

tabanlav 2 табанлау
Yaya gitmek, yaya ilerlemek

tabanlav 3 табанлау
Olgunluğa yaklaşmak, yaşı ilerlemek

tabansalav табансалау
Ayakkabı tabanı koyup dikmek, taban çakmak

tabılıv табылыу

1. Bulunmak, ele geçmek
2. Bulması mümkün olmak

tabındırıv табындырыу

1. Tapındırmak
2. İnandırmak

tabınışıv табынышыу

1. Birlikte tapınmak
2. Birlikte bir şeye ümit bağlamak

tabınıv табыныу

1. Tapınmak
2. Ümidini bir şeye bağlamak
3. Aşırı bağlanmak, tutulmak

tabışıv табышыу

1. Birlikte bulmaca çözmek
2. Karşılaşmak, buluşmak

tabıtlav табытлау

Gres ile yağlamak

tabıv табыу

1. Bulmak
2. Bir meseleyi hâlletmek
3. Arayıp ele geçirmek

taġanlav тағанлау

Üç ayak şekline getirmek, üç taraflı çatmak

taġatılıv тағатылыу

Dağılmak, bozulmak, berbat edilmek; sökülmek

taġatışıv тағатышыу

Birlikte ya da karşılıklı dağıtmak, bozmak, berbat etmek; sökmek

taġatıv тағатыу

Dağıtmak, bozmak; bertaraf etmek

taġattırıv тағаттырыу

1. Dağıttırmak, bozdurmak, berbat ettirmek
2. Söktürmek, çözdürmek

taġılışıv тағылышыу

Birbirine takılarak bir iş yapmak, birlikte takılıp yürümek

taġılıv тағылыу

1. Takılmak, bağlanmak
2. Birinin peşine takılmak

taġınıv тағыныу

Takı takınmak, süslenmek, süs eşyası takınmak

taġıv тағыу

Takmak, iliştirmek, asmak
Dikmek

tahıllanıv таһылланыу

Eli yatkın hâle gelmek, eli çabuklaşmak; mahirleşmek

tahırlatıv таһырлатыу

Tahır tohor ettirmek (bk. tahır-tohor)

tahırlav таһырлау

Tahır tohor etmek (bk. tahır-tohor)

tahranlatıv tahранлатыу
Çok acele ettirmek, nefesi kesilecek kadar hızlandırmak

tahranlav tahранлау
Çok acele etmek, nefesi kesilecek şekilde hızlanmak

tahrayıv tahрайыу
Gözü kocaman açılmak, gözü belermek

tajıldav таҗылдау
Taj toj etmek, taj toj diye bağırmak

taqalıv таҡалыу
Yaklaşılmak, bitiştirilmek, yanaştırılmak

taqaltıv таҡалтыу
Yaklaştırmak, bitiştirmek, yanaştırmak

taqav таҡау
Yaklaşmak, bitişmek, yanaşmak

taqhıv таҡһыу
1. Yağı soğuk suda yıkamak
2. Yıkamak, kir çıkarmak

taqıldaşıv таҡылдашыу
Birlikte tak tuk etmek, takıldaşmak

taqıldatıv таҡылдатыу
Takıldatmak, tak tuk ettirmek, tak tuk getirmek

taqıldav таҡылдау
Takıldamak, tak tuk etmek, tak tuk gelmek

taqırayıv таҡырайыу
1. Çoraklaşmak, bomboş hâle gelmek
2. Yassılaşmak, düzleşmek

taqıraytıv таҡырайтыу
Çoraklaştırmak, bomboş hâle getirtmek

taqırlanıv таҡырланыу
1. Çoraklaşmak, bomboş hâle gelmek
2. Yassılaşmak, düzleşmek

taqırlav таҡырлау
1. Yassılaştırmak, düzleştirmek
2. Çoraklaştırmak, düzleştirmek

taqlav таҡлау
Bir bir ayırmak, tek tek ayırmak, ayrı ayrı koymak, birim birim ayırmak

taqlığışıv таҡлығышыу
Birbirinin peşine düşmek, biribirini kovalamak

taqlığıv таҡлығыу
1. Takılmak, bağlanmak
2. Birinin peşine takılmak

taqmaqlaşıv таҡмаҡлашыу
Karşılıklı koşma söylemek, atışmak

taqmaqlav таҡмаҡлау
Koşma söylemek

taqmazalav таҡмазалау
Şiirsel nükte söylemek

taksalav таксалау
Sabit ücret belirlemek, fiyat belirlemek

taqtırıv тақтырыу
Taktırmak, astırmak, iliştirmek

talaqlav 1 талақлау
Atın ya da sığırın bağırsağında kötü yiyecek ya da çok koşmadan dolayı hastalık oluşmak

talaqlav 2 талақлау
Kadını boşamak, kadını ayırmak

talanıv таланыу
1. Üstü başı parçalanmak, yırtılmak
2. Talan edilmek

talaşıv талашыу
Dalaşmak, birbirine saldırmak, dişlemek

talaştırıv талаштырыу
Dalaştırmak, birbirine saldırtmak, dişletmek

talatıv талатыу
1. Saldırtmak, hücum ettirmek
2. Rencide ettirmek
3. Kendine mal ettirmek

talav 1 талау
1. Hücum etmek, saldırmak
2. Rencide etmek
3. Kendine mal etmek

talavhırav талауһырау
Atın ya da sığırın bağırsağında kötü yiyecek ya da çok koşmadan dolayı hastalık oluşmak

talavlav талаулау
Ağrılı şişik ile hastalanmak (hayvanlar için)

talbavhıv талбауһыу
Sıcaktan, yorgunluktan hâlsiz düşmek, hâlsizleşmek; takatten düşmek

taldırıv 1 талдырыу
Yormak, bitap düşürmek; hâlsizleştirmek

taldırıv 2 талдырыу
Daldırmak

talğatav талғатау
Yemek beğenmek, yemek seçmek

talğınlanıv талғынланыу
1. Ağırlaşmak, yavaşlamak
2. Sıcaklığı azalmak, serinlemek

talğınlatıv талғынлатыу
1. Ağırlaştırmak, yavaşlatmak
2. Sıcaklığını azaltmak, serinletmek

talğıv талғыу
Ağır hareket etmek, yavaş hareket etmek, hantallaşmak

talığıv 1 талығыу
Yorulmak, sürekli aynı işi yapmaktan bitap düşmek

talığıv 2 талығыу
Dinlenmek ihtiyacı duymak, dinlenmek istemek

talıḳhırav талыҡһыпай
Ezilmek, parçalanmak, un ufak olmak, parça parça olmak

talıḳlav талыҡлай
Çıta çakmak, çıtalamak

talıḳtırıv 1 талыҡтырыу
Yordurmak, hâlsizleştirmek, bitap düşürmek

talıḳtırıv 2 талыҡтырыу
Daldırmak

talımhırav талымһыпай
Yemek beğenmek, yemek seçmek

talımlanıv талымланыу
Yemek beğenilmek, yemek seçilmek

talımlav талымлай
Yemek beğenmek, yemek seçmek

talıv 1 талыу
Çok güç sarfedip yorulmak, bitap düşmek

talıv 2 талыу
1. Dalmak
2. Kendi kendini unutmak

talḳışıv талҡышыу
Birlikte ya da karşılık kendir, kenevir kabuklarını sıkıp ezmek

talḳışlanıv талҡышланыу
Ezilip un ufak olmak, ezilip parçalanmak

talḳıtıv талҡытыу
Püskülünü, kabuğunu ayırmak için özel alet yardımıyla kendir, keneviri sıktırıp ezdirmek

talḳıv талҡыу
Püskülünü, kabuğunu ayırmak için özel alet yardımıyla kendir, keneviri sıkıp ezmek

talpanlav талпанлай
Keneli olmak, kene yapışmak

talpındırıv талпындырыу
1.Çırptırmak, çırpındırmak (kanat için)
2.Uğraştırmak, gayret ettirmek

talpınışıv талпынышыу
Birlikte kanat çırpmak

talpınıv талпыныу
1. Uçup gitmek üzere kanat çırpmak
2. Havalanma isteğiyle öne atılıp çırpınmak
3. Bütün gücüyle uğraşmak, gayret etmek

talsayıv талсайыу
Ayakları açmak, ayakları germek

talsaytıv талсайтыу
Ayakları açtırmak, ayakları gerdirmek

talsığıv талсығыу
1. Yorulup yavaşlamak, hâlsizleşip

ağır hareket etmek
2. Ruhsal açıdan incinmek, kalbi kırılmak

talsıḳlav талсыкълай
Yorulup yavaşlamak, hâlsizleşip ağır hareket etmek

talsıḳtırıv талсыктырыу
Yordurmak, hâlsizleştirmek, bitap düşürmek

taltanlav талтанлай
Yalpalayıp gelmek, sağa sola sallanarak gelmek

taltayıv талтайыу
Ayakları açmak, ayakları germek

tamaḳhıv тамакъыу
Acıkmak, aç olmak

tamaḳlandırıv тамакъландырыу
Yedirmek, doyurmak

tamaḳlanıv тамакъланыу
Yemek yemek, kendi karnını doyurmak

tamaḳlav тамакълай
Boğazlamak, boğazından ısırıp öldürmek (yırtıcılar için)

tamamlanıv тамамланыу
Tamamlanmak, tükenmek, bitmek

tamamlatıv тамамлатыу
Tamamlatmak, tükettirmek, bitirtmek

tamamlav тамамлай
Tamamlamak, tüketmek, bitirmek

tamanlav таманлай
1. Gerekli hacme, miktara ulaştırmak
2. Gerekli dereceye yükseltmek

tamansalav тамансалай
Gerekli sıcaklığa ulaştırmak, gerekli dereceye getirmek

tamdırıv тамдырыу
1. Damlatmak
2. Damla damla düşürmek
3. Fayda göstermek
4. Bir şeyden pay aldırmak

tamġalanıv тамғаланыу
Damgalanmak, mühürlenmek

tamġalatıv тамғалатыу
Damgalatmak, mühürletmek

tamġalav тамғалай
Damgalamak, mühürlemek, mühür basmak

tamġılanıv тамғыланыу
Tamah edilmek

tamġılav тамғылай
Tamah etmek

tamılyıv тамылйыу
1. Damla gibi görünmek (meyve, çiçek için)
2. Işık dolmak, parlamak (göz, yüz için)

tamırlanıv тамырланыу

1. Köklenmek
2. Toprağa kök salmak
3. Meydana gelmek, oluşmak
4. Yerleşmek
5. Sağlamlaşmak

tamıv тамыу

1. Damlamak, damla damla düşmek
2. Fayda görmek
3. Bir şeyden pay almak

tamıźılıv тамыҙылыу

1. Damlatılmak
2. Bir damla sıçratılmak

tamıźıv тамыҙыу

1. Damlatmak
2. Bir damla sıçratmak
3. Rüşvet olarak biraz para vermek, koklatmak
4. Vurmak, dokundurmak

tamıźźırıv тамыҙҙырыу

1. Damlattırmak
2. Bir damla sıçrattırmak

tamsılav тамсылау

1. Damlamak
2. Damla hâline gelmek

tamşandırıv тамшандырыу

Heves uyandırmak, heveslendirmek; ümitlendirmek, ümit uyandırmak

tamşanıv тамшаныу

Heves uyanmak, canı çekmek; ağzı sulanmak

tañartıv таңартыу

Şafağa ulaştırmak, şafak söktürmek

tañaşırıv таңашырыу

Dört nala gelen atı bitki ile iyileştirip şafağa kadar bir şey yedirip içirmemek

tañatıv таңатыу

Dört nala gelen atı bitki ile iyileştirip şafağa kadar bir şey yedirip içirmemek

tanhıķlatıv танһыҡлатыу

Nadir göstermek, az rastlanmak

tanhıķlav танһыҡлау

Nadir görülmek, az rastlanılmak

tañhınışıv таңһынышыу

Birlikte ya da karşılıklı tuhaf görmek, tuhaf karşılamak

tañhınıv таңһыныу

Tuhaf görmek, tuhaf karşılamak; şaşırmak

tanıķlav таныҡлау

Delillemek, kanıtlamak, ispatlamak; doğruluğunu göstermek

tanılıv танылыу

1.Tanınmak, bilinmek
2.Ünlenmek

tanısḳav танысқау

Yağı soğuk suda yaymak, çalkalamak, yıkamak

tanışıv танышыу

Tanışmak, tanımak

tanıştırıv таныштырыу

Tanıştırmak, tanıtmak

tanıtıv таныты

1.Tanıtmak

2.Öğretmek, anlatmak

tanıv 1 таныу

1.Tanımak, bilmek

2.Görerek bilmek

3.Dış görünüşten çıkarmak

tanıv 2 таныу

1.İnkar etmek

2.Kabul etmemek, istememek, reddetmek

tañḳıldav таңқылдау

Bir lafı tekrar tekrar söylemek, dönüp dönüp aynı lafı tekrar etmek

tañḳıv таңқыу

Bir lafı tekrar tekrar söylemek, dönüp dönüp aynı lafı tekrar etmek

tañlanıv 1 таңланыу

Şaşırmak, tuhaf karşılamak, hayrete düşmek

tañlanıv 2 таңланыу

Aranmak, aranılmak, bulmaya çalışılmak

tañlav таңлау

Aramak, bulmaya çalışmak

tantanalav тантаналау

Tören yapmak, merasim yapmak

tantıv тантыу

Ayakta duramayacak kadar yorulmak

tapalatıv тапалатыу

1.Kovalatmak, takip ettirmek, sürdürmek

2.Arkadan sıkştırmak, bastırmak

tapalav тапалау

1.Çiğnemek, ezmek

2.Öğütmek

tapalıv тапалыу

1.Çiğnenmek, ezilmek

2.Öğütülmek

tapanıv тапаныу

Sağlı sollu çiğnenmek, ezilmek

tapatıv тапатыу

Çiğnetmek, ezdirmek

tapav 1 тапау

1.Çiğnemek, ezmek

2.Çekiç ile orak vs. araçları düzlemek, ezmek

3.Demir dövmek

4.Sevmek amacıyla omza ya da sırta yavaşça vurmak

5.Bazı tahılları ezmek, öğütmek

tapıldatıv тапылдатыу

Tap tup ettirmek, tap tup diye ses çıkarmak

tapıldav тапылдау

Tap etmek, tap tup etmek

tapırlaşıv тапырлашыу

Karşılıklı ya da birlikte tapır tupur etmek

tapırlav тапырлау

Tapır tupur etmek, tapır tupur gelmek

tapḳaḳlav тапқақлау

Toynağı aşınıp yürüyemez hâle gelmek

tapḳırlaşıv тапқырлашыу

Civarına gelmek, civarına ulaşmak, seviyesine varmak

tapḳırlav 1 тапқырлау

1.Meyli, eğilimi belli bir yöne doğru olmak, belli bir yöne meyletmek, yönelmek

2.Hareketin yönünü belirlemek

3.Seviyesine çıkarmak, düzeyine ulaştırmak, civarına eriştirmek

tapḳırlav 2 тапқырлау

Belli bir sayı ile çarpmak, katını almak, katlamak (matematikte)

taplandırıv тапландырыу

Lekelendirmek, kirletmek

taplanıv тапланыу

1.Lekelenmek, kirlenmek

2.Günah işlemek

3.Ahlakı bozulmak

taplatıv таплатыу

1.Leke bulaştırmak, lekelendirmek

2.Utanç getirmek

taplav таплау

1.Lekelemek, kirletmek

2.Utanç vermek

tapşavırlav тапшауырлау

Ağır ağır hareket etmek, ağırkanlı davranmak, savsaklamak

tapşırılıv тапшырылыу

1.Hakkı verilmek

2.Bir iş verilmek, vazifelendirilmek

3.Birisinden alınıp başkasına verilmek

4.İletilmek, ulaştırılmak, bildirilmek

5.Allah'a havale edilmek

tapşırıv 1 тапшырыу

1.Hakkını vermek

2.Bir işe vermek, vazife yüklemek

3.Birinden alıp başkasına vermek

4.İletmek, ulaştırmak, bildirmek

5.Allah'a havale etmek

tapşırtıv тапшыртыу

1.Kanunî hakkını verdirmek

2.Bir iş verdirmek, vazife yükletmek

3.Birisinden alıp başkasına verdirmek

4.Allah'a havale ettirmek

5.İlettirmek

taptav таптау

Çiğnemek, ezmek

taptırıv таптырыу

1.Buldurmak

2.Israr ettirmek, çok istetmek

3.Delil istetmek

taralışıv таралышыу

Karşılıklı ya da birlikte yayılmak, dağılmak, saçılmak

taralıv 1 таралыу

1.Etrafa yayılmak, saçılmak

2.Parçalanmak

3.Yayımlanmak

4.Unutulmak

taralıv 2 таралыу

Taranmak

taranıv тараныу

Taranmak

taranlav таранлау

Kendi uçağını, tankını vs. düşman uçağı ya da tankı ile çarpıştırmak

taraşıv тарашыу

Birlikte ya da karşılıklı taramak

taratılıv таратылыу

1. Grubu dağıtılmak

2. Bölüştürülmek, paylaştırılmak

3. Serperek dağıtılmak

4. Lağvedilmek, sona erdirilmek

taratışıv тараташыу

Karşılıklı ya da birlikte yaymak, serpip dağıtmak

taratıv 1 таратыу

1. Yaymak, havaya vermek

2. Serperek dağıtmak

3. Taksim etmek, paylaşmak, bölüşmek

4.Lağvetmek, sona erdirmek

5.Harman savurmak

taratıv 2 таратыу

Tarattırmak

tarattırıv тараттырыу

1.Grubu dağıttırmak

2.Bölüştürmek, taksim ettirmek, paylaştırmak

tarav 1 тарау

Taramak, düzene sokmak

tarayıv тарайыу

Daralmak, sıkılaşmak, darlaşmak

taraytıv тарайтыу

Daraltmak, sıkılaştırmak

tarayttırıv тарайттырыу

Daralttırmak, sıkılaştırtmak

tarbaġayıv тарбағайыу

Açılmak, aralanmak

tarbanlatıv тарбанлатыу

Eli ayağı sallatmak, eli ayağı açtırmak

tarbanlav тарбанлау
Eli ayağı salmak, eli ayağı açmak; elini ayağını savurmak

tarbayıv тарбайыу
1. Ayrılmak, açılmak, aralanmak
2. Ayaklarını açmak, ayırmak

tarbaytıv тарбайтыу
Ayırtmak, açtırmak, aralatmak

tarġılınıv тарғылыныу
Nefesi daralmak, soluksuz kalmak

tarhıġıv тарһығыу
Hayat şartlarının zorluğundan dolayı daralmak, sıkılmak; sefalet çekmek

tarhıldatıv тарһылдатыу
Tars edip çok güçlü patlatmak, gümletmek (bk. tarś)

tarhıldav тарһылдау
Tars diye patlamak, gümlemek (bk. tarś)

tarhındırıv тарһындырыу
Sıkmak, bunaltmak, daraltmak

tarhınıv тарһыныу
Bir şeye sıkılmak, üzülmek, daralmak

tarıġıv 1 тарығыу
Hayat şartlarının zorluğundan dolayı daralmak, sıkılmak; sefalet çekmek

tarıġıv 2 тарығыу
Karşılaşmak, tesadüf etmek, rast gelmek, çatmak

tarıḳtırıv 1 тарыҡтырыу
1.Darlık göstermek, daraltmak, sıkıntıya sokmak
2.Nefesini tutmak

tarıḳtırıv 2 тарыҡтырыу
Düçar etmek, sıkıntıya sokmak, bela getirmek

tarıtıv тарытыу
1.Denk getirmek, rastlaştırmak
2.Karşılaştırmak, düçar etmek, denk getirmek

tarıv 1 тарыу
Karşılaşmak, tesadüf etmek, rast gelmek, çatmak

tarıv 2 тарыу
Denk olmak, eşit olmak, tam olmak

tarıv 3 тарыу
Ekmek, saçmak, tohum serpmek

tarjayıv таржайыу
1.Açılmak, genişlemek (burun delikleri için)
2.İyice gerilmek

tarjaytıv таржайтыу
1.Burun deliklerini açmak
2.Çukurlaştırmak, iyice açmak, iyice germek

tarḳaldırıv тарҡалдырыу
1.Düzenini bozdurmak, düzeni kaybettirmek

2.Dağıttırmak, ayrıştırmak
3.Örgütü dağıtmak

tarḳalışıv tarḳalışıwıy
Karşılıklı ya da birlikte dağılmak, bozulmak, ayrışmak

tarḳalıv tarḳalıy
1.Düzenini kaybetmek, bozulmak, dağılmak
2.Ayrışmak

tarḳatıv tarḳatıy
Yeni sosyal gruplar oluşturmak, yeni toplumsal sınıflar yaratmak

tarḳav 1 tarḳay
Dağılmak, saçılmak, yayılmak

tarḳav 2 tarḳay
Yaymak, dağıtmak, saçmak

tarḳavlandırıv tarḳauландырыу
Düzensizleştirmek, dağınıklaştırmak

tarḳavlanıv tarḳauланыу
Düzensizleşmek, dağınıklaşmak

tarḳıldav tarḳылдау
Tark tark etmek (bk. tarḳ-tarḳ)

tarḳılıv tarḳылыу
1.Coşmak, duyguları depreşmek
2.Heves uyanmak, canı çekmek

tarḳıv tarḳыу
Gönülde yaşatmak, yüreğinde hissetmek, yüreğinde taşımak (duygular için)

tarlanıv тарланыу
Bir şeye sıkılmak, üzülmek, daralmak

tarlıġıv тарлығыу
Nefesi daralmak, soluksuz kalmak

tarlıḳtırıv тарлыҡтырыу
Nefesi daralttırmak, soluksuzlaştırmak

tarmaḳlanıv тармаҡланыу
Dallanmak, budaklanmak, dallara ayrılmak

tarṡıldav тарҫылдау
Tars diye patlamak, gümlemek

tartanlav тартанлау
Tırtan tırtan etmek, hızlı hızlı gelmek; hızlı hızlı adım atmak

tartavıllav тартауыллау
Bir yöne çekmek, bir tarafa yöneltmek, bir yere yönlendirmek

tartıldaşıv тартылдашыу
Birlikte tart tart etmek, birlikte tart tart diye ötmek (kızıl su tavuğu için)

tartıldav тартылдау
Tart tart etmek, tart tart diye ötmek (kızıl su tavuğu için)

tartılıv тартылыу
1.Çekilmek, gerinmek
2.Kendini çekiştirmek, debelenmek
3.Sıvışıp gitmek
4.Süresi uzamak, zaman geçmek
5.Öğütülmek

tartındırıv тартындырыу
Çekindirmek, utandırmak; rahatsızlık hissettirmek

tartınışıv тартынышыу
Karşılıklı ya da birlikte çekinmek, utanmak; rahatsız olmak

tartınıv тартыныу
Çekinmek, utanmak; rahatsız olmak

tartıp-huźıv тартып-һуҙыу
İstediği gibi çekmek, istediği gibi germek

tartışıv тартышыу
1.Birlikte ya da karşılık çekmek, germek
2.Birlikte sürümek, arkasında çekmek
3.Galibiyet için mücadele etmek

tartıştırıv тартыштырыу
Nasırlaştırmak, nasırlaşıp buruşturmak

tartıv тартыу
1.Çekmek, germek
2.Taşımak
3.Kaldırıp taşıyabilmek
4.Bağlamak
5.Sigara içmek
6.İçine çekmek
7.Öğütmek (buğday vs. için)

tartķılaşıv тартҡылашыу
1.Çekişmek, karşılıklı mücadele etmek
2.Karşı karşıya gelmek

tartķılav тартҡылау
1.Defalarca çekmek
2.Arada sırada enstrüman çalmak
***ķılın tartķıla-*:** Birinin niyetini anlamaya çalışmak

tartķıslav тартҡыслау
Defalarca çekmek, çekiştirmek

tarttırılıv тарттырылыу
1.Çektirilmek, gerdirilmek
2.Ekin öğüttürülmek

tarttırıv тарттырыу
1.Çektirmek, gerdirmek
2.Ekin öğüttürmek

tasaylanıv тасайланыу
Kelleşmek, kel olmak

tasıldatıv тасылдатыу
Tas tos ettirmek, tas tos diye ses çıkarmak

tasıldav тасылдау
Tas tos etmek, tas tos diye ses çıkmak

taśılıv таҫылыу
Açılıp, yayılıp yırtılmak, gerilip yırtılmak, esneyip tahrip olmak, esnekliğini gidermek

taśırġalanıv таҫырғаланыу
1.Kızmak, öfkeden kudurmak
2.Coşmak, heyecanlanmak

taśırlav таҫырлау
Tahır tohor etmek (bk. tahır-tohor)

taśḳav таҫқау

Büyü yapmak, sihir yapmak

tasḳav тасқау

1.Yağı soğuk suda yaymak, çalkalamak, yıkamak

2.Yıkamak, kir çıkarmak

tasḳıldatıv тасқылдатыу

Tas tos ettirmek, tas tos getirmek (bk. tas-tos)

tasḳıldav тасқылдау

Tas tos etmek, tas tos gelmek (bk. tas-tos)

taslatıv таслатыу

1.Serperek vurmak, serpiştirerek çarpmak

2.Nükteli söz söylemek

taślav таҫлау

Düzleyip, süsleyerek büklüm büklüm yapmak, kıvırmak, düzgünce katlamak, kıvırmak

taśmalav таҫмалау

Kurdele takmak, kurdeleli yapmak, şeritli yapmak

tasnatıv таснатыу

Nükteli söz söylemek; zekice bir söz söyleyip laf çarpmak

taśrayıv таҫрайыу

Gözü kocaman açılmak, gözü belermek

taśraytıv таҫрайтыу

Büyütüp gözlerini açarak bakmak, gözlerini belertmek

tasvirlanıv тасуирланыу

Tasvir edilmek, betimlenmek

tasvirlav тасуирлау

Tasvir etmek, betimlemek

taşbayıv ташбайыу

1.İstifrar etmek, kusmak

2.Mide suyu ağzına gelmek

taşılıv ташылыу

Taşınmak, göçmek, yer değişmek

taşınıv 1 ташыныу

Taşınmak, göçmek, yer değişmek

taşınıv 2 ташыныу

Kendi kendine taşmak, aşmak; sınırdan çıkmak

taşışıv ташышыу

Birlikte taşımak, birlikte götürmek

taşıtıv ташытыу

Taşıtmak, yer değiştirmek

taşıv 1 ташыу

1.Taşımak, bir şey kaldırıp götürmek

2.Haber getirip götürmek

taşıv 2 ташыу

1.Taşmak, kabarmak

2.Coşmak

taşḳınıv ташкыныу

Çok coşmak, taşkın hâle gelmek, coşkun hâle gelmek

taşlanıv ташланыу

1.Bırakılmak, atılmak, terk edilmek
2.Yukarıdan atlamak
3.İleri fırlamak, ileri atılmak

taşlaşıv ташлашыу

1.Birbirine bir şeyler atmak, fırlatmak
2.Birbirini fırlatmak
3.Karşılıklı ya da birlikte sertçe birden konuşmaya başlamak, sertçe söze girmek

taşlatıv ташлатыу

1.Bıraktırmak, terk ettirmek, attırmak
2.İleri fırlattırmak

taşlav ташлау

1.Atmak, fırlatmak, yukarıdan bırakmak, yukarıdan atmak
2.İlişkiyi kesmek, bitirmek
3.Birden söylemek, söze atlamak
4.Belli bir yöne göndermek

taşmayıv ташмайыу

1.İstifrar etmek, kusmak
2.Mide suyu ağzına gelmek, midesi kalkmak

taşmaytıv ташмайтыу

1.İstifrar ettirmek, kusturmak
2.Midesini ağzına getirmek

taştırıv таштырыу

Taşırmak, aştırmak

tatalav таталау

Dikme koyarak iki tarafından kaldırmak, dikmek

tatarġav татарғау

Çok yorulup yerinden kalkamayacak hâle gelmek, bitap düşmek

tatarlaşıv татарлашыу

Tatarlaşmak, Tatara dönmek

tatarsalaştırıv татарсалаштырыу

Tatarcalaştırmak

tatarsalav татарсалау

Tatarca konuşmak, Tatarca söylemek

tatatıv тататыу

Dikme koydurup iki tarafından kaldırtmak, diktirmek

tatav 1 татау

Dikme koyarak iki tarafından kaldırmak, dikmek

tatavlav татаулау

Dikme koyarak iki tarafından kaldırmak, dikmek

tatavrav татаурау

Çok yorulup yerinden kalkamayacak hâle gelmek, bitap düşmek

tatıldav татылдау

1.Takır takır etmek (makineli tüfek

için)
2.Aralıksız konuşmak

tatılıv татылыу
1.Bir şeyler yenilmek
2.Baştan bir şeyler geçirilmek, tadılmak

tatırtıv татыртыу
1.Tattırmak, tadına baktırmak
2.Ağzına attırmak, yedirmek
3.Başından geçirtmek

tatıv 1 татыу
1.Tatmak, tadına bakmak
2.Ağzuna atmak, yemek
3.Başından geçmek

tatıv 2 татыу
Lezzet, tat vermek için tatlı şeyler eklemek, katmak

tatıv 3 татыу
Tadı olmak, tadı gelmek, lezzeti olmak, lezzeti gelmek

tatıv 4 татыу
Denk olmak, eşit olmak, tam olmak

tatıvlaşıv татыулашыу
Tatlı hâle gelmek, ağızlarının tadı olmak

tatıvlaştırıv татыулаштырыу
Arayı tatlılaştırmak, tatlı hâle getirmek (ilişki için)

tatlanıv татланыу
Tatlanmak, tatlı olmak

tavhıtıv тауһытыу
Bir şeyleri çok fazla, hesapsızca ele alarak, kullanarak eksiltmek

tavhıv тауһыу
Çok eksilmek, noksanlaşmak, azalmak

tavışlandırıv тауышландырыу
Ses çıkartmak, seslendirmek

tavışlanıv тауышланыу
Ses çıkarılmak, seslenmek

tavşalanıv таушаланыу
Buruşturulmak, eskitilmek, yıpratılmak; rengi, şekli bozulmak

tavşaldırıv таушалдырыу
Buruşturmak, eskitmek, yıpratmak; rengini, şeklini bozdurmak

tavşalıv таушалыу
1.Buruşmak, eskimek, yıpranmak
2.Zor bir durumdan ya da işten dolayı yıpranmak

tavşav таушау
Şekli, rengi bozulmak, yıpranmak, eskimek

tayaķlaşıv таяҡлашыу
Karşılıklı ya da birlikte sopa ile vurmak, dayaklamak

tayaķlav таяҡлау
Dayaklamak, sopa ile vurmak

tayalıv таялыу
Dayanmak, yaslanmak, desteklenmek

tayandırıv таяндырыу
Dayandırmak, destek aldırmak, destekletmek; yaslandırmak

tayanışıv таянышыу
1.Birlikte ya da karşılıklı dayanmak, destek almak, dayanışmak
2.Birlikte bir yere ya da kimseye güvenmek

tayanıv таяныу
1.Dayanmak, destek almak
2.Bir yerden yardım beklemek, bir yere ya da kimseye güvenmek

tayav 1 таяу
Alttan dayamak, dayaklamak, destek koymak

tayġaḳlanıv тайғаҡланыу
Kayganlaşmak, kaygan olmak

tayġaḳlav 1 тайғаҡлау
Kayganlaştırmak, kaygan hâle getirmek

tayġaḳlav 2 тайғаҡлау
Kaymak, patinaj yapmak

tayġılav тайғылау
Kaymak, patinaj yapmak

tayışıv тайышыу
1.Ayrılmak, sapmak
2.Meyletmek

tayḳalav тайҡалау
1.Dışarı çıkmak, yurt dışına gitmek
2.Vazgeçmek

taylıġıv тайлығыу
Basılan, dayanılan bir noktadan kayıvermek
Caymak
Sıvışmak, belaya düşmek

taypanlav тайпанлау
Yalpalayıp gelmek, sağa sola sallanarak gelmek

taypıldırıv тайпылдырыу
Ayırtmak, saptırmak

taypılışıv тайпылышыу
Birlikte ya da karşılıklı sapmak, ayrılmak

taypılıv тайпылыу
1.Ayrılmak, sapmak
2.Meyledilmek

taysalıv тайсалыу
1.Çekilmek, gerilemek
2.Vazgeçmek, caymak
3.Çekinmek, utanmak

tayşandırıv тайшандырыу
1.Ayırtmak, saptırmak
2.Meylettirmek

tayşanıv тайшаныу
1.Ayrılmak, sapmak
2.Meyletmek

tayşanlav тайшанлау
1.Çekilmek, gerilemek
2.Vazgeçmek, caymak
3.Çekinmek, utanmak

tayşayıv тайшайыу

Paytak hâle gelmek

tayşaytıv тайшайтыу

Paytak hâle getirmek

tayźırıv тайҙырыу

1.Kaydırmak

2.Aceleyle koşup gitmek, sıvışmak

taźalaşıv таҙалашыу

Birlikte ya da karşılıklı taze hâle getirmek, temizlemek, saflaştırmak

taźalatıv таҙалатыу

1.Taze hâle getirtmek

2.Temizletmek

3.Saflaştırtmak

4.Pislikten arındırtmak

taźalav таҙалау

1.Taze hâle getirmek

2.Temizlemek

3.Saflaştırmak

4.Pislikten, çöpten arındırmak

taźarınıv таҙарыныу

Temizlenmek, temiz hâle gelmek, saf hâle gelmek

taźarıv 1 таҙарыу

1.Temizleşmek, temiz hâle gelmek

2.Saflaşmak, saf hâle gelmek

taźarıv 2 таҙарыу

Gürleşmek, güçlenmek, şişmanlamak

taźartılıv таҙартылыу

1.Temizlenmek, taze hâle getirilmek

2.Saflaştırılmak

taźartışıv таҙартышыу

Karşılıklı ya da birlikte temizletmek, taze hâle getirmek

taźartıv таҙартыу

1.Temizletmek, taze hâle getirmek

2.Saflaştırmak

taźarttırıv таҙарттырыу

1.Taze hâle getirtmek

2.Temizletmek

3.Saflaştırtmak

tazıldatıv тазылдатыу

Taz toz diye bağırtmak (bk. taz-toz)

tazıldav тазылдау

Taz toz diye bağırmak (bk. taz-toz)

tazranlav тазранлау

Ağır ağır yürümek (göbekli kişi için)

tazrayıv тазрайыу

Kabarıp, şişip ileri doğru çıkmak, göbek çıkmak

tazraytıv тазрайтыу

1.Şişirtip, kabartıp ileri doğru çıkartmak, göbeğini çıkartmak

2.Gözlerini kocaman açtırmak

tebriklev тәбрикләү

Tebrik etmek, kutlamak

tefsillev təфсиллəү
İtina göstermek, ayrıtılı bakmak, ayrıntılı incelemek

tefsirlev təфсирлəү
Açıklamak, yorumlamak, tefsir etmek

teftişlev təфтишлəү
Teftiş etmek, denetlemek

tegereşév təгəрəшеү
Ter, gözyaşı için birlikte süzülmek, akmak

tegeretév təгəрətеү
Döndürmek, tekerlek üzerinde hareket ettirmek

tegerev təгəрəү
1.Dönmek, tekerlek üzerinde hareket etmek
2.Ter, gözyaşı için akmak, süzülmek

tegerleşév təгəрлəшеү
Birlikte ya da karşılıklı dönmek, birlikte dönerek hareket etmek

tegerletév təгəрлətеү
Döndürmek, tekerlek üzerinde hareket ettirmek

tegerlev təгəрлəү
Dönmek, tekerlek üzerinde hareket etmek

tegermelev təгəрмəлəү
Dönmek, tekerlek üzerinde hareket etmek

tegermeslendérév təгəрмəсləндерeү
Tekerleklendirmek, tekerlek taktırmak

tegermeslenév təгəрмəсləнеү
Tekerleklenmek, tekerlek takılmak

tegermeslev təгəрмəсləү
Tekerlek takmak, tekerleklemek

teġeyénlenév təғəйенləнеү
Belirlenmek, tayin edilmek

teġeyénlev təғəйенləү
Belirlemek, tayin etmek

teġriflev təғрифləү
Tarif etmek

teġzimlev təғзимləү
Hürmet etmek, saygı göstermek, yüceltmek

teheretlenév təhəрətləнеү
Abdest almak, taharet almak

teḫirlenév təхирləнеү
Tehirlenmek, ertelenmek

teḫḳiḳlav təхҡиҡлаү
Doğrultmak, düzeltmek

teḳbeźelev təҡбəʒələү
İnceleyip araştırıp uygun hâlde yapmak, yerli yerince yapmak; bir işi özenle yerine getirmek

teḳdirlev təҡдирləү
Takdir etmek, değer vermek

tekebbérlenév təkəbberləneγ
Kibirlenmek, mağrurlanmak, böbürlenmek

tekelev təkələγ
Şakayla dokundurmak, şakayla laf çarpmak

tekelléflenév təkəlləfləneγ
Düzen ve edebi korumaya, nazik olmaya çalışmak

teķethézlenév təkətheʒləneγ
Güçsüz hâle gelmek, takatsz hâle gelmek, dermanı kesilmek

tekélenév təkeləneγ
Baharda tüyü dökülmek (at için)

tekmerleşév təkmərləşeγ
Birlikte takla atmak, baş aşağı dönmek

tekmerlev təkmərləγ
Takla atmak, baş aşağı dönmek, devrilmek

tekmesév təkməseγ
Baş aşağı dönmek, takla atmak

tekmeslev təkməsləγ
Takla atmak, baş aşağı dönmek, devrilmek

tekmestérév təkməstereγ
Baş aşağı döndürmek, takla attırmak

teleflenév tələfləneγ
Telef olmak, israf olmak

teleflev tələfləγ
Telef etmek, israf etmek

telekelev tələkələγ
Alay etmek, dalga geçmek; iğneli sözlerle dalga geçmek

telgeşlenév təlgəşləneγ
Meyve domurları çok olmak, meyve domurlu hâle gelmek

telgeşlev təlgəşləγ
Meyveyi domurları ilebirlikte toplamak, meyveyi domurlu hâle getirmek

temeytév təməjteγ
Tat gelmek, lezzet gelmek

temhézlenév təmheʒləneγ
Tatsız hâle gelmek, lezzetsizleşmek; zevksiz hâle gelmek

temhézletév təmheʒlətəγ
Tatsızlaştırmak, lezzetsizleştirmek; zevksizleştirmek

temhézlev təmheʒləγ
Tatsızlaşmak, lezzetsizleşmek; zevksizleşmek

teméşév təmeşeγ
Birlikte ya da karşılıklı nişan alıp vurmak

temév təməγ
Nişan alıp vurmak

temizlev təmizləγ

Temizlemek, pislikten arındırmak

temlendérév тәмләндерең
Tatlandırmak, lezzetlendirmek
Tadına baktırmak

temlenév тәмләнең
1.Tatlanmak, lezzetlenmek
2.Tadına bakılmak

temletév тәмләтең
Tat kattırmak, lezzet verdirmek

temlev тәмләү
1.Lezzetli hâle getirmek
2.Tat katmak, lezzet vermek

teñerev тәңәрәү
1.Dönmek, tekerlek üzerinde hareket etmek
2.Ter, gözyaşı için akmak, süzülmek

teñerlev тәңәрләү
Dönmek, tekerlek üzerinde hareket etmek

teneylev тәнәйләү
Çocuk sahibi olmak, bebek sahibi olmak

teñgelév тәңгәлең
Denk gelmek, rastlamak

teñgelleşév тәңгәлләшең
Bir şeyin ya da kimsenin karşısına, civarına geçmek, tam karşısına geçmek

teñgellev тәңгәлләү
Doğru gitmek, bir yere doğru gitmek, doğrultup yöneltmek

teñgeltév тәңгәлтең
Düçar etmek, tam denk getirmek, karşılaştırmak

teñkelev тәңкәләү
Altın, gümüş paralarla süslemek

tenķitlenév тәнҡитләнең
Eleştirilmek, tenkit edilmek

tenķitlev тәнҡитләү
Tenkit etmek, eleştirmek

teñklenév тәңкләнең
Düzlenip katlanmak, kıvrılmak

teñklev тәңкләү
Düzleyip katlamak, kıvırmak

tentéreklev тәнтерәкләү
Hâlsizce yürümek, takatsiz şekilde yürümek

tentéretév тәнтерәтең
Aklı başından giderek güçten düşürmek, hâlsizleştirmek, sersemleyip kuvvetten düşürmek

tentérev тәнтерәү
Aklı başından giderek güçten düşmek, hâlsizleşmek, sersemleyip kuvvetten düşmek

tentév тәнтеү
Hâlsizce yürümek, takatsiz şekilde yürümek

tepeleşév тәпәләшеү
Birbirini tepelemek, karşılıklı tepelemek

tepelev тәпәләү
Tepelemek, dövmek

teperlenév тәпәрләнеү
Üstü başı dağılmak, buruşmak, kırışmak

tepeslev тәпәсләү
Tokmak ile dövmek, ezmek (tahılı)

tepeşeklenév тәпәшәкләнеү
Kısalmak, bodurlaşmak

tepeşeyév тәпәшәйеү
Kısalmak, bodurlaşmak

tepeşeytév тәпәшәйтеү
Kısaltmak, bodurlaştırmak

tepev тәпәү
Keskin, sivri bir aletle kıymak, ezmek, doğramak

tepeyletév тәпәйләтеү
Yayan yürütmek

tepeylev тәпәйләү
1.Kendi kendine yürümek (çocuk için)
2.Yaya ilerlemek, yayan yürümek

tepév тәпеү
Keskin, sivri bir aletle kıymak, ezmek, doğramak

tepéylev тәпейләү
Özen göstermek, en küçük ayrıntıya dikkat etmek

tepkélev тәпкеләү
Toprağı bellemek

tepsirlev тәпсирләү
Özen göstermek, en küçük ayrıntıya dikkat etmek

terbiyelenév тәрбийәләнеү
Atı kovalarken çıkarılan ses

terbiyeleşév тәрбийәләшеү
Birlikte terbiye etmek, birlikte eğitim vermek

terbiyeletév тәрбийәләтеү
Terbiye ettirmek, eğitim verdirmek, görgü verdirmek

terbiyelev тәрбийәләү
Terbiye etmek, eğitim vermek, görgü vermek

tereḳḳiyleşév тәрәҡҡийләшеү
İlerlemek, yükselmek; gelişmek

tereneyév тәрәнәйеү
1.Derinleşmek, derin hâle dönmek
2.Derin soluk alınmak
3.Esaslı, sağlam hâle gelmek

tereneytélév təpənəйtелеү
Derinleştirilmek, derin hâle getirilmek

tereneytév təpənəйteү
Derinleştirmek, derin hâle getirmek

tereplev təpəпləү
Keten ezmek, dövmek

tereşletév təpəшləteү
Keten taratmak

tereşlev təpəшləү
Keten taramak

teritlev təpитləү
Dans müziğini enstrümantal olarak çalmak, sözsüz icra etmek

terjémelev təpжemələү
Tercüme etmek, çevirmek

termeşév təpməшeү
Tırmanmak, tırmanarak yukarı çıkmak, tırmanarak ileri atılmak

tertiphézlenév təptипhеʒləneү
Düzensiz hâle gelmek, tertipsiz hâle gelmek

tertiplev təptипləү
Düzenlemek, tertip etmek

teséldetév təceлdəteү
Tes tes ettirmek (bk. *tes*)

teśirlenév təçипrləneү
Tesirlenmek, etkilenmek

teślev təçləү
Düzleyip, süsleyerek büklüm büklüm yapmak, kıvırmak, düzgünce katlamak, kıvırmak

tesmelev təcmələү
1.Küçük küçük adımlarla düzgünce ilerlemek, küçük adımlarla yürümek
2.Su üzerinde sıçraya sıçraya ilerlemek (taş atıldığında)

teśorlanıv təçopлanыy
Tesirlenmek, etkilenmek

testérletév təctepлəteү
İnce ve hafif ses çıkartmak (hafifçe su serpildiğinde ya da sığ bir noktaya doğru su aktığında çıkan ses için)

testérlev təctepləү
İnce ve hafif ses çıkmak (hafifçe su serpildiğinde ya da sığ bir noktaya doğru su aktığında çıkan ses için)

teştitlev təштитləү
Defalarca tekrarlamak

teşvişlenév təшүишləneү
Şüphelenmek, kuşkulanmak

teteylenév tətəйləneү
Mayalanmak, maya katılmak

tetéldev tətелdəү
Ard arda söylemek, ara vermeksizin konuşmak

tetétév tətəteү
Birilerine pay çıkarmak, pay vermek

tetév tətеɣ
Birinin payına dokunmak, birinin payına el sürmek

tevekkellenév təɣəkkəlləneɣ
Kararlı olmak, azimli olmak

tevekkellev təɣəkkəlləɣ
Kararlı etmek, azimli etmek

tevfiḳhızlanıv təɣfiкhıʒlanıy
Edepsizleşmek

tevfiḳlandırıv təɣfiкlandırıy
Edepli hâle getirmek, mütevazileştirmek

tevfiḳlanıv təɣfiкlanıy
Edepli hâle gelmek, mütevazileşmek

tevhénév təɣheneɣ
İlk kez görüp yadsınmak, yabancılamak

tevléklev təɣlekləɣ
Zamanı günlere bölmek

tezevvéjlenév təzəɣɣeʒləneɣ
Evlenmek, nikahlanmak

tezéldev təzeldəɣ
Cırtlak bir sesle bağırmak

tıbırsınıv тыбырсыныy
Sabırsızlanıp elini ayağını sağa sola savurmak, sağa sola sallamak

tıġıldırıv тығылдырыy
1.Tıktırmak, kıstırmak
2.Sokturmak
3.Müdahale ettirmek
4.Gözlerini doldurmak

tıġılışıv тығылышыy
Tıkışmak, birlikte tıkılmak

tıġılıv тығылыy
1.Tıkılmak, kıstırılmak
2.Sokulmak
3.Müdahale edilmek
4.Gözleri dolmak

tıġındırıv тығындырыy
Tıkındırmak, çok yedirmek

tıġınışıv тығынышыy
Birlikte ya da karşılıklı tıkınmak, çok yemek

tıġınıv тығыныy
Tıkınmak, çok yemek

tıġınlav тығынлаy
Tıpa takmak, tıpalamak, tıkaç takmak

tıġırıḳlav тығырыкlаy
Dar bir yere sıkışıtırarak ya da sıkarak hareketine engel olmak, mani olmak

tıġırılıv тығырылыy
Üst üste tıkılmak, üst üste gelip sıkışmak

tıġırlatıv тығырлатыy
Tıgır tıgır ettirmek (bk. *tıġır-tıġır*)

tıġırlav тығырлаy
Tıgır tıgır etmek (bk. *tıġır-tıġır*)

tığıv tıғıy

1.Tıkmak

2.Kıstırmak

3.Delikli bir şeyi kapamak

4.Harcamak, sarf etmek

tığızayıv tıғızайıy

Sıkılaşmak, daralmak

tığızlandırıv tıғızландırıy

Sıkılaştırmak, daraltmak

tığızlanıv tıғızланıy

Sıkışmak, sıkılaşmak

tığızlatıv tıғızлатıy

1.Sıkıştırtmak, sıkılaştırtmak

2.Sıkıp bağlatmak

3.Engelletmek

tığızlav tıғızлay

1.Sıkıştırmak, sıkılaştırmak

2.Sıkıp bağlamak

3.Engellemek

tıhıldatıv tıhıлдатıy

Hızlı hızlı soluk aldırmak

tıhıldav tıhıлдay

Zor nefes almak, zor soluk almak

tıjıldav tıжıлдay

Tıj tıj etmek, tıj tıj gelmek (bk. *tıj-tıj*)

tıjınıv tıжıныy

Vücudu ile ovmak, ovuşturmak

tıjıv tıжıy

Sertçe bastırıp ovmak, sertçe ovuşturmak

tıjlav tıжлay

Cıslamak, sıcak demire su değmesiyle cıs etmek

tıḳıldaşıv tıкıлдашıy

Birlikte ya da karşılıklı tık tık etmek

tıḳıldatıv tıкıлдатıy

Tık tık ettirmek, tık tık diye ses çıkarmak

tıḳıldav tıкıлдay

Tık tık etmek, tık tık diye ses çıkmak

tıḳırlatıv tıкырлатıy

Tıkır tıkır ettirmek

tıḳırlav tıкырлay

Tıkır tıkır etmek

tıḳḳıslav tıккıслay

Her taraftan tıkamak, her yönden engellemek

tıḳlığıv tıклығıy

Çokça tıkmak, çokça tıkıp durmak

tıḳsıv tıксıy

Sıkıp sıkıp tıkmak, sıkı sıkı tıkıştırmak

tıḳşayıv tıкшайıy

Sinirli gibi yere doğru bakmak

tıḳşınıv tıкшыныy

1.İte kaka bir yere girmek, paldur küldür bir yere girmek

2.Aşırı yemek, tıkınmak
3.Bir işe burnunu sokmak
4.Lafa karışmak

tıḳşırınıv тыкшырыныу
Gizlenmek, görünmeyecek bir yere koyulmak, gizli bir yere tıkılmak

tıḳşırıv тыкшырыу
Gizlemek, görünmeyecek bir yere koymak, gizli bir yere tıkmak

tıḳtırıv тыктырыу
1.Tıktırmak, çokça yedirmek
2.İyice sıkıştırmak

tılḳav тылкау
İyice çiğnemek, iyice çiğneyip ezmek

tılḳışıv тылкышыу
1.Söze karışmak
2.Sıkışmak

tılḳıtıv тылкытыу
İyice çiğnetmek, iyice çiğnetip ezdirmek

tılḳıv тылкыу
1.İyice çiğnemek, iyice çiğneyip ezmek
2.Üzerine basa basa söylemek
3.Birinin kötülüğünü söylemek

tılsımlanıv тылсымланыу
Tılsımlanmak, sihir yapılmak, büyülenmek

tımavlav тымаулау
Nefes yolları şişerek hastalanmak

tımbaźav тымбаҙау
Sıcaktan dolayı biraz terlemek

tımbaźıtıv тымбаҙытыу
Kapalı ve sıkıcı havaya dönmek

tımıġıv тымығыу
Buharda pişmek, yoğun buharda pişmek

tımıv тымыу
1.Kuvveti hafifleyip durmak, dinmek, gücü azalıp kesilmek
2.Yatışmak

tımıźıḳlanıv тымыҙыкланыу
Sakinleşmek, sakin olmak, asude olmak

tımıźıv тымыҙыу
Ağlamasını dindirmek, ağlamasını yatıştırmak

tımpatlav тымпатлау
Kapalı ve sıkıcı havaya dönmek

tındırıv тындырыу
1.Dindirmek, sakinleştirmek
2.Huzura kavuşturmak

tınġıhıźlanıv тынғыһыҙланыу
Huzursuzlanmak, rahatsız olmak, sakin olmamak

tınġıhıźlav тынғыһыҙлау
Huzursuzlandırmak, rahatsız etmek

tınıġıv тынығыу

Dinlenip rahatlamak, dinlenmek (hayvan için)

tınıshıźlandırıv тынысһыҙландырыу

Rahatsızlaştırmak,sakinsizleştirmek, huzursuzlaştırmak

tınıshıźlanıv тынысһыҙланыу

Rahatsız hâle gelmek, sakinlikten uzak olmak, huzursuz olmak

tınıshıźlav тынысһыҙлау

Rahatsızlaşmak, huzursuzlaşmak

tınıslandırıv тынысландырыу

Rahatlatmak, sakinleştirmek, yatıştırmak

tınıslanıv тынысланыу

Rahatlamak, sakinleşmek, yatışmak

tınıslatıv тыныслатыу

Rahatlatmak, sakinleştirmek, yatıştırmak

tınıslav тыныслау

Rahatlamak, sakin hâle gelmek, yatışmak

tınışıv тынышыу

Karşılıklı huzurlu olmak, birlikte rahat olmak, birlikte barış içinde olmak

tıñķıslanıv тыңҡыслаыу

Tıkıştırılmak, sıkıştırılmak

tıñķıslav тыңҡыслау

Tıkıştırmak, sıkıştırmak

tıñķışlanıv тыңҡышланыу

1.Burnu tıkanmak

2.Burundan konuşmak, genizden konuşur hâle gelmek

3.Burnu kapalıyken konuşmak

tıñlanıv тыңланыу

1.Dinlenmek, kulak verilmek

2.Kulak misafiri olunmak

tıñlaşıv тыңлашыу

Hep birlikte emre itaat etmek, emri yerine getirmek

tıñlatıv тыңлатыу

1.Dinletmek, kulak verdirmek

2.Kulak misafiri oldurmak

tıñlav тыңлау

1.Dinlemek, kulak vermek

2.Kulak misafiri olmak

3.Emre itaat etmek

4.Sözü yerine getirmek, söz dinlemek

tıñlavhıźlanıv тыңлауһыҙланыу

Söz dinlemez hâle gelmek, yaramazlaşmak

tınsıv 1 тынсыу

Rahatlamak, sakinleşmek, yatışmak

tınsıv 2 тынсыу

Havasız kalmak, duman altı olmak

tıñşayıv tыңшайыу
Kısa boyunlu olmak, bodur olmak, tıknaz olmak

tınyıv 1 тынйыу
Havasız kalmak, duman altı olmak

tıpıldaşıv тыпылдашыу
Birlikte ya da karşılıklı tıp tıp etmek (bk. *tıp*)

tıpıldatıv тыпылдау
Tıp tıp ettirmek, tıp tıp diye ses çıkarmak (bk. *tıp*)

tıpıldav тыпылдау
Tıp tıp etmek, tıp tıp diye ses çıkmak (bk. *tıp*)

tıpırıstav тыпырыстау
Sabırsızlanıp elini ayağını sağa sola savurmak, sağa sola sallamak

tıpırlaşıv тыпырлашыу
Birlikte ayakları tıpır tıpır diye oynatmak

tıpırlatıv тыпырлатыу
Oynandığında tıpır tıpır ayak sesleri çıkarmak

tıpırlav тыпырлау
Oynandığında ayakları tıpır tıpır etmek, tıpır tıpır diye ses çıkmak

tıpırsınıv тыпырсыныу
Sabırsızlanıp elini ayağını sağa sola savurmak, sağa sola sallamak

tıptırlav тыптырлау
Tıptır etmek, tıptır tıptır etmek (bk. *tıptır*)

tıranlav тыранлау
Koşar adım yürümek, koşar adım ilerlemek

tırıldatıv тырылдатыу
Tır tır ettirmek (bk. *tır-tır*)

tırıldav тырылдау
Tır tır etmek (bk. *tır-tır*)

tırışılıv тырышылыу
Gayret edilmek, çabalanmak, uğraşılmak

tırışıp-tırmaşıv тырышып-тырмашыу
Çalışıp çabalamak, çok gayret etmek

tırışıv тырышыу
Gayret etmek, çabalamak, uğraşmak

tırıştırıv тырыштырыу
Gayret ettirmek, çabalatmak, uğraştırmak

tırḳıldav тырҡылдау
Mıngır mıngır etmek, mıngır mıngır gelmek (bk. *mıñġır-mıñġır*)

tırlav тырлау
Tır tır etmek (bk. *tır-tır*)

tırmalaşıv тырмалашыу
Tırmanmak, tırmanarak yukarı çıkmak, tırmanarak ileri atılmak

tırmalav тырмалау
Tırmıklamak, tırmıkla toprağı yumuşatmak

tırmalıv тырмалыу
Tırmıklanmak, tırmıkla toplanmak

tırmaşıv тырмашыу
1.Tırmanmak, tırmanarak yukarı çıkmak, tırmanarak ileri atılmak
2.Çabalamak, tırmalamak, gayret etmek

tırmatılıv тырматылыу
1.Tırmıklatılmak
2.Kültivatörletilmek

tırmatışıv тырматышыу
Birlikte ya da karşılıklı tırmıklamak

tırmatıv тырматыу
1.Tırmıklatmak
2.Kültivatörletmek

tırmav тырмау
Tırmıkla ekin toplamak, tırmıkla toprağı yumuşatmak

tırmıslanıv тырмысланыу
Sıkı düğüm atılmak, sıkı düğüm yapılmak

tırmıslav тырмыслау
Sıkı düğüm atmak, sıkı düğüm yapmak

tırnalıv тырналыу
1.Tırmalanmak, tırnaklanmak
2.Toprak sürülmek

tırnanıv тырнаныу
Kendi vücudunu tırnaklamak, tırmalamak

tırnaşıv тырнашыу
Birlikte ya da karşılıklı tırmalamak, tırnaklamak

tırnatıv тырнатыу
Tırmalatmak, tırnaklatmak

tırnav тырнау
1.Tırmalamak, tırnaklamak
2.Pençeleriyle eşelemek

tırpayışıv тырпайышыу
Birlikte ya da karşılıklı dikelmek, birlikte dikleşmek, kalkık hâle gelmek

tırpayıv тырпайыу
1.Düz hâle gelip yukarı doğru kalkmak, dikleşip kalkmak
2.Dal budak salmak
3.Kendini göstermeye çalışmak, gururlanmak
4.Bir şeye çok kızmak

tırpaytıv тырпайтыу
Dikeltmek, dikleştirmek, kalkık hâle getirmek

tırpıldav тырпылдау
Bütün bedeniyle hareket etmek, kıpırdamak

tırpırav тырпырау
Bütün bedeniyle hareket etmek, kıpırdamak

tırṡayıv тырҫайыу
Sinirle dudak bükmek, öfkeyle dudak büzmek; surat asmak

tırṡıldav тырҫылдау
Sinirlenip ileri geri konuşmak

tırtanlatıv тыртанлатыу
Tırtan tırtan ettirmek, hızlı hızlı getirmek; hızlı hızlı adım attırmak

tırtanlav тыртанлау
Tırtan tırtan etmek, hızlı hızlı gelmek; hızlı hızlı adım atmak

tırtayıv тыртайыу
Öfkelenmek, sinirden köpürmek; öfkelenip intikam duymak

tırźayıv тырҙайыу
1.Dikelmek, yukarı doğru kalkmak
2.(tüyleri) diken diken olmak

tıṡıldav тыҫылдау
Iss etmek, ıss diye ses çıkarmak

tısıldav тысылдау
Tısk tısk etmek (bk. *tısḳ-tısḳ*)

tısḳıldatıv тысҡылдатыу
Tısk tısk ettirmek (bk. *tısḳ-tısḳ*)

tısḳıldav тысҡылдау
Tısk tısk etmek (bk. *tısḳ-tısḳ*)

tısḳıllav тысҡыллау
Tısk tısk etmek (bk. *tısḳ-tısḳ*)

tışalıv тышалыу
İki ayağı bağlanmak, iki ayağı bitiştirilerek bağlanmak (hayvanın dışarı çıkmaması için)

tışatıv тышатыу
İki ayağını bağlatmak, iki ayağını birleştirerek bağlatmak (hayvanın dışarı çıkmaması için)

tışav 1 тышау
Dışarı gitmemesi için hayvanın iki ayağını yaklaştırarak bağlamak

tışavlav тышауlау
Atın ayaklarını ayak bağı ile bağlamak

tışıldav тышылдау
Güç nefes almak, güç soluk almak

tışlanıv тышланыу
Astar koyulmak, astar geçirilmek

tışlatıv тышлатыу
Astar koydurmak, astar geçirtmek

tışlav тышлау
Astar koymak, astar geçirmek

tıtıldav тытылдау
Tıt tıt etmek (bk. *tıt-tıt*)

tıvhırav тыуһырау
Kocasından şikayet etmek, kocasından yakınmak

tıvhıv тыуһыу
Doğurgan olmak, doğurmaya müsati olmak; menopoza girmemiş olmak

tıvışlav тыуышлау
Buz üstüne su çıkmak

tıvıv тыуыу

1.Doğmak, dünyaya gelmek

2.Görünmek, başlamak

3.Ufuktan görünmek, çıkmak

tıvźırılıv тыуҙырылыу

Doğurulmak, dünyaya getirilmek

tıvźırıv тыуҙырыу

Doğurmak, dünyaya getirmek

tıyġıslav тыйғыслау

Açık, yarık bir yere bir şeyler tıkmak, sıkıştırıp tıkamak

tıyılıv тыйылыу

Yasak edilmek, engellenmek, izin verilmemek

tıyışıv тыйышыу

Birbirine engel olmak, izin vermemek, birbirini yolunu tıkamak

tıyıv тыйыу

1.Yasaklamak

2.Önlemek, engel olmak

3.Tutmak

4.İzin vermemek

5.Bir hareketi durdurmak

tıynaḳhıźlanıv тыйнаҡһыҙланыу

Edepsiz hâle gelmek, kendini bilmez hâle gelmek

tıynaḳlanıv тыйнаҡланыу

Alçakgönüllü olmak, edepli olmak

tıytaḳlav тыйтаҡлау

Paytak paytak yürümek, paytak paytak etmek

tızanlav тызанлау

Aceleyle gelip koşturmak

tızıḳlav тызыҡлау

1.Üst üste ovmak, üst üste sürmek

2.Üstüne basa basa söylemek, tekrar tekrar söylemek

tızıldaşıv тызылдашыу

Birlikte hafifçe ses çıkarmak (sığır için)

tızıldatıv тызылдатыу

Tız tız ettirmek, tız tız getirmek

tızıldav тызылдау

1. tız etmek, tız tız gelmek

2.Hafifçe ses çıkarmak (sığır için)

tızınıv тызыныу

Vücuduyla bir yerleri ovmak, ovuşturmak

tızırıḳlav тызырыҡлау

Sürekli istekte bulunup sıkıntıya sokmak, istekleriyle sıkıştırıp durmak

tızıtıv тызытыу

Ovdurmak, ovuşturtmak, ovalatmak

tızıv тызыу

1.Ovmak, ovuşturmak, ovalamak

2.Sürekli aynı konuyu söylemek

tızḳıldatıv тызкылдатыу
Tızk tızk ettirmek (bk. *tızḳ-tızḳ*)

tızḳıldav тызкылдау
Tızk tızk etmek (bk. *tızḳ-tızḳ*)

tızranlav тызранлау
Aceleyle gelip koşturmak

tızrayıv тызрайыу
1.Darılmak, gönlü kırılmak, gücenmek, hatırı kalmak, incinmek
2.Surat asmak, yüzünü asmak

tızraytıv тызрайтыу
Darıltmak, gönlünü kırmak, gücendirmek, incitmek

tıztanlav тызтанлау
Sabırsızlık göstermek, sabırsızlanmak

téatrlaştırılıv театрлаштырылыу
Tiyatrolaştırılmak, sahnelendirilmek

téatrlaştırıv театрлаштырыу
Tiyatrolaştırmak, sahnelendirmek

tibelenév тибәләнеу
Debelenmek, debelenip durmak

tibelev тибәләу
Tekrar tekrar tepmek, tepelemek

tiberév тибәреу
Sivri bir nesne ile vurmak, kakmak, vurmak, sokmak, çakmak

tibélév тибелеу
Tepilmek, tekmelenmek

tibéngélev тибенгеләу
Çizmedeki sivri demir ile atı dürtmek

tibénév тибенеу
1.Tepinmek, tekrar tekrar tepmek
2.Hücuma kalkmak, saldırmak

tibénlev тибенләу
Kış mevsiminde karı eşeleyerek yürümek (at için)

tibérsénév тиберсенеу
Sabırsızlanıp elini ayağını sağa sola savurmak, sağa sola sallamak

tibéşév тибешеу
Birlikte ya da karşılıklı tepmek, tekmelemek

tibéştérév тибештерeу
Tepiştirmek, tekmeletmek

tibév тибеу
1.Tepmek, tekmelemek
2.Birden yakalamak (yırtıcı kuş için)
3.Güçlükle itmek
4.İçerden dışarı doğru vurmak
5.Çalmak, hırsızlık etmek

tibrelév тибрәлеу
Hafif hafif sallanmak, salınmak, çalkalanmak

tibrenév тибрәнеу
Hafif hafif sallanmak, salınmak, çalkalanmak

tibretév тибрәтеу
Hafif hafif sallandırmak, salındırmak, çalkalatmak

tibrev тибрәу
Hafif hafif sallamak, çalkalamak

tégelev тегәләу
1.Bir yöne dikilmek, bir yöne doğrulmak; nişan alınmak
2.Dik dik bakılmak

tégev тегәу
1.Bir yöne doğrultmak (göz için), bir yöne baktırmak
2.Nişan almak

tégélév тегелеу
1.Dikilmek, dikiş dikilmek
2.Nakış işlenmek

tégénév тегенеу
Dikiş dikmek

tégéşév тегешеу
Birlikte dikmek, karşılıklı dikmek

tégév 1 тегеу
1.Dikmek
2.Sivri bir şey batırmak
3.Kırkılmış yünü sivri uçlu bir gereçle tiftiklemek

tigézlenév тигеҙләнеу
1.Düzlenmek, pürüzlü yer için düzeltilmek
2.Denklenmek, eşitlenmek

tigézleşév тигеҙләшеу
1.Birlikte ya da karşılıklı düzlemek
2.Birlikte ya da karşılıklı denklemek, eşitlemek

tigézletév тигеҙләтеу
1.Düzletmek, pürüzlü yeri düzelttirmek
2.Denkletmek, eşitletmek

tigézlev тигеҙләу
1.Düzlemek, pürüzlü yeri düzeltmek
2.Denklemek, eşitlemek

tékelenév текәләнеу
Dik olmak, dikey olmak, dik hâle gelmek, sarp olmak

tékelév текәлеу
1.Bir yöne dikmek, bir yöne doğrultmak; nişan almak
2.Dik dik bakmak

tékenlev текәнләу
Dimdik atlamak, diklemesine öne atılmak

tékeslenév текәсләнеу
Dik olmak, sarp olmak, dik hâle gelmek

tékeşév текәшеу
Karşılıklı gözlerini dikip bakmak

téketév текәтеу
Gözünü dikip bakmak, dimdik bakmak, bakışlarını yöneltmek, gözlerini bir yere odaklamak

tékev текэу
1.Bir yöne doğrultmak (göz için), bir yöne baktırmak
2.Nişan almak

tékéldetév текелдэтеу
Tik tik ettirmek, tik tik getirmek (bk. ték 2)

tékéldev текелдэу
Tik tik etmek, tik tik gelmek (bk. ték 2)

tékémlev текемлэу
1.Çok dikkat etmek, özen göstermek, itinalı davranmak
2.Aralıksız söylenmek, hata bulup daima yüze vurmak

tékérletév текерлэтеу
Tikir tikir ettirmek, tikir tikir getirmek (bk. tékér-tékér)

tékérlev текерлэу
Tikir tikir etmek, tikir tikir gelmek

téklenév текләнеу
Dik dik bakmak, gözünü dikip bakmak

tékleşév текләшеу
Birbirine dik dik bakmak, karşılıklı gözünü dikmek

téklev текләу
Gözünü dikmek, dimdik bakmak

tékrenlev текрәнләу
Kibirlenmek, mağrurlanmak, böbürlenmek

tékseyéşév тексәйешеу
Karşılıklı gözünü dikerek bakmak, gözünü ayırmadan bakışmak

tékseyév тексәйеу
Gözünü ayırmadan bakmak, gözünü uzun süre dikip bakmak

tékseytév 1 тексәйтеу
Gözünü dikerek baktırmak, gözünü ayırmadan baktırmak

tékseytév 2 тексәйтеу
Dik etmek, dikeyleştirmek, dik hâle getirmek

tikşérélév тикшерелеу
1.İncelenmek, araştırılmak
2.Göz kulak olunmak
3.Varlığı açıklanmak

tikşérénév 1 тикшеренеу
İncelenmek, araştırılmak; bilmeye, açıklamaya çalışmak

tikşéréşév тикшерешеу
Birlikte incelemek, birlikte araştırmak, karşılıklı araştırmak

tikşérév 1 тикшереу
1.İncelemek, araştırmak
2.Gözden geçirmek
3.Göz kulak olmak
4.Dikkatle düşünmek

tikşértév тикшертеу
İnceletmek, araştırtmak, kontrol ettirmek

téktérév тектерев
Diktirmek, dikmesi için terziye vermek

tilbérlenév тилберләнев
Eli çabuk hâle gelmek, mahir olmak

télbiştelenév телбиштәләнев
Çok konuşkan olmak, laf ustası hâline gelmek

télderlenév телдәрләнев
Söz ustası olmak, ağzı laf yapar hâle gelmek

téldérév телдерев
Dildirmek, dilimletmek

tilekhév тиләкһев
Duygulanıp coşmak, aşka gelmek

télenév теләнев
Dilenmek, dilencilik yapmak

télensélév теләнселев
Dilencilik yapmak, dilencilik etmek

télev 1 теләв
1.İstemek, dilemek
2.Amaç etmek, gaye etmek

télgeşév телгәшев
Güçlenmek, kuvvetlenmek

télgélenév телгеләнев
Dilim dilim olmak, dilimlenmek

télgélev телгеләв
Dilim dilim etmek, dilimlemek

télgéslev телгесләв
Dilimlemek, dilim dilim etmek

télhézlenév телһезләнев
Dilsiz hâle gelmek, dilsizleşmek

téléfonlaştırılıv телефонлаштырылыв
Telefonlu hâle getirilmek

téléfonlaştırıv телефонлаштырыв
Telefonlu hâle getirmek

tilélenév тилеләнев
Delirmek, deli olmak

télémlev телемләв
Dilimlemek, dilim dilim etmek

téléndérév телендерев
Dilendirmek, dilencilik yaptırmak

télénév теленев
Dilinmek, dilim dilim edilmek

tiléréşév тилерешев
Birlikte delirmek, birlikte ya da karşılıklı çıldırmak

tilérév тилерев
1.Deliye dönmek, çıldırmak, delirmek
2.Zıvanadan çıkmak, kudurmak

tilértév тилертев
Delirtmek, deliye döndürmek, çıldırtmak

téléşév телешев
Karşılıklı ya da birlikte dilmek

tilétév тилетеу
Çift etmek, ikisini birleştirmek

télév телеу
Dilmek, dilim dilim etmek

tilév тилеу
Çift olmak, çift hâle gelmek

téllenév телләнеу
1.Konuşmaya başlamak, bir şeyler hakkında çok konuşmak, geveze hâle gelmek
2.(Belli bir niteliği öne çıkarak) konuşmak

télleşév телләшеу
Karşılık vermek, karşılık olarak söz söylemek

téllev теллəу
1.İnce bir parça olarak dil koymak
2.Hakaret etmek, sövmek, küfür etmek, ağır sözler söylemek

tillev тиллəу
Çift etmek, ikisini birleştirmek

tilméréşév тилмерешеу
Birlikte ya da karşılıklı olarak bir şeylerin yokluğundan dolayı sızlanmak, şikayetlenmek

tilmérév тилмерeу
Bir şeylerin yokluğundan dolayı sızlanmak, şikayetlenmek

tilmértév тилмертеу
Bir şeylerin yokluğundan dolayı sızlandırmak, şikayetlendirmek

télsenlenév телсәнләнеу
Düzgün konuşur hâle gelmek

timgéllenév тимгеләнеу
Çillenmek, lekelenmek, beneklenmek

timgétév тимгетеу
Bağlamak, eklemek, ilave etmek

timéréklenév тимерекләнеу
Katı, sert hâle gelmek; sert olmak, katı olmak (vücut için)

timérlenév тимерләнеу
Demirlenmek, demirli hâle gelmek

timérletév тимерләтеу
Demirletmek, demirli hâle getirtmek

timérlev тимерләу
Demirlemek, demirli hâle getirmek

téméśkénév темеçкенеу
Ümitlenerek aranmak, umut ederek çeşitli yerleri kurcalamak

timtelév тимтəлеу
Niyet etmek, niyetlenmek

timtıźıķlav тимтыҗыкълау
Huzursuz etmek, kaygılandırmak, endişelendirmek

témtéklev темтеклəу
Gereksiz şeylere heves etmek

timtérev тимтерәу
Bir şeylerin yokluğundan dolayı sızlanmak, şikayetlenmek

tiñelév тиңәлеу
Belli bir denkliğe ulaşmak, belli bir seviyeye varmak; eşitleşmek, denkleşmek

tiñeşév тиңәшеу
Denkleşmek, eşitleşmek, eşit olmak

tiñev тиңәу
İş ve nitelik yönünden kıyaslayıp denklemek, eşitlemek

tiñeyév тиңәеу
Belli bir denkliğe ulaşmak, belli bir seviyeye varmak; eşitleşmek, denkleşmek

tiñhénév тиңһенеу
Denk görmek, denk saymak, eşit görmek, eşit saymak

tiñhétév тиңһетеу
Denklemek, eşitlemek, denk görmek, eşit saymak

téñkéldetév теңкелдәтеу
Tink tink ettirmek, tink tink getirmek (bk. téñk)

téñkéldev теңкелдәу
Tink tink etmek, tink tink gelmek (bk. téñk)

tiñkétév тиңкетеу
1.Aklı, fikri doldurmak, aklı, fikri kaplamak
2.Başı dumanlatmak

tiñkév тиңкеу
1.Aklı, fikri dolmak; aklı, fikri kaplanmak
2.Başı dumanlanmak
3.Aklı başından gitmek

tiñlenév тиңләнеу
Eşitlenmek, denklenmek, denk görülmek, eşit sayılmak

tiñleşév тиңләшеу
Denkleşmek, eşitleşmek, eşit olmak

tiñleştérév тиңләштерәу
Denkleştirmek, eşitleştirmek, eşit hâle getirmek

tiñlev тиңләу
Denklemek, eşitlemek, denk görmek, eşit saymak

tinteklenév тинтәкләнеу
Deliye dönmek, aptala dönmek

tintérev тинтерәу
Şaşırmak, aptala dönmek, acayipleşmek

téntéşév тентешеу
Birlikte arama yapmak, karşılıklı arama yapmak

téntétév тентетеу
Bir kimsenin üzerini aratmak, birinin evini aratmak

téntév 1 тентеу
Bir kimsenin üzerini aramak, birinin evini aramak, arama yapmak

tipiklaştırıv типиклаштырыу
Tipikleştirmek, belirli bir tipe uydurmak

tipkélev типкеләу
Tekrar tekrar tepmek, tepelemek

tiplégév типлегеу
Buz ya da buzlanmış su için tekmelenmek, yerinden çıkarmak için tepilmek

tipsétév типсетеу
Teyelletmek, iliştirtmek, dikişle tutturtmak

tipsév типсеу
Teyellemek, iliştirmek, dikişle tutturmak

tiptérév 1 типтерeу
1.Teptirmek
2.Yırtıcı kuş ile tutturmak

tiptérév 2 типтерeу
1.İçki ile keyiflenmek
2.Sarhoş olmak

tiraytlav тирайтлау
Koşma okumak

tirbeldérév тирбәлдерeу
Hafif hafif sallandırmak, salındırmak, çalkalatmak

tirbeléşév тирбәлешеу
Birlikte ya da karşılıklı sallanmak, salınmak, çalkalanmak

tirbelév тирбәлеу
Hafif hafif sallanmak, salınmak, çalkalanmak

tirbeltév тирбәлтеу
Sağa sola sallandırmak, sağa sola salındırmak

tirbenév тирбәнеу
Hafif hafif sallanmak, salınmak, çalkalanmak

tirbetév тирбәтеу
Sallatmak, çalkalatmak

tirbev тирбәу
Sallamak, çalkalamak

téreklev терәкләу
Kızağın yanına direk çakmak, direkli hâle getirmek

téreldérév терәлдерeу
Çok yaklaştırmak, çok yakına getirmek

tireletév тирәләтеу
Çevreletmek, etrafını çevreletmek

tirelev тирәләу
Çevrelemek, etrafını çevrelemek

téreléşév терәлешеу
Karşılıklı yakınlaşmak, karşılıklı bitişmek

térelév терəлеу

1.Dikelmek, dikelip durmak

2.Sırtı dayanmak, sırtı yaslanmak

3.Çok yakınlaşmak, bitişmek

tireslenév тирəсläнеу

Çerçevelenmek, çemberlenmek

tiresletév тирəслəтеу

Çerçeveletmek, çemberletmek

tireslev тирəсläу

Çerçevelemek, çemberlemek

téreşév терəшеу

Birlikte destek olmak, dayanışmada olmak

téretélév терəтелеу

1.Dayanmak, desteklenmek, destek olunmak

2.Bitiştirilmek, yaslanmak

téretév терəтеу

1.Desteklemek, dayamak, destek olmak

2.Bitiştirmek, yaslamak

***kekré ḳayınġa téret-*:** Kandırmak, aldatmak

térev 1 терəу

1.Dayamak, destek vermek, destek koymak, yaslamak

2.Bitiştirmek, yaslamak

3.Şart, koşul dayamak, şartlı hâle getirmek

tirgelév тиргəлеу

1.Hakaret edilmek, sövülmek

2.Hor görülmek

tirgenév тиргəнеу

Kendi kendine birilerine ya da bir şeye sövmek, hakaret etmek

tirgeşév тиргəшеу

Karşılıklı hakaret etmek, karşılıklı sövmek

tirgetév тиргəтеу

1.Hakaret ettirmek, sövdürmek

2.Hor gördürmek

tirgev тиргəу

1.Hakaret etmek, sövmek

2.Hor görmek

térgéźév тергеҗеу

Diriltmek, canlandırmak

térheklenév терһəкläнеу

Dirsek ile yaslanmak, dirsek ile dayanmak

térheklev терһəкläу

Kızağın yanına direk çakmak, direkli hâle getirmek

térheyév терһəйеу

Yuvarlak ve dik durmak

tirégév тиреgеу

Ter sinmek

tirélév тиреlеу

1.Derilmek, toplanmak

2.Toplandığı ya da tutunduğu yerden dallara ayrılmak, dağılmak, yayılmak

térélév терелеу

1.Dirilmek, canlanmak

2.Coşmak, şevklenmek

téréltév терелтеу

1.Diriltmek, canlandırmak

2.Coşturmak, şevklendirmek

térémeklenév теремәкләнеу

Hareketli olmak, yerinde durmaz hâle gelmek

tiréślenév тиреҫләнеу 1

Hayvan gübresi karıştırılmak, tezek karıştırılmak

tiréślenév тиреҫләнеу 2

Aksi davranmak, ters davranmak

tiréśletév тиреҫләтеу

Hayvan gübresi karıştırtmak, tezek karıştırtmak

tiréślev тиреҫләу

Hayvan gübresi karıştırmak, tezek karıştırmak

tiréşév тирешеу

Birlikte dermek, birlikte toplamak

tirétlev тиретләу

Koşma okumak

tirév тиреу

1.Dermek, toplamak

2.Yaymak, dağıtmak

térkelév теркәлеу

Eklenmek, katılmak, birleştirilmek, ilave edilmek, bağlanmak

térkeşév теркәшеу

Eklenmek, birleştirilmek, ilave edilmek

térketév теркәтеу

1.Yan yana bağlatmak, ardınca bağlatmak; ekletmek, kattırmak, birleştirtmek

2.Kaydettirmek, not ettirmek

térkev 1 теркәу

1.Eklemek, katmak, birleştirmek, ilave etmek, bağlamak

2.Kaydetmek, not etmek

tirlep-béşév тирләп-бешеу

Çok terlemek, terleyip pişmek

tirleşév тирләшеу

Birlikte ya da karşılıklı terlemek

tirletév тирләтеу

Terletmek

tirlev тирләу

Terlemek, terli olmak

térneklev тернәкләу

Çalışıp başarmak, uğraşıp hâlletmek

térpélenév терпеләнеу

Bir işi hâlledemeyip oflayıp poflamak

tértenlev тертәнләу
Eğilip bükülüp sıçramak, eğilip bükülüp yerinde durmamak

térteyév тертәйеу
Yuvarlak ve dik durmak

térteytév тертәйтеу
Yuvarlak ve dik durdurmak

tértéldev тертелдәу
Tirt tirt etmek, tirt tirt gelmek (bk. *tért*)

tirténév тиртенеу
Süt toplanmak, süt birikmek

tirtév тиртеу
1.Sütü dolup taşmak
2.Dolup şişmek, kabarmak
3.Azıcık dikelmek

tértletév тертләтеу
Korkutup silkindirmek, korkutup tirt ettirmek

tértlev тертләу
Korkup silkinmek, korkup tirt etmek

tirttérév тирттереу
Sütle doldurmak

tiškerélenév тиҫкәреләнеу
Aksilik yapmak, zıtlık yapmak, terslik yapmak

tištelev тиҫтәләу
Destelemek, desteye koymak

téşelév тешәлеу
Aletlerin dişleri keskinlenmek, aletlere diş açılmak

téşetév тешәтеу
Aletlerin dişlerini keskinletmek, aletlere diş açtırmak

téşev 1 тешәу
Aletlerin dişlerini keskinlemek, aletlere diş açmak

téşev 2 тешәу
Diş çıkarmak (çocuklar ve yavru hayvanlar için)

téşégév тешегеу
1.Diş sıkmak
2.Konuşmamak, ses çıkarmamak

tişélév тишелеу
1.Deşilmek, delinmek
2.Yarılmak, yarık açılmak

tişév тишеу
1.Deşmek, delmek
2.Yarmak, yarık açmak

tişkélev тишкеләу
Çeşitli yerlerden delmek, çeşitli yerlerden deşmek

téşleklev тешләкләу
Çeşitli yerlerden dişlemek, ısırmak

téşlenév тешләнеу
Dişlenmek, ısırılmak

téşleşév тешләшеу

Birlikte dişlemek, birlikte ısırmak

téşletév тешләтеу

Dişletmek, ısırtmak

téşlev тешләу

Dişlemek, ısırmak

tiştérév тиштереу

1.Deldirmek, deştirmek

2.Yarık açtırmak

titaḳlav титаʞлау

Topallamak, aksamak, topallayarak yürümek

titanlav титанлау

Cilvelenmek, işvelenmek

tétekeylev тетәкәйләу

İnceleyip araştırıp uygun hâlde yapmak, yerli yerince yapmak; bir işi özenle yerine getirmek

tételév тетелеу

Didik didik edilmek

tétéşév тетешеу

Birlikte ya da karşılıklı tiftmek, ditmek

tétév тетеу

1.Tiftmek, ditmek

2.Bozmak, dağıtmak; parça parça etmek

3.Güzel bir iş yapmak, işini iyi yapmak

tétkélev теткеләу

1.Tifttirmek, dittirmek

2.Bozdurmak, dağıttırmak

titkév титкеу

1.Sıkıp sıkıp tutmak, sıkıştırıp durmak

2.İncelemek, özenmek

3.Saygı göstermek, hürmet etmek

tétrendérév тетрәндерeу

Ürperttirmek, içini titretmek

tétrenév тетрәнеу

İçi titremek, ürpermek

tétreşév тетрәшеу

Birlikte sarsılmak, birlikte sallanmak

tétretév тетрәтеу

1.Titretmek, ürpertmek

2.Duygularını hareketlendirmek

tétrev тетрәу

1.Titremek

2.Sallanmak, sarsılmak

3.Ürpermek, korkmak

téttérév теттерeу

Tifttirmek, dittirmek

tévellenév теуәлләнеу

Sayı bakımından tam olmak, bütün olmak; tamamlanmak

tévellev теуәлләу

1.Sayı yönüyle tamlığını, bütünlüğünü incelemek, araştırmak

2.Tamlaştırmak, bütünleştirmek

tévenév теуэнеу

Eksilip yok olmak, azalıp tükenmek; bitmek

tévéşlev теуешлэу

Tiviş tiviş etmek (bk. *tévéş*)

téyeléşév тейэлешеу

Birlikte ya da karşılıklı yerleştirmek, istiflemek, yüklemek (taşımak için)

téyelév тейэлеу

1.Taşımak için yerleştirilmek, istiflenmek, yüklenmek

2.Çokça bilgi toplanmak

téyenév тейэнеу

Araç gereci yüklemek, istiflemek, yerleştirmek

téyeşév тейэшеу

Taşımak amacıyla birlikte yerleştirmek, istiflemek, yüklemek

téyetév тейэтеу

Taşımak için yerleştirtmek, istifletmek, yükletmek

téyev тейэу

Taşımak amacıyla yerleştirmek, istiflemek, yüklemek

téygézév тейгеҗеу

1.Değdirmek, çarpmak

2.İsabet ettirmek, hedefi vurmak

téyélév тейелеу

1.Ulaşılmak, nail olunmak

2.Ele geçirilmek, sahip olmak

tiyélév тиелеу

Denilmek, söylenmek

téyéndérév тейендерею

Nail oldurmak, hedefe ulaştırmak, kavuşturmak

téyénév тейенеу

1.Hedefe ulaşmak, nail olmak

2.Ele geçirmek, sahip olmak

téyéşév тейешеу

Bir işe, duruma gönülden tutunmak, gerek görmek

tiyéşév тиешеу

Birlikte ya da karşılıklı demek, söylemek

téyév тейеу

1.Değmek, temas etmek

2.Çarpmak, vurmak, zarar vermek

3.Etki bırakmak

4.Zararı dokunmak, faydası dokunmak

5.İz bırakmak

6.Pay düşmek, nasip olmak

tiyév тиеу

1.Demek, söylemek

2.Farz etmek, düşünmek

***tigen*:** denilen, adlandırılan; isimli

téyźérév тейҗерею

1.Değdirmek, çarpmak

2.İsabet ettirmek, hedefi vurmak

téźeklenév теҙәкләнеу

1.Diz çökmek, eğilmek

2.Boyun eğmek, diz çöküp yalvarmak

téźeklev теҙәкләу

Dizmek, sıralamak

tiźeklev тиҙәкләу

Tezekle kirletmek, tezekle pisletmek; tarlaya tezek sermek

tézenlev тезәнләу

Acele edip küçük adımlar atmak

téźgénhéźlenév теҙгенһеҙләнеу

Zıvanadan çıkmak, dizginleri koparmak

téźgénlev теҙгенләу

Dizgin geçirmek, dizgin takmak

téźéklenév теҙекләнеу

Dizilmek, sıralanmak

téźéklev теҙекләу

Dizmek, sıralamak, bir sıraya yerleştirmek

téźéldeşév теҙелдәшеу

Birlikte ya da karşılıklı tiz tiz etmek, tiz tiz diye ses çıkarmak

téźéldev теҙелдәу

Tiz tiz etmek, tiz tiz diye ses çıkarmak

téźéléşév теҙелешеу

Bir sıraya yerleşmek, bir sıraya geçmek

téźélév теҙелеу

Dizilmek, sıralanmak

tiźérév тиҙерәу

Dedirmek, söyletmek

téźéşév теҙешеу

Birlikte ya da karşılıklı dizmek, sıralamak

téźév теҙеу

Dizmek, sıralamak, bir şeye ard arda geçirmek

téźlenév теҙләнеу

1.Diz çökmek

2.Diz üstünde yalvarmak

3.Dizi incinmek; kramp girmek

téźleşév теҙләшеу

1.Dizleri üzerine çöküp birbirini itip sürüklemek

2.Karşılıklı mücadele etmek

tiźletélév тиҙләтелеу

Acele ettirilmek, çabuklaştırılmak

tiźletév тиҙләтеу

Acele ettirmek, çabuklaştırmak

téźlev теҙләу

Dizleri üzerine çökerek boynuzları ile ittirmek, sürüklemek

tézlev тезләу

Küçücük bir delikten bir anda ve dümdüz fışkırmak

tiźlev тиӟләу
Acele yapmak, acele etmek, çabuk olmak

téźretév теӟрәтеу
Dizmek, sıralamak, bir şeye ard arda geçirmek

téźźérév теӟӟерев
Dizdirmek, sıralatmak, birbiri ardınca bir şeye geçirtmek

tohavıldav тоһауылдау
Kişi ya da varlıkları gizlice gözlemek

toķandırılıv тоҡандырылыу
1.Ateşlenmek, yakılmak
2.Motor çalıştırılmak

toķandırıv тоҡандырыу
1.Ateşlemek, yakmak, alevlemek
2.Motoru çalıştırmak
3.Duygu uyandırmak

toķanıv тоҡаныу
Ateşlenmek, alevlenmek, yanmak

toķanlav тоҡанлау
Düğüm yapmak, düğümlemek

toķosayıv тоҡосайыу
Kesik hâle gelmek, süreksiz hâle gelmek

toķosaytıv тоҡосайтыу
Kesik hâle getirmek, süreksiz hâle getirmek

toķoyov тоҡойов
Belli bir yöne dümdüz ilerlemek

toķsaylanıv тоҡсайланыу
Çuval şeklinde olmak

tolķahıźlanıv толҡаһыӟланыу
Mutsuz hâle gelmek, saadetsizleşmek; huzursuzlaşmak

tollandırıv толландырыу
Azaplandırmak, zorlandırmak, çetinleştirmek

tollanıv толланыу
Azap çekmek, zorlanmak, çetinleşmek

toloġov толоғоу
1.Bağlanmak, birleşmek
2.Eklenmek, ilave edilmek

tolomlav толомлау
Saçı örüp uzatmak

toloplav толоплау
Kürk giymek

tomalandırıv томаландырыу
Doldurtmak, boşlukları doldurtmak, tıkatmak, kapattırmak, kaplatmak

tomalanıv томаланыу
Doldurulmak, tıkanmak, kapanmak, kaplanmak

tomalatıv томалатыу
Doldurtmak, tıkatmak, kapattırmak, kaplatmak

tomalav томалау
Doldurmak, tıkamak, kapatmak, kaplamak

tomanhıravv томанһыраv
Biraz sisli olmak, az sisli hâle gelmek

tomanhıv 1 томанһыу
Az sisli olmak, az buğulu hâle gelmek

tomanlanıv томанланыу
Sise dönmek, sislenmek, sis olmak

tomanlav томанлау
Sisli olmak

tomarlav томарлау
Budunu, kemiğini ayırmak

tombatlav томбатлау
Bulutlanıp kararmak (gün için)

tomhâlanıv томһаланыу
Siyahımsılaşmak, kararmak; fümeleşmek

tomharıv томһарыу
Siyahımsılaşmak, kararmak; fümeleşmek

tomhartıv томһартыу
Siyahımsılaştırmak; fümeleştirmek

tomhayıv томһайыу
1.Siyahımsılaşmak, kararmak; fümeleşmek
2.Surat asmak, sessiz kalıp kaş çatmak

tomorķolanıv томорқоланыу
Bunaltıcı sıcak hâle gelmek

tomorolov томоролоу
Fırlamak, atılmak
Şiddetle vurmak

tomorov томороу
1.Fırlatmak, atmak
2.Vurmak, hızla çarpmak

tomralanıv томраланыу
Bunaltıcı sıcak hâle gelmek

tomrav 1 томраv
1.Bunaltıcı sıcak olmak, rüzgarsız ve sıcak olmak
2.Samimi ve sıcak duygular yaymak

tomrav 2 томраv
Siyahımsılaşmak, kararmak; fümeleşmek

tomrayıv томрайыу
Siyahımsılaşmak, kararmak; fümeleşmek

tondorov 1 тондороу
Dibe çöküp berraklaştırmak

tondorov 2 тондороу
Döşenmiş, tıkılmış hâle getirmek

tondorov 3 тондороу
1.Sağlamca vurmak, sertçe vurmak, sertçe oturtmak
2.Söz veya soru yağmuruna tutmak

tonoġayıv тоноғайыу
Donuklaşmak, donuk hâle gelmek, matlaşmak

tonoġaytıv тоноғайтыу
Donuklaştırmak, donuk hâle getirmek, matlaştırmak

tonoķlandırıv тоноҡландырыу
1.Donuklaştırmak, matlaştırmak
2.Buğulaştırmak

tonoķlanıv тоноҡланыу
1.Donuklaşmak, matlaşmak
2.Buğulaşmak

tonoķlav тоноҡлау
1.Donuklaştırmak, matlaştırmak
2.Buğulaştırmak

tonov 1 тоноу
Berraklaşmak, dibe çöküp açılmak, durulaşmak

tonov 2 тоноу
Mat olmak, sönük olmak, bulanık olmak

tonsoġov тонсоғоу
1.Havasız kalmak, soluksuz kalmak; boğulmak
2.Yok olmak
3.Özgürlüğünü kaybetmek

tonsoķtorov тонсоҡтороу
1.Nefesi daraltmak, soluksuzlaştırmak
2.Yok ettirmek

tonsov 1 тонсоу
Soluğu daralmak, nefes kısılmak, havasız kalınmak

tonyoratıv тонйоратыу
Keyifsizleştirmek, düşüncelileştirmek, efkarlılaştırmak

tonyorav тонйорау
Keyifsizleşmek, düşüncelileşmek, efkarlılaşmak

torġoźoşov торғоҙошоу
1.Birlikte ya da karşılıklı ayağa kaldırmak
2.Birlikte dikleştirmek, birlikte dineltmek

torġoźov торғоҙоу
1.Ayağa kaldırmak
2.Dik hâle getirmek, dineltmek
3.İşler hâle getirmek, tamir etmek

torķoldaşıv торҡолдашыу
Birlikte ya da karşılıklı tork tork etmek, turna ötmek (bk. *torķ*)

torķoldatıv торҡолдатыу
Tork tork ettirmek, turnayı öttürmek (bk. *torķ*)

torķoldav торҡолдау
Tork tork etmek, turna ötmek (bk. *torķ*)

torlatıv торлатыу
Uzun süre yaşamaya, kalamaya engel olmak

torlav торлау
Sabredip uzun süre yaşamak, kalmak

tormoşlandırıv тормошландырыу
Aile kurdurmak, evlendirmek

tormoşlanıv тормошланыу
Aile kurmak, evlenmek

tormozlanıv тормозланыу
Frenlenmek, fren yapılmak

tormozlav тормозлау
Frenlemek, fren yapmak

toroġov тороғоу
Aygırla çiftleşmek

toroķtorov тороктороу
Aygırla çiftleştirmek, döllendirmek

torolov тоголоу
Kalkılmak, dinelmek, ayağa kalkılmak

toronlanıv торонланыу
Köseğiye dönmek; dışı yanıp kararmak

toronlav торонлау
Ekin başaklarını kurutup zarar vermek

toroşov торошоу
Yarışta güç denemek

torov тороу
1. Durmak, ayakta durmak
2. Basar hâlde durmak
3. Bulunmak
4. Ayağa kalkmak
5. Yaşamak, hayat sürmek
6. Muamelede bulunmak
7. Vakit geçirmek
8. Herhangi bir değerde, pahada olmak

torpédalav торпедалау
Torpido ile fırlatmak; torpido ateşlemek

toṡķalıv тоҫкалыу
Nişan alınmak, nişan vaziyetine getirilmek, silah doğrultulmak

toṡķaşıv тоҫкашыу
Birlikte ya da karşılıklı nişan almak, silah doğrultmak

toṡķatıv тоҫкатыу
Nişan aldırmak, nişan vaziyetine getirtmek, silah doğrultturmak

toṡķav тоҫкау
1.Nişan almak, nişan vaziyetine getirmek; silah yöneltmek
2.Dikkat göstermek, ilgi göstermek

toslav тослау
Ekini dövüp kabuklarından ayırmak

toṡmallanıv тоҫмалланыу
Tahmin edilmek; var sayılmak; farz edilmek

toṡmallav тоҫмаллау
Tahmin etmek; var saymak; farz etmek

toşallav тошаллау
Tahmin etmek; var saymak; farz etmek

toşoġov тошоғоу

Denk olmak, eşit olmak, rastlamak, denk gelmek

totaķlaşıv тотақлашыу

El ele vermek, el ele tutuşmak

totamlav тотамлау

Tutam olarak ölçmek

totanaķlav тотанақлау

Yıkılmaması ya da dağılmaması için yanlarından, etrafından tutmak

totaşıv тоташыу

1.Bağlanmak, birleşmek

2.Sürekli olmak, daim olmak

3.Katılmak

totaştırılıv тоташтырылыу

Bağlattırılmak, birleştirilmek

totaştırıv тоташтырыу

Bağlamak, birleştirmek

totķarlanıv тотқарланыу

1.Engellenmek

2.Durdurulmak, ertelenmek

totķarlav тотқарлау

1.Engellemek

2.Durdurmak, ertelemek

totķarlıķlanıv тотқарлықланыу

Engel koyulmak; tehirlenmek, ertelenmek

totķarlıķlav тотқарлықлау

Engel koymak; tehirlemek, ertelemek

totķolav тотқолау

Türlü yerlerden tutmak, tekrar tekrar tutmak

totloġov тотлоғоу

Kekelemek, dili tutulmak; düzgün konuşamamak

totolov тотолоу

1.Tutulmak

2.Engellenmek, durdurulmak

3.Yakalanmak

4.Yararlanılmak

5.Kendine hakim olmak

totondorov тотондороу

1.Tutundurmak

2.El ele tutuşturmak

3.Bir işe giriştirmek, bir işe başlatmak

totonolov тотонолоу

1.Bir şeye tutunulmak

2.Faydalanılmak, yararlanılmak

totonoşov тотоношоу

El ele tutuşmak, el ele vermek

totonov тотоноу

1.Tutunmak

2.El ele tutuşmak

3.Bir işe girişmek, bir işe başlamak

totoşov тотошоу

1.Birlikte ya da karşılıklı tutmak

2.Birlikte açığa çıkarmak, ifşa etmek

3.Birlikte ele geçirmek

4.Bir şeylerin tesirine bırakmak

totov тотоу

1.Tutmak, kavramak

2.Durdurmak

3.Duraklatmak

4.Taksi tutmak

5.Alıkoymak

6.Yakalamak

7.Tutuklamak

8.Hakim olmak, elinde bulundurmak

9.Kiralamak

10 Bir yeri işgal etmek, makamı işgal etmek

tottorov тоттороу

1.Tutturmak

2.Değdirmek

toyoķlanıv тойоқланыу

Derin bataklık hâline gelmek (nehir için), millenmek

toyoķlav тойоқлау

Derin bataklık hâline getirmek (nehir için), millemek

toyolov тойолоу

Duyulmak, sezilmek, hissedilmek

toyomlav тойомлау

Sezgi ile hissetmek, gönülden hissetmek

toyov тойоу

Duymak, sezmek, hissetmek

tоźhav тоӌhay

Tuz istemek, canı tuz çekmek

tоźhorav тоӌhopay

Tuz istemek, canı tuz çekmek

tоźhov тоӌhoy

Çok ekşimek, çok bozulmak; şekerlenmek (bal için)

tоźhoźlanıv тоӌhoӌланыу

Tuzsuz olmak, tuzsuz hâle gelmek

tоźlandırıv тоӌландырыу

Gözünü açtırmak, gözünü büyüttürmek

tоźlanıv тоӌланыу

Tuzlanmak, tuzlu olmak

tоźlav тоӌлау

1.Tuzlamak, tuz katmak, tuz eklemek

2.Akıldan çıkmak; unutmak

tоźloķlav тоӌлоқлау

Tuzlu çorbaya banmak

tozorolov тозоролоу

Pataklanmak, tokatlanmak, yumruklanmak

tozorov тозороу

Pataklamak, tokatlamak, yumruklamak

tozrayıv тозрайыу

Sinirlenip rengi atmak, sinirden yüzü kıpkırmızı kesilmek

töbeklenév төбәкләнеү

Mesken tutmak, mıntıka belirleyip orada yaşamak

töbekleşév төбәкләшеү

1.Yerleşmek, meskun olmak

2.Bir yöreye, sahaya toplanmak

töbelév төбәлеү

Göz dikilmek, bakışları yönelmek

töbeşév төбәшеү

Karşılıklı göz dikmek, karşılıklı bakışlaı yöneltmek

töbev 1 төбәү

1.Göz dikmek, bakışları yöneltmek

2.Hedeflemek, hedef göstermek

3.Planlamak

tögenév төгәнеү

1.Tükenmek, bitmek

2.Yok olmak

tökelév төкәлеү

Yaklaştırılıp birleştirilmek, yaslandırılmak, dayandırılmak, uç uca verilmek

tökenév төкәнеү

Tükenmek, sona dayanmak; bitmek

tökeşév төкәшеү

Birleşmek, bitişmek; dayanmak

töketélév төкәтелеү

Tüketilmek, sona dayandırılmak; bitirilmek

töketév төкәтеү

1.Tüketmek, sona dayandırmak; bitirmek

2.Dayandırmak, bitiştirmek

töklenév төкләнеү

Bohçalanmak, bohçaya dolanmak

töklev 1 төкләү

Bohçalamak, bohçaya dolamak

töklev 2 төкләү

Ekini dövüp kabuklarından ayırmak

tökölöv төкөлөү

Sert bir cisme çarpılmak, vurulmak

tököröklenév төкөрөкләнеү

Tükürüklenmek

tököröklev төкөрөкләү

Tükürüklemek

tökörönöv төкөрөнөү

1.Kendi kendine sık sık tükürmek

2.Gereğinden fazla memnuniyetsizlik göstermek

tököröv төкөрөү

1.Tükürmek

2.Bilinçsizce el sallamak

tökörtöv төкөртөү

Tükürtmek

tököşöv төкөшөү

Toslaşmak, karşılıklı boynuz vurmak

tököştöröv төкөштөрөү

Toslaştırmak, karşılıklı boynuz vurdurmak

tökötölöv төкөтөлөү

Sert bir cisme değdirilmek, çarptırılmak

tökötöv төкөтөү

Sert bir cisme sertçe değdirmek, vurdurmak, çarptırmak

tököv төкөү

Sert bir cisme çarpmak, vurmak

Boynuz vurmak, tos vurmak

tölev төләү

1.Tüy dökmek (hayvanlar için)

2.Derisi soyulmak

tölkölenév төлкөләнеү

Kurnazlık yapmak, hilekarlık yapmak

tömhev төмһәү

1.Şüphelenmek, kuşkulanmak

2.Ürkmek

tömheyév төмһәйеү

Canı sıkkın hâle gelmek, suratı asılmak, tipi değişmek; yüzü çatılmak; sıkıntılı hâle gelmek

tönerév төнәреү

Karanlıklaşmak, kararmak

tönetév 1 төнәтеү

Geceletmek, uykuya izin vermek; tünetmek

tönetév 2 төнәтеү

1.Şifalı bitki kaynatmak, bitki köklerinden şerbet hazırlamak

2.Likör yapmak

tönev төнәү

Gecelemek, gece uykuya gitmek, tünemek (hayvanlar için)

töñkelév төңкәлеү

1.Bir iş ya da yazıya göz dikmek, uzun süre gözünü ayırmamak

2.Karşılaşmak, rast gelmek, tesadüf etmek

töñkeltév төңкәлтеү

1.Bir iş ya da yazıya göz diktirmek, uzun süre gözünü ayırtmamak

2.Karşılaştırmak, rastlaştırmak, tesadüf ettirmek

töñketév төңкәтеү

Yaklaştırıp bitiştirmek, dayandırmak

töñkeyév төңкәйеү

1.Yüzü koyun eğilmek, yüzü koyun yıkılmak

2.Uykuya dalmak

tönletév төнләтеү

Geceletmek, geceye bıraktırmak

tönlev төнләү

Gecelemek, gece kalmak

töñöldöröv төңөлдөрөү

Ümit kestirmek, ümit kırdırmak, umutsuzlaştırmak

töñölöşöv төңөлөшөү

Birlikte ümidi kesmek, karşılıklı ümidi kesmek

töñölöv төңөлөү

Ümit kesmek, ümitsiz hâle gelmek

töñöltöv төңөлтөү
Ümit kestirmek, ümit kırdırmak, umutsuzlaştırmak

tönteyév төнтәйеү
Kavislenmek, çıkıntılı olmak, tümsekli olmak

töpherév төпһәреү
Bitirine kadar kafaya dikmek, bitirene kadar yıkmak, bitirene kadar boşaltmak, aktarmak

töplendérév төпләндереү
1.Bir yere yerleştirmek
2.Toprağa kök saldırmak

töplenév төпләнеү
1.Bir yere yerleşmek
2.Toprağa kök salmak
3.Temellenmek

töpletév төпләтеү
1.Kova, kap ya da sepet gibi şeylere dip koydurmak
2.Ayakkabıya taban çaktırmak, taban taktırmak

töplev төпләү
1.Kova, kap ya da sepet gibi şeylere dip koymak
2.Ayakkabıya taban çakmak, taban takmak
3.Kitap, defter ciltlemek, kaplamak
4.Dibe vurmak, tamamlamak; bitirmek

töpsönöv төпсөнөү
Aranmak, aslını araştırmak, soruşturmak, derinlemesine araştırmak; meraka düşmek

töpsörlev төпсөрләү
Aranmak, aslını araştırmak, soruşturmak, derinlemesine araştırmak; meraka düşmek

töpsöşöv төпсөшөү
Birlikte aramak, birlikte ya da karşılıklı soruşturmak

töpsöv төпсөү
Aramak, aslını araştırmak, soruşturmak

törekeylev төрәкәйләү
Orasından burasından tutuşturmak, tutturmak, yamamak

törgekletév төргәкләтеү
Bohçalatmak, paketletmek, tomarlatmak; toplatmak

törgeklev төргәкләү
Bohçalamak, paketlemek, tomarlamak; toplamak

törheyév төрһәйеү
Düz hâle gelip yukarı doğru kalkmak, dikleşip kalkmak

törjeyév төржәйеү
Yuvarlayıp dudakları yukarı doğru kaldırılmak

törjeytév төржәйтеү
Yuvarlayıp dudakları yukarı doğru kaldırmak

törkömlenév төркөмләнеү
Gruplandırılmak, birlik hâline getirilmek topluluk hâline getirilmek

törkömleşév төркөмләшеү
Gruplaşmak, grup grup olmak

törkömlev төркөмләү
Gruplandırmak, birlik hâline getirmek, topluluk hâline getirmek

törlendérév төрләндереү
Türlendirmek, çeşitlendirmek

törlenév төрләнеү
Türlenmek, çeşitlenmek

törlev төрләү
Çeşitli yapmak, türlü şekillerde yapmak (yemek için)

törlöklev төрлөкләү
Gömlek kenarına şerit, kenarlık işlemek

törlölenév төрлөләнеү
Çeşitlenmek, türlenmek, türlere ayrılmak

törmeslenév төрмәсләнеү
Kıvırcıklanmak, büklümlenmek, kıvrımlanmak

törmeslev төрмәсләү
Kıvırcık etmek, kıvırcıklandırmak, büklümlendirmek

törnev төрнәү
1.Dürmek, sarmak, bürmek, bürümek
2.Sıkıca giydirmek

törölöv төрөлөү
1.Dürülmek, sarılmak
2.Bürülmek
3.Bürülüp dolanmak

töröndöröv төрөндөрөү
1.Büründürmek
2.Kıvrıltmak
3.Gizlendirmek

törönöv төрөнөү
1.Bürünmek
2.Kıvrılmak
3.Gizlenmek

töröşöv төрөшөү
Birlikte dürmek, birlikte sarmak, karşılıklı bürümek

töröv төрөү
1.Dürmek, sarmak, bürmek, bürümek
2.Sıkıca giydirmek

törtelenév төртәләнеү
Her yerde terslenmek, iğnelenmek

törtköleşév төртҡөләшеү
Dürtükleşmek, karşılıklı dürtüp durmak

törtkölöv төрткөлөү
Dürtüp durmak, dürtüklemek

törtköšlev төрткөçләү
Çeşitli yerlerden dürtüp durmak, dürtüklemek; çeşitli yerlerden dokundurmak

törtmeleşév төртмәләшеү
Karşılıklı kinayeli sözler söylemek, karşılıklı iğnelemek

törtmelev төртмәләү
Kinayeli, iğneli sözler söylemek, kinayelemek

törtölöv төртөлөү
1.Dürtülmek
2.Çarpmak, vurulmak
3.Tıkanmak, kesilmek
4.Sığınmak
5.Ölmek, yok olmak, bitmek

törtönöv төртөнөү
1.Terslenmek, iğnelenmek
2.Elle dürtülmek

törtöşöv төртөшөү
1.Birlikte ya da karşılıklı dürtmek
2.Birlikte ya da karşılıklı rüşvet vermek

törtöv төртөү
1.Dürtmek
2.Kalem ya da sivri uçlu bir nesne ile iz koymak, nokta koymak
3.İteklemek, iterek kendinden uzaklaştırmak
4.Rüşvet vermek, işini hâlletmek için gizlice bir şeyler vermek

törttöröv төрттөрөү
1.Dürttürmek
2.Rüşvet verdirmek
3.İğneletmek, tersletmek

törźöröv төрҗөрөү
Dürdürmek, sardırmak, bürdürmek

töšhöźlendérév төçһөҗләндерең
1.Renksizleştirmek
2.Soyutlaştırmak
3.Anlamsızlaştırmak

töšhöźlenév төçһөҗләнең
1.Renksizleşmek
2.Soyutlaşmak
3.Anlamsızlaşmak

töšmörlenév төçмөрләнең
1.Azıcık bilinmek, zaman zaman görünmek
2.Biçimlenmek, göz önünde canlanmak
3.Güzelleşmek
4.Somutlaşmak

tösmörlev төсмөрләү
1.Şekline bakıp bilmiş gibi yapmak; tanır gibi olmak
2.Silüete dönüşmek
3.Ara sıra görmek

töşendérév төшәндереү

Düş görmek, rüya görmek, düşlemek

töşenév төшәнеү

Düş görülmek, rüya görülmek, düşlenmek

töşev төшәү

Düş görmek, düşlemek, rüya görmek

töşlenév төшләнеү

Öğle yemeği yemek

töşöndöröv төшөндөрөү

1.Kavratmak, anlatmak, idrak ettirmek

2.Düşündürmek, bildirmek

töşönöv төшөнөү

1.Kavranmak

2.Anlamak, idrak etmek

3.Bilmek

4.Düşünmek

töşörölöv төшөрөлөү

1.Düşürülmek, indirilmek

2.İletilmek, ulaştırılmak

3.Azledilmek, idareden düşürülmek

töşöröşöv төшөрөшөү

1.Birlikte düşürmek, indirmek, karşılıklı indirmek

2.Karşılıklı iletmek

3.Birlikte kaplamak, yerleştirmek

4.Karşılıklı yumruk atmak

5.Karşılıklı resim çizmek

töşöröv төшөрөү

1.Düşürmek, indirmek

2.İletmek, ulaştırmak

3.Kaplamak, yerleştirmek

4.Elinden kaçırmak

5.Yumruk atmak

6.Azletmek, idareden düşürmek

7.İşe başlatmak

8.Esir olarak ele geçirmek, esir düşürmek

9.Resim çizmek

töşörtöv төшөртөү

1.Düşürtmek, indirtmek

2.İlettirmek, ulaştırtmak

3.Esir düşürtmek

4.Azlettirmek, görevden aldırtmak

5.Resim çizdirtmek

töşöv төшөү

1.İnmek, düşmek

2.Suyla sürüklenmek

3.Yıkılmak

4.Konmak

5.Damlamak

6.Kopmak

7.Peyda olmak, hasıl olmak

8.Fotoğraf çekilmek

9.Girişmek, başlamak

töteşlenév төтәҫләнеү

Tütsülenmek, dumanlanmak

töteşletév төтәҫләтеү

Tütsületmek, dumanlatmak

töteşlev төтәҫләү

Tütsülemek, dumanlamak

tötetélév төтәтелеү
Bir şeylerin dumanı, isi, buharı çıkarılmak

tötetév төтәтеү
1.Bir şeylerin dumanını, isini, buharını çıkarmak
2.Dumanlı hâle getirmek
3.Duman attırmak, hızlı hareket etmek

tötev төтәү
1.Tütmek, duman çıkarmak, is çıkarmak
2.Hızlı hareket etmek

tötkev төткәү
1.Dayanmak
2.Sabretmek, tahammül etmek

tötönlev төтөнләү
1.Dumanlamak, dumanla doldurmak
2.Buhar çıkarmak

töyeklenév төйәкләнеү
İkamet etmek, yerleşmek, barınak yapmak

töyeklev төйәкләү
Belli bir yeri mesken edinmek, bir yere sahip olmak, mesken tutmak

töygölev төйгөләү
Tekrar tekrar tokmaklamak, defalarca vurmak

töygöslev төйгөсләү
1.Tokmaklayarak ezmek, tokmaklayarak düzeltmek
2.Defalarca tokmaklamak

töylögöv төйлөгөү
Boğulmak, düğümlenmek; boğazında düğümlenmek

töymelenév төймәләнеү
1.Düğme şeklinde olmak, düğme şekline gelmek
2.Meyveler için meydana gelmek, çiçekten çıkmak

töynelév төйнәлеү
Düğümlenmek, düğüm atılmak; küçük ilmikler atılmak

töyneşév төйнәшеү
Birlikte düğümlemek, birlikte küçük ilmikler atmak

töynev төйнәү
Düğümlemek, düğüm atmak; küçük ilmikler atmak

töyöldöröv төйөлдөрөү
Düğümlendirmek; sıkıştırmak

töyölöv 1 төйөлөү
1.Sert bir şeyle vurulmak
2.Ezilmek, dövülmek
3.Parçalanmak
4.Vurulmak, tepelenmek

töyölöv 2 төйөлөү
1.Düğümlenmek; sıkılmak, sıkıştırılmak
2.Boğulmak

töyöltöv төйөлтөү

1.Düğümlendirmek; sıktırmak, sıkıştırmak

2.Boğdurmak

töyönlenév төйөнләнеү

Düğümlenmek, düğüm atılmak

töyönlev төйөнләү

Düğümlemek, düğüm atmak

töyönsöklev төйөнсөкләү

Bohçaya sarıp bağlamak, bohçalamak; çıkınlamak

töyörlendérév төйөрләндереү

Top hâline getirmek, parça hâline getirmek

töyörlenév төйөрләнеү

1.Parçalı olmak, parça hâline gelmek

2.Sıkılmak, üzülmek

töyöröldöröv төйөрөлдөрөү

Parça hâline getirmek, top şekline getirmek; kabartmak

töyörölöv төйөрөлөү

Parça hâline gelmek; top hâline gelmek; kabarmak

töyörömlenév төйөрөмләнеү

Yumru hâle gelmek, tostoparlak hâle gelmek

töyörsöklenév төйөрсөкләнеү

Yumru yumru olmak, küçük taneler hâline gelmek

töyöv 1 төйөү

1.Sert bir cisimle vurmak, ezmek, döğmek

2.Tepelemek

3.Üst üste yemek

töyöv 2 төйөү

1.Düğüm yapmak, düğümlemek, düğüm atmak

2.Çıkınlamak

töypeklenév төйпәкләнеү

Parçalı olmak, parça hâline gelmek

töyrev төйрәү

Dikerek, iliştirerek sağlamlaştırmak, iğne ile tutturmak

töyteyév төйтәйеү

Alttan alttan bakıp surat asmak, kaş çatıp kötü kötü bakmak

töyźeklev төйҗәкләү

Bohçalamak, bohçaya koymak

töyźöröv төйҗөрөү

1.Vurdurmak, döğdürmek

2.Ezdirmek

töźelév төҗәлеү

1.Düzelmek, iyileşmek

2.Huzur bulmak

töźeltév төҗәлтеү

1.Düzeltmek, iyileştirmek

2.Huzur buldurmak

töźenéşév төҗәнешеү
Birlikte süslenip püslenmek, birlikte takıp takıştırmak

töźenév төҗәнеү
1.Süslenmek, takıp takıştırmak, süslenip püslenmek
2.Güzelleşmek

töźetélév төҗәтелеү
1.Düzgün hâle getirilmek
2.Düzeltilmek, onarılmak

töźeténév төҗәтенеү
Üstünü başını düzeltmek, kılığını düzeltmek

töźetéşév төҗәтешеү
1.Birlikte ya da karşılıklı düzgün hâle getirmek
2.Birlikte düzeltmek, onarmak

töźetév төҗәтеү
1.Düzgün hâle getirmek
2.Düzeltmek, onarmak
3.İyileştirmek, şifa buldurmak

töźettérév төҗәттерәү
1.Düzgün hâle getirtmek
2.Düzelttirmek, onartmak
3.İyileştirtmek, şifa buldurtmak, sağlığına kavuşturtmak

töźev төҗәү
Hedefe yöneltmek, nişan almak, nişanlamak

töźeyév төҗәйәү
Düzelmek, doğrulmak

töźeytéşév төҗәйтешеү
Birlikte ya da karşılıklı düzeltmek, doğrultmak

töźeytév төҗәйтеү
Düzeltmek, doğrultmak

töźlev төҗләү
Hedefe yöneltmek, nişan almak, nişanlamak

töźöklendérélév төҗөкләндерелеү
Asayişi sağlandırılmak, düzenlileştirilmek, düzen sağlandırılmak

töźöklendérév төҗөкләндерәү
Asayişi sağlamak, düzenlileştirmek, düzen sağlamak

töźöklenév төҗөкләнеү
Asayiş sağlanmak, düzenlileşmek, düzene sokulmak, düzen sağlanmak

töźölöv төҗөләү
Kurulmak, inşa edilmek

töźöşöv төҗөшөү
1.Birlikte inşa etmek, kurmak
2.Birlikte dizmek, bütünleştirmek

töźötöv төҗөтөү
1.Düzleştirmek, düzeltmek
2.Doğrultmak, pürüzsüzleştirmek
3.Yararlı hâle getirmek
4.Ayarlamak, düzenlemek

tözöv 1 төҙөү

1.Kurmak, inşa etmek

2.İşe yarar hâle getirmek

3.Bütünleştirmek, birleştirmek, dizmek

tözöytéşév төҙөйтешеү

Birlikte ya da karşılıklı düzeltmek, doğrultmak

tözöyttérév төҙөйттерев

Düzelttirmek, doğrultturmak

tözözöröv төҙҙөрөү

1.Düzleştirmek, düzeltmek

2.Doğrultmak, pürüzsüzleştirmek

3.Yararlı hâle getirmek

4.Ayarlamak, düzenlemek

traktovkalav трактовкалау

İzah etmek, açıklamak; yorumlamak

trallanıv тралланыу

Tarak ağı ile avlanmak, trolle avlanmak

trallav траллау

Tarak ağı ile avlamak, trolle avlamak

transformatsiyalanıv трансформацияланыу

Trafo yardımıyla dengelenmek

transformatsiyalav трансформациялау

Trafo yardımıyla dengelemek

translyatsiyalanıv трансляцияланыу

Yayımlanmak, naklen verilmek

translyatsiyalav трансляциялау

Yayımlamak, naklen vermek

tubarılıv тубарылыу

Ufalanmak, kırıntılanmak

tubıķlandırıv тубыҡландырыу

1.Diz çöktürmek, eğdirmek

2.Boyun eğdirmek, diz çöktürüp yalvartmak

tubıķlanıv тубыҡланыу

1.Diz çökmek, eğilmek

2.Boyun eğmek, diz çöküp yalvarmak

tubıķlav тубыҡлау

Dağınık hâldeki ip ya da yünü kalıba oturtmak için vurmak

tubılġıv тубылғыу

Yüksek ve kalın olmak (bitkiler için)

tubırhıv тубырһыу

Çok yürümekten tabanları üzerine basamaz gibi olmak, ayak altı çok ağrımak

tubırlaşıv тубырлашыу

Birlikte ya da karşılıklı tubır tubır etmek (bk. *tubır-tubır*)

tubırlav 1 тубырлау

Çok yürüyüp tabanları ağrımak, çok yürümekten ayak üstünde duramamak

tubırlav 2 тубырлау

1.Tubır tubır etmek, tubır tubır gelmek (bk. *tubır-tubır*)

2.Ufalanmak, kırıntılanmak

tubırsıḳlanıv тубырсыкланыу

Kozalağa dönmek, kozalaklı hâle gelmek

tuġarılıv туғарылыу

1.Bağlı olduğu yerden çözülmek, azat edilmek, serbest bırakılmak

2.Koşumları çıkarılmak (at için)

tuġarışıv туғарышыу

1.Birlikte serbest bırakmak, azat etmek, karşılıklı azat etmek

2.Birlikte koşumları çıkarmak

tuġarıv туғарыу

1.Hayvanı bağlı olduğu yerden çözmek, azat etmek, serbest bırakmak

2.Atın koşumlarını çıkarmak

3.Borçtan ya da yükten kurtulmak

4.Borcu ya da yükü başkasının üzerine yıkmak

tuġarlanıv туғарланыу

Ucu, kenarı içe doğru kıvrılmak, içe dönmek, rulo hâline gelmek

tuġartıv туғартыу

1.Hayvanı bağlı olduğu yerden çözdürmek, azat ettirmek, serbest bıraktırmak

2.Atın koşumlarını çıkarttırmak

tuġılav туғылау

Kesek, topak bırakmadan sıvı bir şeyi karıştırmak, çırpmak

tuḳıldaşıv туҡылдашыу

Birlikte ya da karşılıklı tok tok etmek

tuḳıldatıv туҡылдатыу

Tok tok ettirmek, tok tok getirmek

tuḳıldav туҡылдау

Tok tok etmek, tok tok gelmek

tuḳılıv 1 туҡылыу

1.Kumaş dokunmak

2.Örülmek

3.Meydana getirilmek

tuḳılıv 2 туҡылыу

1.Karıştırılmak

2.Çırpılmak

tuḳınıv туҡыныу

Kendini tok hissetmek

tuḳışıv туҡышыу

Birlikte kumaş dokumak, birlikte örmek

tuḳıtıv 1 туҡытыу

1.Kumaş dokutmak

2.Ördürmek

tuḳıtıv 2 туҡытыу

1.Karıştırtmak

2.Çırptırmak

tuḳıv1 туҡыу

1.Kumaş dokumak, işlemek

2.Örmek
3.Meydana getirmek

tuḳıv2 tуḳıy
Kesek, topak bırakmadan sıvı bir şeyi karıştırmak, çırpmak

tuḳlandırılıv tуḳландырылıy
Doyurulmak, yedirilmek, besletilmek

tuḳlandırıv tуḳландырıy
Doyurmak, yedirmek, beslendirmek

tuḳlanıv tуḳланıy
1.Doymak, yemek, beslenmek
2.Temin edilmek

tuḳmaḳlav tуḳмаḳлay
Tokmaklamak, tokmakla vurmak

tuḳmalav tуḳмалay
Tokmaklamak, tokmakla vurmak

tuḳmalıv tуḳмалıy
Tokmaklanmak, tokmakla vurulmak

tuḳmaşıv tуḳмашıy
Birlikte tokmakla vurmak, birlikte tokaçlamak

tuḳmatıv tуḳматıy
1.Cezalandırmak amacıyla vurdurmak, sopalatmak
2.Tokmaklatmak, tokmakla vurdurmak
3.Tepeletmek, dövdürmek

tuḳmav tуḳмay
1.Cezalandırmak amacıyla vurmak, sopalamak
2.Tokmaklamak

tuḳrav tуḳрay
1.Durmak, bitmek, dinmek, hareketi kesmek, sona ermek
2.Duraklamak
3.Bir konu üzerine eğilmek

tuḳtalıv tуḳталıy
1.Durmak, dinmek
2.Çalışmayı bırakmak
3.Tamamlanmak
4.Duraklamak, konaklamak

tuḳtatıv tуḳтатıy
1.Durdurmak, dindirmek
2.Sona erdirmek, hareketi kestirmek, kesintiye uğratmak

tuḳtav tуḳтay
1.Durmak, bitmek, dinmek, hareketi kesmek, sona ermek
2.Duraklamak
3.Bir konu üzerine eğilmek

tulaḳlav тулаḳлay
Tepinerek sıçramak

tulatıv тулатıy
Tepiştirmek, çifte attırmak

tulav тулay
1.Tepişmek, çifte atmak
2.Sağa sola sallanmak, sağa sola dönmek

tulġandırıv тулғандырыу
Sağa sola döndürmek, rastgele döndürmek, rastgele sallandırmak

tulġanıv тулғаныу
Sağa sola dönmek, rastgele dönmek, rastgele sallanmak

tulġatıv тулғатыу
Sağa sola döndürmek, rastgele döndürmek, rastgele sallandırmak

tulıḳhıv тулыҡһыу
1.Dalgalanmak
2.Coşmak, hareketlenmek (yürek, gönül, duygular için)

tulılandırılıv тулыландырылыу
Doldurulmak, dolu hâle getirilmek, dolulaştırılmak

tulılandırıv тулыландырыу
Doldurmak, dolu hâle getirmek, dolulaştırmak

tulılanıv тулыланыу
1.Dolu hâle gelmek
2.Dolgunlaşmak

tulışıv тулышыу
1.Çok dolup taşmak, kabarmak
2.Güç toplamak
3.Dolgun hâle gelmek
4.Çeşitli duygularla dolu olmak

tulıv тулыу
1.Dolmak
2.Kaplanmak
3.Yığılmak, toplanmak

tulḳındırıv тулҡындырыу
Dalga oluşturmak, hareketlendirmek

tulḳınıv тулҡыныу
1.Dalga dalga olup sallanmak
2.Coşkun olmak

tulḳınlandırıv тулҡынландырыу
1.Dalgalandırmak
2.Sallandırmak, çalkalandırmak

tulḳınlanıv тулҡынланыу
1.Dalgalanmak
2.Coşmak, hareketlenmek (yürek, gönül, duygular için)

tulḳınlatıv тулҡынлатыу
Dalgalılışatırmak, dalgalandırmak, dalgalı hâle getirmek

tulḳınlav тулҡынлау
Dalga çıkıp sallamak, dalgalanmak

tulḳıv тулҡыу
1.Dalga dalga olup sallanmak
2.Coşkun olmak

tultırılıv тултырылыу
1.Doldurulmak
2.Kaplanmak

tultırışıv тултырышыу
1.Birlikte doldurmak
2.Birlikte kaplamak
3.Birlikte toplamak, yığmak

tultırıv тултырыу

1.Doldurmak

2.Kaplamak

3.Yığmak

tultırtıv тултыртыу

1.Doldurtmak

2.Kaplatmak

tumalaķlanıv тумалаҡланыу

Yusyuvarlak olmak, tostoparlak olmak

tumalanıv тумаланыу

Meyveye dönmek, meyve vermeye başlamak, olgunlaşmaya başlamak

tumalatıv тумалатыу

1.Toparlaklanmak, yuvarlanmak

2.Takla atmak

tumalıv тумалыу

1.Meyve olmak, meyve vermek

2.Meydana gelmek, meydana çıkmak

3.Var olmak

tumarlanıv тумарланыу

1.Topak hâline gelmek

2.Tomarlanmak

tumarlav тумарлау

1.Topak hâline getirmek

2.Tomarlamak

tumbıġıv тумбығыу

Uyuşmaktan, donmaktan dolayı hissizleşmek, hissedememek

tumbıtıv 1 тумбытыу

Uyuşturmak, dondurup elini, ayağını hissizleştirmek

tumbıtıv 2 тумбытыу

Kinayelemek, dokundurmak

tumbıv тумбыу

Uyuşup hissiz hâle gelmek, donup hissedemez hâle gelmek

tumhayıv тумһайыу

Siyahımsılaşmak, kararmak; fümeleşmek

tumırılıv тумырылыу

Kesilmek, parçalanmak, yarılmak, dilimlenmek

tumırıv тумырыу

Kesmek, parçalamak, yarmak, dilimlemek

tumırtıv тумыртыу

Kestirmek, parçalatmak, yardırmak, dilimletmek

tumpayıv тумпайыу

1.Yumru hâle gelmek, toparlak hâle gelmek

2.Sinir ve öfke bildirerek ağzı kabartmak, şişirmek

tumpaytıv тумпайтыу

Yumru hâline getirmek, toparlaklaştırmak

tumranlav тумранлау
İçe doğru basarak yürümek; paytak yürümek

tumrayıv тумрайыу
Surat asmak, sessiz kalıp kaş çatmak, somurtmak

tumtayıv тумтайыу
Yumru hâle gelmek, toparlak hâle gelmek

tunalıv туналыу
Hayvanın derisi yüzülmek, derisi soyulmak

tunaşıv тунашыу
Birlikte ya da karşılıklı deri yüzmek, deri soymak

tunatıv тунатыу
Deri yüzdürmek, deri soydurmak

tunav тунау
1.Hayvanını derisini yüzmek, derisini soymak
2.Kısaltmak, makaslamak, kesmek, budamak

tuñaźıtıv туңаҙытыу
Azıcık dondurmak

tuñaźıv туңаҙыу
Azıcık donmak

tuñdırılıv туңдырылыу
Dondurulmak, buz tutturulmak

tuñdırıv туңдырыу
Dondurmak, buz tutturmak

tuñdırtıv туңдыртыу
Dondurtmak, buz tutturtmak

tuñġaķlanıv туңғаҡланыу
Donmuş hâle gelmek, don tutmak

tuñġazaķlanıv туңғазаҡланыу
Az donuk hâle gelmek, azıcık donuklaşmak

tuñıv туңыу
1.Donmak, don tutmak, buzlanmak
2.Hissizleşmek
3.Donuklaşmak, durağanlaşmak

tuñķanlaşıv туңҡанлашыу
Birlikte ya da karşılıklı bir eğilip bir kalkmak; tepe taklak olup düzelmek

tuñķanlav туңҡанлау
Bir eğilip bir kalkmak

tuñkayıv туңҡайыу
El üzerine çöküp eğilmek, elle destek alıp eğilmek

tuñķaytıv туңҡайтыу
El üzerine çöktürüp eğdirmek, elle destek aldırıp eğdirmek

tupaķlanıv тупаҡланыу
Topak hâle gelmek, yumru hâle gelmek

tupaķlav тупаҡлау
Topak hâle getirmek, yumru hâle getirmek

tuparıv тупарыу
Kör hâle gelmek, körlenmek, kesmemek

tuparlanıv тупарланыу
Körlenmek, keskin olmamak

tuparlav тупарлау
Körletmek, keskin özelliğini kaybettirmek

tupaślandırıv тупаҫландырыу
Körlendirmek, körletmek, kör hâle getirmek, keskinliğini kaybettirtmek

tupaślanıv тупаҫланыу
1.Körlenmek, kör hâle gelmek, keskinliğini kaybetmek
2.Kabalaşmak, nezaketsiz hâle gelmek

tupaślav тупаҫлау
Körlemek, körleştirmek, keskinliğini kaybettirmek

tupayıv тупайыу
1.Top gibi kabarmak, top gibi meydana çıkmak, yusyuvarlak olmak
2.Kocaman açılmak, fal taşı gibi açılmak (göz için)

tupaytıv тупайтыу
1.Top gibi kabartmak, top gibi meydana çıkarmak, yusyuvarlak hâle getirmek
2.Gözlerini kocaman açmak

tuphıźlanıv тупһыҙланыу
Utanmaz hâle gelmek, edepsizleşmek

tupıldaşıv тупылдашыу
Birlikte ya da karşılıklı top top etmek (bk. *tup*[4])

tupıldatıv тупылдатыу
Top top ettirmek (bk. *tup*[4])

tupıldav тупылдау
Top top etmek (bk. *tup*[4])

tupırlav тупырлау
Tubır tubır etmek, tubır tubır gelmek (bk. *tubır-tubır*)

tuplanıv тупланыу
Toplanmak, birikmek, kümelenmek, yığılmak

tuplatıv туплатыу
Toplatmak, biriktirmek, kümelendirmek, yığdırmak

tuplav 1 туплау
Toplamak, yığmak, kümelemek, birikim yapmak

tupsanlav тупсанлау
Yükle ilerlemek, yük taşıyarak yürümek; ağır adımlarla yürümek

tupsılıv тупсылыу
İki uç katlanarak, rulo hâline getirilerek dikilmek

tupsıtıv тупсытыу
İki ucu katlatarak, rulo hâline getirterek diktirmek

tupsıv 1 тупсыу
İki ucu katlayarak dikmek, rulo hâline getirip dikmek

tuptayıv туптайыу
1.Top gibi kabarmak, top gibi şişmek; tümsekleşmek, kabarıklaşmak
2.Gözlerini kocaman açmak

tuptaytıv туптайтыу
1.Top gibi kabartmak, top gibi şişirmek; tümsekleştirmek
2.Gözlerini fal taşı gibi açtırmak, gözlerini kocaman açtırmak

tuptırav туптырау
Tuptır tuptır etmek (bk. *tuptır*)

tuptırlatıv туптырлатыу
Tuptır tuptır ettirmek (bk. *tuptır*)

tuptırlav туптырлау
Tuptır tuptır etmek (bk. *tuptır*)

turaḳlanıv тураҡланыу
Doğranmak, parçalanmak

turaḳlaşıv тураҡлашыу
Birlikte ya da karşılıklı doğramak, parçalamak

turaḳlatıv тураҡлатыу
Doğratmak, parçalatmak

turaḳlav тураҡлау
Doğramak, parçalamak

turalav туралау
1.Düzleştirmek, düz hâle getirmek
2.Doğrultmak, nişan aldırmak

turalıv туралыу
Doğranmak, parçalanmak

turamıslav турамыслау
Parça parça doğramak, dilim dilim kesmek

turaşıv турашыу
Birlikte ve karşılıklı doğramak, parçalamak

turav тураy
1.Doğramak, parçalamak
2.Bıçaklayıp öldürmek

turayıv турайыу
1.Düzleşmek, doğrulaşmak
2.Düzgünleşmek
3.Hakikileşmek

turaytırıv турайтырыу
1.Düzleştirtmek, doğrulaştırtmak
2.Düzgünleştirtmek
3.Hakiki hâle getirtmek

turaytıv турайтыу
1.Düzleştirmek, doğrulaştırmak
2.Düzgünleştirmek
3.Hakikileştirmek

turhayışıv typhайышыy
Birlikte ya da karşılıklı sinir ve öfkeden dolayı dudak kabartmak

turhayıv typhайыy
Sinirle dudak bükmek, öfkeyle dudak büzmek; surat asmak

turhaytıv typhайтыy
Sinirle dudak büzdürmek, öfkeyle dudak büktürmek; surat astırmak

turhıldav typhылдay
Sinirlenip mırıldanmak, öfkeyle kendi kendine söylenmek

turtayıv typтайыy
Sinirle dudak bükmek, öfkeyle dudak büzmek; surat asmak

tuthıv tytһыy
Ayazda az kurumak, biraz kurumak

tutıġıv tytығыy
Nemlenip pasla kaplanmış, paslanmak, pas tutmak

tutıķtırıv tytыкtырыy
Paslandırmak, pasla kaplatmak, pas tutturmak

tutlanıv tytланыy
Rüzgarda ve açık havada kurumak

tutlatıv 1 тytлатыy
Soğuk havada temizletmek, mikroplarından arındırmak

tutlatıv 2 тytлатыy
Pasla kaplatmak, paslandırmak

tutlav тytлay
1.Soğuk havada temizlenmek, mikroplarından arınmak
2.Rüzgarda, açık havada kurumak

tutnav тytнay
Gözünü dikmek, dimdik bakmak

tuyındırılıv туйындырылыy
1.Doyurulmak, yedirilmek, beslenmek
2.Yiyecek temin edilmek
3.Gereği sağlatılmak

tuyındırıv туйындырыy
1.Doyurmak, yedirmek, beslemek
2.Yiyecek temin etmek
3.Gereğini sağlamak

tuyınıv туйыныy
1.Yiyip doymak
2.Karnını doyurmak, tok hâle gelmek
3.Bir şeyler temin edilmek, bir şeyler yerine getirilmek

tuyıv туйыy
1.Doymak, iştahı kesilmek
2.Bıkmak, bezmek
3.İhtiyacı kalmamak
4.Bir sıvıyla tamamen dolmak

tuylav туйлay
Düğün yapmak, toy yapmak; merasim yapmak

tuytaḳlav туйтаҡлау

Paytak paytak yürümek, paytak paytak etmek

tuytanlaşıv туйтанлашыу

Birlikte paytak paytak yürümek

tuytanlav туйтанлау

Paytak paytak yürümek, paytak paytak etmek

tuyźırılıv туйҙырылыу

1.Doyurulmak, beslenmek

2.Bezdirilmek, bıktırılmak

tuyźırıv туйҙырыу

1.Doyurmak, beslemek

2.Bezdirmek, bıktırmak

tuźanlanıv туҙанланыу

Tozlanmak, tozla kaplanmak

tuźanlav туҙанлау

Toz etmek, tozla kaplamak

tuźġaḳlanıv туҙғаҡланыу

1.Etrafa savrulmak, saçılmak, dağılmak (saç, yün, pamuk gibi şeyler için)

2.Savrulup uçuşmak

tuźġaḳlav туҙғаҡлау

1.Etrafa savurtmak, saçtırmak, dağıtmak

2.Savurup uçuşturmak

tuźġışıv туҙғышыу

1.Birlikte savrulmak, birlikte saçılmak

2.Birlikte ya da karşılıklı savrulup uçuşmak

tuźġıtıv туҙғытыу

1.Etrafa savurtmak, saçtırmak, dağıtmak

2.Savurup uçuşturmak

tuźġıv туҙғыу

1.Etrafa savrulmak, saçılmak, dağılmak (saç, yün, pamuk gibi şeyler için)

2.Savrulup uçuşmak

tuźılıv туҙылыу

Dağılmak, karışmak, düzensiz hâle gelmek

tuźınıv туҙыныу

1.Alt üst olup karışmak, altı üstüne gelmek

2.Öfkeden ortalığı dağıtmak

tuźışıv туҙышыу

1.Birlikte ya da karşılıklı dağılmak

2.Uçuşmak, birlikte savrulmak

3.Karşılıklı hakaret etmek, küfretmek

tuzıv туҙыу

1.Eskimek, yıpranmak, bozulmak

2.İhtiyarlamak, hasta düşmek

3.Karışmak, dağınık olmak

4.Sinirden hakaret etmek, öfkeden küfretmek

tuźrav туӟрау
Etrafa savrulmak, saçılmak, dağılmak (saç, yün, pamuk gibi şeyler için)

tuźźırıv туӟӟырыу
1.Eskitmek, yıpratmak, aşındırmak
2.Telef etmek
3.Saçmak, savurmak

tübelenév түбәләнеү
Tepelenmek, kafasına vurulmak

tübeleşév түбәләшеү
Birlikte ya da karşılıklı tepelemek, kafasına vurmak; hücum etmek

tübeletév түбәләтеү
Tepeletmek, kafasına vurdurmak

tübelev 1 түбәләү
1.Tepelemek, kafasına vurmak
2.Hücum etmek, saldırmak

tübelev 2 түбәләү
Tepe boyunca gezinmek, tepeye doğru yol almak

tübeneyév түбәнәйеү
1.Alçalmak, gerilemek, düşmek
2.Kötüleşmek, kalitesizleşmek

tübeneytélév түбәнәйтелеү
Alçaltılmak, geriletilmek, düşürülmek

tübeneytév түбәнәйтеү
1.Alçaltmak, geriletmek, düşürtmek
2.Kötüleştirmek, kalitesizleştirmek

tübenhénév түбәнһенеү
Kendini alçak, düşük görmek

tübenhételév түбәнһетелеү
Alçaltılmak, küçük düşürülmek, düşük gördürülmek

tübenhétév түбәнһетеү
Aşağılamak, küçük görmek, düşük görmek

tübenletév түбәнләтеү
Alçaltmak, düşürtmek, daha aşağıya indirmek

tübenlev түбәнләү
1.Alçalmak, düşürmek, daha aşağıya inmek
2.Suyun akışına doğru gitmek, suyun akışına bırakmak

tügerev түгәрәү
Tekerlek yapmak, yuvarlak yapmak, daire yapmak

tügerélév түгәрелеү
Yuvarlanmak, yuvarlak hâle gelmek, tekerlek biçiminde olmak

tügermelev түгәрмәләү
Dönmek, tekerlek üzerinde hareket etmek

tügélév түгелеү
1.Dökülmek, akıtılmak
2.Dağıttırmak, saçtırmak
3.Kan, ter, gözyaşı akıtılmak

tügév түгеү

1.Dökmek, akıtmak

2.Dağıtmak, saçmak

3.Kan, ter ya da gözyaşı akıtmak

4.Sarfetmek, harcamak

5.Paylaşmak

tükelév түкәлеү

Tükenmek, sona dayanmak; bitmek

tükmesév түкмәсеү

Takla atmak, baş aşağı dönmek, devrilmek

tükmeslev түкмәсләү

Takla atmak, baş aşağı dönмek, devrilmek

tüktérév түктереү

Döktürmek, akıtmak

tülenév түләнеү

Ödenmek, borcu verilmek

tüleşév түләшеү

Birlikte ya da karşılıklı ödemek, birlikte ya da karşılıklı borcunu ödemek

tületév түләтеү

Ödetmek, borcu verdirmek

tülev 1 түләү

Ödemek, borcunu vermek, para vermek

tüllenév түллəнеү

Döllenmek

tüllev түллəү

Döllemek

tümheyév түмһәйеү

Tümsekleşmek, küçük yükselti hâline gelmek

tüñereklendérév түңәрәкләндереү

Yuvarlatmak, yuvarlak hâle getirmek, tekerlek biçimine getirmek

tüñereklenév түңәрәкләнеү

Yuvarlanmak, yuvarlak hâle gelmek, tekerlek biçiminde olmak

tüñerekletév түңәрәкләтеү

Tekerlekleştirmek, yuvarlaklaştırmak, çember yaptırmak

tüñereklev түңәрәкләү

Tekerlek yapmak, yuvarlak yapmak, daire yapmak; yuvarlamak

tüñeretév түңәрәтеү

Çembere aldırmak, çemberleştirmek

tüñerev түңәрәү

Çembere almak, çembere içine sarmak

tüneźév түнәҙеү

Dinlenmek, soluk almak, nefes almak

tüñkerélév түңкәрелеү

Alt üst edilmek, döndürülmek

tüñkerév түңкәреү

Alt üst etmek, döndürmek

tüñkertév түңкәртеү

1.Alt üst ettirmek, döndürtmek

2.Yamultturmak
3.Kökten değiştirmek

tünterélév түнтәрелеү
Düşmek, yıkılmak; belirli bir zamanı aşmak, geçmek

tünterév түнтәреү
1.Düşürmek, yıktırmak; belirli bir zamanı geçirmek
2.Alt üst etmek, döndürmek
3.Yamultmak
4.Yerine getirmek

tünteyév түнтәйеү
Aşağı doğru eğilmek, bükülмek

türégév түрегеү
Misafirlerin arasında kalıp öğrenmek

türkénlev түркенләү
Babası evinde misafir olmak (kız, gelin olduktan sonra ilk gidişinde aile üyelerine hediyeler getirerek babasının evinde kalır.)

tüşelév түшәлеү
Döşenmek, serilmek

tüşenév түшәнеү
Döşenmek, döşek serilmek

tüşeşév түшәшеү
Birlikte ya da karşılıklı döşemek, sermek

tüşetév түшәтеү
Döşetmek, döşek serdirmek

tüşev түшәү
1.Döşemek, sermek, yaymak
2.Fazla öldürmek, çokça kırmak

tüteletév түтәләтеү
Dümdüz çıkarmak, doğruca ilerletmek

tütelev түтәләү
Dümdüz çıkmak, doğruca ilerlemek

tüźémhéźlenév түҙемһеҙләнеү
Sabırsızlanmak, sabırsızlaşmak, tahammül edememek, dayanamamak

tüźźérév түҙҙерәү
Sabrettirmek, katlandırmak, tahammül ettirmek, dayandırmak

tsementlanıv цементланыу
Çimentolanmak

tsementlatıv цементлатыу
Çimentolatmak

tsementlav цементлау
Çimentolamak

tsinklanıv цинкланыу
Çinko ile kaplanmak

tsinklav цинклау
Çinko ile kaplamak

ubalsıķlanıv убалсыкланыу
Tepeciklerle kaplanmak, tepecikli hâle gelmek

ubılıv убылыу
Oyulmak, kazılmak, deşilmek, eşilmek (toprak için)

ubıv убыу
Emip içe çekmek, emerek içine çekmek

ufıldav уфылдау
Of of diye gelmek, of of etmek

uflav уфлау
Oflamak, of çekmek, of etmek

uftanıv уфтаныу
Of demek, oflamak

uġırlav уғырлау
Çalmak, hırsızlık yapmak

uġıv уғыу
Söylenileni dinlemek, söylenileni kavrayıp almak

uġrav уғрау
Birşeye uğramak, düçar olmak, rastlaşmak, rast gelmek, uğramak

uḫıldav 1 ухылдау
Uh etmek, uh diye gelmek

uḫıldav 2 ухылдау
Sert ve yankılanan bir ses çıkarmak, gürüldemek

uhıldav уһылдау
Uhu uhu diye ağlamak

ujarıv ужарыу
Gayretlenmek, güçlenmek

ujarlanıv ужарланыу
Gayretlenmek, güçlenmek

ujıldav ужылдау
Vızıldamak, vıjıldamak

ujımlaşıv ужымлашыу
Güzden ekilmeye uygun hâle gelmek, güzün ekime münasip hâle gelmek

ujımlaştırıv ужымлаштырыу
Güzün ekilmeye uygun hâle getirmek, güz ekimine münasip hâle getirmek

ujımlav ужымлау
Filiz vermek, başak vermek, baş vermek (bitki için)

uķalav уҡалау
Sırmalamak, sırma çekmek, zıh çekmek

uķıldav уҡылдау
Unk unk etmek, unk unk gelmek (bkz uñķ-uñķ)

uķılıv уҡылыу
1. Okunmak
2. Bir metni ezbere söylemek

uķınıv уҡыныу
Ağız içinden dua okumak, okunmak

uķıtılıv уҡытылыу
Okutulmak, ders aldırılmak

uķıtıv уҡытыу
Okutmak, ders aldırmak

uķlav 2 уҡлау
Doğrultmak, yöneltmek, nişan almak, hedef almak

uḳmarıldırıv уқмарылдырыу
Yapıştırtmak, birleştirtmek, katlatmak

uḳmaşıv уқмашыу
1. Yapışmak, birleşmek, bir olmak, uyuşmak, örtüşmek
2. Yığılmak, toplanmak

uḳmaştırılıv уқмаштырылыу
Yapıştırılmak, örtüştürülmek, birleştirilmek

uḳmaştırıv уқмаштырыу
1. Yapıştırmak, örtüştürmek, birleştirmek
2. Yığmak, toplamak

uḳranışıv уқранышыу
Birlikte ya da karşılıklı yumuşak ses çıkarmak

uḳranıv уқраныу
Çağırır ya da seslenir gibi yumuşak ses çıkarmak (at için)

uḳrav уқрау
Çağırır ya da seslenir gibi yumuşak ses çıkarmak (at için)

uḳşıtıv уқшытыу
Midesini bulandırmak, kusturmak

uḳşıv уқшыу
Midesi bulanmak, kusmak

uḳtalıv уқталыу
Niyet etmek, niyetlenmek, kurmak, aklına koymak; arzu etmek

uḳtayıv уқтайыу
Çömelmek, yuvarlak olup çökmek; domalmak

ulav улау
Ulumak

ulaytıv улайтыу
Öyle yapmak, o şekilde yapmak

ultıraḳlanıv ултыраҡланыу
Yerleşmek, meskun hâle gelmek

ultırışıv ултырышыу
Birlikte ya da karşılıklı oturmak, yerleşmek

ultırıv ултырыу
1. Oturmak, yerleşmek
2. Konmak, konmuş hâlde olmak

ultırtılıv ултыртылыу
Oturtulmak, dik koyulmak

ultırtışıv ултыртышыу
Birlikte ya da karşılıklı oturtmak, dik koymak, dikmek, yerleştirmek

ultırtıv ултыртыу
1. Oturtmak, dik koymak, yerleştirmek
2. Bir yere kapamak

ultırttırıv ултырттырыу
Oturtturmak, dik koydurmak

umaḳlav умаҡлау
Takla atmak, parende atmak, baş aşağı dönmek

umırıv умырыу

Kesmek, koparmak, ayırmak

umırtılıv умыртылыу

Kopartılmak, kestirilmek, ayırtılmak

umırtıv умыртыу

Kestirmek, kopartmak, ayırtmak

umravlav умраулау

1. Omuzlamak, omuz atmak
2. Güç kullanmak

umşırayıv умшырайыу

Dar, derin şekilde çukurlanmak, mağara ağzına benzemek

uñaldırıv уңалдырыу

İyileştirmek, sağlıklı hâle getirmek

uñalıv уңалыу

İyileşmek, onalmak, sağlıklı hâle gelmek

uñaltıv уңалтыу

İyileştirmek, sağlıklı hâle getirmek

uñarıv уңарыу

Rengi gitmek, beti benzi solmak; bembeyaz kesilmek

uñayhıźlanıv уңайһыҙланыу

Elverişsiz hâle gelmek, uygunsuz hâle gelmek

uñayhıźlav уңайһыҙлау

Elverişsiz hâle getirmek, uygunsuz hâle getirmek

uñaylanıv уңайланыу

Elverişli hâle gelmek, uygun hâle gelmek, münasip olmak

uñaylaşıv уңайлашыу

Münasipleşmek, uygunlaşmak; alışmak

uñaylaştırıv уңайлаштырыу

Münasip hâle getirmek, uygunlaştırmak

uñaylav уңайлау

Elverişli yapmak, uygun yapmak

uñdırıv 1 уңдырыу

1. İstenilen sonuça getirmek, başarı kazanmak, nail olmak
2. Yetiştirmek, büyütmek

uñdırıv 2 уңдырыу

Soldurmak, ağartmak, rengini kaçırtmak

uñışıv уңышыу

Birlikte ya da karşılıklı nail olmak, başarı kazanmak; faydasını görmek

uñıv 1 уңыу

Yetişmek, erişmek, kavuşmak, nail olmak, başarı kazanmak

uñıv 2 уңыу

Rengini atmak, rengi solmak

uñḳıldatıv уңҡылдатыу

Unk unk ettirmek, unk unk getirmek (bk. uñḳ-uñḳ

uñķıldav уңкылдау
Unk unk etmek, unk unk gelmek (bk. uñķ-uñķ)

uñtaylanıv уңтайланыу
Hazırlanmak, elverişli hâle getirilmek, uygun hâle getirilmek

upanlav упанлау
Şaşkınlık ve korkuyla bakmak

upayıv упайыу
Gözü büyüterek açmak, kocaman açmak

upaytıv упайтыу
Gözü büyüterek açtırmak, kocaman açtırmak

uplıġıv уплығыу
Bir yöne doğru gözünü dikip bakmak, gözü dalmak

***yörek uplıķ-*:** Gönlü hüzünlenmek, mahzunlaşmak

uralanıv ураланыу
Dönüp durmak, etrafında dönmek

uraldırıv уралдырыу
1. Sallandırmak, çalkalatmak; sarkıttırmak
2. Etrafında döndürmek

uralışıv уралышыу
Birlikte dolanmak, birlikte dönüp durmak

uralıv уралыу
Dürülmek, sarılmak, dolanmak

uraltıv уралтыу
Dürmek, sarmak, dolandırmak

urandırıv урандырыу
Dolandırmak, döndürmek, sardırmak

uranġılav уранғылау
Dönüp durmak, dolanıp durmak, dönmek; volta atmak

uranġıv уранғыу
Dönüp durmak, dolanıp durmak, dönmek; volta atmak

uranıv ураныу
Bürünmek, dürünmek, kendi kendini sarmak

urañlav ураңлау
Dönüp durmak, dolanıp durmak, dönmek; volta atmak

uratılıv уратылыу
Çevrelenmek, kuşatılmak, sarılmak, döndürülmek

uratıv уратыу
1. Çevreletmek, kuşattırmak, sardırmak, döndürmek
2. Dönüp dolaşıp aynısını söyletmek, tekrar edip durdurmak

urav 1 ураy
Sarmak, kuşatmak, çevrelemek, döndürmek

urġıldırıv yрғылдырыу
Patlatmak, püskürtmek

urġılıv yрғылыу
Püskürmek, patlamak, fışkırmak

urġıltıv yрғылтыу
Püskürtmek, patlatmak, fışkırtmak

urġılyıtıv yрғылйытыу
Aşırı, sağlam patlatmak, püskürtmek

urġılyıv yрғылйыу
Aşırı, sağlam patlamak, püskürmek

urġıtıv yрғытыу
Patlattırmak, püskürttürmek, fışkırttırmak

urġıv yрғыу
Püskürmek, patlamak, fışkırmak

urılıv урылыу
Vurulmak, biçilmek, derilmek (ekin için)

urınlaşıv урынлашыу
1. Yerleşmek, belirli bir yerde mevki almak
2. Meydana gelmek; hayata geçmek

urınlaştırıv урынлаштырыу
1. Yerleştirmek, belirli bir yere koymak
2. Hayata geçirmek, meydana getirmek

urışıv урышыу
Birlikte ya da karşılıklı orak vurmak, orakla dermek, biçmek

urıv урыу
Vurmak, biçmek, dermek, orakla dermek

urlanıv урланыу
Aşırılmak, yürütülmek, çalınmak

urlaşıv урлашыу
Birlikte aşırmak, yürütmek, çalmak

urlatıv урлатыу
Aşırtmak, yürüttürmek, çaldırmak

urlav урлау
Aşırmak, yürütmek, çalmak

urmansılav урмансылау
Ormancı gibi gezmek, orman orman gezmek

urşıldav уршылдау
Urş urş diye gelmek, urş urş etmek (bk. urş-urş)

urtaķlaşıv уртаҡлашыу
1. Eşitçe bölüşmek, paylaşmak
2. Tecrübesini paylaşmak
3. Hâlini açmak, ortaklaşmak

urtaķlav уртаҡлау
Ortak şekilde bölmek, kendi aralarında bölmek

urtalaşıv урталашыу
Yarım yapılmak, yarım tamamlanmak

urtalav урталау
Yarım şekilde yapmak, yarıyı geçmek; ortalamak

urtav уртау
Yutmak, yudumlamak

urtlatıv уртлатыу
Yutturmak, yudumlatmak

urtlav уртлау
Yutmak, yudumlamak

urźırıv урҙырыу
Vurdurmak, biçtirmek (ekin için)

uśallanıv уҫалланыу
Acımasız olmak, kötü olmak, yaramaz olmak, kötü huylu olmak

uśallaşıv уҫаллашыу
Acımasızlık göstermek, düşmanlık göstermek, kötü huyluluk göstermek

uśıv уҫыу
El açmak, avuç açmak

uslav услау
Avuçlamak; ele almak, avuca almak

uśmaķlaşıv уҫмаҡлашыу
1. Yumruklaşmak, yumruklarla kavga etmek
2. Kesici aletlerle kavga etmek

usmalav усмалау
Avuçlamak, avuçlayarak tutmak

uşanıv ушаныу
İlgilenmek, alakadar olmak, ilgi duymak; gönül vermek; heves etmek

uşķırıv ушҡырыу
Coşup burundan nefe alıp vermek, solumak (vahşi at için)

utalıv уталыу
Zararlı otlardan ayıklanmak, budanmak

utarlav утарлау
Küçük çiftlikte yaşamak, şehrin dışındaki bir çiftlikte yaşamak

utaşıv уташыу
Birlikte zararlı otlardan ayıklamak, birlikte budamak

utav 1 утау
Zararlı otlardan ayıklamak, budamak

utıġıv утығыу
Taze ota doymak (hayvanlar için)

utlanıv утланыу
Duygularla yanmak (göz için), gözleri ateşlenmek

utlatıv утлатыу
Otlatmak, ot yedirmek

utlav 1 утлау
Otlamak, ot yemek

utlıġıv утлығыу
Açlıktan içi geçmek

uyanışıv уянышыу

Birlikte ya da karşılıklı uyanmak

uyanıv уяныу

1. Uyanmak, uyanık hâle gelmek
2. Meydana gelmek, ortaya çıkmak

uyatıv уятыу

1. Uyandırmak, uyanık hâle getirmek
2. Meydana getirmek

uyavlanıv уяуланыу

Uyanıklaşmak, zeki olmak, sezgisi güçlü hâle gelmek

uyġanıv уйғаныу

Uyanmak, uyanık hâle gelmek

uyġılanıv уйғыланыу

Belirli bir yer için oyulmak, deşilmek

uyġılav уйғылау

Belirli bir yer için oymak, deşmek, kazmak

uyılıv уйылыу

Oyulmak, deşilmek, çukurlaştırılmak, kazılmak

uyıltıv уйылтыу

Oyup çukurlaştırarak ezmek, bozmak, mahvetmek, deşmek

uyınsalav уйынсалау

Alaya almak, dalgaya vurmak, dalga geçmek

uyıv уйыу

Oymak, deşmek, delmek, kazmak, eşmek

uyķanıv уйҡаныу

Uyanmak, ayılmak, uykudan uyanmak

uyķıllanıv уйҡылланыу

Çökük hâle gelmek, çukurlu hâle gelmek

uyķıllav уйҡыллау

Çökük hâle getirmek, çukurlu hâle getirmek

uylandırıv уйландырыу

Düşündürmek, düşünceye salmak

uylanıv уйланыу

Düşünülmek, düşünceye salınmak

uylaşıv уйлашыу

Birlikte düşünmek, fikretmek, akıldan geçirmek; hayal kurmak, hayal etmek

uylatıv уйлатыу

Düşündürmek, fikrettirmek

uylav уйлау

Düşünmek, fikretmek, akıldan geçirmek; hayal kurmak; akılda olmak

uymaķlandırıv уймаҡландырыу

Küçük oyuk hâline getirmek, küçük gedik hâline getirmek

uymaķlanıv уймаҡланыу

Küçük oyuk hâline gelmek, küçük oyuk gibi olmak

uymaķlatıv уймаʞлатыу
Küçük oyuk hâline getirmek, küçük gedik hâline getirmek

uynaķlaşıv уйнаʞлашыу
Birlikte koşup oynayıp zıplamak; birlikte oynak hâle getirmek

uynaķlatıv уйнаʞлатыу
Oynatıp zıplatmak; oynaklaştırmak

uynaķlav уйнаʞлау
Koşup zıplayıp oynamak; oynak hâle getirmek

uynaķlıv уйнаʞлыу
1. Oynanmak
2. Bir spor dalı için oynanmak
3. Dalga geçilmek

uynap-kölöv уйнап-көлөү
Oynayıp gülmek, keyif sefa sürmek, gönül rahatlatmak

uynaşıv уйнашыу
1. Birlikte ya da karşılıklı oynamak
2. Oynaşmak

uynatıv уйнатыу
1. Oynatmak; dalga geçmek, alay etmek
2. Bir müzik aleti çaldırmak
3. Tatbikat yaptırmak

uynav уйнау
1. Oynamak
2. Bir spor dalı için oynamak
3. Tatbikat yapmak
4. Biriyle dalga geçmek, alay etmek

uysanlanıv уйсанланыу
Dalgınlaşmak, dalgın hâle gelmek, düşünceli hâle gelmek

uyźıķlanıv уйҙыʞланыу
Oyuk hâline gelmek, oyuk olmak, gedik olmak

uyźıķlav уйҙыʞлау
Oyuk açmak, oyuk yapmak, gedik açmak

uyźırıv уйҙырыу
Oydurmak, deştirmak, deldirmak, kazdırmak, eştirmak

uźaķlaşıv уҙаʞлашыу
Eş dost olmak, arkadaş olmak; oyunda eşleşmek

uźarmanlav уҙарманлау
Birbirini geçmeye çalışmak

uźġarılıv уҙғарылыу
Hayata geçirilmek, yapılmak, geçirilmek

uźġarışıv уҙғарышыу
Birlikte yapmak, hayata geçirmek

uźġarıv уҙғарыу
Geçirmek, yol aldırmak, yaşam geçirmek, ömür sürmek

uźınıv уҙыныу
Şaşmak, coşmak, kudurmak

uźışıv yӡышыу
Yarışmak, koşuda yarışmak

uźıştırıv yӡыштырыу
Kendi aralarında koşturmak, koşuda yarıştırmak

uźıv yӡыу
Geçmek, yol almak, geride bırakmak, belirli bir sınır ya da çizgiyi geçmek, olup bitmek

uzurpatsiyalanıv узурпацияланыу
Gasp edilmek, ele geçirilmek

uzurpatsiyalav узурпациялау
Gasp etmek, ele geçirmek

uźźırışıv уӡӡырышыу
Birlikte uğurlamak, birlikte geçirmek

uźźırıv уӡӡырыу
Geçirmek, uğurlamak, yollamak

übélév үбелеү
Öpülmek

übéşév үбешеү
Öpüşmek

übév үбеү
Öpmek

ügeyhénév үгәйһенеү
Üvey görmek, üvey saymak

ügeyhérev үгәйһерәү
1. Kendini üvey hissetmek, kendini yabancı hissetmek
2. Kendini gereksiz hissetmek

ügeyhételév үгәйһетелеү
Üvey, yabancı görüp zulmedilmek, zorluk gösterilmek

ügeyhétév үгәйһетеү
1. Üvey, yabancı görüp zulmetmek, zorluk göstermek
2. Yabancı görmek, yabancı saymak, gereksiz görmek

üjetlenév 1 үжәтләнеү
İnatlaşmak, dediğim dedik olmak

üjetlenév 2 үжәтләнеү
Tembellenmek, miskinleşmek

ükelév үкәлеү
???

ükhemlev үкһәмләү
Öküz istemek (sığır için)

ükhétév үкһетеү
Hıçkıra hıçkıra ağlatmak, hüngür hüngür ağlatmak

ükhév үкһеү
Hıçkıra hıçkıra ağlamak, hüngür hüngür ağlamak

ükéldeşév үкелдәшеү
Karşılıklı ya da birlikte ük ük diye bağırmak (baykuş için)

ükéldev үкелдәү
Ük ük diye bağırmak (baykuş için)

ükémhéźlev үкемһеҙләү
Endişeye düşmek, kaygılanmak; merak etmek

ükéndérév үкендерәү
Pişmanlık duyurmak, pişman ettirmek, endişelendirmek, kaygılandırmak, huzursuzlandırmak

ükénéşév үкенешәү
Karşılıklı ya da birlikte pişman olmak, kaygılanmak, endişelenmek

ükénév үкенәү
Pişman olmak, kaygı, endişe duymak

ükéréşév үкерешәү
Karşılıklı ya da birlikte öğürmek

ükérév үкерәү
Öğürmek, kalın ses çıkarmak

ükértév үкертәү
Öğürtmek

üktev үктәү
Ayak diremek, inat etmek, inatlaşmak (at için)

üléklev үлекләү
İrinle, iltihapla dolmak

ülémhérev үлемһерәү
Yaşayası gelmeyerek ölüm istemek, ölmeyi istemek

ülémleşév үлемләшәү
Ölüm gibi zorlaşmak, güçleşmek

ülév үлеү
1. Ölmek, can vermek
2. Yok olmak, bitmek, tükenmek
3. Çok sevmek, canını vermeye hazır olmak

ülsenév үлсәнәү
1. Ölçülmek
2. Kendi ağırlığını ölçmek, tartılmak

ülseşév үлсәшәү
Karşılıklı ya da birlikte ölçmek, tartmak

ülsetév үлсәтәү
Ölçtürmek, tarttırmak

ülsev 1 үлсәү
1. Ölçmek, tartmak
2. Çeşitli yönlerden hesaplamak
3. Karşılaştırıp değerlendirmek

***üź arşınıñ ménen ülse-*:** Nesnel değerlendirmek, objektif bakmak

ültérélév үлтерелеү
Öldürülmek, yok edilmek

ültérév үлтерәү
Öldürmek, yok etmek; can almak

ültértév үлтертәү
Öldürtmek, yokettirmek, can aldırmak

üñeźlenév үңәҙләнәү
Küflenmek, küf tutmak, küf kaplamak

üñgeletév үңгәләтәү
Susturmak, suskunlaştırmak; afallaştırmak, sersemleştirmek

üñgelev үңгәләү
Susmak, suskunlaşmak; afallamak, sersemlemek

üñgemleşév үңгәмләшеү
Gayret etmek, güç harcamak, emek harcamak

üñgemlev үңгәмләү
Gayret etmek, güç harcamak, emek harcamak

üñgerév үңгәреү
Değişmek, başkalaşmak, farklılaşmak

üñgeźev үңгәҙәү
Susmak, suskunlaşmak; afallamak, sersem olmak

üñérlev үңерләү
İşlemek, nakşetmek, nakış yapmak

üñlev үңләү
Minelemek, mineyle kaplamak

üpkelenév үпкәләнеү
Öfkelenmek, sinirlenmek

üpkeleşév үпкәләшеү
Karşılıklı ya da birlikte öfkelenmek

üpkeletév үпкәләтеү
Öfkelendirmek, sinirlendirmek

üpkelev үпкәләү
Öfke duymak, sinir olmak

üptérév үптереү
Öptürmek, öpmeye izin vermek

ürelev үрәләү
Atın ön ayaklarından birini arka ayaklarına kösteklemek

ürepsénév үрәпсенеү
Toynaklarını toprağa geçirip şahlanmak

ürepsétév үрәпсетеү
Şaha kaldırmak

ürepsév үрәпсеү
Şaha kalkmak

ürgénlenév үргенләнеү
Yukarı kaldırılmak, yükseğe çıkarılmak, boy almak

ürgénlev үргенләү
Yukarı kaldırmak, yükseğe çıkarmak

ürgév үргеү
Yukarı kaldırmak, yükseğe çıkarmak

ürhelendérév үрһәләндереү
Kızdırmak, köpürtmek; galeyana getirtmek, hiddetlendirmek

ürhelenév үрһәләнеү
Kızmak, köpürmek; galeyana gelmek, hiddetlenmek

ürélәşév үрелешеү
Birlikte ya da karşılıklı örülmek

ürélév 1 үрелеү
1. Yukarı kaldırılmak, yükseltilmek
2. Bir şey almak için el uzatmak

ürélév 2 үрелеү
Örülmek, bağlanılmak, birleştirilmek

üréşév үрешеү
Karşılıklı veya birlikte örmek, birleştirmek, bağlamak

üréşlev үрешләү
Otlamak, yayılmak (hayvan için)

ürév 1 үреү
Filiz vermek, sürgün vermek, tomurcuklanmak; büyüyüp uzamak

ürév 2 үреү
Örmek, birleştirmek, bağlamak

ürkeslenév үркәсләнеү
Hörgüçlü olmak, hörgüçlenmek

ürkeslev үркәсләү
Heybe asmak, yüklemek

ürkev үркәү
Yukarı kaldırmak, boy almak

ürletélév үрләтелеү
1. Üste kaldırılmak, yukarı kaldırılmak, çıkartılmak
2. Terfi ettirilmek

ürletév үрләтеү
1. Yukarı kaldırtmak, üste kaldırtmak, çıkartmak
2. Makama, baş köşeye çıkmaya müsaade etmek
3. Terfi ettirmek

ürlev үрләү
1. Yukarı kaldırmak, üste çıkarmak; çıkarmak
2. Makama, baş köşeye çıkmak
3. Terfi etmek, yükselmek

ürmelev үрмәләү
1. Tırmanmak, tırmana tırmana çıkmak
2. Sarınarak, tutunarak çıkmak (bitkiler için)

ürmeslev үрмәсләү
Farklı şekilde yükselmek, yükseğe çıkmak

ürséşév үрсешеү
Karşılıklı ya da birlikte üremek, yetişmek

ürsétélév үрсетелеү
Üretilmek, yetiştirilmek

ürsétév үрсетеү
Hayvan üretmek, hayvan yetiştirmek

ürsév үрсеү
Üremek, yetişmek

ürtelenév үртәләнеү
Kızmak, köpürmek; galeyana gelmek, hiddetlenmek

ürtelév үртәлеү
Bilinçli yangın çıkarılmak; üzülmek, kahrolmak

ürtemhév үртәмһеү
Azap çekilmek, ıstırap çekilmek; üzülmek, üzüntü duymak

ürtendérév үртәндерең
Azap çektirmek, ıstırap çektirmek; üzdürmek

ürtenév үртәнеү
Azap çekilmek, ıstırap çekilmek; üzülmek

ürteşév үртәшеү
Karşılıklı ya da birlikte bilinçli yangın çıkarmak

ürtetév үртәтеү
Bilinçli yangın çıkarıp yaktırmak

ürtev үртәү
1. Bilinçli yangın çıkarıp yakmak
2. Gücüne gitmek, ağrına gitmek

ürtlev үртләү
Ateş bırakıp yakmak, bilinçli yangın çıkarmak

ürźérév 1 үрҙерең
Büyütmek, geliştirmek; filiz vermek, sürgün vermek, tomurcuk vermek

ürźérév 2 үрҙерең
Ördürmek, ekleyip birleştirmek, birlikte bağlamak

üseşév үсәшеү
Kendi aralarında gücüne gitmek

üsev үсәү
Birinin başarısızlığı ya da suçu için ağrına dokunmak

üségéşév үсегешеү
Karşılıklı ya da birlikte ağrına gitmek, gücüne gitmek; öfkelenmek

üségév үсегеү
Ağrına gitmek, gücüne gitmek; öfkelenmek

üsékleşév үсекләшеү
Karşılıklı ya da birlikte ağrına gitmek, gücüne gitmek; öfkelenmek

üséklev үсекләү
Gücüne gitmek, ağrına gitmek

üséktérév үсектерең
Ağrına dokundurmak, gücüne dokundurmak

üśéndérév үҫендерең
Şımartmak, yüz vermek

üśénév үҫенеү
Şımarmak, yüz verilmek

üśéşév үҫешеү
Karşılıklı ya da birlikte büyümek, gelişmek; uzamak; olgunlaşmak; yayılmak

üséşlenév үсешләнеү
Karşılıklı ya da birlikte büyümek, gelişmek; uzamak; olgunlaşmak; yayılmak

üṡév үçeү
Büyümek, gelişmek; uzamak; olgunlaşmak; bir yerde yayılmak

üṡkerév үçкəpeү
Yetiştirmek, büyütmek, bakmak, beslemek

üsleşév үcлəшeү
İntikam gütmek

üṡtérélév үçтepeлeү
Büyütülmek, yetiştirilmek

üṡtéréşév үçтepeшeү
Birlikte ya da karşılıklı büyütmek, yetiştirmek

üṡtérév үçтepeү
Yetiştirmek, büyütmek, bakmak, beslemek

ütelév үтəлeү
Yerine getirilmek, icra edilmek, ifa edilmek, uygulanmak, gerçekleştirilmek

ütetév үтəтeү
Yerine getirtmek, icra ettirmek, ifa ettirmek, uygulatmak, gerçekleştirtmek

ütev үтəү
Yerine gelmek, icra etmek, ifa etmek, uygulamak, gerçekleşmek

ütéklenév үтeклəнeү
Ütülenmek

ütékleşév үтeклəшeү
Birlikte ya da karşılıklı ütülemek

ütékletév үтeклəтeү
Ütületmek

ütéklev үтeклəү
Ütülemek

ütélév үтeлeү
Geçilmek, gidilmek

üténév үтeнeү
Rica etmek

ütév 1 үтeү
1. Geçmek, gitmek, yol almak
2. Ardında bırakıp gitmek

ütév 2 үтeү
İyice kesmek ya da delmek, deşmek

ütkerélév үткəpeлeү
Geçirilmek, iletilmek, yol verilmek

ütkeréşév үткəpeшeү
Karşılıklı ya da birlikte geçirmek, iletmek

ütkerév үткəpeү
Geçirmek, iletmek, yol vermek

ütkertév үткəpteү
Geçirtmek, ilettirmek

ütkeşév үткəшeү
Açlıktan içi geçmek

ütkeştérév үткəштepeү
1. Açlıktan içi geçirtmek

2. İki elin parmaklarını biribirine geçirmek, kenetlemek

ütkérlenév үткерләнеү
Keskin hâle gelmek, keskinlenmek, sivri hâle gelmek

ütkérleşév үткерләшеү
Keskinleşmek, sivrileşmek

ütkérletév үткерләтеү
Keskinletmek, sivrileştirmek

ütkérlev үткерләү
Keskinlemek, sivriltmek

ütletév үтләтеү
Yağlı bir şeyi çok yedikten sonra şişirtmek; hıçkırtmak

ütlev үтләү
Yağlı bir şeyi çok yedikten sonra şişmek; hıçkırmak

ütmeślendérév үтмәсләндереү
Körlendirmek

ütmeślenév үтмәсләнеү
Körlenmek

üźbéldéklenév үзбелдекләнеү
Kendini bilerek davranmak, kendini bilerek hareket etmek

üźekhérev үзәкһереү
Acıkmak, aç olmak

üźeklenév үзәкләнеү
Ortalanmak, merkez hâline gelmek, odaklanmak

üźekleşév үзәкләшеү
Odaklaşmak, toplanmak

üźekleştérév үзәкләштереү
Merkezleştirmek, odaklaştırmak; toplaştırmak

üźekletév үзәкләтеү
Ortalatmak, merkez hâline getirmek, odaklatmak

üźeklev үзәкләү
Ortalamak, merkez yapmak, odaklamak

üźgelenév үзгәләнеү
Ayrı hâle gelmek, farklı hâle gelmek; nitelikli ve ya özellikli olmak

üźgelev үзгәләү
Yadırgamak, farklı görmek, yabancılamak

üźgeléklenév үзгәлекләнеү
Başkalaşmak, farklı hâle gelmek, özellikli hâle gelmek

üźgerév 1 үзгәреү
1. Değişmek, başkalaşmak
2. Çekimlemek (gramerde)

üźgerév 2 үзгәреү
Tabakalaşmak, kaplanmak; kaymaklanmak

üźgertélév үзгәртелеү
Değiştirilmek, başkalaştırılmak

üźgertév үҙгәртеү
Değiştirmek, başkalaştırmak

üźgerttérév үҙгәрттереү
Değiştirtmek, başkalaştırtmak

üźhénév үҙһенеү
Özümsemek, benimsemek, kendine ait görmek

üźhüźlenév үҙһүҙләнеү
İnat etmek, inatlaşmak, diklenmek

üźémsélev үҙемселәү
İçine kapanmak, kendine dönmek

üźénselev үҙенсәләү
Kendine uydurmak, kendince bir hâle getirmek

üźlendérév үҙләндереү
Özümsetmek, özlendirmek, özlü hâle getirmek

üźlenév үҙләнеү
Özümsenmek, özlü hâle gelmek

üźleşév үҙләшеү
Birlikte özümsemek, benimsemek

üźleştérélév үҙләштерелеү
Özümseleştirilmek, benimsetilmek

üźleştérév үҙләштереү
1. Özümsemek, benimsemek, kendine mal etmek
2. Öğrenmek
3. Sindirmek
4. Vazife, iş için tutmak

vaġayıv вағайыу
Küçülmek, ufalmak; ekonomik olarak daralmak

vaġaytıv вағайтыу
Küçültmek, ufaltmak; ekonomik olarak daraltmak

vaķaylanıv вақайланыу
Küçülmek; itibar kaybetmek

vaķaylav вақайлау
Küçültmek; itibar kaybettirmek

vaķhınıv вақһыныу
Kendini küçük saymak, kendini küçük görmek

vaķhıv 2 вақһыу
Ufalmak, küçülmek

vaķlanıv вақланыу
Parçalanmak, küçülmek, ufalmak

vaķlaşıv вақлашыу
Önemsiz bir şeyi parçalamak

vaķlatıv вақлатыу
Parçalatmak, küçültmek, ufaltmak

vaķlav вақлау
Parçalamak, ufaltmak, küçültmek

vaķsıllanıv вақсыллаыу
Ufalmak, küçülmek

valsıķlanıv валсыкланыу
Lokma, dilim hâline getirerek parçalanmak, küçültülmek

valsıḳlav валсыкlay
Lokma hâline getirmek, parçalamak, dilimlemek

vatılıv ватылыу
Parçalanmak, kırılmak, bölünmek

vatıp-hındırıv ватып-һындырыу
Parçalayıp çiğnemek, bozmak, dağıtmak; (dili) bozmak

vatıp-ḳırıv ватып-ҡырыу
Parçalayıp kırmak

vatıp-yémérév ватып-емерев
Parçalayıp çiğnemek, bozmak, dağıtmak; (dili) bozmak

vatıv ватыу
Kırmak, parçalamak, bölmek

vattırıv ваттырыу
Kırdırmak, parçalatmak, böldürmek

vayımhızlanıv вайымһыҙланыу
Sıkıntısız olmak, gamsız olmak

vayımlanıv вайымланыу
Vehimlenmek, gamlanmak

vayımlav вайымлау
Sıkılmak, vehmetmek

veġeźelenév вәғәҙәләнеү
Vadelenmek

veġeźelev вәғәҙәләү
Vadelemek, yapmaya söz vermek

veġeźleşév вәғәҙәләшеү
Karşılıklı söz vermek

veġeźlev вәғәҙләү
Akıl vererek söz söylemek, nasihat etmek

veẖşilenév вәхшиләнеү
Vahşileşmek, barbarlaşmak

verbovkalanıv вербовкаланыу
Çağrı ile toplanmak, alınmak

verbovkalav вербовкалау
Çağrı ile toplamak, almak

verstkalav версткалау
Rötuşlamak, makyaj yapmak

vezénlev вәзенләү
Ölçmek

vıjıldaşıv выжылдашыу
Vızıldaşmak

vıjıldatıv выжылдатыу
Vızıldatmak

vıjlatıv выжлатыу
Vızlatmak

vıjlav выжлау
Vızlamak

vintlav винтлау
Vidalamak

vitaminlanıv витаминланыу
Vitaminlenmek

vitaminlav витаминлау
Vitamin vermek

vulgarlaştırıv вулгарлаштырыу
Adileştirmek, bayağılaştırmak

vulkanizatsiyalanıv вулканизацияланыу
Kükürtle yüksek derecede ısıtıp sertleştirilmek

vulkanizatsiyalav вулканизациялау
Kükürtle yüksek derecede ısıtıp sertleştirmek

yabalaḳlav ябалаҡлау
İri ve yumuşak olmak (kar için)

yabaylanıv ябайланыу
Basitlik göstermek, basit olmak; yapay olmak

yabaylaşıv ябайлашыу
Basitleşmek, alışıldık hâle gelmek, sunîleşmek

yabaylaştırıv ябайлаштырыу
Basitleştirmek, yapaylaştırmak, sunîleştirmek

yabıḳlav ябыҡлау
Zayıflamak, sıska olmak, cılızlamak

yabıḳtırıv ябыҡтырыу
Zayıflaştırmak, sıskalaştırmak, cılızlaştırmak

yabılıv ябылыу
1. Kapanmak, örtülmek
2. Zamanı bitmek, süresi bitmek

yabındırıv ябындырыу
Kapattırmak, örttürmek; kapanmaya mecbur etmek

yabınıv ябыныу
1. Örtünmek, örtü örtünmek; duvak örtünmek
2. Üstünü kapatmak, üstünü örtmek

yabırılışıv ябырылышыу
Birlikte ya da karşılıklı saldırılmak; karşılıklı istila edilmek, sarılmak

yabırılıv ябырылыу
1. Saldırılmak
2. İstila edilmek, sarılmak, bürülmek

yabırıv ябырыу
1. Saldırmak
2. İstila etmek, sarmak, bürümek

yabıv 1 ябыу
1. Kapatmak, üstünü kaplamak, üstünü örtmek
2. Kapayarak korumak
3. Ele almak
4. Bir şeyin gidişatını durdurmak

yadlav ядлау
Hatırlamak, yâd etmek, anmak

yafalandırıv яфаландырыу
Cefa çektirtmek, eziyet çektirtmek

yafalanıv яфаланыу
Cefa çekmek, eziyet çekmek

yafalav яфалау
Cefa çektirmek, sıkıntı çektirmek, eziyet etmek

yaġalaşıv яғалашыу
Yaka yakaya yapışmak, yakaya

yapışmak, yakaya yapışarak almak; savaşmak, karşılıklı mücadele etmek

yaġalav 1 яғалау

1. Yakasından bağlamak, yakasına yapışmak
2. Bir şey boyunca gitmek

yaġalav 2 яғалау

Çocuk sahibi olmak

yaġallanıv яғалланыу

Benek benek lekelenmek, benek benek lekeli olmak

yaġılıv 1 яғылыу

Yakılmak, ateşe verilmek

yaġılıv 2 яғылыу

Sürülmek, yakılmak, sıvanmak

yaġışıv яғышыу

Birlikte yakmak, birlikte ateşe vermek

yaġıv 1 яғыу

1.Yakmak
2.Ev ısıtmak
3.Dert vermek, üzmek, kızdırmak

yaġıv 2 яғыу

1.Sürmek, yakmak, sıvamak
2.Boşuna suçlamak, leke çalmak, itham etmek

yahaķlav яһаҡлау

Mermi koymak, barut ile doldurmak, ateşlemeye hazırlamak

yahâlıv яһалыу

1. Yapılmak
2. Meydana gelmek, oluşmak

yahanıv яһаныу

1. İş yapamaya niyetlenmek, hazırlanmak
2. Bezenmek, süslenmek

yahaşıv яһашыу

1. Birlikte ya da karşılıklı yapmak, işlemek
2. Birlikte ya da karşılıklı hazırlamak

yahatıv яһатыу

Yaptırmak, kurdurmak

yahav 1 яһау

1. Yapmak, işlemek
2. Hazırlamak, düzenlemek
3. Değiştirmek, geliştirmek

***iş yanına ķuş yaha-*:** Bir şeyin üstüne ilave etmek, artırmak

yahav 2 яһау

Ateşe hazır hâle getirmek, atışa hazırlamak; barut koymak

yahavlav яһаулау

Mermi koymak, barut ile doldurmak, ateşlemeye hazırlamak

yahillanıv яһилланыу

Kötüleşmek, işe yaramaz olmak; cahil olmak

yahillaşıv яһиллашыу

Kötülük yapmak; cahillik yapmak

yaḳınayıv яқынайыу

1. Yaklaşmak, yakınlaşmak
2. Ara azalmak
3. Zamanı gelmek, yetişmek
4. Değerli ve yakın olmak

yaḳınaytılıv яқынайтылыу

1. Yaklaştırılmak, yakınlaştırılmak
2. Çabuklaştırılmak, vakti azaltılmak
3. Dostlaştırılmak, kendine yaklaştırılmak

yaḳınaytıv яқынайтыу

1. Yaklaştırmak, yakınlaştırmak
2. Çabuklaştırmak, vaktini azaltmak
3. Dostlaştırmak, kendine yaklaştırmak

yaḳınlaşıv яқынлашыу

Birbirine yakınlaşmak, birbirine yaklaşmak

yaḳınlaştırılıv яқынлаштырылыу

Yakınlaştırılmak, yaklaştırılmak

yaḳınlaştırıv яқынлаштырыу

Yakınlaştırmak, yaklaştırmak

yaḳınlav яқынлау

Yaklaşmak, yakınlaşmak

yaḳlanıv яқланыу

Birinin desteğine dayanarak rahat yaşamak, kapılanmak

yaḳlaşıv яқлашыу

Birbirini desteklemek, sahip çıkmak

yaḳlatıv яқлатыу

Birinin desteğine dayandırarak rahat yaşatmak, kapılandırmak

yaḳlav 1 яқлау

1. Himaye etmek, desteklemek, savunmak
2. …tarafını tutmak, …fikrinde olmak
3. Onaylamak, uygun görmek
4. Tezini savunmak
5. Mahkemede sanığı savunmak

yaḳlav 2 яқлау

Yardımcı fiil olarak iş ya da durumun yönünü, tarafını bildirecek şekilde kullanılır; …taraftan,…yönden

yaḳşatlanıv яқшатланыу

Şan kazanmak, şöhretlenmek, namlanmak

yaḳşıhınıv яқшыһыныу

İyi görmek, güzel görmek, iyi olarak ele almak, güzel olarak ele almak

yaḳşılanıv яқшыланыу

Güzel olmak, güzelleşmek, iyi hâle gelmek

yaḳşırıv яқшырыу

İyileşmek, düzelmek

yaḳşırtıv яқшыртыу

İyileştirmek, güzelleştirmek; düzeltmek

yaḳtırıv 1 яктырыу
1. Aydınlanmak, gün ağarmak
2. Üzüntü ve kederden arınmak

yaḳtırıv 2 яктырыу
Yaktırmak, tutuşturmak, alevlendirmek, korlandırmak

yaktırıv 3 яктырыу
Sürdürmek, bulandırmak, yaktırmak

yaḳtırtılıv яктырылыу
1. Işıklandırılmak, aydınlatılmak
2. İçi ısıtılmak, canlandırılmak
3. Açıklanmak, anlatılmak

yaḳtırtıv яктыртыу
1. Işıklandırmak, aydınlatmak
2. İçini ısıtmak, canlandırmak
3. Açıklamak, anlatmak

yalaġaylanıv 1 ялағайланыу
Yalakalık etmek, dalkavuk olmak, şakşakçılık etmek

yalaġaylanıv 2 ялағайланыу
Tembel olmak, üşenmek, üşengeç olmak

yalanġaslandırıv яланғасландырыу
1. Çıplaklaştırmak, giyimsizleştirmek;
2. Yapraksızşaltırmak; donanımsızlaştırmak

yalanġaslanıv яланғасланыу
1. Çıplaklaşmak
2. Yapraksızlaşmak; donanımsızlaşmak

yalanıp-yaśḳanıv яланып-яҫҡаныу
1. Ümit ederek yalanıp durmak
2. Oradan buradan bir şeyler toplayıp karnı doyurmak

yalanıv яланыу
1. Yalanmak, kendi kendine bir şeyler yalanmak, karnı doymamak
2. İltihabı, irini çekmek

yalap-yaśḳav ялап-яҫҡау
Yalayıp ıslatmak; yalayarak saçmak

yalaşıv ялашыу
Birlikte ya da karşılıklı yalamak, yalaşmak

yalatılıv ялатылыу
Yalatılmak, dil değirtilmek; eritilip yok ettirilmek

yalatıv ялатыу
Yalatmak, dil değirtmek; erittirip yok ettirmek

yalav ялау
Yalamak, dil değirmek; eritip yok etmek

yalbarışıv ялбарышыу
Birlikte ya da karşılıklı yalvarmak, yakarmak

yalbarıv ялбарыу
Yalvarmak, yakarmak

yalbırav ялбырау

1. Uzun olup salınıp düşmek, inmek, sarkmak
2. Eskimek, yıpranmak

yalbırlatıv ялбырлатыу

Sağa sola savurtmak, etrafa savurtmak

yalbırlav ялбырлау

Sağa sola savurmak, etrafa savurmak, yana saçmak

yalġanıv ялғаныу

1. Bağlanmak, eklenmek
2. Dilbilgisinde ek gelmek, eklenmek
3. Söze devam etmek

yalġanlav ялғанлау

Yalan söylemek, hile yapmak, aldatmak

yalġaşıv ялғашыу

Birlikte ya da karşılıklı eklemek, bağlamak

yalġatıv ялғатыу

Bağlatmak, ekletmek, birleştirtmek

yalġav 1 ялғау

1. Bağlamak, yapıştırmak, dikmek, eklemek
2. Temas kurmak

yalındırıv ялындырыу

Yalvartmak, çabuk razı olmamak

yalınhıtıv ялынһытыу

İs, duman tadı sindirmek

yalınhıv ялынһыу

is, duman tadı sinmek

yalınıv ялыныу

1. Rica etmek
2. Yalvarmak, yakarmak

yalķavlanıv ялкауланыу

Üşenmek, tembelleşmek, miskinleşmek

yalķıldav ялкылдау

Aniden parlamak, birden ışıldamak

yalķınlanıv ялкынланыу

1. Alevlenmek, ışıklanmak
2. Işık saçmak
3. Şevklenmek

yalķınlatıv ялкынлатыу

1. Alevlendirmek, ışıklandırmak
2. Işık saçtırmak
3. Şevklendirmek

yalķınlav ялкынлау

1. Alevlemek, ışık vermek
2. İlham vermek, şevk vermek

yalķıtıv ялкытыу

Bezdirmek, bıktırmak, usandırmak

yalķıv ялкыу

Bezmek, usanmak, bıkmak

yallandırıv ялландырыу

Kızarık çizgi şeklinde iz bırakmak

yallanıv 1 ялланыу

Kiralanmak

yallanıv 2 ялланыу
Kalınlaşmak, kalın durmak (ense için); başı dik durmak

yallatıv яллатыу
Kiralatmak

yallav яллау
Kiralamak

yalmalav ялмалау
Kavrayıp almak, tutup almak; kuşatmak

yalmanıv ялманыу
Dudaklarını yalamak, yalanmak

yalmav ялмау
1. Kavrayıp almak, tutup almak
2. Kuşatmak, sarmak, çevrelemek
3. Dil ile dudak yalamak

yalpaḳlanıv ялпаҡланыу
Yayvan olmak, yayvanlaşmak

yalpanlav ялпанлау
Yayvan hâle getirmek, yayvanlaştırmak

yalpaşıv ялпашыу
1. Yere sinmiş gibi olmak, yere yayılmak, serilmek
2. Rezil olmak, rüsva olmak

yalpaştırıv ялпаштырыу
Yayvan hâle getirip yaymak, sermek

yalpayıv ялпайыу
Genişçe yayılmak, genişçe serilmek

yalpaytıv ялпайтыу
Genişçe yaydırmak, genişçe serdirmek

yalpılaştırıv ялпылаштырыу
Geniş halk tabakasına yaymak, halka indirgemek

yalpıldaşıv ялпылдашыу
Karşılıklı ya da birlikte bir görünüp bir kaybolmak

yalpıldatıv ялпылдатыу
Bir gösterip bir kaybettirmek

yalpıldav ялпылдау
1. Bir görünüp bir kaybolmak
2. Hızlı hareketlerle yavaş yavaş adım atmak

yalsıġıv ялсығыу
Uzun yoldan ya da isteksiz bir iş görmekten dolayı yorulmak, hâlsiz düşmek

yalsıḳtırıv ялсыҡтырыу
Yordurmak, hâlsiz düşürmek

yalsıv ялсыу
Faydasını görecek şekilde rahatlamak

yaltandırıv ялтандырыу
Birdenbire bir yöne döndürmek, aniden bir yöne doğru hareket ettirmek

yaltanıv ялтаныу
Birdenbire bir yöne dönmek, aniden bir yöne doğru hareket etmek

yaltanlav ялтанлау

1. Gözü sağa sola hareket ettirmek, gözü oynatmak
2. Bir iş ya da durumdan kaçmak

yaltarıv ялтарыу

Birdenbire bir yöne dönmek, aniden bir yöne doğru hareket etmek

yaltartıv ялтартыу

1. Birdenbire bir yöne döndürmek, aniden bir yöne doğru hareket ettirmek
2. Düşünce ya da sözü saptırmak, çarpıtmak

yaltaslanıv ялтасланыу

Işıklı hâle gelmek, parlak hâle gelmek

yaltayıv ялтайыу

Birdenbire bir yöne dönmek, aniden bir yöne doğru hareket etmek

yaltıldatıv ялтылдатыу

Parlak ve açık şekilde birden parlatmak, ışıldatmak

yaltıldav ялтылдау

Parlamak, ışıldamak

yaltıraşıv ялтырашыу

Birlikte ya da karşılıklı parlamak, ışıl ışıl etmek

yaltıratılıv ялтыратылыу

Parlaklaştırılmak, ışıl ışıl ettirilmek

yaltıratıv ялтыратыу

Parlaklaştırmak, ışıl ışıl ettirmek

yaltırav ялтырау

Parlamak, ışıl ışıl etmek

yaltlatıv ялтлатыу

Parlak ve açık şekilde birden parlatmak, ışıldatmak

yaltlav ялтлау

Parlak ve açık şekilde birden parlamak, ışıldamak

yalvarıv ялуарыу

Yalvarmak, yakarmak

yamalıv ямалыу

Yamanmak, yama ile örtülmek, yama ile kapatılmak

yamanhıvlatıv яманһыулатыу

Hüzünlendirmek, kaygılandırmak, kederlendirmek

yamanhıvlav яманһыулау

Hüzünlenmek, kaygılanmak, kederlenmek

yamanıv яманыу

Yamanmak, yama ile örtülmek, yama ile kapatılmak

yamanlaşıv яманлашыу

Karşılıklı arayı bozmak, karşılıklı öfkelenmek

yamanlav яманлау

Kötü göstermek, fena göstermek, kötülemek

yamatıv яматыу

Yamatmak, yama ile örttürmek, yama ile kapatmak

yamav 1 ямау

Yamamak, yama ile örtmek, yama ile kapamak

yamġırlav ямғырлау

Yağmur yağmak, yağmurlu olmak

yamhaķlav ямһаҡлау

Korumak, muhafaza etmek, himaye etmek, savunmak

yañaķlaşıv яңаҡлашыу

Tokatlaşmak, karşılıklı tokat atmak

yañaķlatıv яңаҡлатыу

Tokatlatmak, tokat attırmak

yañaķlav яңаҡлау

Tokatlamak, tokat atmak

yanallaşıv янъяллашыу

Toplanıp kavga etmek, dalaşmak

yanaşıv янашыу

1. Karşılıklı veya birlikte kötülük yapmak
2. Karşılıklı veya birlikte tehdit etmek, korkutmak, gözdağı vermek

yanav янау

1. Kötülük yapmak
2. Tehdit etmek, korkutmak, gözdağı vermek

yandıraylanıv яндырайланыу

Hemen öfkelenmek, hemen kızmak, hemen sinirlenmek

yandırılıv яндырылыу

1. Alevlendirilmek, yakılmak
2. Kundaklatılmak

yandırışıv яндырышыу

1. Birlikte ya da karşılıklı alevlendirmek, yakmak
2. Birlikte ya da karşılıklı kundaklamak

yandırıv яндырыу

1. Alevlendirmek, yakmak
2. Kundaklamak
3. Yüreğini yakmak
4. Kızdırmak

yanġalaķlav янғаҡлау

Yakınlaşmak, yakın gelmek

yañġıratıv яңғыратыу

Yankılatmak, çınlatmak

yañġırav яңғырау

1. Yankılamak, çınlamak
2. Daima sesi kulakta olmak
3. Açıkça işitilmek
4. Dağılmak, yayılmak

yañġızhınıv яңғызһыныу

Kendini yalnız hissetmek, yalnızlık hissetmek

yañġızhıratıv яңғызһыратыу

Yalnız hissettirmek

yañġıźhıravv яңғыҗһыpay
Kendini yalnız hissetmek, yalnızlık hissetmek

yañġıźhıtıv яңғыҗһытыy
Yalnız bırakıp sürmek, dışlamak; ayrı tutmak

yañġıźlanıv яңғыҗланыy
Yalnız kalmak, ailesiz kalmak, bir başına kalmak

yañġıźlatıv яңғыҗлатыy
Yalnız diye dışlatmak, yalnız bıraktırmak, bir başına bıraktırmak

yañġıźlav яңғыҗлay
Yalnız bırakmak, bir başına bırakmak

yanhav янһay
Yakın gelmek, yakınlaşmak; sırnaşmak

yanhıv янһыy
Yanık kokusu çıkarmak, tütmek

yañılışıv яңылышыy
Yanlışlık yapmak, hata yapmak

yañılıştırıv яңылыштырыy
Yanlışlık yaptırmak, hata yaptırmak, yanlış yola sürmek

yañılıv яңылыy
Yanılmak, hata yapmak

yanıp-béşév янып-бешеy
Sıçaktan yanmak, sıcaktan pişmek; sıcaktan terlemek

yanıp-köyöv янып-көйөy
Yanıp kavrulmak, içten içe yanmak, kaygılanmak, kederlenmek, hüzünlenmek

yañırıv яңырыy
1. Eski hâline dönmek, normal görünüşüne kavuşmak
2. Yenilenmek, artmak
3. Akla gelmek, hatırlamak

yañırtılıv яңыртылыy
Yenileştirilmek, yeni yapılmak

yañırtıv яңыртыy
1. Yenileştirmek, yeni yapmak
2. Bir şeylerin bittiğinide ilave etmek, üzerine ekleyip hazır etmek

yanıv 1 яныy
1. Yanmak, tutuşmak; ateşi çıkmak
2. Sevmek

yanıv 2 яныy
Bıçak, kılıç gibi kesici aletleri bileyip keskinlemek

yanıv 3 яныy
1. Kötülük yapmak
2. Tehdit etmek, korkutmak, gözdağı vermek

yanıv-köyöv яныy-көйөү
Yanıp tutuşmak, kederlenmek, kaygılanmak; yüreği yanmak

yanlatıv янлатыy
Yakınlaştırmak, yakına getirmek

yanlav янлау

1. Yanından hareket etmek, yanından ilerlemek
2. Kütük ya da tomruğu iki yanından kesmek, budamak

yanşav яншау

Gereksiz ve yersiz şeyleri dikkate almak, herşeyden nem kapmak

yantarıv янтарыу

Yana eğilmek, yana yamulmak, yana kaykılmak

yantayışıv янтайышыу

Birlikte ya da karşılıkı yana eğilmek, yana yamulmak, yana kaykılmak

yantayıv янтайыу

Yana eğilmek, yana yamulmak, yana kaykılmak

yantaytıv янтайтыу

Yana eğiltmek, yana yamultmak, yana kaykıltmak

yapharıv япһарыу

1. Bir suçu, sebebi birine ya da bir şeye atmak
2. Korumak, kollamak

yapmalav япмалау

Örtü ile örtmek, yazma ile örtmek; tente germek

yapraḳlanıv япраҡланыу

Yapraklanmak, yaprak vermek

yaprayıv япрайыу

Geniş ve yassı hâle getirip dikleşmek, dikip kalmak

yapraytıv япрайтыу

Geniş ve yassı hâle getirip dikleştirmek, dikip kaldırmak

yapsavırlav япсауырлау

Korumak, müdafa etmek, savunmak

yaptırıv яптырыу

Üstünü kapattırmak, üstünü örttürmek, üstünü kaplatmak

yaraḳhıźlanıv яраҡһыҙланыу

Donanımsız hâle gelmek, donanımsız olmak, levazımsız olmak

yaraḳlanıv 1 яраҡланыу

Donanmak, donanımlı hâle gelmek; aletlenmek

yaraḳlanıv 2 яраҡланыу

1. Uymak, şartlara uygun olmak
2. Alışmak
3. Deneyim kazanmak

yaraḳlaşıv яраҡлашыу

1. Uymak, şartlara uygun olmak
2. Alışmak
3. Deneyim kazanmak

yaraḳlaştırıv яраҡлаштырыу

1. Uydurmak, şartlara uygun hâle getirmek
2. Alıştırmak
3. Deneyim kazandırmak

yaralanıv яраланыу
Yaralanmak, yara almak, yaralı olmak

yaralav яралау
1. Yaralamak, yara açmak, yaralı hâle getirmek
2. İncitmek, kalbini kırmak

yaralıv яралыу
Meydana gelmek, var olmak, doğmak

yaraltıv яралтыу
Yaratmak, meydana getirmek, var etmek

yaramhaḳlanıv ярамһаҡланыу
Yalakalık etmek, yalakalanmak, yılışık olmak

yaraşıv 1 ярашыу
1. Uymak, yakışmak, yaraşmak
2. Denk gelmek, uygun olmak

yaraştırılıv яраштырылыу
1. Yakıştırılmak, uydurulmak, yaraştırılmak
2. Barıştırılmak

yaraştırıv 1 яраштырыу
1. Yaraştırmak, uydurmak, yakıştırmak
2. Barıştırmak

yaraştırıv 2 яраштырыу
Terbiyeleyip pişirerek hazırlamak (yiyecek, içecek için)

yaratılıv 1 яратылыу
1. Çok yakın hissedilmek, sevilmek
2. Aşık olunmak

yaratılıv 2 яратылыу
Yaratılmak, meydana getirilmek, doğurulmak, var edilmek

yaratılıv 3 яратылыу
Özel şekilde tımarlanıp, beslenerek yarışa hazırlatılmak (at için)

yaratışıv яратышыу
Birbirini sevmek, karşılıklı sevmek

yaratıv 1 яратыу
1. Çok yakın hissetmek, sevmek
2. Aşık olmak

yaratıv 2 яратыу
Yaratmak, meydana getirmek, doğurmak, var etmek

yaratıv 3 яратыу
Atı özel şekilde tımarlayıp, besleyerek yarışa hazırlamak

yaratıv 4 яратыу
Uygunlaştırmak, denk getirmek

yarattırıv яраттырыу
1. Çok yakın hissettirmek, sevdirmek, hoşlandırmak
2. Aşık oldurmak
3. Sevdirerek meşgul ettirmek

yarav 1 ярау
1. Yaramak, faydalı olmak, bir iş başarabilmek

2. Uygun olmak, denk gelmek
3. Geleneğe, ahlaka uygun olmak, tasvip edilmiş olmak

yaravaylaştırıv ярауайлаштырыу
Baharlık hâle getirmek, ilkbaharlık hâle getirmek

yarġaḳlanıv ярғаҡланыу
Kurumak, zayıf hâle gelmek

yarġılav ярғылау
Boydan boya yarmak

yarġıslanıv ярғысланыу
Yarılmak, boydan boya yarılmak

yarġıslav ярғыслау
Yarmak, boydan boya yarmak

yarhınıv яръныу
1. Kendi kendine kızmak, kendi kendine öfkelenmek
2. Heyecanlanmak, coşmak
3. Çileden çıkmak

yarhıtıv яръытыу
Kızdırmak, coşturmak, heyecanlandırmak

yarhıv 1 яръыу
1. Kızmak, öfkeden kudurmak
2. Coşmak, heyecanlanmak
3. Çileden çıkmak, sızlanmak

yarılıv ярылыу
1. Yarılmak, çatlamak; yırtılmak
2. Yarılıp çatlamak (deri için)

yarışıv ярышыу
Yarışmak, yarışmaya katılmak; rekabet etmek

yarışlav ярышлау
Yan yana yapmak, birlikte yapmak

yarıştırıv ярыштырыу
Yarıştırmak

yarıv 1 ярыу
1. Yarmak, kesmek
2. Uzun uzun parçalara bölmek
3. Ameliyat etmek
4. Vurmak, dövmek, yaralamak

yarıv 2 ярыу
Aydınlanmak, gün ağarmak

yarḳalav ярҡалау
Odun yarmak, kütük yapmak

yarḳayıv ярҡайыу
Sağlam olmak, sıkı olmak

yarḳırav ярҡырау
Parlamak, ışıl ışıl etmek

yarlanıv ярланыу
Uçurum gibi olmak, kocaman olmak, yüksek olmak

yarlıhınıv ярлыһыныу
Fakir saymak, fakir olarak görmek, düşkün olarak görmek

yarlıḳatıv ярлыҡатыу
Affettirmek, bağışlatmak, merhamet ettirmek

yarlıḳav ярлыкау
Affetmek, bağışlamak, merhamet etmek

yarlılandırıv ярлыландырыу
Yoksullaştırmak, düşkünleştirmek, fakirleştirmek

yarlılanıv ярлыланыу
Yoksullaşmak, düşkünleşmek, fakirleşmek

yarmalandırıv ярмаландырыу
Kesek kesek oldurmak (toprak için), kesek hâle getirmek

yarmalanıv ярмаланыу
1. Kesek kesek olmak, kesek hâle gelmek
2. Eriyip yayıldıktan sonra tekrardan donmak

yarmalav ярмалау
Yarma koymak, bulgur eklemek

yarmaşıv ярмашыу
Tokalaşmak, el sıkışmak

yarpayışıv ярпайышыу
Birlikte ya da karşılıklı sermek, yaymak

yarpayıv ярпайыу
Yaymak, genişçe sermek

yarpaytıv ярпайтыу
Yaydırmak, genişçe serdirmek

yarpıldav ярпылдау
Sağa sola savrulmak, yalpalamak, sallanmak; dalgalanmak

yarsıḳlanıv ярсыкланыу
Ufalanmak, parça parça olmak, kırıntılanmak

yarsıḳlav ярсыклау
Parçalamak, parça parça etmek, ufalamak

yarsılıv ярсылыу
Yarık yarık olup bölünmek, yarılıp parçalanmak

yarźamlaşıv ярҙамлашыу
Yardımlaşmak

yarźırılıv ярҙырылыу
Yardırılmak, ayırtılmak

yarźırıv ярҙырыу
Yardırmak, ayırtmak

yaśılanıv яҫыланыу
Yassılaşmak, yayvanlaşmak

yaśırıv яҫырыу
Yassılaşmak, yayvanlaşmak

yaśḳınıv яҫкыныу
1. Tutmak ya da vurmak için atılmak (yırtıcı kuşlar için)
2. Bir işe heves etmek, can atmak

yaśḳışıv яҫкышыу
Etrafını çevirip tutmak, kuşatıp yakalamak

yaśḳıtıv яçкытыy

Heves ettirmek, can attırmak

yaśḳıv яçкыy

1. Alçalıp kapmak, vurmak (yırtıcı kuş için)
2. Heveslenmek, can atmak

yaśmaḳlanıv яçмакланыy

Yayvansı olmak, yassı gibi olmak

yaśmaḳlav яçмаклay

Yayvansı hâle getirmek, yassı gibi etmek

yaśtanıv яçтаныy

Başın altına bir şeyler koymak, başını bir yere yaslamak

yaśtav яçтay

Baş altına bir şeyler koymak, başı yaslayacak bir şeyler koymak, yaslamak

yaşıḳlanıv яшыкланыy

Şen şakrak olmak, eğlenceli olmak; dalgacı ve komik olmak

yaşıḳlav яшыклay

Çok zayıflaşmak, çok sıskalaşmak

yataḳlav ятаклay

Yerleşmek, mola vermek, dinmek için yer bulmak

yathınıv ятһыныy

Yatsınmak, yabancı görmek, yabacılamak, garipsemek

yathıratıv ятһыратыy

Benimsememek, yabancı göstermek

yathırav ятһырay

Yabancı görmek, benimsememek

yathıtıv ятһытыy

Yatsıtmak, yadırgatmak, garipsetmek

yatılıv ятылыy

Yatılmak, uzanılmak

yatırḳav ятыркay

Yatsınmak, yabancı görmek, yabancılamak, garipsemek

yatışıv ятышыy

Birlikte yatmak birlikte uzanmak, karşılıklı yatmak

yatıv 1 ятыy

1. Yatmak, dinlenmek veye uyumak için uzanmak
2. Yaşamak
3. Meskun hâlde olmak, yerleşik olmak

yatıvlav ятыулay

1. Yerleşmek, mola vermek, dinmek için yer bulmak
2. Yatmaya uygunlaştırmak

yatḳırıv яткырыy

Yatırmak, yatması için yer vermek

yatḳızıv яткызыy

Yatırmak, yatması için yer vermek

yatlatıv ятлатыу
Ezberletmek

yatlav ятлау
Ezberlemek

yavaplaşıv яуаплашыу
Karşılık vermek, tartışmak, sözle çekişmek

yavaplav яуаплау
Cevap vermek, yanıtlamak

yavıv яуыу
1. Yağmak
2. Düşmek
3. Sayıca çoğalıp birikmek

yavızlanıv яуызланыу
Acımasızlaşmak, merhametsizleşmek, berbatlaşmak

yavlanıv яулануы
1. İşgal edilmek, alınmak, zaptedilmek
2. Ele geçirilmek
3. Sarılmak, kuşatılmak

yavlaşıv яулашыу
1. Birlikte ya da karşılıklık ele geçirmek, zaptetmek, işgal etmek
2. Karşılıklı mücadele etmek, yenişmek

yavlatıv яулатыу
1. İşgal ettirmek, aldırmak, zaptettirmek
2. Ele geçirtmek
3. Sardırmak, kuşattırmak

yavlav яулау
1. İşgal etmek, almak, zaptetmek
2. Ele geçirmek
3. Sarmak, kuşatmak

yavmalav яумалау
Yağmur yağmak, yağmurlu olmak; yağışlı olmak

yavrınlav яурынлау
Omuzlamak, omuza almak, yüklemek

yavrınsalav яурынсалау
Kadın kıyafetlerinin omuz kısmına süs işlemek, bezek işlemek

yavsılatıv яусылатыу
Dünür gönderip kız istetmek

yavsılav яусылау
Dünür gönderip kız istemek

yavyallaşıv яуъяллашыу
Ölümüne mücadele etmek, ölümüне savaşmak

yavźırıv яуҙырыу
1. Yağdırmak
2. Saçmak, dökmek
3. Bol bol vermek, bol bol getirmek

yayhıźlanıv яйһыҙланыу
Elverişsiz hâle gelmek, uygunsuz hâle gelmek, faydasız olmak

yayhıźlav яйһыҙлау
Elverişsiz hâle getirmek, uygunsuz hâle getirmek, faydasızlaştırmak

yayķalyıv яйкалйыу
Ağır ağır hareket etmek, ağırkanlı davranmak, savsaklamak

yayķarıv яйкарыу
Dağıtmak, bozmak; mahvetmek

yaylanıv яйланыу
Münasip hâle gelmek, uygunlaşmak, elverişli hâle gelmek

yaylaşıv яйлашыу
Birlikte faydalanmak; birlikte kolaylaştırmak

yaylatıv яйлатыу
Minasip hâle getirtmek, elverişli hâle getirtmek

yaylav 1 яйлау
Minasip hâle getirmek, uygun hâle getirmek, elverişli hâle getirmek

yaylav 2 яйлау
Oldukça ağır hareket etmek, çok yavaş hareket etmek

yaynav яйнау
Parlamak, ışıldamak, ışıl ışıl etmek

yayźaķlav яйҙаҡлау
Eyersiz binmek

yazalatıv язалатыу
Cezalandırmak, ceza verdirmek

yaźalatıv яҙалатыу
Yoldan çıkarttırmak, şaşırttırmak, yanılttırmak

yazalav язалау
Ceza vermek

yaźġırıv яҙғырыу
Bir şeylerden mahrum etmek, boş bırakmak

yaźıldırıv яҙылдырыу
Doğrultmak, düzeltmek, düz hâle getirmek

yaźılışıv яҙылышыу
Nikah için kaydolmak, nikah için imzalaşmak, nikah dairesine girmek

yaźılıv 1 яҙылыу
1. Yazılmak, yazı yazılmak
2. Kaydolmak, üye olmak

yaźılıv 2 яҙылыу
Düzeltilmek, doğrultulmak, düz hâle getirilmek

yaźılıv 3 яҙылыу
Ağrıdan, hastalıktan az da olsa kurtulmak, biraz iyileşmek

yaźınıv яҙыныу
Kendi kendine yazmak, kendince yazıp durmak

yaźışıv яҙышыу
1. Yazışmak, karşılıklı yazmak
2. Yazı işleri ile ilgilenmek
3. Eser yazmak

yaźıv 1 яҙыу
1. Yazmak, kalem almak
2. Yayımlamak

3. Yazılı eser vermek
4. Plak veya teyp benzeri cihazla kaydetmek
5. Ses kaydetmek

yaźıv 3 яҙыу
Buruşuğunu, kırışığını düzeltmek; düzlemek, yaymak

yaźıv 4 яҙыу
Kaybetmek, yitirmek, yoksun kalmak

yaźıv 5 яҙыу
Yardımcı fiil olarak asıl hareketin bitmesine az kaldığını ve bitmediğini ifade eder.

yaźıv-hıźıv яҙыу-һыҙыу
Yazıp çizme, çeşitli yazı işleri

yaźlatıv яҙлатыу
Baharı geçirtmek

yaźlav яҙлау
Baharı geçirmek

yaźlıġıv яҙлығыу
Yanlış kenara gitmek, yanlış yola koyulmak

yaźlıķtırıv яҙлыктырыу
Yanıltmak, hata yaptırmak, şaşırtmak

yaźźırıv 1 яҙҙырыу
1. Yazdırmak
2. Bir aparat yardımıyla bir yere kaydettirmek

yaźźırıv 2 яҙҙырыу
Doğrultturmak, uzattırmak, yaydırmak

yaźźırıv 3 яҙҙырыу
Bir şeylerden mahrum etmek, boş bırakmak

yebérhénév йәберһенеү
Zulüm saymak, zulüm olarak görmek

yebérhételév йәберһетелеү
Adaletsizlik ve sert sözlerle gönlü kırılmak, incitilmek

yebérhétév йәберһетеү
Adaletsizlik ve sert sözlerle gönül kırmak, incitmek

yebérlenév йәберләнеү
Zulüm görmek, baskı görmek

yebérletév йәберләтеү
Zulüm göstermek, baskı göstermek

yebérlev йәберләү
Zulmetmek, baskı yapmak, zulüm çektirmek

yebéşév йәбешеү
1. Yapışmak
2. Yapışarak emmek
3. Tutunmak, çabucak almak için el koymak
4. Bulaşmak (hastalık için)

yebéşkeklenév йәбешкәкләнеү
Cıvıyıp yapışır hâle dönmek, yapışkanlanmak

yebéşkeklev йəбешкəкләү
Küçük bite dönmek, bitlenmek

yebéştérélév йəбештерелеү
Yapıştırılmak

yebéştérév йəбештереү
Yapıştırmak

yeditlenév йəдитләнеү
Yenilik yanlısı olmak

yeherév йəһəреү
Birine işittirmek, duyurmak amacıyla bağırarak konuşmak

yehertév йəһəртеү
Birine işittirmek, duyurmak amacıyla bağırarak konuşturmak

yehetlenév 1 йəһətләнеү
Özenle hazırlanmak, özenle bir işe yönlenmek

yehetlenév 2 йəһətләнеү
Süratlenmek, hızlanmak, çabuk hareketlenmek

yehetletév 1 йəһətләтеү
Özenle hazırlatmak, özenle bir işe yönlendirmek

yehetletév 2 йəһətләтеү
Süratlendirmek, hızlandırmak, çabuk hareketlendirmek

yehetlev 1 йəһətләү
Özenle hazırlamak, itina ile hazırlamak, özenle yönelmek

yehetlev 2 йəһətләү
Hız vermek, çabuklaştırmak, tezleştirmek

yeldeklenév йəлдəкләнеү
Dolandırıcı olmak, düzenbaz olmak

yelleşév йəллəшеү
Birlikte hüzünlenmek, kederlenmek, efkarlanmak

yelletév йəллət
Üzdürmek, efkarlandırmak, kederlendirmek, hüzünlendirmek

yellev йəллəү
Üzülmek, efkarlanmak, kederlenmek, hüzünlenmek

yelpeklendérév йəлпəкләндереү
Yassılaştırmak, yayvanlaştırmak

yelpeklenév йəлпəкләнеү
Yassı hâle dönmek, yassılaşmak, yayvanlaşmak

yelpeklev йəлпəкләү
Yassılaştırmak, yayvanlaştırmak

yelpenleşév йəлпənләшеү
Karşılıklı ya da birlikte yelpen yölpen etmek

yelpenletév йəлпənләтеү
Yelpen yölpen ettirmek

yelpenlev йəлпənләү
Yelpen yölpen etmek

yelpeşév йəлпəшеү
Yassı olmak, yassılaşmak, yayvan olmak, yayvanlaşmak

yelpeştérév йəлпəштереү
Yassılaştırmak, yayvanlaştırmak

yelpeyév йəлпəйеү
Yayvan hâle gelmek, yassı hâle gelmek

yelpeytév йəлпəйтеү
Yayvan hâle getirmek, yassı hâle getirmek

yelpéldeşév йəлпелдəшеү
Birlikte ya da karşılıklı yelp yelp etmek

yelpéldetév йəлпелдəтеү
Tekrar tekrar yelp yelp ettirmek

yelpéldev йəлпелдəү
Tekrar tekrar yelp yelp etmek

yelsétév йəлсетеү
Faydasını görecek şekilde rahatlatmak

yelsév йəлсеү
Faydasını görecek şekilde rahatlamak

yeltenlev йəлтənлəү
Hızlı hareket etmek, acele etmek

yeltlev йəлтəү
Çabuklaştırmak, süratlendirmek, hızlandırmak

yemeġetlenév йəмəғətлəнеү
Evlenmek

yemeġetleşév йəмəғətлəшеү
Karşılıklı evlenmek

yemeġetleştérélév йəмəғətлəштерелеү
Toplum faydasına birleştirilmek, toplumsallaştırılmak

yemeġetleştérév йəмəғətлəштереү
Toplum faydasına birleştirmek, toplumsallaştırmak

yemġiyetleştérélév йəмғийətлəштерелеү
Cemiyetleştirilmek, toplumlaştırılmak

yemġiyetleştérév йəмғийətлəштереү
Cemiyetleştirmek, toplumlaştırmak

yemhéźlendérév
Gösterişsiz hâle getirmek, çirkinleştirmek

yemhéźlenév йəмһеҗлəү
Gösterişsiz hâle dönmek, çirkin hâle gelmek; sevimsiz olmak

yemhéźleşév йəмһеҗлəшеү
Gösterişsizleşmek, çirkinleşmek, sevimsizleşmek

yemhéźlev йəмһеҗлəү
Gösterişsiz hâle getirmek, çirkinleştirmek

yemlendérév йəмлəндереү
Görkemlendirmek, pek güzel hâle getirmek

yemlenév йəмлəнеү
Görkemli olmak, pek güzel olmak

yemletév йəмлəтеү
Görkemlendirmek, pek güzel hâle getirmek

yemlev йəмлəү
Görkemlemek, pek güzel yapmak, çok hoş yapmak

yemreyév йəмрəйеү
Keyifsiz hâle gelip, sinirlenerek suratı asmak; bozulmak, mahvedilmek

yemreytév йəмрəйтеү
Surat asmaya sebep olmak, surat asmaya neden olmak

yemşeyév йəмшəйеү
Basık, ezik hâle dönmek, yassı olmak, basık olmak

yemşeytév йəмшəйтеү
Basık, ezik hâle getirmek, yassılaştırmak, basıklaştırmak

yemşéldev йəмшелдəү
Şeklini kaybetmek, şekli bozulmak

yeneşeleşév йəнəшəлəшеү
Yanıbaşına yerleşmek, yanyana yerleşmek

yeneşleşév йəнəшлəшеү
Yanıbaşına yerleşmek, yanyana yerleşmek

yenhérev йəнhерəү
Merhametsiz hâle gelmek, şefkatsiz hâle gelmek

yenhéźlenév йəнheҙлəнеү
Merhametsiz hâle gelmek, şefkatsiz hâle gelmek

yenlendérév йəнлəндерeү
Canlandırmak, hareketlendirmek

yenlenév йəнлəнеү
Canlanmak, hareketlenmek

yensélév йəнселеү
Ezilmek, basıp şekli bozulmak, yassılmak

yensév йəнсеү
Ezmek, basıp şeklini bozmak, yassıltmak

yentév йəнтеү
Gayret etmek, emek vermek; özen göstermek

yepekeylenév йəпəкəйлəнеү
Dalkavuklanmak, yaltaklanmak

yepekeylev йəпəкəйлəнеү
Dalkavukluk yapmak, yaltaklık yapmak, yalakalık yapmak

yeplenév йəплəнеү
Uygun olmak, yerinde olmak; sakin olmak, rahat olmak, elverişli olmak

yepleşév йəпləшеү
Kendi aralarında uygun şekilde denk gelmek, tam olmak, tam gelmek

yepleştérév йəпləштереү
Uygunlaştırmak, elverişlendirmek, denkleştirmek

yeplev 1 йəплəү
Dallandırmak, çatal yapmak, ayrı bir dal yapmak

yeplev 2 йəплəү
Elverişli yapmak, uygun yapmak, kullanışlı yapmak

yepreyév йəпрəйеҰ
Bozulup ezilerek sarkmak, çökmek

yepreytév йəпрəйтеү
Bozup ezerek sarkıtmak, çöktürmek

yerebelev йəрəбəлəү
Kısmet etmek, kısmet olmak

yereẖetlenév йəрəхətлəнеү
1. Yaralanmak, yara almak
2. İncinmek

yereẖetlev йəрəхətлəү
1. Yaralamak, yara açmak
2. İncitmek

yereşév йəрəшеү
Yaraşmak, uygun gelmek, elverişli olmak

yerév йəреү
Faydasını görecek şekilde rahatlamak

yerpéseklev йəрпесəкləү
Kadın gömleğinin göğüs ve kol kısımlarına dar bir kat işlemek, kat geçmek

yesaretlenév йəсарətлəнеү
Cesaretlenmek

yeşelév йəшəлеү
Yaşamak, canlılığı korunmak

yeşengéźev йəшəнгеҙəү
Göz yaşı dökmek, gözü yaşarmak

yeşerév 1 йəшəреү
Yeşermek, yeşillenmek

yeşerév 2 йəшəреү
Yaşlanmak, ihtiyarlamak

yeşerév 3 йəшəреү
Yaşarmak, yaş olmak

yeşertév 1 йəшəртеү
Yeşertmek, yeşillendirmek

yeşertév 2 йəшəртеү
Yaşlandırmak, ihtiyarlandırmak

yeşetév йəшətеү
Yaşatmak, canlılık vermek

yeşev йəшəү
1. Yaşamak, ömür geçirmek, ömür sürmek
2. Gününü gün etmek
3. Unutulmamak

yeşéllendérélév йəшеллəндерелеү
Yeşillendirilmek, ağaç veya çeşitli bitkiler diktirilmek

yeşéllendérév йəшеллəндереү
Yeşillendirmek, ağaç ya da çeşitli bitkiler diktirmek

yeşéllenév йəшеллəнеү
Yeşillenmek, yeşil renk almak

yeşélletév йəшеллətеү
Yeşil yaptırmak, yeşil renge boyatmak

yeşéllev йəшеллəү
Yeşile boyamak

yeşéndérév йəшендереү
Saklatmak, gizletmek

yeşénév йəшенеү
Gizlenmek, saklanmak

yeşénlev 1 йəшенləү
Şimşek çaktırmak

yeşénlev 2 йəшенləү
Şimşek çakmak

yeşérélév йəшерелеү
Saklanılmak, gizlenilmek

yeşérénév йəшеренеү
Saklanmak, gizlenmek

yeşérév йəшереү
Gizlemek, saklamak

yeşérmelev йəшермələү
Kıskanarak göstermemeye çalışmak

yeşkeklenév йəшкəкləнеү
Durmadan yaş olmak

yeşkeklev йəшкəкləү
1. Durmadan yaşarmak
2. Bulut kaplayarak ara ara yağmur serpmek, yağmur çiselemek

yeşkeźetév йəшкəҙətеү
Göz yaşı döktürmek, gözü yaşartmak

yeşkeźev йəшкəҙəү
1. Göz yaşı dökmek, gözü yaşarmak
2. Koyu bulutların gelmesiyle nemlenmek

yeşlendérév йəшləндереү
Göz yaşı döktürmek, gözü yaşartmak

yeşlenév йəшləнеү
Yaş olmak, yaşla dolmak (göz için)

yeşletév йəшləтеү
Göz yaşı döktürmek, gözü yaşartmak

yeşnetév йəшнətеү
Ateş aldırmak, tutuşturmak; kıvılcım çıkarmak

yeşnev йəшнəү
Ateş almak, tutuşmak; kıvılcım çıkmak

yetimhéretév йəтимһерəтеү
Yetim olarak bakmak, kendini yetim hissettirmek

yetimhérev йəтимһерəү
Kendini yetim hissetmek

yetimhétév йətимhетеү
Yetim olarak bakmak, kendini yetim hissettirmek

yetimhév йətимheү
Kendini yetim hissetmek

yetéşlenév йətешləneү
Uygunlaştırılmak, elverişlendirilmek, elverişli hâle dönmek

yetéşlev йətешləү
Uygunlaştırmak, elverişli hâle getirmek

yetmelev 1 йətмələү
Tasma takmak, tasma geçirmek

yetmelev 2 йətмələү
Ağla örülü kepçe kurmak, ağ kurmak

yevkelev йəүkələү
Halka haber vermek, ahâliye duyurmak; ihbar etmek, ispiyonlamak

yeyevletélév йəйəүləтелеү
Yayan yürütülmek, yayan ilerletilmek

yeyevletév йəйəүləтеү
Yayan yürütmek, yayan ilerletmek

yeyéldérélév йəйелдерелеү
Etrafa yaydırılmak, etrafa dağıtılmak

yeyéldérév йəйелдереү
Etrafa yaydırmak, etrafa dağıtmak

yeyéléşév йəйелешеү
Karşılıklı ya da birlikte yayılmak, dağılmak, saçılmak; uzanarak oturmak

yeyélév йəйелеү
Yayılmak, saçılmak, dağılmak

yeyév йəйеү
1. Etrafa yaymak, saçmak, dağıtmak
2. Yatmak ya da uyumak için uzanmak
3. Döşemek, kaplamak

yeylevéslev йəйləүесləү
Yazın kuzulamak

yeynev йəйнəү
Yaymak, sermek

yeypeklendérév йəйпəкləндереү
Genişletmek, yayvanlaştırmak

yeypeklenév йəйпəкləneү
Geniş hâle gelmek, yayvan hâle gelmek

yeypeklev йəйпəкləү
Genişlemek, yayvanlaşmak

yeyretév йəйрətеү
Genişletmek, yaydırmak

yeyrev йəйрəү
Yaymak, sermek

yeyźérév йəйʒереү
Yaydırmak, açtırmak, serdirmek

yıbalıv йыбалыу
Acele etmeden yavaşça hareket etmek

yıbandırıv йыбандырыу
Tembelleştirmek, üşendirmek, erindirmek

yıbanılıv йыбанылыу
Tembellik edilmek, üşenilmek

yıbanıv 1 йыбаныу
1. Tembelleşmek, üşenmek, erinmek
2. Oyalanmak, gevşek davranmak, ağır davranmak

yıbanıv 2 йыбаныу
Avunmak, teselli bulmak, müteselli olmak

yıbırlaşıv йыбырлашыу
Karşılıklı ya da birlikte yıbır yıbır etmek

yıbırlatıv йыбырлатыу
Yıbır yıbır ettirmek, yıbır yıbır getirmek

yıbırlav йыбырлау
Yıbır yıbır etmek, yıbır yıbır gelmek

yıfıv йыфыу
Açgözlülük yaparak yemek, pisboğazlık ederek yemek

yıġılışıv йығылышыу
Karşılıklı ya da birlikte yıkılmak, çökmek

yıġılıv йығылыу
1. Yıkılmak, çökmek
2. İş ya da yaşamda zor durumda kalmak
3. Helak olmak, ölmek
4. Ani bir hareket ile birdenbire oturmak, yatmak
5. Zor durumda kalıp birilerine sığınmak

yıġışıv йығышыу
Karşılıklı ya da birlikte yıkmak; bertaraf etmek

yıġıtıv йығытыу
Yıktırmak, çöktürmek

yıġıv йығыу
Yıkmak; bertaraf etmek

yıhazlandırılıv йыһазландырылыу
Eşyalandırılmak, donattırılmak

yıhazlandırıv йыһазландырыу
Eşyalandırmak, donattırmak

yıhazlav йыһазлау
Eşyalı hâle getirmek, donatmak

yıķtırıv йыҡтырыу
Yıktırmak, çöktürmek

yılbırlav йылбырлау
Yılbır yılbır etmek, yılbır yılbır gelmek

yıldamlanıv йылдамланыу
Süratlenmek, hızlanmak, kısa sürede olmak

yıldamlatıv йылдамлатыу
Süratlendirmek, hızlandırmak, kısa sürede oldurmak

yılġırlanıv йылғырланыу
Hızlı hareket etmek, çevik olmak, süratli olmak

yılġırlatıv йылгырлатыу
Hızlandırmak, çevikleştirmek, süratlendirmek

yılımıslanıv йылымысланыу
Ilık hâle gelmek, ılıklaşmak

yılımıslav йылымыслау
Ilıklaştırmak, ılık hâle getirmek

yılındırıv йылындырыу
Isıtarak üşümeyi gidermek, içini ısıtmak

yılınıv йылыныу
1. Sıcaklaşıp üşümeyi durdurmak
2. Soğuktan sıcağa dönmek
3. Sıca klığı alışılmışın üstüne çıkmak

yılışıv йылышыу
Isınmak

yılıştırıv йылыштырыу
Isındırmak, ısıtmak

yılıtılıv йылытылыу
Isıtılmak, sıcaklaştırılmak

yılıtıv йылытыу
1. Isıtmak, kendi sıcaklığını vermek
2. Soğuktan sıcağa çevirmek
3. Sıcak duygular uyandırmak, rahatlık vermek, huzur vermek

yılıv 1 йылыу
Isınmak, soğuktan sıcağa dönmek

yılıvlav йылыулау
Donmamak (su için)

yılқanlav йылҡанлау
Işıl ışıl ederek gözü oynamak, ışıl ışıl ederek başı oynamak

yılқıldaşıv йылҡылдашыу
Birlikte ışıldamak, parlamak

yılқıldatıv йылҡылдатыу
Yılk yılk ettirmek, ışıldatmak

yılқıldav йылҡылдау
Yılk yılk etmek, ışıldamak
***yılқıldap tor-*:** Semiz hâliyle göz dolduran hayvan için söylenir.

yıllatıv йыллатыу
Yıllatmak, yıl boyu bekletmek

yıllıqlav йыллыҡлау
Bir yılı aşmak

yılmanlav йылманлау
Göz atıp durmak; işvelenmek

yılmayaqlanıv йылмаяҡланыу
Kurnaz hâle gelmek, cin gibi olmak

yılmayışıv йылмайышыу
Karşılıklı gülümsemek, karşılıklı tebessüm etmek

yılmayıv йылмайыу
1. Gülümsemek, tebessüm etmek
2. Tertemiz, güzel bir şekle girmek, güzel bir şekil almak

yılmaytıv йылмайтыу
Gülümsetmek, tebessüm ettirmek

yılmıldaşıv йылмылдашыу
Karşılıklı ya da birlikte yım yım ederek parıldamak, ışıldamak

yılmıldav йылмылдау
Yım yım ederek parıldamak, ışıldamak

yılmırlav йылмырлау
Yım yım ederek parıldamak, ışıldamak

yılpıldav йылпылдау
Bir sönüp bir tutuşup durmak

yıltanlatıv йылтанлатыу
Gözleri ışıldatarak oynatmak

yıltanlav йылтанлау
1. Işıldayarak oynamak (göz için)
2. Kaş göz ederek işvelenmek

yıltıldatıv йылтылдатыу
Işıl ışıl ışıldatmak, parıldatmak

yıltıldav йылтылдау
Işıl ışıl parıldamak, ışıldamak

yıltıraşıv йылтырашыу
Karşılıklı ya da birlikte ışıldamak, parıldamak

yıltıratıv йылтыратыу
Işıldatmak, parıldatmak

yıltırav йылтырау
Işıldamak, parıldamak

yıltırlaşıv йылтырлашыу
Karşılıklı ya da birlikte ışıldamak, parıldamak

yıltırlatıv йылтырлатыу
Işıl ışıl ettirip parlatmak, ışıldatmak

yıltırlav йылтырлау
Işıl ışıl edip parlamak, ışıldamak

yıltlav йылтлау
Birdenbire ışıldamak, aniden parlamak

yımġırıv йымйылдау йымғырыу
Bakır kabın kenarını ezip bükmek

yımıldaşıv йымылдашыу
Birlikte ya da karşılıklı ışıl ışıl etmek, pırıl pırıl etmek

yımıldatıv йымылдатыу
Işıl ışıl ettirmek, pırıl pırıl ettirmek

yımıldav йымылдау
Işıl ışıl gelmek, ışıl ışıl etmek

yımırlav йымырлау
Bir tarafta hareketlenip kıpırdamak, kımıldamak

yımlav 1 йымлау
Cilalamak, cilalayıp parlatmak

yımlav 2 йымлау
Sıklaştırmak, biribirine yakın etmek

yınazalav йыназалау
Cenaze namazı kılmak

yıpıldatıv йыпылдатыу
Yıp yıp ettirmek, yıp yıp getirmek

yıpıldav йыпылдау
Yıp yıp etmek, yıp yıp gelmek

yıpırıv йыпырыу
Açgözlülük yaparak yemek, pisboğazlık ederek yemek

yıpırtıv йыпыртыу
Önünde hiçbir şey bırakmadan çabuk çabuk yemek; silip süpürmek (yemek için)

yıpıslav йыпыслау
Gözünü sık sık kırpmak

yıraġaytıv йырағайтыу
Uzaklaştırmak

yıraķalanıv йыраҡаланыу
Yarılmak, yarık şekline gelmek

yıraķalav йыраҡалау
Yarmak, yarık hâline getirmek

yıraķlaşıv йыраҡлашыу
Uzaklaşmak

yırġaķlanıv йырғаҡланыу
Yarılmak, yarık şekline gelmek

yırġaķlav 1 йырғаҡлау
Yarmak, yarık hâline getirmek

yırġaķlav 2 йырғаҡлау
Birçok yerden yarmak, birçok yerden yarık açmak

yırġanaķlanıv йырғанаҡланыу
Yarık oluşmak, yarık meydana gelmek, yarılmak

yırġanaķlav йырғанаҡлау
Yarmak, yarık oluşturmak

yırġayıv йырағайыу
Uzaklaşmak

yırġıslanıv йырғысланыу
Birçok yerden yarılmak, birçok yerden yarık açılmak

yırġıslav йырғыслау
Birçok yerden yarmak, birçok yerden yarık açmak

yırılıv йырылыу
Yarılmak; ayrılmak, parçalanmak

yırınıv йырыныу
Bir iş ya da durumdan kurtulmak, sıyrılmak; arınmak

yırıv йырыу
1. Yarmak; ayırmak
2. Parçalayıp ezerek patika yapmak
3. Boydan dilmek, kesmek
4. İleri doğru hareket etmek

yırlanıv йырланыу
Türkü söylenmek, şarkı söylenmek

yırlaşıv йырлашыу
Birlikte ya da karşılıklı türkü söylemek, şarkı söylemek

yırlatıv йырлатыу
Türkü söyletmek, şarkı söyletmek

yırlav йырлау
Türkü söylemek, şarkı söylemek

yırmaḳlanıv йырмаʞланыу
İstediği kadar yarılmak; her tarafından yarıklar açılmak

yırmaḳlatıv йырмаʞлатыу
İstediği kadar yardırmak; her tarafından yarıklar açtırmak

yırmaḳlav йырмаʞлау
İstediğince yarmak; her tarafından yarıklar açmak

yırmalav йырмалау
İstediğince yarmak; her tarafından yarıklar açmak

yırmaslanıv йырмасланыу
İstediğince yarılmak; her tarafından yarıklar açılmak

yırmaslav йырмаслау
İstediğince yarmak; her tarafından yarıklar açmak

yırpıldav йырпылдау
Yırp yırp etmek, yırp yırp gelmek

yırpısıḳlanıv йырпысыʞланыу
Dikkat çekici hareketler yapmak, dikkat çekici şekilde davranmak

yırsayıv йырсайыу
Sulanıp durmak, sulanmak (göz için)

yırtanlav йыртанлау
Cilvelenmek, işvelenmek

yırtılıv йыртылыу
Yırtılmak, parçalanmak, kesilmek

yırtıv йыртыу
1. Yırtmak, parçalamak, kesilmek
2. Keskin veya sivri birşeyle iz bırakmak
3. Anide ve hızlı bir şekilde sessizliği, karanlığı bozmak

yırtḳılanıv йыртʞыланыу
Parça parça edilerek yırtılmak

yırtḳılav йыртʞылау
Parça parça ederek yırtmak

yırtḳıslanıv йыртʞысланыу
Yırtıcı gibi hırpani davranmak, yabanileşmek

yırttırıv йырттырыу
Yırttırmak, parçalatmak, böldürmek

yırźırıv йырҙырыу
Yardırmak, ileri doğru yol açtırmak

yışayıv йышайыу
Sıklaşmak, sık hâle gelmek

yışaytıv йышайтыу
Sıklaştırmak, sık sık hâle getirmek

yışılıv йышылыу
1. Rendelenmek
2. Çok tutulup kullanılmaktan dolayı parlamak, ışıldamak

yışıv йышыу
1. Rendelemek
2. Kum, kül gibi şeylerle parlatmak, beyazlatmak

yışḳılav йышҡылау

1. Rendelemek
2. Törpülemek

yışlanıv йышланыу

Bütünlenmek, tamamlanmak, tamlanmak

yışlatıv йышлатыу

Bütünletmek, tamamlatmak, tamlatmak

yışlav йышлау

Bütünlemek, tamamlamak, tamlamak

yıvanayıv йыуанайыу

Kalınlaşmak; koyulaşmak; yoğunlaşmak

yıvanaytıv йыуанайтыу

Kalınlaştırmak; koyulaştırmak; yoğunlaştırmak

yıvandırıv йыуандырыу

Huzursuz ve kederli birinde ümit, inanç uyandırmak

yıvanıv йыуаныу

Avunmak, teselli bulmak, müteselli olmak

yıvasalav йыуасалау

Yıvasa eklemek, yıvasa katmak

yıvaşayıv йыуашайыу

Sakinleşmek, uslanmak, yumuşak başlı hâle gelmek

yıvaşaytıv йыуашайтыу

Sakinleştirmek; uslandırmak, yumuşak başlı hâle getirmek

yıvaşıtıv йыуашытыу

Sakinleştirmek; uslandırmak, yumuşak başlı hâle getirmek

yıvaşıv йыуашыу

Sakinleşmek, uslanmak, yumuşak başlı hâle gelmek

yıvaşlandırıv йыуашландырыу

Sakinleştirmek; uslandırmak, yumuşak başlı hâle getirmek

yıvaşlanıv йыуашланыу

Sakinleşmek, uslanmak, yumuşak başlı hâle gelmek

yıvatıv йыуатыу

Sakinleştirmek; rahatlatmak; teselli etmek

yıvġıslanıv йыуғысланыу

1. Eskiyerek sünger, lif gibi olmak
2. Sessiz, sedasız iş yapan işçi, hizmetçi

yıvġıslav йыуғыслау

Sünger, lif ile ovmak

yıvılıv йыуылыу

Yıkanmak

yıvındırıv йыуындырыу

Birinin yüzünü, elini ya da bedenini yıkamak

yıvınıv йыуыныу

Eli, yüzü ya da bedeni yıkamak, yıkanmak

yıvışıv йыуышыу

Karşılıklı ya da birlikte yıkamak

yıvıv йыуыу

1. Yıkamak
2. Su ile taştan, kumdan ayırmak
3. İnsanın gönlünü cezbedip eritmek

yıvźırıv йыуҙырыу

Yıkatmak

yıvźırtıv йыуҙыртыу

Yıkattırmak

yıyılışıv йыйылышыу

Bir araya gelmek, toplaşmak

yıyılıv йыйылыу

Toplanmak, yığılmak, bir araya gelmek, birikmek

yıyınıv йыйыныу

Toparlanmak, gerekli şeyleri toplayıp yola çıkmaya hazırlanmak

yıyırhıv йыйырһыу

Memleketi özlemek, memleketi özleyerek sızlanmak

yıyırılıv йыйырылыу

1. Kırış kırış olup buruşmak
2. Dalga dalga olup buruşmak, kırışmak

yıyırsıḳlandırıv йыйырсыҡландырыу

Buruşuklandırmak, kırışıklandırmak

yıyırsıḳlanıv йыйырсыҡланыу

Buruşuklanmak, kırışıklanmak

yıyırsıḳlav йыйырсыҡлау

Buruşturmak, kırıştırmak

yıyışıv йыйышыу

Birlikte toplamak, koleksiyon yapmak

yıyıştırılıv йыйыштырылыу

Toplatılmak, yığılmak; ölmüş kişi için gömülmek

yıyıştırınıv йыйыштырыныу

Evin içini derleyip toplamak, toplama işiyle uğraşmak

yıyıştırıv йыйыштырыу

1. Ordan burdan toplamak, sağdan soldan yığmak
2. Ölüyü defnetmek, gömmek

yıyıv йыйыу

1. Yığmak, toplamak, biriktirmek; birleştirmek
2. Hurufat dizmek (matbaa için)
3. Az şeyleri toplayıp çoğaltmak
4. Dağılmış, saçılmış şeyleri yerine koymak
5. Güvenilir ve gizli bir yere koymak
6. Koleksiyon yapmak

yıynalıv йыйналыу

Toplanmak, yığılmak

yıynav йыйнау
Toplamak, yığmak

yıynavlaşıv йыйнаулашыу
Toplanıp yığılmak, bir araya gelmek

yıynavlav йыйнаулау
Toplanıp yığılmak, bir araya gelmek

yıyźırıv йыйҙырыу
Toplatmak, yığdırmak

yızlatıv йызлатыу
Kıvılcım saçar gibi ışıldatıp durmak (göz için)

yızlav йызлау
Kıvılcım saçar gibi ışıldayıp durmak (göz için)

yızrayıv йызрайыу
Gözünü ışldatarak dikmek

yızraytıv йызрайтыу
Gözünü ışıldatarak diktirmek

yobanıv 1 йобаныу
Yavaşça hareket etmek, sallanmak; savsaklamak

yobanıv 2 йобаныу
Tembellik etmek, erinmek, üşenmek

yobanıv 3 йобаныу
Avunmak, teselli bulmak, müteselli olmak

yobataylav йобатайлау
Özenle çalışmak, itinalı iş yapmak

yobatıv йобатыу
Avutmak, teselli etmek

yoġolov йоғолоу
Değip sürtünüp iz bırakmak

yoġondorov йоғондороу
1. Bitiştirmek, yanaştırmak
2. Yakın ilişkide olmak, yakınlaştırmak
3. Birinin aklına yatkın hâle getirmek, gönlüne sindirmek

yoġonov йоғоноу
Etki etmek, tesir etmek, nüfuz etmek

yoġoşhoźlandırılıv йоғошhоҙландырылыу
Bulaşıcı olmayan hâle getirilmek

yoġoşhoźlandırıv йоғошhоҙландырыу
Bulaşıcı olmayan hâle getirmek

yoġoşhoźlanıv йоғошгоҙланыу
Bulaşıcı olmayan hâle gelmek

yoġoşlanıv йоғошланыу
Zehirlenmek, enfeksiyon kapmak; mikrop kapmak

yoġoşov йоғошоу
Birine musallat olmak, birine yapışmak, peşinden düşmemek

yoġov йоғоу
1. Yapışmak, bulaşmak, sürülmek; boyanmak

2. Bulaşmak, sirayet etmek (hastalık için)

yoḳarıv йоӄарыу
İncelmek, ince hâle gelmek

yoḳartılıv йоӄартылыу
İncelttirilmek, ince hâle getirtilmek

yoḳartıv йоӄартыу
İnceltmek, ince hâle getirmek

yoḳarttılıv йоӄарттылыу
İncelttirilmek, ince hâle getirtilmek

yoḳarttırıv йоӄарттырыу
İncelttirmek, ince hâle getirtmek

yoḳlatıv йоӄлатыу
Uyutmak, uykuya daldırmak

yoḳlav йоӄлау
1. Uyuklamak, uyku hâlinde olmak, uyumak
2. Bir işe karşı isteksiz, hevessiz olmak

yoḳomhoratıv йоӄомһоратыу
Uykuyu getirmek, uyuklatmak

yoḳomhorav йоӄомһорау
Uyuklamak, uykusu gelmek

yoḳtorov йоӄтороу
Birine hastalık geçirmek, birine hastalık bulaştırmak

yoḳtortov йоӄтортоу
Birine hastalık geçirtmek, birine hastalık bulaştırtmak

yolkḳolanıv йолкӄоланыу
Yolunmak, çekilmek, koparılmak

yolḳḳolatıv йолкӄолатыу
Yoldurmak, çektirmek, kopartmak

yolḳḳolav йолкӄолатыу
Yolmak, çekmek, koparmak

yolḳḳoslav йолкӄослау
Yolmak, çekmek, koparmak

yolḳolov йолколоу
Yolmak, çekip koparmak

yolḳonov йолконоу
Yolunmak, koparılmak

yolloḳlanıv йоллоӄланыу
Ayakkabının ucu için yamalanmak

yolloḳlav йоллоӄлау
Ayakkabının ucunu yamalamak

yolmalav йолмалау
Yolmak, çekmek, koparmak

yolonov йолоноу
Yolunmak, koparılmak

yolotov йолотоу
Yoldurmak, kopartmak

yolov 1 йолоу
1. Kökü ile yolmak, koparmak (saç için)
2. Ağır bir durumdan kurtarmak
ġeyépté / yaźıḳtı yol-: Suçu ya da günahı temizlemek

yolov 2 йолоу
Yumuşatılarak bırakılmak (saç ve tüy için)

yolposlanıv йолпосланыу
Tahıl kurutma kabı gibi olmak, tahıl kurutma kabına benzemek

yomaḳaylanıv йомаӄайланыу
Yalakalanmak, dalkavuklanmak

yomaḳaylav йомаӄайлау
Yalakalık yapmak, yağcılık yapmak, dalkavukluk yapmak

yomalaḳlav йомаӄлау
Yuvarlamak, toparlak hâle getirmek

yomarlanıv йомарланыу
Toparlaklanmak, yuvarlanmak

yomarlav йомарлау
Yumru, toparlak hâle getirmek, yuvarlamak

yomarsaḳlanıv йомарсаӄланыу
Küçük yumrular hâline gelmek, toparlaklanmak

yomarsaḳlav йомарсаӄлау
Küçük yumrular yapmak, topak topak etmek

yomartlanıv йомартланыу
Cömert davranmak, cömertlik yapmak

yomdorov йомдороу
Yumdurmak

yomġaḳlanıv йомғаӄланыу
Yumaklanmak

yomġaḳlav йомғаӄлау
Yumaklamak, yumak etmek

yomoldorov йомолдороу
Yumultmak, hücum ettirmek, saldırtmak, fırlatmak

yomolov 1 йомолоу
Yumulmak, kapanmak, örtülmek

yomolov 2 йомолоу
Yumulmak, hücum etmek, saldırmak, fırlamak

yomoşatıv йомошатыу
İş koşturmak, iş buyurtmak

yomoşav йомошау
İş koşmak, iş buyurmak, iş buyurup çalıştırmak

yomoşlanıv йомошланыу
İş başarılmak, vazife yerine getirilmek, görevi tamamlanmak

yomoşlav йомошлау
İş başarmak, vazifeyi yerine getirmek, görevi tamamlamak

yomov йомоу
Yummak, kapamak, örtmek (ağız, göz vs. için)

yomrolanıv йомроланыу
Yumru hâline gelmek, yumru olmak

yomrolav йомролау
Yumru hâline getirmek, yumru etmek

yomşarıv йомшарыу
Yumuşamak

yomşartılıv йомшартылыу
Yumuşatılmak

yomşartıv йомшартыу
Yumuşatmak

yomşatıv йомшатыу
Yumuşatmak

yomşav йомшау
Yumuşamak

yondoźlav йондоҙлау
Yıldız şeklinde süs yapmak

yonsolov йонсолоу
Yorgun hâle gelmek, yorulmak, bitap düşmek; eziyet çekmek, eza çekmek

yonsotolov йонсотолоу
Yorgunlaştırılmak, yordurulmak, bitap düşürülmek, eziyet çektirilmek

yonsotov йонсотоу
Yorgunlaştırmak, yordurmak, bitap düşürmek, eziyet çektirmek

yonsov 1 йонсоу
Yorulmak, yorgun düşmek, bitap düşmek, eziyet çekmek, sıkıntı görmek

yonsovlanıv йонсоуланыу
Yorgun hâle dönmek, yorgunlaşmak; bozulmak (deri için)

yonsovlav йонсоулау
Yorgun olmak, bozulmak (deri için)

yoplanıv йопланыу
Eşlenmek, çiftlenmek, çift olmak

yoplaşıv йоплашыу
Eşleşmek, çiftleşmek

yoplaştırıv йоплаштырыу
Eşleştirmek, çifleştirmek

yorlanıv йорланыу
Nüktedan davranmak; şakacı davranmak

yośoķlav йоҫоқлау
Yöneltmek, tayin etmek

yotatıv йотатыу
Eziyet çektirmek, sıkıntı çektirmek

yotav йотау
Eziyet etmek, sıkıntı vermek

yotlav йотлау
Acıkmak, açlık hissetmek

yotloġov йотлоғоу
1. Damağı şapırdatarak yemek, içmek
2. Gönülden heves etmek, istemek

yotloķtorov йотлоқтороу
Etkilemek, celp etmek

yotoġov йотоғоу
1. Çok ihtiyaç duymak, birşeylerin

yokluğundan yakınmak, sıkıntı çekmek
2. Acıkmak

yotoḳlanıv йотоқланыу
İhtiyaç duymak, muhtaçlık hissetmek

yotoḳtorov йотоқтороу
Muhtaç etmek, muhtaç edip acı çektirmek

yotolov йотолоу
1. Yutulmak
2. İçine çekilmek, alta bırakılmak
3. Yok edilmek

yotomlav йотомлау
Yudumlamak

yotonoşov йотоношоу
Karşılıklı ya da birlikte damak şapıdatarak yemek, içmek

yotonov йотоноу
Yutkunmak

yotov йотоу
1. Yutmak
2. Kendi içine çekmek, batırıp alta bırakmak
3. İstenmeyen bir duruma düşmek
4. Ahlaksızca kendine mal etmek

yottorov йоттороу
1. Yutturmak
2. İstenmeyen bir duruma düşürmek

yoźaḳlanıv йоҙаҡланыу
Kilitlenmek, kilit koyulmak

yoźaḳlav йоҙаҡлау
Kilitlemek, kilit koymak

yoźroḳlanıv йоҙроҡланыу
Yumruklanmak, yumruk hâline gelmek

yoźroḳlaşıv йоҙроҡлашыу
Yumruklaşmak, karşılıklı vuruşmak

yoźroḳlav йоҙроҡлау
Yumruklamak, yumruk hâline getirmek

yögöndöröv йөгөндөрөү
Topuğu yere batırtmak

yögönlev йөгөнләү
Topuğu yere batırmak

yögönökletév йөгөнөкләтеү
Topuğu yere batırtmak

yögönöklev йөгөнөкләү
Topuğu yere batırmak, olduğu yere sabitlenmek, olduğu yerde kalmak

yögönöv йөгөнөү
1. Topuğu yere batırmak
2. Ayakta duramaz olmak (tırnak arası ezilmiş hayvan için)

yöklenév йөкләнеү
Yüklenmek, omuzuna birşeyler alıp götürmek

yökletév йөкләтеү
Yük koyup götürmek, yükletmek

yöklev йөкләү
Yüklemek, yük koymak

yökmelév йөкмәлеү
Sırta alıp götürülmek

yökmendérév йөкмәндереү
Yüklendirmek, yük vurdurmak

yökmenév йөкмәнеү
Yüklenmek, yük vurulmak

yökmetélév йөкмәтелеү
Yüklenmek, omuzuna birşeyler alıp götürmek

yökmetév йөкмәтеү
1. Omzuna aldırıp birşeyler taşıtmak, sırtlatmak
2. Bir işi yerine getirmek için birilerini bulmak

yökmev 1 йөкмәү
1. Sırta alıp götürmek, taşımak
2. Kendini sorumlu sayıp, kendi üstüne almak

yönlenév йөнләнеү
Tüylenmek, yünlenmek

yönlev йөнләү
Oka tüy takmak

yöntelev йөнтәләү
Ditmek, tüylerini yolmak, tüylerini koparmak, kıllarını koparmak

yönteślenév йөнтәҫләнеү
Tüyle kaplanmak, kıllı olmak (insan için)

yönteślev йөнтәҫләү
Tiftiklemek, tiftikli yapmak, tüylü yapmak

yönteylenév йөнтәйләнеү
Tüylü hâle gelmek, yünlü hâle gelmek

yönteylev йөнтәйләү
Tüylü hâle gelmek, yünlü hâle gelmek, kıllı hâle gelmek

yöpleşév йөпләшеү
Karşılıklı doğrulamak, onaylamak, teyit etmek

yöpletév йөпләтеү
Doğrulatmak, onaylatmak, teyit ettirmek

yöplev йөпләү
Doğrulamak, onaylamak, teyit etmek

yörekhénév йөрәкһенеү
Duygulanıp coşmak, aşka gelmek

yörekhétév йөрәкһетеү
Duygulandırarak coşturmak, aşka getirmek

yörekhév йөрәкһеү
Duygulanıp coşmak, aşka gelmek

yöreklenév йөрәкләнеү
Yüreklenmek, cesaret almak

yörölöv йөрөлөү
Yürümek

yörömtellenév йөрөмтәлләнеү
1. Yerinde duramadan yürümek, gezinmek (hayvan için)
2. Yoldan çıkmak

yörönöv йөрөнөү
Kendi başına sağa sola yürümek

yöröşletév йөрөшләтеү
Atı hafif hafif yürütmek

yöröşlev йөрөшләү
Hafif hafif yürümek (at için)

yöröşöv йөрөшөү
Birbirine giderek yürümek

yöröştöröv йөрөштөрөү
İleri geri yürümek, sağa sola yürümek

yörötölöv йөрөтөлөү
Yürütülmek, hareket ettirilmek

yörötöv йөрөтөү
Yürütmek, hareket ettirmek

yöröv йөрөү
1. Yürümek, hareket etmek
2. Birine ilgi duymak

yöylenév йөйләнеү
Dikişli olmak, yamalı olmak

yöylev йөйләү
Yamalamak, yama koymak

yözénév йөҙәнеү
İyice temizlenip paklanmak, arınmak

yözetév йөҙәтеү
Eziyet çektirmek, sıkıntı vermek

yözév 1 йөҙәү
1. Eziyet çekmek, sıkıntı çekmek, zehmet çekmek
2. Güçsüz olmak
3. Utanmak

yözlenév йөҙләнеү 1
Sağlamlık ya da görüntü için taş, tahta ya da başka şeylerle kaplanmak

yözlenév йөҙләнеү 2
İki yüzlülük yapmak, riyakarlık göstermek

yözlev 1 йөҙләү
Yüzlemek, yüz yapmak

yözlev 2 йөҙләү
Sağlamlık ya da görüntü için taş, tahta ya da başka şeylerle kaplamak

yözöv йөҙөү
Yüzmek

yözzörölöv йөҙҙөрөлөү
Yüzdürülmek, suda hareket ettirilmek

yözzöröv йөҙҙөрөү
Yüzdürmek, suda hareket ettirmek
***üpke yözzörgense és-*:** Çok fazla içmek, çatlayıncaya kadar içmek

yügenhézlenév йүгәнһеҙләнеү
Yularsız hâle gelmek, engelsiz olmak

yügenlenév йүгәнләнеү
Yular takılmak

yügenletév йүгәнләтеү
Yular taktırmak

yügenlev йүгәнләү
1. Yular takmak
2. Sınır koymak, engellemek

yügérgélev йүгергеләү
Bir oraya bir buraya koşmak, sağa sola koşmak

yügérékleşév йүгерекләшеү
Birlikte ya da karşılıklı koştutrmak

yügérékletév йүгерекләтеү
Koşturtmak

yügéréklev йүгерекләү
Sağa sola koşturmak

yügéréşév йүгерешеү
Koşuşmak

yügéréştérév йүгерештереү
Birlikte koşarak yarıştırmak

yügérév йүгереү
1. Koşmak, hızlı hızlı gitmek
2. Herhangi bir işi tekrarlayıp durmak
3. Vücuda yayılmak, vücuda dağılmak, etki etmek
4. Meydana gelmek, görünmek

yügérmelev йүгермәләү
Sağa sola koşturmak

yügértélév йүгертелеү
Koşturulmak

yügértév 1 йүгертеү
Koşturmak

yügértév 2 йүгертеү
Birşeyin üstünü inceltip başka bir madde ile kaplatmak; boyamak

yükelev йүкәләү
Doğrulamak, onaylamak, teyit etmek

yülerlenév йүләрләнеү
Aptallık yapmak, akılsızlık yapmak

yüneldérélév йүнәлдерелеү
Yöneltilmek, yönlendirilmek

yüneldérév йүнәлдереү
Yöneltmek, yönlendirmek

yünelév 1 йүнәлеү
1. Yönelmek, bir tarafa yol almak
2. Bir iş ya da mesele üzerinde durmak

yünelév 2 йүнәлеү
1. Gerekli hâle gelmek, lüzumlu olmak
2. Hastalıktan kurtulmak, iyileşmek

yüneltélév йүнәлтелеү
Yöneltilmek, yönlendirilmek

yüneltév 1 йүнәлтеү
Yöneltmek, yönlendirmek

yüneltév 2 йүнәлтеү
Sağlamlaştırmak, düzeltmek, işe yarar hâle getirmek, tamir etmek

yünetélév йүнәтелеү
Sağlamlaştırılmak, düzeltilmek, işe yarar hâle getirilmek, tamir ettirilmek

yüneténév йүнәтенеү
Üstünü başını düzeltmek, yerini yurdunu düzeltmek

yünetéşév йүнәтешеү
Birlikte tamir etmek; birlikte emek vermek

yünetéştérév йүнәтештереү
Sağını solunu düzeltmek, yavaşça düzetlmek, tamir etmek

yünetév йүнәтеү
Bozulmuş, dağılmış, yıpranmış birşeyi işe yarar hâle getirmek, tamir etmek

yünettérév йүнәттереү
İşe yarar hâle getirtmek, tamir ettirmek

yüneyév йүнәйеү
Gerekli hâle gelmek, lüzümlu olmak

yünhézlenév йүнһеҙләнеү
1. Yaşlanarak gücünü kaybetmek, gücünü yitirmek
2. Yersiz hâle gelmek, elverişsiz hâle gelmek, uygunsuzlaşmak

yünkétév йүнкетеү
Eziyet çektirmek, sıkıntı çektirmek

yünkév 1 йүнкеү
Eziyet çekmek, sıkıntı çekmek, zahmet çekmek

yünkév 2 йүнкеү
Gerekli hâle gelmek, olması gerektiği gibi olmak; uygun olmak

yünlev йүнләү
İşe uygun yapmak, gereğince yapmak; işe sokmak

yüntérev йүнтерәү
Yaşlanıp güçten kuvvetten düşmek

yüpelev йүпәләү
Tatlı sözle gönül almak, yumuşak sözlerle okşamak

yüpetlev йүпәтләү
İltifat etmek, güzel sözlerle gönlünü okşamak

yürgeklev йүргәкләү
Kundaklamak

yürév йүреү
Yama yapmadan iki ucu birleştirip dikmek

yürmelev йүрмәләү
Küçük küçük adım atıp hızlı hareket etmek

yürmelév йүрмәлеү
Yama yapılmadan iki ucundan dikilmek

yürmev йүрмәү
Yama yapmadan iki ucu birleştirip dikmek

yüşev йүшəү

1. Yiyip doyunca uyuklamaya başlamak, şekerleme yapmak
2. Ot yemek (at için)

yüşlev йүшləү

Birşeyleri oldurmak, hâlletmek için çabalamak

yütellev йүтəллəү

Uzun uzun tekrar tekrar öksürmek

yütkérénév йүткеренеү

Ara sıra hafifçe öksürmek

yütkérév йүткереү

Öksürmek

yütkértév йүткертеү

Öksürtmek

yéberéşév ебəрешеү

Karşılıklı göndermek

yéberév ебəреү

Göndermek, yollamak; azat etmek; araba ya da başka mekanizmaları çalıştırmak; atmak, fırlatmak; uğurlamak; enjekte etmek (tıpta)

yébertév ебəртеү

Yollatmak, göndermek

yébénév ебенеү

Su etkisiyle yumuşamak; rutubetlenmek

yébételév ебетелеү

Sulayarak yumuşatılmak; gerekli yumuşaklığa getirilmek

yébétév ебетеү

Suyla yumuşatmak, ezmek; gerekli yumuşaklığa getirmek; çamurlaşmak

yébéttérév ебеттереү

Islanmak, rutubetlenmek

yébév ебеү

Yumuşamak; erimek; gücü tükenmek, gücünü kaybetmek

yéfétlendérév ефетлəндереү

Nikahlandırmak, evlendirmek

yégerlendérév егəрлəндереү

İşe, çalışmaya gayretlendirmek, azimlendirmek, hırslandırmak

yégerlenév егəрлəнеү

Azimlenmek, gayretlenmek, hırslanmak

yégélév егелеү

Sürdürmek, çektirmek için hayvana araba ya da saban takmak, koşmak; İşe sıkıca tutunmak, sıkıca çalışmaya başlamak

yégéşév егешеү

Birlikte kızağa, arabaya vs. koşmak, takmak

yégétlenév егетлəнеү

Delikanlı, yiğit gibi davranmak

yégév 1 егеү
Sürdürmek, çektirmek için hayvana araba ya da saban takmak, koşmak; işe sıkıca tutunmak, sıkıca çalışmaya başlamak

yékhéndérév екһендерең
Kötü, iğrenç gösterip yüz çevirtmek; iğrendirmek; iğrenmek

yékhénév екһенеү
Lüzumsuz görmek, yabancı veya sevimsiz görmek

yékhétév екһетеү
Tamamen bezdirmek, usandırmak

yékhév екһеү
Bezmek, bıkmak, usanmak

yékérénév екеренеү
Sinirle bağırılmak

yékérénév-baḳırınıv екеренеү-бақырыныу
Güçlü şekilde bağırılmak

yékérév екерең
Öfkeyle, sinirle bağırmak

yékértév екертеү
Öfkeyle, sinirle bağırtmak

yékkélev еккеләү
(Hayvanı) Araba ya da sabana seyrekçe koşmak, bağlamak

yéklenév екләнеү
Boşluklu, aralıklı olmak; boşluk, aralık oluşmak

yéklev 1 екләү
Boşluk, aralık bırakmak

yékreyév екрәйеү
Birine kötü, sinirle bakmak

yéktérév ектереү
Sürdürmek, çektirmek için hayvana araba ya da saban takmak, koşmak; İşe sıkıca tutunmak, sıkıca çalışmaya başlamak

yélbegeylenév екбәгәйләнеү
Uçarı, haşarı davranmak

yélbeźeklenév 1 елбәҙәкләнеү
Uçarı, haşarı davranmak

yélbeźeklenév 2 елбәҙәкләнеү
Süslenmek, allanıp pullandırmak

yélbérev елберәү
Uçup hafifçe kalkmak, hareketlenmek; dalgalanmak, sallanmak

yélbérleşév елберләшеү
Uçup hafifçe kalkmak, hareketlenmek; dalgalanmak, sallanmak

yélbérletév елберләтеү
Dalgalandırmak, sallandırmak

yélbérlev елберләү
Dalgalanmak, sallanmak

yéldérév елдерең
Çabucak, hızlıca hareket etmek, atılmak

yéldértév елдертең
Hızlıca hareket ettirmek

yéleklenév еләкләнең
Çileklenmek; çiçeği döküldükten sonra çileğe dönmek

yéleślenév еләсленесң
Serin, soğukça rüzgarlı olmak

yéleśletév еләҫләтең
Serince rüzgarlı hâle getirmek

yéletév еләтең
Bezdirmek, bıktırmak, usandırmak, gına gelmek, can sıkmak

yélev 1 еләң
Bezmek, bıkmak, usanmak

yélev 2 еләң
Sorup soruşturmak, yiyecek arayarak sağa sola bakmak; sezmek, duymak; kokusunu almak

yéleźétév еләҙетең
Soğuk rüzgara dönüştürmek, çevirmek

yéleźév еләҙең
Soğuk rüzgarlı olmak, soğuk rüzgara, esintiye dönmek

yélgerélév елгәрелең
Savrulmak, çalkalanmak

yélgeréşév елгәрешең
Birlikte harman savurmak

yélgerév елгәрең
Savurmak; çalkalamak

yélgertév елгәретең
Harman savurtmak; çalkalatmak

yélġıvarlanıv елғыуарланыу
Tembel olmak, boş boş gezmek

yélhénév елһенең
Soğuk ve rüzgarın etkisiyle kızarmak, yarılmak

yélhétév елһетең
Güneş ya da rüzgarda havalandırmak; soğuk ya da rüzgarda kızarmak, şişmek

yélhév елһең
Güneş ya da rüzgarda biraz havalanmak; soğuk ya da rüzgarda kızarmak, şişmek

yélégév елегең
Sorup soruşturmak, yiyecek arayarak sağa sola bakmak; sezmek, duymak; kokusunu almak

yéléléklev елелекләң
Kazığa bağlamak (hayvanı)

yélémlenév елемләнең
Tutkallanmak, zamklanmak

yélémleşév елемләшең
Tutkallamak, zamklamak, yapıştırmak

yélémletév елемләтеү
Tutkallatmak, zamklatmak

yélémlev елемләү
Tutkallamak, zamklamak

yélénlev еленләү
(Doğuran hayvanın memesi için) sütle dolmak

yéléşév елешеү
Birlikte çabucak hareket etmek

yélév елеү
Büyük bir hızla hareket etmek, çabuk hareket etmek

yélkelev елкәләү
Kafaya, enseye koymak; kaldırmak

yélkéndérév елкендереү
Telaşlandırmak, acele ettirmek

yélkénéşév елкенешеү
Karşılıklı can atmak; çırpınmak

yélkénév елкенеү
Can atmak, çok istemek; çırpınmak

yélkétév елкетеү
Can attırmak, heves ettirmek; çırpındırmak

yéllenév 1 елләнеү
Yellemek, serinlemek, yelpazelemek

yéllenév 2 елләнеү
Hırslanmak, öfkelenmek, coşmak; övünmek, yüksekten atmak

yéllenév 3 елләнеү
Güzelleşmek, hoşlaşmak, mükemmelleşmek

yilletélév елләтелеү
Yelletilmek, serinletilmek, yelpazelenmek; coşturulmak, öfkelendirilmek, hırslandırılmak

yélletév елләтеү
Rüzgar ya da yel çıkarıp havayı temizlemek, değiştirmek, havalandırmak

yéllettérév елләттереү
Havalandırmak, hava aldırmak, havayı değiştirmek

yéllev елләү
Yellemek, rüzgarlı olmak, rüzgar çıkmak; nemi kaybolmak; zorla göndermek

yélpeñlev елпәңләү
Yavaş, hafif hareket etmek, sallanmak

yélpéldeşév елпелдәшеү
Rüzgarda dalgalanmak, sallanmak; hafif hafif salınmak

yélpéldetév елпелдәтеү
Yilp yilp etmek; hafifçe sallandırmak, dalgalandırmak

yélpéldev елпелдәү
Sallanmak, dalgalanmak

yélpéndérév елпендереү
Kanat çırptırmak; çırpındırmak

yélpénév елпенең
Kanat çırpmak; çırpınmak; rüzgara kapılıp hareketlenmek; yel girmek (hastalık)

yélpétév елпетең
Çırpmak, çırpıp vurmak (kanat)

yélpév 1 елпең
Kanat vurmak, kanat çırpmak; kanat oynatmak; rüzgarla hareketlenmek; aniden kalkmak, uçmak; coşmak, heyecanlanmak

yéltenlev елтәнлең
Hızlı hareket etmek, acele etmek

yéltéldetév елтелдәтең
Ayak ya da vücudu hızlı hızlı ve hafifçe sallamak

yéltéldev елтелдәң
Çabuk davranmak, acele davranmak

yéltérekletév елтерекләтең
Sıçratarak atlatmak

yéltéreklev елтерәклең
Sıçratarak atlamak

yéltéretév елтерәтең
Hızlıca, aceleyle sürükleyip atlatmak

yéltérev елтерәң
Çabuk davranmak, acele davranmak

yéltérlev елтерләң
Çabuk davranmak, acele davranmak

yémhénév емһенең
Yem aramak

yémél deşév емелдәшең
Birlikte parıldamak, ışıldamak

yémél detév емелдәтең
Işıl ışıl ettirmek, pırıl pırıl ettirmek, ışıldatmak, parıldatmak

yémél dev емелдәң
Işıl ışıl etmek, pırıl pırıl etmek, ışıldamak, parıldamak

yémérélév емерелең
Yıkılmak, mahvolmak, viran olmak; bozulmak

yémérəşév емерәшең
Karşılıklı ya da birlikte bozmak, mahvetmek; çiğnemek, ezmek

yémérév емерең
Bozmak, ayırmak, mahvetmek, viran etmek; ezmek, çiğnemek

yémértélév емертелең
Bozdurulmak, ayırılmak, mahvettirilmek; çiğnetilmek

yémértév емертең
Bozdurmak, mahvettirmek

yémlenév емләнең
Tohuma dönmek

yémlev емләң
Yemlemek, yem katmak; bal veya şeker katmak

yémşev 1 емшэ̆
Yemlenmek, yem toplamak

yémşév емшеү
Isınmak

yéñdérév еңдереү
Yenilmeye yol açmak, yenilgiye yol vermek

yéñéleyév еңеләйеү
Hafiflemek, kolay görmek, kolay hâle gelmek, anlaşılır hâle gelmek; aklı kıtlaşmak

yéñéleytév еңеләйтеү
Kolaylaştırmak, hafifleştirmek

yéñélév еңелеү
Yenilmek, mağlup olmak

yéñéllenév еңелләнеү
Kolaylanmak, hafiflenmek

yéñélleşév еңелләшеү
Kolaylaşmak, hafifleşmek

yéñélleştérév еңелләштереү
Kolaylaştırmak, hafifleştirmek

yéñéşév еңешеү
Atışmak, laf yarıştırmak; tartışmak; iddialaşmak

yéñév 1 еңеү
Yenmek, zafer kazanmak

yénlendérév енләндереү
Delirtmek, kudurtmak

yénlenév енләнеү
Coşmak, delirmek, kudurmak

yéñméşlenév еңмешләнеү
İnatlaşmak, sözünde direnmek

yéntéklev ентекләү
İncelemek, özenmek, itinalı davranmak; ayrıntıya dikkat etmek

yéphev епһәү
İncelemek, dikkatlice araştırmak, dikkatlice bakmak, ayrıntılı şekilde ele almak

yépkértév епкертеү
Bıktırmak, bezdirmek, usandırmak

yéplev еплә̆ү
İplemek, ipe takmak, asmak

yépşéklenév епшекләнеү
Azıcık erimek, hafif erimek; erimeye başlamak

yépşétév епшетеү
Eritmek, yumuşatmak, ısıtmak

yépşév 1 епшеү
Erimek, yumuşamak, ısınmak

yérendérév ерәндереү
İğrendirmek, tiksindirmek

yérenév ерәнеү
İğrenmek, tiksinmek

yérenlenév ерәнләнеү
Bal rengine dönmek, kızılımsı sarıya dönmek

yérhev ephəγ
Memleketi özlemek, memleketi özleyerek sızlanmak

yérhénév epheнeγ
Bir yeri, toprağı benimsemek

yérhétév 1 ephетeγ
Çürütüp toprağa karıştırmak

yérhétév 2 ephетeγ
Kök salmak, yerleşmek; yeni toprağa alışmak

yérhév 1 epheγ
Çürüyüp toprağa karışmak

yérhév 2 epheγ
Memleketi özlemek, memleketi özleyerek sızlanmak

yérhév 3 epheγ
Bezmek, bıkmak, usanmak

yérhéźlendérév epheʒлəндepeγ
Yersiz bırakmak

yérhéźlenév epheʒлəneγ
Yersiz bırakılmak

yérégév 1 epeгeγ
Kök salmak, köklenmek; olduğu yerden farksız olmak; özümsemek, benimsemek

yérégév 2 epeгeγ
Bıkmak, bezmek, usanmak, doymak; aşermek

yéréktérév 1 epeктepeγ
Toprağa, yere kök saldırmak; yeni toprağa alıştırmak; yere dikmek

yéréktérév 2 epeктepeγ
Bezdirmek, bıktırmak, usandırmak

yérév epeγ
Bıkmak, bezmek, usanmak, doymak; aşermek

yérkenév epкəneγ
İğrenmek, tiksinmek

yérlenév epлəneγ
Defnedilmek, gömülmek

yérleşév 1 epлəшeγ
Defnetmek, gömmek

yérleşév 2 epлəшeγ
Yerleşmek, meskun olmak

yérleştérélév epлəштepeлeγ
Yeni yere, toprağa alıştırılmak, uydurulmak

yérleştérév epлəштepeγ
Yeni toprağa alıştırmak, uydurmak

yérlev 1 epлəγ
Defnetmek, gömmek

yérlev 2 epлəγ
Kendi toprağı görmek, kendi yeri görmek ve buna göre yaşamak

yérlékleştérév epлeклəштepeγ
Bir yere, alana uygun hâle getirmek, uydurmak; alıştırmak

yéŝkenév eçкәнeү
Koklamak, aranmak

yéŝkerénév eçкәренeү
Koklanmak

yéŝketév eçкәтeү
Koklatmak

yéŝkev eçкәү
Koklamak, solumak, içine çekmek; görüp geçirmek

yéŝlenév eçләнeү
Bozularak kötü kokmak

yéŝnev eçнәү
Burna çekmek, koklamak

yéŝtev eçтәү
Koklamak

yétdilendérév етдиләндереү
Ciddiyet kazandırmak, ciddiyetlendirmek

yétdilenév етдиләнeү
Ciddiyet kazanmak, ciddileşmek

yétekleşév етәкләшeү
El ele tutmak, tutunmak

yétekletév етәкләтeү
Kullandırmak, sürdürmek

yéteklev етәкләү
Kullanmak, sürmek

yételev етәләү
Kullanmak, sürmek, dizginlerden tutup sürmek, yönlendirmek

yételév етелeү
Yetmek, kafi gelmek

yétémhéretév етемһерәтeү
Yetim gördürmek, eziyet ettirmek, yetim gibi davrandırmak

yétémhérev етемһерәү
Kendini yetim hissetmek, yetimlikte sıkıntı çekmek

yétémhétév етемһетeү
Yetim gördürmek, eziyet ettirmek, yetim gibi davrandırmak

yétémhév етемһeү
Kendini yetim hissetmek, yetimlikte sıkıntı çekmek

yétéşév 1 етешeү
Yetişmek; vaktinde yapmak; olgunlaşmak, pişmek

yétéşév 2 етешeү
Yetişmek, gerektiği kadar olmak, sayı ve hacim bakımından kafi gelmek

yétéştérélév етештереleү
Ulaştırılmak, yetiştirilmek

yétéştérév етештереү
Yetiştirmek, ulaştırmak

yétév 1 етеү
Ulaşmak, yetmek, kafi gelmek; oluşmak, meydana gelmek; uzamak (tırnak, sakal için)

yétév 2 етеү
Uzunluk olarak yetmek, sayı ve hacim bakımından yetmek; yetmek, kafi gelmek, yeterli gelmek

yétév 3 етеү
İtmek, iteklemek

yétéźlendérév етеҗләндереү
Uzattırmak, uzunlaştırmak

yétéźlenév етеҗләнеү
Çabuklaşmak, hızlanmak

yétkérélév 1 еткерелеү
Ulaştırmak, yetiştirmek

yétkérélév 2 еткерелеү
Uzunluk bakımından gerekli seviyeye ulaştrmak

yétkérév 1 еткереү
Ulaştırmak, eriştirmek, yetiştirmek

yétkérév 2 еткереү
Uzunluk bakımından gerekli seviyeye ulaştrmak; yeterli hâle getirmek

yétlégév етгелеү
Gerekli büyüme seviyesine ulaşmak (Karındaki çocuk için)

yétléktérév етлектереү
Gerekli büyüme seviyesine ulaştırmak (Karındaki çocuk için)

yévéşlenév еүешләнеү
Nemlenmek, rutubetlenmek, ıslanmak

yévéşletév еүешләтеү
Nemlendirmek, rutubetlendirmek, ıslatmak

yévéşlev еүешләү
Sulamak, ıslamak

yévropalaşıv европалашыу
Avrupalaşmak

yévropalaştırıv европалаштырыу
Avrupalaştırmak

yéyélév ейелеү
Yenmek (yemek)

yéyétév ейетеү
OSL'ye bırakıp yumuşatmak (deri için)

yéyév 1 ейеү
Yemek yemek, bünyesine almak

yéyév 2 ейеү
Sulayarak yumuşatmak; OSL'de yumuşatıp yünü yolmak (deri için)

yéyźérév ейҗереү
Yedirmek, yemeye mecbur etmek

yézlev еҗләү
Pirinçle süslemek, pirinç işlemek

yuġalıv юғалыу
Kaybolmak, yok olmak, yitmek

yuġaltılıv юғалтылыу
Yok olunmak, yok edilmek, kaybedilmek, kaybolunmak

yuġaltıv юғалтыу
Yok etmek, kaybetmek, yitirmek

yuġırtıv юғыртыу
Dört nala koşturmak, çok hızlı koşturmak

yuḫalanıv юхаланыу
Tatlı dille kandırıp fayda elde edilmek

yuḫalav юхалау
Tatlı dille kandırıp fayda sağlamak, menfaat sağlamak

yuḳhındırıv юкһындырыу
Kederlendirmek, özlem uyandırmak, hasret uyandırmak, endişelendirmek

yuḳhınıv юкһыныу
Bir şeylerin yok olmasından dolayı kederlenmek, özlem duymak, hasret duymak, endişelenmek

yuḳhırav юкһырау
Kederlenmek, özlem duymak, hasret duymak, endişenmek

yuḳlav юклау
Yok diye düşünmek, yok saymak

yulaḳlanıv юлакланыу
Çizgi şeklinde uzanmak, bir hat şeklinde uzanmak

yulaḳlav юлаклау
Çizgi şeklinde uzamak, bir hat şeklinde devam etmek

yulatıv юлатыу
Yol aldırmak, yöneltmek

yulav юлау
Yol almak, yönelmek; biri ya da bir şeye yakınlaşmak, yakınına gelmek

yulıġıv юлығыу
Karşılaşmak, denk gelmek, rastlaşmak, rast gelmek

yulıḳtırıv юлыктырыу
Karşılaştırmak, denk getirmek, rastlaştırmak, rast getirmek

yullanıv юлланыу
Yollanmak, gönderilmek, yöneltilmek; yol olmak

yullaşıv юллашыу
Karşılıklı yollamak, karşılıklı yöneltmek; karşılıklı ya da birlikte takip etmek

yullatıv юллатыу
Yollatmak, göndermek, yöneltmek; peşine düşürmek, takip ettirmek

yullav юллау
Yollamak, göndermek; peşine düşmek, takip etmek

yundırıv юндырыу
Kestirmek, budatmak, temizletmek, sıyırtmak

yunılıv юнылыу
Budanmak, temizlenmek, kırpılmak

yunışıv юнышыу
Karşılıklı ya da birlikte budamak, kesmek

yunıv юныу
Budamak, kesmek, ağacı temizlemek, kırpmak

yunlav юнлау
Budamak, sıyırmak, temizlemek

yuratıv юратыу
Yorumlatmak, açıklatmak

yurav юрау
Yormak, yorumlamak

yurġalatıv юрғалатыу
Biniciyi hiç sarsmadan yürüttürmek

yurġalav юрғалау
1. Biniciyi sarsmadan yürütmek
2. Küçük adımlarla sarsmadan ilerlemek

yurmalav юрмалау
Tırmanmak

yurtaķlav юртаҡлау
1. Hızla gitmek, hızla akmak; dört nala gitmek
2. O yana bu yana koşturmak

yurtıv юртыу
Dört nala koşmak, hızla koşmak; hızlı hızlı yürümek, aceleyle ilerlemek

yurttırıv юрттырыу
Dört nala koşturmak, hızla koşturmak

yuśıķlandırıv юҫыҡландырыу
Bir yere doğru yönlendirmek, yerini belirletmek, tayin ettirmek

yuśıķlanıv юҫыҡланыу
Yönlenmek, yeri belirlenmek, tayin edilmek, tayinlenmek

yuşav юшау
1. Yiyip doyunca uyuklamaya başlamak, şekerleme yapmak
2. Ot yemek (at için)

yuyılıv юйылыу
Silinmek, temizlenmek

yuyıv юйыу
Süpürüp sürtüp yok etmek, temizlemek, silmek

yuyźırıv юйҙырыу
Sildirmek, temizletmek

zagonlav загонлау
Parsellemek, parçalara ayırmak

zagslaşıv загслашыу
Birlikte nikaha imza atmak

zagslav загслау
Nikahlanmak; nüfusuna almak

zakazlav заказлау
Taahütlü havale etmek, sipariş etmek

zakonlaşıv законлашыу
Kanunlaşmak, yasalaşmak

zakonlaştırılıv законлаштырылыу
Kanunlaştırılmak, yasalaştırılmak

zakonlaştırıv законлаштырыу
Kanunlaştırmak, yasalaştırmak

zamansalaştırıv замансалаштырыу
Zamana uydurmak, zaman uyarlamak, çağa uydurmak

zamansalatıv замансалатыу
Zamana uygun hâle getirtmek

zamansalav замансалау
Zamana uygun hâle getirmek

zamaskalanıv замаскаланыу
Macunlanmak

zamaskalatıv замаскалатыу
Macunlatmak

zamaskalav замаскалау
Macunlamak

zapaslanıv запасланыу
Yedeklenmek, stoklanmak

zapravkalanıv заправкаланыу
Yağlanmak, karıştırılmak, katılmak, doldurulmak

zapravkalav заправкалау
Yağlamak, karıştırmak, katmak, doldurmak

zaradlanıv зарядланыу
Elektrik enerjisi almak

zaradlav зарядлау
Elektrik enerjisi vermek

zararhıźlav зараһыҙлау
Zararsız hâle getirmek

zararhıźlandırıv зараһыҙландырыу
Zararsızlandırmak

zararhıźlanıv зараһыҙланыу
Zararsız hâle gelmek

zararlanıv зарарланыу
Zarar görmek, ziyan görmek

zararlav зараплау
Zarar vermek, ziyan vermek

zarıġışıv зарығышыу
Birlikte kaygılanmak, azap çekmek, sıkıntı çekmek

zarıġıtıv зарығытыу
Azap çektirmek, eziyet çektirmek

zarıġıv зарығыу
Kaygılanmak; azap çekmek; sıkıntı çekmek

zarıķtırıv зарыҡтырыу
Azap çektirmek, (inim inim) inletmek

zarķınıv зарҡыныу
Azap çekmek, eziyet çekmek

zarķıtıv зарҡытыу
Azap çektirmek, eziyet çektirmek

zarlandırıv зарландырыу
Şikayet ettirmek, şikayetçi oldurmak, dert yandırmak, yakındırmak

zarlanışıv зарланышыу
Birlikte şikayet etmek, dert yanmak, yakınmak

zarlanıv зарланыу
Şikayet etmek, şikayetçi olmak, dert yanmak, yakınmak

zarlatıv зарлатыу
Şikayet etmek, dert yanmak

zarlav 1 зарлау
Kaygılanmak, özlem duymak, kederlenmek

zatlaşıv затлашыу
Dünürleşmek, dünür olmak

zavıġıv зауығыу
Kedere dalmak, sıkıntıya girmek, kaygıya düşmek

zavıķlandırıv зауыкландырыу
Tatlandırmak, lezzetlendirmek

zavıķlanıv зауыкланыу
Tatlanmak, lezzetlenmek

zavıķtırıv зауыктырыу
Tatlandırmak, lezzetlendirmek, çeşnilendirmek

zaynatıv зайнатыу
Kederli çalmak, gamlı çalmak

zeġiflendérév зәғифләндерәү
Zayıflatmak

zeġiflenév зәғифләнәү
Kendi kendine zayıflamak

zeġifletév зәғифләтәү
Zayıflatmak

zeġiflev зәғифләү
Zayıflamak

zeherlenév зәһәрләнәү
Zehirlenmek; kin ve nefretten coşmak, öfkeden çıldırmak

zeherlev зәһәрләү
Zehirlemek; birinin hayatını mahvetmek

zeẖmetlenév зәхмәтләнәү
Zahmet çekmek, sıkıntı çekmek

zeñgereyév зәңгәрәйәү
Mavileşmek

zeñgerhıvlanıv зәңгәрһыулаыу
Açık mavi olmak; açık mavi görünmek

zeñgerhıvlatıv зәңгәрһыулатыу
Açık mavi göstermek; daha fazla mavileştirmek

zeñgerlenév зәңгәрләнәү
Maviye dönmek; mavi görünmek

zeñgerletév зәңгәрләтәү
Maviye çevirtmek

zeñgerlev зәңгәрләү
Mavi yapmak

zeñgév зәңгәү
Soğuktan yanmak, sızlamak

zerlenév зәрләнәү
Altınlanmak, altınla kaplanmak

zerletév səpləteγ
Altınlatmak, altınla kaplatmak

zerlev səpləγ
Altınlamak, altınla kaplamak

zımırlav zымырлay
Hafif hafif dalgalanmak

zıñġıldaşıv zыңғылдашыy
Zıngıldaşmak

zıñġıldatıv zыңғылдатыy
Zıngıldatmak

zıñġıldav zыңғылдay
Zıngıldamak

zıñġıraşıv zыңғырашыy
Zangırdaşmak

zıñġıratıv zыңғыратыy
Zangırdatmak

zıñġırav zыңғырay
Zangırdamak

zıñġırlaşıv zыңғырлашыy
Birlikte ya da karşılıklı zangır zangır etmek

zıñġırlatıv zыңғырлатыy
Zangır zangır ettirmek

zıñġırlav zыңғырлay
Zangır zangır etmek

zıñıldaşıv zыңылдашыy
Karşılıklı ya da birlikte zınlamak

zıñıldatıv zыңылдатыy
Zın zın ettirmek

zıñıldav zыңылдay
Zın zın etmek

zıñḳıldatıv zыңқылдатыy
Zıng ettirmek

zıñḳıldav zыңқылдay
Zıng etmek

zıñḳıtıv zыңқытыy
Ağır bir demir ile bir yere durmaksızın vurmak

zıñḳıv zыңқыy
Zıng etmek

zıñlaşıv zыңлашыy
Zınlaşmak

zıñlatıv zыңлатыy
Zın etmek

zıñlav zыңлay
Zınlamak

zırıldatıv зырылдатыy
Zırıldatmak

zırıldav зырылдay
Zırıldamak

zırḳıldaşıv зырқылдашыy
Zırkıldaşmak

zırḳıldav зырқылдay
Zırkıldamak

zırlaşıv зырлашыy
Zırlaşmak

zırlatıv зырлатыy
Zır zır ettirmek

zırlav зырлау

Zırlamak

zıvıldaşıv зыуылдашыу

Vızıldaşmak

zıvıldatıv зыуылдатыу

Vızıldatmak

zıvıldav зыуылдау

Vızıldamak

zıvlaşıv зыулашыу

Vızırdaşmak

zıvlatıv зыулатыу

Vızır vızır ettirmek

zıvlav зыулау

Vızır vızır etmek

zıyanlanıv зыянланыу

Mal kaybetmek, zarar görmek

zıyanlav зыянлау

Herhangi bir sebepten ölmek (hayvan için)

zıyıldaşıv зыйылдашыу

Vıjıldaşmak

zıyıldatıv зыйылдатыу

Vıjıldatmak

zıyıldav зыйылдау

Vıjıldamak

zıyḳıldaşıv зыйҡылдашыу

Birlikte zınk zınk etmek

zıyḳıldatıv зыйҡылдатыу

Zınk zınk ettirmek

zıyḳıldav зыйҡылдау

Zınk zınk etmek

zıylaşıv зыйлашыу

Vıjlaşmak

zıylatıv зыйлатыу

Vıjlatmak

zıylav зыйлау

Vıjlamak

zıytıldatıv зыйтылдатыу

Tekrar tekrar vınlatmak

zıytıldav зыйтылдау

Tekrar tekrar vınlamak

zıytlatıv зыйтлатыу

Vınlatmak

zıytlav зыйтлау

Vınlamak

zébérletév зеберләтеү

Hafif hafif sallamak, dalgalandırmak

zifalanıv зифаланыу

Güzelleşmek, çekicileşmek

zéltérev зелтерәү

Titremek

zémbérletév земберләтеү

Hafif hafif dalgalandırmak, titretmek

zémbérlev земберләү

Hafif hafif dalgalanmak

zimlev зимләү

Bal, şeker katmak, eklemek

zéñéldeşév зеңелдәшеү
Zingildeşmek

zéñéldetév зеңелдәтеү
Zingildetmek

zéñéldev зеңелдәү
Zingildemek

zéñkéldetév зеңкелдәтеү
Zink zink ettirmek

zéñkéldev зеңкелдәү
Zink zink etmek, zink zink diye ses çıkarmak

zéñkétév зеңкетеү
İçine işleyerek titretmek

zéñkév зеңкеү
Sızlamak; titremek

ziñkév зиңкеү
Zınk etmek, zink etmek

zéñlev зеңләү
Zing etmek

zinnetlenév зиннәтләнеү
Süslenmek; değerlenmek, kıymetlenmek

zinnetletév зиннәтләтеү
Süsletmek; değerlendirmek, kıymetlendirmek

zinnetlev зиннәтләү
Süslemek, bezemek

zéréldeşév зерелдәшеү
Zirildemek, zırıldamak

zéréldetév зерелдәтеү
Zir zir ettirmek

zéréldev зерелдәү
Zir zir etmek

zérkenletév зеркәнләтеү
Hızlıca, aceleyle sürükleyip atlatmak

zérkenlev зеркәнләү
Yapışmak, yanaşmak; yakışmak, uymak

zirlev зирләү
Altınlamak, altın kaplamak; altınla işlemek

zondlav зондлау
Sonda ile araştırmak

zurlav зурлау
Büyütmek, geliştirmek, irileştirmek

źurayıv ҙурайыу
Büyümek, irileşmek, hacimleşmek; önem kazanmak, önemi artmak; güçlenmek; çoğalmak

źuraytılıv ҙурайтылыу
Büyütülmek, hacimlenmek, irileştirilmek

źuraytıv ҙурайтыу
Büyütmek

źurayttırıv ҙурайттырыу
Büyüttürmek, hacimlendirmek, devleştirmek

źurıġıv ʒурығыу

Yolunda ilerlerken dönmek (at için)

źurıķtırıv ʒурыктырыу

Yolunda ilerlerken döndürmek (at için)

źurlanıv ʒурланыу

Saygı gösterilmek, yüceltilmek; böbürlenmek

źurlav ʒурлау

Saygı göstermek, yüceltmek

KAYNAKÇA

Ahanov, K. (2008). *Dil Bilimin Esasları*. (M. Ceritoğlu, akt.). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Aksan, D. (2004). *Dilbilim ve Türkçe Yazıları* (1. Baskı). İstanbul: Multilingual Yabancı Dil Yayınları.

Akşit, İ. (2017). *Türk Dil Bilgisi Toplantıları 1 Birleşik Fiiller Bildiriler ve Tartışmalar* (1. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Alyılmaz, S. (2017). *Türkçede Nesne Tekrarlı Fiiller* (1. Baskı). İstanbul: Kesit Yayınları.

Atalay, B. (1941). *Türk Dilinde Ekler ve Kökler Üzerine Bir Deneme*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Atalay, B. (1946). *Türkçede Kelime Yapma Yolları.* İstanbul: İbrahim Horoz Basımevi.

Atalay, B. (1985). *Kaşgarlı Mahmut, Divanü Lügâti't-Türk.* C.I, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Bacanlı, E. (2014). *Kılınış Kategorisi ve Altaycada Kılınış Belirleyicisi Olarak Art Fiiller* (1. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Banguoğlu, T. (2011). *Türkçenin Grameri*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Bayrak, M. (2008). *Masallar Adlı Metin Esasında Başkurt Türkçesinde Fiil*. (YL Tezi). Trakya Üniversitesi, Edirne.

(BA) *İstoriko Kultirniy Ensklipodiçeskiy Atlas, Respubliki Başkortostan* (2007). Feoriya, Moskva-Ufa.

(BE) *Başkort Entsiklopediyahı I A-B* (2014). Öfö.

Benzing, J. (1959). 'Das Baschkirische', PhTF I: 421-434, Wiesbaden (Çev. Mustafa Argunşah), 'Başkurt Türkçesi'. *Türk Dünyası Araştırmaları,* Nisan, 1995/1, s. 127-142.

Bilgegil, M. K. (1984). *Türkçe Dilbilgisi.* İstanbul: Dergah Yayınları.

Bulak, Ş. (2017). *Karşılaştırmalı Tarihi Türk Yazı Dilleri Grameri (Fiil Çekimi)* (1. Baskı). İstanbul: Kesit Yayınları.

Clauson, S. G. (2007). Türkçede Sekizinci Yüzyıldan Önce Kullanılan Ekler (Uluhan Özalan, akt.). *Dil Araştırmaları Dergisi*. Cilt. 1, Sayı 1, 185-196.

Crystal, D. (2008). *A Dictionary of Linguistics and Phonetics*. Blackwell Publishing.

Çolak, G. (2017).*Türkçede Fosil Kelimeler* (1. Baskı). İstanbul: Bilge Kültür Sanat Yayınları.

Değirmenci, N. (1993). *M. F. Zekiyev, Tatar Dili Tarihi (Tatar Halkı Téléné Barlıkka Kilüvé).* (Bitirme Tezi). Ege Üniversitesi, İzmir.

Demir, B. (2002). *Başkurdistan Tarihi, Nüfusu, Etnopolitik Durumu ve Millî Gelişmeler.* Türkler Ansiklopedisi. Cilt. 20, s. 73-80. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları.

Demircan, Ö. (2005). *Türkiye Türkçesinde Kök- Ek Birleşmeleri,* İstanbul: Papatya Yayıncılık.

Demirci, K. (2014). *Türkoloji İçin Dilbilim.* Ankara: Anı Yayınları.

Demirci, Ü. Ö. (2016). *Eski Türkçede Fiiller* (1. Baskı). İzmit: Kocaeli: Umuttepe Yayınları.

Deny, J. (2013). *Türk Dili Gramerinin Temel Kuralları* (4. Baskı). (O. Şahin, akt.). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Dilek, S. (2005). *Eski Anadolu Türkçesinde İsimden Fiil Fiilden Fiil Yapma Ekleri ve Fonksiyonları.* (YL Tezi). İstanbul Üniversitesi, İstanbul.

Dizdaroğlu, H, (1962). *Türkçede Sözcük Yapma Yolları*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

Ercilasun, A. B. (2014). *Kutadgu Bilig Grameri (Fiil)* (2. Baskı). Ankara: Akçağ Yayınları.

Ergin, M. (2012). *Türk Dil Bilgisi*. İstanbul: Bayrak Yayınları.

Ersoy-Yazıcı, H. (2012). Başkurt Türkçesi. *Türk Lehçeleri Grameri* (2. Baskı) içinde (749-810). Ankara: Akçağ Yayınları.

Ersoy-Yazıcı, H. (2014). *Başkurt Türkçesinde Kip.* (1. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Ganiyev, F. A. (2010). *Tatarcada Birleşik Kelime Teşekkülü* (C. Turgunbayev, akt.). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Ganiyev, F. A. (2013). *Bugünkü Tatar Türkçesi Söz Yapımı* (1. Baskı). (M. Özşahin, akt.). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Gencan, T.N. (1975). *Dilbigisi.* Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Gencan, T. N. (2007). *Dilbilgisi.* Ankara: Tek Ağaç Eylül Yayıncılık.

Grönbech, K. (2011). *Türkçenin Yapısı* (3. Baskı). (M. Akalın, akt.). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Gülsevin, G. (1998). Çatı Ekleri Üzerinde Kullanılabilen Ekler. *Ilmî Araştırmalar 6*, 125-146).

Gülsevin, G. (2011). *Eski Anadolu Türkçesinde Ekler* (3. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Güner, G. (2008). *Karahanlı Türkçesinde Fiil.* (Doktora Tezi). Erciyes Üniversitesi, Kayseri.

Güvenç, L. (2014). *Ermeni Harfli Kıpçak Türkçesinde Fiil.* (Doktora Tezi). Erciyes Üniversitesi, Kayseri.

Hacıeminoğlu, N. (1991). *Türk Dilinde Yapı Bakımından Fiiller* (1. Baskı). Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

İbrahimov, G. (1996). *Türkçe Başkurtça Konuşma Klavuzu.* Ankara: Türksoy Yayınları.

İmer, K. (1976). *Türkiye Türkçesinde Kökler* (1. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Johanson, L. (2007). *Türk Dil İlişkilerinde Yapısal Etkenler* (N. Demir, akt.). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Johanson, L. (2016). *Türkçede Görünüş* (1. Baskı). (N. Demir, akt.). Ankara: Grafiker Yayınları.

Kalkan, N. (2016). Başkurt Türkçesinde Mental Fiiller. *Aktualnıye Voprosı Tyurkologiçeskih İssledovaniy,* 177-186.

Karaağaç, G. (2012). *Türkçenin Dil Bilgisi* (1. Baskı). Ankara: Akçağ Yayınları.

Karaağaç, G. (2013). *Dil Bilimi Terimleri Sözlüğü* (1. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Karahan, A. (2013). *Divanu Lugati't Türk'e Göre XI. Yüzyıl Türk Lehçe Bilgisi.* Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Karahan, L. (2004). *Türkçede Söz Dizimi.* Ankara: Akçağ Yayınları.

Kerimoğlu, C. (2014). *Türkiye Türkçesi ve Tatar Türkçesinin Karşılaştırmalı Söz Dizimi* (1. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Kerimoğlu, C. (2016). *Genel Dilbilime Giriş* (3. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Kiyekbayev, C. Ğ. (1968). *Başkort Tili.* Ufa.

Kononov, A. N. (1980). *Grammatika Yazıka Tyurkskih Runiçeskih Pamyatnikov VII-IX vv.* Leningrad: Akademii Nauk SSSR.

Korkmaz, Z. (1995). Türkçede İsimden Fiil Türeten +r-, +ar-/+er- Eki ve Yapısı Üzerine. *Türk Dili Üzerine Araştırmalar Dergisi,* Sayı. 1, 168-178.

Korkmaz, Z. (2011). *Türkçede Eklerin Kullanılış Şekilleri ve Ek Kalıplaşması Olayları* (5. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Korkmaz, Z. (2014). *Türkiye Türkçesi Grameri Şekil Bilgisi* (4. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Kurat, A. N.(1965). 'Rus Hakimiyeti Altında İdil-Ural Ülkesi'. *DTCFD.* C. XXIII, S.3-4, Ankara, s. 91-126.

Kurat, A. N. (1972). *IV-XVIII. Yüzyıllarda Karadeniz Kuzeyindeki Türk Kavimleri* ve *Devletleri.* Ankara.

Kuzeyev, R. G. (2005). *İtil-Ural Türkleri.* İstanbul: Selenge Yayınları.

Lübimov, K. (1963), Çağdaş Türkiye Türkçesinde Çatı Kategorisi ve Çatı Ekleriyle Türetilen Fiiller. *Türk Dili,* Cilt XIII, Sayı 147, Ankara: Türk Dili Kurumu Yayınları, 150-155.

Mansuroğlu, M. (1960). Türkiye Türkçesinde Söz Yapımı Üzerine Notlar. *İÜ. Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi,* Sayı. 10, 5-24.

Naskali, E. G. (1997). *Türk Dünyası Gramer Terimleri Klavuzu* (1. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Öner, M. (2011). Barış-/Barış Sözü Hakkında. *Türkçe Yazıları* (1. Baskı) içinde (259-265). İstanbul: Kesit Yayınları.

Öner, M. (2011). Başkurtça Kısa Dil Bilgisi. *Türkçe Yazıları.* (1. Baskı) içinde (351-361). İstanbul: Kesit Yayınları.

Öner, M. (2011). Türkçede İsimden Fiil Yapımı Üzerine Notlar. *Türkçe Yazıları* (1. Baskı) içinde (9-25). İstanbul: Kesit Yayınları.

Öner, M. (2013). *Bugünkü Kıpçak Türkçesi* (2. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Özşahin, M. (2017). *Tatar ve Başkurt Yazı Dillerinde İkilemeler* (1. Baskı). İstanbul: Kesit Yayınları.

Özşahin, M. (2017). *Başkurt Türkçesi Sözlüğü* (1. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Özşahin, M. (2011). *Başkurt Türkçesi Söz Varlığı.* (Doktora Tezi). Ege Üniversitesi, İzmir.

Özşahin, M. (2011). Başkurt Türkçesindeki Farsça Alıntılarda Anlam Değişmeleri. *Turkish Studies,* 6/1, 1622-1642.

Öztekten, Ö. (2008). *Tatar-Başkurt Meselesi ve Başkurtça.* Tarihten Bugüne Başkurtlar-Tarih, Dil ve Kültür Üzerine İncelemeler. (Haz. A. Melek Özyetkin, A. Merthan Dündar, İlyas Kamalov). (s. 70-92). İstanbul: Ötüken Yayınları.

Öztürk, R. (1997). *Uygur ve Özbek Türkçelerinde Fiil* (1. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Özyetkin, M., Dündar, M., Kamalov, İ. (2008). *Tarihten Bugüne Başkurtlar. Tarih, Dil ve Kültür Üzerine İncelemeler.* İstanbul: Ötüken Yayınları.

Paçacıoğlu, B. (2016). *Türkçenin VIII-XVI. Yüzyıllar Arasında Sözcük Dağarcığı*. İstanbul: Kesit Yayınları.

Porzig, W. (2018). *Dil Denen Mucize* (4. Baskı). (V. Ülkü, çev.). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Rudenko, S. İ. (2001). *Başkurtlar.* (R. İ. Kurban, akt.). Konya: Kömen Yayınları.

Salar, İ. (2013). *Atabetü'l Hakayık'ta Fiil*. (YL Tezi). Fırat Üniversitesi, Elazığ.

Saussure, F. (2014). *Genel Dilbilim Yazıları.* (S. Kılıç, akt.). İstanbul: İthaki Yayınları.

Serebrennikov, B. A. Gadjieva, N. Z. (2011). *Türk Yazı Dillerinin Karşılaştırmalı Tarihî Grameri* (1. Baskı). (T. Hacıyev, M. Öner, akt.). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Sev, İ. G. (2011). *Etmek Fiiliyle Yapılan Birleşik Fiiller ve Tamlayıcılarla Kullanılışı.* (1. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Soydan, S. (2017). *Çağatay Türkçesinde Anlam ve Fonksiyon Açısından Fiilde Çatı* (1. Baskı). Ankara: Gazi Kitabevi.

Şçerbak, A. M. (1961). *Grammatiçeskiy Oçerk Yazıka Tyurkskih Tekstov X-XIII VV.* İz Vostoçnogo Turkestana. Moskva- Leningrad: İzdatelctvo Akademii Nauk SSSR.

Şçerbak, A. M. (2016). *Türk Dillerinin Karşılaştırmalı Şekil Bilgisi Üzerine Denemeler (Fiil).* (Y. Karasoy, N. Hacızade, M. Gülmez, akt.). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Taş, İ. (2015). *Kutadgu Bilig'de Söz Yapımı* (2. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Tekin, T. (2017). *Orhon Türkçesi Grameri* (1. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Togan, Z.V. (1993). *'Başkırt'*. İslam Ansiklopedisi C. II. S. 328-332.

Togan, Z. V. (2003). *Başkurtların Tarihi.* Ankara: Türksoy Yayınları.

Tuna, O.N. (1986). Türkçede Transtive-causative 'Geçişli-Ettirgen' Fiiller ve Bunlarla İlgili Morfoloji ve Öğretim Meselelerinin Çözümü. *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi, C. XXIV-XXV*. İstanbul. S. 381-428.

Uraksin, Z. F. ve İşbayev, K.G. (1986). *Hazirgi Başkort Tili.* Ufa.

User-Şirin, H. (2011). Runik Türk Yazıtlarında Anlamsal Açıdan Geçişlilik-Geçişsizlik Özelliğini Ortaklaşa Taşıyan Eylemler Üzerine. *Turkish Studies,* 6/1, 589-593.

User-Şirin, H. (2009). *Köktürk ve Ötüken Uygur Kağanlığı Yazıtları Söz Varlığı İncelemesi* (1. Baskı). Konya: Kömen Yayınları.

User-Şirin, H. (2006). *Başlangıcından Günümüze Türk Yazı Sistemleri* (1. Baskı). Ankara: Akçağ Yayınları.

Uzun, N. E. (2006). *Biçimbilim Temel Kavramlar*. İstanbul: Papatya Yayıncılık.

Von Gabain, A. (2007). *Eski Türkçenin Grameri* (5. Baskı). (M. Akalın, akt.). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Yıldız, H. (2017). Eski Uygurcada Göz Fiilleri. *Jots,* 1/1, 145-213.

Yuldaşev, A. A. (1981). *Grammatika Sovremennogo Başkirskogo Literaturnogo Yazıka.* Moskva.